MIC. # 9700 (RAB. 2439)

HEILPERIN, YA‘AKOV SHELOMOH.

היילפרין, יעקב שלמה.

DÉRASHOT LE-MO‘ADIM.

דרשות למועדים.

[1900-1986]

ASHKENAZIC SCRIPT

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

ב"ה

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

דרוש לר"ה תשמ"ב לפ"ק פרעמישלאן.

בב"ב ד' קמ"ז אר"ל האי יומא קמא דריש שתא אי חמים כולה שתא חמימא אי קריר כולה
שתא קרירא למאי נ"מ לתפלתו של כה"ג ופירש"י שמתפלל ביוה"כ שתהא שנה
גשומה ושחונה לפי הענין שיראה בר"ה ותפלתו ובתוס' מבוארין ביוה"כ
והנה יש לדקדק אם אין
בכוונת המאמר הזה רק פשוטו לבד יש לשאול מה זו שאלה למאי נ"מ והלא נ"מ טובא
שיודעין איך להתנהג בהשנה במו"מ ובעבודת האדמה כפי ענין שיצטרך לחמימו ולקרירו
והרי סמיך לזה מייתי אמרו שצווה אחיתופל לבניו ועוד עצרת בהיר זרעו חטים.
וכן אמרו עוד שמש עצרת בהיר סימן יפה גם אמרו במוצאי יוה"כ אחרון של חג
הכל צופין לעשן המערכה נוטה לפי דרום עניים שבעים ובעלי בתים מתחים וכו'
הרי שיש נ"מ בזה ורבותא בזה ומה זה ששאלו כאן למאי נ"מ ועוד קשה על התשובה שנ"מ
לתפלתו של כה"ג והלא כל ישראל גם מתפללין בכל יום ויום סתם שנ"מ לתפלה. ובפרט בר"ה שתפלל
עושין ומתפללין על כל צרכי השנה ודאי להתפלל לפי הענין והן אל
כבוד לאו ומיהו, ומזמנים להבין דבריהם [illegible] שכוונו בזה גדולות ונצורות
בר"ה פ"ק אר"ל כרוספדאי אר"י ג' ספרים נפתחין בר"ה א' של רשעים גמורין וא' של
צדיקים גמורין וא' של בינונים צדיקים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים רשעים נכתבין
ונחתמין לאלתר למיתה בינונים תלויין ועומדין מר"ה עד יוה"כ זכו נכתבין לחיים
לא זכו כו' והנה כבר הלכו נגשות במאמר הזה וגם אני בעניי יש לי דברים בגו
בדרשות שונים אחרי שמדקדקים על הדקדוקים המפורסמים שאמרו צדיקים נכתבין לאלתר לחיים ולהיפך
בר"ה ואם צדיק לא נותנין לעולם וזה אי', ורק ומ"מ תוכחה וגם זה הוא נגד הנסיון
ונראה כמבואר רצונו הנהרות נהרות רשע מצדיק וגם למה ג' ספרים והלא רק שנים לצדיקים ולרשעים
והבינונים אם זכו והיו נגד בספרן של צדיקים ולהיפך בספרן של רשעים, ועוד
שלעולם בש"ס אמרו נפתחים בר"ה ובודאי שנחתם ביוה"כ ולפי המאמר הזה לעולם
לא תמצא כן כי צדיקים ורשעים כתיבה וחתימה שלהם הכל בר"ה והבינונים אמרו כיון שנכתבין
ביוה"כ ולא הזכירו מחתימה כלל וכדת ונסיון עוד לדקדק חדא במ"ש סתם ספרים ודיוק
לא ידעתי ספרים אלו מה טיבן ורש"י הוצרך לפרש ספרי זכרון ומפני לא אמרו בש"ס
~~[illegible] ספרי זכרונות [illegible] כי ספרים סתם הוראתן רק על הענין [illegible]~~
~~[illegible] כי [illegible] על ספרי, [illegible] כן [illegible] [illegible] [illegible] סתם הרי שהגליון החלק~~
~~[illegible] ספר [illegible] [illegible] ספרים [illegible] [illegible] בספר וסופר וסיפור [illegible]~~

~~[illegible]~~ לע"ב

#04531

[ק]

דרוש לר"ה תשמ"ב

~~נקרא ספר~~ [illegible] בגמ' נפתחין שמשמע שנפתחין מעצמם וה"ל פותחין. ~~מאוד שספר~~

~~זכרונות בלשון התלמוד נקראו פנקס ובגמ' הפנקס פתוח והיד החנוני על פנקסו וכו'~~

~~כראוי כאן ספר~~ ועוד שמתחיל מספרן של רשעים ולא יתכן לומר כן דהשו"ע משמע בר"ה ח':

וכולה ושראל נכנסין תחלה לדין מקמי דליפוש חרון אף ולכן ודאי [illegible] שנפתחין מקודם

~~ספרן של רשעים~~ ספרן של צדיקים ומוברא [illegible] ~~לפרש~~ לפרש דה"ש מתחיל ^באמת^ מצדיקים שהל

שהוא מה"ט אבל ~~[illegible]~~ הו"ל להתחיל גם בדרוש המצוות מצ"ב. ואף שהל משום שבקראו דקא מפסק

~~[illegible]~~ מנין שהוא ומחו מסתבר יותר לפרש ^הש"ס^ שהוא ^ספר^ של רשעים וכתוב בדרוש ע"כ מתחיל

בדרוש משל רשעים גמורים אבל הי' ~~[illegible]~~ ^ברוק^ להתחיל בדרוש מצדיקים משום שהם

נכנסין תחלה לדין וע"כ ספרן נפתח קודם ולכן לפרש ומתחיל מרשעים ומשום

שהכתוב מתחיל משל רשעים ועוד על הכתוב גופו ולכ' מדוע מתחיל משל רשעים לומר

לחשבם זה ^עונות^ עון על דבר אחד במה שאני רואין בכל ספרי דברי הימים וקורות

עתים של כל עם ולשון. שנכתבים שם כל דבשי ^חידושים^ ~~[illegible]~~ בכל זמן ומוסיף משנים

קדמוניות עם אותם שהנסיון מאוד מעט ומעורר דבשי הכתובי' ^עקתו^ על האדם לפיהו

שלא תמצא אדם המתנועע בעולם התנועה הלזה עם לא ללחם ולצרכי פיו כי אם

תסובב בשוק תראה המון בני אדם כרודף דבורים מתלוטטים אנה ואנה וסביב

השוק ~~[illegible]~~ ^חנויות^ ~~[illegible]~~ ^בנווּת^ ^ובשוק^ המון חוגג זה במרכולת רקחים וזה במסחר

בגדים וזה במגדה ומשורה מודד יין שמן ודבש ואלו ארחות תבל הולך וסובב

קרונות ועגלות טעונות ~~[illegible]~~ ירקונות זה מושך וזה מנהג ובתים הדבק

~~[illegible]~~ ^ובתיות^ קטנות וגדולות ~~[illegible]~~ ^ועזרות^ על היפהם ~~[illegible]~~ ^ונראים^ סורו הנה עוברי אורחות

גם לחם גם תבן ומספוא ^אוכל^ ~~[illegible]~~ ^אוניות^ גלב ומים ומכירו מסעשון זה. אול זה וגדוורות

וכרכים שומשים ופרודים נתונים עשרים עליהם. וכן וכולהו לזו ושבורות ממלחמתם על

מה לחם ולמה. על הלחם אשר הם אוכלים. ויש מרוחות ארמות ירק ויש כי לא ושקט

ונוח בארותה ^ירק^ ~~[illegible]~~ עזי ונודד לזמן ושבע בשר וברבורים ודגים. ויש כי יחקיר

מוסק לנסך יין ויש בשמם תענוגים ומעתה כוון ~~[illegible]~~ ^[illegible]^ שכולם נודדים ורצים

~~[illegible]~~ להשיג לחם ותענוגים למה ~~[illegible]~~ ^נצרך^ נקרות דבשי הימים עם שרבים מאומות

שונות קשורבה היו ~~[illegible]~~ שהיו בהן ~~[illegible]~~ גדולי אמונות נפסדות ועדיות

צרות ועציבות ונשמתות וכו' שעברו לצלמים וכמ"ש בר"ה פ' ראה וכו' פ' לא ובזוה"ק שמונה אותם בשם ר' יעקב

לאבוי לפני כלבו ^ואבו^ ויש שעבדו לשעירים ורמשים כמו ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ע"ע אומי ראוות ^[illegible]^ שנקראת ערפה

התפלשתם ולאו כל מגמתם

בלחם

[ג]

דרוש לר״ה תשמ״ב

~~[illegible]~~ ואלו הן היתירנו באות ט״ו אמר צ״ל הרשעים

בזמן ובשם וכל מועדנים ~~[illegible]~~ הרבים אחרי תאוותם בזמנו ~~[illegible]~~ ועד

ואמר הנביא ושדי עליהם בע״ג כ״ב / אבל בשר ושתות יין / וכתב דוד משאי ה׳ משפטיו בבנך

כמה עלו כפל ~~[illegible]~~ הרבה ~~[illegible]~~ בגך ושחט צאן ~~[illegible]~~ שכר ורדפו וכו׳

ויען הרבה ומפני מה ~~[illegible]~~ לאו מצוותי שספרו ~~[illegible]~~ בלום ספר מדברי הימים ~~[illegible]~~

ובה״ק שהיו ~~[illegible]~~ בדור הזה ובדור הזה ~~[illegible]~~

אשר השביעו נפשם בכל ולם בעליפות ~~[illegible]~~ לטרות בשר שמן ויין ישן והמשיכו עד ~~[illegible]~~

בתעניתו בה״ל לרוב אם כי זה כל עולם אשר נעמלו תחת השמש ומונח וחלוטו

שבת המדם כי נמצאו אחד או שנים בדור ונפשו עלוו בשבחו הנה בממה וכו׳

במספר תענים הי׳ צורש פלוני שהי׳ מושלם במדה זו וצו כמין שהי׳ נדיב ועושה נדבות

מאות וכו׳, ובשנה זו הי׳ אחד ~~[illegible]~~ מושלם במדת הענוה ואחד ~~[illegible]~~ מוסר נפשו על עמו ומוותר

בשנת כך וכך, וזה שהתבודד כל אחד בסגולה וזה בכך וכך מדת המשובחות

ומחשבה שיש להעמיס זה בכתוב בסדרה של האזינו ~~[illegible]~~ בגש׳ זכור ימות עולם

וכו׳ ~~[illegible]~~ דר ודר שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך בהנחל עליון גוים בהפרידו

בנ״א יצב גבולות עמים למספר בנ״י שאמם לכשופו רצוו ~~[illegible]~~ שבחרם ושבח תורתם

שתורת אמת בקופם כמו שהורה ומסד השירה על יסוד זה וכו׳ המוזכר וכו׳ ~~[illegible]~~

כמטר לקחי תזל כטל אמרתי ובשעיר׳ כטל ~~[illegible]~~ שהם ~~[illegible]~~ כ״ב לקחו הוא באמת טוב

לכל וכלם ~~[illegible]~~ מודים בה, כי בחומת אין חידוש שתורתנו דרכי׳ דרכי נועם

משום שהווי תורת ה׳ ודרכיו והוא הצור תמים פעלו ואין חסרון בפעולותיו

ותורתו הוא פעולתו ומשפטיו ~~[illegible]~~. ועי׳ אמם כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עוולה זכור

ימות עולם שהם ~~[illegible]~~ דורות שעברו ובינו שנות דר ודר ~~[illegible]~~ והמה דורות הקודמים

ופשוטו שקאי כן על דורות העבר והעתיד ועי׳ אמם בראש צפה שהוא לצייר העבר

ובינו ~~[illegible]~~ להבין ואם אין אתה בר הבי שאל אביך ויגדך לך משל עבר זקניך

ויאמרו לך ~~[illegible]~~ היינו שתשאל לאבותיך וזקניך ~~[illegible]~~ ותבינו

מההפכיות שבאמונות שהוא בהנחל עליון גוים שהיו בדור המבול וכתוב שם שהיו

לגוים ובהפרידו בנ״א שהוא דור הפלגה שנפרדו וכו׳ ואין לך דורות הפכיות מהם

שהיו להם דורות נפרדות וכן להבא תשאה במה שיצב גבולות עמים ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ שזה עובד לכוכב וזה עובד לשמש וזה לירח עי׳

הם לעמים שונים, ~~[illegible]~~ ומה שהם משותפים מאד מה כשמתפשטים אוצה שבהם אדם מספרים

בנ״י שאמר וזהו למספר בנ״י דל כשמתפשטים איזה שבח סיפר שלהם כסיפור על בני ישראל

הרי

הערות

דרוש לר"ה תשמ"ב

במה שטוב ויפה לפי תורת ה' גם כל המדות נפסדות מודגש בזה ובשה"ש בפ'
ואתחנן וכו' ראה למדתי אתכם חקים ומשפטים כאשר צוני ה' וכו' ושמרתם וכו'
כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים וכו' ואמרו רק עם חכם ונבון וכו' כי מי
גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו כו' ומי גוי גדול אשר לו חקים וכו' הל'
שהתורה צו שלנהם לפי הבנה שהוא תורת ה' וחכמה רבה וקדושה יש בה ואפילו
החקים שאין אתם מבינים טעמם תשמרו. כמו המשפטים שאתם מבינים טעמם
ויש לכם לדעת מזה שאומות מסכימים למשפטים שלכם והוא שמשבחים המדות
הטובות כמו אתם ואינם שלהם. באלו המדות נפסדות והם נוהג דורשין ואין
נוהג מקיימין וזה הסופר דברי הנביאים [illegible] הוא מגנה בכל
תאוה על מדה רעה ומ"מ משבח המדות הטובות ומשבחין אותם נוהג דורשים
ונוהג מקיימים כאשר אני מצוה אתכם על התורה והעשה"ש ~~[illegible]~~ משבחין אותם בחכמתם ומ"מ
נפרש עוד מזה והנה במה שרואין שמקלו כל ~~המדות~~ דומות נפסדות
אינם ~~מתקלסים~~ מתקבצים ומשקיעים בהשגת תאותם הגופנית ~~ההכרח שצריך להשתמש בתאוות~~
~~במדה"ב כיון שהוא הכרח ואינו ההכרח~~ ~~[illegible]~~ ולכן אין לעשות
מזה עיקר כלל כי כל עניני העוה"ז הוא טפל בטפל ואין להשתמש בהן רק מה ~~[illegible]~~
שמוכרח ומי שברכו ה' בעושר הנה הוא מצד הברכה ובעושר שלו ברכת ה' היא העשירה ובאמת לפי
הברכה יש להשתמש בה שאדם, מי שיש לו יותר מן ההכרח שלו הוא מצד יותר והוא
ובמה שאשר לו נתתי עלילות ועוד במצב זה האדם שהוא רק ומעדנים כשאין
לו יין ובשר ודגים ודירה רחבה אף בחסרו משפיע לו שלום וחי חיי צער
ונפש כי ירחיב ה' את גבולך ואמרת אוכלה בשר כי בהרחבת הגבול קוץ תאותם
שיאכל בשר ואדרבה אם יעשו מהמה ~~[illegible]~~ שלום. והנה מעשיו נקראים נבל וכו',
[illegible] ויש מן ההכרח כל כפי מצבו ולפיכך אין לעשות עיקר מותרות ~~[illegible]~~
והרמב"ם בה' פ"ק כ' שכל העולם הזה אינו כדאי לנקום ולנטור עליה כי במה
נחשבת ויש להבין בזה ענין חנה המובאים בהפטורת היום ובמה ~~[illegible]~~ שהלב [illegible]
במש"כ בכעסה [illegible] ותבכה ולא תאכל ותעש מוד [illegible] ומה חנה אחרי אכלה [illegible]
בשילה ואלו ושבה [illegible] מצוות הוי' ה' והיא מרת נפש וכו' הוי משמע שאכלה חנה ואנו
אומר מקודם ותבכה ולא תאכל ואם מה זה סותרות למה שכתב בזה ואלו וישב וכו'
מצוות

[illegible]

[ה]

ד"ה דרוש לר"ה תשמ"ב

מצוות היכל ד' ולא נישק וגו' בדקדוקים . והנה י"ל דהנה בגמ' איתא צריך לאומה

צבנית לברך רבא סודר כו' ולקוט ש"ב

[illegible] ~~[illegible]~~ ודוחק זה מובן עד שבגמרא ולאו אכילה בר"ה שלום זה

רה"ה הי' בגמ"ש חצ"י ר"ה ו' ~~להבות~~ בר"ה מצוה לאכול ופוה"ש בנחמי' ח' י"ג: ושלו' משמנים כו' ~~[illegible]~~ כי קדוש היום לאדנינו

[illegible] ובמה שסיים כי קדוש י"ל . הק' כי פירושו אלא כי אין לומר שהוא משום לשניות

~~[illegible]~~ כי, כי לא והחיוב לומר שבשביל שהוא קדוש לכן ושלו' משמנים ~~[illegible]~~ ומה שמצוה

בשבת ויו"ט שהוא קדוש ובה"ש מקרא קדש ומצוה לאכול ולהתענג ולשמוח ~~[illegible]~~ בהם אבל

הרי יוה"כ הוא קדוש ומצוה בו להתענות ולכן אין טעם שמצד הקדושה מצוה לאכול

רק כי כן צוה הוי' בימים הקדושים אלו, באלו לאכול ולשמוח ~~[illegible]~~ ולהתענג

ובאלו להתענות. ואדרבה הסברה נותנת שמצד הקדושה צריך להיות נמנע מלאכול וכמ"ש

בתעניות וא:
כל ~~[illegible]~~ לעולם וכו' ורואה אדם כאלו קדוש שרוי בתוך מעיו וכן ~~[illegible]~~ בתוה קדושים ההוראה הנגלה

ר"מ שק
נדש מצמק באומס לק ~~[illegible]~~ הרי המצוה מן התענוגים הוא הגדולה רק שמ"מ יש מצוה

רק
בשבת ויו"ט לאכול, והיינו לאכול ולהתענג ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ לגוף עצמו באותם לו שלא

בשו"ע או"ח סי' תקצ"ז ס"א אוכלין ושותין ושמחים וכו'
ימשך בתענוגים הרבה למפ"ש בר"ה שהוא יום הדין כמ"ש ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~הדין~~ , ועכ"ז זהו ממש כוונת הפסוק הנ"ל וכו'

משמנים
ושלו' ~~[illegible]~~ וכו' כי קדוש היום פי' כל אלא ממש תעשוהו לפי שהיינו קדש בעולם . ולא

תמלאו תאוותכם להיות מבלים כל היום במשתה ושתי' ושאר תענוגים והי' דרכו

~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible] צדק"ל להדור אותו בהשלחן בימים טובים ואף הוותן טלית צרתם

שנים ושלשה פעמים שלשעה אמני צדק"ל כאותו שנה המלות בשנה וכו' קודם דהתנצ

שהי' אומר בגמ"ש אז ימלא שחוק פינו וכו' ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ אז יאמרו בגוים הגדיל

עם אלה / והקשה / כמ"ש במ"א הנ"ל
ד' לעשות. הגדיל ד' לעשות עמנו היינו שמחים הלא גם אנחנו שמחים ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

והי' אור · שפי' שאה"ד
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ והי' אומרים דהנה השמחה החיצונית ~~[illegible]~~ ביו"ט שמצוה דאורי' לשמוח

מצוה לקיים ושמחת בחגך ומהו שמחתנו
וכתיב ושמחת בחגך אף ערה כשאנחנו בגלות ולבנו אוטום הנה שמחתנו היא שאנחנו

מאורפים בפסוקים ושירות ותשבחות בבהכ"נ עד קרוב לחצות ובאים לביתנו שמחים כי

פועל
ממלאו ~~[illegible]~~ את ~~[illegible]~~ בשירות ותשבחות בבהכ"נ ואוכלים איש איש מאשר חננו ה' לכבוד

יו"ט ומי שאין לו ערוך משונה ויש מעט לשמחת יו"ט ואח"כ שוים חוזרים לבהכ"נ או לבהמ"ד

לומד
זה אומר תהלים וזה ~~[illegible]~~ בגמ' או משניות או מדרש והלומדים עוסקים בפלפול

ומשמחים לבם בעבודת ד' ושוים שמחו לב אבל הם בהגיונותיהם אהובי הבורא לבם

בוער

(בשוליים, מלמטה למעלה:) כן אנחנו לא אמרו כמ"ש מעבר למעלה ומה לו ולהם לא ולא ידעו ומה זה על כן גבורה ד' ב' פעמים.

[1]

דרוש לר"ה תשמ"ב

דומה כתנור על השחוק ועל השמחה לרה"ר ונשאר עלם ברחובות ושווקים כרגילות

חלל, הוללות ומחולות וזהו שהאושר הגדול כי עיני היו שמחים אף שראיתי אנחנו בני גב

מלאים שמחה. אבל כל שמחתי כבר היום [illegible] פללו בבהמ"ד ובבהכ"נ על התורה ועבודה ושכ"ה

לא ירגישו כלל בשמחתי ולבבים שאין אנחנו שמחים וכו' ואושרו הגדול כי עיני

הינן שמחות כי היינו מלאים בעוך ברקודים ומחולות ושירי עגבים [illegible] והנה

חנה אחר שנעסרה לשתה לשרת האוהל ולא עולה ורואה והנה כבר עלי

כה"ג שגדל של ~~[illegible]~~ ושראל הרי הוא כבר וישב בהיכל ד' לפרר לב משלחני

אף שהי' כה"ג ~~[illegible]~~ שמצוה לאכול ורמ"ש אשר ~~[illegible]~~ משנים מן השולחן אל השלחן ~~[illegible]~~

~~ושב במסיבות ורדים ושירי זמרה והמרוק בלחם שרבים טורים ומשפים~~

~~במאמרים בשורות ותשבחות וש לגלות עד הגלעה הזמן אל השלחן לזהו סעודת~~

~~אורות ותשבחות ויש לעורר בבהכ"נ בשעת התפלה אחה"צ זמן תורה לחוד וזו שאיני~~

~~בר הפו ואמר הקלום בבהכ"נ ובבהמ"ד וזהו אוסר והולך ורפ"ש בזמ"ש שלא ודחקו~~

~~רשות התפלה למהר ונזכר בנעימות שירות ותשבחות ובקשת רחמים ומפ"ש~~

בר"ה שספרי חיים ומתים פתוחים כי כל היום קדוש לאדונינו או בשורות ותשבחות

ובקשת רחמים או בתורה. ובאכילות סעודת יו"ט זמן להושיט ומאשר חננו ית' ואפי'

~~בשמחה של מצוה~~ ולא בעשירות עוף, וחנה שהרגישה זאת ממה שראתה עלי שר והרה

להיכל ד' ~~[illegible]~~ נתעוררה שאפילו בסעודת מצוה אין להמשך הרבה כי כל עניני

עוה"ז טפל דטפל אע"פ שטוב מה לה להתרעם על שנעסרה לשרת בבבשי חודודין ולמה

תבטל סעודת היום שהוא מצוה בשביל כוס של עניני עוה"ז שהוא טפל ועכ"ז אכלה

ושתה לכבוד היום ובהש"י ותקם חנה אחרי אכלה ושתה פב' ועלי יושב וכו' היכל ד' וכו'

דומה שעלי יושב בהיכל ד' לבצר דעת הצאות. צאת הבואה שהשוה ואמר הכתוב שהי' מרת

נפש בכל שבו מר לה הכל שעד התפ הי' חשובים באהנ' עניני עוה"ז עד שנתמלאה

כוס בעת שנבחרה העסוקה בבבשי חודודין וכו' ותקם זאת אמנה אם תתן לאמתך

~~זרע אנשים כל שתהיו והי' [illegible] שבאו [illegible] סוקה כל הנעורה הנשמות באה~~

~~ועתה הזרע רק האשה כי סוקה הנעורה [illegible]~~, ~~[illegible]~~ אומרת שתתן

הבן כל ימי חיי לד', שלא יהי' עוסק בהוות עולם הטפל רק שיעסוק תמיד בעבודת

ד' ותורתו ובהש"י לעלי אני האשה הנצבת עמכה וכו' אל התפלל הזה התפללתי כי

ומק

[רמז]

דרוש לר"ה תשמ"ב

מאז נתעוררתי להרגיש בטפלות חשיבות עוה"ז ובעיקריות של תורה ועבודה ונתבאר להבין בזה שאמרו שכל העולם כולם שאין לשמוח רק במדות טובות ואף כשהם משוקעים בטומאות ותאוות עוה"ז ושאר דעות נפסדות שאין זה ולשמוח להו שיוסף בתאוות רק למה שעוסק במדות אחרות שהתורה ציותה אותם ובאמת טעמו בזו למשבח על הלב מדוע ואיך הוא כן, ואמנם להבין הדבר נראה, דהנה יש להבין במש"כ בדרך הגמרא בי' מאמרות נברא העולם והלא ט' הן ואמרו בראשית נמי מאמר הוא ויש להבין איך הוי בראשית מאמר נפלא דהוא בי' ויאמר. אמנם יש להבין איך חז"ל שבי' מאמרות נבראו העולם אומרת שבט. הבריאה במעשה בראשית כתיב ויאמר אבל הלא כתיב גם יד' ויסדה ארץ וימיני טפחה שמים הרי שבריאות העולם הי' ביד. ואמנם להבין אוף ורחמים יד' יש מאמר ונצלו את והוא נעלה מכל דמיון ומשל דמות, איך שהמציא הוא שכל דבש שבראו את' ושם כחות פרטיות כשאנו מתחשבים השפח המפסט שהוא את' בראו [illegible] אנו מתחשבים אותה הבריאה שהוא אמר ויבקשתו, בתחום השפח המפסטו, וכאן היד שבו הכח הפסט להתגלות בעשיות כל מלאכת חרש וחושב כשאנו מתחשבים לו את בתחום ובראו כח פסטו בתנועת מלאכת חרש וחושב מתחשבים בצורת צורות שגזר לבריאה אותו יד הכח הגשם וכשאנחנו [illegible] ותאריכים תנועה רוחניות שנבראה בצורתה את והתנועה רוחניות הללו היא תנועה בדעה והשכל, אנו מתחשבים אותה למאמר כי המאמר הוא כתנועה רוחניות שאינה נראות תנועת הגוף לעין רק מרגיש באוור, והמאמר בא בפעולת השכל ולכן שהוא את בראו עוה"ז ומה, העוה"ז שאינו תנועה גשמיות ובה כל מעשה חרש וחושב מתאורים אנחנו הבריאה שנבראו ביד את ועוה"ב שהוא תנועה רוחניות בדעת והשכל מתחשבים שנברא במאמר ואמנם זה שהוא עוה"ב אם לא תנועת עוה"ז ונ"ש באבות בפרוזדור כדי שתכנס לטרקלין נמצא שעוה"ב נבראו במאמר דאחרו שעוה"ב נברא במאמר ומה שאמר להם בלי עוה"ז הרי צריך לעוה"ב שנברא במאמר צריך גם עוה"ז ואם כן גם עוה"ז במאמר נבראה ולכן לא מוזכר בתורה בבריאת העולם רק מאמר כיון שגם עוה"ז יש ויחס לבריאתה המאמר רק שבאו לספר בהתחלת הבריאה של שמים וארץ שגם עוד ראשונות

[ח]

הי"ר תשג

דרוש לר"ה תשי"ב

ראשית ונקדים המאמר ~~עוד~~ חז"ל אוצה מגוררה שנברא עוה"ז לעצמה בגזרה מוחלטת אלא רק עד"ז אמר בראשית ברא וכו' ר"ל שיש עוד קודם לגזרה של מאמר עוד גזירה קודמת לה והיא גזירת היוד אלא פירש אומר הגישה [מה הוא] רק הדבר שיש ראשית למאמר - ושהשי"ת ז"ל בראשית נמי מאמר הוא ר"ל כיון [שהיוד] ~~שהוא~~ משלימת למאמר ואף עפ"י ~~...~~ לא ~~...~~ [נתפרשה] ~~...~~ בתורה רק קרוא ~~בשם~~ בשם ראשית ר"ל שהוא ראשית המאמר כי העוה"ב שנבראו במאמר ראשית לה ברא עוה"ז כי הוא הכרחיות לבריאת עוה"ז והוא מתכונן לה ועד"ז לא נתחדש לה כח הבריאה המיוחדת לעוה"ז שהוא היוד ומ"מ שאין קושיא ~~שהוה ... להבריאה~~ לגבי לא ויחס לבריאת עוה"ב [גם שם וד] שפיון. שאמנם לעוה"ב בלי עוה"ז אף היוד של עוה"ז יש לה יחס גם לעוה"ב.

ואם [שבאמת] כן הוא [אף] אין מניחין העוקר ותופסין הטפל ומכ"ש שמגרר הטפל אחריו העוקר עד שלא יהי' מוכשר כלל והבול [ולפי] מעוררת תאוה ותבין דרך נפשו לפנות במה שהוחק בטבע שהידים עסקניות הן ורק על שאר האברים וכן הדיבור עד שכל מה ששאר האברים נחים ושקטים מחמת עומק המחשבה אברים הללו מתעוררים ונעים וכל שהאדם מאמין ורק מחשבתו. בעומק עיון אוצה דבר עד שירצה להוכיח איזה עיון באמצעו פיו הידים עוזרים לו לרמז ~~...~~ על עומק הדבר אם להניח ידו או להשים ידו אם כה ואם כה ואפילו אם ירצה להצטייר כח לכוון הידים שלא יתעוררו לא יוכל, ומתנועעים ורצו או ינוחו ומשוטים להלחום או לטפחו. וכן הדיבור כשתשוה אדם הוא בעומק המחשבה מגיד צד הדיבור נושא מאליו ומדבר אל עצמו מענין זה שבמחשבתו ועד שתשוה כמעט עומד בתפלת י"ח שהדיבור אוסף בשהוא בכוונת הלב לפני מי הוא מתפלל ומאמר עצמו כדעת או בלע"ז טאטו לוסט און הומל או בסגנון אחר דהענין מזה הוא [אפי'] שלא דרך שנברא [הפה] בגזירתו ית' ועפ"י תמיד מתנודדת הברואה ולהליאה הוא מתנועע מאליו מחמת כח ~~הבריאה~~ הבורא שנקשר בו והוא על דמיון כדור עגול כשמניע אדם אותו ~~...~~ אף צד כ"ש הוא מתגלגל שוב מאליו כשמונח על ~~...~~ [מקום] חלק וכל להתנודד ~~... הרבה~~ [ומתגלגל ומרחק רק] כל עוד שלא ~~...~~ [ומצא] שום עצור על אומר נתוק להעצור וכל עוד נקשר בו כח המניע. וכשמדבר זה פוגע בדבר אחר גם הוא מתגלגל וכן בשלישי ואפילו עוד [...] וכן מופלו להתגלגל אפילו עד פססה וחוץ מהנה מה שהולך

[ט]

ב״ה

הועתק

דרוש לר״ה תש״ב

שהולך בדרך ורואה כיפת הרקיע וגלגלים בעצמם והולכים ~~בדרך~~ ומוכן רואה איש עומד
עליהם מי שהוא טפש ויאמר הנה הגלגלים אלו כח יש להם להתגלגל מעצמם אבל
החכם יאמר שזהו א״א אבל בודאי איש אחד הזיזם מתחלה ונקשר בהם כח הדחיפה עד
שמתגלגלים כל עוד כח המניע בהם, וכשיותם כח המניע אז אם ~~יבואו על נתיב בתוך הבה~~ ויפגעו באיזה דבר על הדרך
~~[illegible]~~ והיו נשארים עומדים עד שיחזור שוב המניע להפיח בהם כח ע״י הנעה
חדשה כן הוא ענין הטבע שברא ית׳ ומתנהג הכל בטבע כאשר אחד רואה הגלגלים
מתנועעים ע״י שברא ית״ש אותן והניע אותן והן מתנועעין ע״י כח המשך בהם וקוראים
ומניעים וזהו פשוט דבר מוכרח אבל אם יש דבר המעכב בנתיב הזה שהם מתנועעים
וכמו בדור המבול שהחטאו בגזל ועריכה, נשתנו סדרי בראשית ואמרו ז״ל
שהמזלות לא שמשו ולא התנועעו הגלגלים, וכן כל ספקו בחשבונות שזה שהתבלבלה
גדולה ושמחת הכל הוא מחמת כח המניע שמגלגל בהם. אבל השוטה האפיקורס אומר שהכל
מתנועע בעצמו מחמת דרך הטבע כמו שאמשל במשל כשרואה כדורים מתגלגלים בגלים.
אבל באמת ~~[illegible]~~ שהמניע אותן וכח המניע נקשר בהם והוא הנקרא טבע
שהטביע ית׳ כמו מטבע שמטביע המלך ע״י חותמו הוא עוברת לסוחר מעצמו שאם לא
יהא על המטבע זה חקוק חותם המלך אזי אינו עוברת לסוחר ויבוא עם חתיכת כסף
הציורת בלא החותם לקנות איזה דבר גזו ויאמרו לו עד שישקלו הכסף כמה משקלו
ונסו אם אין בו סיגים וזוז ומזוק שווי. לידע כמה שווה הסחורה דבורו ~~דרך המטבע~~
אבל בשביל חותם המלך שנקשר בה הולכת מעצמה כן בדרך הטבע שאמת ~~[illegible]~~
שהתבואה צומחת מעצמה פשוט מוכח של חטא אבל אין בשום דבר הבריאה כח להתנועע
מעצמו ולא בגוה״ר לחוות מעצמם רק מחמת חותם המלך שקשור בו היינו
הכח המניע של הבורא שקשור בו ומה״ט נקרא ספר הברכות והתפלות
מטבע של ברכות או מטבע התפלה שאנה״ג הטביעו אותם, וזה הולכת (~~התבואה~~)
התפלה דרך השמים שבשמים אל מקום התבון אם אין הולך בדרך של חטא מונעת
התפלה כמו ~~[illegible]~~ בעצרת הדבור כשהוא מורכב של דבור בדרך ~~[illegible]~~ כמו כן עצרים הצמחים ~~[illegible]~~ לצאת
בשום חטא ופשע בתופרת והחזיק לא חטא יתגלה וכן התורה והתפלות והברכות
הוא אב״ג כך לפי שאנה״ג הטביעו התפלות. והברכות וכן דוד שורו הלולות שחתם
על דרכם ושורו השמים שבמטבע של תפלה זו וזו הלך דרך שאדה״ז אלו הוא נכון
והותם

דרוש לר"ה תשמ"ב

ותוכנם וסודותם של אנשי"ה נשגב בהם כפי שיודעו סודרן לו"ט תפלה זו
ולחול זו ולשבת זו וכן דוד בתהלים כל סימן לפי ענינו אבל אנחנו [illegible]
אין אנו בוחנין לסדר סודורי תפלות בלשון זה ואין מלב [illegible] אנחנו בטוח שולף
בשמו שמיעתא נכון שצריכים בוקיר אם און בהם סוגים וכמה עולה משפן כמו
שאומרים בהמשל של נפחו שאומרי עטבר וקדמונינו הפייטנים,
גם להם נעלו שרשים של תפלה ידי בזה הודה להגות רק בתפלות הקדמונים
אין אנו אומרים [שהרשות לנו] של גם להוציא מלבו תפלה הוצאה מן הלב אם בר הפי
הוא ~~[illegible]~~, אבל מה אנחנו בטוח ככל כתפלות הקדמונים שיודעו סודותם ושרש לדבריהן
שלא יהי' בדרך שום עירוב של חטא ולשוב קודם התפלה ולבקש רחמים עכ"ל
ומעתה כיון שהבריאה מתנועעת מעצמה מחמת כח הבורא שקשור בה שהוא
דוגמת הפרפורים שרואין שמתגלגלים מעצמם וכיון שאומרים שכח הבריאה שקשור
בהנבראים הוא [כנ"ל] ~~[illegible]~~ לוד ומאומם ועד היד והמאומם מתנועע בעצמו ויש אשל
החלקים שבבריאה ~~וכפסט שהוא מחמת עון הנרצה בתפלות המרואה~~, ולכן
הפורכל בשבח של מדות טובות מתנועע מעצמו אפילו אצל האומות ובאלו מדות
גרועות כי הוא מתנועע מעצמו כמו התבואה שגדלה מעצמה בדרך הטבע אך שהתבואה
גופה הוא גשם מת רק שנקשר בה כח חיות הבורא [שהסבור בה] ~~[illegible]~~ בשערת
הבריאה והבן כל שמחושב מה שהודעתי בזה. ומעתה תבין מש הנביא [ורמזי"ס] אל ויתהלל
חכם בחכמתו [ואל] יתגבור בגבורתו [ואל] עשיר בעשרו כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל
וידוע אותי ולשון המתהלל [לכאורה] אין לו ביאור ולדברינו יפה [שיבוארנו] ~~[illegible]~~ שהשבח
והתהלל במדות טובות בין מעצמו בלא כוונה ומתנועע רק בכח התקשרות הבורא
במדות [כנ"ל] מתנועע הדיבור מעצמו. ועפ"ז יש להבין במשנה [תשבחת קודש: שני מלאכי השרת מלוין לו לאדם בע"ש] ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ רע וכשבא לביתו ומצא נפשו [דלוק] ~~[illegible]~~
וישלחן [ומטה מוצעת] מלאך טוב אומר יהי רצון [שתהא] [אחרת] ~~[illegible]~~ כך ומלאך רע [illegible] אמן
[בע"כ] עונה [illegible] להבין שנאמר מה זהו שעונה בע"כ אמן הו מבריחו לזה ולדברינו שגיזה
שהבוחר והבחירה על מדה טובה באה מעצמה בלי כוונת אמן רק בכח הבורא שקשור
~~[illegible]~~ בהבריאה ועפ"ז זהו הבע"כ שעונה מעצמו אף אם לבו ורצונו והה בהיפך
שבהמות בפרט רע באה מעצמו בלי כוונת תשוון מחמת כח זה הקשור מן הבורא
בהבריאה,

[יא] הועתק דרוש לש"ה תשמ"ב ב"ה

בהבריאה שברא באופן שהאדם מעצמו בא לשבח הטוב שהי' הכוונה בהבריאה
ולגלות הרע שהי' הכוונה בהבריאה שלא לעשותו רק שיהי' מגינה ושיתרחק ממנו ונהפ'
כמו חז"ל והמהלל חכם וכו' וכן בעבור העושר שלא יתן ההלל בהם רק כשמתהלל
המתהלל ית' המהלל מעצמו שנופל מעצמו ההלל אז ודאי בטח שאלו המדות
של חכמה ועושר וגבורה הוא מוצאו לתכלית טובה אבל כשאינו מתהלל מעצמו אז בודאי
הוא ~~[illegible]~~ שהמה מצאו לתכלית לא טובה כמו שהוא חפץ לפאר ועושר שמור לבעליו לרעתו
וכן גבור להשיג להתגבר לנשול בצדיק לבלתו חנם וכדומה ונתן טעם חזק בזה
ההלל מעצמו אם שהוא השכל ויודע אותו רל יודע מלשון חבור שנקשר כח הדיבור
בהחודות ית' השכל שנרמז בבואו שישבח הטוב מעצמו והרשע וכו' ישאר בשפלות ~~[illegible]~~
שברא בבריאה להלל הטוב מעצמו אף שאינו רוצה שהוא אוהב בעצמו עושה טוב מה החולת
שכל הוא מן הבורא ונקשר בו ~~[illegible]~~ אף שאינו רואה והיא רק מה כשהוא חו
בשי החולות שלו הוא מן הבורא ובהתקשרות ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ועוד כמו ההלל מעצמו כדבר הטוב והבן ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~, וכבר יש להבין זה במאמרו בפ' - שואל (שכרת קוב)
בבי' מוני רמ"י מה אוהבו בן עזה"ב אל ~~[illegible]~~ ואנק השפעה דבר ומתרחק באמש
זה הפרק לגבי ~~[illegible]~~ תאמוני ~~[illegible]~~ תשמאלו והוא פסוק בוטח ולנה לבאורה
יש לשאול מה זו שאלה אוהבו בן עזה"ב אפרת לא ידענו מי הוא, או שקוים מה שכתוב בתורה
~~[illegible]~~ אבל הכתוב אומר ומאהבת ומוס ודרשו ז"ל לעולם שגילו מרוק שלא נפסק אדם מעולם על
פירוש זה עולת אחר שוצא לתשובות רק יחמת שלא פירש בן במש' דוד והו
בן עזה"ב ועוד שכבר אמרו ז"ל בפרק דבבא ~~[illegible]~~ שאלו את שאמר ~~[illegible]~~ אוזהו בן עזה"ב ~~[illegible]~~ אומר
להם כל שנותנו זקנין כבוד והוא פסוק אחד בנושאי ~~[illegible]~~ שגם שם תפלה השאלה
שאלני למה זה לשאול אוזהו בן עזה"ב אבל עוד נעשה אחרו שצלה פשוט להם ~~[illegible]~~
השאלה מה בעי רמ"י עוד, ועוד למה השיב רב מקרא אחר ממה שהשיב שאמר. ולכן
בברוני יתפשר לומר דבנה ונבאו בדרך כלל ידעינן מה שקיום התורה זה בן עזה"ב
אבל ~~[illegible]~~ כל פרט ופרט מה שרצונו קיום התורה אפשר לא ידעינן דלמא בזה הוא לנחם
התורה לעשות אוזה פנים ואף שופאו שיש לו חלק לעוה"ב כמו שאמרו ז"ל שכל ושמאל
וכו'

[יג]

דרוש לשה"ת תש"מ

ויש להם חלק לעוה"ב אבל לשון אינם מנוקות הפגם שפגם בחטאות אלו ואח"כ יקבל בחלקו בעוה"ב אבל לשון בן עוה"ב משמעות שהוא מזומן לעוה"ב תיכף וכמו שנקרא בן ביתו מי שרגיל בהבית ומצוי ונכנס בלי רשות וכן נקרא בן עוה"ב מי שנכנס לעוה"ב בלי עיכוב והרי הרמב"ם (ברכות כ"ח) אולי עוד אולי שייך לפני שני דרכים ואינו יודע באיזה דרך מוליכין אותו להיות במנוחתם וזהו ששאלו לשלמה איזהו בן עוה"ב שנדע שנכנס בלי עיכוב אמר כל שענוותן [?] ונפרש אותו ~~כשמתפשט אותו בגדול המעלה זהו סימן שהשכר והכבוד שבאה מעצמו~~ ורש"י ז"ל (עירובין י"ג) על המחזיר אחר הגדולה הגדולה בורחת ממנו וכל הבורח מן הגדולה הגדולה מחזרת אחריו שפל ~~הברך אחר הכבוד הכבוד בורח ממנו~~. ואעפ"כ בא הכבוד דוקא מעצמו כשאינו רודף אחריו וכשבא מעצמו אע"פ משיג שהוא טוב לאמיתו ~~עכ"ז הוא מתגאה מעצמו~~ ועכ"ז ומצוי אין פגם בחכמתו ולכן ומצוי הוא בן עוה"ב בלי עיכוב. והנה שלמה פירש ~~[illegible]~~ לחפש אבל מי שאינו מפקיר בגלל מעשים ומדות טובות אכתוב לו פירוש שלמה ובעו רא"ה גם על בעל מעשים והשיב פסוק השני בנשעה שמדבר מבעלי מעשים בעה"ט ואזניך תשמענה דבר מאחריך לאמור כל שתשמע דבר מאחריך לאמור שיוצא הדבור כעצמו ועכ"ז אינו לאמור שהוא לשון הוה עכ"פ כשיוצא מעצמו הוי כאילו כבר יצא הדבור עוד טרם שיצא כי הוה משמש עבר ועתיד ועכ"ז שייך על הדבור היוצא מעצמו לשון לאמור [ואולי שייך לאמור ~~שבדבור~~ שבתורה שאמר ית' למשה ~~שמתב לשון לאמור~~ שהקב"ה אמר לו בו טעמו וכוונת ית' ממקום שדבורו ית' למשה הי' מה שאין כל בה"י וכולם לומדים מלמד שהי' כבבר וצ"ע] ~~ובאין ששייך אצל זה לשון לאמור שכאילו יוצא מעצמו בלי כוונה וכוון רק משום כח הדבור הנמשך בו: ואמרו~~ זה הדרך לכו בה ונפרש זה הדרך שיהלך בה זה לכו בה ~~[illegible]~~ שהוא בן עוה"ב ואינו איך נדע אם דיבור זה יוצא מעצמו עכ"ז אמר ע"ה תאזנינה תשמענה ר"ל אפילו אותם המשמאילים בדרך הזה והם אותם הולכים בה, ומה תשמעו בדרך הזה הוא הדבור היוצא מעצמו ונדע שהוא הדרך הטוב אשר דרך בה [illegible] לעוה"ב בלי עיכוב ~~[illegible]~~ לפי שדרכו מתוקנים ואין [illegible] רק עכ"פ הדבור יצא מעצמו לטובה אפי' [illegible]

שחולקים להם כבוד בעוה"ז ומחזר חכמי עירם

[יג] הערה

דרוש לר"ה תשמ"ב

ומה שאמרו הולך בדרך הצדקה וזהש ז"ל בזוהר פ' בזוהר דכיפורי לית לי' רשותא לאסטנא ~~בזמנים~~ שבזוה"ק ~~אין רשות~~

~~לסט"א רשות להשטן~~ שאומר לפני הקב"ה יש לך עם כאלו ~~אין בהם~~ [ונפדרא בס"ו ובא בזוהר תה"ל]

~~לא משנאה וקנאה~~ וכו' ולכאורה שומע עבודות ואין מקטרוגו עפ"י ונשה או מפרוחו

אין להיות עוד מלאך מליץ ולסברינו שבזה דבשלמא בשאר הימים שיש לו רשות

להשטן ונקרא לשם כך ולמה אף שאומרו משבח של הטוב באו ~~[illegible]~~ מאליו

בלא כוונת מכוון ומלאך רע בעה"כ ועתה אומר זהו בשאר מלאכים אבל

בסט"א שנבראו ~~לשם כך~~ רק להסטן וזהו שכתו אינו יכול בעה"כ אומר זה נותן

לו שלא לשבח הטוב אף שבשאר הבריאות משבחים הטוב אבל זהו עבודתו

בכך שלא לשבח הטוב וכ"ז בשאר ימות השנה אבל ביוה"כ שאין לו רשות להשטן

שוב שוה לכל הנבראים שביוה"כ ישבחו הטוב ומשבח ישראל ואומר יש לך עם

כמלאכים ושוב אין צריך חשבון ואם רק הקב"ה שומע עבודות עפ"י מקטרוגו

ומוחל להם עונותיהם עפ"י אה"ז שוב לחשבון ואם מה שנתברר אתם טובים

שהרי מלאך רע בעה"כ ועתה אומר על הטוב אה"ז ודאי הוא טוב לאמיתו. ובזה

יש להבין מה שאמרז"ל מה' למה תוקעין בר"ה ~~בדי~~ וכו' רחמנא אמר תקעו אלא

למה [תוקעין] ~~מריעין~~ כשהן יושבין ותוקעין ומריעין כשהן עומדין כדי לערבב השטן

ותוס' הביאו הירושלמי דאמר מהא בהול [ולא בהול] דימות דתניא ובאו בהול אותם מטו דאמרו

לתתבלא וכו' ובמגא"ה האריכו בדקדוקים וכאן ע"פ דרכה ענין השופר ~~[illegible]~~

ברמב"ם עורו ישנים והתעוררו לתשובה והוא להכניס את הדם ~~[illegible]~~ הרבה שאמרו ז"ל

~~בשל מתעוררו~~ שאו נאן [ומאחו] שלהו ועומד ~~[illegible]~~ [לכם] מוצא מכשול וזהו אוצה עבירה

ועה"כ צ"ל עמהו ושונים רק רחו משבבות ונכון הדרך וכל מכשול וזהש השתוב

שבה ישראל עד ה' אלוקיך כי כשלת בעונך ר"ל שהי' מכשול בדרך ועה"כ עמהו

בגלגלים והתפללים ~~[illegible]~~ ויונים ~~[illegible]~~ [הלוטם] ואמרו שיש עד ה' הוא לכן

שיש אופן שתוקעים להשמיע קול ~~[illegible]~~ [והוא] שמגלה אותו שתוקעים להזהיר

הנה הכדור הולך בדרך רצוי שלא יהי' על הדרך שום מכשול ואומר הפתח

ואם ~~[illegible]~~ [כדר עמה] השפור משום שלא יגע הדרך ועי' אוצה מכשול עמה השפור

תוקעין בשופר למען ישמע המניע את הכדור בראשונה שעומד [illegible] ולהביא

להבריאו מחדש ונמצא וניע והסימן הוא שמתוקן להכניס את הדם ~~[illegible]~~ [illegible]

הדרכים

[ופ]

דרוש לר"ה תשמ"ב

הדרכים להבנות משל ומשל וכיון שהוא מוצהשה להעם אף בתנועה או בחליקות כפים

ועפ"ז תוקע מושב אבל כשתוקע שיודע להמנוע שהספור [illegible] ומבינם שיבאו

המנוע להנוע מחפש צשוק בתנועה או לחלוק כרוב להמנוע הוא [illegible]

[illegible] שהוא האדון והוא המושל בדבק. צשוק לחלוק לו כרוב ועפ"ז

תוקעין מעומד ולכן אף שאמשני שהשטן בטל ואות השנה ברני להשטן ואוני

משבח את הטוב משום שנבראו לשם כך מה הווידוי שאדם מתודה שהוא

מדה טובה ושהוא התשובה ששב ומתחרט ונפטר ועפ"ז שאמרו ז"ל בק"ש

שהמודה דינו פטור וכיון שזה ענין טבעו להיות משבחין הטוב מאליו אף אם

לא ורצה חז"ל שהשטן שנברא לשם כך לעורר חוב ולקטרג שלא להזכיר

הטוב ועפ"ז אוני משבח הטוב אבל הזכרת הרעות שזהו מטבעו של שטן אף

ומחשב לנו לטובה, אוני מתנגד טבעו לשבח הטוב ההוא עי השטן והוא משום

זה שמזכירין הרעות ואולי זהו מופא הטעם שאמשנו שבו"ב אין רשות לשטן להשטין

עי בוידוי מצותו של יום. רק בוידוי והשתג בהתגברות קרבן עולם

ג"כ התודה ועפ"ז גם השטן בוידוי מזכיר הטוב ולכן בתנועה

במושב שהוא טעם שאמשנו לעורר הישנים לשמור את הדבק. שלא יהי' כשלון ופנ"ל

עוד אפת אוני ווידוי

ועפ"ב השטן אופתח אוני ויודע בבירור אם תנועה זאת הוא לשם זה או לשם שכבר

[illegible] הספור ותוקעין להמנוע שיבאו להנוע מצהו ווידוי שכבר יש כשלון בדבק

ולא משום באמ"ה הי' להם לתקוע עוזר כנ"ל בלאו לא שמרו הדבק ונשפך בזה ועפ"ז

הוא כמסתפק (ואינו יודע מה לעשות כו) אם הוא דבק ווידוי אין לו רשות להשטן ועפ"ז הוא בהל

ולא בהסל אבל בפעם שניה שתוקעין מעומד אז יודע בבירור שהפעם

הוא וודאי וידוי שיש כשלון בדבק ואין לו רשות להשטן ועפ"ז הוא בהל ואומ

[illegible] להתבלע פי תמה עירובתו ואין לו מה להקדים עוד ואדרבה צשוק באיך

לשבח את הטוב וכל שצריך לעשות נגד רצונו ניחא לי' את הבלורה והתעורר

ועפ"ז שאמשנו בהתעוררות כו אך חברותו או מותרתא וגם להאריך בזה רק זהו משל שאמש הכתוב

אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניך יהלכון ואמרו במדרש (אמור פכ"ט) רנ"ה וכו' איזהו אומה ויודעין

דרוש לר"ה תשמ"ב

ב. ומדוע להריע וכו' כמה קרנות יש להן וכו' אלא שהם מכוונין לפתות את בוראם בתשובה ובדרשו"ת חליף פ"ט שאומרים ~~מודים חדש שמבקשין לרצות אותו~~

בוראם בתודה וכן אמרו קטור ס"ו תרב"ה ר"ל שמבקשין לרצות את בוראם ר"ל שהבוראו ~~[illegible]~~ אלוהים ותרצה

להניע השפור שכבר עמד. והוא הוודוי ומודה דינם פטור בת"ל ואז נעשה עת רצון וגם השטן יכני

ומקטרג ~~ומודה דינם פטור ונעשה רצון~~ ועפ"ז לשמוע כוונות אלו אותו שמבקשין לפתות לרצות ~~לפתות~~ את בוראם עפ"י אותו ד' באור פניך והוכון ר"ל שמכוונין שהנפור אותי ומתנוצץ

רק עפ"י הארת פניך ~~אל הרדוף~~ ועפ"ז מתנוצץ בדעתו ועפ"ז רוצים גם רצם שתאור

מחפש עליון את פניך כי כבר עמד השפור ועפ"ד שאומרים בברכות ומפר אור

אור חפש על צוין תאיר כי כבר עמד השפור והוא וודוי גמור שמבקשין שעמד השפור

~~[illegible]~~ ונשתנו סדרו בראשונות מחמת כשלון החטא וזה"ש בשם הזוה"ק שבין התקיעות

יש מלודות כי התקיעה גורבה הווי עניין וודוי והשטן מתבלבל ח"ו ואין לו

רשות לקטרג ומפסבה ושבח מע"כ השוק ומרה וע"כ יש להתוודות ולפ"ז גם בשעת מלחמה

שכתוב וכי תבאו הכ"ם פ"ז והרעותם בחצצרות ופי' ונזכרתם כו' ונושעתם

מאויביכם כי עפ"ז מלחמת רק בעת צרה אותן נלוו והי' קטרוג ונושעתם

מאויביכם שהוא האויב הוותם גדול שבעת יתחה אותו ועד השלמת אויב הוותם

כמו ושלום אם אחרים אויבים הקטנים שבארץ כי התעוררת אויבים אלו באו מחמת אויב הגדול

בא ועפ"ז שכתוב בוראי ב' תוסרך רעתך וכתב ~~עופ~~ בושעי' מהפסוק ומחרונך ממך ניצוו והק'.

ועפ"ז דברינו אלה י"ל בכוונת הפסוק בתהלים ה' הנה בוות במגולת ספר כתוב עלי לעשות

רצונך אלוקי חפצתי ותורתך בתוך מעי בשורת צדק בקהל רב עפ"י ~~[illegible]~~ שוקד

נפרש ענין ג' ספרים שהתחלנו כי אחרו שהנפתחו שכוון שנשמר מן הגזר ~~[illegible]~~

הטוב שרשום עפ"ז שוב חשבון ותם ואח"כ שוב בוקר אחד ודנין עפ"י אותו

הספיר ופי' ~~[illegible]~~ ~~וזה ואחרון תשובה~~ דבר ~~ואחרון~~ וזה"ש שלשה ספרים נפתחים

~~והוא שמבקשין ושלשה ספרים ר"ל אלוהות אלוקים שלא נכתב עליהם כלל הפורענה~~

~~כן שנכתבים~~ מחולתן ור"ל עפ"ז שספרו מולא וזה של רשעים גמורים ר"ל מה

שרשעים גמורים ספרו מן הטובות של הצדיקים גמורים ושזהו הדוקר שהוצה"ת

בטובת בראוו רשעים עדות מפני הרשעים שמספרים טובות הצדיקים אצחשבון

ותם ולפי שזהו העיקר ושזהו הרצון לדון הצדיקים עפ"י דבריהם של רשעים

~~[illegible]~~ מעשיו ולפניו חרון אף ועפ"ז מנבאים דינם: של צדיקים גמורים

וגו'

[טז]

דרוש לש״ה תשע״ב

מה שהמדברים אף שהן דנין תמיד לכף זכות את כל אדם ממ״ כשאין מוציאין שום זכות ~~אצלו~~ ומוציאין בזה הדיבור של גנות הרי דהחלט וע״ז דקפידת הרמב״ם ז״ל בהשגה של הוי דן את כל האדם לכף זכות: ואף בינונים הייני אנשי שאומרן סיפור של טוב שמדבקים ~~בהם בדבור~~ אליהם בלי כוונה ושאין אליהן סיפור של רע שמדבקים שיעשו רע שיוצא מזה מעצמן וזה הסיפור והרע על הבינונים אותו יוצא מפי הצדיקים כי לבינונים הצדיקים דנין אותן לכף זכות ואין בהשגתם ז״ל הני רק הרשעים מספרים והם ודנים לחוב, ולכן מודה להצדיקים במדרש אף שיש בוקר ורק דהפנקסאות כיון שכולם מדבקים מהם רק טוב ואפילו הרשעים אינם נכתבים ונחתמים כל הכתובה הוי מה שבינונים עפ״י סיפור הבא בלי כוונה שזה הוי ככתיבה בלי חתימה אחרי שיוצא הדיבור מעצמו הוי כאין עליו חתימה כיון שבאו בלי כוונת המדבק הוי כאין המדבק חתום עליו ונחתמים רק שבינונים עפ״י כתובה זו בהחלט באולן בה נתבקרו. עפ״י פנקסיהם שחותמיהם חתומים על מעשיהם כי אין צדיק בוקר ורק והוי כאלו חתם המדבק והעושה ~~וגמולו כי אדרבה הכל לטובה~~ ולכן להיפך ברשעים במדרש נכתבים ונחתמים לאלתר על סמכין ז״ל דקפאי ושוב אין קושיא ממה שרואין שיש צדיקים מתים ורשעים חיים כי בזוית השנה שהצדיק מת ולכן הרשע שחי הוא לפי שבזוית השנה פעולות מסבב שיש רשע שאינו מספר בטובות הצדיק מדברה מדבק בגנות ואדם הצדיק אותו נידון לפי הסיפור הזה רק שמבקרים פנקסו ואז כיון שאינו נכתבים עפ״י פנקסו אותו כדאי ~~שעשו~~ שוסיפו לו שנים עד שהי׳ וחזקי׳ כדאי שהוסיפו לו ט״ו שנותיו ע״י תפלת ב״כ אין בודאי זכות גדול כחזקי׳ ואז מת וברשעים הוא היפך כשהרשע חי הוא לפי שיש סיבה מן השמים שלעד וסופר בן אדם אחד זכות עליו ושוב אותו נידון לפי אותו סיפור לאותה ומתבקר פנקסו ועפ״י פנקסו הדין אומר שיחי׳ עוד. או לפי שאין בו כח רשעות שיתעורר שנותיו ~~[illegible]~~ הנכתבים ז״ל אותם הולכים או לסדם יותר שגלו לפניו ית׳ ועד״ז הוא חי. וקיטרגן של דברנו ~~[illegible]~~ הצדיקים באופנים שונים לחוש והרשעים שיוכל לזרוע הוא כשאין על צדק סיפור רע בעולם הזה רק טוב ובשאין על רשע סיפור טוב בעוה״ז והבינונים שיש עליהם סיפור טוב וסיפור רע אז אין נגזר דינם עפ״י אותו הסיפור ~~[illegible]~~ רק ע״י בוקר פנקסיהם גו״כ, שאז נצטרפו גם הסיפור שבא מעצמו בעוה״ז שזהו

וודאי

[יז]

ב"ה

דרוש לר"ה תשמ"ב

וודאי גם מזל שכשמסתפר כולו לטובה או לרע מזל לגמרי אף כשיש סופר
לזה ולזה מזל במעלת הדורות עם חשבון פנקסו וחד ושנה נכנס בו"ה
כי בר"ה האמור הוא רק ע"י סיפור של עוה"ז ומה שכתוב ע"ה פנקסו שזהו נקרא
חתימה זהו בעוה"ב ובזוהר אמרו אדם נידון בר"ה [מחוק: והחתימה הוא בעוה"ב] ועכ"פ שלו נחתם בעוה"ב
רק שכאן שאמרו הגמ' רק מספרים זה שמספרים בעוה"ז ממעשיו ואינו מורו
כלל ופנקסו של אדם שעושה בשוק מעשיו שעושה ושחותם יד כל אדם בו
ועכ"ז אמרו ז"ל אותן ספרים של בינונים שתלוים ועומדים מר"ה עד יוה"כ ר"ל שתלוי. זה
שמספרים ממנו בעוה"ז [מחוק: וזהו הספר תולה עם סיפור תלה] עם הפנקס שלו ויוה"כ דווקא מר"ה תולה עד יוה"כ שאז
נתבקר פנקסו לצדק ספר זה עם פנקס שלו זכה ר"ל כשהכריע את פנקסו בצדיק ספר זה לחיים
אז נכתב לחיים. ר"ל שהספר הזה שאין חל עניני כתיבה אחר אלו נכתב ומה שאם
על פנקסו נגזר לחיים שאלו שייך לשון חתימה באמת כן הוא שאם ע"פ
פנקסו נגזר לחיים רק שלא מורי ממנו כאן, כי כאן דק"ו על אותו ספר
שנכתב בר"ה והה' להיפך כשלא זכה והבן היטב ומתיישבים כל הקושיות
שהקדמנו ומעתה נשוב לבאר המאמר שהקדמנו במס' ר"ה [illegible] ריש פרק קמא דר"ה
תמוהו ר"ל כשמחמם את ר"ה בתורה ובתפלה בוודאי קמאו שהוא נקודה
הראשונה של השנה שהאור את פניו עליו להיות מתעורר הכפור
של חורתו מעשיו ואז מתעורר הכפור כפה שוב ע"י הארת פנים זאת
כל השנה כי לולי הקטנו הי' הארת פנים זאת מתעוררת תמיד רק מן החטא
מחה"ר ואולך ע"כ מתעוררת הארת פנים מנקודה לנקודה שהיא בכל שנה
שמסבב הכפור עם כל חורתי כהי התעוררת פנים של הקב"ה בעלמא שתא.
ואמר למאי נ"מ לתפלתו של כה"ג ר"ל לאותה ענין חובה ר"ל במאמר זה
ומטו לא יכונן שהט' לפי הגזרה שנגזר בר"ה ופי' שמ"ש בהוצאה ס"ג תפלותיו של
אדם נזכרין לו מר"ה וכו' ואמר לתפלתו של כה"ג ר"ל אף שתפלה של כה"ג
שתפלה כזו לא עכבא כל הימים כי אין אדם חוזר בעולם רק הכה"ג
ביוה"כ ולפירוש המקום הי' ההלה אמינא שאל אם לא האיר את ר"ה וכל
עדיין להאיר ע"י בשעת תפלתו בכה"ג קו"ל בלא כי אם תפלתו של כה"ג. שודאי
מועלה פירות מה תלוי רק ע"ז. מה שנקשר את ר"ה בנקודה הראשונה והאור
וכו'.

דרוש לר"ה תשל"ב

ות"י את פניו אליו וכפי אותה ההארה יוכל להשיג השפעה אחד אחד בקץ אחד
והבן. ויש לשאול עד כמה יש לנו לקשר אותו בתקופה הראשונה לערך כצאת לאין ערך
דוגמתה בעולם והיא מסוגל להשיג שפע הארה שמאירות ממנו ית' וכפי אותה
ההארה יהי' מעורבנו בכל דבר ודבר בכל השנה לטובה ומאור.

ביום ב' דר"ה נפל הדרוש בענין העקדה שכבר עסקנו אליו
באופנים שונים בס"ד וכעת נאמר דהנה אברהם אבינו לפי גודל
עבודתו ושהי' תמיד לנגד עיניו גודל חסדו ית' שהכיר בחסדו. אל
כל היום שכל מה שעושה ית' עמו הוא חסד חנם ואולי שמה שאמר הכתוב
שויתי ד' לנגדי תמיד כי אומנו בכל אומות ה' שמה שמשוה ד' לנגדי תמיד
הוא על שמאמין בכל אומות כי מאין הוא חסד ה' שמה שאינו בכל אומות הוא
רק מחסדו ית' ולא בחיוב ח"ו ומצד עוצ' ויכול לעשות עצמו בו ית' להודות
ד' נגדי תמיד כי כשמרגיש תמיד בחסדו הרי מרגיש בגודל החסד
שנמצא שעוצ' הוא קשור בו ית' תמיד ונמצא כשעומד תמיד נגד עיניו שהכל
הוא בחסד ואינו בחיוב נמצא הוא תמיד מתירא פן ח"ו מחר יהי' אולי
מניעה שלא יוכל לקבל החסד כי בשלמא אם אדם חייב לאדם אז הוא בוטח שודאי
ישלם לו אבל אם אינו חייב לו ואף שמבטיח לעשות עמו חסד כיון שהוא רק
מצד החסד הוא מתירא פן יחטא כנגדו ולא יעשה לו החסד הזה אף שהבטיח
ולא יהי' מחוסר אמנה והרי אף בחשון תרעבו אמרו רז"ל שאין בו מ"א (עי' בחו"מ סי' רד"ס ח"מ)
כי וודאי אדעתא דהכי תרצא לא עשר מכ"ש כשאינו מוכר רק נותן במתנת
חסד. אדעתא שיחטא כנגדו לא הבטיח לו ומכ"ש כשמקלקל ~~ומבלבל~~ והוא ע"י
נגלות החסד. וכמ"ש שאנחנו עבודת כשורת מטוש וכו' ועי"ז כתוב יבלו ועוד
והבטחת התורה פן תשכח ט"ם לבקש ושכחת כי אדעתא דהכי לא שייך
לומר שנותן החסד שמקלקל נפשו ע"י ~~בלבול~~ החסד ועוד דהרי אינו חסד ~~שאמר~~
כיון שגורם לעצמו ע"י ועי"ז כל היסורים באים. רק כשאינו מקלקל בדבר וזהו מלא
בכל יעדו התורה שנאמר מפורש כשלא ישמרו התורה אין היעודים אלו. כלום ונזהו שמוזהר"ב
פס"ז אין הבטחה לצדיקים בעוה"ז ויעקב אבינו שאמר קטנתי מכל החסדים וכו' וכתיב
מירא וכו' ואמרו ז"ל (בברכות ד' ע"א) שירא שמא יגרום החטא ואף שהבטיח לו להדוא והנה
אנכי

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[כ]

ליום ב׳ דר״ה תשמ״ב

שמניפים אותו קבל צבור במסאנו דרב מברדיצ׳ והי׳ רחוק אצלו שיתמודד החסידים
אלו מחמת שסבר שבכל יום הוא חוטא ורק כששמע רק התהלות הפרים
אומר בלבו אשרי ומי ירא יבא לו, והתהלות שודאי כן והי׳ ורק לא יותר הפכרים
אלא. והשכים בבוקר וחבש בעצמו חמורו ויקח שני נעריו אתו אך שבאמת
למדו ז״ל בדבר שלו שאדם חשוב צריך שני נערים אתו בדרך פן יתרחק אחד לצרכיו ויהי׳ נשאר
עם אחד לשמשו ורק לקח את הנערים אתו שאמרו ז״ל הובא ברש״י שהם ישמעאל ואליעזר
והנה כיון שכיבוד אב הוא מצוה יא״ל קשה הול״ל לוקח רק אחד ויצחק והי׳ השני
והי׳ מצוה אתו יצחק שמשמשו ~~משום שיצחק~~ ואז משום שיצחק יעלה לעולה
ולא יהי׳ בחזרה עם שישמשו כשיתרחק אחד לצרכו הרי רק זה ספק ~~משום~~
משום שהגזירה על העולה הוא נגד המחשבות אך הוי ספק שמא יחזור יצחק עמהם
שלא יחזור יצחק פן לא יתרחק אחד ~~בעת שיהי׳ צריך לאיזה שימוש~~
אולם ע״ל שלא הי׳ שום צד ספק בדבר פי התלות בוודאי שכן הוא אך
שהובטח כמה הבטחות ואף שהגזירה ידעו לא הוחלט. ומתורץ בזה מה שפירש״י דוקא בפתק
שאברהם לקח שני נערים לשמשו להם שהטון שאדם חשוב צריך שני
~~נערים ואתו זהו הדרך הראשון הרי כל אלו שני שהי׳ אברהם עובר ושב~~
~~ארץ לצדדים ומשם ועובר אחרים בארץ שאמר לו קום התהלך בארץ לארכה~~
~~ולרחבו והי׳ נוסע מבאר שבע לאמרו ולאחר ... שהשאירו~~
שבשמירתו צאת כאן ~~שלו שדרך בזה~~ להשלמת הנסיון שאברהם עבר מהנסיון לצאת שאף לפעם הנה הנסיון
מה נחמס לו רק לאברהם שאחר ~~ואף אלו רבותא באברהם שאמר לו ה׳~~ רק עיקר
~~הנסיון זה שאברהם שהוא עושר~~ שהוא לו הרבה הבטחות על יצחק והקרבתו ~~שנגד הגזירה~~
לא היתה עדיין מוחלטת שהי׳ צריך עוד דיבור להראותו ההר וכן לא הי׳ לו ספק כלל ואף
~~שבהבטחות נסתפק~~ וזהו נסיון גדול על שמירה רוב טוב לבו ותמימותו שהי׳ חושב בכל
החסדים שדבר ה׳ מסאנא שרב מכריע ורק ספר כאן שלקח את נעריו אתו וספר הפסוק
שנמשך הדרך שלשה ימים ועדיין לא בא אליו הדיבור אודות ההר ואז הי׳ לו ספק בלבו אולי
ספק על הגזירה מה כשראה המקום מרחוק ועל ז״ל שראה בהתגלות ענן קשור על ההר ושבאמת
לא נתייחד לו הדיבור עדיין לומר זה ההר והעלהו עליו, ומ״מ לא נסתפק בגזרה
והתלות להתלות שם ~~להעלהו~~ לעולה ואומר לנעריו שבו לכם פה עם החמור ואני והנער
נלכה עד כה ונשובה אליכם ויקח אברהם את עצי העולה וישם על יצחק בנו ויקח בידו ~~את~~
האש

ונדבריו נחמא

[פא]

ב"ה

ליום ג' דרה תשיב

האיש ~~...~~ ואת המאכלת, עשה כן לפי שהי' מוחלט אצלו ~~...~~ שכשיבואו שמה ובא אליו הדיבור

להקריבהו על זה ההר כי הלא ראה הענן קשור עליו ~~...~~ תוכף ~~...~~

שחוט את בנו ובעוד העולם עליו ועדיין האיש ~~על העולם~~ והי' הקרבן נעשה בזריזות

ולא הי' בדעתו כלל לבנות מזבח ~~...~~ מחמת זריזות ~~...~~ המצוה ~~...~~

~~...~~ ~~על ההקטרות שקבעו~~ ~~שלא ויאחר~~ ויתעכב בבנין המזבח אבל יהי' נראה כי שוהה בעשיית המזבח לפי

~~שבטח על ההבטחות ... כן וחבור ... כאשר חזר מן אותן ההבטחות~~

~~בעצמות ובאמת זהו נעזר בבטחון והתרשלות במצוה פי אין הבטחה לצדיקים~~

~~לו ... הגבורה אף שהוא ... ההבטחה ... שגרם החטא ...~~

~~כן בשובר ... ואש ואמאכלת ...~~ ואומנם באמת לא הגיע אליו דיבור

כלל מחדש ~~להראות~~ שזהו ההר להעלותו שמה כי באמת לא הי' הרצון להקריבו

כלל ויאמר ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים ולא אמר אל ההר אשר יורה לו

האלקים כי באמת לא אומר לו שום אמירה חדשה רק אותה האמירה שאמר לו אז

ולך לך אל ארץ המורי' בזו לשם כי אותו ההר היא התחלת ארץ המורי'

כי בזאת לא אמרו שום מקום והר אחר שנקרא מורי' רק הר ציון ~~...~~

~~...~~ זה והשותי שאמר לו לך עצי ארץ המורי' והעלהו שם על אחד ההרים

אשר אומר אליך הרי ~~לא אמר לו על אחד ההרים שבשם או אל אחד בהרים אחרים~~

~~אשר אומר אליך~~ רק סתם ~~אל אחד ההרים שהי' ותכף להוות~~ שבארץ המורי' שם ותיחד

אליו הדיבור להראות לו הר שיקריבו שם ~~והי' ההר אפילו שלא בארץ המורי'~~

ועל כן שראה ענן קשור על אותו ההר הי' סבור שהכוונה על אותו ההר

~~ואמר לו להקריבהו~~ ועל כן הי' בדעתו שלא יעשה שם מזבח שלא יאחר הדבר

הכל ואומנם כיון שבא שם ועדיין לא הגיע אליו הדיבור וצוות ועד בלבבו כי

הדיבור יהי' בעצמו שם בארץ הזה שהוא הר המורי'. אך יש מקום לומר

שהעולה לא יהי' באותו ההר והוא שהענן קשור עליו הוא מחמת ששם יתיחד הדיבור

וכשראה שעם הדיבור עדיין לא בא אז שהה בבנין ~~בהבנות~~ המזבח ומערכה לשהות

הדיבור ולא יעשה רק בלו. ועודה יסבר אולי ~~...~~ הרצון לעשות הכנה רבה

למצוה עד ~~בבנות~~ בבנין המזבח ~~ואת לא ... רק בהבנות המזבח~~ וערך את העצים ועקד את

בנו ויקח המאכלת כי הי' בטוח שעם קיחת המאכלת והנחתו על צוואר בנו יבא

יגיע

[illegible]

[כב]

וגוף מלת הדיבור

~~והנה אלמלא הדיבור כי עתה שמחה הוא הגדולה~~ ואז באמת בא הדיבור

אלא אך בא הדיבור אל תשלח ודק כי ~~עתה~~ במה שהעלהו יצא ידי חובת הדיבור

שנאמר לו מקודם והעלהו שם לעולה. ~~אך~~ על אחד ההרים אשר אומר אליך והוא הוא

המאמרה של עכשיו שאומר לו אל תשלח ודק ~~כי עתה~~ כי ואל תעש לו מאומה

ר"ל שלא תסבור מה שאומר אל תשלח ~~ידו~~ כי הוא שלמון זה ההר המבוקש צריך לילך רוח אל הר אחר

רק אל תעשה לו מאומה כי לא הי' הכוונה בדיבור הקודם רק להעלהו על ההר לאיזה לנסותו ~~בנסיון~~

כנ"ל כי עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה ר"ל שאתה מפחד בלאו גרם החטא ואונך

כדאי לחסד רק לדין. ועה"פ כי ירא אלקים וכו' ולא חשכת את בנך את יחידך פי'

~~ר"ל חשכת לשון הוה~~ ר"ל. שתמיד לא היית מונע אותו ממני שתמיד הס'. מוחלט בדעתך

שהוא שלי ואינו שלך ~~כי~~ היית מפחד שלא יגרום החטא ולזו ושאר אצלך הבן

ועל"ז למען זה צויתיך שתעלהו לו יוכל לא לשוחטו. והנה אברהם אבינו ~~להחליט~~

~~בדעתו באמת~~ החלוט שלעולם אינו כדאי שיתמיד החסד של עולם בני אתו

והתצורה ~~בדין~~ להעלהו לעולה בדין הי' והוא שבאו לו הדיבור אל תשלח ודק הוא שהי' כדרת

הוספות חסד ונמתק הדין ועל"ז צריך להביא קרבן עבור המתקת הדין

הזה וכשראה אברהם אבינו האיל העלהו תחת בנו ר"ל שעדיין לא נפל ממחשבתו

הראשונה אף שראה ושמע שאין רצוני רק ~~שישחוט~~ שישחוט את יצחק היינו משום

שהי' המתקה לגבורה אבל ~~עדיין הדין~~ ~~[illegible]~~ הוא חשב שאינו כדאי לעולם

רק הקב"ה ריחם עליו ועי"ב העלה את האיל

ההבטחות ~~והתולדות~~ והדין ~~בדאי~~ הי' שישחט יצחק ~~והעלהו כדרת לעולה~~ כדרת לעולה תמת

בני. והנה בעלאת האיל לכוונה זו חלף ותם ~~אברהם עוד בראשונה~~ ועוד נסיון העקידה כי אפילו אחר שנתגלה

לו שהגבורה ~~אינו~~ לא הי' רק להעלהו, עדיין לא הי' בטוח בעולם בני עד שהוצרך להגלות

אל המלאך ועל"ז שוב שנית קרא מלאך וכו' ואומר לו לגודל מעלה זו שבעולה

האיל תחת בנו אמר שוב יען אשר עשית פי' הדבר הזה ר"ל הקרבת האיל לכוונה

שעדיין לא חשכת כי בנך יחידך כי ברך אברכך והרבה ארבה אותו לרבך אשר

כפל אחת על גוף הנסיון ואחת על שעדיין הנך בדעת הזה ועדיין אינך חושך בנך ~~[illegible]~~

ממני שחושש אתה אותו, לא יתמיד החסד ועל"ז הבטחות לו בכפל כי ברך אברכך והרבה ארבה

כי יסוד לדברנו שאף אחר העקידה עדיין לא הי' בטוח אברהם, ואם יתקיים

ובזה הוא מה שאמרו ז"ל והובא ברש"י שם במד"ר וירא פ' נ"ז ~~[illegible]~~

שבשובו מהר המורי' הי' אברהם מהרהר ואומר אלו הי' בני שחוט כבר הי' הולך בלא בנים בו' בשרו. ~~[illegible]~~ הרו

הקב"ה שנולדה רבקה בת זוגו. עכ"ל

כי לישראל חג [illegible] אחד לדבר והיפוכו אבל זה חלקם ?

והנה כנגד ג' חלקי הנסים האלו נתן ה' לישראל ג' הרגלים נגד כל חלק רגל אחד נגד הנסים מחלק הראשון שהסתתר אותם בברכתם ולא נתן השלחות לבוא שכל נפש לכן את חג המצות [illegible] ששבה שמצה התכלית מהם ושבאל תורה שלהגים לסגור הבורא באותו הלילה

ונגד הנסים מחלק השני הי' חג הסוכות שהי' נגד לענני הכבוד שהלכו במדבר וה' הגין עליהם בימים אש וענן שלא יגעו לגופם. ונגד הנסים מחלק השלישי שהרע נהרג לטוב ומרע יצא מתוך נתן להם חג השבועות. שאז קבלו התורה הם [illegible] [illegible] [illegible] וגדולים קטנים וכולם בשבתם פה שאמרו נעשה ונשמע זה לעומת זה בינוני [illegible] [illegible] [illegible] בינוני [illegible] [illegible] שיחה כשלום [illegible] נגש מיד לפניו ומתנות [illegible] [illegible] זה לעומת זה ג' בינוני [illegible] והנה הרגלים שנתן להם ה' כנגד אלו ג' חלקי הנסים [illegible] [illegible]

~~[illegible] הי' הוא [illegible] הי' שנאמר ה' את ישראל בברכתם שלא יגעו הנשמות לבוא [illegible]~~

שיחה

שמחה ורצונה של ג' חלקי הנסים אלו עד מועדים בסוף שנה של פגישים שכל רצונם בתחילתה ובו הוא

[כג]

ר"ה ליום ב' תשמ"ב

~~כתן אברהם בלבו להשיא ליצחק אשה כי אמר אלמלא הי' יצחק נעקד~~
~~ונצא שלא הי' נשאר ממנו שום זכר עכ"ז שם לבו להשיאו אשה~~. הכוונה משמע
להבוא שעכשיו לא הי' בטוח בקיומו של יצחק שחשש שמא והי' נעקד עוד או ימות
ויבא ולא נשאר ממנו זכר עכ"ז מהר פירש להשיאו אשה. ומה שאומר
~~אברהם~~ אחרו העקידה האיל ~~אשר~~ ויקרא אברהם כי המקום כו' ד' יראה
אשר יאמר היום בהר ד' יראה הוא לפי שלא בין הדיבור שאלו האלהים —
בהר הזה כמו שיועד לו והאלהים כי על אחד ההרים אשר אומר אליך אלהיו
ועכשיו בבירור שהמקום הזה הוא הנרצה בעיניו ית' להקריב שם קרבנותיו לפ
אבל לפי שבא הדיבור אל תשלח כו' ואל תעש לו מאומה. עכ"ז הקריב שם
אברהם את האיל לפי שראה המקום נשאר וגם שראה איל ~~בצואר~~ נאחז
בסבך שם שיועד בנפשו שההר הזה הוא הנרצה אבל עדיין לא נאמר לו הדיבור
בפירוש שההר הזה הוא הנרצה להקרבה ועכ"ל ~~שאמר~~ נשאר שאלו, ומה"ט הי' כמה
חכמים נוטה לבנות ביהמ"ק ~~בהר~~ בעין עיטם אף שהר המוריה הי' מקובל שם הקריב
אדם ונח ושם נעקד יצחק ומשפע והבואו הרמב"ם ז"ל בספרו הי"ד ע"א סברו אף
שהוא כן מ"מ לא זהו ההר הנרצה לדורות כיון שלא נאמר להדיא אלא שהוא
נרצה כאשר הי' היעוד שיאמר לאברהם ההר עכ"פ שהוכיח שאול דוד שהר המורי'
הוא הנרצה כו' וקיום בו בין כתפיו שכן כמבואר בזבחים השבאות חב שנאמר
לאברהם אל תשלח ידך כו' ואל תעש כו' ~~הוא הדבור~~ הוא הדיבור הנרצה
אשר יועד ית' בזה"ש אשר אומר אליך וכמאמרו ועכ"ז אמר ויקרא אברהם כו'
שם המקום ד' יראה ר"ל שהוא המקום הנרצה לעבודתו כי ולא לדורות
לבד פ"א אשר יאמר היום בהר ד' יראה ר"ל מהיום מהקרבת האיל ראה הקב"ה הוא
הנרצה לקרבן מה שנתבאר ית' בדיבור בזה"ש אל תשלח הנה הוא הדיבור
אשר יועד ועכ"ז ידעתי כי בו בחר ד' להקריב עליו ועכ"ז טובה עשית שהקרבת האיל
כאן, ועכ"ז זה מאד גדלה מעלת הקרבת האיל שע"י נתגלה אברהם יעוד ית'
במעלה שעכשיו הי' מרחב מההתאוות שלוו וגרוש להודעת של יצחק וכו' כי מאד בדרה ירוות חלקים בקרבו וזה שאמז"ל בר"ה
שאמר הקב"ה תקעו לפני בשופר של איל כדי שאזכיר לכם עקדת
יצחק בן אברהם ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני וכבר יש בו
קושיות

לר"ה ליום ב' תשמ"ב

קושית העולם דהרי האיל הוא שקרבה ליצחק מן העקדה והיו לפאורה בקול ושברו עמו

ומה זה נזכירת האיל דוקא ולדבריני שפיר שבאמת הדמות האיל מורה הגדלת

הנסיון עוד ויתש"ב ושפיר שפירוש אמר ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמיכם

לפי שזה מורה שתמיד אברהם לא הי' בטוח וכאילו תמיד יצחק ובניו —

נעקדים שבכל שעה ועל רגע הי' מפחד מחמת רוב ענותנותו וזה כמו שנסיון

העקדה בהעלאת יצחק הי' מחשוב הקב"ה כאילו נעקד אז וכמ"ש ז"ל

שאפרו של יצחק צבור על המזבח (במ"ר שלח פ' י"ז) משום שהנסיון הי' נחשב כאילו הי'

שוחטו וכמ"ש אברהם רחמי בני שהוא כאילו בני ממש נשחט כמו נחשב אני

ויתש"ב שלא יצחק לבד כאילו נעקד רק כאילו הוא ובניו עד סוף כל הדורות

נעקדים כיון שתמיד לא הי' אברהם בטוח שלא יהי' נשחט גם להבאו בכל

שעה ורגע אך לא נחשב כן לפניו ויתש"ב ~~כאילו נעקדים עצמם~~ רק מי שמודה ומקבל גבורותיו

ית' כמו יצחק ואברהם ולא מי שאינו מודה בכ"ז ח"ו וזה אמרו ז"ל כאשר

נתקע בשופר של איל ומודים בכ"ז שהקב"ה חושב עקדת יצחק כאילו אפרו צבור

שחשוב כאילו העלהו עולה אז לא הוא לבד הוי עולה רק כל בניו המתנסים

עצמם בברית העקדה עמו ומעלה כאילו עקדנו עצמינו. ודפח"ח

דרוש ליוה"כ וספירות

בקריאה דומא ודברה"כ אחרי בקרבתם לפני ד' וימותו כו' וכל העיון אפשר לומר

דהנה מה שמיוחד ית' יום זה לעינה והוא יום זה לכפר העוונות ואינו בכל אדם עדות

אם ורצה ית' לכפר עוון מי ומחה בידו בהלא כל העבירות אין יוה"כ

לבד מכפר אם לא בתשובה אך מי ומחה בידו ית' לכפר ע"י תשובה בלא

סיוע של יוה"כ וכן העבירות החמורות שגם יוה"כ ותשובה אינו מועיל למרק

עד שיסורין או מיתה גומרין שלהי כמבואר מס' יומא אם הי' רצונו ית' הי' יכול

לעשות כל זה בלי סיוע יוה"כ כיון שענין עצומו של יום אינו תלוי בידו עשיית אדם

רק שהוא גזירה מאתו ית' ככה שעצומו של יום יכפר ומגזירתא על כפרה

ועל להיות תמיד כן בלא עצומו של יום כלל והנראה לו בזה כמו דהנה

זה נברא אדה"ר ~~העולם שנברא אדם~~ ויקר' פ' ט' ונצטוה שלא לאכול מעץ הדעת ~~בלא שום עוון והי' העולם~~ ולא שקדה

ומשו עד שחטא והחטא הי' שאיל פאת פאו הי' ~~ויתוך יוה"כ א' והעגל~~ עד בנוסת השבת

הי' ...

ליוה"כ וספירת

(וכמ"ש המקובלים שהי' סוחר הנדבים ומקדש עלו המאה)

הי' מחשבה העגל הפרט והנה באמת אמרו ז"ל שאדה"ר עשה תשובה (ביום כפורים וכו') ואמנם הנה אמשו
צל"ע (שבאותו פרק:) שתשובה צריכה להיות באותו פרק וכו' ומדוע זה שעשה תשובה באותו
יום לא הי' באותו פרק לפי שכרת בעשורו שהי' שתי שעות קודם הלילה
ועיקר המזון נמשך שעה שעות כמ"ש ז"ל הרי בב' שעות עדיין לא נתעכל
המזון ולא הוי באותו פרק כי לא הי' רעב עדיין שעדיין המזון במעיו
וגם זה שלא אפי' (מעה"פ) בשבת לא הוי באותו פרק דהרי אלו הי' ממתין עד שבת אף
~~[struck]~~ לא הי' עליו איסור כלל עוה"ד ובאו לא הוי באותו פרק וכן כל אותו השבוע
של שבת זה לא הוי באותו פרק לפמ"ש הבאר מים חיים ששבת כולל תמיד עמו
כל ימות החול שאחריו ונמצא שכל אותו השבוע אינו באותו הפרק כי יש באותו
השבוע מבחינות אותו השבת שהי' מחשבו וגם שבת שלאחריו אינו באותו פרק
כי הוא שבת קודש ואין חלאת ~~[struck]~~ (טומאת) דומה היצר שולט (כ"כ) בשבת. כמו בחול
ולכן לא הוי באותו פרק (עד) ~~באותו~~ יום א' שלאחר שבת השני ואז הי' עשרה בחודש
ואז הי' התשובה שלימה והי' דוגמת של יום הראשון שנברא בו בבחינות קודם
החטא ומש"ה נבחר היום ההוא להיות יום כפורים לכפר בו כמו שנתכפר
לאדה"ר על החטא שלו והי' בבחינות יום הראשון של בחינות קודם החטא ועפ"ז
נתכפר בו (אח"כ) עוון העגל שהוא שמור לדורות וכמ"ש וביום פקדי ופקדתי שהוא
ממש כמו ~~[struck]~~ חטא הראשון ששמור לדורות וחזרה ע"י כל הזוהמא שנמשך
ישראל (בני אהרן) ~~[struck]~~ מחנה בארץ תורה, כמו שבא הזוהמא בחטא הראשון ומה נתקבלה
התשובה ~~בבחינות יום ראשון בבחינות קודם החטא~~ ואמנם אף שהוא באותו
פרק ממש כמו שאמרנו (אבל) ~~[struck]~~ מחמת בחינות היום יש קצת מניעה שאינו נקרא
באותו פרק ממש כי החטא ~~יום הראשון~~ הי' ביום ו' בשבוע (התשובה נתקבלה) ~~[struck]~~ ביום א' בשבוע
וכל יום יש לו בחינה לעצמו ולכן ביום ו' שלאחריו שהוא חמשה ימים
אחר יוה"כ נשלם בחינות היום ממש שהוא בט"ו לחודש שאתמו ביום [illegible]
ומש"ה נקרא ספירת יום הראשון שיש בו השלמת בחינות יום הראשון כנ"ל
ולכן מרה"ש עד יוה"כ הוי (ימי) התשובה כי אדם הראשון עשה תשובה תוכף בו
ביום רק שלא הי' התשובה שלימה עד יוה"כ ומש"ה כולן נקראין ימשות רק (שבועות) ~~[struck]~~
נגמרה התשובה (שלימה ובכ"ו ויש"ב מחל הגבה גם לישראל) ~~[struck]~~ ומיוה"כ עד סכות אז הוי גמר התשובה

כו

[פו]

ואין חושבין בהם העונות לפי שימים אלו הוו כאילו אונס בחשבון כל לפני אדם ~~שהוא כפסוק ספירתו לעיל~~ כמו להשלים בחינת יום הראשון דבחינת היום וכו׳ ועי״ל ט ימי השנה שהם שנ״ד. וימים א׳ ~~[illegible]~~ עולים לחמשים שבועות ~~[illegible]~~ עם ד׳ ימים ~~שצריך על שנ״ה ימים~~. והנה כמו שחושבים משלימים השנה בשלימות כן השבועות ~~כל להשלים~~ שלימות השנה ~~[illegible]~~ ומב יש ד׳ ימים עודף לפי שד׳ ימים אלו הוו כאונס בחשבון כי ד׳ ימים שבין יוה״כ לסכות הוו כאונס לפי שסכות ~~הוא~~ :אורחנא

עוד י״ל ~~[illegible]~~ ולפי שד׳ ימים אלו הוו כאונס בחשבון עכ״ז אין בהם חשבון עונות ולפי שאמרו ז״ל שבת [עי׳ סה״ד פ״ו י״ב] בראשית לא שקיעה שמשו והטעם בזה י״ל בע״נ ~~לפי [illegible]~~ לפי שיום הראשון (שהוא יום שבו נברא האדם) הי׳ בלא חטא (במשה תורה [illegible] מאהבה) ~~[illegible]~~ הוא ית׳ חפץ שאותה המעלה לא יופסק לדורות ועז״ל לא שקיעה שמשו והי׳ ~~השבת~~ השבת כיום אחד עם יום ו׳ שהוא יום הראשון לבריאת האדם ~~[illegible]~~ וקנה שבת הראשון הארה מיום הקודם ~~ומה הי׳ שבת בראשית~~ שכל ימי ~~בראשית~~ (וכל השבתות) ~~[illegible]~~ יש בהם הארה משבת הראשון וכל ימות החול קונים הארה והשבת שעבר וכו׳ ~~הרי ושבכל ימי עולם מחמת זה הארת של יום שקודם החטא והרת~~ וכשבא יוה״כ האור בו בחינת יום ראשון ממש כנ״ל ~~[illegible]~~ מאור ובא לכל ימות השנה הארה זו ולכן גם ~~עד~~ עיוה״כ נחשב כיוה״כ ובבחינה זו דוקא שאמרו ז״ל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי. כי לפי שלא שקיעה שמשו בשבת בראשית ~~[illegible]~~ ונחשב השבת ויום ו׳ הקודם כיום א׳ והארה אחת וכל א׳ ~~[illegible]~~ כאן כן הוו וכו׳ שהוא בחינת יום הראשון יום שקודם לו בחינה אחת ולכן ~~[illegible]~~ עיוה״כ בחינתו ומעלתו לאכול כמו שאכל אדה״ר וכשב נמשה מן העונות לגמרי

~~ולכן עיוה״כ שהוא בחינת יום הקודם בבחינה ובמעלה של [illegible] הי׳ [illegible]~~
~~ויוה״כ הוו מצותו שלא לאכול כמו שחוקר בתשובה שלו נמשה החטא לגמרי~~
~~הי׳ שלא לאכול [illegible] הדברים [illegible] שלא שקיעה טעם שלא שקיעה שמשו~~
~~בשבת בראשית לפי שלדורות הוא [illegible] ויוה״כ ביום א׳ כמו שאותם [illegible] בימי~~
~~בראשית ולכן יוה״כ ביום ו׳ [illegible] כמו שאותם [illegible] לא שקיעה שמשו [illegible]~~
~~ויום ו׳ בחינת שבת ויום א׳ של תשרי בחודש בחינת יום ט׳ שהוא [illegible]~~
~~כמו שלדורות הי׳ בבחינה של יום [illegible] ימי בראשית~~ [illegible] שסכות

נמשך

[כ״ג]

ויום שלאחריו שהוי אז ביום ו' שבו הוי גמר השלמות בחינות של קודם החטא וכו' ועד״ז גם לנשמות
עד יום השבת הזה שאחר כך בתחלת תשרי הראשון האשה גם לנשמות מחמת יתרות נגון השעות לששה
שלאחריו וכולל ועי״ב כל השנה שנשא אז. ואחר השבת הנ״ל נעשה האשה מתוקנת זה ועד״ז ביום הששי הוא יום עזרת שב
הוא נותן סליחה ונותנת תשובה, ועי״ב גם להדליק [illegible] יום לא יכול א' דשעות ביום ששי ויהיו הסדר כן לשעות
ונמשך ג' ימים וגם השמיני יהיו וכו' לגמרי הכל. ועצרת תשרי

נמשך שבוע שלמה ע"מ שספורת שהוא גמר השלמות בחינות של קודם החטא
שהוי יום ו' אז והוי כיום א' עם שבוע (החומש) וכולל הארה כמו כן השבת שאחר יום א' דשעות נחשב כיום א' וכו'
~~ונמשך השבוע כל שבוע שלאחריו עד שבוע~~
~~ועד״ב יום ו' הוא הראשון~~
~~לנקודות יום ו' שהוא נקודה הראשונה של היום הראשון שקודם החטא שהוא [illegible]~~
~~בהושענא רבה בגמר הסליחה ונתינת הפתקין שיהי׳ הכל בנקודות הפנימי~~
~~של קודם החטא ואח״כ יום שמיני עצרת~~ שמשון עצר ודוגמא ועד״ז שאמרו ז״ל הובא ברש״י
שאמר הק' קשה עלי פרידתכם שרוצה להתעכב עמהם תמיד בבחינה זו שיהיו
כנקודה של קודם החטא ע"י התשובה שבו ושיהי׳ כן תמיד שאותו האורה והאור ובא
~~תמיד ע"י שלא שלוה שעשו השבתות בראשונות בנ"ל וע״כ בא הקדושות ביום שלאחריו ולא באותו יום שהי' בזמן בראשונות והבן~~ וזרחה
נבין מצות היום באלו הימים והסמוכות של אחרי מות שני בני אהרן לעבודת וכו'.
בפ' נח המקדש שהוי היכל וקה״ק שהוא לפנים ולפני ולפנים. נראה שהם בחינות גן ועדן, שהם
ג״כ ב' בחינות כמ״ש בברכות ל״ד ע״ב זה עדן שלא שלטה בו עין כל בריה ושמא תאמר
אדה״ר היכן היו בגן ושמא הוא גן הוא עדן וכו' ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן
גן לחוד ועדן לחוד. וכמו שעדן שם נועד השי״ת כמשה״כ עין לא ראתה כו' בדבר ובקה״ק
בקה״ק משם נועד דבר וכו' ושם משכן כבודו וכו', וכמו שבעדן לא שלטה בו עין בגלות
הצדיקים לעתיד כמו״כ בקה״ק אסור לשום אדם ליכנס שם חוץ מכה״ג ביוה״כ שהוא אז
דוגמת ובבחינת הצדיקים דלעתיד, והיכל הוא בבחינת גן כמו שבגן יש עץ החיים כ״כ
שהי' בהיכל המנורה שמרמזת לעץ החיים כמ״ש בזוה״ק פ' בהעלותך ובלקוטי האריז״ל
דף ס״ד. ומזבח הזהב שהוא להקטיר עליו קטורת לריח ניחוח הוא בחינת עץ הדעת שריחו
היי' נודף כמש״נ בקונן. ובב״ר ט״ו ומדרש שאמר אדה״ר חטה הי' מרמז גם לזה הפנים שבהיכל על עץ הדעת.
וכמו שנהר יוצא מעדן להשקות את הגן כן יצאו מים מבית קה״ק להיכל. (יומא ע״ז:)

~~[illegible]~~ ואמנם כבר נתנו יד רשומים הראשונים וגמרו ~~ועל אחד בסוגיין~~
~~ומטעם~~ שבני אהרן רצו [illegible] למעלה שאין [illegible] אלו וכו' נפגעו
וגם אני דרכתי בדרך הזה במא׳ בכמה אופנים ועתה נאמר כפי ענינו
שרצו להיות במעלה כמו אדה״ר קודם החטא ובמדרגה שהכה״ג היוצא
ביוה״כ וזה לא אפשר כי אם שהי׳ צריך כה״ג ביוה״כ וע״ב קרבו לפני ה'
כמו שבכה״ג מתקרב ביוה״כ והי' קרבתם ע"י קטורת כי כמו שכה״ג
ביוה״כ מקטיר קטורת לפני ולפנים שאין בו אפילה ולא שהי' רק ריח טוב
ושכן הי' קודם החטא. שהי' אסור רק האפילה מהעץ הדעת אבל ההרחה
הי' [illegible]

(כתב בשולי הגליון מימין:) ויום שלאחריו שהי' אז [illegible] ושבוע שאחר יום ששי [illegible] שאין עושין [illegible] ובכן [illegible] עבודת שמשון הכה״ג [illegible] אבל גם שם [illegible] כה״ג ביוה״כ [illegible]

(כתב בשולי הגליון משמאל:) פרש״י וכו' פנימי וכו' [illegible]

לווף וסתות

ושכן הי' קודם החטא שהי' אסור רק האכילה מצד הדעת אבל ההרחה
הי' מותר בו ועכ"ז הי' נכנס הכהן בקטורת לפני ולפנים וכן עשו בני אהרן
אך לפי שלא היו ראוים לבא לבחינה זו עכ"ז מתו לפני ד' ואחר ות"י למשה
אחרי מות שני בנ"א בקרבתם וכו' דבר אל אהרן כו' ואל יבא בכל עת כ"י שלא
ואמר אהרן כמו שעשו בני אהרן שהם שובבו כי אלא להיות שני כהנים גדולים
וכמו אדה"ר שלא הי' רק יחיד אבל אני שאני כה"ג אפשר לי לבוא בכל
עת עם קטורת ולכן אמר לו שאל ובוא בכל עת כי בזאת יבא אהרן כו'
בפר כ"י וחטאת ואיל לעולה כתונת בד קודש ילבש ר"ל אף שאמרת שנכנסת
כה"ג לפני ולפנים דריכה להיות בבחינה של נקודה הראשונה של קודם החטא שהי'
מותר בהיותו בג"ע בעץ הדעת ההרחה בו אבל עד שיבא לבחינה זו
צריך קודם לנקות החטא והזוהמא של ישראל עד שיבוא ~~לבחינה זו~~ בריח הקטורת
לפני ולפנים ועכ"ז הוא דוקא ביוה"כ שאז בעשורה לחודש הי' ~~התשובה~~ ~~שישראל ישובו בתשובה~~
תשובה שלמה באותו פרק ועכ"ז ותכלית חשל יוה"כ עושים ישראל ~~צריך מקודם לעשות בחינות שעשתה~~ התשובה
שלימה ~~עד שיבואו~~ ובאים אל בחינה הראשונה עכ"ל והנה ~~התשובה~~ כבר נודע
שיש ד' סוגי תשובה עד ~~שבתשובה~~ שבהשלמת כל הד' הוא תשובה שלימה והם
תשובת הבאו ותשובת הגדר ותשובת המשקל ותשובת הכתוב והנה
בכל אלה השלים אי"ז ~~אברהם~~ אדה"ר תשובת הבאו והוא תשובה באותו
פרק כנ"ל כי תשבק שב ולא אכל אף כשהי' עוד מוצל עץ הדעת והשלים
הפרק ביוה"כ כנ"ל ואף ~~אחד~~ לכפי פשטות הכתוב ודבריהם ז"ל שב לא
הי' עם אצל עץ הדעת כי ~~בבת~~ תשובה נתגרש ואחר לוא ד' לא לו במקום מגעת המם התחלת התשובה
הי' כשהי' עוד בג"ע והי' באותו הפרק ונשלם הפרק ביוה"כ אף שלא הי' עוד
שם כי נשק התחלת התשובה של אותו הפרק שהוא תשובת הבאו
עד יוה"כ ועכ"ז כל ימים אלו נקראים עשי"ת וכנ"ל, תשובת הגדר
שבוסף גדרים ~~...~~ כמו שאז"ל בב"ר פר' כ"ג ובמדרש שפירש מן האשה ק"ל שנה לפי שהחטא בא
ע"י ~~ההנהגה~~ שהסתה האשה פירש ממנה לגמרי. תשובת המשקל משקל התאוה
ועכל כנגדו צער והוא כמשל"ל שם במדרש שהעלה צרצרי תאנים על בשרו לצער
נפשו ועוד במה שנצטער שהי' פרוש מן האשה הו' בזה תשובת המשקל
גם, ותשובת הכתוב שהוא קיום ההשבה כמו דגדולה קיום והשוב
אות

בפנים

לווז וסגירט

את הגזולה ודבר שאין להשיב כגון בעבירה שבין אדם למקום אז משוב בקרבן שהוא ריח ניחוח לה׳ דהוי כעין השבה בדבר שבין אדם לחבירו דאינו משיב לו אותו הדינר שגזל דהרי עשו תקנת מריש [בקנס״ו] שמשלם ~~דמי המריש~~ ~~אותו המעות~~ תמורת המריש ובלבד שיהי׳ כאותו הדבר [שגזלו] ~~[illegible]~~ וכה״ג בדבר שבין אדם למקום שהקניט את הבורא בעבירה עושה ~~[illegible]~~ [לפניו] ריח ניחוח בקרבן

לכן הקריב אדה״ר קרבן כשעמד בחולין ס: שור שהקריב אדה״ר קרניו קודמות לפרסותיו. ולכן הכה״ג ביום הכיפורים קודם שנכנס לפני ולפנים הי׳ עושה עבודות היום שהם כנגד ד׳ תשובות [ע״פ השע״ת] אלו. והנה הפר והשעיר הוא כנגד תשובה הבאה שהיא באהבה הפרק, ומתוודה שלא ישוב עוד לכסלה ודבק. ונתינת הגורלות כנגד תשובת המשקל כמו שתשובת המשקל הוא עם עשיית חבולות עבודות עשה כמנין חבולות של נשמתו [ובד״א אחרי פר׳ כ״א] כמו כן בשני השעירים כנגד שעיר של עזאזל ועושה שעיר של שם. שחיטת הפר וקבלת דמו כנגד תשובת הגדר ~~בו הפר הוא מלשון רובו ע״ב~~ ~~הפר ורבו לרצון שמקבל ע״י להרבות גדרים~~. ותשובת הכתוב הוא עושה בהקטרת הקטורת בו״ה. שעושה ממש ריח ניחוח לפני׳ שהוא מעין השבת המגולה של עה״ד הדעת שחטא בו׳ שאכל ממנו נהנה באף ע״י הריח הטוב שהריח ממנו כי אף שהריחה הי׳ מותר לו ולא נאסר רק באכילה מ״מ ע״י שהריחה ריחו הטוב בא לו ע״ז תאוות האכילה כי תאוות האכילה בא ע״י הריח וכמ״ש ז״ל בילקוט ס״ח עבירה שהריחה כו׳. ואח״כ ותרא כי טוב כו׳ ונחמד כו׳ ותקח כו׳ ותאכל וכ״ז התעורר ע״י הריחה, ואולי זהו הפי׳ שהגליון ז״ל בב״ר כ׳ שדחפה הנחש עד שנגעה בהעץ כי ע״י הדחיפה עד שנגעה הגיע לה הריח והתעורר בה התאוה. ולכן הי׳ צריכה הפר אחת מולה לרצון שודבק אע״ר לשורש האחדות. ושבר למטה בא לרצון לרובו גדרים כנ״ל שנכללים בשבר לפי שהם רובו. שיש בעולם נברא בה׳ ימי בראשית, ולפי שהשעיר מכפר על ישראל בטומאת מקדש וקדשיו כמו שהפר מכפר על הכהנים כמבואר בכשו״ע דהכ״פ אשר לעם ובתו״כ דורתניתן דשבועות כמו כן הושה אלו בזריקת דמו אחת למעלה ושבע למטה.

וע״ד

ומזה א׳ למעלה וז׳ למטה נגד תשובת הגדר

שכאן שהקטורת אף מקטירין כדין עוצרים המגפה ומבטלים גזירות רעות, ואף לאו סם המות נתמן בקטרת
כמו שמורה לנרה ועדות לנבואה כן
שכאן שבעה"ד יש בו טוב ורע שאדם אכל ממנו נעשה בזה גרם לעצמו מיתה, ואם הי'
מקיים כמו הי' מקדש עליו והמתיק דעתו שלמה כהלכ' הקטרת אם מקטירין כהוגן

[ל]

ועכ"ד הבגד והשעיר היו חטאות כי הם לעומת התשובות קל שהוא על החטא ויאחז
[באין העולות] ~~באה בעולה~~ ~~שבוא~~ אלו ואין העצם בחוץ כיון שאחר שעשה בפנים להאיר האורות וגם
הראשון ~~דהחיצון~~ מבחוץ של קודם החטא והי' אותה הארה מאיר ובאו תמיד
גם בחוץ והי' לשם זה ~~העולה~~ [העולות] ~~שבוא~~ ומולקפו כן [אפרו של אהרן של] ~~…~~ ויצחק עבור תמיד עם
המזבח ולכן ~~לשם דבר המזבח~~ [כמ"ש רש"י וירא ה' וראה לרצון אותו] בלא אולפי עולה שלו וכל העם שזה הכהן שהוא
במקום אהבה ואור גם בכל [ישראל] שבאים מן אהבה אותה הארה של קודם החטא שלא
הי' שום ~~דבר~~ [של חטא] ~~חיצוני~~ רק כולו כליל לה' כעולה ואין בחוץ לאף הי' כלו כליל.
לה' ועכ"ז הי' עבודה זו בחוץ להיכל ולמען שתהא עבודה זו [בכוונה] ~~…~~ ~~שלא יעשה כמו~~ בן
~~השפה ולחוץ רק ונה שורש בלבו~~ [עולה] העבודה [בפנים] בבגדי לבן עד כולו הפך
לבן טהור הוא שהתשובה תהפוך זודם החטא ללבן עד שנעשה [בחינת א'] אם יהיו
חטאיכם כשנים כשלג ילבינו פשוטה תשובה [שלמה ותבא …] ~~בחינת עד והוי נעשה שלו~~
[מסר כלו פאורה] [שהם תמיד ונגעים] כמו הבגדים ~~ההכרחיים~~ לזמם שאין אדם כו' שלם שלא לאדם גוהו הולך ערום
והן כתונת מכנסים מצנפת אבנט ועד"ז בכל [כהן הדיוט] יהי' בגדי לבן והם
די ולא יותר כי אלו הם ההכרחיים ומספרם ענינם מורה על ד' חלקי
התשובה [כו' הנ"ל] כי תשובות הבאו שהוא באותו פרק מורה הכתונת כי הכתונת
מקיף כל הגוף ~~בוחם~~ וכ"כ צריך להיות באותו פרק שלא יהי' הפסק וחלוק
בין הפרקים כמו הכתונת שאינו מפסיק בין האברים ואינו נראה [עוד יחד] חלוק אברים
~~שבאום פרקו הגוף~~ ועל תשובות הגדר להוסיף גדרים כמו המכנסים
שהוא כיסוי להערוה והוא הוספת גדר [לבל] לחטא כי חטא זה של ערוה הוא
אבי כל החטאים [ועל ידה בא האדם] ~~…~~ החטאים כמש"ו ורק אמרו [עוד בגדר] [בק"ב ו'ח] ~~שחטא~~ חולק
~~המוזר~~ שהנחש ~~בתאוה~~ כמו אותו עוסקים בתשמיש [נתאוה] ~~…~~ [להם הדור אמרו שם בו] שכינה
אדם

[בספהדרין / ס"ג ע"א ולקמן ה', ובסוף …]

[illegible]

לולב וסוכות

שאמרנו שהוא גמר השלמת ההשבה לנקודה הראשונה של קודם החטא ומ"מ בא המצוה לישב בסוכה שהוא כמו הגן שכן כשיושבים בגן עושים סוכה ליושב שם ומצותה כל שבעה כנ"ל להמשיך בחינה זו תמיד כל ימי עולם ומצוה. לשמח בד' מינים לפני ה' כנ"ל שיהי' לפני ה' וכנ"ל בלי מסך מבדיל ולשמוח במינים אלו שכן דרכן לגדל בגן וד' מינים אלו הם נגד ארבעה חלקי תשובה אמנם הלולב הוא נגד תשובת הבאה שהוא באותו פרק שכן הלולב כל עליו כפולים ~~בדבק~~ כאחד ומ"מ נחלקה התיומת פסול (או"ח סי' תרמ"ה) ~~כי דרכה שיהיו דבוקה עד ולא יחלוק להרקים ונדלו כפותים דאל"ד שכן כפות תמרים ויפה~~ וכן נפרצו עליו פסול מ"מ מטעם זה. ההדס הוא נגד תשובת הגדר שהוא להוסיף גדרים שכן ההדס מרובה בעלים שחופים את עצו (סוכה לב:) ורבה בגדרים עד שוחפה על החטא שהי' ראשית החטא ע"י היצר עד שלא יראה חטא היצר כלל והערבות הן נגד תשובת המשקל ומ"מ הם שתוים (שם לד:) שכן המשקל אינו רק בשתים שוקל זה נגד זה ומ"מ ~~הוא נגד המשקל כי גדולו הוא~~ ...יש למעלה שני עלים שוים ככף המשקל והנוף ~~ענבה~~ באמצע כעין ~~ענבה~~ הזהב ~~שבראש~~ שבכף המאזנים ~~האגרוף~~ שעומד באמצע והאתרוג הוא נגד תשובת הכתוב שהוא להשיב את הגזלה כמו אמרז"ל בב"ר ט"ו עץ הדעת אתרוג הי'. והי' במקדש מצוה ~~של ערבה~~ להקיף את המזבח בערבות כמו שאמרנו לעיל שאדה"ר הקריב פר שקרניו קודמות לפרסותיו על המזבח כמו שמקובל לנו (פדר"א) והרמב"ם הביא זאת (בפ"ב מהל' בית הבחירה) ~~ומדברותם~~ ואמרנו לעיל שבעבודה ~~בדבר~~ שבין אדם למקום צריך לשקול הטוב ~~זה שעושה~~ תשובת הכתוב אם הוא כאילו השיב אותו הדבר ממש כמו שהוא בדבר שבין אדם לחבירו (ומחמתו) שאז להשיב אותו דבר ממש בבין אדם למקום ומ"מ צריך עוד שיקול לשקול היטב שיהי' נחשב שיושב בה ~~דבר שיהי' שוה ענין~~ כאותו דבר שהקנה ומ"מ לכך הערבה שבלולב שהוא משקל הצער של התשובה נגד התענוג של עבירה צריך עוד אצל תשובת הכתוב משקל שישקול את הדבר ~~שזה~~ שמשוב שיהי' מעין אותו דבר שהקנה ומ"מ הקיפו בה המזבח ששם עשה אדה"ר תשובת הכתוב והקריב הפר ולפי שעיקר התשובה ותכליתה הוא תשובת הכתוב ומ"מ קודם השע"ר שאמרנו שהוא גמר השלמת התשובה לעיקרה ונקודתה הראשונה הוו

[לג] הועתק

לוח וספרות

הוו ~~מדברות בהנהגה~~ [ויגרפים] בהערבה עפ״ ~~שהוא~~ [לרמוז] שיהי׳ המשקל של תשובת הכתוב ~~למה~~
~~עוד שנשקלו~~ היטב הדק ומתווד כן בכל ימי הקפות העולם התנועה שכלול בד׳
כנ״ל ואח״כ בא שמוני ספרות שנהי׳ נזהרים לפניו דבחונה לו שמעוני עד
בנה לה ומי עולם וכנ״ל וכמו שאמרנו כאן בערבה של המזבח שהי׳ לשקול
תשובת הכתוב במשקל מיוחד כנ״ל ז״ל במעשה ווף שהי׳ תשוקת הכתוב הקטורת
וכנ״ל והי׳ המשקל של תשובת הכתוב הזאת במה שהי׳ עבודה מיוחדת
להוצאת כף ומחתה של הקטורת בפנים כי הכף הוא כעין כף המאזנים
של המשקל וגם המחתה הוא כעין כף גדול ומורה שכף של צפות הכרוך
להיות כף א׳ גדול כי הכרוך לטוב עם תשובות אלו שתפלותם הוין
תשובת הכתוב והגדול הכף של הצפות כמו מחתה וכן הוצאו לתוך
אלונו שאלוני הכרוך הכף של צפות אפיר.

דרוש לר״ה תרמ״ג לפק פרעמושלאן

ודפס הועתק

ר״ה פק בטל ע״א אר״ל למה ~~תוקעין~~ בר״ה למה תוקעין כו׳ רחמנא אמר תקעו
אלא למה מריעין כו׳ רחמנא אמר הריעו אלא למה תוקעין ומריעין כשהן יושבים
~~ושהן ...~~ ותוקעין ומריעין כשהן עומדים כדי לערבב השטן. המאמר הזה יש לו תוק
דאסון שאל מפני מה תוקעין שהשיב רחמנא אמר וכו׳, וכי ר״י ~~...~~ [הוי] מסתפק
ח״ו בעשיית מצות ה׳ שמפורש בתורה אלא [ע״כ] ~~למה שאל~~ ר״ל מה טעם יש בו וכמו
שסיים לערבב השטן וא״כ למה מפסיקו לדבריו ואמר רחמנא אמר הכ״ל וידוע
שרחמנא אמר ותונקות של בורת רבן וידוע לאות אולא שבא לתת טעם לדברי:
ועוד מה שנקט בלשון רחמנא. ועוד מה שנקט בלשון כשהן יושבין וכשהן
עומדין שלא ~~בזה~~ [אף] ~~שום תנא ואמורא הק תנועות בקודם מוסף ותקיעות שאחר~~
~~המוסף בלשון ישיבה ועמידה רק~~ [הוא] ~~כאן~~. ועוד דנין ערבוב השטן מהן
ולמוד מה שמבואר בזה בירושלמי שהובא בתוס׳ כאן ומה שפורש בו רש״י
והרן אפשר לומר עוד ~~טעם~~ פירוש בו להבין פעת. ונקדים יקפי׳ מה
שכבר מוסכם בחוש ונסיון שכל דבר נמשך אחר שרשו והוא טבעו
שבשורש כלול הכל ועד הפרט נמשך אחר הכלל ושגו נופו בתר עיקרו (שבת
ושורש

~~לוז וספוא~~ ר"ה

ושורש הדבר נמשך אחר שורש שרשו שהוא בעולם שלמעלה ממנה והעולם שלמעלה ממנה
עד למעלה עד שהכל שב אל שורש האחדות ית' שהוא שורש הכל שהוא ברא
כלם וזהו ענין הטבע, שהוא ית"ש שברא ~~בעולם הזה~~ הכל לטובתם ~~העולם~~ בראם ~~[illegible]~~ שיהיו
להם דבקות בבוראם ~~להיות להם שיהיו~~ ולהתדבקות למוצאתו ועי"כ ~~[illegible]~~ הטבע שיהיו
הכל פונים לשורשם ועו"ז ונמשך הכל לשורש הראשון עד שאני הכל אומר
שהשורש זה עם שהטביע ית' להיות פונה כל דבר אל שרשו הוא שורש כל
פרטי הטבע שבשביל זה הטביע כל פרטי הטבע ~~בפלאותיו~~ בנבראיו שזו שהרוח עולה
לשרשו והעפר לשרשו וכן כל הפרטים שבבריאה מסובב פלאות בטבע
ושהמגנעט מושך אליו הברזל לפי שהוא שורש הברזל ודומה פלאות בטבע
הכל נסתבב מחמת שורש זה שישוב הכל לפנות אל הבורא לדבק ביחודתו
ולומר שהוא נברא מהבורא ועד שאומר אני שזהו שלמדנו בפתיחת ~~למצוא~~
~~שהוא~~ התורה שאמר בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ ור"ל בראשית
שזהו הכל נמשך אל הראשית והוא השורש ועו"ז ומזה שהעולם מחודש
ולא קדמון ~~רק השורש קדום לכל~~ ודבר זה הטביע הבו"ה בשמים וארץ וכל צבאם
שנכלל אתה פמ"ש ז"ל והובא ברש"י ולכן כמה מן הספלות הו' חטא · עי"ז שהיו עובדים לצבא השמים
לפי ששורש עוה"ז הוא צבאו השמים שכן סדר השתלשלות הבריאה הב' מאצילות לבריאה
~~ליצירה ועשיה~~ ומבריאה ליצירה ~~ומזמנה~~ לעשי' שהם די חלקי עולמות עולם האצילות
ועולם המלאכים ועולם הגלגלים ועולם השפל. ולאמר מוטבע שמושך כל דבר
לשרשו עד"כ עולם העשי' נמשך לעולם הגלגלים ומאנם תכליות הכוונה
הוא שיהו' נמשך משם ולהלן עד הבורא ומקבלו עד"ז קמו ~~[illegible]~~ בשורש התחתון
הויתה סמוך ולא עזבו כח לחלק ממנו ולהלן ~~ועה"ש לא יהו לך אלהים אחרים~~
~~על פני ר"ל שאינו שם אלקות מורה על שורש הדבר שכל הפרטים נכללים בו~~
והוא מלשון אלה ר"ל כל אלה שהם פונים אליו בו הוא ומה"ש על פני ר"ל שהם
קודם לו, ר"ל שורש הראשון שהוא התחתון כי אני השורש הראשון לכל הפרטים ~~האחרון~~ שהוא הקדום לכלם
ונשתראה בדברי הנביאים בשמדברים מספלות ועי"כ תוכל לפרש בענין שאמרנו
ואין כאן האסוף הפירוש בפוברהם כו' ולא תכלם תורה פה ועין בדברו ושיהו' ברוב
~~סומכו מזו ואולך וכן בשאר נבואים~~ ולכן אומר אני הדברות שכל ~~[illegible]~~
דספר שלמה הנעצב"ל

[לה]

ספר קהלת הוא שבהבל [שההבל] כל מדרגות העולמות [הנבראים] אם אין בהם התגלות שהוא
להגיע עד תכליתו שורש הראשון [שהוא] הבורא ית' שהוא שורש כל השרשים וע"כ בכל
ספרו מזכיר תחת השמש כי כל אורות העליונים נקרא בשם שמש כי אור
השמש הוא שנתגלה [אלו נשתלשו] מן אורות העליונים שהוא האור שנברא ביום ראשון
כי כלם הם קדושים ומן אור הרוחני הנברא נשתלשל אור הגשמי שהוא השמש
ונתלה ברקיע ביום ד' שהוא כמאמרם ז"ל שנבראו המאורות ביום א' כי כל
הבריאה שנברא לאחר התחלתה הי' ברוחני ונשתלשל עד הגשמי והי' הכל
ביום א' ואין חילוק למי שרודף אחר שרשו האחרון שהוא צבא השמים ועומד
שם ואינו רודף להלן עד תכלית שורש הראשון שהוא הבורא ית', ועובד
לכוכב או שרודף עוד ויותר עד השרף ואופן שהוא [שהמה] אורות עליונות ועובד
אותם וע"כ בסוף [אחר] דסוף ספרו סוף דבר הכל נשמע את אלקים ירא שהי'
תכלית ספרו להבהל [להבהיל] כל התגלותו רק לבוא עד תכלית הראשון וע"כ נקרא
כך קהלת שאסף עצמו את כל השרשים עד שורש הראשון וע"כ אומר הבל
הבלים נגד עולם השפל שכל הראשונים והשרשים שבהם [שבו] הוא הבל הבלים
נגד בראשם השמימיים. והכל הבל נגד עולם הרוחני שהוא כולל כל העולמות
וע"כ אומר "הכל" בבחי' ומה הוא הבל נגד שורש השרשים שהוא הבורא ית'
כל אלה וזהו שסמך מה יתרון כו' שיעמול תחת השמש שהוא [שנתגלה] מאורות העליונים
שהי' תחתיהם כאילו [ושבנו לנעבדם] עובד אותם אשר ראו שהרוחני של מדרגה הראשונה
שנברא נקרא שמש שהוא מש"ה וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה שבוראו
שמביאו עד עד תכלית הראשון ודרש סוף דבר כי את אלקים ירא
כי כלו זהו נמצא שעובד תחת שמש ולא תחת אורות עליונות אף והי'
להם לרוחות שמש כל [ומאורות] שהאורות העליונים והי' להם גרוחה כי והי' להם
נגדר שמש ולא כנגד אלקות כי הם השפעה מהם בא לא מחמת אלקות
רק בדרך משרת אלא תחת השמש רק השמש משרת לו ולכן אומר קהלת
מה יתרון לאדם שיעמול תחת השמש שזה שאין יתרון לעובד האורות
עליונים על העובד השלשל טען שגוים שכלם אהבל המה גם והוא והם
ואמר שעם כל עמלתו הנה אף אם יגיע עד אורות עליונות מ"מ לא יועיל
כי להפך

דרוש לר"ה תבו"ם

הן עדיין תכליתו האמיתי כל זמן שאינו מדבק א"ע בהבורא ית"ש שהוא שורש כל השרשים וכו'
הן להפוך בחומר חומרו להיות החומר רוחני בגופו של אליהו או משה עליה לשמים

ואף מה יתרון בזה והש"י דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת ולא נעשה

אין הארץ רוחני כי כל שאינו מדבק בשורש השרשים אף אפרת נשאר כמו

בהרצו משרשו והארץ בחברה נשארה [לעולם עומדת] בשרשה הראשון משא"כ כשאדם דבק בו ית"ש וזהו

[אז נעשה מצוה עין כל הבריאות ונשאר בו ית"ש ויש לפעמים צדיו על ידו] שורש כל השרשים זהו אפשר להפך החומר ברוחני כי שורש השרשים כולל כל השרשים

וזהו ואמנם זה אפשר להתאחד [ועוד להפוך] החומר שיהי' רוחני אם במדרגה עליונה

כאליהו ומשה או במדרגה פחותה כשאר צדיקים

ואין החומר נשאר בשרשו וניחא גם הגוף ועוד קודם השלום של הרפה

אמר בקש קהלת למצוא דברי חפץ וכתוב יושר וכו' ודרשו ז"ל [בדרה"כ] שבקש להיות

כמשה כי אחרי שהבדיל כל המדרגות עולת הדביקות בשורש השרשים

בקש לבא עוד [למדרגות מדרגה יתרה כמשה] להתאחד החומר ברוחני כמשה וכתוב יושר כו' ולא קם כמשה ופי'

ואמנם לזכות החומר [ובאורו רק לא נעשה] ועכ"ז סוף סוף דבר הכל נשמע את אלקים

ירא כו' ואת מצותיו שמור מצותו הוא לשון צוותא והתחברות כי זה כל

האדם כי זה יכול כל אדם לבא לזכות החומר ולדבקות גשמו ברוחני

וזהו באומרו ויתרון גדול אבל עולת זה אין יתרון אם הארץ „לעולם עומדת" וכו'

ועכ"ז אמר וזרח השמש כו' ואל מקומו שואף דהרי השמש אינו התכלית

האחרון כי גם הוא שואף אל שרשו וכן כל הנחלים כו' וכן אומר כל הדברים

יגעים וכו' כי הכל יגע להתעורר לבא אל שרשו כי אין [סוף] שורש אמת רק

שורש השרשים והוא ית' וית' ולא נצרך בזה כאן ועוד בו המורם מזה

שכל דבר שואף אל שרשו והנה כל [הבריאות] דבר ודבר יש להם חומר וצורה ואמנם

דכל אלה החומר והצורה שלהם הוא מסוג אחד ושורש עצמו בהם הוא אחד

אמנם נפלאה מאד ברואת אדם שהחומר והתהפך בחומר חומר מן הצורה שאר הבריאות

שחומרו שבחומר שרשו העצמו הוא מן האדמה ונמצא כח האדם החומרי הוא מהאדמה

וכל כח הוא רוחני כל הכח הרוחני שנבראה האדמה במאמר כן (ות') שנשתלשל

מן הרוחני עד הגשמי באמצע ות' הראשון שהוא בראשית שם בכחו להיות

חומר האדם בתוספת [צורתו] ואמנם הצורה שהוא הנפש הוא חלק אלקי ממעל ונחלתו

(שפו) ואמרו המקובלים שמקום נפש הישראלי בעולם העליון נחלתו

הוא ממקום גבוה מאד למעלה ממדרגת המלאכים אף

[לג]

דרוש לר"ה תרמ"ג

~~נעלמו (שבו) היא אע"פ היפך משורש החומר שזה שרשו בשמים בנעלמו (שבו) וזהו~~

אע"פ ~~שרשו באדמה~~ יש לו שני שרשים מעתה וכיון שהאדמה נבראת מאמצעותה
וכמש"ז ז"ל [שהוא נ"ב] שנקרא אבן שתיה שממנו הושתת העולם שהוא מאמצעיתו שלהבדיל גם האדם
נברא מאמצעיתו שהוא מן הטבור וכמש"ש בשלהי יומא [דף פ"ה] ומעתה שרשו של החומר
הוא בבטן וטבורו ושרשה של הצורה שהוא הנפש בראשו שלפני שנבראו העולמות
~~מן הרוחניות תחלה~~ [ברוחניות הנעדרים מדע] עכ"פ שרשו של הנפש הוא בראשו ושהוא כלפי שמים
ויצא מן השרשים האלו מושך אליו כל האדם הראש מושך [אליו כ'] הגוף מחמת שיש
לו נטי' לשרשו [הרוחני] וגם הבטן מושך אליו כל הגוף מחמת שרשו החומרי וזהו ענין
יצה"ט ויצה"ר שקבלנו מדבריהם ז"ל [בברכות ס"א] ושכה"א הוא רוחני כי גם החומר כח שרשו
הוא רוחני שמושרש מנקודת הבריאה, ושורש הנפש הוא ודאי רוחני ~~ואותם בכל~~ ותמיד
מלחמה גדולה ביניהם כמש"ז ז"ל כי היצה"ר הוא שרשו בבטן ויש לו כח להמשיך
כל הגוף אחריו והראש בכללו והיצה"ט הוא להיפך, והנה הקב"ה עשה את
בחכמה נפלאה שיהיו השרשים באדם ~~מהופכים~~ [מנגדיים] למען יהי' לאדם יתרון
שימשוך הבטן ושורש החומר אחרי הראש להיות החומר נמשך וזהו
היתרון שישנו לאדם תחת ממשלתו וכו' ולא תחת השמש ולהפך [יהי'] מובן מש"ש
במראות הסולם שראה יעקב בהר המוריה שמשם הושתת העולם ושם שורש
החומר והי' ~~תכלית~~ [כוונת] הבריאה ~~כשה~~ שיהי' החומר מצורף ~~לנשמה~~ [וכשהחומר] מצורף
אז המקום ההוא שהוא שורש החומר קדוש מאד וזהו שראה שהוא סלם מוצב
"ארצה" ששרשו שהוא המצב הוא ~~כמו~~ "ארצי" ואמנם תכליתו הוא שיגיע
בראשו ~~השמימה~~ "השמימה" שיצורף החומר ועכ"פ ראה והנה מלאכי אלקים
עולים ויורדים בו וכבר הרגישו רז"ל דהו"ל ויורדים ועולים בו
ולדברינו ~~כי הוא בכוון~~ [כי רק ע"י רצונו ית"ש] [ויתגבר היצה"ט ויצה"ר] שמלאכי אלקים הם היצה"ט ויצה"ר ~~שהוא הרוחניות~~ [שהמה הכוחות]
של חומר וצורה ~~והם עם~~ החומר אל הצורה שימשך הבטן אחר הראש ~~ואחד~~ [ולא שיתבטל החומר לגמרי]
ואח"כ – ורצו שיהי' כח הצורה גם בבטן כי ישוב החומר להדבק קרוב לצורה
ולכן לא רחוק להבין כאשר ח"ו עושים בהיפך ~~שמתגבר~~ [שמתגברים] החומר על הצורה
אז נעשה היפך הכוונה ועכ"פ מטמאים המקדש ח"ו כי נותנים כח לחומר
ששרשו במקדש לבוא מטמא ח"ו הצורה ועכ"פ יש הרבה מקראות שמורים
על

[לח]

דרוש לר"ה תרמ"ג

על הגרעון שנעשה עי' ~~החטאים~~ הפגמים במקדש ואמר על אפי ועל חמתי היתה לי העיר הזאת ואמר ~~אלא~~ בישעיא כי תבואו לראות פני מי בקש זאת מידכם ואמר ית' לשלמה ואת הבית כי הקדשתי כו' אשלח מעל פני כו'. והבית הזה יהי' עליון כי כל העובר עליו ישום כו' והנה לשון עליון אין לו הבנה לפשוטו ולדברינו יובן ור"ל שתכלית הכוונה הי' ~~אחבבה~~ שהשורש החומרי יהי' נכנע לשורש הצורה ואז יהי' קודש הבית הזה שהוא שורש הארץ כי ונברך הארץ כמו השמים ועד"ז אמרו שמקדש של מטה מכוון נגד ~~המקדש~~ כסא של מעלה וכמ"ש ויעקב במראות הסולם וזה שער השמים כי נעשה מן הבית הזה בחינת שמים ואין מקום בארץ שיהי' נעשה קודש ומזוכך ~~כזה~~ ~~כשמים~~ כשמים ~~כזה~~ זולת מקום הזה לפי ששורש הנפש מושך שורש הארץ ~~כולם~~ דרך שער הזה ואחריו כל הארץ נמשך ואף שורש הקדושה שתשרה בארץ הוא במקום הזה דהיינו בבית ואמנם כשחטאו אז ה"בית עליון" ר"ל שנתגבר על שורש הצורה ונתהפך הבית לארץ. ועד"ז ~~שם~~ מסגלים עבודתו ות' שיה עבודה שם לפי נתעלה המקום גופא בכל פעם ופעם ועד"ז כתוב בתורה על מקום הזה אשר יבחר ה' ופי' לשכן שמו ופי' לשון עתיד כי בכל פעם שנזדכך ופעם ~~אחר~~ בוחר בו ית' ומאליו מובן ההיפך ועד"ז הבנתי עתה מה שלא הי' מובן לי מקודם מ"ש ביומא ס"ט באנשי כנה"ג שבעו רחמי איתברא דע"ז שנתן בידיהו ונפק אתא כגוריא דנורא מבית קה"ק ואמר להו נביא הייני יצרא דע"ז. והי' קשה לו יצרא דע"ז בבית קה"ק מה בעי. ולדברינו יובן שאחרי שגבר החטא ורק החומרו ~~שאמנו השמש כל העולם~~ שורשו באבן שתי' שהוא בבית גבר על הנפש מאוד ~~עד~~ ~~שהחטאו הוא יצה"ר דע"ז~~ ואידמי ליה כגוריא דנורא עד נברא בו עמרם ואמנם מה ~~שהוא~~ שראו אותו בדמות גוריא הוא עפ"י שכתב מבן כיסף ~~שראוי בדברנו~~ במימון ושוקה לאברבנאל שע"ד נקרא אדם קטן בשם גוריא ע"ש התנועה שהוא קל התנועה והנה היצה"ר נקרא ארי ~~כמו שמובא לקמן~~ ~~בדברינו~~ עי' במ"ש ע"ז וסג, הראשון ארי בועד ואין לו ע"ש שהוא המלך בחיות והשדים נמשלו לחיות כמ"ש בגמרא על הפ' בו תרמוש כל חיתו יער ויצה"ר נקרא מלך זקן וכסיל ובשהוא גבר מאוד על הנפש מחמת קלות תנועתו ~~שבו~~ ~~שרשו שלו נפשו לנצחו~~ נדמה בשביל זה לגוריא והנה נבין בזה מה שכתב בקין

דרוש לר״ה תשמ״ז

בקין למה חרה לך הלא אם תיטיב שאת ואם לא תיטיב לפתח חטאת רובץ, דהנה קין
והבל ~~הבל שני אלה הבנים הראשונים של האי עולם~~ אמרו ז״ל (בב״ר כ״ב) מה היו מריבין על העולם. זה
אמר שלי העולם וזה אמר שלו העולם והענין שהבל הי׳ בוחר בעו״ב שהבל
את כל העולם זה שהוא צילא דמהימנותא וכמו שפירשנו בהבל הבלים שבקהלת. וע״כ נקרא
הבל וקין הי׳ בוחר בעוה״ז להחשיב את כל קניני עוה״ז וע״כ נקרא ״קין״ שמה שזה
אמר שהוא הבל אומר זה שהוא קנין ותדע שחוה ואדם נקראו ע״ש קניניהם שהוא היתה
אם כל חי ואדם ~~מן האדמה~~ (שמשם נלקח) כ״כ נקראו בניהם ואמרה חוה על קין קניתי איש את
ה׳ ר״ל שבאומות העולם דרואת העוה״ז טוב הוא שהי׳ העוה״ז מחשיב כל קניני עולם דהרי
יש בהם תולדות באומות ~~שהם שבראשו~~ (לעבוד בהם זרה) די רק שלא ימשך אחרי הקניינים אבל להבלים (פרים)
~~אודה~~ (לודע) ~~שהוא קין~~ שהקנין די ~~עוד הוא~~ וע״כ כתוב ותוסף ללדת את אחיו את הבל
ר״ל שאא״א שישאר קין לבד לחשוב קניני עולם כי אז ימשך אחריהם ואז הוא רע
וע״כ ~~הוצרך~~ (הוצרכה) להוסיף ללדת את אחיו שהי׳ מהבל הקניינים ושניהם כאחד טובים
וע״כ לא הוצרך לפרש טעם שם השני כי כבר אמר ותוסף ללדת ור״ל אחיו שהוא
הוספה שהי׳ שניהם כאחד קיימים ואיש את אחיו יעזורו שזה יחשוב הקנין וזה
והבל ואז ~~הטובה~~ (תהי׳) הגרועה שלימה ואמנם לפי שקין רצה ~~לעבר~~ (להתגבר) על אחיו הי׳ הכרת
שאחיו נעדר ממנו וכיון שקין הרג את אחיו גם הוא אוי לו ~~לבוש~~ להתנוים. וע״כ הי׳
הבל רועה צאן ר״ל שהצאן אינו עובד אדמה רק חי מן האדמה שרועה מן האדמה
וכמו״כ הי׳ הבל רוצה ~~שהוא~~ שהחומר ישרת לנפש ~~[illegible]~~ (ויזונו) אבל לא שיעבוד לאדמה אבל
קין הי׳ עובד אדמה ~~שהתעבר~~ (לאשר יוצא ה׳) החומר ~~מן~~ (אשר לקח) האדמה להיות האדם והבהמות עובדים
אותה ~~[illegible] בצאן אלבד זה שאמרנו שהוא אוכל ואינו עושה עבודות לאדמה אבל~~
~~שגם כי אמרו הצאן ראשון של זה כלפי ענינו של זה ר״ל שהראש שהוא העוה״ז~~
~~שהבל [illegible] להטות את המאמרות אלו [illegible]~~ וע״כ ~~[illegible]~~ קין הביא מנחה לה׳ מפרי
אדמה שזה מנחתו של עוה״ז שעושה את שלו ומסורת לאדם ~~לעשות~~ (לעבוד את) האדמה (שתוציא) פריו
ולנצח גם את הראש. ואמנם הבל הביא גם הוא ר״ל אף שקין כבר הביא שהטה
הראש אחר רטן האדמה נשאר עוד בוש הבל להביא גם מבכורות צאנו
ומחלביהן שמתפרנסים מן האדמה ולא עובדים אותה ~~ובכורות הוא לשון ראש כי הוא~~
~~ראשונות כי ע״כ יש לצאן חלב ויתר משאר בהמות כי אין בה נטי׳ אל עבודה~~
~~שמתפשט~~ ומשו

דרוש לר"ה תשמ"ג

~~והתשובה כח כי נטייתה הוא רק לאוכל ולא לשתות~~. וישע ה' אל הבל ואל מנחתו פי' ז"ל

הבל ~~[illegible]~~ ~~הבהמות~~ כל דיני ישראל ואל מנחתו שהרוח מן האדמה שהוציאו ממנה

רק מה שפרק לראשון ואל קין ואל מנחתו לא שעה כי זה שיש צורך בנצחה' הוא

~~[illegible]~~ מדברה להכניע אותו ולבטלו ועכ"ז אין נחת לה' בו ולא במנחתו רק

מדברה בהכנעתו ~~ובשלא יהי' לו מה להשיב לו מנחה~~ ויחר לקין מה באשה' לו

תערומות למה אף נבראו אחריו שאין נחת בו והשיבו ות' למה חרה ופי' הלא

יש בך צורך וטובה, הלא אם תיטיב שאת פי' אם תמשיך אחר ועכ"ז אף שנראה

לך שתכניע הנה הכנעה זו עלוי' הוא כי שאת שתהי' נשא למעלה ראש מן

בטן האדמה ~~[illegible]~~ עד הרוח עד השמים תנשא ~~[illegible]~~ שתחשב מן הגשמיות רוחניות

אבל אם לא תיטיב הנה לא תדמה שזהו גדולה לך הלא לפתח חטאת

~~[illegible] ז"ל [illegible] [illegible] אצל פתחך שהוא הטבור למטה והבקע~~ וכמו שפי' רש"י ז"ל ע"ש ודע זהו

התיף הנשואות לך שתנצח ותעלה מעלה ראש ~~והנה אמר הכתוב ואליך~~

~~תשוקתו ואתה תמשול בו כל התשוקות [illegible] תכליתו הוא רק שתשוק אליך~~

~~לכלותך ואף אתה תמשול בו~~ ~~בבלא~~ אבל לא תמשול ~~בבוגד~~ מאכל וכל כי נדחק אלא בגלות

העשו ~~שום דבר~~ ועל שאמרו ז"ל שם בשעה שתפסו לנבוכדנצר חופלו בדרתה

בקו וממא לא משתבח ואלו שזה אפשר להתנצל במה שאומרו ז"ל בגאולת כ"ד שתהי' שואל

ודאי מבורות לך הי' רע"ץ משחק כי כבר אמרו ז"ל בסמוך בהק דנפק גורהו

מבורות לך שהוא ונברא רע"ץ ולפי שאז שובוטלה ועל כו הוא צורך לאלם

העשו ועכ"ז כשראה רע"ק כדמות שועל ויצא מבורות קק ולא בדמות גוהו הבין

שאוני עצם הפלק עלוני רק פוזרך כמו השועל דיין גצד שהוא הפרח שבחוות ואת הטוב לנו כפי

עצה הגונה הישיבה אז שמח רע"ד והבן ~~שאין כאן מקום להאריך~~ ותבין עם מה

שאמרנו ~~[illegible]~~ מה ששאלנו מקודם ~~[illegible]~~ מה כדי הוצר בקץ אומנם בבחינות לשועל שעבר

שאין חשש ואז אמר רע"ק שבטוח שיקוים במהרה נבואות זכרי' ולא חד שאולו

לא כן ~~[illegible]~~ לא הי' בטוח בנבואה שיקוים רק שבטוח מעתה שיקוים במהרה.

שקרובה לבוא כי אין הוצהר מתה עלה בבחינות מלך ~~משחות~~ הרידה בעת ~~[illegible]~~

כוונתו שיוצא ~~דבר הצפונה~~ ונצרכה עצמה לתיקון עולם וכל' והבן. והנה ~~[illegible]~~ אלוקי ה'

קין ~~[illegible]~~ התצפה שיהי' ויצא להבל ה' טעם זובל הוא נבזר עלוי וברגו ואז

אמר

[illegible] דבעוכרה כתליונות [illegible] דקרוי [illegible] ביה"ס [illegible] ר"ל [illegible] הי' [illegible] בהרואת הראשונים בקרויות [illegible] דריש [illegible] הי' עולם [illegible] מלכי [illegible] [illegible] ואנו [illegible] ואם יצא [illegible] כמו שהי' בזמן נעשה רק בקרויות וכמו שכתב המחבר . [illegible]

אמר לו הקב"ה אי הבל אחיך ר"ל הנה נתחוק לומר ולהיות [קיום] ~~שומר~~ המין של ודאי.
וקין ~~הוא~~ כמו"ש ואמר השומר אחי וכו' שלא רצה להיות שומר ומוען רק דהתגברות עליו
בה"ל וכו' ולנצח אותו וע"כ הרגו ~~אותו מן הראש כי רצה לאשוק ראשון אחר~~
~~כסבר~~ [וע"כ] אמר לו ית' ארור כו' מן האדמה וכו' פצתה את פי' לקחת דמי אחיך
כי רצות שהאדמה תגבר על ~~ראש~~ אחיך וא"כ אם תהי' האדמה [גוברת] ~~בוהה~~. ומש"ה
לא יהי' תחרב ~~אותו~~ העולם ע"כ צריך [שני] להחליש כח האדמה ולכן כי תעבוד ~~כ~~ את
האדמה לא תוסיף תת כחה לך כי אם תוסיף כח ליצה"ר ומש"ה לא יהי'
[תחרב] ~~תחרב~~ העולם וע"כ נע ונד תהי' בארץ נע פי' חוץ למקומו ונד פי' אפילו
במקומו לא תנוח ופמו"ן [שאמרו ז"ל בזבחים קי"ג] נפק שנהו דנוודו ~~שהוא במקומו~~ והענין [לא רק] שלא תגבור חוץ למקומו
והענין בראש אלא אפילו בבטן לא תנוח כי אז ג"כ יחריב העולם כשאון וצה"ט
• ומקום בטן ראשי מים תחסר [ואולי יוצ'] וע"כ בגש קין [ואמר] גדול עוני מנשוא הענין שדו לעוני שלא -
יהי' נשוא אל הראש שאהי' נע חוץ למקומו הענין בראש אבל במקומו שהוא בבטן
למה אהי' נד, וכיון שאתה מחליש את כחו כ"כ שאפילו במקומו לא אחזק
• והי' כל מוצאי יהרגני ~~והרגני שאמרו~~ וכענין שאמרו [שם בזוהר] שאפילו בהמותא בת ומא
לא ~~אשמע~~ ושתבת ~~הוא~~ [ואני] צורך לעולם ואמר לו ית' שאין הכוונה כדבריך
שתבוטל מכל וכל רק שתהי' נד אפילו במקומך אבל מ"מ לא יהרגוך ומש"ה
לכן שאמרו ז"ל [בשמות רבה פל"ו דיש] לכן לשון שבועה כל הורג קין שבעתים יוקם כי אי
שיבוטל מכל וכל ויאמר וישם ה' וכו' [לקין] אות ~~לקין~~ לבלתי הכות כו' ר"ל שנתן
לו תקנה אחרת לבל תתגרה ולא יצטרכו להכותו כי אי אפשר שיבוטל מכל וכל
אבל מה שלו שלשה תקנות [כמ"ש ברכות ה'] ~~אם פוגע רק מנוולהמשכהו לבהמ"ד כי לולי~~
~~יצרא קש כו' ויצר... ומש' האומה~~ וזהו ג' אותיות של "אות" א' היא תורה
שפירש באופנו". ובוא נ"ש שקבלת ע"מ"ש [הדור] בפסוק ראשון שצריך לעיין בו שוש בו
ו' תיבות. ת' הוא אות של תורה כמ"ש ז"ל [שבת נ"ה] על והתוית ת' כי ת' תאות. ואמר וישב
בארץ נוד כי כשישב במקומו והי' נד לא הוצרך להזכיר שגם חוץ למקומו הי' נע
שמולא אי אפשר לו לכבוש הראש אחרי שהי' בבטן ראשי מים תחסר והאדמה לא הוסיפה
תת כחה לו אלא הי' לו להגבור על הראש כי אז להגבור על הראש רק בבטן ולמה
ומ"ש ז"ל [בברכות ל"ב] און ארי נוהם מתוך קופה של תבן כו' מתוך קופה של בשר שאני
האדום

[illegible]

[מב]

האדום של בטן הבהמה עולים אל הראש ומבלבלים המוח. וכן הוא הזוה"ק שמתוק

בטן בהמה עולה ומסית הראש לקבל את המוח אל דעות כוזבות רח"ל ועיי"ש הרבה

כן בתורה שמנת עבית כו' וטוש כו' וכן תאפל' ושבעת כו' ורם לבבך ושכחת

כו' וכן הרבה ועי"ז נמשל לשכור שהשכור הוא גם כן שעי' האדים החריפים

שעולים מן הבטן מבלבלים את המוח. וזהו עיי"ש הנביא בישעי' סי' נ"א שתים הנה קוראותיך

כי השוד והשבר הרעב והחרב ~~[illegible]~~ אנחמך בניך עלפו שכבו בראש כל חוצות כו'

לכן שמעי נא זאת עני' ושכרת ולא מיין וכבר עמדו ע"ז הראשונים שאמר

שתים בו' קוראותיך לחשוב הרבה, ולדברנו יובן שפק אמר שתים כי קוראותיך כי

השוד והשבר' כל שנתבלבל מוחך ואם הבטן נתגלגל כי השבר ~~שהוא שבר~~ כמו

פירוש ~~הבטן [illegible]~~ עון ועיי"ש לשבור בר. כי יש שבר במצרים ואמנם השוד

~~וזהו שנשבר הבטן ואמנם [illegible]~~ הוא שדדת המוח ~~אומרים~~ כי השוד כתוב

דהרי נודע שצריך ~~[illegible]~~ שיהי' שם של שדי נחקק דתפלין ~~והוא~~ ושיהי' בשדי כמבואר בזוה"ק סי' לב סי' נב

דתפלין של ראש והיד בתפלה. של יד והטעם נראה דהנה התפלין הוא

התקשרות של הנפש ~~במקומו~~ בשרשו שהוא מקום נחלת שדי כמו ~~שהזכרנו למעלה בשם [illegible]~~

המבולבלים ואמנם ההתקשרות הזה הוא רק כל שהמוח שהוא משכן הנפש

אינו פגום ואז הנפש ~~שהוא~~ שמשכנו במוח נקשר בשרשו ואז מתגבר על היצה"ר ששרשו

~~שהוא~~ בבטן ~~ואמנם לפי שאין הבהמה~~ לא שיבוטל היצה"ר מכל וכל רק שיהי' נכנע אל

היצ"ט ומשמש ועי"ז ~~[illegible]~~ תפלין של יד בודף כהה שהוא שמאל [illegible] לרמז

שהודף שמשמשת הגוף לפי צרכיו ומתגברת על הראש להכניס לפיו מה

שצריך לקיום האדם ויהי' בודף כהה לא ~~למלאות~~ ולא למלאות בו כל התאוות

בודף מלאה שהוא יד ימין רק בודף שמאל ואז ~~בהם~~ המוח ~~שהוא~~ שמשכן הנפש

שלם שאינו ~~[illegible]~~ את היצה"ר בבטן לגמרי רק [illegible] ויצא ~~[illegible]~~ ~~והוא~~ והוא

כעבד ליצה"ט ואז דבק הנפש בשרשו בקנלת [illegible] שדי ... תפאו שמאל

דוחה וימין מקרבת ~~[illegible]~~ היד שמאל ~~[illegible]~~

~~שלהיות גאוה כי אינו מניחו רק להיות משמש ליצה"ט [illegible] ומקרבו~~

~~אדרבה ועושה מגשמיות רוחניות~~ ואם תוסיף שאת ודכ"ל. ואמנם

אם משמשו בבחינת בודף ימין שמלא פיו בודף מלא אז מבלבל זית מוחו ~~[illegible]~~

ח"ו

[illegible]

[מג]

דרוש לר"ה תשי"ג

אלו בדוגמת כוכבות ~~ומזלות~~ להיות שד וחוצפן כי אין בור ואין הולך שושלום
השם שמזו (וכו') כי אוני דבק זוג בנחלת שדי ונשאר שדי ומה״ש שתים פי׳ קראתיך
השדי והשבר. והנה גמל הזה הוא מודה כנגד מודה הרעב על שמולאו כרוסו
בשבר עד שנשבר והי׳ לו הרעב, ותחת שבלבל זרות אחיו וראשו יגע לו החרב
לחתוך את ראשון ולא אלוק לבד ובוא העונש כ״א גם על הבנים כיון שאין מי
שונה לך כי כלכם נכשלתם בזה באין מרגיש והפכתם הרע לטוב ועד״ז גם
בנין אלפיו (כו׳) בראש (פי׳) חוצות מחמת רעב. ופמ״ש על עפות רעב והוא עונש על השבר
ועל המוח אומר שכבו בראש כל חוצות ר״ל שבראש הוא כל חכמות חיצוניות שהוא
שד. ולכן אמר שמעו פי׳ צאת עני׳ כי זמשו ז״ל (בע״ז ד׳) אין צאת אלא תורה (שנאמר) ~~ופמ״ש~~ וצאת
התורה ולמ״עני הוא עפה״ שיזמרו (ז״ל בנדרים ל״ח אין עניות) ~~אין עניות~~ אלא עניות דתורה כי כל צ״ה בא לך רק
מחמת שאת עני׳ בתורה כי אם הי׳ דבוק בתורה לא הי׳ מסות ~~[illegible]~~ בזה הר׳
ופמ״ש (סוכה נ״ב) אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש כי והטעם כי התגברות והמלחמה
של שני היצרים הוא מחמת שפ״א מרחוק ~~אחד~~ בשרשו ואמנם התורה הוא שורש
השרשים כי הוא דרצון ית׳ ובה ברא העולם ופמ״ש ז״ל (במדרש רבה ר״פ בראשית) השרשים כלם נבראו בה
ועי״ז בה יכול להתגבר על השרשים ומה״ש שמעו פי׳ צאת הוא התורה את עני׳
~~שבשפלה~~ (שבלעדיה) זו״ת שכרת ולא מיין שנכנס אוכל הבטן אלא הראש ובלבלהו כ
כשתלמד תורה והי׳ תבלין ותפוג השכרות ופמ״ש שלמה (במשלי ג׳) רפאות תהי לשרך
ושקוי לעצמותיך ר״ל שהתורה הוא רפואה להבטן שלא יעלו אידוי אל הראש ועוד
הוא שקוי לעצמותיך כי כשהראש שהוא המוח נתבלבל ע״י אידוי הבטן או השקוי
של העצמות נמס (שבא והמוח נתקלקל) מחמת ~~הרוקות שהמוח~~ שנתערבו (המוח) ~~ומשם בא~~ השקוי
~~לעצמות~~ אבל התורה תפוג אותו האויב (כו') ובזה יש להבין ולישב הרבה דקדוקים
בפסוקי ההפטורה היום בענ״ש עלי לחנה עד מתי תשתכרין הסירי (את) יינך מעליך
~~והשיבה עלי~~ (ותען ותאמר) חנה לא אדוני אשה קשת רוח אנכי ויין ושכר לא שתיתי כו׳ אל
תתן את ~~שפחתך~~ (אמתך) לפני בת בליעל כי מרוב שיחי וכעסי דברתי עד
ויש להבין למה חשבה עלי לשכרה אם מחמת שקולה לא נשמע (ורק) שפתיה נעות
הלא אדרבה אמרו ז״ל (בברכות ל״א) ~~[illegible]~~ כמה הלכתא גברוותא איכא למשמע מהני
קראי להלכתא מכאן שאסור ~~להשמיע~~ (להגביה) קולו בתפלתו ~~ומה [illegible] אוכפא [illegible]~~

אך

דרוש לר"ה תשמ"ג

זהו הוא שפורה ~~וחודו~~ דכיון שבאומת לאו היינו שפורה כלל אלא ודאי לאו ריעותא דר"ה

סימן שיהי' מוחזק כשפירתו של לוט שאסור בתפלה רק הי' יכול לטעות מחמת

שהיתה מרת ~~נפש~~ לב הוי תנועותי' כאיש אשר זברו יין מתוק צירה אבל

לא לטעות לשכרותו של לוט ואדרבה היתה יכולה להתפלל אף שהוא שפורה

~~והוא מוספת לה' בכ"ג ומפרט עליו הפסוק וכו דרכו לשאול בנשים כל~~

~~שאין בו משום איפרושי מאיסורא~~. ועוד יש עד מתי ~~תשע~~ תשתכרין שנראה

כאילו עומדת ושותה ~~שאוק לומר עד מתי תשתכרין~~ ~~אבל הוא~~ ואפילו הוא לסברתו כבר

שתתה ולזו שווק לומר עד מתי תשתכרין רק לזה נשתכרת ~~וגם יש הסובר שיהי' כו' אוק ומורון~~

~~זה וזאת להסיר מה שנדבר נפש בתוך~~ ~~האדום~~ וגם להבין בקש' אשה קשת רוח

~~והיו~~ עזרת בקש' אשה קשת רוח כו'. ואומר הנה זה ה' ברה"י בבאה"ט סי' תקצ"ב והעונה שלה לר"ה והנה בהעצה זו שאומרו

במלחמות שני הצדדים ~~שאחה רשאל~~ שכא' נמשך אחרו שרשו וכן הנה ר"ה הוא

שורש השנה וכשתבין תראה שיש בה שני אלה השרשים שיש באופן. שורש הקטן

שהוא אמצעו הוא בהחדשים כי חומרו של שנה הוא החדשים ור"ה הוא אמצעו

וצורת השנה הוא השנה שבמלאת י"ב חדשים הוא שנה ור"ה הצורה של השנה שהוא החלק הפנימי

הוא בראש ר"ה הוא בתחלתו והוא שורש הצורה. ~~ואת~~ ועתה אם שבכל

יום יש מדרגת מלחמה לשני הצדדים ~~בכל~~ ותוגדל ~~ביותר~~ ביום ר"ה ~~שבו~~ שבה שני השרשים ~~הוא השורש~~ וכא'

כוחה להתגבר ~~ב~~ מחמת שורשו אצלו ונצח ~~בכל מה שנפלל בשורש~~ את חבירו ולכן תראה שאין אנו

~~שבתורה לא כתוב בהפסוק דר"ה~~ ומזכירין בפסוקי' רק קרבנותיו דר"ה הפסוק ~~בכתוב~~ מלבד עולת החודש

~~פי' ולא פורש מהו דולתה ומנחתה~~ וגם אנו אין מזכירין ~~מחמת זה הפסוק~~ כמבואר באו"ח סי' תקצ"א מחמת שברמב"ם בכסא"ד לזיש חגינו ומז"ל איזהו חג שהחדש מתכסה בו

~~רק הפסוק זה מלבד כו'~~ לפי שהרצון היה שיהי' נכנע שהחודש שהוא האמצע

דלהגנות הקטן שהוא האמצעי יהי' נכנע להראש. ואמנם לא שיבוטל לגמרו כאז שיהי נכנע

לראש ר"ה ואף עכ"ז אין אנו מזכירין פסוקי' דר"ה בהכוא רק בלשון מלבד עולת החודש כאילו

הוא טפל לראש ולא עיקר וזהו תכלית הרצון. ודבראו לזה שאמרה שרה הוא יום המלחמה המגבה בין

ונם מכל השנה ~~שלחוהפיוט~~ ~~בבבוא~~ באומר ר"ה יום אף נועדים דום קרב ולוחמים היצר הקם

מול אבן נגף קראו: מלחמה בכאן בלשון קרב כי הוצה"ר הוא המעורר

קרב ומבטן לכבוש את הראש ולכן מתוקן המלחמה ביום זה

~~ומאורה~~ שלא יתגבר היצה"ר ח"ו ואז כשיתגבר אז ודאי כל השנה

כו

[מ"ה]

דרוש לר"ה תשמ"ג

כי התגבר בשורש השנה עפ"ב עושה ~~צורך~~ ית' אותו היום דין בוודאי אצל הימים כי אמרו (הפסיקתא נ"ב)

על צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו שהקב"ה מתגבר על החודש בכל יום

ואלמלא הקב"ה עוזרו לא יכלו וכל לו ועפ"ז ביום זה ביותר הקב"ה משתדל

לעזור לו לאדם כדי ויתגבר וצהר עליו שצורך היום המלחמה ביותר עפ"ז ויחדו

~~שבשביל זה~~ היום דין לעוון אם כבר הקב"ה מתגבר או לא ועפ"ז

צוה לנו ית' לתקוע בשופר להמליכו ~~לעשות אותו ית'~~ עלינו כאילו אנחנו

מכבדים את היוצר לפניו ית' לדין למה רוצה להתגבר עלינו שלא כדין כי באמת

~~והוא~~ ברירות אותנו להתגבר עליו ולנשמתו לעולה וכו' והוא ~~עושה בהיפך~~ רוצה לעשות בהיפך

~~כי אוהבה אותנו רודפים לעשות אותנו~~ להשפיל את

הראש ~~ופני שפרשנו~~ אם תוכל ~~שאות~~ והשי"ת אלה אלקים בתרועה

ה' בקול שופר שזה השופר הקב"ה נתעלה כי יעמוד מכסא דין ויושב על כסא

רחמים ודברות עשה הדין ~~לפניו~~ ית' ולדברינו שפיר שתוארו ית' כלם הם

לפי ענין פעולתו וכשהקב"ה מעלה את האדם נאמר עליו עלה ~~...~~ והפוך

שהשי"ת ממלא את בקשתנו בהשפלת אנחנו ומשפילים את הראש על הדין וכו' ~~...~~ כיון שזהו התכלית

~~...~~ ואף כשעפ"י דין נשה להוכיח בלעו מתוק כיון שהיוצר מחמת

שכבר המשיל החודש את היוצר עליו אם אינו עפ"י הדין עושה ית' עפ"י רחמים

מאחר שבגלל רצונו וכיון שאנחנו מבקשים את הדין ורואי ~~...~~ ופושע

במעשינו אחר שאין לעשות דין אם לא שיתבקר פנקסו אשר עפ"ז חלילה תאחר

לכל מתנים כי מי יצדק במשפט ואהש"ם בישעו ... דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו

קרוב שדרשוהו ז"ל בר"ה וי"ה על תשובה שאז הוא קרוב ית' להשום שתבענו לעשות דין עמנו

היוצר עפ"ז אמר ויעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו כי אף שקבל בקידושין לט

שמחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה ~~...~~

עפ"ז מועיל חז"ל למנוע עוז רחמים ~~...~~

~~דבוק ... שיעורר רחמים ...~~

~~ותאחר~~ היוצר ולכן האומות אם ... להוכיח בלעו ... דין אז הקב"ה יושב על כסא

רחמים כנ"ל ואז כיון שיש שוב התעוררות רחמים יעורר רחמים עליו לסלוח לך

~~דבוק ... שהוא ...~~ לטהר המחשבה עליו וזה

מניעה

[illegible]

[מו]

~~אגיעה להתפשטות הרחמים ודהש"י ושוב אל ד' וירחמהו ואל אלוקינו כי ירבה~~

~~לסלוח ר"ל אפילו כשחושק על כסא דין יעמוד לעשר. לעזוה לך נאה הודאה ואת~~

~~יש התעוררות רחמים ושוב ירבה לך לסלוח [illegible] בסתר הדין שהוא על העושק.~~

והנה עפ"ז אפשר לומר [illegible] שאמרו ז"ל שוהו היום שבכא"ז זהו ר"ה דהנה

היום הוא מחובר משעות שהשעות הם חומרו של יום והיום הוא צורתו והנה

~~היום [illegible] בתולדות היום שאנו [illegible] אבל חומרו [illegible]~~

הוא באמצעו והם השני ראשים כמו [illegible] ראשים שיש בו אלו השני ראשים ולהש"י יתרון לחכמה מן הסכלות

~~מן הכסיל הוא~~ כיתרון האור מן החושך כי החושך הוא למטה [illegible] וחושך

על פני תהום והאור הוא למעלה בשמים שכתוב ויתן כו' המאורות ברקיע השמים

להאיר על הארץ ר"ל שתכלית האור לדחק החושך הארצי שמאורו שנגבר הראש

על [illegible] הצורה על החומר וזה יתרון החכם ~~מן הכסיל ר"ל שיתרונו הוא~~

~~שנקרא כסיל [illegible] להחכמה והוא [illegible] שהוא החכם [illegible] טוב ילד מסכן וחכם~~

~~שנקרא על [illegible] שהוא נאמר [illegible] שיתרונו כיתרון האור מן החושך~~

~~שהוא להאיר את החושך ולדחקו.~~ ויש [illegible] וזהו היום הוא ר"ה ויש אמרו בירושלמי

מאן דאמר [illegible] ברישא [illegible] מגלה ויש להבין מהו ענין הדורה שנופל על המזל

ולפבדנו ולקן דהנה מה ~~שנאמר מזל~~ שנקראו השמים הוא [illegible] המושלים

~~משום [illegible] בלשון [illegible] מדרגת השמים [illegible] למאורות [illegible] הנשמה~~

[illegible] גנשפע מאס קה [illegible] נקראים מזל [illegible]

~~[illegible]~~ תזל כטל אמרתי. ~~[illegible] נקראו וירידתו [illegible]~~

[illegible] להטל שאינו מורגש לרוב דקותו נקראו [illegible] וירידתו הזלה לרמז השפע הנשפע

ממנו ית' עד למטה נקראו בשם הזלה. אמנם לפי שהשפע באה בהשתלשלות ממנו

ית' לעולם המלאכים ומשם לעולם הגלגלים ומשם לעולם השפל ולכן [illegible]

לכל מדריגה [illegible] ~~[illegible]~~ נקראת מזל

ותדע שגם עולם הגלגלים וגם עולם המלאכים נקראים מזלות [illegible] שאמרו אין

מזל לישראל הכוונה על עולם הגלגלים שאין איש הישראלי מוכרח שיהיה השגחתו

כפי מדרגת הכוכבים ומזלות השמים כי אף שמשם [illegible] ההשגחה השמימית

בדרך השתלשלות ומשם לעולם השפל עם איש הישראלי שנפשו הוא נחלת שדי

ממרום

[illegible marginal notes]

אמרים אין קיום להשתלשלות האמצעיים כי הוא כפתיל מחובר עד שורש העליון
ואף שורדת השפע דרך כל הגלגלים ומשם וורד כפי משטר הגלגלים
אבל מ״מ אם אותו המשטר הנכון להם מנגדת הרבה להגלת השפע על אותו
איש הפרטי אפשר שתשודד כפי חוזק חיבור פתיל הנפש שמחובר בשרשו
בנחלת שדי. ~~וכמו למשל המשא שנותן האדם על בהמה ואותו המשא קשור~~
~~בשלשלת הקשורה בהעגלה הנה אם הבהמה מטה אעפ״י מן העגלה אם השלשלת הוא~~
~~חלש המשא ההוא תשבר אף עם נטיות הבהמה אבל אם השלשלת חזק ביותר~~
~~אף אם הבהמה תטה מן העגלה לא תשבר המשא מן העגלה ונמשכת עם השלשלת~~
~~פתיל המחובר והמשל מבין מאליו~~ וזהו שהקשו תוס׳ שם ~~להקשות~~ [illegible] מה שאמרו במ״ק כ״ח חיי בני ומזוני לאו בזכותא
~~השם שתלוי במזל גם בישראל~~ ותירצו שע״י זכות גדול משתנה המזל והיינו כמו
שאמרנו שע״י חוזק חיבור פתיל הנפש בשרשו בנחלת שדי ~~באם השלשלת חזק~~ משתנה המזל. וגם כל המלאכים נקראו מזל ובמ״ש רז״ל
(שבת) ~~[illegible]~~ אופן אות לו מזלו פירשו מלאך מלוך כי שם המגיד השפע בראשונה.
ואמנם עיקר שם מזל הוא על השפע הוורדת משמו ברוא מלוכה מתחת כסא ~~הכבוד~~
כבודו ית׳ והפ״ש מאן דאמר בר״ש שהא הל׳ כי ר״ש שהא הוא נקרא וכו׳ ~~לבנים אין שונה~~
וכמו שאמרו לא אוכרו לולה אלא לשונתא הל׳ כי השונה ~~הוא ג״כ הרצון לאותו~~
הוא בבחינת שפירות ~~שאמרנו~~ ~~בשפירות שהפקיד~~ [illegible] התונים ~~[illegible]~~ אל הראש
ומקבלים את מוחו ~~וזהו הרצון בהתגברות הנשמה על [illegible] בחום ודגש~~
~~דבר זה לא מצא~~ ~~[illegible]~~ שמורכבה צריך שיתגבר ~~הנפש על הגוף~~. חומם אם יתגבר
על יתמיד הלא ותבטל הגופה ~~[illegible]~~ וזהו אמר פי׳ ~~בריבי~~ לקיום העולם ועד״א אחר
שהתגבר בוום על הגוף צריך לכפת בלילה לותן גילוי חלף וכמו שאמרנו באור
וחושך שהוא דמיון ליום ולילה. וכמו שכינוי לאור נקרא יום ולחושך נקרא לילה כך
צריך בלילה שישתמש בהגוף ג״כ לקיום ~~העולם~~ המין ~~[illegible]~~ שבלילה הוא זמן זיווג
ואף כי ע״י תאוה של הגוף אבל אם ~~[illegible]~~ ועכ״ז אמרו שם ג״כ לא אברי
סיהרא ~~לילה~~ אלא לגירסא ואמרו שם שלא [illegible] פליגי והיינו שבאמת צריך שניהם צריך
שישתמש הגוף בלילה. אבל לא שיתגבר ועכ״פ צריך לעסוק בתורה עד שתהא רפואתו
וכ״ל שאמרו משפתו לביהמ״ד. וכן אמרו בגלותא תורה [illegible] בלון וכו׳ [illegible] בלילה
~~בלילה~~ אפשר לפרש ע״ד כי בלילו טבת א״ה הגוף ~~שישמש לצורך הגוף~~
מתגבר

בזכותא תליא מילתא אלא במזלא [illegible]

[מח]

דרוש לר"ה תשמ"ג

מתגבר מאד מחמת שאז הגוף נהנה מגוף אחר וכמש"כ רשז"ל באסתר שלקחה בלילו טבת לאחשורוש יש. ומ"מ צריך תורה תבלין אבל בלילו תמיד שאין הגוף נהנה מן הגוף כ"כ ויורד און כח

ההתגברות בוצר ולכן אז התבלין והבן. ומה"ט מאירה הלבנה בלילה להאיר את ~~ואחר נותן ידע הלבנה בלילה הלבנה~~

~~להגין על~~ החושך שלא יתגבר כ"כ אבל ביום אז להשתמש בוצר כי אין שצריך

לאכול ולשתות אבל אפשר אופילה ושתי' ושאר צרכי העולם לעשות שלא בהתגברות היצר

~~רק בשמירת קיום הטבעי שיהי' הצורה תוספת אלו דאין אפשר שישור~~ שעדיין באורות הטבעי

בא מעצמו הרעבון או הצמאון וכדומה. אבל קשה אונן אלא לדעת ובאו לפרקים

אין נגד אורות הטבעי רק כשצריך לקיום העולם והבן. ומ"מ ביום אז להשתמש

בשום פעם בהתגברות ~~בהתגברות~~ התאוה רק בלילה לפרקים והבן. ולכן בר"ה שאז

המלחמה כבדה ~~ופחד~~ והיצה"ר רוצה להתגבר עד"ז אמרו שאין לישן היום שבר"ה ישמור עד ביותר

שלא יתגבר הפרס על הראש ~~ראשו העשונים ודי~~ שלא יבא האורות והבלבל את מוחו ובאו לידי שינה [illegible]

~~שישמור בר"ה ביותר דהנה נתבלבל ואז~~ עד"ז אמרו מאן דדמוך בריש שתא

שבהתגבר היצר אז נפסק חוט הכתב שמחבר נפשו עד שרשו. בגלות שבו

ואז השפע היורד ממעלה למטה בר"ה שמזונותיו של אדם קצובים אז וכמש"ל בביצה ט"ז

~~הוא כאן דרך השתלשלות ואז לקבל נגד הגדל של גרמי השמים רק שנה מתחלה~~ הוא כאן דרך השתלשלות והשפעה לזה

~~אל~~ לגרמי שמים ~~כוכב שבהם למטה לעולם השפל~~ וזהו פי' של דמוך וגו' ר"ל

שמלו שהוא השפע השמים שנולדת מן כסא הכבוד באה מקודם טרם ורודפת אלו

~~למטה אל~~ להאמצעיים לעולם המלאכים ואח"כ לגרמי השמים וזהו שנקרא דמוך

ר"ל שנחה על המדרגות ואינה צריכה להיות נולדת בלי הפסק ועל נשתלו לעולם

~~כל הוראות הברואים משא"כ כשהוא~~ שאינו כשהוא ישן אז שהמוח מתגבר על הקטן ואז

נקשר הנפש בשרשו ויכול לקבל השפעתו דרך אותו ניצוץ חיבור שאח"כ שופכין

ואחר מקודם על דרך הגרמים ומ"מ יכול לקבל השפעה אין נגד הוראות הגדל והבן ועתה

נבין הפסוקים באופן שכתוב בו וכפי הוים ודרשו ז"ל שהוא בר"ה כדאיתא בר"ה שם והנה כתיב איש

הר' פי' עד עד בעד עד פי' בו לזו צריך להמשיך כל הפסוקים רק להעיר על

הדקדוקים שהפרה כאן לפרטם והוא במש"כ והי' האיש ההוא שהוא האיש הוא יותר

שכבר כתיב איש הי' פי' ועוד מהו ענין תם ומהו ענין ישר ומהו ענין וירא אלקים כאן

ועוד מה שחשב וסר מרע אחר כל המעלות האלה וראוי הוא להקדימו וכמ"ש סור

מרע

[Margin, right:] ומה"ט כשהוא בהיותו ישן אין אלא אז ומתגבר הקטן על הראש הי' שהשפעת מדריגות דרך הברואים ... ישן פי' ר"ל נעשה [illegible] כשהוא ער כמ"ש [illegible] יצר לב [illegible] ב'

[Margin, left:] [illegible] ברעיון כיון דמעין וכו' כנ"ל

דרוש לר"ה תרמ"ג

מרע ועשה טוב שמתחלה צ"ל סור מרע ואח"כ ועשה טוב וכמש"[ירמי' ד'] נירו לכם ניר ואל תזרעו
אל קוצים. ועוד במ"ש והלכו בני יפת הרכן הלפו ועוד במ"ש ויבואו בני האלקים להתיצב
על ה' למה שינה מן אלקים לה'. ומהו ההתיצבה, ועוד במ"ש ויבוא גם השטן בתוכם
ואצלו לא כתוב להתיצב על ה' ובפעם שנית בויהי היום השני כתיב באמת להתיצב
על ה' גם אצלו. ועוד במ"ש ויאמר ה' אל השטן מאין תבא ובפעם השני כתוב
~~מזה~~ או מאיזה תבא בשנוי לשון ועוד וכי דרכו של ה' לעורר את השטן [לקטרג] הלא הוא מטה
[בפסוק קדוש ישראל ... ידוע אדם כו' ידו כתוב צה ידו של הקב"ה שהוא פרוסה תחת כנפי החיות כדי לקבל בעלי...]
כלפי חסד [ר"ה י"ז] ואמרו ז"ל ~~שהנביא חותב חתורה ומגבל תפלות וזכיות בנ"י דרך~~
~~בתשובה כדי שלא ירוצה השטן ויקטרג~~ [ואיך בא ודוחק לעוררו] ~~ולא שהוא~~ ~~יעורר אותו עוד~~. ועוד מהו
שהשוב מאיוב באורך ומתהלך בה יום הוא ענין אחד למה כפל בלשונו ואם אינו
ענין אחד יש להבין מהו השוטה ומהו ההלוכה ועוד במ"ש השמת לבך על
עבדי איוב חדא למה עוררהו כלל על איוב ועוד שאין דרכו ית' לעורר את השטן
ועוד למה דוקא על איוב עוררהו ויתש וכל באי עולם ועוד שכאן כתיב על ~~איוב~~
~~אל~~ ובפעם השנית ~~...~~ וכתוב אל וגם במ"ש אין כמוהו בארץ למה דייק בארץ
דוקא הלא בשמים אין איש כלל שיהי' נשמע דוקא בארץ אין איש כמוהו ועוד [למה] חשוב
כל הני מעלות [גם בפעם הב'] ~~ואף בספר הזה שחשבם לעיל בתחלה למה דוקא בספר הזה~~ ועוד במ"ש
תם וישר ירא אלקים למה חשוב [השטן] דוקא על אותו המעלה של וירא אלקים ולא
חשוב ~~...~~ על שאר המעלות של תם וישר וכו' וסר מרע וגם במ"ש ~~...~~ ובעד כל אשר
לו מסביב הק' - מסביב נראה מיותר ועוד במ"ש הנה כל אשר לו בידך יש להבין
~~הבין~~ [דרכו ית'] במה שהוא הוא ית' עושה צדקה ומשפט ובודאי יש גם בזה צדקה ומשפט ~~...~~
וכן ונשה על פעם שנית שנתן בידו גם אותו וכל הנך דקדוקים שיש חילוק
בלשון הן פ"א לפ"ב כבר הערתי ועוד וקשה במ"ש עור בעד עור
שאינו מובן לפשוטו ורש"י פי' שהוא ~~כמו~~ משל [אבר בעד אבר כן דרך בנ"א וכו'] וכן נראה שתרגום יונתן תרגמו
אמטול אוברא כו' והנה אין אומרים משל או ק"ו רק למי שאינו נח לו להבין
הדבר או ממשיל אותו במשל או שכן קל וחומר שיבין השומע ויתם אבל לפניו ית'
אין צריך להסביר הדבר שיבין ויתם ולכן נלענ"ד דכונה פי' ענין תם יש להבין
מהו אוטו שאר באה קרובים או נספים הם עד שנאמר [שהוא] לה' תם. ואמנם דעתי
דברוני נחא שבאמת כך הוא [שגם] בבא קרובים או מוספים [וחוצ...] ~~הם~~ בפ"א
שני

[illegible]

[נ]

שני הרשום הפכיים [ובכל] שורש מושך את האופס אלו ~~זה~~ [הוי"ט] מושך ~~לו לכאן הו"ט~~
לכאן והוצה"ר לכאן עד הוא מוכרע ומופסק ואומנם ויתכן התמונות באחת מאופנים
אלו או כשמתגבר הוי"ט על הוצה"ר עד שאינו מושך כלל רק שהוא נמשך אל הוי"ט
ונעשה מן חומריות ~~גשמיות~~ רוחניות שזהו תכלית הנרצה וזה הוא תם שאינו נכרע
לשני הצדדים או אם הוצה"ר מתגבר על הוי"ט ונעשה [הוי"ט] ~~כמו~~ עד שעושה מן הרוחניות
גשמיות שלפעמים הוא והגלות גם לומר עליו שהוא תם רק אם הוא בגדר איש אבל כיון
שהוא במדרגה זו שבטלה אצלו צורתו. ואינו בגדר איש כלל ונפש נמשל כבהמות
נדמו וכתיב בו תראוש כל חיותו וזה שנאמר על הרשעים כנפש [וכו'] אף אוק
ויתכן לומר עליו תם כיון שאינו ~~כלל~~ [בגדר] איש כלל רק אדם אורב להזיק ולא תם כלל.
אך שיתכן עוד כגון כשאין יצה"ט עוד אצלו שאמרו [בקהלת רבה ובזוה"ק] שיצה"ט אינו בא אל אדם רק עד
כשהוא בן י"ג שנה שנעשה בר מצוה ומטעם שעד אז אין הוצה"ר כ"כ מסופן
שיסותו לעבירות כשות ולכן [לא ניתן בו] ~~אותו אלא~~ יצה"ט וזה באמת נקרא גם תם רק
[עי' בסנהדרין סט: ובתו' שם ובנזיר כט: ברש"י ד"ה והוא בר יהודה]
שאינו נקרא איש תם כיון שעדיין אינו איש שהוא נער [הטעק] ~~?~~ שאינו נקרא איש
[ששם איש נקרא על שם התורה וכו' שהוא קטן אין תורתו]
~~שהוא מרבה להתורה כיון שאין~~ צורתו עליו עדיין אבל עכ"פ אינו נכרע ומופסק
לכתחילה לכן נקרא תם סתם. אומנם יש עוד אופן שהוא נקרא איש תם
לא מופסק ונכרע כגון [שמראה] ~~שעושה~~ פנים לכאן ולכאן ~~כי שיעשה צורתו בצורה שלא~~
[ונזהר מאוד] שלא ירד הוצה"ר לרשותו של הוי"ט כלל וכן לא ירד [הוי"ט] ~~הצורה~~ לגבולו של [הוצה"ר] ~~החומר לגמרי~~
~~מאין כל צורתו ונזהר מאוד שלא יצ וכן אחד ~~ ~~זה לגבולו~~ [מחבירו] וזה הוא גם [בבחינת] איש תם
שאינו מופסק ונכרע כלל חוץ של אחד מהם ~~ואינו מושך זה לזה כלל~~ ובאמת זהו עבודה קשה
מאוד שצריך מאוד להזהר בכל תנועה ותנועה שלא יכריע אחד הכף של חבירו
רק [שיהי' תמיד] ~~הכל~~ במשקל השווה וצריך זריזות ותורה מאוד על כל תנועה קלה משא"כ
מי שכבר ירד כבר הכף אל הוי"ט עד שלבו חלל בקרבו שהכניע הוצה"ר ~~?~~
עד שנמשך אחר הוי"ט ונעשה מן גשמיות רוחניות אף שגם"כ צריך שמירה
גם ~~אל~~ [כמש"כ באבות פ"ב] אל תאמין בעצמך עד יום מותך ~~?~~ ויש כמה עבודות חשש ~~?~~
שהוצה"ר מנסה בכל פעם שגובר אף שכבר הוא מנוצח [דיין בקידושין פ"א] דכבר דברו בזה הקדמונים
מ"מ אין צריך כ"כ שמירה ותורה כמו זה, שצריך על כל תנועה ותנועה ממש
גבורה שלא יכריע הכף שהוא תמיד שקול ממש. והנה על צד האמת
יום

[נח]

דרוש לר"ה תשנ"ג

אם שהעבודה של זה גדולה ויותר מפני שצריך ~~הנפש~~ [להשבר] בכל תנועה ותנועה ועבודה
זו צריכה עד שתהי' נגלית ונרגשת לעיני הכל כי צריך להשתמש בה בכל דבר ודבר
אבל מה שבאמת אינו גדולה כ"כ כלל כי מה בצע לשנן אלפים שלוחמים תמיד
רק שאז נבואו אחד לגבול חבירו שנמצא שהוא מלחמה בלי רווח כלל ונוח הי' אם
לא היו ורבים כלל למלחמה כי המלחמה תכליתה שירויח אחד משל חבירו כנ"ל
לא הי' תכלית האדם שנפח הקב"ה את הנשמה שנעשה מן גשמיות רוחניות
למה נברא כלל ולמה ירדה הנפש למטה לעולם השפל וטוב לה משכנה בשורשה
בעולם העליון ולמה להמלך [illegible] תמיד בקרב המחנה טוב לו יושב בהיכל שן
שלו לשבוע ... עונג בביתו ולצחק בשביל כוח ורד [למלחמה] ואין להאריך בזה כי כבר
נודע דבר זה לכל בעל ספר למחבר אך מה למדתי חידוש בדבריו בדברים אלה
ואותו החידוש אציג פה והוא במ"ש [בעירובין י"ג] ת"ר שתי שנים ומחצה ~~נחלקו~~ [נחלקו] ב"ש
וב"ה הללו אומרים נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא והללו אומרים נוח
לו לאדם שנברא יותר משלא נברא נמנו וגמרו נוח לו לאדם שלא נברא יותר
משנברא ועכשיו שנברא יפשפש במעשיו ואו"א ימשמש במעשיו. והנה יש להבין
איך פליגי אי נוח יותר שלא נברא אף ח"ו שנברא לריקה ולא עוד אלא שנמנו
וגמרו כן רק שסיימו ועכשיו שנברא יפשפש במעשיו והנה אמת כן הוא ודאי
שאדם נברא שלא להיות משולח במעשיו שעושה כרצונו המשולח ובזה אוצ'
לפלוגי כלל כי ודאי אם עושה מעשים רעים נוח שיופסק שלותו על פניו
והלא סדום נהפכה בשביל מעשיהם הרעים אמנם ודאי כשאדם הולך בדרך
הטוב אין טוב. ויותר ממנו ~~כי כל העולם בראו~~ כמאמרם [בברכות:] כל העולם לא נברא
אלא לצוות לזה כי כשהאדם ~~מטיב~~ [מטיב] דרכיו ופונה לבו לה' לטוב אז ה' עושה מדה כנגד
מדה ופונה הוא אליו לטוב ונותן ~~[illegible]~~ [שפונה] ~~כל העולם כולו אף בשבילו של האדם~~
[וכמאחז"ל ולא עוד שבשביל יחיד שעשה תשובה מוחלין לכל העולם וגם בקידושין: עשה מצוה אחת אשריו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות]
הנה הוא ~~טובה~~ [לטובה] לכל העולם ~~לטובה~~ ועכ"פ תכלית בריאות בעולם שהוא כדי שיוטב
להנבראים נשלם אף עי' צדיק אחד כשפונה אליו ועושה יסוד עולם כמש"כ וצדיק יסוד עולם
והרבה מאמרים בזה בש"ס אך ואין להאריך. ועכ"פ מהא דפליגתא בזה
ומפי דבשנים לו הפי' כך כי דראו הוא לשון ~~[illegible]~~ [כריתה, ביחזקאל כ"ג] וברא אותהן
בחרבות. [יע"ש במצודות] והמנו שפליגו בזה אי טוב יותר לכבוש היצה"ר בכל וכל עד
שיהי' לבו חלל בקרבו וכמ"ש אצל דוד ולבי חלל בקרבי ודרשו ז"ל בב"ב ט"ז שנפסק ממנו היצה"ר דא"כ א"צ עבודה כ"כ ונוח לו שא"צ למלחמה תמיד
שכשצריך למלחמה תמיד הוא עבודה לשמח תמיד ואדם נברא לעבוד עבודה [illegible] וכל כו האו עבודות והי' לכל ישראל, אבל מ"מ כיון שכובש
היצר בא למדריגה גדולה שתרות ועשה מן הגשמיות רוחניות זאת העבודה הוא יותר גדולה
ולפי"ז

דרוש לר"ה תשי"ג

רבים שדרשו בזה"ל ובזוה"ק והנה תמיהה המגיד שבהגדה כנגד ד' בנים דברה
תורה היינו בנים שלא הגיעו לכלל איש וחשב חכם ורשע ותם ושאינו יודע לשאול אומר רק
תם לבד ולא איש כי קטן שלא הגיע לכלל וגם שנים שאין לו ידיעה עדיין הוא
תם ולא איש אבל מה תם נקרא כי מ"מ אינו כבהמה ולא אבד צורתו כו' לא
(בא אלו הוז"ט מדק) ואמנם בנח"ש שכתוב איש צדיק תמים הי' בדורותיו שכתוב תמים לשון כפל
וכתוב עוד תאר צדיק היינו משום שדורותיו שהיו (בדקדוקת) בהמות ולא איש שלוהם כתוב
נמשל כבהמות נדמו (ואפילו) לא כבהמה דומה (רק) כבהמות של פורש
שהשחיתו את דרכם אף הי' דורש נמשל כבהמות (מפולפלים וכו') ולכן
(אות נח) אשבח שוצשו (וכלם) והי' איש תם (בכפליים) שלא רק שלא הי' כבהמות דורו אלא
(שאפילו) כבהמות שאר דורות לא הי' ולכן אף שלא הי' כמו בחינת יעקב שנפש
הועה"ר (מודי) שהי' גם הועה"ר ושב בקיהמה (אבל) מ"מ בשביל שעלה שתי מעלות
שנפש הועה"ר בשתיים (לפרוש) ממעלה בני דורו שהיו כבהמות פורש ועוד נבדל
משאר רשעים שהם (עדיין) כשאר בהמות ולכן יש לו בחינת התאומות אף
שעדיין לא נפש הועה"ר (לגמרי) כיון שמשאר צדיקים שמנצחים הועה"ר זהו
שתי מעלות חדא שלא נתנצחו לפני הועה"ר ועוד שהם מנצחים לועה"ר
עי"ז נקראים תם כ"כ הוא מעלה שתי מעלות ואף שעדיין לא נפש הועה"ר (לגמרי) מ"מ יש
לו מעלה של תם כי ... צדיק הוא שלא נתנצח לפני הועה"ר אף בדור
מקולקל הנה. ועי"ז (שעי"ד) כתוב אצלו איש צדיק תמים והבן ותבע ... עדיין לא
הכניע הועה"ר מכל ונתן לועה"ר חלקו קצת דהרי נטה אחר היין וישכב ואמנם אונב
נראה שהיו תם כזה שמצא ומצא לא נח ידו ונתן לועה"ר חלקו ולועה"ט
חלקו ודבקה שלא יעבור א' לגבול חבירו בדבקות גדול וכו'. ותבע שכן דהרי
בבנין כתוב שמו (בית איש) מולדת ... הרי שעשו ומוהם כתמים ולא פרשו מן תאוות
העולם ועי"ז כתוב ויהיו בנין כ"ל שהלכו בדרך שהם בנין של אוהב שלא הי' דבר
זה מגונה בעיניו כי לא (הכניע) הועה"ר (לגמרי) ... רק נתן לו חלקו ועי"כ
דבקו אחריהם לעולות ... מעלות כו' כי אמר אולי חטאו בני ואמנם אם הי'
ברור ... שלא חטאו רק נתנו לכל (היצר) חלקו לא הי' ... כ"כ כי זהו דרכו רק
שחשש אולי (הם) לא ... בדבקות כ"כ כמו שהוא מעורב שלא יכנס אחד בגבול חבירו
ע"כ

[נד]

דרוש לר"ה תשמג

עפ"י הגלה עולות כו' ועפ"י כתוב אשלו איש תם וישר ה"ל שהו תם מבחינת זו
שהי' נותן לשותפיהם חלק עפ"י יושר ושווה שלא יכנס א' לחלק חבירו שלא והיו שום אחד מנוצל או
~~[illegible]~~ מנוצל ~~ועפ"י בדיוק~~ הי' בדיוק ולזה צריכה גדולה מאוד לדקדק בכל תנועה ותנועה שלו
ואחר א' [illegible] ועפ"י כתוב ונרא אלקים שהי' משתמש בוראים נגלות לכל בכל תנועה ותנועה
עד שהי' רצונו נגלה ומפורסם לכל ~~[illegible]~~ והנו הכל למבין מוראותו ~~[illegible]~~ וכמו שאמרנו
שכמ"ש נמשך אחר השורש והנה העשיר הוא שורש ~~[illegible]~~ הקניינים שממנו ומתפשטים ~~[illegible]~~ ענפי הקנין
לזולת וכמ"ש הפסוק באותה כו' ומשפטים באם כסף תלוה כו' את העני עמך מיוחש ולכן מפחד העולם
כמש"ל בקידושין מט: עשיר כו' כל שבני דורו מכבדים אותו וחושבים אותו עשיר
להיות נמשך אחרי העשיר ~~[illegible]~~ וילוד מברכיו אם לטוב ואם למוטב ועפ"י שכתוב מושל בהשלו כו'
מקשיב על דבר שקר כל משרתיו רשעים ואמרו ז"ל התולין בו' [illegible] שמושל מקשיב על דבר אמת
וכמ"ש [illegible]
כל משרתיו צדיקים ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ולכן ואמתתם והש"ס כו' הוו חכמתכם ובינתכם לעיני העמים כו' ואמרו
רק עם חכם ונבון הגוי הזה כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו כו'
ומי גוי גדול אשר לו חקים ומשפטים צדיקים כו' והנה אם שעינינו הרואות
שכעת בגלות מבזים האומות אותנו ואת תורתנו ~~[illegible]~~ דבר זה
~~[illegible]~~ אלקים כו' ~~וכן הרבה מקראות שמורים ההיפך [illegible]~~
אמנם קרא עיירי בזמן שהי' ישראל שרוים על אדמתם והיו משפיעים ברוב טובה וכמ"ש שם כי מי גוי כו'
אשר לו אלקים קרובים אליו כו' שזה הי' בהיות ישראל ברום המעלה על אדמתם כי בגלות
כתיב ואנכי הסתר אסתיר פני ~~וכן הרבה מקראות שמורה על הריחוק~~ אף הרי
להבין שקאי על זמן שהיו ישראל על אדמתם והיו שפעים בטובה עד שהי' אלקים קרוב להם
כי הל' אלו קבלו ההשפעה דרך השתלשלות באמצעות המזלות רק השפעתם
באופן ~~[illegible]~~ ועד להם דרך הפתיל המחובר לנפשם וכל ועפ"י היו תמיד בטובה
אף שהי' נמ"כ הוראות המזל ולכן כשהיו מושפעים בטובה הרבה, דרך ה' העולם
להמשיך אחריהם ולהסכים לאמונם אף אם היו טפשים היו אומרים שחכמים המה
בנו שהיו קאמת [illegible]
ומכ"ש ~~[illegible]~~ חכמים ~~[illegible]~~ כי מי גוי גדול אשר לו חקים ומשפטים צדיקים אף האומות
[illegible] בכלל שהיו מכירים העמים חכמתם ובינתם של ישראל ~~[illegible]~~ אחר מעלתיהם וכמו שהי'
כן לעתיד שימשכו העמים אחר ~~[illegible]~~ דעותינו שכתוב בישעי' ב' ~~[illegible]~~ והלכו עמים
~~[illegible]~~ רבים ואמרו לכו ~~[illegible]~~ ונעלה כו' ויורנו מדרכיו וכן הרבה מקראות. מענין זה. ~~[illegible]~~
[illegible]

[illegible]

[נו]

(ע"י שלמדו מאוהב לפקל ועה"ב אחר) (כלומר)
כל הדבור לפאום ~~הה"ג~~ משוט בארץ שלא הי' (בחינת) בעה"ב כלל ואין לו
אורח רק כהלך כי לא נבחר (אותו) ~~הוצה"ב~~ בשרשו ונתנו (א) חלקו
בדטן. והוא שאמר ומתהלך בה ובזה עורר שיש לפון (על) בזה למה לא
נבחר כי הוא הדרך (הולך) נעלה וכו'. וכמו שפירשנו לעיל. וזהש
על (בדבר טוב) השטן ~~[illegible]~~ (לשון) שאום נתכוון שאמר (דוגמא ח"ו מנשוי ה' לרחוקי) ~~[illegible]~~ באברהם
אבינו ועניין זה יובן גם עם דברינו ויובן בזה גם מש שם גדול
מה שנאמר באיוב יותר ממה שנאמר באברהם ~~כי באיוב כתוב~~
~~איש תם וישר וירא אלקים וסר מרע~~ באולו באיוב כתוב כי עתה
(ואל באיוב כתוב איש תם וישר ירא אלקים וסר מרע)
ידעתי כי ירא אלקים אתה כי ~~לא כתוב [illegible]~~ הנה לא יאמרו גדול
איוב מאברהם כי חלילה וחס לומר כן שאין דמיון של איוב לאברהם
רק גדול מה שנאמר שכתוב יותר תוארים של שבח באיוב
מבאברהם אבל לא שהי' חלילה איוב גדול יותר והנה מה שכתוב
באמת תוארים יתירים באיוב מבאברהם הוא כאשר דברנו
שאיוב הי' יראתו ~~[illegible]~~ נגלות על האברים. ועוד למפרע ממנו דברו לעיל
כי הי' נגלה לכל בשביל שלא (הכניע) ~~[illegible]~~ הוצה"ר (לגמרי) הי' צריך ~~[illegible]~~ להשתמש
בכל פעם בירושה נגלות וכו'. אבל אברהם ~~[illegible]~~ שלא שלט בו
(וכפ"ר) לא הי' צריך בכל פעם לגלות יראתו והי' יראתו ויראה פנימות
מאד. וזהו שאמרו בזוהר אות יראה תתאה ואות יראה עלאה והוא
יראת הרוממות כנודע. ועניין החילוק בין שני יראות אלו הנה יוון בפה
הפשוט כמו שפרוש וכאשר תבין להלן בדברינו שיבא להשוגה בפרטות
וכמה מדריגות גבוהות יש בה אבל בדרך כלל תבין העניין במה
שנמשול בצורה לווצרה שמוראות מלך בשר נבון ויראת מלך (מלכי) המלכים בשני
בחינות אלו וכמו שתראה מי שצריך לבא לפני המלך ואם הוא מגדולי
המדינה חכם ומלומד בלשון ודעת הנה יכין עצמו אומר ומה לפני
בואו להיות טהור והדור בלבושו ורק במאכלו ורצונו שלא
יבלבלהו עת בואו לפני (המלך) מותרות המאכל וטירוף הדעת וכדומה
גם ירגיל על לשונו הדברים שיש לו לדבר לפני המלך במבוקשו
שלא

[נ"ב]

דרוש לר"ה תשנ"ג

שלא נגמגם בלשוננו ונצייר בכל יום אלו כאילו עומד לפני המלך ומדבר
דבריו כפי ~~[struck]~~ ההם שלא יפחידוהו אימת המלך וגדודיו ומשרתיו
חושיו ויתבלבל דעתו, ובפרט בבואו ~~אך~~ אל היכל המלך פנימה תפול עליו
אימה ופחד ויסתובב ראשו מפחד רוממות ההיכל וגדודיו ועוזרי סומכא
שלא יוכל ~~עד שאינו~~ לדבר ומכ"ש בראותו הדר המלך מרחוק יפול אפים ארצה מפחדו
ויאמר שפתיו והיו שפתותיו נעות ולשונו מדובק לחיכו וכמעט שמדבר
בקול נמוך ושחוח ולא יעצור כח לעמוד לפניו כלל ואמנם תראה שר משרי המלך
היושבים בחצר המלך פנימה המחוקקים חוקי המלך הנה הוא יכול בלאו
בר ~~כמעט~~ לפני המלך כמעט בכל עת ולא כבס לבושו במיוחד אף כי מעולה
בכל יום הולך בלבוש נקי טהור אבל לא יחמד טהרת הגוף והלבוש
אותה ואיום קודם כי הלא כל היום הולך לפני המלך ומה היום
מיומיים גם לא תפול עליו פחד להיות נופל ועליו עונים לפני המלך אף
לא ידבק לשונו לחכו ולא יהיו שפתותיו נעות רק בא לפני המלך בקומה
זקופה ומדבר את דבריו בקול כאיש המדבר אל רעהו ובצחות לב כלו שהרגיל.
אף בהם מקודם ונעשה אצלו להיות מדבר לפניו בשטוחת אפים
ויהי קולו כאוב עולה מן הארץ כי דברו הוא בענייני נימוסי המלוכה
שצריך להציע לפני המלך ולסלסל ולפלפל בדקדוקי של דברים
עד שיוציא לאור משפט ושר שאינו רגיל בדברים כאלה בהיות מוטה
ושוחה לארץ ורגליו פג מרוב פחד כי אין לבו עליו ואינו להוציא
דברים כאלו לאור כ"א בהיות עומד הפך ושר או יושב על כסא לפני
כסא המלך ושם פניו נגד פניו ופעם כעוזר ומסייע לדברי המלך ופעם
כמוכות בראיות סותרות ובונה ופעם צריך לגעת עד ספרי המלך הערוכים
על שלחנו או בודו לעיין ולהוכיח לפלפל ולסלסל והנה הרואה מרחוק
מי שאינו מבין ידמה לו שזה גבול המדינה אף שהוא נכבד בעיניו וכל העם
משתחוים ומקדימים לפתחו מ"מ כמה כרכורים כרכר עד שבא בהיכל
המלך בפחד ואימתו יתירתא ולא עצר כח לעמוד לפני המלך כאו בקומת
אפים ושאר הפקידים הנגלים שנראה לכל שנמס לבו מוראת המלך גדולה
הרבה.

[מח]

דרוש לר״ה תשמ״ג

רבה והרבה מוראה של שר הפנים מפני המלך כי הלא הוא לא חת ולא
נחת מפני המלך ~~ולהיות~~ והולך וצועד בלי פחד כלל בהיכלו ולא עוד אלא
שמדבר דבריו עם המלך כמעט כדבר איש אל רעהו ולא עוד אלא שפעם
מתווכח עמו ולא עוד אלא שיושב בכסאו שם אצל המלך ודן מסודר דבריו
~~ומרצותיו~~ ואמרותיו וגם מתקן דבריו שמבלבל ומציע חוקי המדינה
שכל מגמתו ועניינו בזה הוא לפרסם כח מלכותו של המלך ומוראו שלא
יפקע לא הוא ולא ~~מלכותו~~ כל בני המדינה בחשש רחוק דאחד מני אלף
מקצה של כבוד המלך ומלכותו מבלבל וסודו ושרשי החוקים של אופנים
ודרך בטוחות שיהא לכבוד מלכותו והתפרסם וכלתו והכל בסדר נאות
כוונות לחקו מלוכה הלא אף נבון ונראה שאין דמיון ליראה של זה
גדול המדינה שבא בבקשתו אל המלך ברוב פחד ויראה כי זה
אינו שוה לו בוראתו של מלך וכבודו רק מה שנוגע לבקשתו ולטובתו ואולי,
~~ואולי~~ שלא הי׳ צריך לבוא אל המלך אף בקשתו וטובתו לא הי׳ בא
לכלל הפחד הזה כלל אבל שר הפנים הלזה לא אל טובתו חושש כלל
רק כל מגמתו לפרסם גדולת המלך, וכל ענינו בסלסול ופלפול של חקי
המדינה הוא כדי שלא להקל בכבודו וכדי שיהא יראתו של מלך על
פניו ועל פני כל המדינה וצפוי היראה המוחלטת והאמיתית. שאין ערוך לה
אל היראה של גדול המדינה הנ״ל. ויש שלא הכל רוצין עד כמה מגיע
יראה של המלך של זה השר הפנים רק המלך לבדו הוא מרגיש עד כמה מגיע
כי אין ומדע דברים הפנימים של היכלו מלכות ויותר מן המלך בעצמו
שיודע ומרגיש עד כמה מגיע דעת של שר הפנים הזה לפרסם ולהגדיל
יראה של הדר מלכות שעוררת בהיכל המלך פנימה ובהבהרת לבו
של המלך בעצמו והבן זה החילוק בין יראה דתתאה שהיא יראתו
של גדול המדינה שהמשלנו שהוא יראה נגלות ליראה עילאה שהוא
יראת הרוממות המכונה אצלנו בשם מדריגה שאינו מרגיש ברום
מדריגתה רק המלך לבדו ונבון בזה מש״כ בברכות ל״ד ע״ב
ושוב מעשה בר׳ חנינא בן דוסא שהלך ללמוד תורה אצל ריב״ז וחלה
בנו

[נט]

בנ״א לריב״ז אומר לו חנינאי בני בקש עליו רחמים ויחיה הניח ראשו בין ברכיו ובקש עליו
רחמים וחיה אמר ריב״ז אלמלי הטיח בן ז׳ ראשו בין ברכיו כל היום כולו לא השגיחו
עליו אמרה לו אשתו וכי חנינא גדול ממך אמר לה לאו אלא הוא
דומה כעבד לפני המלך ואני דומה כשר לפני המלך עיין ברש״י ובע״י בזה שהרגישו
לפרש הדבר ולדברינו יובן דהתם איירי שרחב״ז בא ללמוד תורה לפני ריב״ז
עכ״פ שהוא הי׳ התלמיד וריב״ז הי׳ הרב שהי׳ גדול ממנו בתורה הרבה ועכ״פ שגדול
בתורה ועוסק בישיבה הוא בחינת שר הפנים שהמשילו במשל שלבו דבוק תמיד במלך
מלכו של עולם הקב״ה ותורתו ומפלפל ומפלפל בה הכל להגדיל שם שמים
ולקדשו בגלוי חכמת תורתו שחוקר עדי התורה דרכיו ותי׳ הטעמים ומעלות
חסדיו וטובו ולסקל דרכי הקושיות שיפלו לקטני הדעת עליו ובני בתחלת השקפה
דרכיו ותי׳ הטעמים ואף שגדול הקב״ה והנהגתו הגדולה לא יקפידו על
הקושי שיש לקטן הדעת להשיגה ובלבד שיהי׳ מתגלים מדותיו הטובות עי׳
במ״ר אובה בתחלת הבריאה דהקב״ה ואותי עזבו ואת תורתי לא שמרו
התגלות התורה שנדבק בהם ובמש״כ הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו וכן
ברש״י ז״ל בקידה״ח ובהונה בראשית ס״ו י״ג במעשה נעשה אדם בדמותנו שאמר משה רבינו רבש״ע אתה נותן פה למינים בו׳
אל תשיבם הרוצה לטעות יטעה וילמדו ממנו
מדת ענוה שהגדול והוא נמלך בקטן. מא׳ החכמים שרי התורה עוקבים תמיד אחרי תרוצים הרבה
כל זאלו בקושיות וכמו שמצינו בבה״ק שם
שהשיבו מי כתוב ויברא את האדם ויברא כתיב וכן הרבה תירוצים בזה
ובכוונא בזה וכיון שמצאנו בזה מגולה כחו כ״ע ואצ׳ ללמוד ולברר הלכה כשהי׳
ראשו בין ברכיו ואדרבה מצינו בר״א בן הורקנוס (עירובין נ״ד)
שהי׳ יושב בשוק התחתון של ציפורי ועוסק בתורה
וסדינו מונח בשוק התחתון ואע״פ בהתמדת העיון כזה להיות ראשו מונח בין ברכיו
וכשמתעסק בהלכה כ״ב לברר אמיתתן של דברים אין נושאים פנים
ומתאמצים אפילו עצו כביכול והוא ע״ד שכחתי
שהוא ותי׳ הוא נותן התורה מ״מ בשביל שיודעים דרכי הנהגתו
ושהוא אינו מקפיד בדבר שנוגע לכבודו ובלבד שיתגלה עי״ז טוב התבררות
תורתו וזהו לטובת בני אדם ושראל וכמו שאמרו ז״ל
יל

דרוש לר"ה תשמ"ג

בנשר ועוד קנו בפי' המצינו ברש"י ז"ל אבל הנשר כו' מוטב שיכנס החץ בו ולא יכנס בבני אף הקב"ה ואשא אתכם על כנפי נשרים

~~על כנפי נשרים שהקב"ה מדמה עצמו לנשר שאומר מוטב יכנס החץ בו ולא~~

~~יכנסו בבני~~ והחכמים שחוששים לכבודו טורחים ומגלים סתרי התורה

שלא פורש אותם ית' [אפילו] ~~כבודו וסתרו כי אינו מקפיד על התגלות כבודו~~

~~כשלא יהי' כל כך ותרון התגלות דבר שהוא טובת ישראל~~ וכמו הך של נעשה

אדם שהבאתי. ואולי שמהא עינן שמצינו [הבא"מ ב"ן] ~~בהתוכחו~~ [קיפלאי] במתיבתא דרקיע [אם] בהברת

קדמה לשער לבן כו' הקב"ה אומר טהור [ואם שער לבן קדמה טהור ספק] [וכולהו] מתיבתא דרקיע [אמרו] טמא שאלו בסוד

סתרי תורה ~~שהפרדת~~ [ורבא שבהבריות] ההלכה שבדין זה לטמא ותגלה אותם כבודו ית'

אמנם הקב"ה אינו מקפיד על התגלות כבודו [אם רק] בהכרעת ההלכה לטהר [וצמח עובדה] ... אותם

~~לאמוד לדעה שהוא טובה~~ לישראל [בניו] עי"ז וי"ל אף שאמרו שהקב"ה הכריע

[לדעתי הקב"ה] שהוא טהור כמו הקב"ה מ"מ [לא] ~~ואהבתיך~~ [פסק] הרמב"ם [בפ"ב וה' ט"ב] ~~כהקדוהו ואחרי~~ כהכרעה

צו ואחר פסקו של הקב"ה. ופסק כמתיבתא דרקיע וכבר עמדו בזה נושאי כ"ו

ולדברינו אפשר להבין הדבר כי אנחנו ושלנו [להרבות] ~~המשך~~ התגלות כבודו ית' ואף

שהוא ית' אינו מקפיד בזה אנן מצינן לראות לרבנן. ומעתה ~~דהן~~ [תבין] כמו שאמרנו

במשל שמי שאינו מבין בדבר כשרואה אחד עומד ומתפלל ומניח ראשו בין

ברכיו ועושה מעשה פרישות דורשה גדולה שהיא הוא הירא אלקים

והחכם הגדול שר התורה אינו רואים [מני] שמניח ראשו בין ברכיו להתפלל ויש

מחכמים הראשונים שהי' תורתן אומנתן שלא היו מתפללים [טל] שלא היו רוצים

להפסיק מדה"ת וחשבו' כל שהי' יושב במדרש לא הי' מפסיק בדת בכלל

אלו הנכנסים לתפלה רק לק"ש כמ"ש התוס' בפ"ק דשבת [דף י"א] ונמצא שלא הי' מתפלל

בכלל לא הוא ולא רא' [בניו] בכל אלו השנים ~~וגם שהיו אומרים~~ [ואמר רבא שהתפלל] המאורך

דתפלה מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה וכשהרואה שלומדו תורה

מתווכחים איך עמו ית' בהלכה ואומר [הרואה] הנה זה המניח ראשו בין ברכיו

בתפלה הוא ירא אלקים הרבה וזה אינו כל כך ירא אלקים אבל המבין אמיתת

של דברים יבין ~~שזה~~ שר התורה הוא ירא אלוקים בוראה עליו שרוצה ~~רק~~

שיתגלה על [ידי] בירור הלכה לאמיתו ~~רק~~ יראת אלקים כבודו וגדלו ולכן

מתווכח ומפלפל הרבה בה בכל לב ונפש [וזה] יאמר לאשותו כשהוא מונח

ראשו בין ברכיו וזה המניח ראשו בין ברכיו אף אם יהי' גם הוא

חכם

חכם וצדיק גדול והוא ירא אלקים אך מצינו יראה עליו נ"כ אבל לעומת
מדרגת צדיק וחכם זה שתורתו אומנתו, תנאי הוא לגבי כי כל"ש שגדול
מחבירו בתורה, ויותר דבק נפשו יותר בנועם התורה (יתה"ש) ומרגיש נעימות הענין
שבהתגלות ~~אלקות~~ ויותר מתורתו ויותר נתגלה יותר כבודו ית' וזהו שאמרו
(ע' ברכות ל"ג ע"ב) ועתה כי מה ה' שואל כי אם ליראה כי אטו יראה מילתא זוטרתא
הוא אין לגבי משה מילתא זוטרתא הוא כי אין לנו גדול בתורה כמשה
ולכן יראתו היתה יותר עליונה עד שיראת אלקים של בני ישראל אף שהי' בהם
גדולים (בתורה כו) בדור דעה הוו לגבי יראת משה (יראת"ש) מילתא זוטרתא (הי') ושזה הי' גבהו
של משה בענין נבואתו בדרך שמפרשים הרמב"ם בה"ל יסודי התורה (פ"ז) ובמורה
שלו. ששאר הנביאים כששרה עליהם רוח הנבואה היו כאחוז בזעזועים מדעתם
וחושיהם (מגוף נתבטלו) מרוב פחד. וכמש"כ בדניאל (י') והודי נהפך עלי למשחית אבל משה
לא הי' בו שום פחד ורעדה ומדבר בנבואה כאדם המדבר אל רעהו
וכמש"כ (פנים בפנים) פנים אל פנים (כאשר ידבר איש אל רעהו) ~~ידבר בו~~ ומעתה ראה שזה שאינו מבין יוכל לשפוט
שיראת אלקים של שאר נביאים ~~אף~~ גדלה (הי') משל משה שלא הי' נראה בו שום אות
של יראה כלל אבל הוא הדבר שדברנו ששאר בנביאים אף שהי' ~~ברצונו א~~. הם
גם אורחה עליו אבל לגבי משה הי' זה יראה תתאה כי יש יראה עליו (פחדות)
עכ"פ שאינו ניכר כלל שהוא ירא כלל רק שהוא ית' בעצמו ויפה הוראה הפנימות
שבו ~~בדה~~ ואינו ניכר לזולת וזה הי' ענין רחב"ד עם ריב"ל כיון שרחב"ד
הי' תלמידו של ~~ר~~ ריב"ל הי' יראה עליו שלו כתחתונה לגבי היראה של ריב"ל
ועכ"פ לריב"ל לא הי' אפשר לו כלל להניח ראשו בין ברכיו להתפלל ואם הי'
עושה כן לא הוו משגיחין בו כלל כי מדרגתו הי' רק שיושב על הספרו
לעיין בתורה לגלות סתרה של הלכה (ולהורות) ברורה בדרגא דגלותא (שזה) מפרסם כבודו
ית' ולא לעסוק בחוו שזה כלל. ונוחא הכל והבן כי קצרנו כי אין כאן מקום
להאריך. ולכן תבין החילוק שבין יראת אלקים של איוב ~~בזה~~ ויראת אלקים של
אברהם. והנה עד כמה מגיע יראת אלקים של אברהם אין אותנו ושער
בשגם שבעוד הכתיב כי עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה. ה"ל ~~כי עתה~~
~~ויראת אלקים שלך באמונתה גדול כל שאינו ודומה לזולת~~ שכבר
גדלה אצלך היראה כ"כ עד שרק לו לבדו ידוע ולא לזולת
~~הראו~~
ולכן

[עב]

~~באו ורואה עלאו רק לו לבד ונדע ורואה בנוראות שלך~~ ולכן חיק נשאר אנחנו
ההפוטים שבעוה"ז אין ורואה תתאוו אין בנו והלואו והיינו עפר תחת רגלו תלמיד
תלמידו של רחב"ד זולת בעקבותיהם להבין ראשונה בין דרכינו ולהתפלל על
נפשנו וחיינו בדבוקות נמרץ וגה' עפ"ב במדרגת מה של ורואה תתאוו אמונות
והרי רחב"ד שהיו לו ורואה עלאין ודאי ומא התפלל ורואשו בין ברכיו וכנ"ל ועי'
ודאי על הדוים ויש מקום להורות לגדלי התורה שאולי ודאי בנפשם כיון שהם
לומדים אע"פ כב' לדבק בשעת התפלה, שזה אינו רק למי שתורתו אומנותו
וכמ"ש בשבת דף י"א ע"א כגון רשב"י וחבירו שתורתן אומנותן
במעלה גדולה הרבה כמו רשב"י וחבריו ורובם וחבריו והבן זה. ואמנם כיון
שהכ אתה וידעתי כתוב בה עקידה נשים לב להבין פסוקי העקידה ואשר ויכח
מתוכן גם לעצלן כמוני עכ"פ בדרך כלל מדרגה מה כטיפה מן הים
מה שיש חולין דין ורואה ~~תתאוו~~ של ~~עלאו~~ של אברהם ובפרט
שפרשה זו הוא מענינו דומא שבה' קורין פ' העקידה ~~כמו שאמרו ויסד הפייטן~~
~~כב' דפיוט לרה' ואנו קוראים ומזכירים העקדה חסד והשמ"ע~~ ונאמר הנה
בכ' זו להבונה עפ"י דרכינו ההכרח לעמוד על קצת מדקדוקים מה שאין
זה מדרכינו לפרש הדקדוקים רק מאלי' ודבני אבל כאן אחי ונאמר הנה
בפ' זו יש לדקדק הרבה ~~והוא כמושן לזה~~ מהו הנסיון וודאי עדיק
כאברהם לא ומנע אע"פ וזאת בכן לקיים מצות הבורא ית' ~~קידוש השם~~ וכבר היו כמה אלפים
ורבבות מבני בניו שקדשו שם שמים ברבים ונקדשתי בתוך בני
ישראל כתוב וכתוב ואהבת את ה' א' בכל לבבך ובכל נפשך ואמרו ז"ל ביומא פ"ה
שאברהם אבינו קיים כל התורה כולה ~~ואמ' איך אלא לא הי' מצוה לו ית'~~
~~לקדש השם בנפשו הי' מעצמו עושה זאת ובראותם בכפיה מהל ושופכת הכל~~
~~שכל מי שעושה מצוה ולא מפני שום דבר בעו' אלא מפני מצות~~ הבורא
~~הכי זה קדש השם ומה שלא ומנע~~ אף ~~מקידוש השם כזה~~, ב' במ"ש את בנך יחידך
אשר אהבת כו' ויצחק על הני פסוקים למה ופרשו ז"ל ידוע ג' במ"ש
והעלהו כו' על אחד ההרים אשר אומר אליך, הכי אשר אומר אליך מה
פירושו אם כפשוטו שיאמר לו ~~אח~~ איזה הוא ההר בין ~~כל ההרים~~ ההרים
אשר שם מלבד שקשה למה לא אמר לו תיכף ~~איזה~~ איזה הוא ההר ~~[illegible]~~ הלא לא
ראינו

את יצחק [נקרא בפי רש] הוא שפשוט ממנו ויתרון החובה שיש לו על יצחק ויתר על שאר בני אדם
מצד שהוא בנו, ומצד שהוא יחידו, ומצד שהוא אהובו. ומצד שנקרא יצחק לאות
עולם אשר שמח בבשורתו על [יולדת] הבנים שיהיה לדורות ולא יהיה לעזרו
וכמו שכתוב ויפול אברהם וגו' ויצחק ועי' אמר לו וכו' ונראות שמו יצחק וכל
אלו הם [חובות ותלות על יצחק] יתרון חובה ממה שיש לאדם אחר על זולתו וכל פשוט ממנו במה
שעלהו לעולה. [וכשעשה אברהם את דברו ה'] [illegible] רצה לקיים דברי ה' להשלים [illegible]
בפועל [illegible] בשעת העלאתו [illegible] ועי' בשעת העלאתו
ליצחק על הדבר בנה המזבח [illegible] הוא [illegible] בנין ובמש' אלו
אבנים גם אתכן ממנה [illegible] ויתרון חבובות [illegible] ובמה שערך העצים אשר בקע
ופשט ונקער עליו עולה [בזה הרחין] ויתרון חבובות ויחודו שהרי הוא שהיה יחיד
עקד אותו לשחטו [וגם בזה לשון עקידים] כמשפט עריכת שתי גזרי עצים בכל יום
על המזבח] כדי [illegible] שיגדל המדורה לשריפת הבן מה שלא היה וכל
להבעיר כאשר הי' העץ האחד. [illegible] ויתרון אשר אהבת
[illegible] במה שעקד אותו כאשר [illegible]
[illegible] ויתרון שנקרא יצחק לאות על בשורת הבנים בשמחה [illegible]
[illegible] ממש לעצים שהוא [illegible] גלה שריפתו ולא הקיפהו בעצים שלא יהי'
נראה שריפתו רק אדרבה שיהי' נראה שריפתו לכל כמו שנגלה ונראה
שמחתו על הבשורה [illegible] שנקרא בשמו יצחק והוא בזה [illegible] ידע אברהם
לדשנות את כל [illegible] הלא לא נצטוה רק שיעלהו לעולה ומנא ידע שיש מצוה
בבנין מזבח ולעקד הבן ומלאו הפרטים ועריכת עצים ולשום אותו עליו. ולדברינו
מובן [illegible] שלא אלבו עשה כ"א מצד הצווי [illegible] כיון
קודם ששחטו את כל [illegible] היתרונות ולא נשאר שום דבר אלא היתרונות
שלא בפשוט [illegible] ולא נשאר [illegible] כמו שאר נדרים. ואל הנער
לא נצטוה להעלותו [לעולה] רק לבנו ויחידו ויצחק שאהבו. [illegible]
[illegible] ויתרון [illegible] רק יחיד [illegible]
ועי' אמר לו המלאך אל תשלח ידך אל הנער [illegible]
בן ולא משום יחיד ולא משום אהוב ולא משום יצחק רק נער [illegible] ואל
הנער

בענין הבעל הפשוט (בחינת נער) לאו נסיונות להעלהו (לעולה) ועל' אל תעש לו מאומה. ועל' הרוח הקודש

שהופיע בפיו של אברהם עוד מקודם אמר ואני והנער נלכה עד כה הי'

שנלך עד כה שיהי' רק כנער ואז ונשתחוה ונשובה ופי' ומעתה אינו שום

שינוי בגבורה ולא שום (תמוי' של) אברהם שאמר ונשתחוה ונשובה

ופי' עלו העולה וישם על יצחק בנו ר"ל עלו מלשון עלה שיהי' חשוב כאילו

העלהו ליצחק בנו שבחינת יצחק (הסיר) במה שערכו על העצים ובחינת

בנו (הסיר) הבנין המזבח שהבנין עי' בשביל שלא הי' בודו

לא קרדום ולא מרה עי' זו העצים שהיו בודו משה מלאכת הבנין אף

בעצים אלו הי' עצה (להסיר) בחינת יצחק ובחינות בנו ואומם בהאיש

והמאכלת שלא נשתמש כלום עי' התיקון (לא נגע ביצחק) הדורות שלא נשתמש בו כלום

והנה כאשר ראה (אברהם) האיל אחר (שאי"ל) נאחז המלאך (אל תשלח ידך אל הנער שלא נצטוה אברהם) ולא נשאר כאן נער (על בחינת נער להעלות לעולה עש"ז)

דרך פשוט ולא אלו הי' הבעל הדין (אברהם) שלפני חכמתו את נעשה

מן יצחק הבן היחיד האהוב נער פשוט בשביל התעצמות ודביקות אברהם

בנפשו להקריב בנו וחידו האהוב ויצחק הבין שמסדם זה גופיו כאשר

וקריב אותו האיל שנמצא לו ובלב ובנפש כאילו הקריב בנו והי' לפניו

את כאילו הקריב בנו ועל' אומר והנה איל אחר ר"ל (כשראה אברהם את האיל אחר) דברו

המלאך (אלא לא ראהו אלהים שפט אברהם בדעתו ...) והבין ... ראה האיל ... הנה ... שמן ... (הקרואה) הזו

ונדע לו שגם ההקרבת (בלב ונפש כאלו מקריב את בנו) והי' נחשב כאילו הקריב (באמת את) בנו (לפני ה') (ואמר) וילך

אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעולה תחת בנו שהתעצם בהקרבתו כל

דבקות כאילו מקריב בנו ובנפש ר"ל (בכל נפש) שבכל מה שעשה דו אומר כאילו

הוא בנו וכיון שעדיין לא נאמר בנבואה לו שהוא כאילו הקריב את בנו רק

שהוכיח כן ... ודיבורו של המלאך ... שאמר אל תשלח כו' אל הנער ועתה וכו'

וחידו ואהוב ויצחק, אף הוא הבין ... בהעלאות האיל והי' כך ועל' התפלל (ונחשב לפניו והי' כאלו הקריב את בנו ... זה שייך ...)

שיהי' רק (אברהם) ויאמר ויקרא כי המקום בו ורצוה אשר יאמר היום

בהר ד' יראה ר"ל לשון ראיון שיהיו דבר שבפועל אינו רק שבכח הוי

רק (שייך) לשון ראיון ר"ל שנראה ... שבכח הוי כאילו היא בפועל כי

דבר שבכח אין מגידה מן אותו הפשט להיות ואינו לפועל מסיבתו רק מחמת

גנוזה

מוצא סיבה מבחוץ ועפ"י רואין כאילו הדבר היה כך ובמש"כ עפ"י בשם רואין כו'
כאילו הצדיק וכן הרבה ובהש"ס אברהם ה' יראה ה"ל שיראה האל כאילו
הוא בנו כמו שראה ליצחק בנדר ובהש"ס אשר יאמר היום בהר ה' יראה דל"ו שזהו
בענין האיל כמו שנאמר היום עד המלאך שכתוב ויקרא אליו מלאך אלקים החן
כתוב לשון אלקים ואמר עתה ידעתי אמר המלאך במקום האלקים שהוא אליו
ובהש"ס דהר אלקים וראה וכמו שנאמר זו הענין דהיו רואין כך והיו רואין
את בענין האיל ומה שאמר את עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה
ה"ל עתה והי' ומעתה מוראת אלקים וראה כל זה שלא נודר כאלו לו ית'
לבדו [illegible]
[illegible] ולא חשבת כי אמר מאמין אמר אמני
[illegible] והנה עד"ז תפלתו שזהו נחשב כאילו [illegible]
[illegible] אומר שנית מן השמים כי יען אשר עשית הדבר "הזה" ולא ה"ל הדבר
[illegible]
[illegible]
[illegible] והנה אמר אלו השני תאומים בנך יחידך באילו נבואת

לפי שבענין המזבח שהוא כנגד בנך כו"י ובבקורת הצדיק שהוא כנגד יחידך כו"י עשה דבר חדש
[illegible] משא"כ בעקידה ובהפעלות שעשה רק [illegible] דבר חדש
ודו"ק, ע"כ נגררים אלו השנים אחריהם האחרונים. ולכן אמר לו המלאך בנך יחידך כי הם העקרים
והשנים האחרים [illegible] ודו"ק. והנה אמר לו כי ברך אברכך ברכה כפולה כנגד שנים הראשונים
ואמר הרבה ארבה כפל הריבוי כנגד שנים האחרונים [כי באו בשכרו של ה' הארבעה [illegible]] וסוג הריבוי
בכפל ככוכבי השמים וכחול שהכוכבים הם חול וחול הוא חוף לים כ"כ הוא נגד ב'
עד"ז שמורת תפלתך ועי"ב ברך אברכך, והרבה ארבה כו' וירש זרעך כו' והתברכו דברים
בזרעך ה' ברכות נגד בחינות הנ"ל. ולפי שהקרבת את האיל בדבקות גדול כאשר
רצית להשיב בנך ובודדך בכפלה עפ"י ברכותך גם כפולת ברך אברכך והרבה ארבה

דרוש לר"ה תשמ"ג

דברים שעשות מבחוץ וירש זרעך כו' והתברכו בזרעך כל גויי הארץ
נגד שני ענינים אלו של העליות יצחק בכלל ונגד העליות הזול בכלל שנגד
העלאות יצחק אמר וירש זרעך כו' כאן שרצונו להשריש שורש זרעך שנאמר לך אלו
כי ביצחק יקרא לך זרע ~~[illegible]~~ ונגד העליות האחרות אמר והתברכו
בזרעך כל גויי הארץ כי גויי הארץ נקראים אלוי הארץ כבתוב ואין
להאריך יותר בהמבון ובין שנתמשך עוד במה בקונים בכתובים ~~[illegible]~~
~~שלא פרטנו אותם~~. ואמתה נסיים זה שהתחלנו בדרך [illegible] נשוב לפסוקי איוב ~~ונמשך הדבר לעצמו~~
~~[illegible]~~ לברר ~~והבין~~ מהחילוק שבין ראיית אלקים של איוב לראות
אלקים של אברהם. שראית אלקים של אברהם הי' בכח גדולה ועמוקה עד
שלא הי' מבין בהקף הבורא ותכ' [illegible] וראה אלקים ולפי ~~שלא הי' [illegible]~~ [illegible] וראית איוב הי' רק וראה [illegible]
ניכר לבא לא הוי לבא אפשר ללמוד ממנו מידתו העמוקה הזאת
ומה נ' עוד פירוש במ"ש אברהם ה' יראה אשר יאמר היום בהר ה'
יראה שהקב"ה ודשה בחכמתו שילמדו ממנו בא' בחינה זו של וראות
אלקים אל פנימיות מאוד כי כל ~~[illegible]~~ [illegible] על אברהם אבינו הי' ללמד לבא'
דרך ה' ולהודיע טבעו בעולם עד בקש שתגלה דרך וראה פנימות
זאת לבא' שילמדו דרך וראה זו וזה"ש ה' יראה שוראה זו שהוא רק
לפני ה' ומה אשר יאמר היום בהר ה' יראה שהי' נאמר עכ"פ
ותפרסם הדעת שוש וראה פנימות למען ותעצמו בא לעלות אל
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible] והוא שאמרו גדול מה שנאמר באיוב
ממש באברהם שבאברהם כתוב כי עתה ידעתי כי ירא אל [illegible] [illegible] דבאיוב
נאמר איש תם כו' וירא אל' וסר מרע לפי שוראתו הי' וראה רתאו הנגלית
והרגשת לבא' כנ"ל ולמדו דורן ממנו וראה זו ~~[illegible]~~ וזכות הרבים הי'
תלוי בו [illegible] נאמר עליו יותר ממש באברהם כי נאמר אליו ~~גם סור מרע~~
~~גם [illegible]~~ איש תם כו' ~~[illegible]~~ [illegible]
~~[illegible] זה שילמדו ממנו בא' [illegible] סור מרע~~ [illegible] ונבוא אל
סדר הכתובים של איוב שאמר ות' השמת לבך אל עבדו איוב [illegible]
[illegible] אל עבדו. דל השמת לבך לזה שמה שכל הדור צריכו ולמדו ממנו כהלך כנ"ל
הכל הוא

הכל הוא ~~הכל~~ בשבטל עקדו אותו ~~שלמה~~ [שנודו] ממנו ועפ"ז כתוב ז"ל שבוא לשון בעבור

ואמר שאין כמוהו בארץ איש תם כו' ה"ל [...] שהוא באופן שעוסק גם

בדברים הארציים הגשמיים ומ"מ אינו [חוטא וכנ"ל] ~~מטה את לבבו להרע~~ והנה אמר השטן

אמרו ז"ל שלשה נתכוונו שלא ישתכח זכותו דאברהם ז"ל בשביל שכלם למדו

ממעשיו איוב [ולא למדו] ~~ואינם מראשונים כלל במדריגה גדולה של~~ מורא עליו של אברהם

~~ולא למדו~~ ללכת [בדרכיו] ~~במדריגה זו כלל ואפשר דברינו לעיל שבקש אברהם רחמים~~

~~ע"ז שאוהב~~ [שיתפרסם] ~~נראה ואמר נראה ואהבו זה למען ילך איש איש במדריגתו דזה~~

עאכו"כ הוא ית' שחפץ חסד ויתגלה מדריגת אברהם אוהבו במה

שיראו שאיוב קבל פרענויות על שלמו [דבר אלקים] [למד] בדרך ~~זה~~ של ויראה עליו של אברהם

ולנצח היצר וכמו שפירשנו במאמר נח לו לאדם שלא נברא כו' [וכנ"ל] ועכשו [עולם] [הנה]

מעלת [הנראה מעלה של] אברהם ועמ"א [נכנס דורבנות את השטן] ~~במשנתו~~ בדברים ודפל דבורו [ובעוד] ~~עמד~~. ואמר

השטן החנם ירא איוב את אלקים ~~כי~~ אינו בלשון תמה כפשטו הפשוט

רק בניחותא דז"ל [אם] שהוא מקום להגדיל מעלת איוב שעוסק בדברים

ארציים. ומ"מ אינו חוטא [אפילו רק] ~~באחד~~ אם כו' לו עבודה קשה בזה שהוצר

מסורתו ~~אחאת~~ בדברים ארציים [והוא לא שמר לו ושמר נפשו מלחטוא] ~~אלו ומא שומר נפשו ממנו~~ אע"פ [בזה] עבודה דאגת

חשובה מאוד ~~שמפונק לעולם~~ אבל דאגת [איוב לא הי' לו] ~~באה אין לו~~ עבודה קשה בזה כלל

כי הלא אותה סכת בעדו ז"ל שאותה סכת בעדו [בר ובשר בל אשר לו יסביר] שלא יכנס לרשותו

ואין לו מקום להסות אותו כי [מעשה ידיו] ~~את כל אשר לו~~ ברכת ~~ואת אשר לו מסביב~~

ה"ל שאם כי' הצלחתו בדרך הטבע בהדרגה, בדרך של היצר [להוסיף] ~~ודבר כל אשר אדם~~

כזה שיאמר ~~...~~ כחי ועוצם ידי עשה לי החיל הזה כמפורש כן בכתוב ~~שכן~~

~~דרך של ישור לאור~~ ועוד ורם לבבו ושכח כו' ~~...~~ הכל כמפורש בכתוב

ואם ~~עשוד~~ [איש] כזה אומר דוקא הוא עבודה גדולה אבל [באיוב] ~~לא כתוב זה הכל אמרו~~

הלא דרשו ז"ל [בב"ב ט"ו] שהטעימו הקב"ה לאיוב מעין עוה"ב שנאמר הבקר היו חורשות

והאתונות רועות שהצליח בשעת חרישה צמחו הזרעים עד שרעו

האתונות. וא"כ איך יוכל לומר כחי ועוצם ידי עשה לי החיל הזה כי' דעת

~~שהכל שכלם~~ רואים [שמעל הטבע] ~~שאמרו אלקים הוא~~ אע"פ ורואים לאלקים היו בחנם ה"ל

בלא עבודה כלל. ואע"פ ~~אמו כולו הוא של ראותו שקבל ולו שבר~~

~~שוחד~~

לזה יקבל שכר על זה וביותר איך יהי' תלוי זו בזכות הרבים

ע

~~שהי' תלוי רק בזכות הרבים שבא מחמת ורוצה בו שבאו קחנם בלא עבודה~~

~~וכו'~~ והקב"ה שהי' חפץ לגלות לכל חשיבותו מדריגתו ויראתו יראתו לברר מדריגתו אוהב ~~שאינה מאין~~ של אברהם (נגד

~~אחרון~~ ~~וכו'~~ עכ"פ מסרהו לגדל על שלא כבש יצרו מכל וכל וכנ"ל. ועכ"פ

אמר לו בנה כל אשר לו ~~דבק~~ . ~~ובנה~~ ולשנה השני' נאמר גכ' ויהי היום ויבאו

בא' להתיצב לפי שאחרו ~~שמעו~~ איוב בנסיונו ~~ומה כתוב~~ ~~שלא חטא~~

~~ואפי' בו~~ אך כל הדור ומה שלא חטא גם אחר היסורים שבאו עליו ~~[illegible]~~

~~אחד בפורענות~~ ובאו בא' להתיצב כו' כנ"ל ומאמר השטן שכבר ידע

שוטל לקטרג אף בזה כתוב עתה גם אפלו שבא להתיצב על ד' הי' שנמשך

שיסכים אם שם הרחמים על ~~אחד~~ בקרוו לעורר דין ~~ובכל~~ ושאלו ~~אל~~ הקב"ה או מזה ~~[illegible]~~ תבוא

ר"ל הנה רואה שקבות לעורר דין מאומה כל באות ואמר משוט כו' ומתהלך

ר"ל שמצה גופיו אף שהוותי' בשעה זו כמו בשנה ~~הראשונה~~ הקודמת רק כהלך ומ[illegible] לא הי' לו

מקום ויפה לעורר דין עד ששאלתי ומתוך שאתק מצאתו טענה ~~אבל~~ וגם עתה

יש לו טענה זו של אשתקד ~~את היום~~ ואמר לו הקב"ה השמת לבך אל עבדי איוב

כאן כתוב רק אל ר"ל מה ויש להם לטמון על אויב ~~מאין לך~~ ~~הפעמיות עבדו איוב אברהם שנמצא לבד~~

~~מתוך בתומתו לתמונתו~~ בו לבלעו חנם ר"ל ~~מה~~ שאתמול שהי' טענתך שעבודתו

הוא חנם בלא יגיעה ועבודה וכנ"ל אבל הנה רואה שאחר כל היסורים שבאו עליו עודנו מחזיק הרי הוא רק הסתם בהרבו ראה עתה

שאפילו כשבאו הפורענות עליו עודנו מחזיק בתומתו ~~ואף~~ ~~נתברר שעבודתו~~

~~יש לו עבודה בהרבו~~ אם שדרכן של נסופים להעביר על דעת קונו וכמ"ש

צ"ל במדרגות הגא עניות מעבור עד קונו ~~הדבר~~ א"ב ולברח אתה להודות שכופה את נפרו והשנה השטן ~~הבא~~ עוד בעצ'

עור וכל אשר איש ~~לאדם~~ יתן בעד נפשו הל' טענה [illegible] שפמו ~~אחד~~ שאקודם [illegible] הוא [illegible] מצין אותם הטעם של אשתקד ~~ויודו הודר~~ סכת בעדו

שלא אבל להסיתו שיחטא ואמר כהו ועצמו ויודו כו' לאשרו ~~אין~~ וכמ"ש מקודם ~~צמה שכה~~ ~~בעד~~ משום שהצלחתו הותה

למעלה מן הטבע ~~וכל עון~~ וכנ"ל ~~ראה השגחתו~~ ~~ולא הי' יכול לחטוא ולומר כהו~~

~~ועוצם ידו וכו' להי' ויראתו בלא עבודה רק בחנם~~ כב' עתה ~~הוא~~ אפשר

~~אולי אמש רק שמקודם הי' מתוך עשירות ותענוג ועתה מתוך עניות~~ אני יכול להסיתו שיחטא ויכפור בקב שאף

~~ועוד והוא~~ שגם הי' ורודפו בדרך הטבע הי' העניות באמת מעבורה עכ"פ

קונו שנות ~~בו הי' שוכח את הי' מתוך עניות~~ אבל כיון שורדפו ~~בלא~~ הי'

שלא כדרך הטבע וכמ"ש עוד זה מדבר וזה בא [illegible]

לא

[illegible marginal note]

[מין]

לא יאמין ~~לא יאמין~~ שנ׳ ב׳ ישעיה ט׳ יגלה ואוק ותטאו עוד נגדבק. ולפי

שהמכסה ~~מלפנים~~ בזמנים הקדמונים הי׳ משל עור וכמ״ש ומכסה עורות תחשים כי ~~עורות אילים~~

מאדמים ועי׳ בשבול שאמר מקודם ספרת בזמנו שהוא לשון מכסה שלא יוכל

הוכר ~~לפום~~ הגלות אלו אמר כאן עור שהוא המכסה שבזמן עור הראשון היה עור השני

~~שהראשון הלך והוא~~ שהמכסה הראשון של עשירות ~~והוא המכסה~~ הלכה וכל ובא במקומה של עניות ר״ל שגלה ~~ועוד~~ שנ׳ ב׳

עשתה זאת ואי משום שמאתו לא תצא הרעות אבל יאמרו בשבול שהי׳ חייב

בנפשו ואין בעל הרחמים פוגע בנפשות תחלה ועי׳ זהו רחמים וטובה שקבו לו

העניות ופגע בבניו להמית אותו בשבול שהוא ויתר פדיום מהם וזהו שאמר ועל

אשר ~~יאמר~~ לאיש יתן בעד נפשו ~~ופדות אחת~~ ופדרותו האלקים את נפשו ועל

ואולם שלח ידך כו׳. זהו הענין של בכתובים אלו ומעתה נשוב לענינו הנה לפי

~~יש שהשוך הראש אחת הבטן הנה יש~~ שברה מתעורר השטן ~~ומשוך~~ להתגבר ולהמשיך הבטן על הראש ועל

~~לקנה בהן~~ במה שנה זאת הידוע זה יה׳ רפואה לתבה זו יתקע בשופר וכתיב בדווקא אם יתקע שופר בעיר ועם

לא יחרדו שפשוטו הוא שהשופר מעורר לתשובה להחליש הכח שרוצה להתגבר

את בוראו. וזהו המשך הכתובים שאמר מקודם הולכו שנים יחדו בלתי אם נועדו

הושאג ארי ביער וטרף אין לו התפל צפור על הארץ ומוקש אין לה ~~[illegible] ארי שיאג~~

~~אם לא יראו~~ אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו ר״ל הולכו שנים יחדו הוא הוע״ט

והיצה״ר בלתי אם נועדו כי בזמות הקב״ה עשה כן שכאשר יתוועדו שניהם

הוא הטוב והנרצה שלא לעולם בלתו ויצה״ר ~~[illegible]~~ ומכ״ש שלא יתגבר בלתו ועי״ז רק שהוא

שניהם נועדים יחדו. ~~ואם~~ ועל אחד ירצה שהתגבר על חבירו והנה היצה״ר נקרא

ארי׳ ועל ~~שפורשנו המאמר~~ שנמשך ~~בהוא~~ מהגוף של איש ~~אדום~~ ויאמר שברך

היצה״ר שהוא מהבטן ~~שהוא~~ שמארש מאוד ועל התגבר ~~ולדעת~~ ולמעלה על הראש ~~וזהו~~

~~יוקר בכחותו ונשמתו~~ וזה״ש הושאג ארי ביער כי הראש נקרא

יער וכמ״ש על שאדם נקרא עולם קטן והובא במדרש תהלות והראש הוא כמו יער מסובך בשערות ולכן כשהיצה״ר

הוא על הראש אז יש לו טרף שמגביר הוע״ט וכן התפל צפור על הארץ על שהנשמה נקראת

~~שהוא היצה״ר~~ צפור בס׳ הזוהר שהוא מהראש שנמשך לקארץ על שהוא על הבטן ~~אם~~ שהתגבר על ~~שמושפל אז~~ ~~והתגבר על דבר הארץ~~ היצה״ר ועל התגבר הוא די אם תפול שפל הארץ

~~שהוא היצה״ר~~ בלתי אם לכה״ר ועל שכשמתגבר על חבירו הבטן על הראש והראש על

הבטן ועי׳ ~~התקנה~~ הרפואה לזה שלא יתגבר הבטן ארי שאג מי לא יירא ועל הרפואה אם יתקע

שופר

שופר בעור ועולו וחרבו והחרדה אמרו ז"ל שמסלקת הדמיון שהוא רתיחת
היצר. ומה"ש תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו כי חוק לישראל הוא משפט
לאלקי יעקב ז"ל שהתקיעה הוא בחודש שהוא הראשון שהוא הקטן ולהפנימו עד
שיתכסה החודש שלא יתגבר החודש על היום טוב. ואמר הטעם שהוא ראשה בחינת ראש
שהוא ההפנים החודש שהוא הקטן שהוא היצה"ר הוא במה שנאמר כי חק לישראל
הוא. כי נאמר ליצה"ר שאין לנו לעשות רק דבר שהוא לחק שלא נעשה היום
כך ומחר כך. כי אם שמצוי ליצה"ר בכל פעם מסיתו לדבר אחר וכמש
ז"ל בהבטחת קה"ר שהיום אומר לו עשה כך ומחר אומר לו עשה כך. ולעת זקנתו נתיישב
כחו בטלו כל התאוות. אבל השומר לדברי היצה"ט מילדותו עד
זקנתו אינו משתנה וכמו שאמרו ז"ל בשמחת בית השואבה אשרי ילדותנו שלא
בישה את זקנתנו. וזהו מוסר השכל ליצה"ר שאומר
לו הלא אתה אומר בעצמך מהפכך היום כך ולמחר
כך ובזקנה בטלה כל תאוה. ומה"ש ז"ל רח בשם ס"ח רשעים מלאים חרטה וטוב לשמוע
ליצה"ט שדברו חק עולם בעולם שלא תמוט ולעולם לעד וזהו לענין תאוות הגופניות שבאים
מבטן. ולענין דעות כוזבות שנגדר היצה"ר עם הראש נשוך גם טענה שעוקר
הדעה האמונות הוא במה שנגדו אומר לא ידענו שהוא תכלית הבריאה אשר
לא נדע. והיצר שמסית לדעות כוזבות הוא משום [illegible]
הבא בקושיות של הבלים. אבל כשנגדר הבורא שתכלית ידיעתנו הוא
שנדע שאין לנו לדעת תכלית הבריאה כי ידיעתו ית'
וחכמתו ותורתו שהוא דרכיו ית' א"א לנו
להשיג עדיין קצם. ולכן כשיבלבל היצה"ר אותנו בקושיות
על תורתנו וקבלתנו האמיתית הנה התשובה די שידיעתנו אין לו דמיון
לידיעתו ית' ולחכמת תורתו ומכל שכן להקושיות של בעלי דעות כוזבות
וכמו שסלק הרמב"ם בהמורה הראיות על קדמות העולם דרצון הקדמה הם
שאין לנו וראוי לנו להביא ראיות ממה שאחר הבריאה למה שהוא
קודם הבריאה. ומכ"ש מה שאין מהבין בראיות נתלה החסרון
במיעוט ידיעתנו. וקבלתנו לא תזוז אדרבה יקבע בהם מסורת שנגדר אופילו
אם

שייך לדף ע"ג.

ע"ד משל שרופא אומחה הלך אל בית איש אחד וראה הבעה"ב עומד בחוץ כאיש בריא וברוב
חכמתו הכיר בו שהוא מסוכן מאד ונכנס אל הבית ואמר לבע"ב שיכניסו אותו הביתה וינחו
אותו על מטתו כי הוא חולה מאד, ואמר להם עוד שצריך תיכף לקנות התרופות להביא סמי
רפואות בשבילו והוא אומלל וכו' מאד עד שיבואו לו הסמים. בתוך כך נאספו אל הבית
ידידיו ומשפחתו ואמר להם למה תמתינו שלא תאמרו תהלים לכם לעורר רחמים
על עצמו אבותיו. הלוא אין

שייך לדף ע"ג.

ה' שהרמז בכפלים א' למה מתענין ב' פעמים, והשנית למה מתענין תחלה בתשובה שהוא לרמוז על נשות לשון ואמר
בתשובה לרמוז על רחמים ויתר השאר כדי לערבב את השטן. ובוונת למשל שהשטן שהרשע בבטן ושם חוטא
[illegible] לשון ומשם עולה ומחטיא
אם על הראש לכל חוטאים ותחלה [illegible] בתשובה לרמוז על [illegible]
לפי שהוא אמת והתענית [illegible] רחמים [illegible] שהרשע על רחמיו
שאמר שמתלוננין אותו בשהרשע ובמעשיו אין בתוך להתלוש שלוו בעולמו והוא רק ראשו בבטן
ואז שב אין שטן ואין פגע רע אעפ"כ

[יג]

אם הייני כאנשי אלקים אז לנו לדעת נזה ודעתו ותורתו וזהו משפט לאלקי יעקב

שיעקב אומר צדות כמה שאומר (בישעי') נסתרה דרכו מה' הל מעינני ד' וחכמתו נסתרה

דרכי ואין אני יודע עד מה מקצה חכמתו ושעי' אמר זאת שיעקב אומר כך

והנה עצמו שאומר כך וי' ששורש הדבר הוא כמה שנאמר במראות הסולם

אכן יש די במקום הזה ואינכו לאו ודעתה הל' ~~שאינו להגיע להשגה ושלתו ועונו~~ [illegible]

ומעתה נשוב לאמור שהתחלני אחר' למה תוקעין קרה' והנה הגמרא ודעה שהוצא

לומר טעם למה תוקעין ~~להחליש~~ שהוא כדי להחליש ~~הכזב~~ המקטרג ועי' שכתוב אם יתקע

שופר בעיר ועם לא יחרדו וכו'. ועי' אומרת הגמרא אין לנו לבקש עוד טעם על התקיעות

אחר ~~להחרוב העם כאי' כשנאמר~~ כי ה' לנו בזה שרחמנא אמר תקעו בלה אופן

וחרוב העם מאוד ~~עי' משל אם א' מוטל על ערש דוי ושולח אחר הרופא~~

~~שיבא לעורר עליו סמי רפואה ונשבא הרופא ומביט על החולה ומצפה בסימנין~~

~~ובכפקו אומר להעומדים עליו למה תשתקו שלחו ואמרו תהלים ועבודו וכו'~~

~~לעורר רחמים על הקברות הלא זה ומצא לב החולה ועל העומדים עליו~~

כי ~~ידוע המסוכן~~ הרבה. ~~כפי~~ כמו כן אנחנו ~~שאנו~~ יום הדין ומבקשים ממנו שיתן לנו

~~שחיינו ורפואינו~~ ועל מקחנים רעים והוא אומר לנו למה תשתקו תקעו

ועוררו רחמים הלא זה נראה לבנו בוודאינו שאנחנו ~~מסוכנים~~ וצריכים לרחמים

מרועין הל' שבאו לתת טעם על התרועה על משוב עם ~~כפי שאמרנו~~ על התקיעה

בפרט שהוא עוד ויתר ולול מתקועה שמורה על הסכנה שהוא ממש כמשל שהמשלנו

לחולה שכפי המשלו על התרועה לחולה שגונחו גונח וילולי ילול והשגב

יש כאן הגה' למה תוקעין כי' כשהן יושבין ~~על הקטן כשיושב הוי הקטן~~

בראש כי הקטן בראש על הרגלים עד הישיבה ~~ותוקעין כשהן יושבין שאז~~

~~הוי הראש ברושו ותוקעין מתחלה בישיבה ואף שהעיקר הוא על סדר~~

~~הברכות. בזה הוטעם לערבב השטן שבאו תחלה מן הקטן~~

~~ומשם מתעורר אל הראש עד תוקעין~~ מתחלה כשהן יושבין

~~להחליש~~ בשורשו ויצא הנקל שלא יבא להתגבר על הראש וכל והבן

דרוש

סוף

דרוש ליוה"כ ושבת תשמ"ג

כתוב בתורה כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני
ה' תטהרו. לבאר פסוק זה יל"ל דהנה אמרו ז"ל [בפדר"א הובא בילקוט אחרי סי' תקע"ח וגם בטא"ח סי' תר"ו] שביוה"כ אומר סמ"א לפני הקב"ה
יש לך עם [בארץ דומה למה"ש כו' מה מה"ש נקיים מכל חטא כך ישראל כו'] ~~במלאכים כו' אין להם לא קנאה כו'~~ והקב"ה שומע עדותן מפי
מקטרגם ומכפר להם. להבין הדבר אינו [נעשה] הסמ"א [שהוא היצר להיות] מליץ טוב, ויבאר הדבר בג'
נקודות. ולו הכל במאמרות הראשונות פנים מפנים שונים ופעמ'
נראה דהנה אמרו ז"ל [בקידושין מ'] שהקב"ה מצרף מחשבה טובה למעשה ~~[illegible]~~ [והיינו דוקא כשאין...]
~~אמנם המעשה אבל מחשבה גרועה בלי מעשה אינו מצרף למעשה כגון~~
~~אם חשב להניח תפילין הוי כאילו הניח תפילין וכדומה ואמנם כל~~
~~במעשה שבידו לעשותה אבל במעשה שאין בידו לעשות בזמנו מצרף~~
~~הקב"ה המחשבה טובה למעשה וכאילו עשתה וכמ"ש על המחשב~~
~~לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה כי~~
~~כיון שנאנס אין בידו לעשותה~~. ומעתה נבין דהנה עיקר תשובה אין
הכתובה היא הודוי והחרטה [ועזיבת החטא וקבלה על להבא]. והנה הדין אינו מועיל רק חרטה ווידוי
על כל התעוררות שמסוגלים זמן זמנים טובא ומתעב נפשו מכל תאוות רעות
וברגע א' כזו יתחרט ויתודה ומועיל לו לכפר [הכל] ובזמנות ~~[illegible]~~ אמרו בספרים
הקדושים שצריך הרבה מדרום בתשובה תשובת המשקל והגדר והתקון ולהרגיל זמנים טובא
בדרך הטוב, ואמנם עפ"י דברינו כן הוא שבזמנות התשובה מגורה הוא
• שעשה בפועל ממש [חבולות נשמות תמורה חבולות עבודות] ~~הדברים טובים לזה שייך המשקל נגד הדברים~~
- ~~[illegible]~~. ואמנם לפי שאמרו ז"ל ע"פ צופה רשע לצדיק [בסוכה נ"ב]
ומבקש להמיתו ~~[illegible]~~ [ודבר שאדם מתגבר עליו ומתחדש עליו] בכל יום כו' ואלמלא הקב"ה
עוזרו אינו יכול לו נמצא שאין בידו לגמור המעשה מחמת התגברות
היצר ~~והמעשה~~ [לעשותה] שאין בידו מחשב הקב"ה עלינו המחשבה טובה
שיש לנו כאילו עשינוהו. ולכן החרטה שהוא מחשבה טובה שבלב והודוי [בפה]
~~[illegible]~~ בידינו עלינו ~~לעשותה~~ [לעשותה ומה שאין בידינו לעשותה הקב"ה יצרף לנו] הקב"ה המחשבה טובה והודוי ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ומעלה עלינו כאילו גמרנו התשובה הגמורה ~~[illegible]~~ במעשה
~~בפועל ממש~~. ולכן שפיר שאמרו ז"ל [בספרים] שמ"מ עדיין אין את המעשה חורין
~~[illegible]~~ [דרושים] להשלים התשובה בתשובת הגדר ותשובת המשקל
והתקון

[illegible]

[עה]

והבאו ~~משום שמה~~ משום שמה שמעלה ית' המחשבה [כמעשה] ~~כאילו עשאו בפועל~~ הוא מחמת
~~משום~~ שהמעשה אין בידינו [לעשות] ~~אחמת~~ ו[צ]ריכים לעזרה [ומן] ~~מעזהו~~ ית'. ולכן עדיין
אינו בן חורין מלהרגיל עצמו בהמעשה ממש והקב"ה ועוזרו כי המחר
הוא כשיכולים מתחיל והקב"ה גומר בידו והבן זה. ותבין מש' בס' התשובה
והשבות אל לבבך ר"ל שהתשובה עיקרה בלב [ותנן] ~~והמחשבה טובה ודבקו~~
~~למעשה~~ ואמרו ז"ל ושבת עד ה' אלו' ר"ל שאתה תשוב עד מדריגה שבידך
ומה שאין בידך רק ביד ה' אז הקב"ה מעלה כאילו עשית כי הוא
ית' מה שבידו הוו כאילו נעשה כבר ולכן שפיר דהוו כמעשה
וממ' אין אתה בן חורין להבטל ממעשה כ"ל רק ושמעת בקולו שאתה
תרגיל עצמך במעשה גם והוא ועזרך ועפ' אומר אתה ומל ה'
את לבבך כל שהוא ועזרינך שתשלים המעשה בפועל ממש וזהש' הפ'
אחר' ואתה תשוב ושמעת ~~בקול~~ ה' ועשית את כל מצותיו
שהוא התשובה שבפועל ממש אחר' והבן בזה כמה דקדוקים יש
בכתובים אלו שגלוים והתעוררנו גם אנחנו עליהם במקו' וכאן
לקצר באתו. וזהש' בנוסח הטה אלקי אזנך ושמע פקח עיניך וראה
שוממותינו והעיר אשר נקרא שמך עלי' כי [הוא] לא דצדקותינו אנחנו מפילים
תחנונינו כי' כי על רחמיך הרבים ~~ובפועל כי לא בצדקותינו כי אם ברחמיך~~
~~ולכן אנחנו~~. דהנה אמרו ז"ל בברכות מיום שחרב ביהמק [נפסקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים] ~~ועשה קיר ברזל בינינו~~
~~ובין אבינו שבשמים ונפסקת כדר תפילותינו~~! והנה גם בבנין ביהמק
ול' כי כיון שאנחנו תלוי במעשינו [כי] ~~בקץ~~ קץ הגאולה תלוי בו ית' ואנחנו לא
~~ודונו~~ הקץ והשבועה אותנו ית שלא נדחק הקץ [אותו בכתובות קי"א] ואז שהקץ של הגאולה
תלוי בנו ע"י תשובה וכמש' ~~הזה~~ משוח לריב"ל [בסנהדרין צ"ח] היום אם בקולו תשמעו
ממ' התשובה האמורה תלוי' גם בו שעוזרה לנו מן השמים וכנ"ל.
ונמצא שגם בזה המחשבה טובה שיש לנו לבנין ביהמק הקב"ה
מצרפה למעשה כאילו נבנה ביהמק בימינו כי דבר שבידו [ית'] הוו
כאילו כבר עשו רק שאין אנחנו בני חורין להבטל מלהשתדל
תמיד בתפלה על הגאולה. וזהש' בנוסח הטה אלקי אזנך ושמע

[עו]

ושמע כל שמע לתפלתינו ולא ~~רמאה~~ תפסיק עיר הברזל ~~שמפסקת~~ בינינו ובינך

מחמת החורבן. כי פקח עיניך וראה שוממותינו והעיר אשר נקרא שמך

עליו כל פקח עיניך וראה שאנחנו משוממין על העיר ~~שקובלין~~ שמתאבלים על החורבן

וכיון שאין בידינו לעשות יותר כי אם צדקותינו ~~שהצער בשממה החורבן~~

אינה תלוי בצדקותינו. כאי בקץ הימין ~~כי~~ שאנחנו מפולים תחנונינו

לפניך ~~על החורבן~~ ומבקשים ~~על הגאולה~~ שתקרב קץ הימין ~~ועד תשובה~~

שתלוי רק ~~לצורך אותנו~~ בפנ"י ~~או בגאולת חופן~~ "כי לשמי אל אלא רק על

רחמיך הרבים. ועכ"ז שמעה ה' סלחה כאלו עשינו תשובה גמורה

~~בפני~~ ~~ומפסק~~ ותסיר הקיר הברזל שמפסקת בינינו ובינך ~~עד~~ ~~עונותינו~~ ע"י עונותינו

ומעתה נלמד ונחקורה עד חטא הראשון שסבבה כל ונמצאו שם גם

זה הענין. ונראה שסגולת ודי וספות מהררי קודש וסדרתי ~~לקוחה גאולה~~

~~תשובה הראשונה על עון הראשון ופדתן~~. והנה אדה"ר שחטא דרה"

שהי' את קום הששי לששת ימי ~~בראשית~~ המעשה והנה הודה ~~ולא בוש~~

~~ונתחרט~~ ~~בו~~ לאמר האשה כי היא נתנה לו ואוכל הרי התודה

שחטא. ונתחרט כאמרו שלא עשאו רק על הסתת אשתו וכן חוה

הודתה ונתחרטה שלא עשתה רק על הסתת הנחש א"כ אולי ~~הרצונם~~ שקבלו ע"ד

~~הגאור אין שום~~ שלא לאשמו עד. ולכן ~~מבין חורבה~~ מחמת מידתו ית' של

רחמים שמקבל שבים ~~ומקבל~~ במחשבה הטובה למעשה ~~כי לעשות~~ אף שלא נשלמו עוד כל גדרי התשובה

~~גם משקל ושואר גדרים אין בידו ואף~~ שהרי לפי ערך התגברות

הנוגד שהוא הנחש הקדמוני לערך שהי' מתגבר על האדם הו' ~~לאדם~~

בתקפו ערום מכל ~~אדם~~ והי' לו צוותא עם אדם ואשתו נחוש ~~שנעשה~~

~~יותר מכל ושאר ושאר אותה הדין לאדם~~ הו' ~~ייד~~ ויכול האדם ~~לעשות~~ שהי' ~~יוכל~~

~~כפויו של~~ הקב"ה להתגבר על הנחש ~~להודה עשה גדלות ואחרונים~~ ולקיים את התשובה בכל נפרו' ופרט' אבל

מ"מ כיון ~~שנתרחק אותו~~ שהתשובה לפיכה להיות ראוי פרס ובאותו מקום ותה אוכל שהודה

אוכל פגה שבוים שבת הי' ~~בוצה~~ ונחש קיין לאשול ~~ויכן בשבת~~ ע"י מצוה ~~להתענו~~ שלמה ~~וילך~~ ואדרבה שהי' מעשה עוד קצר

לקיים את השבת בכל מעשה אשר טוב ויפה. וכיון שכתוב בו כי נחמד כי ויפה טוב

עכ"ז ~~דוד~~ ודאי הי' מצוה שיאכלנה בשבת ומעתה בשבת הראשון תשלים ~~שאגאו~~

יותר

דרוש לווף׳ וסופות תרמ״ג

אחר שחטאו הנה אם עשה תשובה הגברא זו שהי׳ יכול משום שכבר
נחש כחו של נחש ולא יאכל בשבת אבל רצונו יהי׳ הראשונה הי׳ שיאכל
בשבת ... ואולי שנחש אדם הראשון כי יאכל כי עדרשו ז״ל בב״ר י״ט
ויאכל אלמא ולכאורה היו כמעט ולא כשב ומה זה ועוד שהתורה שאכל
ויאכל עוד וכבר דברנו מזה במקו״א. ולדברינו יובן שתשובת המשקל הוא
לעשות תחבולות מצות כנגד ... שפיר שאומר תחת אשר אכל צאת
באיסור יאכלנה בהיתר ובמצוה. אבל תשובת הגדר אינו שאינו הגדר באכילה
באכילה כשאכל באיסור ... הי׳ כבר ... שלא יאכל וגם במה
שלא יאכל ביום החול שאחר שבת בראשית גם אינו הגדר ובמשקל לפי
בשבת שיאכל בשבת ובמצוה אינו בנושא הזה לא בפרק הזה ...
אף ואינו אוכל ביום שאסור ופורש ממנה לפי שגדם ויאכל ... במצוה
יוכל יותר לפרוש אחר ביום האיסור כי מצוה גוררת מצוה שעשה
... מצוה באכילה גוררת לפרוש אח״כ ביום האיסור משא״כ אם לא הי׳ מופסק
אכילה של מצוה בנתים הי׳ עבירה גוררת עבירה שאכילת איסור הי׳ גורר
לאכול עוד באיסור והי׳ קשה הפרישה אבל ... אינו קשה כ״כ הפרישה
אבל אינו תשובת הגדר גמורה. ואמנם בקצת יום השבת שאחריו שהוא ט׳ לחודש
ולא אוכל כדי שלא יהי׳ לו אכילת עונג של שבת שהוא מצוה סייע לפרישה
ממנה ביום שלאחריו שהוא י׳ לחודש שלא יאכל הי׳ ... תשובה הגמורה
ולכן הוקבע תשובה הראשונה הלזו שנאמרה ביום א׳ י׳ לחודש אחרת
שנים בימיו של הקדמון לא יאכל נקבע לדורות להיות יום כיפור. ולפי שכל היומם
שבנתים היו משוערים לתשובה על שלא אכל דהם ונגמר ביום י׳ כל היומם
... שבנתים הם ימי תשובה. ולפי שיום ט׳ לחודש שהי׳ אז בשבת
העוני שאז הי׳ רשאי לאכול שלא אכל גמר התשובה הגדר שלא אכל ביום
... התשובה שיאכל כמו ... רק שלנו המצוה באכילה כו ביום כיפור
שפור מצות היום בתעניות כמו שתשובה הראשונה הי׳ ע״י מה שלא אכל
אז אדם הראשון ... בשבת הי׳
רשאי לאכול ... לתשובה ליום מחר לא אכל ...

ש.ב.צ.

[illegible]

[עח]

אכ״ן זה ~~בתחלה~~ [באדה״ר] שהי׳ נאסר אלו ועיקרא [האכילה מעה״ד] ובשבתות [הלחם ... ועפ״ז לא אכל פירי לקיים תשלומי הנדר] ~~הלו הסוף בפסק שלא אוכל גם~~

בט׳ לחודש [סוכ׳] אבל אין ~~לדונן~~ שאכילה הותרה לנו תמיד אף הסוף לתשובה

היינו שנפרצו כשימשו מקודם ובאוף ופרוש [יבוי] קשה יותר הפרושה ע״ד הוו

המצוה לדונן לאכול בט׳ לחודש ולחשוב ~~כחודש כתענית~~ [כאלו התענה תשיעי ועשירי] כי שני ימים

אלו מצטרפין שלא נגמרה התשובה [של אדה״ר] ביום א׳ שהוא י׳ לחודש רק ע״י ט׳ וי׳

לחודש שהי׳ חוץ בשבתות [וכו׳] ויו״כ ויש להבין מה שאמרו ז״ל שכחו קבועות ורגלים

ויום ו׳ ויום א׳ משום מתניא ומשום ורקוא ויתני מרגוש תמיד שלפעמים הם

טעמים קשים מאד וכו לא מצינו שמאונן תמת לכבודו צריך שמצוה ~~אשה~~

לקבור המת באותו יום [משום] ולא תלין [עוד] משום כבודו מותר וצוק קשבל זה נדחה

הקביעות של כל המועדים ובפרט משום ורקוא שהוא קודמו טעם קלוש ואלוף

ורקות נדחו ולא נדחה יום א׳ מהמועדים מקביעתם וכל נפש מישראל יתרצה

~~אמנם~~ שלא ואפל דרך [אנשי עולם] ובלבד [שלא נדחו הרגלים מקביעתן האמורה] ~~משום הרגלים כתיקון הקביעות האמורות~~

~~באמרתו~~ ולדברינו כוונה קצרה כוונה עמוקה והמלופן במ״ש משום ורקוא

ומשום מתניא שלפי שאף הוקבע בו׳ לחודש מחמת חטא הראשון שחטא

ביום ו׳ ועשה תשובה ~~שנ~~נגמר בי׳ לחודש שהיה ביום א׳ [נוסף] ומא׳ גזירת

המותה של דורות ~~שהוקבע אז~~ [שנתחדשה התשובה] וע״י שלא נתעורר החטא הראשון באותו

פרק לדורות כשהי׳ וע״ד באותו יום שחטא שהוא יום ו׳ שנענשה נענש

אז ונטרד מגן עדן שלא יהי׳ ~~הקטורה~~ הסניגור [קטיגור שאמרו] משום ורקוא מלשון

ואקה ורק בפני שהוא נזיפה ושלא יהי׳ ביום א׳ שלפני שמא׳

אף אחר שנגמר התשובה אבל המותה נשאר לדורות באותו יום ויהי׳

[סניגור קטיגור] והוא משום מתניא, והנה אף שנגמר התשובה בי׳ לחודש שהוא

ביום א׳ עדיין אינו בטוח בשובו יום הששי שחטא שלא יתעורר החטא דזמנו

ע״י אורח בזמני דאש [נדה ט״ל] ונודע שהוצב״ה נקרין אורחי [סוכה נ״ב] וע״י כשבא אחר יום

הששי שהוא יום ט׳ לחודש [ועל] אלו יחטא הי׳ שמחה גדולה מאוד [לאדה״ר] שהוכל שלא

ישוב לכסלה [עוד] ואף שכבר נפסק האורח ביום ו׳ שהי׳ ח׳ לחודש אבל

שם הי׳ עוזר לו מחמת שאכל ממנו חכולת מצוה בשבת הראשונה

כנ״ל. אבל באמת לא שב לכסלה ביום ו׳ [ע״כ שלא אכל ביום השבת הבא ...] נעה הי׳ השמחה ~~בפסוק מצוה~~ כנלע״ד

ועי׳ ... אבד״ר

שצריכים להמשיך הדבר כנחל עד השורש שהוא יום ו' שהוא השורש של
הרוחות צדקים וחטאו. וכשלא נתעורר החטא והי' שוב נמשך כן תמיד
ועד שרבה היה לשון מושור ג"פ ועד [illegible] לשמוח בסכות בפי
מונים כסדר שכתובים בקרבן פרי עץ הדר. כפת תמרים וענף עץ עבות
וערבי נחל ושמחתם וכו' כנגד תקופות הי' בנקודת התשובה הראשונה עד שנשלמה
ביום ראשון של סכות. תקופה הראשונה הי' במה שבשבת בראשות אצל
אכילה של מצוה מן עץ הדעת. שבזה התחיל התשובה וקיום תשובת
המשכן וכנגד זה בא פרי עץ הדר תחת שאכל פרי עץ שהי' טוב למאכל
ותאוה לעינים ונחמד להשכיל [illegible]. ולשמח בפרי עץ זה משום שאין קטיגור נעשה סניגור
וכמש"ל לעיל בדבריו המורדות משום ורקא ומתוק. ואולי שמפה יצא לחלק את
התורה [illegible] שלא והיבדה הסניגור הקטיגור [illegible] משום
זה לדחות [illegible] שמשך שבחתה התורה קדושת פרי זו [illegible]
לפרי אחר שהוא [illegible]. והתקופה השני'
הי' ביום א' בשבת השני שהי' ראשון ומצוה לאכול רק כדי
שנשלים את השבת [illegible] לחו אכל [illegible] בשבת השני עד [illegible]
עם בכפת תמרים שהוא [illegible] עץ מאכל טוב רק הפפת היוו שסופק
על [illegible] שלא [illegible]. התקופה השלישית הי' ביום א' שלאחריו
שהוא יום כפור שלא אכל [illegible] עבות [illegible] רוח
ולא טעם. רק אף שהרוחו לאכול מה לו אכל שהוא משולש בעלום וכפו
• ההלכה [illegible] גם הבדים [illegible] של התקופה השלישית. ותקופה
הרביעית הוא יום הסכות [illegible] שלא בא זורח בזמנו
ויש תקוה [illegible] שלא אנפסק ודרך [illegible] ערבי נחל לעיל.
וכמו שכתבנו לעיל דהושענות. וההלכה הוא שיהי' שנים אחת נגד יום
הראשון והשני [illegible] תקופת [illegible] כנחל עד
[illegible] וכו'. וגם נצטוינו לישב בסכות להורות שלפי שחטאו [illegible]
[illegible] שהלך אחר תאוותו שאכל מעץ הדעת טוב ורע כאילו העולם [illegible]
עד שצריך לו להבחין בין טוב ורע [illegible] ובזאת
האדם

[illegible]

פגין

דרוש ליו"ט סכות תשמ"ג

הגוף [הוא רק] כגר בגופו והעולם אינו שלו אצ"ל למה לו ההבחנה בין טוב לרע האדם
כשודע וכל [להבין על עניינו מן הרע הלא הכל מן השמים] לסבל טוב שלו ובא לו רע בלא אונו בודאו להרע או להטיב עכ"
נתגרש מגן עדן להורות לו שזה הו חטאו שהוא חשב שהוא כתושב ועכ"
משאוהו כגר וגרשוהו [משם] עוצבוננו לישב ... אבותינו
להורות שלהן [שורש חטאו] התאום טלם אשר ... מכרים בארץ וזון בודוני
להבין עלינו מן הרע או להטיב ... רק הכל מה' הוא ...
כי ישראל [הם] עיקר תכלית העולם כולן עפ"י הורה תכלית העולם
שהם כגרים ומפרש שאר אומות. ועפ"י אך שהוציאו [את אבותינו] ממצרים ונתן להם נחלת
גוים ... להורות כי ... הנותן בארץ מצרים והכוונה ששם גר
לא יפסק מהם לעולם. ועפ"י בסוכות הושבם בהוציאם מארץ להורות ... להם
... תמיד אף בשבתם על אדמתם ואין העולם שלהם וברצונו
נתנו וברצונו ... שפירש רש"י בפסוק בראשית שהקב"ה רשאי ואפשר להאריך
ונראה ... שבפסח
כתוב חקה אחת לכם כגר כאזרח כו' ובסכות כתוב כל האזרח
בישראל ישבו בסכות למען ידעו דורותיכם כי בסכות הושבתי את בני
ישראל בהוציאי אותם מארץ מצרים כי פירש אזרח הוא תושב גמור ובלע"ז
הוא בירגער שהוא תושב נכבד בעל בית ושדות. ואמנם הורה שלא כרים ישראל
האומות, ... באומות נקרא אזרח ... שהוא קבוע במקומו ועירו תושב
... אבל בישראל אזרחות שלהם הוא רק ...
שהם כגרים ובגופו אוננה שלהם ... בסכות ואפילו הפסח ...
באזרח ... מתקיים אזרחות שלהם על אדמת ארץ ישראל וזהו ...
של שמוטה ויובל ... שהם אזרחים.
... כשאר האומות שהארץ שלהם ... אז תרצה
הארץ את שבתותיה ואפשר להאריך בזה. וכל ספר קהלת ומדו על קוטב
זה להורות שכל עניני העולם הבל הוא ולאו בשביל תכלית זה נתן לנו
וה' העולם להבל בהבל רק להיות כגר בארץ אחרי שהבל הוא ולמה נעשה
קבועות מדבר של הבל וסוף סוף בדבר הבל נשמע הכל שכל זה שכתוב
בספר

... ויצאתי לספר ... להורות

ספר

דרוש לסוכ' וסכות תרע"ג

בספר הזה נשמר מזה את אלקים יראו ואת מצותיו שמור כי זה כל
האדם זהו ~~המקדש שבשכל~~ התכלית שכולל לכל האדם. ~~זה הוא קדושה~~ ועל
נקראו ~~בכתוב~~ סוכות חג האסיף תקופת השנה כי בחג זה הוא נקודה שנאסף
בו כל תקופות של השנה הראשונה של הבריאה והכל שב אל הנקודה הראשונה
של הבריאה המחודשת לתקן חטא הראשון. ~~ואחר החקירה נתקן כל החטאים~~
ומעתה נשוב אל מש"ס ושלך עם כמלאכים כי הנה וכי שהוא
אדם סלוחה הוא לפי שאין בידינו לגמור המעשה דקודם דלתו עזר אלקים (הנ"ל)
[?] ומעשה שלו ות' היו כאילו כבר עשוו וכנ"ל [?] טועין הסמ"ך ושלך עם (אם כתוב לסגולה נתוק לכל תבוא מכאן)
כמלאכים ר"ל (שפני ה' לא [illegible] קיימו התשוקה דכוונת) ~~אף לא היו בידם לגמור המעשה עד שמגיעים לזה~~ ואתה
מעלה המחשבה למעשה הלוא הם כמלאכים (ולפני ה') לא יוכלו לנצחנו ~~הוא~~
הלא גם הם מלאכים כמונו. והנה"ב שומר מצותו ומכו המקטרג ~~אדם~~ שהם
שעכ"פ אומר שהם טובים ומספר להם. ומעתה זהו שאמר כי ביום
הזה וכפר עליכם לטהר אתכם (בו) לפני ה' תטהרו ר"ל ~~שגם~~ שאחרי ט' [illegible]
(שבכתחילה למעשה ומה שאין בידכם למעשה וחשבה ה' לכם כאלו עשיתם [illegible] והבן)
~~עד הדרך שתבואו לפני ה' ר"ל לעשות מה שבידכם ומה~~
~~המדריגה שצריך לה' תעשו ומה שחלו בידי ה' אין בידכם~~
~~והוי כאילו כבר עשוו וכנ"ל~~ והבן

דרוש לר"ה תרע"ו לפ"ק פרעמישלאן

ר"ה פ"ק (ט"ז) אמרו אמר משום ר"ע כו' ואמרו לפני (בר"ה) מלכיות זכרונות שופרות
מלכיות כדי שתמליכוני עליכם זכרונות כדי שיעלה זכרונכם לפני
לטובה ובמה בשופר. ולהבין איך ע"י שופר עולה זכרון לטובה. ~~או אולי~~ ואם רק
~~גם מה שלפנינו שמלוך השופר אף ורוב ענין המעורר של שופרות שנראה~~
~~הקשור של שופרות זה בזה~~ (ולהתקשרות מלכיות אותו וזכרונים לפניו) ~~אף מעורר~~ (השופר) ~~שופרות זה. ורוב שגם~~
~~המעורר של כלן ומה אחרי שהשופר נעשה הכל אלה~~. ולהבין (ויען בזכרונים את כל זה) ~~ראוי~~ נראה
לומר דהנה הדעת נותנת שמצות היום שהוא בשופר שניתן (לנו) את ~~מצוה זו~~
בר"ה ביום שכל באי עולם יעברון לפניו כבני מרון אשר אף מלאכי
מעלה וחרדון מאימת הדין ~~דכה~~ (הוא בודאי) ~~חוזרנו בתשובה בזמן~~ ולמען תהי' לנו
לזכות

(גם ע"י [illegible] אם [illegible] מלכיות [illegible] שופרות סוף)

דרוש לר"ה תרמ"ו

לזכות ביום הזה וכמו גם צוונו דגאולת מצרים שנתן מצות פסח ~~להגן~~ לזכותינו. ולכן נראה

שמצות ~~[illegible]~~ השופר ג"כ גדולה היא ~~[illegible]~~ באוכלוסיה. והנה צוונו בכמה ~~מקומות שיש~~ מצות ~~[illegible]~~ שקולים ככל

המצות וכמו ציצית ושבת ותפלין ועי' נדרים כ"ה ... ועל כן יש לנו לחקור ~~ולמצא~~ שמצות שופר

~~[illegible]~~ כוללת ג"כ כל התורה וכבר ביארנו בדרך ~~[illegible]~~ כזה בדרושים ~~הקודמין~~

בשנים הקודמים ועכשיו נראה בדרך חדש בס"ד. ~~[illegible]~~ דהנה ידוע

שכל דבר יש לו תוך וראש וסוף והנה התורה אף שאין לה תכלית

ועל שאין לה תכלית אין לה התחלה מ"מ לפי השגתנו יש לה גבול כי אנחנו

בעלי גבול. ~~ומדותה הראש והתוך והסוף של כל דבר הוא כולל כל הדבר~~

ולכן רצוני לומר ~~שבשנה ראש ותוך וסוף של התורה כלל~~ שמצות השופר רומז בו

~~השופר וע"כ הוא כולל כל התורה~~. ומעתה נחזי אנן איזהו ראש התורה

הנה בקרא מצינו שראשית חכמה יראת ה' (תהלים קי"א) הרי שהיראה היא ראש של

התורה. ובגמרא חז"ל אמרו (בויקרא רבה פ"ט) דרך ארץ קדמה לתורה ~~הרי שדא"א נתנו הראש~~

~~ודאי כי נראה~~ ... שהם קודם לראשית כוונו כי אין לומר קודם במעלה

ומדרגה שזהו ודאי א"א ~~שקר~~ שאין לך קדומה במעלה ובמדרגה על התורה

~~שהיא העולה~~ שבעבורה נברא העולם וכמש"כ רש"י בראשית (רש"י בראשית בד"ה ...) בשביל התורה

שנקראת ראשית נבראו העולם ועוד שאין זה נקרא ד"א רק כשהוא עם התורה ... כאשר נדבר בזה להלן וגם אין לומר ~~[illegible]~~ שקודם בטבע זה קודם בזמן

שהרי התורה קדמה לעולם וכמש"כ ... (במדרש תהלים צ') אלפים שנה קדמה תורה לעולם

~~ומפט' אינו לומר במחשבה~~ ~~כל החושבה~~ קדומות שגדרו הפילוסופים

כי התורה שקדמה קודם בזמן הקדמות ~~נדרכה~~ קודם והדבר

אינו דרך ארץ כ"א כשנתווסף ע"פ התורה לזו אף כי הקדמות

~~כאשר נדבר מזה~~. וע"כ שקודם שאמרו חז"ל התחלה ~~[illegible]~~ וראש לדבר צריך לומר

שדבר ודבר אחת הוא מה שכתב ראשית חכמה יראת ה' ומה שאמרו ז"ל

~~בם~~ ד"א קדמה לתורה שנים עולם קדמה אחד והוא כאשר יבואר לפנינו

~~והוא~~ דהיינו כבר בארנו בחידושנו לתורה בשנה שעברה ... לשלום

שהתורה נתן לנו ה' יתברך שהשרוש הוא הדרך ארץ ~~[illegible]~~ ... וזה

נבעט בה ... שבררתנו הדבור דזה - ~~[illegible]~~ חגיגה ג'

~~דהרי אמרו ... ע"פ המדברים הגדולה כרתי ... את ישראל~~

עיין

הראש והתוך והסוף יש התורה והמצוה הוא כולל כל התורה בגלל ועיין

דרוש לר"ה תרמ"ו

שלש כרת הקב"ה ~~אתנו~~ בריתות עם ישראל ואלו בשביל ~~תורה~~ דברים שבעל פה והיינו כי על תורה
שבכתב לא הי' צריך לכרות ברית בעלמא ובשבועה ~~שהוא כרותה בברית~~
כמש"ל אלה דברי הברית וכו' ואין לחזק בברית כ"ב ובעלמא כי מצד עצמו לא
נאמר על מה ~~שנתן~~ שצוה לנו ית' ~~להבא. אבל תורה שבע"פ~~ אבל תורה שבע"פ כולל גם
מצות דרבנן שהם שהוא דברים שלא: באו מדינא לעולם כגון מצות מגילה וחנוכה
והלל ע"ש ואפילו המצות שהתורה נדרשת בהן חוץ מג"ע ~~שניתנו למשה בע"פ יש~~
~~דהוי~~ דבריים אנו לבוא ~~לדון עפ"י~~ הכרעת חכמים ~~דאין הנפש שאומרים ואפילו~~ דאין הלא הלומדים ח"ב אות א' הגה"ה
בשאר המצות ~~שאנו~~ ואפילו בג"ע שלבש"א אדם כן מצוה ומפש אין בפסחים ס"ז אדם מגש מעשיו מ"מ
הענפים ~~הלימוד והם~~ ותולדותיו דינים הולמדים מהם תלוי בהכרעת
חכמים כשומעבו לאנן. ~~לכן המאמרין שהוא~~ שנהדרין פסח וזהו הוי גם דבר
שלא בא לעולם ~~ולא והוא~~ ולא ועל לתפוס בו קנין ע"ו ב"ב ל"ג: כמו תורה שבכתב דתפס
בו קנין דהוי מקח וכמש"כ ז"ל ~~אלו~~ בשמ"ר רוש ונקחו לי תרומה ואצ"ל יותר קנים שבטח שהפלגה דא"ג
~~דפא~~ ודאי ~~ישראל~~ ישראל וקיימו המקח שקנו אבל תורה שבע"פ שאין ליתפוס בו
קנין דהוי דבר שלא בא לעולם הי' צריך כמה אלה ושבועה שיתחייבו
מצד השבועה. ואולי והי' ניחא בזה מה שהקשו המפרשים דפ"ק דנדרים ד"ח אהא
דאמרי בשנויה ~~אתה~~ בעדה: שבולם הלודה משביעין אותו ~~שעשה~~ תהו צריך כו' והקשה למה צריך עוד
שבועה הלא מושבע ועומד הוא מהר סיני ולדברינו י"ל שבועת הר סיני הוי
רק על תורה שבע"פ ולא על תורה שבכתב והיו דאמרו בגמרא דנדרים שם ס"ת ומשביעין אותו ביום הלודה ב"ל תורה שבכתב
והלא מושבע ועומד הוא מהר סיני היינו לפי שבאמת כל מצוה אף שכתוב
בתורה אבל בלי הפירוש שבע"פ בביאור המצוה אין מצוות לקיומה רק
שמא"ש שפור אומרים דהוי דשבע"פ כי אין לך כל פירוש של מצוה אף
שאין בה מחלוקת בש"ס אבל מ"מ חקרוהו וביררוהו והלא אין מחלוקת
שפרש עלך הדבר הוא אתרוג אבל מ"מ חקרו בה בסוכה ל"ה ~~ואמרו~~ ואמרו ~~ואומא~~ ואימא
פלפלין כו' ואין ~~בב~~ בקדמת ~~לרעים~~ הרמב"ם לסדר זרעים ~~לבו' הרמב"ם. בזה~~ שלא נסתפק
נסתפקו חז' רק שחקרו והוכיחו שאותה הפירוש המקובל הי' ראוי לו
עפ"ש בדבריו כו' עי"ש. ולכן באמת המקיים מצות אתרוג צריך לקיימה
מצד שמאמת אותו פי' המקובל ומצד שאמת לנו נראות דדבריהם
ז"ל

פסח

דרוש לר"ה תרמ"ו

צ"ל שיש לפי ע"י ראי' מופתות והוא בכלל כי טובים דודיך מיין שדרשו ז"ל בע"ז לה:
~~חביבים דברי סופרים~~ ערבים עלי דברי דודים יותר מיינה של תורה ומובן הדבר שפיר דטעמו כמ"ש
הרמב"ם דמורה שמשבח המבין בדברי תורה דראיות מופתיות יותר משסומך
על הקבלה לבד כי הסומך על הקבלה לבד אפשר להעלות בלבו ספק
אבל המבין טעמו לא יעלה בלבו ספק כלל [וזהו כשנופל להשיג
טעמה אבל אם לא יפול להשיג טעמה לא ירחוק בטעמו ובמופלא ממך אל
תדרוש כי נאמנים עליונו דרכי הקבלה מאד] ועפ"ז שפיר שאמרו ע"י ערבים עלי
חביבים דברי ~~סופרים~~ דודים יותר מיינה של תורה ועפ"ז הוי מושבע על כל
מצוה רק שאמ' על חלק המצוה המפורשת בתורה שבכתב אינו מושבע
עליו ועפ"י משביעין אותו כשנוצא ~~לאויר~~ לאויר העולם והיא דהוצרך
אז להשביעו והלא אמרנו שמהר"ט לא השביעוהו בשעת קבלת התורה
שנצטוו כמו' בטוח שיקיימו יל לפי שכמו' אין שייך רק בגדול בר דעת
שיודע טוב דרך ארץ אבל קטן שנולד אינו בגל דעו' הוין והקב"ה רוצה
שיהיו גם הקטנים בני ברית ויהיו בקדושת התורה מקטן עד משביעין
אותו אז ועפ"ז מובן שפיר מה ~~שאמרו במאי בעשה~~ שכתב הרמ"א בהל' שבת סי' שמ"ג שקטן
שהגדיל יש לו לעשות תשובה על החטא שעשה בקטנותו וכו' ודו"ש כי מושבע הוי
מקטנותו ובאמת כשהגדיל אין עליו חיוב של קטנותו דומיא דקטנה
שמיאנה כשתגדיל אבל כל ימי קטנותה אמ' הוי אחי' ויש עלי' הקידושין (ע' [illegible] גירושין)
וכה"ג הוי בקטן שכל ימי קטנותו יש עליו חומר השבועה וכשהגדיל
באמת אמרו ז"ל בשבת פ"ח דכפיות ההר כגיגית שיש להם טענת מודעה
ונשאר להם הבחירה חפשית כי הבחירה מה שהוא חפשית
הוא טובה גדולה כמו שמבואר ובדרכנו יותר מזה במקו' וניחא מה
שהרי מה' מושבעים ועומדים מהר סיני ושוב אנוסים הם עכ"פ
על תורה שבע"פ אבל כיון שעל תורה שבכתב אין להם השבועה
לא הוי אנוסים מחמת השבועה דהרי לא נשבעו רק שיקיימו
תורה שבע"פ שהוא ביאור ופירוש של תורה שבכתב והיינו כשיקיימו
תורה שבכתב והוא על פי פירוש של תורה שבע"פ דוקא ולא עפ"י
פירוש

פירוש אחר אבל כשלא יקיימו כלל תורה שבכתב אין עליהם חלות השבועה
ולא הוו אנוסים מחמת השבועה רק יש להם הבחירה חפשית דאין אונס
והוו בהוצרכו לשבועה כלל הוא כמו שותפוס בו הקנין ובכל אופן לומר
עפ"י שזהו מש"ה אתם נצבים כו' לעברך בבריתו כו' ובאלתו
כי פן יש בכם שורש פורה ראש ולענה וה' בשמעו כו' האלה הזאת
והתברך בלבבו לאמור שלום יהי' לי כי ~~…~~ בשרירות לבי אלך
למען ספות הרוה את הצמאה לא יאבה ה' סלוח לו כי אז יעשן כו'
נכבר נודעו הדקדוקים איך יתברך על האלה לומר שלום יהי' לי ולדברינו
ניחא. ובמק"א אמרנו בו פנים נכונות יתבאר לאשר האלה הוא
רק על תורה שבע"פ אבל אם לא ירצה לקיים כלל תורה שבכתב אין
עליו כ אלה בכלל עכ"ז ואומר שלום יהי' לי כי בשרירות לבי אלך שלא
לקיים כלל עכ"ז אומר לא יאבה ה' סלוח לו כי עובר בה בשבועה שאין בו
אונס רק נשאר אצלו הבחירה חפשית שפיר שעכ"ז מגיע שכר למקיימה
ועונש למבטלה כמבואר לעיל כי אם אין בחירה אין מקום לשכר ועונש
ובנה ~~הדבר~~ עם [תמימי לב] ~~…~~ תראה שעד דור שלפנינו הי' … ר"א [?] עפ"י התורה
~~…~~ שמו שלוה לחבירו מעות מזומן או השכיר לו דירה לא הי' עושה
שטר כלל רק בטח על הדבור ~~…~~ שודאי יפרע לו
הלוה [ולא יכפור בו] ~~שהלוה~~ שהוא עני ~~ולא יכפור בו~~ ומן אשנך לו הדירה אחר
כלות [זמן] השכירות אבל מי שעושה אוצה מוא"מ עם חבירו בדבר שלא בא
לעולם אז ברשותו אז הלך אצל למפך שיודע דרכי ~~…~~ ההקנאה
לעשות לו שטר בחלה ושבועה שיקיים המקח לפי שיודע שמצד דין עפ"י התורה
לא הי' חטא אם לא יקיים המקח כי אינו ברשותו ~~או אם לא אפשר לאשנך הו'~~ ועיי'
הי' צריך [לעשות] ~~…~~ בטוחות ~~…~~
ואפילו מחוסר אמנה יש דעות דלא הוי אם הוי דחרו תרוייהו ובאמת בדרבה
קבלנו מרבותינו ז"ל ~~שהדברים בתורה~~ כלל שעל תורה שבכתב לא הי'
צריך שום אלה רק על תורה שבע"פ מטעם הנ"ל ומן דחרו תרוייהו כמון
אופן שחטא אחר שהבטוח לו ית' אוצה הבטחה מצוני שיעקב ורבא שמאו
ונגרום

דרוש לר״ה תרמ״ן

[ברכת ד׳] ~~ואדות הבטא~~ שפת בתו תרצאו שמקודם הי׳ רצונו שלו כלא חפץ ונעשה רצון
דתרצאו בחטאו והבן דוגמא שפל בחומ׳ סומן רה׳ שאינו בתרו תרצו ויש
משום מחוסר אומנה משום שכל שאינו דומה לתרצאו בחטא של אדם
שכתבנו שהאדם בעצמו משנה תרצון שלו אבל אם נשתנה התרצאו מחמת
שינוי תרצון של המדינה אין לו לשנות משום זה כן אבל ~~[illegible]~~ ראו
עתה אנוש נשתנה מהופך להופך האדם המלוה מעות והי׳ למי שהי׳ אינו
מלוה לו בלי מרקסול או כשמשכיר דורה עושה עמו קונטרקט וכשעושה
עמו׳ בדבר שאינו ברשותו ומשלבל נעשה אך בדיבור לבד ומקיימים
המקח. ואפילו הכי שמשנה האדם בעצמו התרצאה כמו שהוא עתה בעסקי
הבורסא שמי שמוכר או קונה ~~עושה בעצמו~~ השינוי זה בבורסא אם
בר הכי לעשות דברים כאלה דה בבורסא וחכם ותקדו הוא לק בדבר
הפוך כזה שאין לו טעם וריח [דהכרוניקה שהוא מהופך מכל הנאות
שבדבר שמחוק [עפ״י התורה] קדומו יש לקיים בכל אבל לא דבר ~~שאיל לתפוס בו~~ שאינו מחוייב
~~חוק נשמצאו בדבריו ית׳ רק בדרך התורה~~ אבל הוא [עוד] מקיים ומהלל
~~באמת~~ באמונה גם לקחת מרקסול ~~דהל~~ ונאמנה משום שאינו מאמינו ~~[illegible]~~
ומשום בעינוי [ועפ״י לוקח הוועדות כסף] מורא מלכות של מרקסול עלו ~~ואמשר באמון~~
~~שאינו שלו ולא יעשה לו את הלב והרגש~~ ואין מאמינו במומ׳ של משלבל
ובדומה ~~שהמומ׳ שלו הוא ומצא בו ואם הלה פיתוהי רוח שלא ירצה~~
~~ליתן לו זה אין לו טעם וריח כלל~~ [שמא לא ירצה לקיים] ~~לרצ׳~~ ובאופן הזה נאמר בור עקש ופתלתל
שמלבד שהוא עקשות לעבור [על] דברי ה׳ שהי׳ קנין ~~שאומשוש~~ עפ״י התורה אבל
הוא [נפתל] עוד יותר בעקשות [שההלואה ושבורות חוטאו ולעגון אות מחזיק] ~~שמרצאו מעוד הוא שמחזיק בגדל~~
~~לגזול את שלו ממנו מה שמלוה לו הוא ורפואו ולענין אות מחזיקו לעושר~~
[לפנים משוה״ד לקיים] את דבר שאינו מחויב. ראו׳ נא כמה רחוק הוא מן הדעת וזהו לפי
[~~שבמקום הבורסא ופסקי האורדים הם שלו~~] שאנחנו הולכים בדרך התורה והולך שפל האנושי הוא הופך מן
שכל. התורה [וכעין זה כתב הרמב״ם בהל׳ דיינים ס״ג] ולפנינו ובאור טעם הדבר ופן יש לנו להראות לעין
השמש כמעט עינינו בדרך ארץ שנשתנה בימים אלו כבורים
שהוא מוקצה מן הדעת ההפך ~~מוחלט~~ מדרך התורה. ~~והגדרות שלפנינו~~

עשו

ר"ה תשמ"ו

אשר הכל דהופק משום שהי' זוב נעזה, שכל התורה קום קני ומפא'
להאריך. רק נלאות עוד בקושיא לבאר באם שאמרנו מודקק שאמר קטונתי
והנה מבואר שגאו וגרום החטא ומביון שאמרו ז"ל (חובה"ל עי') שאין הבטחה לצדיק
וכן כבר דברנו במקו' מזה שנשתבשו דבורותנו בענין הבטחון מפ'
דהופק [illegible] ממה שכתוב (בחובה"ל) חכם ירא וסר מרע וכסיל מתעבר ובוטח
כי בשורת הבטחון הוא דהופק ממה שסודרים אתה שיש לעסוק באמת
ויתר מופלתו ולאפול ולשתות (ויותר) מופלתו כי בוטח בה' שיצליח בעסקו אם כי
ועקב אבינו [illegible] אם להבטוח לו הקב"ה לדרכו ולשמרו בכ"ז הי' מתיירא
ואשר אלו כמויו [illegible]. הוא שטות כלפי (ועקב בתם דהבטחה) שמא יגרום
(וכמו אז"ל בד"ר שאין הבטחה לצדיקים)
החטא (ולזה) בוטח [illegible] אם שחוטא בנפשו (מצד) הבוטח (מאין יתי) [illegible] ממ'
בוטח שיצליח בראשותו ומנבזר (אפילו) מחדרתו רחמנא ליצלן (ברכות ס"ג) דל"ז אומר
כסיל מתעבר ובוטח ה"ל שהוא מלא עבירות ונפשה עוברה ובוטח
ואמנם דרך הבטחון (הוא) כמש' ברישא דקרא חכם ירא וסר מרע שמשו
שמצוני בוטח שאומר לו תנקה והנה אתנו עמק דשרת ההבטחה
הכי הוא כנותן משכון על ההבטחה והוא הבטחון בזה שיש לו בפנים
בטחון והוא אותו המבוכל ועד אוק לא מחו הגולה שקבל בטחון יקר
עבור ההלואה שלוה והבטחון שהוא המשכון שוה אלפים ויותר מן
ההלואה ובזה יקר המצואות ושאם לגוד להבטחון פגם קטן ודלה ההוצאות
התיקון הרבה ויותר מן ההלואה אז יורא מאוד שמעותיו אינם בטוחים
כי בקל ומגיע הפגם ליפסוד עוד יותר ממה שהלוה ואמנם באמת אוני
שוה לו בגוף ההלואה רק העיקר הירואה שאוק ופסוד ויקל כלו יקר
פעם שיש לו אהבה ותשוקה אלי' וזהו עיקר היראה שלו וראות הרוממות
כן הל' ירא ועקב שגאו וגרום החטא אחרי שכל עמו ועוד וכל לשמור אע' מפאח
ג אחרי שכרוב - אלעי - וכמ"ש כו לא אולה בקרדק כו' פן תשלך דרך
אמנם חז' שיקון מפני וראה גו קהמשכון שיש לו דקותו באורבה
דבוקקה חשוב אפלו הבטחון שיש לו אתו עמו מה שכל עמו
אפילו שיפסוד עוז' חי' כל חיו שוה אפלו שעה אחת מה שכל עמו ויותר
מכל חיי ואמרו ז"ל (באבות פ"ד) יפה שעה אחת בתשובה ומעש"ט בעוה"ז מכל חיי
עוה"ב

ועוד אילו שנחש משה ~~התודה לו משה~~ אחר שאל הקב"ה כולא בקרבך ט"פ ונחלך אמר
לו אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה ר"ל שמוטב שאל תעלנו רק נמות פה
כיון שפניך הולכים בקרבנו מאושר נעלה מכאן ולא וכו' פניך הולכים
וזהו הנראה שזהו מרוממתו כן ועניו ואמנם שמבואר לנו אהבה שמא"
רוצה שיהי' בתוך כו ... יחשוש שנפסוד בזה, וזהש"י תפס וכיון וסר מרע
שתאוה סר מרע מחמת הפחד שבושה ומתמורא כן יפגים ~~...~~
~~...~~
~~...~~
~~אבל דוראה וסר מרע~~ ופסול ... בוטח מתוך עבירות. [וכו'] וכמו"ש האחרונים דבה
עפו משל ודין יותר אבל לא מפסול הדרים. ולכן הנראה נקרא
מחמת זה דרך ארץ ר"ל לפי שיודע שדי אתנו עלו ארץ ועוד מכלל
דרכיו בצניעות ובענוות וכמו שהעתיק הרמב"ן דרוש בדרכיו דאוח"
דרכו רקינו דמורה שעותו די לנגדו תמיד הוא כלל גדול בתורה
שאינו דומה התנהגות אדם בביתו כשאין איש רואהו כ"ה התנהגות לפני מלך ...
~~אדם בביתו כשעומד לפני מלך גדול אותו בדיות~~ שמתנהג ועוד בדרך ארץ
ובדרכיות הרוממות ועוד שפור שכל ורואה ענין אחר הוא והוא
משנת התורה כ~~...~~ לתכלית זה ניתנה התורה שעד' הדיו לא ומאל דה
מגל וכנ"ל ~~הפלאות~~. ועתה נבוא לתוך התורה שאומר אני הכל שהיא תורה
שבכתב והטעם כי התורה שבע"פ שהוא המובדות שהתורה נדרשת בהן הוא
שלומד מצוה ממצוה ופסוק מפסוק שכתוב בתוך כך ובמקום אחר כתוב
כך לומדים זה מזה. ואורעון ומוסיפין ודורשין ומאמר ... והמכחשים והמפקפקים
שאומרים מה לא כתבה התורה בהדיא ובמקום כתבנו דרכים
שונים ולא כדור כתבנו תירוץ פשוט ממלאכת החשבון כשעושים
חוסס לחוף לחודות את אי' מעשרות ולעשרות ממאות וכן תמיד אין
וכו' זו שאלה מה לא כתוב בפירוש אותו אחד בחודות ולא נצרך
ללות ~~...~~. שכל מי שמבין חשבון יודע שהיא שמעון לשאול
כן כי אי אפשר לכתוב הכל החודות את אי' מעשרות ושאר שלהן ככ"ה הוא
בהתורה

דהתורה ומשוהרץ ~~אפש~~ אפילו קצת מאופי ורק שאין קושיא כי גם בתורה יש מדרגות

שונות שאין לכתוב היותר כאן מה שכתוב במקום ודהפרת ללות דעיף זה

מזה ונמצא שזהו האמצע שכאן כתוב רק ובמקום כתוב פה ומכניסין

התורה שבעיקר דאמצע לותן האומר דשל זה בזה ~~עשה~~ והאומר דשל זה בזה עי' ר"ה ל"ג

ושם המרכזי קצת קצה ווקן וותר למעון שם והכו שתורה שדעיף נקרא

תוך ~~אתבאו~~ דהתנה הלוי מצות היום דשופר ודקרא ~~כאן~~ לא כתוב שופר רק

תרועה ולמדין בר"ה ל"ג: מוקל שכתוב שופר ולמדין זה מזה ושם כתוב תקיעה ותרועה

וכיון תקיעה ותרועה ליתן את האומר ~~ללמוד~~ מזה בזה ווקן לפנינו מה? דאומת לא כתוב כאן שופר רק

תרועה ווקן מכל מפני מה כתוב זכרון תרועה ונדבר מזה להלן והנה ט"ם מצות השופר

~~התקיעה היא מכל טעם~~ שמבוא לורא ה' שב' בחוס ג' אם רמ"ש כסגן עד יותקע שופר קדוש ~~אבלם~~ לא יחרדו

~~שמבוא מורא ושמרנו~~ שהיראה היא כמש"ל ~~אלשנם~~ שיודע שה' שוכן אותנו

~~ואונך~~ ואנך לא נראו פן ~~עשום~~ נפגם אף פגם קטן שבקטנים ~~הדבר המצוות רצה~~ כל

וזהו אפשר לומר שמש' ~~דפסוקי דחנה~~ (בשמואל א' א') ~~תתפלל~~ ותתפלל על ה' ~~וחנה~~ היא מדברת על לבה תדבר

רל שהתפללה חנה אל ה' אלשון ואלו מלה מנשה שפורשין סמוך

שהרגישה שה' אתנו דסמוך ודבה הגיע לה היראה שלא תפגום ח"ו ומזה

וקבה תדבר ~~כי הפחד~~ והחרדה מסלק ~~הפגום~~ ~~והדבה הדבו שבאו מחמת~~ נדבה ל"ט

~~הקדרות השחורה שבאו ע"י אופי ~~ ~~הפגום~~ ~~וחקן מה שכתוב דבה~~ ואמר רק

שפתיה נעות וקולה לא ישמע ומחשבה עלי לשכורה כי הסורי ~~אונך~~ את אונך ~~כי~~

ותאמר לא אדוני אשה קשת רוח אנכי כי ~~ויאמר~~ ויאמר בני ואלוהי ישראל יתן ~~לך~~ את שאלתך

ולא נאמרו דדקדוקים ונאמר דחנה רשי' כתב על ומחשבה עלי לשכורה

כי לאהבו רגולים להתפלל בלחש ומהפשא דחאי דפרק אין עומדין

הקושיה על רשי' דהרו אומרו שם קשה ברבות לא כמה הלכתא גברוותא איכא למשמע

~~אפק~~ מהנו קראו בחנה ב' וקולה לא ישמע מכאן שאסור להגביה קולו בתפלתו

הרי אומרו ז"ל שלמה כבון שאסור להשמיע קול ואיך כי רשי' שהי'

רגולין שלא להתפלל בלחש ואיך ע"ש שלא כדין ולא תורץ כום ע"ש ולפענ"ד

על דחנה באמת זה הי' בדרה ~~לפ"ש~~ עי' בהגבלת של"ב בהלכה ברמב"ם ~~הפסוק~~ באו"ח סי' תקפ"ב סעי' ט ופתק שדרה וואל נהגין

~~מתפללין~~ להתפלל בקול ואפי' שפיר כי רשי' שלא היו רגולים להתפלל בלחש

הינו

פא

הננו חוזרו ואם דרה"ל ואומר מה שמ"ת התפללה חנה בלחש כבשאר ימים ז"ל

- דבאמת נבוכו הפוסקים בטעם הדבר שמתפללין דרה"ל בהגבהת קול (ועיין שו"ע הל' ר"ה ובב"י סי' קצא)
- ועיין בדוע (סי' קצא) זה שמביא הזוהר שאין להתפלל בקול מטעמים נסתרים ובש"ס אמרו (ברכות כד:)
- המשמיע קולו בתפלתו הרי זה מקטני אמנה המגביה קולו בתפלתו הרי זה מנביאי הקול שנראה (ופירש"י שם) ~~מפורשו~~ ~~[illegible]~~ שהוא (עוד) ~~[illegible]~~ שחוזרנו שבאמת די אותנו (תמיד) ~~[illegible]~~ די ~~לנגדו~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ועכ"פ המשמיע קול מראה (כאלו) אין די לנגדו ~~והוא ורחוק בשמים~~ עכ"פ הוא מקטני אמנה שאינו מאמין שדי אותנו ומשפיל לראות ~~ואמרו שהוא [illegible] הקול כי זהו לשון בעל שעובדים~~
- ~~לבאים השמים אבל~~ לשון זה ~~ועכ"פ צועקים אליהם כי הם רחוקים מהם~~ ואומרים
- הנה פירשו ז"ל (בר"ה י"ח.) ~~פרשו~~ דרשו די בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב ט' אלו ~~[illegible]~~ עשרה ימים שבין ר"ה ליו"כ שאז הוא קרוב (אפילו ליחיד ...) ~~[illegible]~~ והנה ~~[illegible]~~ שתמיד הוא ית' שופך אותנו ~~[illegible]~~ שבהם ~~[illegible]~~ (אנו די) ~~בשופן~~ ~~[illegible]~~ לשון ~~[illegible]~~
- ~~[illegible]~~ שבהם קריבה הוא עכ"פ שכתוב ~~הכון~~ לקראת אלקיך ישראל
- ~~[illegible]~~ שבר"ה ועכ"פ הקב"ה ממלא ~~[illegible]~~ טרם שנקרא ~~[illegible]~~ קרוב ~~[illegible]~~ שופטנו
- אך עצמם לתפלה עכ"פ שכתוב (בעמוס ד') הכון לקראת אלקיך ישראל כ"ז שבפשו ז"ל בשבת
- שקיום התפלה (אצ"ל) הקב"ה ממלא משאלותיהם (עוד טרם שיתפללו) ~~[illegible]~~ ~~בעמדו מן התפלה [illegible]~~
- (ואני אשמר אל ... שמכוונים את עצמם) ועוד הם מסדרים ~~[illegible]~~ מעון התפלה שרוצים לעמוד ולהתפלל והוא
- כמו שאומרים די שפתי תפתח קודם התפלה ~~ואני [illegible] תפילותיהם~~ אכ"פ לא שייך שוב לומר כשמתפלל משמיע קול דהוו כאלו מקוה שהקב"ה מרחוק ~~[illegible]~~ שצריך להתפלל אליו בקול ~~[illegible]~~ בהרהור שבדבר ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~מלאו הקיעה~~ ועכ"פ שוב נוכל להתפלל בקול ~~ועכ"פ דרה"ל ועכ"פ ואמרהדה~~
~~אנו מורון מכבל השנה~~ אנו מתפללין בלחש ~~[illegible]~~ בקול ~~[illegible]~~
- שהקב"ה קרוב לנו כעת שטרם נקרא וענינו ועכ"פ ז"ל שמה"ט נקראו ר"ה זכרון ~~[illegible]~~ כי זכרון שייך ~~לדבר שעבר~~ ~~נעשה~~ שזוכר דבר שנעשה כבר ושמתנו התפלה ~~שאנו מתפללין הוא דבר~~ שזוכר לנו השי"ת מה שכבר ענה לנו בקשתנו

ומה שאין מתפללין בקול בשבת שבין ר"ה ליוה"כ לפי שאין מחזרים בודאי

[בצד: ד' א"כ הי' לט / הי' לעולת ו... עבירה] ~~דקדמתא~~ טרם שיתפללו לפניו ועי"ז אנו מעוררין זכרונות דתפלה וממקומו הוא
ומכרע דמש"כ קראוהו בהיותו קרוב שדרשו ז"ל דהי' עד וכו' ואומר ועזוב רשע
דרכו שהוא ההכנה לתפלה כי בעוד רשע לנגדו אינו קרוב כמפורש בתשמ"ט
פי' ענין תוספת הי' מבדילים דוגמת לבין א' (דא) ועז"א כי כמשל גבהו שמים
מן הארץ כן גבהו דרכי מדרכיכם כי הארץ שמקבלת הגשם מן השמים
אינה ממתנת על הארץ שתבקש ממנה גשמים רק הקב"ה שולח על השמים
הגשמים כאשר הארץ מכונה עצמה למטר והיינו דומות הגשמים אחר החרישה והזריעה.
אבל דומות החמה אינו מוריד גשמים כן גבהו דרכי כו' שאין אנו ממתינין על
התפלה וזהו שסיים כאשר ירד הגשם כו' ושמה לא ישוב כ"א לומר שעדיין לא
בקשתו ממך שתרד לך ושוב בחזרה כן יהי' דברי כו' ואולי שזהו שאול שאל א' ז"ב
כאשר ~~שאמר~~ שאמר שמואל הלוא קציר חטים היום אקרא כו' ויתן קולות ומטר כו'
ודעו [וראו כי רעתכם אשר עשיתם בעיני ה' לשאול] ~~כי חטאתם רבה בשאלו~~ לכם מלך דהנה זהו הענין דוחק שהוא
קרוב דרה' עד וכו' וכמו שאז"ל [ברה"ש] דוחק אומות מרה' עד וכו' אבל בציבור
הנה בכל השנה עדיף שטרם יקראו כו' וכמו שמצינו כן להדיא שאמרו
בתעניות [כ"ה: שבחן של צבור הדין] ~~שבח המטר לבאי כו' אלא הכ' כאן~~ אומר משיב הרוח [ונשב] ~~[illegible]~~ זיקין אחר
מוריד הגשם ונתנא מטרא שזהו שטרם יקראו כו' עוד הם מדברים ואני
אשמע כי קודם שגמר התפלה שהוא קודם נץ החמה אין זה שבחא
דצבורא דלא הוי טרם יקראו רק כטרם ופמ"ש דברכה של קודם
הנץ וה דהוי עוקר דעוקר ובחלוצה במעל דמשל [ובמעלת דך] אבל כשהגיע שעת
התפלה ומתחיל עוד קודם שפור הוי טרם ומש"כ כאן משיב הרוח ונשב
~~[illegible]~~ זיקין פורחין ופם שמתחיל משיב הרוח בהתחלתו והראי' שבק"מ
דף ה' ע"ב דר' חייא שאמרו שם אפ' אומר משיב הרוח נשיב זיקא כו' ואמרו
שם כי מטו לאומר מחי' המתים רגש עלמא עלמא שקודם שאמר
מחי' המתים הוי' מתקבל תפלתו עד שרגש עלמא והוא ראי' נכונה
דאלה"כ מה זה שאמר שכשירד הגשם קודם נץ החמה אין זה שבחא
דצבורא והלא קרא כתוב והי' טרם יקראו ואני אענה ואלא ע"כ
כפי' מרן דזה הוי טרם בטרם ולכן בזה יש ליישב קושית העולם
בתאו

רה' תרמו

- דהטעם שביקשו להם מלך והרי קראו כתיב ואומרת אשימה עלי מלך ככל הגוים
- כי שום תשים עליך מלך כו' ואומנם לדברינו נכון דמוחרו שהמלך הוא (עיין באוה"ח פ' שופטים עה"פ שום תשים)
דבר של ציבור שצריכין לו ולכן את הציבור רצוי והשאלה כהוגן
- על שטרם יקראו והנה וענה וזהו שדווק הקראו והי' כי תבואו כו'
ואמרת אשימה עלי מלך בי' שום תשים ככל שום מתשים שאורה על התכופות
והמהורות שעוד טרם שתאמר אשימה והי' השימה כי באמורה כתיב
פי' אשימה ושימה כתיב שתי פעמים ה"ל שיהי' השימה קודם שתאמר אשימה
כבר והי' השימה והוא ע"י שודחה הא' כו והיינו כשוכינו עצמותם לבקש
להם מלך וזמון השי' לפניהם איש כלבבו אשר יעצור בעמו ושבאמת כן
הי' דבודו עוד טרם שעמו ישראל עיניהם כו כבר משחו למלך ע"י שמואל
- ולכן הם שבאו לשמואל ואמרו ~~תנה~~ שימה לנו מלך כו' שהוא ידחה להם הי' חטא כי
הי' להם לראות ולהבין כאשר שמו על לקם למנות מלך ולא הזמין הש"י
איש לפניהם למלך אות הוא שעדיין לא הגיע הזמן וזהו שהוכיח להם
- שמואל ואמר הלא קציר חטים היום ~~אומר~~ אקרא כו' ויתן ~~להם~~ כו' ומטר דהנה המטר
הוא רק ע"י ההכנה כשאופן הארץ דומות הגשמים למטר בלא שעלות
הארץ אומנם דומות החמה שאין הארץ אופן למטר לא בא המטר לפי
שאיננו זמנו ולכן גם עתה אף שנתתי להם מלך אבל כיון שאינו זמנו
ממש כמו המטר שבקציר כעת ע"י שאלה ומא' הכל ובודאי שאין ראוי
- כעת למטר וה"ש גם עתה ה"ל אף שנעתר לשאלתכם ונתן לכם מלך
- הוא כמו שאלת המטר כעת וזה שדווק ואומר ודעו כו' ~~התשובה~~
- רבה כי' לשאול לכם מלך דווק שהחטא הוא דמה ששאלתם ומעתה
- נשוב במוצ"ל ~~באמהותינו~~ ביאורות סוכ מפני מה היו אמהותינו עקרות מפני שהקב"ה
מתאוה לתפלתן של צדיקים הרי דפקודת עקרות כו' שרוצה הקב"ה דוקא
שיהיו נענין ע"י התפלה ולא קודם התפלה והטעם הוא מפני מה דוקא
- ? דפקודת עקרות היא כן מפני שגם ניסים מצוות עפ"י על פקודת כנודע (עיין ... ס' ...)
ורוצה ות' שיהי' נענין במצוה ע"י תפלתן אבל אם אם והי' נענין
קודם התפלה הוו כמו שהקב"ה הזמין להם מצומו ~~בתפלה~~ המצוה
והם

ר"ה תרמו

והם לא טעו כ"כ בדבר עכ"פ עונה להם אחר התפלה וכיון שכן שפיר שהתפללה
חנה ואפי' דהו' דלחש כי תחי' נראה מקטנו ואמנה אם תגדו' גולה ואמנם אלו
לא ידע שחנה עקרה היא ומבקשת על בנים ועכ"פ חשבה לשכורה כי הי' לה
להתפלל דרך בקול והשיבה לו' לא אדוני אשה קשת רוח ועכ"פ מתפללת
על הבנים עכ"פ התפללתי בלחש כי בזה לא שייך טרם יקראו כו' ושפיר
שהשיב לה ותן ה' (אל' ישראל) את שלתך שאע"כ לא נענתה קודם התפלה רק אח"כ
ושייך שפיר לברכה ויתן ה' את שלתך ובזה יש לפרש גם למה שהתעוררו
אחרונים שכתבו הפוסקים שבליל א' דר"ה מברכין זה לזה לשנה טובה
תכתב ותחתם ~~ומה אחר התפל~~ ומפני מה דוקא אחר התפלה ואין
מברכין אותו שגם למחר הוא ר"ה וגם ועפ' אחרו' למדרונו שפיר שגדולה
שהוא עוד קודם תפלת היום שהוא עיקרות של מצות היום דשופר שבוקעו
וע"י השופר נתקבל התפלה שייך לברך שישמע תפלתנו שמתפללים לכתיבה
טובה עוד טרם שיקראו אבל אחר שהתפללנו ואנו בטוחים שבר"ה
הוא קרוב לנו לשמוע טרם שיקראו אין נברך את הכתיבה טובה וכבר שמע את
תפלתנו ומה שמתפללין עד יוה"כ על הפקידה הוא כמו תפלה הראשונה
אף שכבר שמע רוצה שיתפלל אמון להביא למה שהי' בלבנו להתפלל וכל
התפלה הוא כמו דמטר שצריך לברך שבלת המטר לא יצמח וכ"פ בלת
התפלה לא נוכל לקבל השפע אף ששמע כבר בקשתנו וכמ"ש העקרים
ועכ"פ מתפללים על הפקידה ותחתמה טובה אבל לברך לחבירו בזה
לא שייך זה נעשה והבן ואולי שזהש' הכתוב קרוב ה' לכל
קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת והיינו כמ"ש שקרוב הוא שטרם
יקראו ואני אענה ואמנם במי שמתפלל בדרך מצוה אז אינו עונה
עד אחר הקריאה וזהש' קרוב ה' לכל קוראיו אז עונה לו קודם הקריאה
והאמנם לכל אשר יקראוהו באמת היינו שקורא לשם אוצה הדבר
תורה שנקרא אמת וכדכתיב דה' אמת קנה ואל תמכור
אז עונה אח"כ ולא מקודם וזהש' קרוב ה' לכל קוראיו וכל
לכל תלמוד לומר לכל אשר יקראוהו באמת הל' וכל לכל אפילו
לדבר

ר"ה תרמ"ו

לדבר מצוה הנ"ל לכל אשר יקראוהו באמת דהוי"ל קרוב ד' לכל ~~קוראיו~~ אשר
יקראוהו באמת אלא להורות דזו של קריאה עד האמת אינו דרך קרוב שפירושו
קודם הקריאה כך אחר הקריאה וזהו שדייק כי מי גוי גדול אשר לו אלקים
קרובים אליו כה' אלקינו בכל קראינו הל' הקריאה שלנו של דבר הרשות
אבל בקריאה של דבר מצוה אז אלה כתוב (בישעי' ר"א אף) תקראו ודי' ועיקר וזהו ~~~~
ומי גוי גדול אשר לו חקים ומשפטים צדיקים הנ"ל שהחקים ומשפטים לו הנה
וע"כ זהו שדייק דבכל קראינו כי הקב"ה רוצה להגדיל להגוי הנ"ל שובו'
המשפטים הצדיקים לו דוקא ואף ועיקר קודם הקריאה הוי כהמשפטים
שאינן שלו וע"כ חסד גדול הוא קמה שעל דבר מצוה אינו ועיקר קודם רק אח"כ
והנה אל הק' ~~שפת~~ לכל אשר יקראוהו באמת מקודם אף הכל דעקבו פנים דפנים
ואמנם מה שהוא מדנינו נאמר עוד פנים דהנה אצלו (ר"ה יצ"י אולפא) ~~~~ רמו כתוב ורב
חסד ונכתב אמת בתחלה אמת ולבסוף ורב חסד. והנה קשה עדנו זה
לא כתוב באמת בתורה קודם אמת ואח"כ ורב חסד ואמנם י"ל דהנה
יש להבין מה רחמים יש באמת ואף מדות אלה רחמים הם ואמרו ז"ל בזוה"ק [illegible]
~~שבשלוש שעות קמייתא ברה"ק אל ותפלל אורך מחודות~~ ט"ו דמפקיד פונו כו'
ומסוק שם קשה משום שאז הקב"ה עוסק בתורה דכתוב בה אמת קנה
וע"כ מפקיד פונו באון שעת רחמים אז. ואמנם י"ל דרחמיו מתורצת
בחברתה שאם הוי נכתב בתורה תחלה אמת לא הוי באמת מדת
רחמים אבל כשנכתב אח"כ קאי על דלמעלה ורב חסד ואמת ר"ל שהוא
חסד לאמתו ובמשפטו ודרשות ידוע רמזו חסד ואמת שהחסד שעושין עם המתים הוא
חסד של אמת שאינו מצפה לתשלום גמול ועכ"ל הוא כאן שהקב"ה עושה
חסד באמת שאינו מצפה לתשלום גמול כי אם צדקת מה תתן לו כתוב (איוב ל"ה)
ואמנם עכ"ל צריך להיות מתחלה אמת בהתגלות ואז אמרינן שהקב"ה
עושה חסד באמת שאחרו שגלה ית' מדת אמת גלה אח"כ ברב חסד
לאמתו ונמצאו כשהקב"ה גלה ית' מדותיו גלה מתחלה מדת האמת
לשם החסד וע"כ האמת בע"פ הוא קודם ורב חסד וע"כ היא המדה הנ"ל
שהוא המוצר מן ולא רק בכתב המפרח להיות נכתב בשאינות אחר
ורב

[illegible]

ורב חסד והנה בהתגלות הי״ג מדות אמרו רז״ל (ר״ה דף י״ז ע״ב) ויעבור כו׳ מלמד שנתעטף
הקב״ה כש״ץ והראה לו למשה סדר תפלה אמר לו כל זמן שישראל חוטאין יעשו לפני
כסדר הזה ואני מוחל להם וידוע שמדת הקב״ה היא מדה כנגד מדה (ע׳ סוטה ח׳:) לכן
כשמקדים המתפלל דלק אמת קודם לחסד א״כ מקדים ית׳ לענות קודם שיקראו
והיינו ממש מדה כנגד מדה כשחושב במדת אמת קודם שיקראו אל הקב״ה
עונה קודם הקריאה וזה גופא הוא הרב חסד שלפנים ולפנים הברך
עמו ולדברנו ובן שמה שהקב״ה עונה זה גופא חסד שעונה בתפלה
כי בדין אין תפלה מועלת כלום רק אם כבר עבר הדין אז מגיע לו בדין
רק מחסד עונה בתפלה אבל חסד יותר הוא ~~באמת~~ כשעונה עוד קודם
שקראו וזהו״ש קרוב ה׳ לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת שמקדים האמת
במחשבה טרם הקריאה וזהו״ש באמת כל כ״ש יקראו אותו והי׳ קרוב
באמת ה״ל שכבר דבק באמת ואולי בזה״ש יקראוהו בתחילה לכל אשר יקראו
באמת ואמונה לדברונו ול׳ כי בק הנ׳ הנוסח של יקראו דכתיב
יקראוהו מורה כי המדות שאחר שם ה׳ שמתחיל מן א״ל הם אמת
השלשות ושקודמה במחשבה רב חסד הן החמשות ע״ד אמר קרוב ה׳
הכתוב אצל המדות לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת ה״ל שבמדת
אמת משפול לברכת שהיא הן כל ו׳ דכתב וה׳ בעצ״ב ואולי זל שזהו
סודו מש״כ ז״ל (בן לוי) לעולם שישתמש דשתא אותיות שבעוה״ז (אין) משתמשין רק
חוק ולעתיד לבא יהי׳ השם שלם שישלום וכן לפי״ז שזה מורה על האמת כנ״ל
ובעוה״ז דכתוב (בזוהר׳ נ״ט) ותהי האמת נעדרת כי הוא עלמא דשקרא ואנו משתמשים רק
בנ״ך ועתה פוקן וחזן ואנק תורק שבעצ״ב מעוררת רחמים שפירשו לנו
מתחלה אמת ולבסוף ורב חסד ושעוד גם האמת רב חסד שעתה רק פירשו
ורב חסד ואמת כל׳ רב חסד של אמת ושזהו שהורה לנו ית׳ שנתעטף
כש״ץ רל אף שבעוה״ז הוא עלמא דשקרא מכל מקום כשיעשו לפני כסדר הזה ~~אני~~
רל׳ שיהי׳ עושים חסד של אמת שבעצ״ב דפרט אחד וכלו לעשות מבלי לצפות
לתשלום גמול אז יעשה רב חסד של אמת שיהי׳ טרם שיקראו וה׳ יענה
ואולי שזהו שהזהיר נחמי׳ (נחמי׳ ח׳) בדבה׳ ~~שאמר הוא~~ ואל תקבו כו׳ ~~כי קדוש (הוא) לאדונינו כו׳~~

כו

כי קדוש היום לאדונינו
~~פורים רצה ד' בה'~~ ושלחו מנות לאין נכון לו שהוא גמילות חסד שאפילו אם הוא עשיר
כך שלא הכין לו תשלחו לו חוץ שנעלם העשיר את המחסור אבל גמ"ח
הוא ששולח לו לעשיר לא יכין לו ואל יתן כפה אין צריך לצפות לתשלום גמול
ועי"ז כבר רצה ה' את מעשינו שטרם יקראו ואני אענה ועי"ז זכו לקבלת פורים רצה ונענה
טרם שהתפללתם. ואולי שזהו שכוונו מרדכי ואסתר שתקנו משלוח מנות לפורים
לדורות להתעורר הנס כל הימים ונס אסתר הי' בבחי' הזה טרם יקראו
ד' ענה בכתוב ויאמר המלך לאסתר מה בקשתך וינתן לך ומדוע
במדרש שבכ"מ שכ' סתם המלך קאי על מלכו של עולם שמלכו של עולם אמר
ואמר לה מה בקשתך וינתן לך עוד טרם שבקשה ולהתעורר ענין זה כל
הימים צוו על משלוח מנות שהוא גמ"ח שהי' חסד של אמת ונקראים האמת
לחסד ועי"ז רמז בקראו מה לך אסתר המלכה ומה בקשתך רמז ברית המלכה מה
הי' אז ברוממות אסתר שנתעוררו ה' דברים אלו שהם שתי
אותיות שנתהפך במלחמת עמלק כבכתוב כי יד על כס י-ה וכמו שדרשו ז"ל
והביא כי ידי פגמו במשה תחת אשר גמלו תאוה טובות ושמה רבו עליו ואמר
משה ועוד מעט וסקלוני ובאו משה אמת ותורתו אמת שעוד מעט היו סוקלים
אותו תחת הטובות שעשה עמהם ואל צדקות מה לשה אחת היו קרובים
לסקלו ועי"ז ובאו עמלק שהי' בוזבו כחו של עשו שהי' שולח ומבזה מנות
ליצחק אבינו והי' גמ"ח כי יצחק עשיר הי' ולא הוצרך לצידו של עשו
רק גמ"ח הי' ועי"ז בא עמלק לרפידים כמו שדרשו ז"ל שרפו ידיהם מד"ת בסה"ד נשאל חטיו שאמרו היש ד' בקרבנו
~~אפוקה~~ בא עמלק ועי"ז נטל יק מן השם על שפגמו בגמ"ח וכאן שהתעוררו
הו' דברים מלכו של עולם אמרה אסתר ובאו המלך ובאו תוים שזהו בקשתה
שיהי' השם שלם שהוא רת' שם הו' שנתחבר וה' עם יק והי' השם
שלם ועי"ז תיקנו משלוח מנות ולא נפסוק עוד בזה שאנו מצוינו כך זה
מתעוררות בדברי תורה שבע"פ שהוא עקרו מגלה כמה גדלה ושעוקרה
להפקדים אמת לחסד ואז הוא חסד של אמת וזה עי' שהשלוק אמת אורחה
שהתורה אתנו בועס וכמ"ש לעיל ואנחנו מתקנו התורה שבע"פ וכגון
קריאת מגילה ואז השם שלם וכו'. והנה זהו מהתוך והוא עמוד התווך
ובמדבר

בשלום שמתקומר סוף התורה ומש צה ע"א

והעיקר הסוף [illegible] שנתן לה סוף כדכתיב לכל תכלה ראיתי קץ [illegible] רחבה מצותך מאוד

ואח"כ מארץ מדה ורחבה [illegible] על הארץ [illegible] שאין יכול לעמוד עוד התורה והמצות [illegible]

וע"י התורה והמצות [illegible] נפש לשורשה [illegible] והרוח תשוב אל א

בדברינו [illegible] חכמת התורה ודעת האדם אין לעמוד [illegible] הראשונים שנמצאו בגולה נפשו [illegible]

לעבודת הבורא [illegible] כמו שאמר בן [illegible] [illegible] [illegible] שאין [illegible]

ר״ה תרמ״ו

ובעוה״ז עתה נהפוך הוא שעושין הכל להיפך כמו שהקדמנו מפורש שאותן

נזהרין בתורה ~~בגבורה~~ שבע״פ ובפרט מה שתקנו לנו מורי רבותינו כמו

קריאת מגילה וחנוכה ומצלצלין דם ואין עושין חסד של אמת רק אנוש

לבזיון ולטובתו וכמו ~~שכתוב~~ ~~אמת~~ [שאמז״ל בבה״ח] צדקה חסד [אומר] ויקרא ~~שכלו~~ [שהוא גומל] חסדים השוק [ואמת אומר אל יבואו]

~~באמת~~ שכלו אלו שקרים ה״ל שאותן חסד של אמת אנוש העושה חסד הוא

ג) — למען ועצה עשרת אותם דעה זה [עיין בדמוד הקודם] והנה השורש שהוא הסוף עד הוא

הסוף הוא לשוב לשרשו ע״י התורה והמצות ולא הנפש ~~השכלי~~ לבד

תשוב אל מקום ~~אשר~~ שורשו ~~אצלו~~ והוא תחת כסא הכבוד כמש״ר ז״ל בשבת קנב.

~~הנפש השכלי נפשותם~~ [נשמתן] של צדיקים גנוזות תחת כסא הכבוד כי ידענו אנו

זה רואה אחר שגם מקודם היינו שם רק שגם נפש הבהמי שבאדם

שכולל כל כח הבהמות וחיות ועופות אשר כלם [כלולים ותלויים] ~~כלולים בנפש הבהמי~~

~~שבהאדם~~ ועכ״ל נבראו [האדם] אחר כלם אבדו שגם הוא ותוקנו ~~כלם כי האדם~~

~~שאחר כולל כל נפשות בעלי חי בהם מחמת כללותם~~

[ובמקום אחר בררתי מזה ביותר ובאתי באותו כי התורה של האלקים

שדרך גם בחקירה זו ע״פ דרכו רק השתדלו אלו אצלו ענפים הרבה

חוץ מדרכו ונפלתי שבגוף הדבר אדמות לו תדר. ~~אבל גם בגוף~~

~~שורש הדבר במדומה לו שאינו בעניני שרשת ואספתי בעניינים נכונים~~

~~עתה~~. ועין דף נצבים דברינו] ~~וכו' נפש הבהמי של האדם לא יהי' שנדבק~~

~~כי~~ כאשר כולל בנפש הבהמי של המפגע שאומת מפגיע על האורות [שבת ע״ב:] ועכ״ל

מצבכו ונפש הבהמי של הגוף לא יהי' שנדבק כאשר כולל בו נפש הגורו

שאומת אורו עליון והנפש בכלן ועכ״ל מחמת כללותן נצטרכו עד

שתוכל להיות שכן לנפש השכלי והנפש השכלי ~~תתשרבו~~ תושרפו ותאמצו

ע״י חכמת אלקות שהוא בתורה שבוד נפש השכלי להשוג לדעת אוק

ומתנ להשתמש בנפש צורוך של היוש וכמו [באדמה כה הוי׳ צל כנור כו׳] ויקר כושו לעבודת

הבורא ונקרא כחשו וע״ז כנער נקרא הצבי ~~ואות~~ ה״ל ונקרא הנשר

להיות קל כנשר לעשות רצון אביך שבשמים וכמש״ל ואז כאשר תשוב

נפשו ~~השכלי~~ לשרשו אחרי הפרדו מן הגוף תשוב [עם גוף] ~~התיקון ובצאתם~~

69

כמ״ש בספרים ובפרט בשער הקדושה לר״ח ויטאל ז״ל עיי״ש

ר״ה תרמ״

אך נפשו הבהמית ~~עוזר למפה~~ [+ עוזרה לנפשו] לעשות רצון קונו ~~בין שכניו פה תמיד~~ [illegible]

וצורה גם נפש הבהמי להיות למעלה שכן לשרשו כאשר הי' למטה

ומחמת שכנות נפש הבהמה להגוף וצריך גם הוא זוכה הגוף

גכ״ להיות דגו״ע שלמטה ונפש הבהמי המופרות התווך בין נפש

השכלי ובין הגוף גם אלו ובדרכות נפש השכלי תתחבר עם הגוף

~~גם אותו ובמ״ש שם החסד~~ [+ בשבת קנה. ד״ה ונשמת] ובס׳ נצבים שנה זו העשכנו בזה

~~ובאן אין בהמה בלא חופש אבל שם האשכנז ... ומונם באשה~~

~~שהבהמה כשמולשין אותה למכור בלוך והקנה גם הוא ממקום~~

~~אחר כשמביאה לביתה ואינה אומר אותה יוצא ואום עד שתהי רגולה~~

~~בביתו הנה תשמט ותברח דרך~~ עד שתשוב אל בעלי הראשונים

ואשר אף אדם חו מדבר שהוא רגל שכל אם הי' נוסע הפעם ראשונה מביתו

אל מקום אשר מעודו לא הי' שם לא ידע הדרך לשוב אל מקומו הראשון

אף אם הדרך כבושה ולך אם לא ששאל ~~לאדם~~ לעוברי דרכים אל הדרך

לשוב אל מקומו ומכ״ש כשהולך דרך שדות ויערות ותעה וטעה הרבה ואיך

תדע הבהמה לשוב אל העיר הזאת כי כח המדמה יש גם לבהמה והוא חזק

מעלה ויתר מאשר בהאדם כי השכל של האדם מפוזר כח המדמה

ועי' כח המדמה האנקוס והפרד אשר שם ~~הסוס והרשן ושלה חלקה מכל עולה~~

לא תצוג מנגד עיני עי' המדמה אשר זה וכמו שהולכת האנקוס והפרד

נגד עיני ולכן תמשך אחריהם תמיד כל עוד שאינה רגולה בהאנקוס

והפרד החדש שתשכח הראשונים ועכ״ז אף אם הולכת דרך הכבושה

צריכה רסן ומתג או עול אשר תעצור בעדה שלא תשוב ~~לביתה~~ [+ למקומה הראשון] ומכ״ש רגולים

הסוסים ~~באור השלג בדרך ...~~ [+ אם מניחין אותם לילך מעצמם להגיע הדרך לשוב למקומם]

~~הדרך הכבושה~~ להקים

~~הדרך ובלו אין שמושך העגלה~~ [+ והאדם ודומה ...] הולך למקום אשר פניו מועדות

~~ובאו בדרך הכפה העגלה בהוף ועד שובו~~ [+ בהמות] שב למקום שיצא משם ~~...~~

כי תמיד ~~רצון~~ [+ רצון] הבהמה לחזור אל מקומה ואל דור שלה אכל זהו ~~...~~

ואין האדם מכבודו אכפו עולה שתלך ~~הדרך הכבושה~~ [+ הדרך רצונו] ודעתו המרכבו

בזה גכ״ מעשי משל. ודברינו הוא מזה שם כוכן הוא בענינו

הנפש.

[illegible]

ז

הנפש כי התורה היא הדרך אשר בה ילך האדם אל נפש השכל, ויגע

נפשו הבהמי דרכן ומתנהל הדרך אשר נפשו ממדות לעקור לשרש

שם עם דבהמות ופנה דרך שלא נסות דעת ולחזון בידו המתג והרסן

ופנה נסות דעת עד מעט קט דמהרה תרוץ נפש הבהמית שהפוך הדולה

בשנון עיון שהאדם נדמה שעולה למעלה והוא דהופך לדבר הפסד

הסוסים הדרך והם נוסעים לבור שחת והסוס הברור לזה הוא

אשר המתקנו עפ"ו העגלה כאשר ורצה שבכל פעם הוא ממאוס ויתר הדקום

שנוסע אתה ויש לו תשוקה לאפלות שהולך שם אז ודע שנוסע הוא ודהמאמתו

אל נכון שאינו שהוא לפשו הבהמות נדבקה בכל פעם ואין לו תשוקה

אל מבוסה ואל דיר שלה ולא הפכו העגלה אבל אף כל עוד שכל

שיש לו עוד תשוקה ותר למשמנות ופשוש לו מנה רוצה מאד

מאותיום ואונו וכן הוא דברוד ושאר הכלי עולם סימן ברור הוא שמוה

שפוסיה הפכו המרכבה שמדמה שנוסע לדרך נכון לרקיע אך

כרגע אין התורה הרי כתוב התעיף עיניך בו ואיננו כי אם אך

רגע אחת אסות דעת ממנה והשלג כסה הדרך דרגע בו הפכו הסוסים

דרכם והשנוסעים דומה הוא שנוסע אל נכון אבל נהפוך הוא שנוסע

אל בור שחת ולה דרכם של אלו אשר אינם שומרים הטוב כל דברי התורה

בכל פרטיו ודקדוקי סופרים כדומים שנוסעים לרקיע אבל נהפוך הוא לכל

והסוסים אותן שמראה להם תשוקה חזקה לבהלו לכל הבלי עולם הזה

ושאר הבלים כל פעם ויותר ודי בהערה זו למבין והמאונו

לדעת בכל אלו השלשה מורים של ראש ותוך וסוף שיש טעוים ויודשים

כל מבין ילך לאשורו. [illegible]

כל התורה כי בראש ומפי התורה יבין כל מבין

נאמר אתו הכל כולל כל אלה השלשה שהוא כוללים רואש וסוף

ותוך וסוף נכלל הכל כאו התיבות "בראשית" שהוא כוללת הכל משום

ותוך וסוף של האגב כנודע והוא דרך ארץ שאמרו [illegible] שנתנה דורות

ארץ משום שהוא הדרך של התורה תורת אמת התורה וכאו

שבראונו ולא מדרך ארץ של הטועים מדרך התורה וכאו

ובשופר עצמו (מרומזים) הג' הראש והתוך והסוף של התורה שבע"פ הראש של התורה שהוא דחק אפי' ונביא באמת וראה שבע"פ, ע"כ אורה השופר שהוא לודו וראה כמש עולם ז' אף וזהו כי העם לא חרדו שבע"פ ולא נודע יודעא שדרך אחד של העולם בדרך שאמרו שכן חלק ומגיעין לפני השופר שבע"פ. והתוך של התורה שהוא תושבע"פ ושבע"פ מרומז ג"כ בתקיעות שופר שבין תקיעות ושברים תרועה תקיעה אם שבתושבע"פ לא פחות לך יש תשובה ויהי שבע אופנים מגלגל המשיג בפני פירוש תושבע"פ שבע"פ. והשלישית שהוא סוף התו' מרומז ג"כ בשופר כפשוטו שסוף התורה הוא אחד כל אדם בתורה שנפש נפרדת מגופו שבע"פ שזו התורה והצלה וצריך להשוב נשמות וגם נפשות הבהמות. לשורשם שבע"פ צריך לעבוד כל ימיו ולזה רמז ז' ע"פ [illegible] לעתיד [illegible] צדיק כו'

זכרונות אורה על תושבע"פ כי אמנו המשניות עפ"י קבלת חז"ל התורה בע"פ ושבע"פ ועשר [illegible] שנכתב בספר אין לזכור. אבל דבר שנמסר בע"פ צריך לזכור לזה אומרים זכרונות. שופרות מרמז ע"ש סוף התורה הוא אחד כל אדם ואדם אם מתקן ב[illegible] עפ"י התורה והמצות יזכה להשוב נשמות עם נפשות הבהמות יחדיו לשורשם שבע"פ וע"ז תקנו אנשי כנה"ג בנוסח ברכת השופרות אתה נגלית כו' [illegible] כי בהגלותך מלכנו על הר סיני ללמד לעמך תורה ומצות כו' ובקול שופר עליהם הופעת [illegible] כנודע שעי"ז [illegible] להשוב נשמות עם נפשות הבהמות לשורשם [illegible] בקבלת התורה [illegible] הדבר [illegible] אבל התורה בעצמה שהופע כו' [illegible] כמו שבא לסיני [illegible] פרחה. נשמתן כו' כתבו הספה"ק [illegible] תורת ד' תמימה משיבת נפש. [illegible] שבר נפש היינו [illegible] להשוב הנפש [illegible]

קיז

~~שהראוני לדעת לאל, ועוד יש לנו לברר דבל פרטי שדרך ארץ שהוא שלוה עפי~~

~~התורה מהופך הוא~~ שכל אנושי כבר אמרו שהוא מהופך משכל התחתון ושדעת

לנבון נקל מחמת שכל אנושי שאיננו עפי התורה הוא עפי התגברות נפש הבהמי

שדרכו ~~להפוך~~ אל מקומו ואל הדורה ~~...~~ ועפ"י פתגם אצלו נמשל

כבהמות נדמו ~~...~~

וכ"עיקר למקום הנכון לו וגדלו מן ~~הארץ~~ וכאשר על כן גם הבהמה נקראו גדולו

חורף והשנות שהוא תורה שבע"פ מורה מצותו שתוקעין רק בכפה ~~ודרך שלו~~

~~... בין השופר לכפה~~ השלשות ~~...~~ לצבק בבהמות מעט מעט ולא

בפעם אחת ועפ"י נאמר חנוך לנער עפי דרכו כי כמו שהנער אף דרכו לגדל

שאינו ניכר ~~...~~ ליום אף לא לחודש ~~...~~, רק אחרי שנה או שנתים ניכר

גודלו גודל בנפש אא"י לגדלו כפאי ~~שהוא עפי אונו ...~~

~~אמת ומחיל להתגנות ולעשות ...~~ וכבד אלו הדרך ולאיזה ~~...~~

~~... ובמקאור ... בעקבי~~ ובבר בבר מדה הבדה ספרו מוסר כאל

ליש ליש ~~... ושתה~~ עפי התורה ~~...~~ מיום ליום עד שנה או

שנתים והי' ניכר שהולך וממעט קבלו עולם אחד עולה למעלה וכן הוא בשופר

~~שהחל ... הולך ונתרחב מעט מעט עד שנתרחב ... הרבה עולה למעלה להורות~~

~~ובו ... בעולה~~ למעלה ~~...~~ ולכן חלל בקרבו כחלל השופר.

שנתרחב מעט מעט ~~...~~ דבל פעם ויותר והנה לזה היו דקבלה המפורש בגמ'

לומר מלכיות זכרונות שופרות כי מורה על אלו השלשה מלכות מורה על

~~דרך ישר ... שהוא הופך ...~~

~~אחר אלך רק דרך ואלך~~ זכרונות מורה על תורה שבע"פ ~~...~~

~~...~~ ושופרות מורה על הנוסע

דרך העדרה ממטה למעלה קחלל רחב ובדרך כבושה כחלל של שופר שאז להפוך

הדרך כי ושלו דפנות בצדדים והגלי עוקר דרכו הכבושה ושאם יש נקב כל שהוא

בסמוך ~~...~~ קול שופר כנודע דינו לזה מורה אשר לא נסוח דעת אופלו רגע

מדרך הכבושה והי' מתג ורסן ~~...~~ ושצריך לומר מלכיות זכרונות ושופרות

מורה על שלא נסוח דעתו מזה והי' רגיל ~~...~~ דבוו ~~...~~

שתורה

ויעתם ולכן מה שדקדקנו לעיל בתחלת הדרוש במאמר פי' ובמה בשופר, האומן על ידי שופר עלה לזכרון לטובה והאיך מחליפין בשופר, ולדברינו א"ש שבשופר כלולים הראש והתוך והסוף של התורה וכנ"ל א"כ הוא מצוה כוללת כל התורה והוי כאלו ~~קיים~~ [דוחין] כל התורה כולה וע"כ ~~[illegible]~~ שפיר שמחליפין אותו [בשופר כנ"ל וגם עולה לזכרונינו] ~~[illegible]~~ לפני לטובה ע"י השופר וכנ"ל והבן.

ב"ה ביוד פי' כל התיבות מלות וכמבואר מן הנחמד מאד וכאו דכתיב כי אדם אין צדיק בארץ [ורק ע"י תשובה מאהבה שזדונות נעשות כזכויות (יומא פ"ו)] ע"כ נתן לנו מצות השופר שהוא כוללת כל התיבות מלות כנ"ל ועי"כ כתוב ויש תשובה פי' שהם מולדא אחה"ר. והנה תשובה היא מלשון שבירה הלשון תשובה הלשבירה כי השופר שובר את הלב ומעורר לתשובה מיראה כמו אם יתקע שופר כו' ואח"כ צריך לבא לתשובה מאהבה שזדונות נעשות לו כזכויות ויש בידו כל התורה כולה. ואם לא עשה ח"ו לתשובה מאהבה ע"כ יש בידו מצות שופר שהוא כוללת כל התיבות מלות כנ"ל ובכן מדת הרחמים וזכות על ידי מצוה זו שמולש רק כל התיבות מלות לעולם. ואולי עכה"ש עלה כו'

~~בתורה שם~~ שבע"פ הוא העיקר אשר כרת הברית רק בשביל תורה שבע"פ וע"ד

השופר שבו מעוררין זכרות ועקדת יצחק פסוק להיות נזכר דבה בתורה

שבע"פ שבזו הקבלה לאברהם והנה אותיות שופר מורה על אלה השלשה ש'

מורה על דרך ארץ כין שא' שהוא לשון הוא בגל ד"א ויתר מכל המעלות

שכל האברים נבראו [illegible] ופעולתו מקטן כמו הרגלים את שאוני וכול להלוך

מה' נבראו וכן האוזן את שאוני מבין מה ששומע מה' נבראו אבל השן

אינו רק שלא בזמנו רק בבאו כשמגיע זמני כשאפשר לו לאכול ועוד שלא

נשם שבו אומו ופ' הוא פה מורה על תורה שבע"פ ור' הוא לשון שורש

ולשון להשריש כל שש"ב לשרשו כאשר משרש שרשים רעים של

~~צוקמתו הקהמולים ומדתה מכן שפור המורה שהתחלתי שאמר [illegible]~~

לפני מלכיות זכרונות שופרות מלכיות שתמליכוני עליכם

זכרונות שיעלה זכרוניכם לפני לטובה ובמה בשופר ששופר מורה

~~על כל אלה השלשה שהולכך לאמר דבה ואוסף זה שבקרבנו כי [illegible]~~ (והראש והתוך והסוף ופתח שו"י נערב להשוב הנפש לטהרה ופתי' לזו שדוק הדבדקים [illegible])

ומדתה נבין מדוע באמת לא כתוב בתורה שופר רק (הבה) תרועה

כי אמרו שהקב"ה חפץ לצות (אותו) ברה' שיהי' (בוידוי) ~~[illegible]~~ שמצוה אשר ~~[illegible]~~ והי' [illegible]

~~[illegible]~~ עד כל תרוג מצותו ~~[illegible]~~ והוא השופר כנ"ל. ~~וכל הוא [illegible]~~

~~שיהי' בו כל תרוג מצות הוא דבר קשה מאד ובמה נערב בבון [illegible]~~

~~טוב שיהי' [illegible]~~ תרוג מצות בכלל במועט מחזיק המרובה אבל אם אפשר

שיהי' תרוג מצות בפרטות ~~[illegible]~~ ובזה רוצה ורוצה ואת שאינו

ובמעט מן הנמנע משום דכתוב ~~[illegible]~~ אדם [illegible] אשר יעשה טוב ולא

יחטא. אבל מה' אפשר ע"י תשובה שאמרו על ~~[illegible]~~ זדונות נעשו לו כזכיות

~~[illegible]~~ כתוב תרועה [illegible] רשע כי [illegible] נשחו קטורת עולה תרוג הלבד

כשתחלוק ~~[illegible]~~ וכל אני אומר חון

שתרועה עולה תרוג (עם הכולל) כשתחלוק ע' בגל [illegible] מאותיות את הע'

~~[illegible] ושם התחברון עם הכולל וכל [illegible] והטעם ול' שם ולפרח~~

שצריך להחלוק אות גדול (דויספר) באות קטון ~~[illegible] שבאות~~ אין שעור

לתורה ~~והבו שנגדל~~ דשודר תרוג הוא רק לפי השגתנו אבל

באמת

ביומת שופרו גדול ותש ועי' מורה שזה היות הגדול שעירו גדול והיה בשחשון

וזה שמורה שהכון שלקו אהי' קודינו כל תכל מצות פרטות ע"י תשובה

ולשון תרועה בשבט ברזל ובראש ג אך

שעובר ~~שעושה~~ הלק שתרועה היא לשון שבירה לפעמים נותקע שופר קודר וזו

~~ובעם~~ לא וחרבו שמסר לנו עצם שאפילו אם חד לא עשה דודינו תשובה

שלמה מ"מ אפשר מצד הרחמים לזכות אותנו ע"י מצוה זו שהוא שופר

שמורה ~~שמורה~~ על כלות התרועה הכלל וכל ונלמד משופר של זהב ואולי

בתהלים מ"ז

שנהשכלה ילקים בתרועה כי' בקול שופר ה' שתוקעים שהוא מצה"ב

מתאלה כשיש דודינו כל תרוע מצות פרטות ע"י תשובה ושברון לב שתשובה הוא

שהוא רק כוללת כל התשגחות וכל הבא בתהלים פ"ט

אבל כי שהוא מצה"ב מתגלה אף בשופר ואולי שזהו שאשרו העם יודעי

אומר פר כח אין

תרועה כי' בזוהר פנים והלכן ואומרו במדרש לפי אלה ~~אנוש~~ ובדרום

שהן מכוונין לפתות

להרוע' אלא ~~שאשרו הבא שופרים לפתות~~ את אורים קתרועה ה' בתשובה

והכו את בוראים ומפייסהו ואולי כי' בזוהר פנים והלכן ה' כי נודע

שתרוע מצות אלו הם שיעור קומה של מעלה והנה כשיעור קומה

נתפשט בכלי קטנה כמו הפוטוגראף שמצמצם קומת איש על לוח קטן

אף שכל השיעור כולו בו אבל אין לו שיעור קומה ואין לו הפנים של

האיש רק החלקים ותקבו כי החוטם והמצח והעינים והאזנים והידים

והרגלים כלו ביחד ואין דין זה לזה אלא כמות השערה ועפ"י אין לו הפנים

של האיש אבל אם עושים הפוטוגראף כשיעור קומה וגם לעברים גרעסער

אז יש לו תואר הפנים של איש ומהש"כ כשיהי' בתרועה והי' בזוהר פנים ולכן

כי היא השיעור קומה של מעלה ועפ"ז כי והו הכל מתוקן ועשו ושרים תשובה

שלמה והי' זה השופר שופר גדול הל' גדול כשיעור קומה שלימה ועפ"י

אומרים תקע בשופר גדול לחרותנו ועפ"י הקרא והי' ביום ההוא יתקע

בשופר גדול אשר"ה דב

הורע

יום ב'

לא ידבס

בקרואה והנו אחרו הפרקים הגולה כי ועל הענין אפשר לומר דהנה הענין של

שני ימים של ר"ה שיום השני הוא של פרקים אבל לא כשאר ימים טובים

ע' בו"ק ד: ואף ואפילו בזמן המקדש ע' ר"ח ה' ס"ו קה"ח ומאמה פנחס דף ה"א

של גלויות ~~הבא בזמן המקדש~~ אבאו' הוו גם שני ימים ויקראוה ואמרו שיום

הראשון

לשון ועולה ... ואז במעמדו כפשוטו

קד

~~הראשון דיני קשיא וגם ב' דינא רפויא אלו אפשר להבין עפ"י הפסוק שהם~~
~~של מטה ששינו ראיון פשקאות לבחור אנשי חיל לבקר לאנשי אלבקאו והשרים הצדיקים~~
~~אל הבוקר מתנהגים בדין קשה וכל העובר תחת ידיהם כמעט לא ונקה~~
~~זה מוכתב לאוניברסיטה של מלך וזה לבקר שנקרא אוברפרופסור~~
~~וזה לבית החולים שנקרא שפיטאל ושם נעשה פעולה בעור ובאיום~~
~~ובפנימים אלוהים בדבר וכאשר עד שנעשים חן בעיני הראש המבקר~~
~~ואומר ונותר לאיש אחד ותאספו שרי הבוקר מחדש לחזור ולשום עין~~
בעין חמלה ולא דוד קשה ונחפשו זכות להוציא לחפשו או שיהי' דוח'
לתלות זכות וכן הוא הסדר למעלה כי מלכותו דארעא ~~דרקיע~~ כעין מלכותו דרקיע
~~כד דאורייתא אמרו ז"ל~~ בברכות נח: המשכילים לדין בולם או' דרה' ומי ועומד נגד הדין
הקשה ולא יודע ערך נפשו כתינוק ומשלו"ד ומהדרין באשמה ומרבין בקבלי ~~ולפעון~~ ונזכר וכתבו בשם
הפורוצל' כשבאו בתאונים סבלי לווים בוסים נראים וכד שזה דנין דו"י בה"ט בסוד הקפ"ד
אותו למעלה ~~השיבוהו עמו וקרבים~~ וע"כ דן בולם הב' בדינא רפויא מאוד בעיני הקבה אמר אני אעשה
כבקשת הבמופעים בני ~~ובואו~~ אחר אעשה בוקר מחדש שלא והי' כל
בדין הקשה ושוהי' אוצה זכות ~~הפרצו ומצאו חפשו והי' נעמד לטוב~~
והנה מש' אחר הדברים האלה בשוטו נראה שספק אליעזר דמעשה
שילח ושמעאל ממנו ובמעשו דאבימלך שכרת ברית עם אברהם ומה ששנו
ענינים אלו סמוכים נראה ~~לפרש~~ נל"ל משום שהם מענין אחד דהנה ר"י מה
ששרה אומרה גרש את האמה הזאת ואת בנה אמנם שרה הי' לה רחמנות גם
על ישמעאל ולא מחמת אכזריות חולה ~~דשתה~~ אמרה זאת רק כוונתה הי' עפ"י שאמרו (בבר"
במש' הצרפתית) לאלוהו כי בזאת אלו להצפור עונות כי כדי שלא הי'
אלוהו שם הותה הוא צדיקת נגד אנשי זורה ובשביל אלוהו לשם הותה הוא
נראות ברשעה כל' נאמר כאן ששרה הבינה שבכל ישמעאל והי' עם יצחק
והי' הוא כרשע נגד יצחק אבל כשילך למקום אחר והי' הוא כצדיק נגד אנשי
מקומו. ~~ולפנש~~ גרש את האמה ואת בנה כי כאמה כן בנה שגם הגר
כשהותה בפני שרה לא הותה ~~כצדקת~~ ~~אף שהם~~ ~~לעצמה~~ צדיקת הותה וקחזין כשלברחה דבחן ולמחפש זמה
~~ונצקאו ג' מלאכים לדבר עמה~~ כשברחה ~~מאמה~~ מדולה דרבין ז"ל והוי שברח לשרה
אשר

יום ב' דרה תשמ"ו

אשר אנה מרגשת כשהיא לפני שרה שאינה כצדקת ~~ולמה תקל גבורתה~~
בעיני ומ"מ ~~גם שם הי' כן כוונתה~~ שתענה כדי שתברח מפניו ושם תהי'
צדקת ומ"מ אמרה לאברהם חמסי עליך אנכי נתתי שפחתי ~~בחיקך~~ בחיקך ותרא
כי הרתה ואקל בעיני ישפוט ה' ביני וביניך ר"ל שודאי אין אדם להחזיק טובה
לעצמו לאמור אני גדול ממך אבל אברהם הי' לו לומר להגר שאל תקל גבירתה
בעיני כי אף שצדקת את אבל נגד שרה גבירתך אין את חשובה כלום
והנה היתה יכולה לעשות תיכף ענין זה לגרש אותה והי' זאת טובת הגר
שמשם תהי' כצדקת אבל לא רצתה לעשות בלתי דעת אברהם שכבר הוא בחיקו
ומה"ש אנכי נתתי שפחתי ~~בחיקך~~ בחיקך ואח"כ השפחה ברשות שלו היא ושלו לגרש
אותה אבל כיון שכבר נתתה בחיקך אין לו לגרש בלתי דעתך אח"כ
למה תסבול גם אני גם היא ע"י חמסי עליך בזה ולזה אברהם הנה
שפחתך בידך עשי לה הטוב בעיניך ואז ענתה אותה כדי שתברח לטובתה
ואמנם מלאך ה' אומר לה למה לך לברוח לתפלות זה שובי אל גבירתך והתעני
תחת ידי' וכשתהי' נכנעת לה ותרגישי שאת אינך כצדקת נגדה
~~ואז~~ וכתוב אשכון את ~~בכבוד הכתוב~~ דכא ושפלי נ"פ ולטעם זה אמרו ז"ל באבות פ"ד הוי זנב לאריות ואל
תהי ראש לשועלים כי אף שיש מעלה כשהוא ראש לשועלים שנראה
כצדיק נגדם אבל יש יותר מעלה כשנכנע תחת גדול ממנו אף שאינו
כצדיק נגדו אבל קרוב ה' לנשברי לב ומ"מ אומר לה המלאך שובי אל
והתעני תחת ידי' ואולי שזהו גופא הי' כוונת אלוהי שאלו השוב לצרפת
כלום כי כיון שהצטרפות הרגישה בזה שנגדו היא כרשעה זה גופא
הי' לה למחסה שהוא נעשה זנב לאריות וקרוב ה' לנשברי לב ולכן
אלו הי' ישמעאל נכנע ~~תחת~~ לפני יצחק וכן מעוקריו אלולי היתה הגר נכנעת
לפני שרה לא הי' מגרשת אותה כי הי' זה טובתה שתהי' זנב לאריות
אך כשתקל גבירתה בעיני גרשה וכשאמר לה המלאך שובי והתעני
תחת גבירתך ומסתמא כן עשתה שוב הניחה שרה אותה אבל כשראתה
וישמעאל מצחק עם יצחק כאלו חברותו נגד גופו לא התענה תחת ידו
והבינה שודאי גם אמו גם אינה נכנעת כמש"כ ז"ל בסוכה נ"ו: שותא דינוקא או
דאבוה

ז

אין דוגמתו עפ"י תורה גרש האמה כי זאת רעה והנה אומר הכתוב
שהרע לאברהם על אודות בנו ולא על הגר כי גם הוא שהי' כן משום שעוד
מכבר בהתחלה לא נכנעת מפני שרה אף שאחר שהוכיחה המלאך נכנעה
אבל להורות שאחז שבה לדרכה הראשון וכמש"נ ז"ל על הגר גופו בב"ר נ"ג להלן
חוטריא אחוריא ועוקריא קמיא ובפ' לעיין לה ואותם על הנער אף שודע
ששרה לטובתו נתכוונה מ"מ סבר משום שהוא בנו ואתה טוב לו אם יהי'
אצלו בדרת אולפניו שלו אולי יהי' צדיק גמור גם אצלו ואמנם הקב"ה אמר
לו כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה ואמרו ז"ל במ"ר ב"ר פרש"י בקול רוח הקדש שבה
~~[illegible]~~ מפני שאברהם הי' טפל לשרה בנביאות מה [illegible] ע"ו באמת
להרגיש יותר שאברהם אדונו והי' טפל בנבואה לשרה ולדבריני
ל' שהכוונה בדבר הזה לבד כי שרה ראתה בנבואה שישמעאל לא
ישוב ואתה אף אם יהי' אצל אברהם עכ"ז טוב יותר שיהי' חוץ ממנו
ובמקום שמה ויהי' נראה צדיק אצל אברהם לא הי' אפשר
להתגלות צורת בנבואה לומר לו בשורה רעה שבנו לא ישוב ואתה
עכ"ז נעלם ממנו נבואה זו רק אומר לו שישמע בקול שרה בלי טעם
והטעם לא הגיד לו שלא יבשר לו רעה ואדרבה מצינו שהטוב
בושר לו שיעשה תשובה בימיו וכמש"נ ז"ל בפ' לך ואתה תבוא כו' תקבר בשיבה
טובה אבל הרע מבנו לא בושר לו ועכ"ז נעשה לו נס במדבר דהבאר
שכתוב באשר הוא שם ודרשו ז"ל בב"ר נ"ג שהמלאכים קטרגו או שעתיד
להמית בניך בצמא ואתה מעלה לו הבאר והשיב הקב"ה אבל לעת
עתה צדיק אני מעלה לו הבאר וזהש"כ באשר הוא שם הרי כעת
והנה תאמר הי' קשה לו באמת הואיל באשר הוא עתה ולדבריני נכון
ר"ל שהוא צדיק רק באשר הוא שם אבל לא נגד זה שצחק ודפני. זה
הי' עיון ושמעאל והגר ומסמך מעשה דאבימלך שהי' ג"כ עד"ז כי
אבימלך רצה צדות לפי שלוה שאברהם הי' שם הי' נחשב לצדיק
וכמש"נ הגוי גם צדיק תהרוג והקב"ה השיב לו ג"כ בחלום
לפקח עשית צדות רק כשאברהם שם ובאו נחשב לרשע ועשה
אין

אין רבקה כבר להיות נכנע תחת אברהם וגם זה לא אפשר כי מלך הוא ואסור
לזלזל בכבודו ומלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול ברמזות וכו' הטעם הוא משום שהכבוד
אינו שלו רק של העם והמדינה ע"כ אינו אפשר בדבר שכורתות עמו ברית
ובדרך שאברהם יכנע קצת ולא הרבה כי אם הדין הי' כיון שגר אברהם אצלו
והוא כגר בארץ שלו שהי' אברהם נכנע לו אבל זה אחז' שיצטרך את רצונו
ועי"ז יהי' הכנעה מה שאברהם לא הי' נכנע לו ולא הוא אליו וזהו הוא
שוב אצל אבימלך הכנעה במה שאין גר שלו נכנע תחת ידו אבל מ"מ אין זה
הכנעה גמורה שהי' אסור למחול על כבודו כי מתכוין אף רק שמ"מ אברהם
נכנע קצת ונראה להמדינה ג"כ קצת ומשו"ה ~~…~~ ואמר אבימלך ופיכל שר צבאו ~~…~~ כו' שהוא
פאופטרופוס על המדינה ונכנס בדבר כריתת הברית שאין בו זלזול
למדינה וזהש"ו לו ~~…~~ אלקים עמך כו' ויאמ' אנכי אהי' כרשע
נמדד ואין תקנה רק להיות נכנע לפניך רק זה אינו ע"כ יהי' ההכנעה עד"ז
שאני לא אמשול בך שאין הדין הי' למשול וזהו ועם הארץ אשר גרתה בה בך כי אתה גר במדינתי ומה
שלא אמשול הוא הכנעה וזה מותר לו לעשות שמ"מ אינני נכנע גמור דהרי
מ"מ אתה נשבע לו בכריתות ברית וזהש"ו ועתה השבעה לו בי' אם תשקור
לו כו' היינו גם זאת אנדות שלא יהי' לו, שוב למזכרת עון צכותך אם
עדב זה שאתה נשבע שלא יגיע לו רעה על ידך ואם צכותך יהי' לו למזכרת
עון הרי מגיע לו רעה ע"י ואתה נשבע שלא יגיע לו רעה ע"י ואלקים ימלא
שבועתך כי זהו שהקדים ואמר אלקים עמך בכל אשר אתה עושה ואמר כחסד
אשר עשיתי כו' תעשה עמדי ועם הארץ אשר גרתה בה ~~…~~ ר"ל ע"י אני אומר הכרותות
ברית באופן זה שאתה תהי' תנשבע ולא אני ג"כ כדי שלא יהי' זלזול
למדינה כי אינו יכול למחול כבודם ונרצה לו אברהם ואמר אנכי אשבע
אבל קודם השבועה הוכיח על אודות הבאר שגזלו כי אחר השבועה
לא יוכל לתבוע לו שוב כיון שהקדים שהשבועה יש משום כבוד ארצו והשבועה
קאי על הכל שלא יזלזל בכבוד ארצו ומדינתו שוב לא יוכל
לומר בני מדינתו שגזלו ממנו שיפגע בכבוד ארצו ועוד שהשבועה
לא הי' בהבאר ע"י מ"מ מהמזכיר והוכיח קודם השבועה כבוד ארצו הי'
רבה

יום ב' דר"ה תשמ"ג

רצה אברהם לשמור בדברו שלא יהי' להם מקום כלל לענות עליו והכן והנה
אחרי שאברהם עשה טובות אלו לישמעאל שלא יהי' נראה רשע בפני יצחק וכן
לאבימלך שלא יהי' נראה רשע לפני אברהם וידוע שאמונתו של הקב"ה היא
מדה כנגד מדה (עי' סוטה ח:) ועי' רצה ות' שהי' דוד בנו מצוה כדי אשר לא ידע יהיו
נדונים כצדיקים חוץ מזה והוי חו' רשעים ואמנם אין אפשר באמת הדבר הזה
כשהי' רשעים והיו נדונים כצדיקים והלא משפט אמת ואמנם יוכל להיות
על דרך שאמרו שאף אם בפעם הראשון יהיו נדונים כרשעים מ"מ אפשר הדבר
כשיפגעו ויבקשו לחזור ולשפוט בדין חולה אחרי שעבודתו ... ושבו
לדין לחפש זכות והי' להם הזכות מצוה בפעם השני ואודה זכות
להם בפעם השני היא בזה גופא שדרכו מדה כנגד מדה ולכן בזה הזכות
של העקדה שעצם דינו בפעם ראשון מלפני הקב"ה בדרך נסיון שהי'
יצחק עולה ולא המתין אברהם לברר זה הנסיון ואיך שאמר לו כי
ביצחק יקרא לך זרע ועכ"פ הי' אפשר להמתין ולבקש עוד הפעם דין
רפואה כדי שיתקיים מש"כ ביצחק יקרא לך זרע. ועשינו כאותה כה בתורה
במשה כתיב ויבקש המיתו וצפורה הצילתו במילת בנה אוקי לא
המתין בדבר רק שהשי' בעצמו מתעורר בגזרה שני' ואומר אל
תשלח כו' כי הי' רק נסיון בזה הזכות וזכו תמיד אם ותעורר גזירה
על בניו בדינא קשיא וחזור לדון בדינו רפואה ואמצאו להם הזכות
של העקדה במידה כנגד מדה שמדה זו בטלה לעולם כמש"כ ז"ל (שם)
וזהו התיבת הכתובים ויהי אחר הדברים האלה של מעשה דעקידה
והאלקים נסה כו' ויאמר. אברהם כו' ויאמר קח נא כו' ולך לך אל ארץ
המורי' והלך בראשון (בב"ר נ"ה) מפני מה נקרא המורי' מפני שמשם הוראה יצאה
~~הוראה~~ לעולם ולדברינו אפשר לומר שכוונו שיצא הוראה לעולם מזה הל'
תמיד יהי' מעשה זו לגזרה והוראה חדשה לבטל גזרה ראשונה וזהו
עי' שתהלכו לעולה על אחד ההרים אשר אומר אליך הל' שיש לו לומר
עוד גזירה שני' בזה וכיון ששלח ידו אל המאכלת קרא לו מלאך
ויקרא אברהם. הל' שיש בזה קריאה שתי פעמים ובפעם

שנית

קטז

שנית הוא דינא רפויא שהנסיון דוגמא דינא קשיא ורפויא עכ' ומזה אזל
תמורתו עכ' קרוי להמקום די וראה אשר ויאמר היום בהר ה' יראה שמורה על
רחו' אחר כאו' שעומד לדינא קשיא ורפויא ומה"ש לו המלאך שנית בי נשבעתי
כי' בשבועה שלא יעבור ומה צריך שבועה אם יהי' הדינים רחמים אף שבועה
ועכ' בהשבועה הוא משום אפילו כשלא יהיו רחמים ומה' כי ברך אברכך
והרבה ארבה את זרעך ככל עכ' דבר' דבין אחר דין ועכ' אפילו לאומנו
רחמים ועכ' שפיר שקורין פ' עקדה ביום ב' דר"ה לחפש זכות זה ואפילו
אם יהי' דינא קשיא ביום א' וממתק הדין ביום ב' ויהי' רחמים וברכה אמן

לא נדפס

יו"כ

מכאן לא ניתן להדפיס הוא עד סוגיא שאחריו

ר"ח מבושם ועניתם את נפשותיכם בט' לחודש וכו' בט' לחודש
מתענים והלא בעשורו מתענים אלא כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב
כאילו התענה תשיעי ועשירי להבין הענין בדרך נאמר אם אמנו הכל פנים בפנים
בעמקו' וכעת נאמר בהנה ובזה שהמאכל והמשתה הוא המשלמת לחה השרשית
הנתכת יום יום מחום הולדו בכל רגע והוא ע"ד כמו צלוחית של יין כשנחסר ממנה
טפה ומשלימה בטפת מים שהחסרון אינו נרגש שעדיין עומד הטפה של מים
במקומה כאילו הוא כלו יין עד כשהולך וחסר הטיפות אז לאט ומשלימה
במים לסוף כלה הלחלוחית יין ונעשה כולו מים כך הוא האדם
מפך ומאי עד שנותות שפתבו כל הטבעיים והנה נחקור בזה אדם
נברא שיחיה לעולם ואם לא הי' צריך לאכילה ושתי' אחרי שלא היו
כאו' להשלים הלחה הנתכת והיה נברא שלא ימות ולא יצטרך לחה ולמה
על אכילה ושתי' אלא שבאמת ול' דמאז שנבראו שלא יחיו ותיקן לחה היינו
שלא יתק מעצמו אבל ע"י המזון שבע"כ שניהם מזרועות ומופרש
מהם לחה השרשית כי הצריך מוחמר כח האדם ועכ' החולים
חז"ל והטבעיים העידו שעי רוב התשמיש מתקצרין ימי אדם ונחלש
כחו והיא סיבת כל החליים כי הלחה השרשית מופרשת ולכן
עבו ועוד שצריך להשלים ועכ' בע"כ אתו' לומר שהאדם שנבראו שלא ימות
והי'

לוף תרמו

והנ' כאלקים כי כל שיש לו התחלה יש לו סוף ואמנם ודאי יש חלוק בדבר כשהלוחה
השרשיות נחסרת ממצאו כל רגע האפולה והשתנ' שמשלמת אותה אזי
להשלים אותה ממש כיון שהטבע בשעת הבריאה שבראו אותה ית' עם
בריאת הבעה בראו שתתק אזי שישלים ממש שום דבר אבל כשנבראו
האדם שלא ותק דטבע אונה נתכת כל שעה רק בשעת הזווג מפרוש
ממנו לוחה השרשיות גם כבר אפשר הוא שעי' אפולה ושלום הלוחה
ממש כמו שאנו רואים אם יחתוך אדם בבשרו אפשר שעי' הסם
שיחבוש עליו ויקרום עליו עור ובשר מחדש ואמנם גם זה אמת שתמיד
ניכר הבשר והעור שקרם עליו מחדש וניכר חדש מפני הישן ועכ'
הוא אשר דברו ז"ל שהאדם לא יחי' לעולם בזאתו הצורה רק יהי'
בדרך הפשטת צורה והלבשת צורה חדשה כי תנבראו אך
שיעמוד לנצח בזאתו צורה כי לא יוש על הזה ולדברינו מכוון
שעי' הזווג הולך ממנו הלוחה ומשלמת לו האפולה אבל באלו צורה
חדשה נמד אותו חלק שהותך ממנו עד שברבות הימים שאצל ממנו
בכל פעם חלק מהלוחה הראשונה ומשלום בלוחה השני' כל פעם חלק
עד שמתלבש כל צורתו מחדש עי' שהלך ממנו בכפי' צורה הראשונה
עד שברבות הימים הלכה ממנו כולו והלביש אחרת תחתיו ולכן
ולכן ז"ל שהוא ית' שם בטבע פרי עץ הגן שאכולתם מהם אזי שישלימו הלוחה
שהלך ממנו עי' התשמיש רק באופן זה שיאכל מהם קודם התשמיש
משאר פירות שבגן ואחר התשמיש יאכל מעץ הדעת אז ישלים הלוחה
ולא באופן אחר וכדרך הרופאו הידוע התחבושת לאיש .
בבשרו על דשתי קודם שיחתוך הבשר ואחכ' חותכו ואחכ'
עורה עליו תחבושת ואז ורפאו המכה ויקרום לו עור ובשר אחר
וזהו אשר כוונו חז"ל באומרם שאדה"ר אכל פגה שבשבת הי' ראוי
לו ואוכלו קודם זמנו הוונו לפי שביום אסור לו לשמש ולו שבת הוא
לול עונה ועכ' אחר העונה הי' מותר לו ואמנם אדה"ר באמת
שמש ביום ומש"ה ז"ל שבשעה וזו נכנסו למטה שנים וירדו ארבעה
וכו

ב"ה

~~שיהי' דבר להוציא~~

~~דהוי קטן דהולכה כרבעי~~

דהוה דבר ודוע שמו שהוא מחוץ בדבר השני הא להוציאו ממנו כסף להוות
חוץ ממנו הראשון את רשעה להשיא בדיינים פסוק להדוא ראוי הנצה לדבחו נשל
הוציא מזה. וכן עם ירצה להוציא ממנו בקריר דכנף להוות חוץ ממנו כמעל
כל דמאום גבר. ע"פ את ה' שבחן נולד נפש ובדבר האור את העולם בשטן ובקדושת אש ה' ושמעאל
נולד אחרוו והוא ירצה להחשיך את העולם לבטל את דעת, יצחק הו' כשיך להוות ולתת מקום בקליפה
מיצחק בקדושה שמוכל לה התחבר אל יצחק שבא מאברהם, עד נולד ושמעאל עבים ~~כבר שלא יהי' ריעה כבה~~
~~ושמעאל יהי' כולל להיות מקדושה ושמעאל בקליפה~~ והבן. וגו' טרמיי א' שלא יצא ממהרהם רשע כבה ם)
~~שלא~~ ונמצא בעולם רשע ערוק כבה ג) כסו שהוי ויצחק כשיך עצמל כבם ~~שיאור את העולם~~ שיהא דבחו מהאור
את העולם בקדושת אחר שמחשכה ושמעאל.

ש"ה

ועוד כשאמרה שרה לאברהם גרש את האמה הזאת ואת בנה כרמב ורע הדבר מאוד בעיני אברהם בנו. אבל שרה
... שרה ה' אם שנדרה שמשמעאל מספק להוות בעולם לשלימות הבחירה ובכל מקום הי' דעתה שמשון מוכרח שיהי' דבר
יחד עם יצחק. ~~...~~ להסכים הקב"ה לדברי' ואמר כל אשר תאמר לך ... בקולה רוהק שרה ... תוסף
ראתם שמעון מברך שהי' ושמעאל דוקא כמון בבית עם יצחק ולשלמות הבחירה די שיהי' במקום אחד נפרד.

[illegible]

לוט״ז תרמ״ו

וכן יאמרו שהנחש ראה ששמשו ונתקנאו בהם ועפ״ז יל׳ שזה הי׳ סבת
הסתת הנחש שהשיאו לאכול משום שאחר התשמיש הי׳ אז הוצרכו לאכול להשלים
לוחה השרשית ואולי מטעם זה נקרא עץ הדעת טוב ורע אחרי שזהו המשלים
החוות ומלבוש צורה חדשה שהצורה הוא הדעת ועצמם אינו מלבוש צורה החדשה
רק כשאוכלה אחר תשמיש אבל לא כשאוכלה ~~אחר~~ קודם תשמיש שאז מקלקלת הלוחה
כי אחרי שעם יה׳ בקטנה להשלים הלוחה הרי מסבבה להרבות לוחה וכדר ידוע
דסבעיים יותר יש נזק בהרבות לוחה מבמועט לוחה כי מריקו הלוחה
נתקלקל ~~ההתלאל~~ בהתאוות והתרפקה עד שמתאוה לאותה ועפ״ז אמר
כי ביום אכלך ממנו מות תמות ע״י רבוי הלוחה ויתר מכאן ועפ״ז הוא עץ הדעת
טוב ורע הינו טוב לאחר התשמיש ורע קודם התשמיש וזה שנכנס הנחש עם חוה
בדברים כי שיטת חוה הי׳ כשנאסר אכילת עץ הדעת ותלה ביום וכמ״ש
ביום אכלך ממנו מות תמות הוא אף שהי׳ התשמיש ביום מ״מ אוסר
האכילה עד הלילה אבל הנחש השיב שאינו תלוי רק בתשמיש וכיון שהוא
אחר המעשה שוב מותר ומצוה אוכלו ומה שתלה ביום משום שאוסר לשמש
ביום אבל כיון שכבר הוא אחר המעשה וזהש׳ לא מות תמותון
כי אדרבה ואע״ג שביום אכלכם ממנו ה״ל אכילה ביום מ״מ ונפקחו עיניכם
והייתם כאלקים יודעי טוב ורע ה״ל ויודעו טוב אמר והייתם כאלקים ה״ל שתהיו יודעים
בדרך הפשטת צורה והלבשת צורה ורע ה״ל עם לא ~~תאכלו~~ תאכלו והי׳ רע כי לא הי׳
תאורה ללוחה השרשית שהלך עכם וזה אינו מוסב אל והייתם כאלקים שאומר
כן הוא ענין בפ״ע ועפ״ז אין לפרש דומים רק בין קודם המעשה לאחר
המעשה ואז ותרא האשה כי נחמד כו׳ והינו כי בראות יל שלכאורה לפי
דברינו אפ״ז הי׳ עיקר החטא במה ששמשו קודם אכלו יום ורמז לזה נראה
שהוא במה שכתוב והאדם ידע כו׳ חוה אשתו שמפני מה נקרא תשמיש
וידיעה שנראה שלפי שהי׳ ביום שאוכל ~~אמר~~ שוק לשון ידיעה שהי׳ משמש
לאור היום ועפ״ז מזה הנחש וכמ״ש ז״ל אף שגם באלקים כתיב לשון ידיעה
וכן בשאר מקומות כבר מושאל הוא מתשמיש הראשון של האדם אבל
תשמיש הראשון ממ׳ נקרא ידיעה ועפ״ז דבורנו נוחו

אמ״א

ומש"ל שיהי' גם כל חטא כו המכולה אחר התשמיש לפרנ"און חטא ומה
שנתלה החטא בשמולת הוא משום שהצווי להדבק על המכולה הי' והוא לבן
שלא לשמש ולא לאכול כו מן המכולה שנצטוו נשאר התשמיש ממולא לאיסור
ועכ' תלה החטא על מה שנצטוו בפירוש והתשמיש מכללא וזהו שכתוב
ותתן גם לאישה עמה ואכל ר"ל על שהי' אישה עמה ר"ל שכבר הי' אחר
הצווי וכ' זהו שהי' הטענה שאמר ומזלו שזהו שדרשו ז"ל במ"ש אדם
האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי ואוכל ודרשו ואוכל עוד שול"ג
צות היו הכוונה האישה אשר נתת עמדי ר"ל כבר היתה עמדי שהוא אחר
תשמיש ועכ' ואוכל עוד שמעתה אין איסור ואמנם חטא הנחש זה הו' ול' דהנה
כבר גם זהו שאלת הראשונים מאין ולמה נבראו כחות הטומאה בעולם ולפרנסו
ול' דבר חדש שהוא שכתוב ואדם דובק בו ולא נמשל כבהמות נדמו ואחז"ל דרשו
על אדם הראשון אדם דובק בו ולא שלא נתרחקו עד שחטא ונגרש מג"ע דהנה
באמת ואדה"ר נצטוה על פרי' אילנים וצות. פרי' היא ערלה שאסור לשמש
בהם שאז נבראו לגנה והנה כתוב ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך והנה
ואדה"ר קודם החטא הי' דבוק כביכול בו ית' ואחר החטא הוא שנתרחק אבל
קודם החטא הי' דבוק בו באין מקום פנוי ואמנם בשעת הצווי צריך לומר
שהי' הדביקות באין מקום פנוי דהרי לא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך
כתוב ושם לא אמרו דוקא דבר עבירה אלא אפי' דבר הצורך ומצוה
לנקות אי' לתורה ותפלה מכל דבר שיקוץ ואמנם דבר ערלה הוא
והל' כאן וכש' דגלוי ערוה ולכן הי' הדיבוק רק דבר שכתוב והנה כו
נ"ב עליון שסביב סביב אדם וכן סביב סביב חוה נ"ב כו' כביכול ולכן אחר
אותיות לן הוא מ"ס ולכן שאותיות עליונות הם כמו שכתובים בלוחות שהי'
אותיות מ"ס דנס ויתני הכל אומר שמכאן נתגלו אותיות מ"ס בעולם וכו' מצות
לן שנצטוה דפרי' שהוא לנה ואז במקום שנצטוו הי' רוקות מהתגלותו
ית' רק סביב הרוקות וסביב אדם שהמצוה של פרי' רק אדם נצטוה ועכ'
לא הי' הרוקות באותיות אחרו שסביב הרוקות חופף מצוה של פרי'
ועכ' הי' הרוקות רק בעומל ונעשה ס' אבל חוה שהיא לא נצטוה על
פרי'

שכל מה שיהודי עושה בעולם הזה, כדי שיהיה לו ~~[illegible]~~ בעולם הבא, הרי זה ~~[illegible]~~

לא שכחו הם שיהודי עושה כל מיני עבירות כי אומר לעצמו שאני יהודי ~~[illegible]~~

הרבה יהודים אומרים שאף שאינם שומרים תורה ומצות ו"ד אבל בלבם שמור להם יהדות ואחרי שהם יהודים סודרים מזה שיהיה אחרי שומרים תורה ומצות ו"ד בדרך כלל או אחר כך כשיגיעו לזקנה ח"ו אז יחזרו בתשובה. ובאמת שזה בדרך כלל לא קורה ~~[illegible]~~ ומה שכן נקרה לפעמים שיהודים חוזרים בתשובה ושומרים תורה ומצות אחרי שנים רבות שלא עשו כן, הרי זה רק מפני שהקב"ה עזר להם ~~[illegible]~~ שיתעוררו בתשובה ושיעשו כן, ולכן אין זה אומר כלל שכל אחד ואחד יכול לסמוך על זה שיחזור בתשובה ~~[illegible]~~ ולכן הרבה יהודים ~~[illegible]~~ שלכן צריכים להתעורר בזה עכשיו מיד ולא לדחות את הדבר לזמן אחר ~~[illegible]~~

שם"ב שקדמו בהרואה מעריך טעם לשבת לומר שהוא בהתייחס מעלויו שהוא באמת תשלומין של הוצרים
שיש נברא בעולם של הוצרה שהעלם מורה על התשלומין ועלך מעשה בעמוד תחולה אחר בדי שתהיה
לסעודה מוד לפלגש, שתעלם הכל ועלם ואחר ומקיל בהפלגה שהוא בהויות מעלויו לאחרונים
פרוש מעלויות של הכל שיעלם הכל מוכן לפניו ועלם ואחר ומקיל ועלם שעלה (שיא בדף 432

431 שיב (או אחסור לרבות תלמוד עשה כדי ביטול בין אם ומוב מעלוי או לא שעליו שנברא אל לקדושים שאם תעלה

פו"ר הי' הרוקות גם בזוות דרבוע ונעשה ע"י הרוקות מ' והנה אם הי' שומר
המצוה כתיקונה והי' מצווה בלולה בלול שבת יונת תח הי' מדרבה קדושה גדולה
בזה אבל כיון שנצטווה בזום שאסור לזווג בזום ואדם שמא הי' בו מצוה של
פו"ר כן שהי' בעבודה כמו אבל הרוקות הי' בדוגל כנ"ל והצבר הזה התבער
לתשמש עד הי' תחלה ס' ואחר מ' ולפי שהי' בעבודה עוז' נעשה הסמ'
רע כיון שהי' נעשה סמ' ע"י שנצב עליו הי' לשמרו ושקאמת כן חסדו הי' שהפילו
בשעת עבודה אין הקב"ה מסלק השגחתו כי אלולי כן הי' בטל במצוות ועי' במ"ש
בזה הרמב"ן בספרו תורת האדם ועי' אמרו ז"ל שומר מ' ואשר הרעותו
שקוו על בריאות היצה"ר ועי' בשאו שם אל א"ב ומכיון היוו מציאות של סמ'
שנבראו שממנו נשתלשלו כל הטומאות ואלו שנבראו גופיו ממש בזום אבלק כי
אות תאות כי מזה נבראו הסמ' שהוא היצה"ר הוא המלאך המות ועי' שפתוק
תוסרק רעתק ולדבריני הוו הפורוש בזום אבלק היינו כשתשמש שאז
הוו הואכולה זו אבל אות תאות ומש"כ ז"ל שהאדם המעשה עבירה נבראו מלאך
משחית אולו שמכיון נוצא זה שאמה"ר הוי הראשון קדבר ועי' החטא גדול מאוד
שבראו הטומאה לדורות מה שלא הי' קודם החטא וניחא גם' בזה מה שכבר עמדו
הראשונים ז"ל במקום גם' במה שאמרו שקודם החטא לא הי' היצה"ר בעולם
ונשה אומר אונק חטאו אחרו שלא הי' יצה"ר בעולם ולדבריני ניחא מאוד שהצווה
בראו הקב"ה בטבע שתאוה לזווג משום שהוא מצוה של פו"ר אך במה שאכלו שמזה
מזה נבראו הסמ' והוא ראש לכל הטומאות ועי' חטאו ערוות שפוך שאמרו שהוא
ראש לכל עבירות כי מהזווג שהוא נבראו הסמ' ראש לכל הטומאות
והנה אם לא הי' אוכל ואח"כ מעיף הדעת הי' שוקל בזה מטרפס במה שהלך ממנו
לוחה הפרשנות והי' מקום בו גם' המגדרה של אות תאות כי מה לי קטלא
כולה מה לי קטלא פלגא והסמ' שבראו הי' זו השחתו במה שלא הי' יכול לחוות
לנפש כי חסר לוחה הוא והי' מאוסרו בזה רעתו אבל עדיין לא הי' מובלע
בו זוהמת הסמ' כי לא הי' בו כח רק לעכר את תוו וכנ"ל אבל לא
ונחש אבל אחרי שהשיאו לו הנחש עצה רעה לתקן את חוו במה שנשא מסף
הדעת ונשלם התכלת הלוחה שהופרש ממנו בעת שנבראו ע"י הסמ' מובלע

בו

כי שיפור הסמ׳ עם המעלה בו כי נכנס לגבולו מעלה בו ובא ע״י התוספת שעשה
כמו שמתגבר על אחר כשנכנס לגבולו ועוד שמעלה בו בא ע״י העבירה שנכנס
הסמ׳ ואלולי כן לא הי׳ מועלה ה״ה כו״ע נכנס עם המעלה בהמות הסמ׳ בקרבו
לעולם וע״ד שיפור שחטא גדול חטאו הנחש עפ״י שאמרו המחטיא לחבירו יותר מן
ההורגו והוא מעך להחטיאו ובאמת עצה בו בזרמאות תיתו כי ורצה להיות
מעופם בטומאה ושולט עליו הזכר׳ שיוכל להחטיאו שהוא יותר מן ההורגו וע״ד
נקרא הנחש ערום עפ״י שאמרו ז״ל אומר רשע ערום זה המשיא עצה למכור
בנכסים מועטים והמשיאו לקנות מעות בשדה רחוקה שנראה שמשיאו עצה להנצל
מגונה בדבר קטן ונופל בדבר נזק גדול מן הראשון והנה באמת אמרו ז״ל שגדולה
עושה תשובה וכן אמרו ז״ל יפגע בקין אמר לו מה נעשה ב דינך אמר עשיתי
תשובה ונתפשרתי אמר כך הוא גדול כחו של תשובה ואנכי לא ידעתי פתח
ואמר מזמור שיר ליום השבת והבין המדרש הזה אשר עמדו עליו קמאי וגם אני במקומי
וגם במה שנראה לכאורה כסותר במ״ש שעשה תשובה ומכאן משמע שלא עשה תשובה
שאמר כך הוא גדול כחו של תשובה לא ידעתי וי״ל במ״ש ז״ל שעשה תשובה הגון.
אחרו שאמרנו שאותו בחטא הי׳ ע״י שנזדווג שלא בכוונתו והנה לכאורה אמרו ז״ל
שגדולה פורש מן האשה קל שנה והוליד שדין ורוחין שכוונתו הי׳ במה שפירש
מן האשה לתשובה על שחטא בתשמיש שזהו גדר התשובה לפרוש עצמו אף במותר
לו ואמנם במה שפירש מכל וכל אינו תשובה שלימה דהכרת מצות פו״ר ורבו שגדל
שאמרו לו כן נשא למך ואמנם התשובה הנכונה הי׳ אם הי׳ פורש מן האשה כל
ימות החול אבל בשבת שהוא מצות עונה ולקיים פו״ר לא יפרוש ויקיים כך
לשם מצוה הי׳ התשובה נכונה והי׳ התשובה בדרך הישר לא שלא יפרוש מכל
וכל בך שבמקום מצוה לא יפרוש ויקיים כך לשם מצוה ואם הותה התשובה נכונה
לא הי׳ מוליד שדין ורוחין כי הי׳ עושה כהוגן ושומר מצוה לא ידע דבר רע כתוב
אבל כיון שהי׳ שלא כהוגן וידע דבר רע והוליד שדין ורוחין כי עדיין הסמ׳
בתוקפו ואלה הם תולדות הסמ׳ ולוחת השתלשלות והוא מגנה בראות קרי
שמצינו הוליד שדין ורוחין כנודע ואולי שמ״ש ז״ל שדין נבראו בע״ש בין
השמשות צאת הוא כוונתם שאחר שנבראו הסמ׳ עם הזיווג ומוכל מזה

הבדלת

בעצם ונבלע בו תוספת הס"מ והנה זה הי' קרוב לשבת כאמרו שבו"ב עלה לפני
ושבו בפומבי והוציאוה בפומבי הי' ועפ"ז שאמר בחייו אוכל עם הס"מ שנשתתף עמו
ואז הי' יכול לטמאו אחר הפנים שנגזר שיהי' אתו עמו ומשול בו ואז תו פתח.
טמאו בקרו כדי להוליד שפני כי אין לומר שהמתין מלטמאו כי אחר ששת
ימי המעשה אזי שהי' בריאה חדשה ועפ"ז שבהש"ק טמאו והוליד תיכף שפני
והנה אחרי שהרגו ש' איני כהוגן דהכי הולד שפני ורוחני ונשאל לקין
מה נעשה בפניך והשיב עשיתי תשובה ונתפשרתי ר"ל שהתשובה היתה דרך
פשר כי גם קין אמר גדול עוני מנשוא לשון וחזר ופי' אמר לו קול
דמי אחיך צועקים לשון רבים דמו ודם זרעיו כמ"ש ז"ל והוא עשה התשובה
בדרך פשר שמתחלה ישוב על דם הבל ואח"כ על דם זרעיו כי כבר כתבו חכמי
המוסר ז"ל בפירוש רה"י כתבתי בזה בספרי חנוך לנער עפ"י דרכו עש"ש
שהתשובה טוב לעשות לאט לאט ולא הרבה בפעם כי זהו עצת היצה"ר כדי שיפסיק
מן העבודה ולא יקום ומזה הפנים אדה"ר שלא טוב עשה שהפריש מאל ... רק הי'
לשמור עונות שבת ופתח ואמר מזמור שיר ליום השבת שכל שבקש אל עונן זה
כמ"ש להגיד בבוקר חסדיך ואמונתך בלילות ר"ל שיש להאמין בו ית'
ולעשות שלו בלילות שמוחקה לעונה ועפ"י שאמרו ז"ל שאמר לנשותיו
אתם עשו את שלכם והבנו כפשו דרחמנא למה לי אין לנו חלה לעשות
כמו שנפטרנו ועפ"ז ניחא לומר שזה שפגע בקין הי' אחר כל שנה ואז שב
לאשתו לקיים עונה בליל שבת כי לדעתו או שהפגע רש"י שאמר הוכיח לנשיו
למך לאהרג למך לקין ועפמ"ש רש"י שם ואז פגע אדה"ר בקין ואין תמה מה
שלא ראה ע"ז כי הי' קין גולה ואמנם התשובה הראשונה הי' כמו שאמרנו
שהי' לו לפרוש בימות החול ובשבת לקיים העונה לשם מצוה ואז תיכף
בליל שבת הראשון של שבת בראשית לא הי' אפשר כי לא הי' פסולה אך בשבת
השני הי' אפשר התשובה והיתה ראוי' ושבת שני הי' ט' לחודש כי
אדה"ר נברא בר"ה ועפמ"ש היום הרת עולם ובנודע ועפ"ז יום השיעור לתשרי
הי' יום שניכון לתשובה משנת הבריאה ועפ"ז ר"ל שבקיימת התשובה
בוודאי שהוקבע לדורות אחרי שנתרצה ית' על חטא העגל ועמ"ש ז"ל ונדבר
לפנינו

לוח׳ תרמו

לפענ״ד מדוע זה כי אמרו ז״ל שבחטא העגל חזרה הזוהמה של חטא אדה״ר
למקומו מה שבקבלת התורה נתקן הכל ועי״ז ז״ל שבקבלת התורה נמסרו
להורות שעיקר חטא אדה״ר הי׳ מחמת התשמיש ובגמר התיקון
ופרשו מתשמיש עד להורות שהיו התיקון של חטא אדה״ר הראשון שהוא
התשמיש ואמנם אחרי כן חזרו לתאוות התשמיש ועי״ז היו להם חטא
חטא העגל כי אמרו ז״ל שישראל ראו המרכבה בשעת מ״ת ונתאוו לשור
שבמרכבה כי השור להוט מאוד לתשמיש ועי״ז מכל הבהמות אין מסרסין
רק השור ועי״ז אמרו שור שחור בקרנו בנים מתוקן ומה״ש עשה לנו אלהים
כי׳ כי זה משה האיש לא ידענו מה הי׳ לו כי להם נאמר שובו לכם לאהליכם
שהותרו בתשמיש ולמשה אמר ואתה פה עמוד עמדי ועי״ז לא רצו שמשה
ילך לפניהם כי איש האיש ואיש פרוש למשה כי איש נקרא עש׳ שהיה בת זוגו
של משה ופרש עד״ז יקראו משה כי מאוס לקחת זאת ועי״ז אינו מורה על
אנשות לא ידענו מה הי׳ לו במה שנצטוה לפרוש ואנחנו אמנם מדוע
זה כי אנחנו נצטווינו לחזור לאהלנו ועי״ז צריכים מנהיג אחר ועי״ז
נתאוו לשור שבמרכבה ואחר מכל חיות שבמרכבה לאשר שור להוט ואתה
לתשמיש ונתאוו לזה ~~ועי״ז~~ ולכן אהרן בחכמתו ובפקחותו ראה לסכל עצתם
שעשה לא והיו שטופי זימה ועי״ז עשה עגל שעדיין אינו חושק לתשמיש שהוא
שור קטן ועי״ז תופר עצתם כשראו שהשור שרצו להוריד בא עגל לפי
שלמטה תוקטן הורדתו עד שנעשה מן שור עגל וכמו שהגאון בעה״ב כת׳
בטעמו שאח׳ הי׳ להוריד שור ממעלה למטה שבעה״ב תוקטן מחמת ההשתלשלות
אבל לדבריני הי׳ זה מחכמת אהרן שעשה כן כדי שתופר עצתם שהי׳
רק עבור תשמיש והם וכפרו שרצו להוריד ועי״ז ורצו לגמרו בקושתו ואמנם
מתחלה נסו אולו ויאל להם לתשמיש ומה״ש וקמו לצחק ודרשו ז״ל אין צחוק
אלא עד׳ ג״ע שב׳ שלדבריני עד׳ כפשוטו ונע׳ שחשקו לתשמיש ושב׳ כי
תשמיש שלא למצוה פוה׳ הוא שב׳ כי הצרע שאמרו שלא לשם מצוה
הוא שב׳ ועמ״ש על שחטו הילדים כי בשכנים הראו הי׳ מן הצרע אדם
ודוא שופכו לבטלה והנה אם שבדקו נשערה מאוד וחשב לאהרן
דין

עון אף שכוונתו לטובה כמ"ש משה' דומים של כמים ועל דבריו הוצאו לכן פרשו
ובערת כמים כתוב גם דאהרן התאונן כי אבל כשנתכפר על העגל ואח"כ אם לא
ושראל שחטאו נתרצה ות' מכ"ש על אהרן שכוונתו לטובה הי' מכ"ש שנעשה מן הכמים
רצון ונכפר לו מה שעשה מן שנר עגל שכוון לזכות ועי"ז צוה צוה ות' במלואים
בחנוך המשכן שהי' לכפרה על העגל קח לך עגל כו ואמרו ז"ל להורות שנתכפר
עון העגל ואומנם לאו דו שנתכפר אבל נחשק לזכות שעשה עגל בוקאו ושלג
על פסוק קרב אל המזבח שהי' אהרן בוש ואמר לו קרב כי לכך נבחרת רל שהי'
בוש להקריב העגל שלו והי' ומזכרת עון העגל אמר לו אדרבה לכך נבחרת
שהעגל וחשב לך לזכות דעת רצון אף שבאת כמים הי' גם עלוק כמים היינו
משום שאמ' הי' בוא עונש לישראל ואהרן הי' מאוד מדבר אבל כשאין עונש
לישראל שנמחל להם אף וחשב שוב לך לזכות ~~דאתרצון אף שבאת כמים~~
~~הי' גם עלוק כמים היינו משום שאמ' הי' בוא עונש לישראל ואהרן~~ הי' שאגרת אותן
משורר ולכן בוודאי שנתכפר עון העגל אבל אמ' התרגם חטאו של נדבה שנעבר
הי' מתוקן ובעגל נפסק התיקון וחזרה הזוהמא וגם שנמחל עון העגל אבל אמ'
שוב צריך לתקן זוהמת חטאו נדבה שחזרה ועי"ז ועי"ז סבב ות' בעשרה
לחודש תשרי, שבשנחשוב שני ומים רב' שהוא כוונתו אורייתא נהו שלמנין
ומן השנה הוא י' לחודש ועי' אבל למנין הימים מן רב' עד לא הוו תלמוד' כו ב'
ומים דרב' כוונתו אורייתא דמינו והוא הולם שהוכן לתשובה לחטאו נדבה
קשבת שני של דרשות שאז הי' צריך לשוב על תלמוש ואז הי' תשובה על אפילת
אף הדעת שחשבו דקל ועי"ז הוקבע י' תשרי לעונשו מן אפילה ושתה שקבלו
אפילה כמ"ש ז"ל וקרוו דהפרת לפי שאפילת אף הדעת דהדבו נצטוה והי'
תהססת הנחש להורגך ומין עוד ועי"ז באבדה דמדה אגוז דהפרת ושאר
עיונים לרוב פוסקים הוא גם במלחות כי עיקר תשובה הוא מתשמיש ועי"ז
תשמיש נפלו במלחותיו רק שמ"מ אנו בהפרת לפי שחטאו התשמיש דואבה
אונו מפורש דקרא ואוד שמדרבה התשמיש קושר חוו וכל עי"ז הפרת
חונו מדה כנגד מדה ושאר עיונים שנאסרו במלחותיו י"ל לפי שרחיצה וסוכה
ורגילים לאשה ועי"ז מחמת תשובה ~~א~~ ורחק מדבר הרגיל לערוה
ואפילו

ואפילו לתוס' דס"ל שעיר עזים אינם בחזרתו הויני דמביאין ראי' ממה שהתורה
לקח לעולם לרחוק ובזו תשמיש לזו וצינו הותר אף אין להם ראי' שתשמיש
אינו דאורייתא ובנה גם מצוה ושתי' מרגלים לזרוק כו אחד לתשמיש כשהיו
כשר בפתוא ד"ל שאמר מסתברא לא מצינו ועוד י"ל כיון שעיקר ועד העניין
היא לתשובה על התשמיש ואכילה ושתי' שמביאה לתשמיש לתקן חטא עבודה ז' לתשרו
שהוא תשורו ... לרה' משום שאז זמן תשובה הו' בראש ולהשוב התשובה הנכונה
לנקודה הראשונה אשר לא שם ועבה' בזמני וקצה ותקן החטא של עובדה בשורשו
ותיקן אשר לא שם דשבת זו ועוד שפור שספק וכו' שבוים תשועו לתשרו שהוא
עיקר שהוא ויום תשועו ממש נקודה הראשונה של שבתשנו אז עוברה ואכל
ושתה כי יום אז לא אכל ובודאי ... לאו ואכל מה שאינו מן תשמיש בודאי אינו
נחשב לתשובה משום שהוא רעב ואסור לשמש אבל אם אכל ושתה בודאי
ברבה שמרגיל לתשמיש ומה ומנע ... מתשמיש. הוי שפור תשובה נכונה
בנקודה בראשונה אשר עבה"ר הו' אז לשוב ועוד נשאה בודאי זמן תיקון תשובה
בראשונה שנכנס כה"ג לפני ולפנים תחת אשר גרם עבה"ז מגע המקום אשר נתגלה
אלון הולקים עון בעון ומחות החטא נתחבא ממנו וגרש אותו משם עתה כהכה"ג
שהוא במקום אהרן אחר שנתרצה וכו' על עון העגל ונחשב העגל לזכות והוא לו לזכות
שלא המשוש אלהים ושרשו חטא עבה"ר שהוא התשמיש יותר ותוקר תשובת חטא
עבה"ז לשרשו ונכנס הכהן לפני ולפנים ובגדות ובאו אהרן דבר כי' להורות
שהשור אין לו למעברת עון רק לזכות כי הוא מגע מהם השור וקטנית המשכן
הקרוב ... שהי' בפעם הראשון ורצה להראות שאין העגל והוא החטא
קטיגור כי נמחל ואחרי שנתפרסם שנמחל החטא אומנם ובודאי שעושה
לחטא עבה"ז בשרשו שפור שודאי הסניגור כי הקטיגור כבר נתברר שאומנם
אבל עתה וברר שעברה שור הוא סניגור שמגע ואין לאלה להזכיר
עכשיו ונמחק שע' הו' תיקון חטא עבה"ז בנידון ובתונת בד קודש ולבש כי
שהם רק הבלבושים אשר על בשרו ואין אלו הבגדים שהם אגל אלו כי בשעת
בחטא הרגיש שערומים הם ואמרו אל שערים מצות ולכן מצוה ללבוש באלו
הבגדים שמכסים הערו בשר לבד ומאת ושראל נצטוה לקחת ב'
שעירים

[קנט]

ויק׳ תרמו

שעירים ויחלקם בגורל א׳ לה׳ וא׳ לעזאזל כי שעיר דמו לדם האודם דומה וכמ״ש
על אודות שעיר עזים ששחטו השבטים וטבלו הכתונת בדם להורות שאדה״ר
חטא בדם האודם שהדם הוא הנפש שמשלחו הלבוש הי׳ ששמש שלא בכוונתו
ואם הי׳ משמש בכוונתו, הי׳ מצוה עקב כששמש שלא בכוונתו ספק שסבב
עד שנולד מזה הס״א כנ״ל ושזהו מש״ אדם ביקר בל ילין נמשל כבהמות
נדמו ור״ל שמחמת שביקר בל ילין ושמש שלא בכוונתו ע״ז נמשל ר״ל אחר אותיות
לן שהוא בהתחלות וסוף תיבות נמשל הי׳ באמצע סמ׳ והוא מש״ כי ש׳ הוא
ס׳ כנודע כשהוא בשמאל וזהו שמו של סמ׳ ש׳ בשמאל ולכן הוא השעיר.
וכמ״ש ושעירים ירקדו שם ועד״ז נקרא שעיר שכרו הוא הסמ׳ כנודע
וזהו נמשל כבהמות נדמו ר״ל ונמשל שאין לן אותו סמ׳ של טומאה כבהמות
נדמו שהוא שעיר שאין לך בהמה דומה לאדם גזה בקול כמו השעיר
ועד״ז צוה לברר הפסולת מן האוכל וע״י התשמיש לא כהוגן נולד סמ׳ בטומאה
וזהו בעזאזל ועד״ז ושעירים ירקדו שם אבל כשתוקן הדבר בשורשו כשהי׳
תשמיש בכוונה שמצוה לשם מצוה אז שגב וש״ וע״ז שד שאמר מסביב נעשה
מ׳ ס׳ וכנ״ל הוא קדוש ועד״ז והי׳ השעיר השני לפנים והוא קרבן קדוש וצוה
על הקטורת לפנים כי הקטורת הוא סמים שבצה מכניס הסמ׳ בקדושה ומחשבה
ששני בני אהרן רצו חנוכת המזבח שהוא לכפרה על העגל והבינו שעתה
עת לתקן חטא אדה״ר הכניסו סמים לפני ולפנים לתקון החטא של תשמיש אבל
עדיין לא הגיע זמן התיקון הנכון ועד״ז ~~נשרפו~~ נשרפו וזהש״ בקרבתם
לפני ה׳ ר״ל שהקריבו מעצמם שלא בכוונתו לא הי׳ מועיל ועד״ז פירש״י
חד אמר שמתו ע״ד ויקדוהו על שהורו הלכה בפני רבן וחד׳ על שלא נשאו
נשאו נשים וחד׳ שתויי יין נכנסו ודבר קיים כו קמאי ולו הכל באיקו׳ כתוב
כי דברו קרבו כתוב בהקריבם אש זרה אשר לא צוה אותם והיינו אף דמצוה
להקריב את הקטורת אבל לא צוה אותם ר״ל שכוונתם הי׳ לתקן חטא אדה״ר
ועדיין לא הי׳ זמנו ועד״ז לא נפטרו ועד״ז חז׳ על שהורו הלכה בפני רבן שהוו
לשמאול את רבן אם הגיע הזמן וחד׳ על שלא נשאו נשים כי התיקון הוא ע״י
תשמיש שלא בכוונתו ושהי׳ לאדה״ר לשוב להורות תשמיש בכוונתו בשבת
שנ׳

שני והוא הוא אשר אמרנו שאז התיקון הוא בזוה"ק ט' לר"ה וכו' במו שנשלו אשה ואל
להמתיק הספר בשרשו במקום עצומה זו בעונתה אבל לא הם שעדיין לא נראו
נשום נמצא אל שבתחו יין הוא לאפ' אף הדעת גפן הוא' וע"כ לא עלתה ג"כ
התיקון כהוגן כיון שפגמו דיין שאסור לכנוס למקדש שתוי יין וע"כ נסתלקה
אהרן באחרי מות שני בני אהרן שהי' רוצים לעשות תיקון זה ולא עלתה להם
אבל אתה אל ובאו בכל עת אל הקודש כמ"ש בזוה"ק שאז הוא עונת התיקון ורצות
ועוד דבר כו' הפל כנ"ל והבן.

לסכות תרמ"ו

בסכות תשבו שבעת ימים פי' לזמן ובזה בנוחתנו כי בסוכות השמחת וכו'
ואפשר לומר בהנה זה שהמשיך ות' בסכות את בני ישראל בהוציאי מארץ והם
ענני הכבוד שהקיפם שהי' ז' ענני' וזה הי' בניסן ואמרינו מה הוא מצות סכות
בתשרי, אחרי ר"ה ויוה"כ ושכבר יצאנו בכה קטגור ובמקום גם לו הפל בדרוך
בגאון י"ל בהנה במשה בקבלת לוחות אחרונות כתיב שהא בזוה"ק כתוב
ונשפתם כפי עליך עד עברו וראית את אחורי ופני לא יראו הרי שמשה
אלו סוכה ועכן סוכה זו מהו ו"ל שסוכה הוא לשון סכו' וכמ"ש למה נקראו
שמה נסכה שסכה ברוה"ק ושזהו קומת עין הסוכה שמחולק מדות ממש
שיש' תקרת הבית אחד להביט למעלה כי התקרה קבוע אבל ע"י הסכך
ואפשר להביט השמימה וע"כ פסלו על המעזיבה כמו בית ואמרו שצריך שיהיו
הכוכבים נראים ע"י הסכך ושזהו סכו' שמחולק מצב' אל הבטה שהבטה
אל פני' רואין להדיא ובפי' ראוי למרחוק והבטה הוא עלפנו אל למעלה
אבל בספ' אין רואים להדיא רק כדרך מחיצה ואספקלריא והנה
בגמרא משה רבינו אמרו שראה לא' דרך אספקלריא רק שאר הנביאים
ראו דרך אספקלריא שאינה מאירה וע"כ אמרו נסכה שסכה ברוה"ק דרך סכך
ואספקלריא שאינה מאירה ואמנם מה שראה משה רבינו אלא דרך מחיצה
הי' ראיית אחורו ועל ראיית הפנים כתוב לא' לראות להדיא אפילו משה
רק דרך סכך וזהו' ושכתי כפי עד עברו שראיית הפנים היה דרך סכך
וזה נקראו סכו' ולא ראו' אל הפנו' והי' באחוריו ונחשב בזה משה ולא קם כו'
כמשה

[קכו]

לסכות תשנ"ו

כתוב בזוהר ובעוד מ' פנים אל פנים והכרוב ופנו לאחוריו ולפעמים נחזו שדרך ספק
ובעוד פנים אל פנים מ"מ ואולי שזהו הענין שכתוב והכרובים סוככים בכנפיהם
על הכפורת לפי שכתוב ונועדתי לך מבין ~~הכרובים~~ שני הכרובים עכ"ל
הכרובים שעשה שלמה סוככים בכנפיהם שהיו אספקלריא מאירה דרך שם הנביאים
שהיו בפני הבית לקיים מש"כ בפה אל פה ומראה שדרך שם באו המראות הנבואה
לנביאים והי' דרך שם ספק והוצאה מדברינו שספק היה מה שעושים מדבר
לגבול וחק שראוי להיות גבול דרך הספק שהוא כמו קו ויש קדושות בין
עצמו הספק דרך שם רואים איך מדבר לגבול ועד"ז בגמ' שאמרו ז"ל שאות
היו למשה ומה קבל הדברות לא נקראו אלא בשם משה והכל עומדו בזה ועפי"ד דברינו
אפשר לומר דהנה סדר כתבנו כמה בדרוש אוף שנה זו שבענינים הגשמיים
כשאדם עושה לשם שמים הנה הוא להיות אז דבוק ממש באלקים עד שכתוב ולא
ורואה רק עבות דבר ושב מותרות והקרובהו נאו לפתחו כתוך הורצק ואמנם
כיון שעושה לשם זה הקב"ה איך שאומר דבוק אתו עמו ממש אבל דומה אלא סכות
סכות ממש לשמרו והוא כופה ממש סכות ואמרנו שם שנעשה מצה אות ס'
וגם אות מ' עש' וזהו כשעושה בכיון מקדושה לשם ומקיים בכל פרטיו
אבל כשאינו עושה בקדושה אז. מטמא מאותיות ס' מ' וזהו שיטת הגמ' יש
שכתבנו שבגמ' שמשון אדם בזמן שאסור לשמש בזמן נעשה הסכות של
חצים ס' של טומאה וסקודות חוה מ' של טומאה ומזה נאמר כשאדם זוכה לעשות
גשמיות בקדושה וס"מ בקדושה משורה השכינה סכות לשמרו ומסתפק אלא אז רואה
דרך הספק והוא שהס' סתומה נפתחת ונעשה שם פתוחה וגם הס' נעשה פתוחה
ונעשה שם שמאלית שהוא ס' פנימי ואז עפה ופוכה מבין פתחות המ' והס' כצורה
דרך הספק ואולי זהו ענין שם של שמים כי אותיות השרשיות של שמים הוא שמי
וכמש"כ איך שאו יורפו טל וכן כתוב שמו השמים לא וסלוק שזהו ענין שמים
שכתוב השמים כסאי והארץ הדום רגלי כי קומות אמרו ז"ל שברא הקב"ה העולם
להיות דירה בתחתונים אבל מה הענין שהאדם עוסק בענינים ארציות אז להיות
דירתו שם ממש רק סכות סכות והשמים הם סכות לארץ בגבול כס' או במ' סתומה
כשמתרחק יותר מפני הצניעות וכמו שכתבנו בטעמו בענין חוה שהתרחק

דרבוק

דרוש פ' תצוה ואתה תצוה כיון שעולה לשה"ש נפתחו מ' ס' ורואה פרק שם המקום
שהתרחק וזהו שאו של שאול והקו ולפי כשעולה הוסף לשה"ש שהשעורה הוא פרק
ס' דמדרגה ותורה ויתר מזה שמתרחק כצורת מ' סתומה עד"כ נשתנה
למעלותא שהי' הס' נקראו ואתם בהברה חרופה דומן ולא בשמאל ועד"כ נקראו שאול
בשה' ומנורת ולכן משה שנולד וה' עמו פסוק בכתוב דקראו אותה שמו משה
לאמר שאף כשעסק בגשמיות ואף שפני לאו ראוי כתוב מ"מ פרק ספק של מ' ש'
פתוחה רחוב והס' נשתנה למעלותא דהברת ואין משום שהגשמיות שהוא ענינו
עופ"צ שנבראו בה' כמש"ז ל עושה לשה"ש ועד"ה ה' פעמים ס' עולה ש' עד"כ אותה שמו
משה מ' ש' ה' על ענין זה עד"כ כשנולד עמו פסוק דבר עמו משם הזה ותה
מכל ג' שמות שהי' לו והנה ודוד מ"ש פושטל בקשעת נפא"ה הוא הקב"ה את
משמאל לגדולת לאו דרך השתלשלות רק בפעם אחת למספונגה מה שעדין
לא היו ראוין עליו ואח"כ נפלו לאחוריהם והי' צריך לילך ממדרגה למדרגה
לאט לאט עד שישובו למדרגה הראשונה שהי' בשעת הוצאה והיו צריכים לספור
ז' שבתות עד לכנוס בתוך ז' ספירות הבנין עד שיוכלו לקבלת התורה הוא שבשעת
יצ"מ היו נכנסים בפ"א לכל ז' ספירות הבנין מפשלא היו ראויים עליון ואח"כ הי' ההשגה
דרך סובב שספו ועלו מעל לגבול אשר הי' נגבל עליהם שלא והרסו וספו דרך אותיות
מ"ש והם ז' עמוי הכבוד ומה"ש לאו ומוש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה
כי השגתם היתה דרך אותיות מ"ש ועד"כ לאו ומוש כי אותיות מש התיבה
הוא שם ועתה כשספרו ז' ספירות הבנין אחרי שנפלו בפעם ראשונה
ממדרגה הגדולה וזכו לקבלת התורה היו גם צריכין לאותו מדריגה בעת
שעסקו בעסקו גשמיות והי' סופו מ"מ פרק שמ' ועד"כ כשאמרו ישראל מקודם
כל אשר דיבר ה' נעשה והיינו שעושו מצות ד' שמקודם לא היו ראויים להשיג
רק דרך הסובב עד אותיות שמ' וקבל כדת ראויים אמר הקב"ה תנו דוו ולוק
דוד הענן בעבור ושמר העם בדברו עמך וגם בך יאמינו לעולם ה"ל שעדיין
צריכים לענני הכבוד בעבור ושמר ה"ל שיוכלו לדון פרק שמ' והוא כשיושבן
בדברים גשמיים לשה"ש אז צריכים להשיג פרק שמ' וגם בך יאמינו לעולם
ה"ל שספור ויאמינו שאתה משיג ראוית הפנים מה שכתוב כולא ורפאנו
תמיד

האופן ועכ"ז הי' מקום לפקפק ח"ו דאמונה זו אינו כדת שנתאמת בהם עכ"ז לפי מדרגתם
השגה זו עוד שמקודם הי' להם עכ"ז בחינה זו אבל אחר התאמת נפלו תוקף ועכ"ז
הי' לפקפק ח"ו דהתאמדת מדריגה כזו אבל כאמת לאו והי' להם שום פקפוק דהתאמדת
מדריגתם ואמונתו רק לגדולת דוגמא שמדריגה כזו אפשר שתתאמת לעולם ועכ"ז
אמרו אנחנו נעשה ונשמע ואולי שזהו ענין גל שאמר שנאמר דכתי' וישראל ד"ל שזהו
המדריגות בכל דרכיך דעהו ועכ"ז ושגגו ונוסף חוץ לגבול עד אותיות שם שנעשה
מן הסוכה של ענני הכבוד כמ"ש וזהו הסכת ושמע ישראל מן הסוכה ושמע ושמרו
ומפרש שנאמר הסמ' הטומאה ואולי י"ל בדרך כמה שרמז דמ"ש ואתם תהיו לי סגלה
ד"ל הפ' ס' ג' פ' ז' ה' פעמים ס' הוא ש' ג' פעמים ו הוא ע' שהוא כמספר שמים
שאמרנו ששרשו שם' ועכ"ז אמר אנכי ה' אלקיך הדם ונפשתם כו' ועז"א אמרו ז"ל שהתורה
ניתנה באומות ועוברות ומרתת ובאולי דורשו להצוהה ומולה מהגבול שלו ונפל
עלו הורמה ושלהו אדון ומות הרוממת ואולי שזהש"י בשם הענינים סגולה
ונראה להסתכל בשמים כי ונגיש שמסתכל עד לגבול דרך שמים ואולי זהו הטעם
שאמרו שיתפללו במקום שיש חלונות כדי שיראה השמים כי התפלה עד
הרוממה כמאמרם ז"ל ואולי זה"ש ויסתר משה את פניו כי ירא מהביט אל האלקים
ד"ל שבסתר משה פניו שלו שהוא משה שאמרנו שהוא א' שם ושהוא ספק והי'
השגתו דרך פניו של שם שהוא דהסתר והי' השגתו דרך דסתר כי ירא מהביט
להביא והי' השגתו דרך ראה וספק ולכן עתה נאמר כשהושבת בענני
הכבוד מעונות מצרים הוי שלא בהדרגה ואח"כ הוצרכו לדרוך ממדריגה
למדריגה דרך ז' ספירות הקנין ובוקש' היו כלם בפסח ועכ"ז הוו ז' ענני הכבוד
כנ"ל ואח"כ כשהיו עולות במדריגה הנה נשאר ועם ראשון של פסח דמדריגה הראשונה
שהוא חסד וכל' של פסח הי' מדת גבורה ולכן בכל רגל ורגל שכתוב בו
זכר ליציאת מצרים אע"פ הוו בשבועות תת' ורה' נפח וסוכות הוד וסכות יסוד
ושמ"ע מלכות ומדת הסכות נשלמו שש קצוות של ענני הכבוד סוכה שלמה ואין
בשבועות הי' שהלך לפניהם ועם נשלם בשמונה עצרת וכמ"ש ז"ל שהוא מלשון עצרת
שמה שהולך לפניהם מורה על שהסוכה מושבת שאם פ פניו אין זה כלל
עוז

אפי' להלך דוד לפניו לשמחה והוא סימן שהוא ית' נעשה אותן ועי' שפור שאז נקטונו
על ספות שצריכים להלך ממדרגה למדרגה ובסוכות נשלם הסוכה שהוא שבע ענני
הכבוד ושמחת לג' שכן שהוא גבורה שבו אל אלהים מו הים ודרכת האום הוזן
דבכבת אתם גבור ושבועות מתן תורה הוזו תנ"ת שהוא עדה ועקר יסוד תתן
אמת ליעקב שהתורה הוא אמת ורה"ה הוא נצח וכמש"נ גו' שגדול מנצחון יהי' ועי'
הוא הוד כי ביוה"כ ניתנו לוחות אחרונות ואז קרן אור פני משה שהוא קרני הוד
ובעיקר ובסוכות הוא יסוד שנעננים על האום והאום הוא ראשון לבריאה וכמש"נ ראש
שכמו היסוד הוא ראשון לבנין כן ובבנין הוא השושת ליסורת הבנין
יסוד סוף מעשה במחשבה תחלה ועי' באמת טעם כלולים ועי' מושגים סוכה
לשש קצוות שענני הכבוד שכלולים בסוכות אך עיקר המצוה שנפרטו הוא
בהסכך שהוא היסוד בסוף מעשה ובמחשבה תחלה ובדפנות עיקרם בם שני
דפנות מחוברות ושלישית אפילו טפח כו' אחד עד אחר ה' רה' ועי' שהם נצח והוד
תרין רעין דלא מתפרשין ועי' והוו מחוברין צלע ושלישית אפילו טפח
שמורה על שצריך גם לשאר ספירות שכלולים במילא כי כל הספירות כלולים
בחסד ובגבורה ומורה טפח בחלבו על מקורן הקודם והכן ועי' חג הסוכות הוא
זמן שמחה וכמש"נ ושמחת בחגיך כי שמחה הוא שם שדרך שם צופים חוץ לגבול
ולשון מחה הוא מלשון ומחה על ים כנרת וכן כל שמחברין אות' גם מחוץ לגבול
ואל אור פניו כדוגמא והמ' משמשת לשון ולכאן כאילו הוא כתוב שמחתה
ותדע שגם מקור בברכה הוא אז כי ברכה הוא מלשון ברכה ותמלה שהוא
כצורת תיבה של ס' ואו מ' שהוא כאוצר וס' מ' פתוחה למעלה מורה על
שמקבלת השפע מלמעלה ודרך מ' פתוחה שפתוחה למטה מוריקות שפע
עליון למטה ועי' קורין וצאות הברכה בסוכות ושמו"ע ויהש"ו וצאת בברכה אשר
ברך משה איש האלקים ר"ל אל שבדרך אנושית ובשמות הנ' עושה אלקות ועי'
נפתחו שמי העליונים להוות סוכה ועופה ואל לגבו ולקבל דרך אלו חלוני הספה
שפע מלמעלה ולהריק אותה דרך פתחה של מ' מלמטה ודוגמא לכן שהוא מו' ורואה
כנ"ל והוא מקור השמחה כנ"ל ובמקום ברכה שם שמחה ועי' אמר וצאת בברכה
שהוא

שהוא מלשון ועזת לשון כעז כו וז׳ בע׳ מתחלף ונסמכה לסוף פ׳ וילך שמוזכר גבורתו
שלא וכאו לזה׳ שפגע עם דמשה מדת הדין מצד הפרחונה שהוא דין עפ׳ אומר אנש הגולמים
שהוא דין ואמר ב׳ מסונן בא כל ער׳ מ״ס של מסונו כאן שלוהם לחוץ מגבולם ועפ׳ כתוב
ועוז ועזת משעיר שהוא מש׳ שפתח פתח דמ״ס עד שהגבורה למו כל זה דרך הל׳ שנפרש
במ׳ פתוחה והפוגע עהר פישון ואתנו מרבבות קודש ל׳ שהשפעה הוא מלמעלה שע״פ
כנודו עהר שהוא גבוה מלמטה ונקראו ההשפעה פוחכן עפ׳ שמושפע הרבה לשון פרה
ורבה ולא תואמו שמושפע סוג א׳ הרבה אלא הרבה סוגים עפ׳ אומר מרבבות קודש
שבאו ההשפעה דרך שם והולכת למטה דרך מ׳ פתוחה למטה עפ׳ אמר אומנו כו ומן
הוא ל׳ דסוף ומן ד׳ עושה חול ופתוק ונשרם עושה חול ועוד שז׳ היא תחת ושראל
הוא תחת [illegible] ואמר אף חובב עמים שע׳ שאנחנו מושפעים דרך א׳ הוא טובה עם
עמים שמתמצות השפע משיק עם [illegible] שאר העמים רק כל קדושיו בידיך שהוא
ומן ב׳ עושה חול ומן ד׳ דומה שעני הופים הם ומן שחסם גודר והם תכו לרגליך
דאו עלפות כנודע שמתכת ורפא השפעה לאלפות תורה צוה לנו משה מורשה ועל׳ כבר
מש׳ בכל׳ ועפ׳ הוא מורשה לנו כו השפע באו ישר מתחת לאלפות ועפ׳ אחו בישורון
מלך ועוד באו ברכה בכל׳ ועפ׳ פתח בברכה יחי ראובן ואל ימות פנ׳ והו מתגו מספר
כל שמ״ס הוא עולה [illegible] הברכה להיות פרה ורבה והו עולת מספר מ״ס פ״ס
וזאת ליהודה שמע ועל׳ הוא עפ׳ אותיות ברכה וללוי כל׳ אשר נפתח במ״ס אותיות
מ״ס וליוסף כי עלפו מנשה וש׳ אותיות מ״ש ובבנימין רק שאין מש׳ מא׳ בגון שבשמו
אות מ״ד לברכה ועמש׳ חופף עליו כל היום כל שבברכה זו אין תיאום בשמו בא׳ בא
במ׳ לבד ובזבולון כי שמח הרי שמ׳ ולגד כי כן שם חלקת מחוקק ספון הרושם
ובדן ונפתלי כתוב ש׳ לבד שהם בני בלהה שנתנה רחל ליעקב ויעקב קראו לבנימין ונתן
אות מ׳ בשמו אשר עם׳ בן כתפיו שכן ב׳ דהשפחות שוב אות ש׳ לבד ולא ה״י
שפחה תירש גבירתה שבהם ב׳ אותיות ברכה ובבנימין אות א׳ אבל אות א׳
שהוא תאומו אצל בנימין מוטל לשפחות לבניהם כי בלהה נתנה ליעקב מ׳
רחל ועפ׳ אומר בדן יזנק מן הבשן מן הש׳ שבבשן ונשאר בן שבן בנימין נקראו
בן ומן כל שהתחלתו מן בנימין יזנק גם׳ מן הש׳ ובנפתלי אומר מלא
ברכת ב׳ שכן זה גם לו מבנימין ויש לו ש׳ של שבת הפיון ובאושה אומר
וטובל

ועוד דשמו סלון הרי שה' אומר ברזל ונחושת מנעלך וכ' פשו' שקאי אל אשר ושרח"ל ובחז"ל
הוא ר"ת דלפה רחל זלפה לאה ונחושת הוא אותיות נח שת שזל שלפי
עי"ש קדמונים לומר תק"ל שבאו הפס' אל ששמשו אדם וחוה דוים ובכל ותנה בתשמיש
הזה הי' אדם וחוה שלא לשטה וורדו גם קין והבל ותאומותיהם ותאומה יתירה
שנולדה עם הבל הרי ז' שהפס' גדר עליהם וכו' . מאד והי' לזו כח
הפס' הרו"ף סט' הרי ז' מאות ולכן אדם פירש מאשתו שאמרנו שם שהי'
נתאות תשובה ופשרה לאשתו יהי בתשמיש לשם תיקון החטא ועי' קרוו לקין
הנולדים שת שהוא ח' מאות שתיקן ז' מאות הנ"ל את תה תיקון החטא הזה
כי חטא המבול הי' שקאו בני אלקים אל בנות אדם שהוא כחטא אדה"ר ועי'
ז' שנקראו בנות האדם מחמת זה ומש' שמלאה הארץ ~~...~~ חמס ר"ל ח' הוא חטא
סנדרש ומס הוא סמ' כל שהתעוררו חטא של סט' שהי' בחטא אדה"ר כי
כי דגמ"ש חטא גלגל ~~קפ"ל~~ תק"ל ועי' נקרא חמס והבן ובא נח ותיקן החטא
עי' בתנופה שהוא כדמות מס' הוונ' רמתגו הי' ערוכין כדמות אי' וכגו
הי' משופע בעגול כאן ס' הרי שת ונח תיקנו החטא של חוה ואמהות הקדושות
ברזל תיקנו חטא אדם דסוף אשה מזרעת תחלה יולדת זכר אשה מזרעת
תחלה יולדת נקבה עי' מספר האמהות בגמ' עולה ס' שהוא חטא של אדם
כמ"ש שם ועי' ל שזהש' בתובל קין הוא הי' אבי כל לוטש חורש נחושת וברזל
ואחות תובל קין נעמה שאמרו ז"ל שאשתו של נח היתה כי אמרו בס' הישר ~~שנקרא~~
שבקה ולדה בנים כי לצלה אמרו ז"ל שהשקה כוס של עקרין וילדה בנים וספר הכתוב
למה הי' נ"פ הזה עי' ספר הכתוב שהיו מחמת שנעמה הי' אשתו של נח וחנוך
בנים הולכים אחריו אחו הגם עי' ולדה מקודם ותובל קין שהי' לוטש נחשת
וברזל שהוא ר"ת נחשת דלפה בחל זלפה לאה וכו' שהבנים שתלד נעמה אנח
יהי' בהם שתקנו החטא כנח ושת ואמהות שולטו מענה ועי' אמר שון ברזל ונחושת
מנעלך שהי' בתגעול סתום כסוכה ולתקן הסט' שהי' נהפך לשמחה ולקדושה
ועי' כאמור הנזכרים שלא נתקן החטא והי' דבוק מקנה שוטן החטא והי' אותיות
סט' שהיו בטומאה נדושה והי' די' שמה ועי' דקדוקי ול דמה שעמדו
ז"ל שמשה לאו בדרך לשמעון שאל ששמעון שוש דשמו שמ' הוא הוא ברכתו
ווא

[קכ"ג]

~~ואין עבד מרקד אלא אפס והוא עצמו ברוך הוא ואפשר שיש להבין בזה מש"כ שנח~~
~~נבואה ה' שקראו לקני שמו כו ושש שנה מעבדו עד הפלגה כל ישראל להאורח~~
~~עד סופות שלם לאלו הדורות עד שנולד אברהם שהי' דומו הפלגה וזאת הוא~~
~~עד אברהם ובאו השפע דרך שם ועד היאנוק שם שנה~~

לא יודפס

וגם ה' ואתחנן תש"ן בירושלים. דרוש לזמן הנישואין של בתו הצעירה של הקודה הפרופסור
הצעירה שבעברת לו אני מתחיל נחמו נחמו עמי יאמר אלקיכם
דברו על לב ירושלים וקראו אלי' כי מלאה צבאה כי נרצה עונה כי לקחה מיד ה'
כפלים בכל חטאתי' והנה כפי שפירשו חז"ל על הכפל נחמו נחמו וגם זה שכוונת
כי לקחה מיד ה' כפלים בכל חטאתי' הלא הכוונה תמוה פלאו כל דרכיו משפט ואיך
ענש כפלים על חטאתי' וגם כל הפסוק הוא כפל דברו קראו עליה כי נרצה כי כו
פשטות הכתוב של מלאה צבאה הוא גם כן טוענה על שנתמלא הזמן הקצוב של
עונה לרצות ועון מצודו ולהבין הדבר נקדים המה' שלהו ה' בחינות גם אחד שאל
מתרועע און ואתם אומרים שהקב"ה רואה את הנולד אלהן והכתוב והתעצב אל
לבו אל נולד לך בן זכר מאמק אל מה עשות אל שמחתו ושמחת את הכל אלא לאו
הוות ועל ~~שומרה~~ שסופו למות אל בשורת הולדתו, בשורת ישלחו עבדיו
אלך משה לפני הקב"ה והנה קשה שמחתו ושמחת את הכל וכן קשה בשורת הולדתו
הולדתו גם כן כפל וכן בשורת מילתו ועלא (כפל בזה קשמחה הוא פשוט שהשמחה
לא תתכן לבדו ובלימוד שנשתתפו עולתו בשמחתו יותר ויותר תתרבה. השמחה
ותתגדל גדול השמחה והנה לתורה שמחה כי זה עושה כשנולד לו בן זכר וכמש
הגאון הנ"ל שמחתו ושמחתו את הכל דהנה ידוע אומה שנמשלה לרעך כמוך הוא
כל גדול בתורה וכמ"ש רעך והלל אומר שמה דסני לחבר לא תעביד שהוא שורש של
הכל ואהבת לרעך כמוך שהוא יסוד של כל התורה עד שכל שאר התורה
הוא פירושו של יסוד זה שאלו נקנה כל התורה ואזיל לגמור תורה שיהי' נקראו
בעל תורה ושנתחבר בחברת שומרי התורה ותחקה דוסוד גם שוהו'
תמיד נגד עיניו לאהוב כל אדם אשה על הנודעת אהבה גמורה כאו נפשו
אבל עכשיו אומר לומר שמחת זה ורווק כמו כשהוא' לעולתו שמחה שנולד לו
בן

בן זכר או שהשיאו שושמח ידוע כנ"ל דהכי כשם שהקב' מחויב לשמוח עם זה שנולד לו בן
זכר מחמת ואהבת לרעך כמוך כך הוא מחויב להתאבל עם השני שמתו לו בן
ושלמה אומר דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת ואע"פ שיש שמחה אצל זה
שנולד לו בן ויש אבל אצל זה שמת לו בן ומחויב להשתתף עם זה ועם זה מחמת
ואהבת כו' ואעפ"כ והוא חמור אבל עבורו ועקרבאו ועומד תמיד בין שני הפנים
ואדרבה שלמה אומר טוב ללכת אל בית האבל מלכת אל בית המשתה
ואעפ"כ תמיד לא הלך אל המשתה כי אם מחמת גופו חונגו ומהיות גופו אבלו ואף
שצרה שמלכתו שהשמחה כו מזה עושה כשנולד לו בן זכר ושמח את הכל אמו שאומר
היות מגוו לרחק והוא עושה את דברון לנוסד מוסד אשר ותורף דזה שאלה החמורה
של ותעצב אל לבו ואמנם עיננו נראה דהנה העולם ומלואה מקושר מאישים
פרטיים והנה כל איש ואיש כשהוא לעצמו מה הוא ודמה נחשב טפה אחת קטנה
בים אוקיינוס ואמנם כשמתחשב על כל טפה וטפה מן הים שאלמלא לא הי' טפה זו
וכן טפה זו וכן כל הטפות לא הי' ים כלל ודמו כל טפה דבר גדול הוא שאלמלא
הוא לא הי' הים וכן הוא באדם כל אחד בפני עצמו דמה נחשב הוא ואשר רבינו
אומר ונחנו מה כי תלונו עלינו לא עלינו תלונותיכם כי על ה' ונש דבה ותחר לשון
בכתוב אבל כוונתו הוא דהנה ודאי כל אדם כשהוא לעצמו מה הוא ומה
ונחנו מה ואמנם ודאי זהו כל אנפין שאין שום אנשים גדולים כמו שרים ומלכים
שכתוב לך מלכים ושרים בוד ה' הכי שנפלאה בחינת נפשם כי הם כוללים כל
העולם ואנחנו כל העולם בחכמתם ומדם ובכלם אשר הופיע עליהם השם ית'
בחסדו ועכ"ז אומר על לדם שהוא בוד ה' כי העולם ומלואה שנבראה הושגל שנבראו
בוד ה' וכמ"ש ודא וכדה ארץ ולכן שפור כשמרבה מלכים ושרים לבנים הארץ
ומלואה בכלתם וחכמתם הכי לכם אל הבריאה של העולם שנעשה בוד ה'
ומהש' לך מלכים ושרים בוד ה' אף שכל העולם בודו הוא ומודו הכל יחד עליהם
לומר בוד ה' כי הוא ית' פקד אותם לקיים עולמו שנעשה בודו ועכ"ז הם בודו
תמיד לאושרם ולחנכם ולקיימם שנהגו העולם בחסד ובמשור כמו שהי' תכלית
הבריאה שהקב' חסד בעולם וכמ"ש עולם חסד יבנה אף שמלכנו שאומרו על
שברא העולם באהבה וכמ"ש בראשית ברא אלקים שזהו השם המיוחד לאהבה
אומר

אדר עולם חסד ובנה עז השרים והמלכים אשר מקום ות"ל קהל דור שנהגו בחסד ובמישור ונהדרו
ונתגדלו מש"ה משה רבינו ונחנו מה כשאנחנו לעצמנו מה הוא וכמש"כ בתבות ופשוטה
לעצמך מה הוא ומה שאנחנו ויתר משיאים טובות לבים ואמנם כן שאתם שאים עליכם
בנו על שאינו מלך ווהכן שר ורוצ' אתם מתלוננים עלינו ויתר מה שיש טובות אשר
ברו לא עלינו תלונותיכם כי"א על ה' כי לך צלפים ושרים בוקף ה' ואתם מתלוננים
על רבון עולם ואמנם נשוב לדברינו אף בשאר אנשים אף שכלפי עצמו כזו דמה
נחשב הוא מ"מ דהפטרך כל טפה וטפה הוציא מלאו ולכוונה כן אמרו"ל כל המקיים
נפש אחת מישראל כאלו קיים עולם מלא כי על טפות הפסיטים נעשה הים
מלא ולכן כשנולד בן יש שמחה מצד הכללות לכל העולם ומכ"ש כשנולד בן לישראל
מלך שהוא גם מבחינת עצמו כולל כל העולם יש שמחה בכפלים מצד כללות העולם
ומצד הפרטיות שלו עכ"ז שהוא גם כללי שהוא מוכן לקיום העולם ולטובה שנבראה
בוקף ה' ואנחנו שמחים לקראת בן ות"ל שהושט ואוני עלינו ועוד בן נגלו עלינו
כאן רבותי מה גדלה ומה תיקר השמחה הלזו ביום הזה שאדונינו הקיסר
בנשר הגדול החוסה בכל מלכותו בצל חסד אברתו וכל ושבו' מתענגים על
רוב שלומם שעשה בימנו ומשבועתנו לדור מטוב לשם שמנו הטובים בכל עת ובכל שעה
לא לחנם חופף עלינו זה ראשונו הנשר הגדול התיקון בשתי ראשים כי כולל
שני ראש כוללת מצד כוללת כל העולם מצד הסתעפות האנשים הפרטיים
אשר חונים תחת בצלו באגודה אחת בשלום ושלוה והשקט ומישור כאלומים
ביום הגדול עד שהם כלם כאיש אחד ומצד כוללת פרטו שזה האיש הגדול
המורם מעם בחסדו ות"ל כולל בתנהגות הבריאה ושהוא ולבדו בוקף ה'
הרי הפרט המוגב"ל כלל כמו הראש שהוא אחד פרטי כולל כל הגוף
והנה שמחה היא לו ולכל היכלו הגדול וכל משפחת בית האבסבורג כלם
ששים ושמחים ליום הזה יום כולת בתו הצעירה הפרינצעסין כי תנשא
לאיש גדול ורם עושה חיל בשמחת הקיסר והקיסרין ורום הודם וכל ארצות
אות הרם של בית האבסבורג נשמח כולנו בכפלים לכל ראשים השנים
החופף עלינו הנשר הגדול הזה לשני הכללים הכולל הכללי והכולל
הפרטי וכל' וכמאמר הגאו שמחתו ושמחתו את הכל שיש לכוון בזה
את

את דבריהו שאמרו את הפסל רל׳ מצד הכוללת אך דבכפלים כלל ושגל
אבל לו ולא הוות ודע שסופו למות אל׳ באת חדוותו חדוותו דהנה
מה שמתאבלים על נפש המת הוא רק מחמת הכוללת טו׳ וצוור על כל טפה וטפה
מן הים שתיובש ותחרב בטל כל הים כלו וזהו הטעם שמשתתפים כלם באבל
עליו במות המת ולקיים דברי, שלמה שאמר טוב ללכת אל בית האבל מלכת
אל בית המשתה להזכיר האבל ובמש׳ דוד אומרו שאמר תדבק לשוני לחכי אם
לא אזכרכי אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי וכן יסדו בש״ס בברכות [illegible]
כשאמר לו רבו דבי הילולא דבריו לשמוע מר אומר וי לן דמיתנן שהזכיר
אבל שלאותה ואין דסמוך ועל׳ גם אנחנו נזכור בעת שמחה זו של
בקיצור עשה פולני לוקחים חבל בשמחתו ובכפלים וכלל שגם בעת אבלו
על בנו יחידו הפרוש הגדול הפרוש הנ״ל אומנם החילוק היה כי במות נפשות
שבכל המון הבריאות שנאבדנו טפה פסטות שמה׳ מצד הכללות שקולה ככל העולם
וכשנסתלק נפש הגדול שגם מצד פרטיותו כלל כל העולם מה׳ החי׳ א׳ וכבר שאמר
ונאמר בנר הולך ובור רא והאור לעולם עומדת כוכב להבקה עולמו
מלאה חסרון דחייו שנסתלק שכן יסף העולם הפסקה שנותו ומלאו אחרים תחתיהם
אם בקטנים ואם בגדולים ובהש׳ דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת שקיום
העולם לעולם ממלאו את החסרון ואומרו על׳ אח׳ וזרח השמש ובא השמש שסמך
לפ׳ זה עד שלא שקעה שמשו של צדיק זה זרחה שמשו של צדיק אחר תחתיו
ועל׳ האבילות אפילו על נפש הגדול שגם מצד פרטיותו הוא כללו אבו דבחינת
עצמו אבל לא בבחינת העולם כי נתמלא להעולם נפש אחר תחתיו שיהי׳ גם כן כולל
מצד פרטיותו גם׳ אבל בשמחה על בן הנולד. או על נישואין שהשמחה היא שנולדו
הזוג הזה בחרות הנה יש בנשואות של נפש הנולד שיהי׳ גדול כי לומד הבחורה
ואם רוצה ובכל כל אחד להיות כנבראתם הנה יש לשמוח שמחה גדולה שנולד נפש
אשר באפשרתו הכוללת להיות גדול וכולל העולם גם מצד פרטיותו אפילו אנש
נולד בבית פחות במדרגה ואכ״ש כשנולד לגדול המדרגה מאד שאמרו על הינוק
מהרש לבני בכח ובעושר ובחכמה ובנין הלוי קרוב מאד שהבן יהי׳ כמוהו
אם תגדל השמחה מאוד אם תאמר שעומד למות והכי׳ הצברנו זה שאמרו
[illegible]

[קלא]

וזרח השמש ובא השמש עד שלא שקעה שמשו של צדיק זה זרחה שמשו של צדיק אחר כמותו ואצ״ל גם במיתתו נראה עי׳ לידת צדיק גדול זה ששוה לעולם לא תמוש מן העולם נפש צדיק גדול כזה ועי״ז אין תוגה בשמחה זו ואפילו כשנזכר יום המיתה ויארצייט מתוסף שמחה כי המיתה הוא גזרה קבועה ונודעה אבל ראיתנו עי׳ לידה או נשואין וכמו שמגיע נפש גדול לזכות לא תמוש לנצח והוא הטעם שמזכירין יום המיתה בנשואין וכמ״ש בק׳ שהזכרנו ו׳ לן במותן ושלדברינו רמוז בקרא של טוב ללכת אל בית האבל כי כל וזהש׳ בשעת חדוותו חדוותו ובשעת אבלו אבלו דוגמא זו בדבריהם ז״ל בחדוותו אמרו בותרון ת׳ ובאבלו לא אמרו בותרון ת׳ אבלתו פ״א אבלו שמורה לכוונתנו שבשעת חדוותו חדוותו רק״א בותרון ת׳ שהוא סוף אלפא ביתא ור״ל על השאלה ששאלו ולא ודעת שונות אומר שמא׳ אין שודעתו כן מא׳ חדוותו הוא עד סוף שורשו אחר תחתון אבל בשעת אבלו בלא ת׳ רק אבל וחוזרו אחמת פרטוות אותו שמת אף שהוא פולל מא׳ המיתה הוא פרטות כל שבא אחרון כמוהו להשלים החסרון הוא רק אבלו ואף שמזכירין האבלות בשעת השמחה מא׳ רבתה השמחה מצד שהוא לדורות וזהש׳ לו רידק שגם הקב״ה כן ר״ל שהק׳ והתאבל לבו שכ״כ כון הוא אבלה בשעת הבריאה על לבו וזה׳ אומר אל לבו שלא יצא העצבות לפועל שמא׳ פעל ועשה את העולם כי עי׳ העצבות עוד גדולה השמחה שברא העולם להיות עודה קיום לנצח וכמו שנשבע אז שלא תבטל העולם ולכן כו ראה עוד בשעת בריאה קודם שנצרח שאמו נח ויקיים העולם והבן כי קצרתי ומובן למבין ומיושב בזה השאלה שאמרנו שפשם שמחויב להשתתף בשמחה כ״כ מחויב להיפך להשתתף באבל אצ״ל והר׳ חמר גבל ולעולם לא ישמח ולא יאבל אבל לדברינו נראה שגם בשעת השמחה יש להזכיר האבל אצ״ל ומא׳ רבתה השמחה ושפיר אמר בק׳ כל וכן יוסף שלמה ובדאבדו כל וכן אוסף בנסיון שבכל השמחות על לב בעל השמחה אבל קרובו דהרגשתו שפקד מושבם דראש הקהלה אשר אין ספק שגם הקורא החכם הוא אשר כתב דאגמפטט שלו גלוי לכל המונים אחר את בני ותוכו הפסוק שאבדתו זו הוא אבידה שאינה חוזרת בהרגשתו על פרוש שמחתו היום הזה der ünersezlicher

דראשו,

[קלג]

בראשו הקרואים והנה ובקצה מקום ידוע בנו ובמשך שם
אבל מרב ישו מתוך ותגדל שמחתו כי עלה על לב הנה זה היום שקוויתיו מצאתיו
רעיתו בתו הצעירה הפרופעסאר היו תהי לאיש חיל האיש הגדול הזה ועשה
חיל בבית הכנסת הבראדער ובשקיעה שמשו של הפרופ' הגדול רודעלף זרחה שמשו
של האיש אשר הוכוח ה' לבתו הפרופעסאר וכן והי' לנצח לאור ושבות גורל
מבותו הכם ולאו ועבו שעלטן מבותו נאוה פאוזון הנבער בלי הפסק כן
תבעה השמחה בלי הפסק על הגדולה ועל הדר הממשלה אשר זרחה
שמשו שמש צדקה ומרפא בכנפי' ובשם שנחפרתו גם אתי הדל על הרעה דמות
הפרופ' שציונתו הספד והשכבה ווסבתו תפלה בעדו כן אני אודרך על העבודה
בלבו בנשואות הפרופעסאר בציון דרוש זה ולוויסה רנה ותפלה בעד הצלחת
הצוגו לכל ימי עולם כאשר נראו אחלי בדברונו ודור הולך ודור בא והארץ לעולם
עומדת בשולטן בית האבסבורג ובשנו אדונינו הקיסר פראנץ יוזעף
תכון לעד כי הקיסר בודו הכסאו ובאש כי נר על כס ויודו להורישה ולהנחילה
ונכיר וכורנו לאחרים אמרו ז"ל ולהנחיל למי שראוי לירושה ובאמתאן אלה
לא אמנע לתבל דרוש זה בקוסין קטן מדבר הלכה שאלה בלבד היום בענין
זה ואמרתו אולי סבב ה' כדי לנעוץ סוף דבר הלכה ואין וסבנם
וה' כהלכה בדברונו שאני מקשים על כסא אדונינו הקיסר שלא תמוש
לנצח מבותו שיהי' בירושה דור אחר דור עד סוף כל הדורות והוא שתמהו
המקשה במש' בפסק י"ל דרך קצ"ל למה לו הפסוק ונכיר לאו והוא ולמאן
אחר או בעו מותב לו' במתנה מי לאו וכל כו' ולרמ"ה דאמר אדם מקנה דבר
שלא בא לעולם ~~[illegible]~~ למה לו כו' עיש' בש"ס ומקשה הוא אפילו לרבנן
תקשה גב' בקראי לוורשו וכל למותב בירושה אב וכל למותב לבנו החלק
בכורה בירושה ולמה לו ונכיר ~~[illegible]~~ ולבדו לכ' דהכם, וכורא אתו שוכל
להכיר למי שאין אנו יודעים שהוא בנו וכל להכירו לבנו וכשאין אנו יודעין
גם הוא בנו הכו אין אנו יודעין שראוי לירושה אם לאו. וכתר שראוי
לירושה ולא וכול להוריש כשאין וכורן עיי' אוצרות נחם בוכור ואמנה
נקראו בזה הפסוק שהתחלנו נחמו נחמו כי שם דכפלים הקיסר ונחם
בכפלים על הרעה אשר הגיע לו מאובדת בנו בכפלים מצד כוללת הכללו
שהוא

שהי' בין הכסף הזה ועל הכללות שהי' בו מצד פרטותיו ושזה הנחמה חזה
הנבואה על ירושלים נשא את החזון הזה על הקובר בשמחתו צאת ונחם בכפלים
כי ומזמור דוד להורות אנשיאו בתן הפרונדעססן שהוסיפה וקנה ודבח ובחבמח
כאנד את הבן ודמו שנאמרנו ועד כל הדורות יושר ועמדו ממנה והי' כמו הקולה
וזו הברכה מצונו בתלמוד (תדלות) והכ' שהוא צחצוח מרוק כמתק וזהש
דברו על לב ירושלים ראוו אלו' כולב הוא המרכז ולהמרכז נמשכים
כל קוי הכבוד אליו וממנה ולכוונים הקוים של הכבוד. ושכן הוא בלב שהדם ודאי
ממנו ומכלכל את כל האברים ושבים אליו וכן חוזר חלילה תמיד ועכ'
של הקוים היוצאים מן המרכז צומח בדברו על לב ירושלים כי הדבור הוא כשהדבור
משלים שלא על אמצעיו כי סמוך על המדבר בו וזהש
ועכ' ברוב מקומות ובמעט בכלל כתוב ודברתי על משה לפי שאמרו ז"ל שהשכינה
היתה מדברת מתוך גרונו והי' סמוך על הדבור ובמעוט המקומות שכתוב
ויאמר וכן ויקרא יש טעם בדבר וקראו אלו' אורח הקוים הנמשכים מן הכבוד אליו
שהוא עדש קורא הדורות מרוש שהנחמה תתמיד בכפלים לדורות כי מלאה
צבאה ר"ל כי עכ' הנחמה בכפלים כי מלאה צבאה חוזרתו' מאזן ומאזן שכל
איש ואיש הוא פרטי ובזה נחשב הוא מא' עד כל איש ואיש נעשה צבאו מלאו
חול רב הרי הפרטי מצד הכללות הוא כלל ועוד נרצה עונה עד' שאמרו ז"ל
בתשובה מאהבה נעשה מזדונות כזכיות וזהש נרצה עונה שנעשה מזדונות
רצון וזכות והאוע' תשובה מאהבה שידוע ששורש אהבה הוא חיבור
ועכ"ז מפרשים שאהבת את ה' אלקיך מלשון חבורה לדבק בו ית' ופמ"ש ואתם
הדבקים בה' וזה והחיבור הוא כללות הפרטים הרי שהפרטים הוא כוללת
מצד הפרטים גם ועכ' כאן נחמו נחמו בכפל לעוונה בו ובכל בו לקחה מיד
ה' כפלים בכל חטאותי' ואמרנו לעיל כי חוב' השרים והמלכים והנה כאשר
נפקד שר א' הרי חבלו ופגרו הוא כפלים בכוללת כללו ובוללת פרטי בכל וזמן
בצער כן בטובה הוא עוד יותר בכפל ובכל משום שהטובה הוא לדורות ועכ'
לא וספק לומר נחמו נחמו בכפל לבד כי גם בצער הוא כן רק לסוים התכון
שהכפל של הטובה הוא קיימת לדורות ובכל ועכ' בנחמו נחמו מבואר דברו
על

על כן כי שהוא לדורות כלל ושתמיד לעולם והנה מה שאומר נחמו נחמו הכפל כפול
ומתפארת הלשון הי' שאומר נחמו ואומר אלקיכם נחמו שהי' יותר על הכוונה על
ההתאחדה כשיוסיום הדיבור הזה בנחמה ושלא להפריד על הלשון בתיבה אחת
פעמים אבל אם הי' אומר כן לא הי' הכוונה על התאחדות הכפל בבת אחת
רק הי' מורה שהכפל בא מחמת ההמשך הארוך ושתהא נחמה אחת באה השני'
אחרון אבל לא כבאו והמציאות צו עלה בלבל תורף על קושיות הנ"ל בהלכה שחדשתי
היום ואמרתיהו כאן שנוגע להמשך דברינו ולתבל בדבר הלכה דברינו
בתיבול ש[...]פעמים דהוי חזקה לטעם שכתבנו לעיל והוא מה שהקשה השער המלך
על החינוך שכ' דלאו שלא יעבד בה ולא יזרע הוא לאו אחת ומש"ה אלא וראוה לקי
חמץ ולא ימצא שאור שכ' הראב"ד שהם שני לאוין ועי' הנחתוני מושך
שלא יעבד ולא יזרע הוא מרומז בכתוב בכלל כמו נחמו נחמו מורה על התאחדות
ולא על שתים אבל לא יראה ולא ימצא אינו מרומז בכתוב בכלל עכ"ל אינו
התאחדות רק שני לאוין ויש בו והנה התאחדות כפל הנחמה והשמחה מסבת
השמחה נכפר כפולות המסובב שסבת השמחה היו הנשואין שהפרוצעסיון
הנשא לאיש ברותה ותקרב האוהל להיות אחד וכמ"ש עכ"י ועזב כו' והיו
לבשר א' וכן סיים כאן בנחמה קול קורא במדבר פנו דרך ה' ישרו בערבה
מסלה לאלקינו כל פני דרך שלא להיות פירוד וכלו כל המסלה שלא
להיות פירוד בדרך רק ואחוד התאחדות מדה"כ שהוא נקרא בשם ה'
עם מדה"ד שלטובה ונכלל גם מדה"ד. והתאחד עם מדת הרחמים ולהו הטובה
היותר גדולה אשר תבשר ירושלים בה שאנו עקוים עלוו בב' ושכן וחול על ראש
אדונינו הקיסר והקיסרין ועל בית האוסטריך שנתאחד. מדה"ד עם מדה"ר
שנהפכים לטובה עליהם עד' שדרשו ז"ל על פסוק שמן אלו כל אויביו לך
הרחוקים מצדקה שכל הקם נוצן בצדקה והם נצונים בדין ובדין
שנטלו שכרם הטוב חלף פעלם הטוב עם כל החוסים תחתיהם בביחוד
אנחנו היהודים אשר הכרת שבעני תלויה עד שבאו בית האוסטריך ערבות
בשנים ומצאנו מנוחה תחת דגלם שהאיר קרן אורם עלינו לנו עד
שמש צדקה של הקיסר הזה זיינע מאיעסטעט פראנץ יאזעף
הראשון

[קיה]

הראשון חי והי' אתנו המוכל מחבות בתו הרמה לאורך ימים והסוף עוני דקה
בהצרתו וחסדו נתן לנו כן והי' כסאו מושלת לחופש ולדרור מכל מונע ורבה
ובסוף מלכותו בהצלחה רוממה לנצח אמר

תפלה בעד הצלחת הזוג הנשואים לאם הנשואין מיוסד עד' הדרוש הנ"ל
אנחנו שוכן מעלה בתב שערי תפלה ובכנס עתירתנו הרצה והבלה כי אין דכפו מלה
והננו כעבר אין אולה מרוק סחר הדר ודק הגדולה אשר בה לב גלגום ושרום
שתולה נערץ אליהם כלולה ואיש מהם כרבום שקולה ובכל העולם סגולה ולכן למענם
ולמענם ולמען החתן והכלה נטעו כרם מהוללה להם בם בואו תפלה פנה אל
הצעני הכלה אשר נשאו בימים כנה לאיש כלולתם חתום אתה פרותת מסורתם
לנצח והי' עמהתם שלום והי' מקורותם השקט ובטח במקהלתם כשמש
לטוהר תיפיות הצלחתם בורכת עולם והי' ברכתם ובמאהם במעלה
ובמבקרונותם ועוני הורוהם ואולדותם הרמים והנשואים הוזות אותם
מכבלים לתנושי ושמחתם ונחמתם עד שגדלו מלומר בו שפתותם זה
מעלו כספה מן הוה וזאתה שוכן שמים הכם אלוהם מסכות בלו שמורים
החוום וקיומם אותם ואת הנודר והקונדרון וכל בנות האובספורדן וכל המשתתפים
בשלום, צל צח, אמן נצח. [illegible]
[illegible]

[קלו]

ב"ה

פתיחה

בשרתי צדק בקהל רב הנה שפתי לא אכלא ה' אתה ידעת.

נעים זמירות ישראל דוד המלך ~~הודיע לעמו ישראל את מעשיו הטובה הוא למען לעמו~~

~~שונה ורוח ה' דבר בלשונו ולמען~~ [בא הדיבור אל דוד ישראל] ולכן פירש בד' ~~הוא עוזרו בדרך פרש~~ בקהלים ואמנם

פשט הפסוק הוא קשה הקושיא בזה שאומר הנה שפתי לא אכלא ~~ומה הלא הואיל~~ [קא"מר הלורא]

~~באמש לפניו~~ אין אן הצורך כי קודם לא הרצון לבד בשר צדק לעמו כי במתק שפתיו

~~השגת בדברים גרועים~~ [חסר] ואם הוא מאמר מוסגר מה ניתן ונודע ואחרון הפסוק הזה

שפסוק ~~הבא~~ קדמה אתה ידעת [אם נאו על בשרתי צדק הלא צהכל ודיוק שבושר] ~~והל עמו ראה לנפש כי הלא הוא לא אחר אשר~~ צדק

בקהל רב ∆ ואמנם ~~לזה עד מפורש חז"ל~~ נקיר מאמר קשה הקושיא (ברכות ד') [כאן יש הגה"ה בתוך]

לדוד שמרה נפשי כי חסיד אני, לוי ור' יצחק חד אמר כך אמר דוד לפני הקב"ה לא חסיד

אני שכל מלכי מזרח ומערב ישנים עד שלש שעות ואני חצות לילה אקום להודות

לך ~~ואידך~~ [ואידך] כך אמר דוד לפני הקב"ה שכל מלכי מזרח ומערב יושבים אגודות אגודות כו'

בכבודם ואני ידי מלוכלכות בדם ושפיר כו' כדי לטהר אשה לבעלה ולא עוד

אלא שכל מה שאני עושה אני נמלך במפיבושת רבי [illegible] יפה דנתי כו' יפה

טהרתי כו' ולא בושתי כו' ודוד מי קרא לנפשיה חסיד כו' שמאי ותרוים החטאו.

כו' עכ"ל שכל כמה פלוגי הני ואמוראי ~~אשר כל אחד דורש לו לפרש כוונת דוד~~

~~אשר נראה שהסורה~~ [להבין] יש קושיא ~~כי מאמרים מוחלפים לבאר~~ [illegible]

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~לבאות עצמו למלך אחר~~ וכו [illegible] שהוא טוב מן הגוי חסיד ותקרו ~~דשלם דבפו~~ גם יש

לדקדק ~~במלות~~ לא חסיד ~~לו~~ לשפוט אלא פנים או [illegible] ~~כי להם דרך~~

~~[illegible]~~

~~ושראל אמנם חסיד נאמר על האשה להבעת~~ [אי' קה"ב פ"ד דאבות] ועוד במש יושבים אגודות

אגודות בכבודם ואני בדבר והוספו במש אחר ידי מלוכלכות כו הולל' ואני

מתבודד ומשפיל עצמי. ~~לד כו~~ ועוד קמש ולא עוד אלא שכל כו' אני נמלך במפיבושת

רבי נראה שהוא מולתו אחרת ואוני [נומר] אל החילוק בינו למלכי עמים ולמה

צה תפס אחד ממדותיו הטובים והם רבים, ואחרון הפסוק פתח בכבודו

לטהר

לספר משה לקבלה ומפרש ושם דנתו הולל להתחיל ושם טהרתו כי מאחר אם הי'
רוצה להשמור דרכך ואף שלא בשבילו לשפוט אין נמלך ברבו הי' לו ומרה לדמות
ואמנם להבין כל דברי ... נקרים דברי הכל
דברושתנו דרושנו ועל שם הצרוך לעיונו ואם כי בכלל מהפדרים והמעני שני עניינים
וחויב כפי משפט האמיתי והשני שאינו ראוי להעניש כפי משפט האמיתי
אבל נחויב להענישו כפי סדר המדיני וכפי צורך השעה והוא אחד כלל מהעניינים
הניתן לכת מיוחדת ונצוה שיהיו מאות השופטים לשפוט המשפט הצודק האמיתי
והוא אמרו ושפטו את העם כו'. ומפני שסודר המדיני לא ישלם בזה לבדו השלים תקוני
במצות המלך כו' והמלך וכל לדין שלא בהתראה כפי מה שיראה שהוא צריך לתיקון המדיני.
והנה ... שכן הוא בכל ... החוקים ...
... והוא חוק ונימוס הכללי הצודק
לפי שכל ... והשני לפי ... להשלים התקנות המדיני
... מקום לשופט ...
אשר והי' בכל דור ודור כשיוכן ...
... וראה מש חכם הרמוז בספרי המורות פונ
מה [הוכרחתי להביא דבר בשאר מה שלא מעשותו בכל חודש אם שאיני מביא דבר
מדברין אותנו נבואי בשאר כאן בסתם עשם החלוקים למען שלא ומערב קודש קחל
ומן צוה יהיו הגיון הקדוש מהכל מפרות בנתגבורתו ושנים דברים. דכל
כאן הכברת הוא להביא לשונו שמחלק בין צדק לחסד ועוד שאני מביא דברין להראות
החלוק בין אנוש לתורת ה' אין בזה בית מיחוש ובכל אותנו מביא שאין רק חכם
הרמוז] הביאו העקודה ש' ... שבפדים הוא השלים עצל דבר הנימוסו האמת
שהוא על הרוב צודק בכללו המונחים בו ואמנם בחסד הוא אושר והשלים הנמוס הזה
ומעשר אותו בכל מה שיביא הצורך לצאת מן הצדק ההוא הכולל לפרט מן הפרטות
שהמנוח ... הוא אף נמצא לא הי' ודן אותו לפי נמוס הכולל ההוא והיה בזה
לפי שמנוח הכת אשר לו להשלים נמוס הכללי ... השופט החסוד
ובזה סר ... זה לא נתכוון המנוח ... הרמוז

א״ש

[בשוליים: ועל השופט לשפוט כפי ראות עיניו]

אשר בשכל אנושי נתוספה נוכל לומר ~~דבר זה~~ שאין אל זה נתכוון מניח הדת ועל ~~משה~~ דבר
חוץ לדת ואמונה [תורתנו שהיא] תורת ד' אשר צוה לנו לשמור עד ~~[illegible]~~ חס לנו לומר
דבר זה [שהוי' רשות להשופט לשפוט כפי' שכלו שלא ע"פ התורה] ~~אשר השופט נמוס הפרטי מפורש ולפא אין נמוס הכללי ואומנו זה~~
~~כי רק ע"פ נמוס הכללי נתוספה התורה ונמוס הפרטי תלוי בשופט החפוץ לשנות~~
~~ולומר לא חכל דבר זה נתכוון וכו' אבל אומר דבר זה - ודבר הוא כל [illegible]~~
~~כל ועל~~ ואנחנו מאמינים בני מאמינים שתורתנו הקדושה בכללותיה ופרטותיה
נאמרה למשה מסיני וכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש ע"פ שרשיה ומדותיה
שהתורה נדרשת בהם [ע"ין רמב"ם בהקדמתו לפי' המשנה] [שאור פ"ח] ומה שאמרנו והוספנו
בדברינו את הכל שם לנו הקבה לחק בתורתו ~~בין נמוס הכללי ובין נמוס הפרטי~~
אומנם למה שאמרנו קרובי חומר אא"ל להשיג דבר ~~זה ההוא~~ אנך ושתלק נמוס הפרטי
מן נמוס הכללי ופתו דבר קשה ולפיו מן הקשר השכל את לנו בהערות רוח קדשו
ממרום והנטב אשר בודקה בזה הם אשר ~~[illegible]~~ [בדומות ... המלך ... דבר] ~~שדבר זה~~ לנו והי' ~~מופשה~~
~~והשפט עצם בני אדם ולא כל שופט~~ ובין אשר יקום ~~[illegible] להשתלם בזה~~
~~ומה שוקום עלך~~. והוא לקדמור [שהמלך כולל את כל הדין ונבחר ע"פ ב"ד ואמר הכתוב והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו כו'] ~~נסמכו ובדוהם אלו ומרחיק מאלהים ושומו אלוהים~~
מלך עבור עמו ועבור ~~תורתו המומאה~~ אשר אין רוח קדשו ~~כמו שניהם~~
לדון ולהורות את עמו ע"פ [התורה כולה לשמור את כל דברי התורה הזאת ואת החקים האלה לעשותם בין לקבלה] ~~נמוס האמונה הפרטי אשר משגיו מתוך תורתו~~
ועל זה בקש דוד המלך [תהלים קי"ט] גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך ~~כי הם הנפלאות~~
~~האמונות~~ [לשפוט גם משפט הפרטי] ~~לראות גם ספר האמונה ונמוס הפרטי~~ מתוך תורתך הכללית לנו.
~~אשר לשכל אנושי נראה אין הנמוס~~ — הנה ראיה במשפט הראשון אשר
הוי' לפני שלמה אשר נתן לו ד' [לב חכם] ~~חכמה ובינה~~ נתברר תקפן ואמתות של
הדבר אשר דברנו לאין דעת כי הכל כלול בתורת ד' ~~ועל ההוראה זה~~
~~ולפיו אלפיו בדבר חפשי אשר לא שנפחון דין והנה שואל מאוד ומודה לד' אשר גלה~~
~~לנו דבר זה מתוך תורתו [illegible] לאמרו בשבח ואמונות התורה~~
~~דברים שלאמונו והפסוק~~ [שבמלכים א' ג'] ~~[illegible]~~ ותבואנה שתים נשים זונות
אל המלך ותעמודנה לפניו ותאמר בי אדני והאשה [הזאת] יושבת בבית וכו' כו'
ואנחנו יחדיו אין זר אתנו כו' ואת בן האשה הזאת כו' ותאמר האשה
האחרת כו' ויאמר המלך זאת אומרת כו' ויאמר כו' גזרו את הילד כו'

ותאמר

קנט

ותאמר האשה כו' ויען המלך כו' תנו לה כו' וישמעו כל ישראל כו' כי ראו כי

לעשות משפט. ~~אחרי הפקפוקים ולכאו' דברים כנים כו ודאי לא נכתב דבר זה לריק~~

ויש לעיין ~~מה~~ מאי קמ"ל זה שסופר שהיו זונות ושעמדו לפני המלך ושאמרו אין ~~אנו~~ (עוד) אותנו

דבורת ~~שהמלך הבר בעצמם ובמקום זה~~ (עולה) בדקדוקים. ואמנם נראה ~~כי הנה~~

~~לא יתכן לומר שהמלך אשר (שלמה) נתן לו ה' חכמה (כי לב חכם) להבין לעשות משפט לא חכמה~~

~~אנושית כזו חכמה אלא והיא חכמת התורה אשר היא היא חכמתו ית'~~

~~והוא בכחו לדון כאשר באו (הצונות) לפניו למשפט לא חקר את משפטם ע"פ חכמת התורה~~

~~עם לפניו ובכן הורה להם בתוספת חכמה אשר היא~~ (רבה) להבנות לכל מיני

עולם כי תורת ד' אמת היא ובכלל דה הכל לא תחסר כל דבר כי הנה אם תו' קאי

לפנינו דין כזה הלא נראה איך היו דנין כו עוד לדון ואם לא זה הדין ולדעת

ב' ואנסור קורבה אין טען שום עניין לדון לפי שהיו נשים זונות הוא ממזר כי

סתם זונה היא האסורה ובני ממזרים ואיך אם נדחוק

לומר שהיו פנויות ולכן שהיו אוסרות קוראים הכתוב זונות בכל הם

ספק ממזרים עין טושו"ע אה"ע סי' ... ועם הכתוב אמת ממש

ג' ולכן לא הי' התקופה כי לדעת קטן הקהמו לא שייך זה הדין להיות שלו

והנה בכגון זה ודאי הדין כל בולם גבר כמו שתבין. להתגר

דין דין דחזקו לגולם גבר כשאין דרכיו דמחזי לזה ולזה ואסוף היו לכל

ולא יוכל להתברר מאין שניהם מוחזקים וחד אומר ודאי ראוי כבל ולא הדין

כל בולם גבר ובאמת דבסוף חזקת הבתים את כל זה ראוי די להתגולל

על קדושת התורה לפניו בראשונות משפטו דין כזה אחר הדין

כל דגולם גבר ~~...~~ ולא כל זה ודאי עוד ראוה ~~...~~ ואולם שוררת ~~...~~ דאמדה להקנות

בסולים אשר אונים לישראל ואמרו איך תאמרו משרים משפטיכם הנמצא כזה

המשפט בכל עם ועם להורות דין איש לאחיו אשר באו למשפט למען ישים שלום בינהם

לדונם באושפוס לומר להם כאו והתקוטטו וגרו מדון בין (איש) אחיו וכל בולם גבר

הלא נשחת סודר (המבוכה) כלל וכלל וכאשר אינו כאלו דבעונה על דינו

ולכן ראוה די שיבוא דין כזה לפניו והיא ודבר דחכמת די שהוא חכמת התורה

שמשפטו די אמת צדק וחדוו נמצא הכללו והפרטו ויש בזה משפט צדק וגם נמוס מדוני

מודה

דעל לב

אגב מסכים כי בגמרת הרא״ש כתב שם בפרק חזקת הבתים טעמא דכל בעולם גדר דמי
~~הגאו~~ מפני שזה שהגמרת היא ~~של~~ שהוא שלו הוא ומסור נפשו על הדבר ההוא ויתר
מגולתו ומכוס בדבר הקורה ואומר מודו בחזקת הורה כי אין אדם עושה צערו שיש לו
על שלו להוציא ממנו כל מה דאפשר לאו כן השתי לאו ורצה להתגרות ככל על דבר
שאינו שלו ולאו והרבה בנפשו עוד - ומה הטעם בגמרת הוציאו שלמה בחכמתו לאור
לדין השמש להורות שבאמת בן הוא ועל ה׳ אשר נתן לעמו תורתו צדקה ממכים להתגולל
שנצאו בדבר לאור ועל ספר הכתוב לפי שתהא צוננת ואף לא הוי בחקירה קלה
כאילו על פי גזמן הולד לאו הוא ולכן ספר כמה שהיו שתים דבות או לבד ואין הנמנע
לגלות הדבר כי לאו ומצאו עדים וגם שבספק הוא לבד ואין בו כרחו באמונתו
ואחר דבריו משקר ומגלה ששלמה בן עשרה שנה כתב לאו על נוגע עדינו כותרה ~~[illegible]~~ המלכים
כמש״כ בחוה״מ סי׳ יג סעיף ג׳.
באמה שבקדם שועמדו לפניו וחזר את טענתיהם כמשפט הקוום לדין להם דת
והנה ראה שהדין הוא כל בעולם גדר ואין ואומר כן הלאו ואומר זהו המלך אשר בא
לדין עמו הלאו שחת עמו במשפטים כל ודעים ולא הלך להם בוחלוקי ונפשמה
כאלו כמה שנים השחתה עולם להתגרות רוב עד להסכים ולהיות עד אנוש באמון
אבל בחכמתו אשר מדרכה הוא מגלה הגמרת הכלל בנמוס וסדר הכלל, והסרטו
כי ושמו טעמא שמו שהוא שלו וכבוד בחתף הלזה ומצא לעצמו ולכן צוה
לגזור הולד והנה גלה שכאותו הסוטק או שוקני אשר על גמרת הרושם האחרת
שווחן גזרו כי הלא נאמר שחזרה מדברי כי עד הנה ~~[illegible]~~ נכנסה לרוב על אודות
קנה ועתה הלא רחוק שהוא כמתעתע אומר הוא הותה כקומת מדברי המלך ושרחוין ב׳
להשיב אמנם ההם מסרה נפשה להשיב את פני המלך ואם כי בנפשה תדבר הלאטוד
לה למות במרדה בדברו המלך ואל תראה במות הולד על הוכות בזה עמום במושור
בתורת ד׳ אומר שמו שהוא שלו הוא נכנס ברוב ויתר וכן הוא הדבר ויש בזה נועם
עולם ומדינה וקיום התורה ובזה נראה שהוא בטוח שלמה שכן והן כי לכמורה
נראה שאין זה דבר חכמה לפי שכל ~~[illegible]~~ אנשים כי מ[illegible] תהנה בנפשה
אזז לדבר לפני המלך ולהשיב את גזרתן הלא ואחת בתו להמות ואם כן והוא לא הוי
בחונה בזה כלום על הוי מדבר הגמרת על חקירות שכוונת הוי נסוין ואל לזה
הוצרך נבואות אומנם הגמרת לא סר ~~[illegible]~~ שלמה מדברי התורה ואין ולמעלה
כמשה

להבין דמי ומסור נפשו דבר זה שמסר האחר לגזול

קיוו

כאשר ראה שהדין הואכל בעולם גבר ומטעם שבכל זאת שלו קותה שאות ואתה יודע ה'

בטוח ונתן יד' ובתורתו תורת אמת כי רצה עבודתו ותורתו להוציא הדבר

לעיני העמים והשרים כי היא אמת שבודאי כן והוא ולכן באומות מקודם צום את

להביא חרב אולי תתעורר היום תוספת לקול התשובה לאומה הלא דבר הוא ונפנה

כין שניהם כי קשה הד' להוציא מפיו מליון בכבודו גדולו הולך ואחר כאשר שלא חלה

ולא מרגיש אף א' מהן הנכרת להוציא מפיו ואל הרע ונתברר משפט בו' דזה

ועד' ראוי כאן ישראל ונפשם בראותם כח חכמתו לעשות משפט שנתן לבו בטוח הוא

לידע שמשפטו משפט אמת ומעורר חנינתו להוציא לאור הלא לא ושקט ולא נרגע

בכל משפטיו כי לא והוי ספק בלבו אולי עפ' נמוס הפרטי חטאו מזה המשפט

אחרי ראותם שחפץ לבו לעשות משפט הפתוק כי יודע שיש מזה הפסד והנה כן

הוא יתר שאת במלך אשר בהשגחתו וכו' לפי שהוא כלול על כל ישראל משגיח עליו

לתת חכמה בקרבו לשפוט מתוך תורתו אף נמוס הפרטי עד' פלא כאשר ראות

ובאשר בקש בור על יוני כו' כמש' אבל האומות קובעים (שגם בזמן) הפסד באשר שאין מלך בישראל

לא דבר זה הוא מסורה משפט בישראל ואמר שלא נמצא משפט האמוני בישראל אחר

כי בראותך בעיניך שבכל כלול בתורה והאומות אומרות חוק שבטלו הל' אותות בזה

בין בו' אותות לא קטלו או כי כן השגת ... לעשות תורתו

מעשות עפ' חוקות משפט כתוב ונמש על לא ... בנפש ...

הקב"ה מצוין ... כולה בסוף ... והנה ...

כי ... אינו בו' דבה לשום חוקי התורה

משפט אנשי ואנשי ולכן אף שאותה הקב"ה

השגחתו רואות במלך לפי שבוא ... וישראל עד' צחוק ... בדרך פלא שופט

שהיה בודאי המשפט ... ועד' הקפידה תורה שיהי' המלך מישראל כי לאמן

ומצא בו כללות ישראל לא ונשלם כוו' כשיהי' מהם ... שום תשום עליך

מלך שאתה תשומו עליו ותשומהו עליך להוציא כלל עמך כשלו אתה עושה אותו שלוח

לקול צוות ההשגחה הנפלאה ועד' ... ויכתב לו את משנה התורה נרמז למשנה

התורה הנוספת למלך ועשות מתורה הכלולה והוא יתרה הנלמדת ממנה לסודו

המדוני ועשות לקרות רום לבבו מאחיו שלא ופסק הכללות אשר בו מצד אחיו ואם ומדה

לבבו הכל פסק החבל וסוים לבלתי סור מן המצוה ואין ושמאל מבואר להבנה בעיון

רחבה

גם אני כי הוא משפט הפרטי ...

ראה שלא ישפטו עד נמוס המדוני שלא דפי משפטי התורה כי הכל ולמוד מן התורה

ומן בבחר ושבא חוץ ממנה זאת שאמר יקרא אותך ודרשו אל שבט יהודה

שהוא המלך שבשבטים שעוד ישלם הפלילות ואתה שוה לכל ישראל בשוה ובכן

(בושתה מעיר ד' רוח גדשו אל השופט כמש"נ א' נצב בעדת א')

ולכן [illegible] כשיהיו מלך מתמצאות הפשגחה פלוני את ישופט דוד [illegible] אשר להיו

כמעם שאמרו ז"ל אלקים נצב בעדת אל והשכינה [illegible] ונותנת און השגחתה

(משפט הפרטי)

עליהם לשפוט גם נמוס המדוני מתוך תורת ה'. ועד תראה שגם בשופטים הקבוע

הקבה בדברים אלו כוונה ושופטים ושוטרים תתן לך שאתה תמנה עליך ואתה

(לפי שבט ושבט להושיע את שבטו ספרי שבטיך)

אותם שיכללו אותך ואמרו לשבטיך ודרשו מצוות בזאתו שבט לשפוט את שבטך

(שיוכלו בהשפעת ט השופט וכו')

אפדו שישלם ואתה הפלילות ועד סוף ושפטו את העם משפט צדק שהוא קשה הבואר

(שיוכל אני וכחות אלף בהם ושפטו את העם משפט צדק)

אבל לדברינו יתכן [illegible] עיניהם אלו [illegible] הפלילות הלכה [illegible] נפלים [illegible]

(שאאיר עיניהם להמצא)

[illegible] משום השגחתו עליהם לשפוט את העם הקבוע משפט המדוני הפרטי

משפט צדק שהוא תורת הכלל כמש"ש מאמ דברים אלו לעיל שתורת הכלל צדק

וקראו המוני מאמש כבדבורנו שבתורה כולה שלנו ושפטו עד פלא מהשגחתו

ע' כללות השקט להעזר גם את העם והוא משפט המדוני [illegible]

[illegible] רק החלוקים הוא שהמלך הוא [illegible] ישראל [illegible] לעשה הכל [illegible]

ישראל והשופט הוא רק לאותו שבט עיר או לאותו [illegible] — התמוחם זה שלא כמשפט הרמונים

משפט עם א' ישראל משפט הרמונים מיוחים עליהם מלך או שר לשפוט אותם

בן מוס המדוני יפרק החסודות וכו' כמש"ש יקוד שלא לפרט זה נתכוון מניח הדעת וכו'

(וגם לשופט כרצונו)

ולכן שופטים ישרה מן השגחות חוץ מן הנמוס ודבר זה כתוב בתורה

שם ואינו מופרד משם אבל ונתן הכלל [illegible] את הכל נתן לנו ה' בתורתו גם

(משפט הפרטי כמשפט) (קשה להשוות לפי שכל)

[illegible] הכללי, ואם שהוא בבחר [illegible] ומוש בקצ הקבה משגיח אל

(ומאיר עיניהם להמצא גם משפט הפרטי בתורתו)

עמו ועומד בעדת אל [illegible] להם המשפט שלאלוקים גם מפרק הפרטי הכללי ושפט

מעשו ה' צדק ומשפט המה כמש"ש מקודם זאת שהקבה מזמין שניהם לפונדק

אחד וכמש"ש הנקודה צדוק ועשה הוא הוני דפי דבר חכם הרמום הל' צדוק דפי

נמוס הכללי שקורותו צדוק ועשר בסדר הפרטי שקומותו חסוד שהוא הישרת

צדוק וזהו אשר — וזהו נ"ל כוונת הכתוב אחת דיבר אלקים שתים זו שמעתי

זו שמעתי כי עוז לאלקים ולך ה' חסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו שהוא

משולל

~~משלו בואו~~ (קשה הדין) ולדברינו נתכן את מאמר אלקים ~~שהקב"ה~~ תורה אחת שהיא מדרכו של

הקב"ה שתוקפו שאינו שוכח גם נמוס הכלל גם נמוס הפרטי ומפסיק והולך אינו

ותכן ביאת הלא הוא ען הנמנע לפי הטבע ואומר כי אף לאלקים שהתורה נקראת עליו

שהוא של הקב"ה והופלאו מה' ברא ולך ה' החסד שאתה מעשה חסד דווקא שהוא המשרת

הצדק כולו עפ"י נמוס הפרטי שאתה תשלם לאיש כמעשהו כי אתה הוא הצדק. ואבל

הדינים להשגיח עליהם להם בדקדק או דקל שיש העדות אתה הוא

המשגיח הזה עפ"י דרכו תורתך ואתה תחוה (מה ה' חטא ישראל) ~~הוא ושפטה תוצאות~~ משולם להם

אלך לשפטם ~~ככל הגוים~~ שכל הראשונים והאחרונים כלם עומדו בזה ~~מה חטאו להם~~

והלא מצות התורה (הוא) והנה הכן דדרוש הנזכר אומר שהו' חטאו בזה שהם חלצו שוה'

דינן משפטים (נמשלים אצה) ~~ככל האומות~~ המלכות (ולא אצה שופטי התורה) ~~לצורך~~ ובזה חטאו כי מאסו בתורה ואדרבה

~~משלו~~ שאלו להם מלך יתקן מלחמותיהם לא ומצאו להם דין כל' אבל מצוה כו' ובשהופרתם

שמואל הטובו ~~[illegible]~~ שאין גואלים מצד המשפט לבד אבל מצד תקון מלחמותיהם

כי והיינו גם אנחנו כו' ושפטנו מלכנו ויצא לפנינו ~~כו'~~ והנה (אצ"ל) ~~דברו אלו הם [illegible]~~

~~דברי השם~~ ותנה דרין כל תנאי רז"ל אומר זקנים שקדרו כהוגן שאלו ~~שפט~~ תני

תנה לנו מלך לשפטנו אבל עה' שהם קולו ~~שפט~~ והיינו גם אנחנו ככל הגוים ושפטנו

מלכנו ויצאו לפנינו ~~ונלחם כו'~~ ופורשו הזקנים שאלו כהוגן לשפוט הסרבנים שבהם אבל

עה' תלו אלו מלחמותיהם (שנ' ונלחם לנו מלחמותנו) ~~נראה דהוסף~~ ... (ולהבין דברי רז"א)

לא שונו פרופום לזה אשר לא ה' נשלם מזמר הזה רק שפך ~~[illegible]~~

~~יתובן ושלום המספר האמונה הזה~~ אבל לא שונו פרופום לזה — ובזה הקשן דברו ד' אל

שמואל

שמואל לך ואשלחך אל ישי כי ראיתי בבניו לי מלך הונו שאני

רוצה שותנהג הסדר המדיני ע"י המלך שנצלחת לא תמשלם סדר המדיני בישראל וכו' כי

אם וחשוב אדם שמצורך המלך הוא עבור ישראל שנצלחת לזו תשלם סדר

המדיני הנה כפר בה' ובתורתו ובהשגחתו הפרסום אלוקי אשר

ע"י הוא חטאו אבשלום ועי"ז נרדף באדוני לחיו

מה עלתה לו ומה שהופרך אדוני להתפלל בעדו לאיסורי משפטו אדוני גיהנום

כמש"כ (סוטה י) ואם על חטאו מרודה באדוני לדוד למה נפל חוש מהם עד

מדורה ע' שאול תחתיות אלא ודאי שאינו בה' ובתורתו וכו'

שנבאר הכתובים שם (שמואל טו) והשכים אבשלום ויהי כל האיש אשר יהי' לו

ריב לבוא אל המלך למשפט ויקרא אבשלום כי אי מזה עיר אתה ויאמר מאחד

שבטי ישראל כו' ויאמר כי' ראה דבריך טובים ונכוחים ושומע אין לך מאת המלך

ויאמר אבשלום מי ישימני שופט בארץ ועלי יבא כל איש אשר יהי' לו ריב ומשפט

והצדקתיו כו' ויגנב אבשלום את לב אנשי ישראל והנה כתובים אלו תמה קשה הדבר

כמש"כ אי מזה עיר למה שאלו עיר אתה והוא השיבו מאחד שבטי ישראל הלא לא השיבו

ועוד לא נזכר מאומה בזה כי הרבה איזכרות לכל שבט. ועוד ויאמר ראה דבריך טובים

ונכוחים ולא שמע עוד מדבריו כלום לא מאומה שבט הוא ואיך אין דבריך טובים

. ושומע אין לך מאת המלך הי' לו לומר עכ"פ דרמוזה ושומע אין

לך סתם ועוד וכי לא עלה מורא

על ראשו לדבר דברים אלו את פני השער דמנות המלך ו' חנוך את.

את ראשו ועוד הוא דוד המלך ע"ה אשר הכתוב העיד

עליו שבח ויהי דוד עושה משפט וצדקה לכל עמו ואיך זה ורצו לומר

דבר שקר הגלוי לכל.

ואיך גנב בזה לב אנשי ישראל. ובשגם שאחרי זה האיש לפני המלך ורואה אחריו

ומדבר המלך במשפט נפש דוד עמו הלא אנו רואים שבקר דבריו

ועוד קשה שאמר מי ישימני שופט

ולא אמר מלך. גם אחר ועלי ולא ואלי. אשר יהי' לו ריב ומשפט ולא נאמר ריב לבד כי

ולמשפט

הלא לא השיבו עיר ... הרבה עיירות יש בכל שבט ...

ומשפט ~~עם~~ למודן שנשלו ריב ובאו למשפט אבל בכאן ריב ומשפט אוננו מובן אם ריב
אין דבר משפט . ואחרון ~~המשפט~~ והצדקתו הלא [illegible] ~~השלום באו~~ להצדיק כל איש
~~בעל המשפט~~ הלא אחד הוא [illegible] חייב [illegible]
נכון כי לדוד כתוב כל האיש אשר יהי' לו ריב לבא אל המלך למשפט ~~ובכן~~ כתוב ויגש אבשלום
כי לכל ישראל ~~אשר~~ יבואו למשפט אל המלך מקודם למשפט ואחד אל המלך הלא
~~דבר הוא~~ . ואמנם נראה כי הנה אבשלום [illegible] ~~אמר אחד לא~~ הבין באומרו שמשפט המלך צדק
~~הוא~~ להיות בו סדר המדינה חוץ ממשפט התורה כי במשפט התורה לבד לא
תשלם סדר המדינה ~~בשמור דת הראשון~~ כמו למשל הדין נותן אם את אחד והלה תובע
וכרשון זהדועת בעל פטור אשלם ואף אם שבועה וכדי אין להיות
שבוראות חייב והנה במשפט הצאום אם והי' כן יש ללך לדין בצורך שזה אם רואה
ע"פ דבר הנראה שהוא חייב ומה שאין כזה בשעת אותה הי' אותה טובה כמון שמת,
לחייבו, בטענה שאין אלא כזון אנית הדת אומנם בתורתנו [illegible] יש לנו להאמין בתורת ה'
שתורתו אמת מצד שהוא משאות בדינא אם ונלו לדבר ע"פ דת שהוא חייב
שפור ואם לא אז נאמין שבודאו אוננו חייב ואם הוא חייב זה המאורע בודאי חייב לו
הלה כנגדו ממקום אחר ובוודאי בזה ואבשלום לא הלך בדרך זה ~~[illegible]~~
ועז"כ כשראה שבא אחד למשפט לפני אבינו שאלו בתחבולה או מזה עיר אתה שבאת לשפוט
? הנה אין לך [illegible] להשפט ~~שופט~~ בערוך הלא תבוא העיר מעשר כהפוא באומרו סנהדרין
סנהדרין כל עיר שאין בה קכ' איש אינו לשום לה שופט והוא השוך בחכמה מאחד שבטי
מ' רוש סנהדרין
ישראל או לומר שאין לו שופט במקומו כי הלא מאחד שבטי ישראל וכל שבט
צריך שיהי' לפם שופט סנהדרין ~~[illegible]~~ אותו הנה ממנוע משפט מאת המלך כי מלך
הוא ופונה ~~[illegible]~~ אמר רואה בברוך טובים הוני בצדקך שיש לך ללך לדון לפני המלך
כי המלך וכל ~~[illegible]~~ ע"פ דין המדינה שלא ע"פ התורה ~~[illegible]~~
הוא שוה בלתי נטיות ואין ושמעת ולכן על דבר המדינה רק דין המדינה ולמדינה
עמו לא נשאר לצלות נופל לשון נוכח הוגו שבדבר אונו ולא לבד אן הצדדים
כאן שנינו והוונו להחניפו שבח אותו שאומר לדבר בכלל כי ודאי כוונתו
בזה שנשאלו או מזה עיר ואומה שאלו ומצי השוך לו בכלל מאחד שבטי
~~ישראל והוא להחניפו~~ ואמנם שאומר אין לך אות המלך ~~[illegible]~~
ושמע.

[שלא עפ"י התורה]

ושמע לך כי הוא לא יעשה לך משפט ואם אין נמוס התורה הוא כי עפ"י התורה

כי מאחר שכך הי' משפטי המלך כמה חז"ל שהי' ואם אין נמוס התורה והי' כן עפ"י

[באמת הי' כן דהע"ה גם משפטי הפרטי עפ"י התורה] נמוס התורה והפלגות דשפט או אושר חוספה אל חושן שפט צדק בליס

[להשלים משפטי הפרטי עפ"י התורה לבד] גם נמוס המדינה ואם הי' מצטרך לדון למשל שאין בהתראה או בלא עדים

צריכה בו לתוספת אל התורה שאם במשפט זה אין התראה והפלה דין תורה

הלא תראה בזקן ממרא אונו חונק עד שישוב לעולם ועשה אל הורה לעשות כדבריו

ואפילו הוא אומר כך השמועה והם אומרים כך נראה בעינינו (סנהדרין פ"ו פ"ח)

אבל ללמד פטור והטעם הוא שאין לדבריו כשורה ללמד אז ורק להיות אולי עפ"י

משפט התורה בכללות הצדק ואף רק עבור שלדעתו פרט הלזה במעשה הלזו

הי' תלות שפעולתם אלהם ואין ושלם עפר המדינה ולכן שלח ולכן כי דם להוסיף

עפ"י התורה שהדין הוא כך עכ"ז אונו חונק כך כשורה למעשה ואפילו אם אומרים

כך נראה בעינינו והוא עפ"י השמועה מטעם זה חונק והרג. ולכן לא דבר [אבשלום] בענית

המלך כי אדרבה שבח אותו שאונו כל מחקה של תורה אך לא הי' משפט

כך שהוא חשבה לענין אושר [תבדיל] בדבר זה נמוס המדינה [וכו'] באמת הוא שנשלם בזה

נמוס המדינה [וכו'] להוסיף לאומר או ושונו שופט, ולא חמד עליך כי באמת הי' ובאו

[ולא אמר אולי הוא] לדבר בזה במקומו גם הגדול בזה לפי בעינו דין תורה ממנו ואלו כמו

[לפי"ע שלא עפ"י התורה כי הי' דינו הדבר הזה וכו'. ואמר] ואלו קללתך כנו והיינו אלו והי' הדבר בזה כל אונש יושר והיו לו ריב

[אחרי השופטים] ומשפט ... שיהי' לו הריב אך שיהי' לו הריב בדבר משפט חוץ ...

נמוס התורה כי משפט לפכ"ז לא ושקוט בחוקו כי ואמר שהשירה צחוקה לפי סיבתו

[וכו'] [ובתרגום בשעה] [אותה עפ"י] הנהגתו בזה לשנות הדין והצדקתו עפ"י אושפט אמרתו אל נמוס המדינה וכו'

בזה המלכה קלות חושו מקוררת כי אשר אין כי דתורה כי לנמוס המדינה וכל

איש אשר ושקוט לא ושקוט נפשו דפסק התחלה וצדוקני עפ"י סברתו לדבר לא

עפ"י התורה. ואמר הכתוב ואיש כי לכל לשמוע אושר ובאו למשפט אל המלך הוא לכל

[שהמלך ישפטהו שלא עפ"י התורה רק עפ"י נמוס המדינה] דבר ושמעו עשר באו למשפט אל המלך שהי' כוונתו למשפטו עפ"י שהוא מלך בחשבו

שהמלך יוכל לשנות דין התורה לפי חוק ומנה כי כן הוא הוראת הכתוב

עפ"י משפט הפגון שהנושא עפם לנשוא. איש ושמעו כזה עשה בדבריו

פכו. ועי' שנה הכתוב מקודם כ' ובאו אל המלך למשפט ובכאן להיפך כי הי'

מדבר

מדבר לכל דר ושראל אך מי שבוא סתם לשפוט לפני המלך יצדק המשפט ולא יצדק המלך

ובכתוב היעוד שעשה פתח לכל איש ושראל אשר ה' מחשבתו רחבה ויועץ ומגמ[illegible] [illegible]

להטעותם שהתורה לא [illegible] גם נימוס הדינים ומשפט הפרט, לשון.

ושראל [illegible]

גם נימוס בספר. וזה הי' חטא ושראל בשאלם להם מלך כי הנה מצות שבתורה כתוב

ואמרת אשימה עלי מלך ככל הגוים כ' הכוונה רק שהשומה והי' ככל הגוים

אשר שמים עליהם מלך ונוהגים בו כבוד וכאשר [illegible] התשים שתהיו אומות אלוק

[illegible] [illegible] שקלת המלך [illegible] כמשך [illegible] ושראל חטאו

בזה שהיו [illegible] בנפשם [illegible] שקלת המלך [illegible] הסודה המדוני

וזה הי' חטא גדול ומעום כאשר [illegible]. ואתה תבין המשך כוונת הכתובים (שמואל ח')

ותתקבצו כל זקני ושראל כו' הנה נראה שרק זקני ושראל להם התשובה והחכמה [illegible]

נתקבצו והותכן [illegible] [illegible] [illegible] הכרש רק [illegible] שאלו [illegible]

[illegible]

הנה אתה זקנת [illegible] ולא הולכו דרכיך ואתה שומה

לנו מלך לשפטנו ככל הגוים הולך רק לשפטנו לבד. או ככל הגוים לבד כמש

בתורה. וירע הדבר בעיני שמואל כאשר אמרו [illegible] נראה מותר ואם יחושה [illegible]

הולך [illegible] גם ככל הגוים ויתפלל שמואל אל הי' התפלה ויאמר ה' שמע בקול העם

הלוא [illegible] הזקנים [illegible] ואם מה אמר בקול העם לכל אשר יאמרו אליך [illegible]

[illegible] זה הוא מותר והולך [illegible] רק בקול העם, כי לא

אותך מאסו כי [illegible] אותי מאסו [illegible] מפני שמאסו בי ושאר אלוהים

ואתה שמע בקולם אך כי העד תעיד בהם והגדת להם משפט המלך [illegible]

[illegible]

[illegible] אשר ימלוך עליכם [illegible] מותר [illegible]

ואמר וצעקתם ביום ההוא מלפני מלכיכם כו' ולא יענה ה' אתכם כי הולך וצעקתם לפני ה' על אודות

מלככם ולא יענה אתכם וימאנו העם לשמוע בקול שמואל מה זה הי' המיאון הלא שמואל לא [illegible] אמר

להם [illegible] רק פירש להם משפט המלך. ועוד שבכיון כתוב העם [illegible] [illegible]

ואמרו והיינו גם אנחנו ככל הגוים ושפטנו מלכנו ויצא לפנינו ונלחם [illegible] מלחמותינו [illegible]

עוד [illegible] והיינו גם אנחנו ככל הגוים [illegible] ושפטנו ומקודם אמרו [illegible] ושפטנו

ככל

ככל הגוים את אלה הדברים ויאמר כן. דמאמרו והוכיח שהי' שני פרושים בהזקנים ששאלו

שבהוא ועה' שקלקלו. ואמנם כאשר חוזר והוא כן כאשר הי' שמואל המוכיח והמדבר ושופט

והאמינו אותו לנביא ... כי נאמן שמואל לנביא לה' ... האמינו שיוכל להשלים סדר הנהגתו ולשפוט גם ... כי הלא מורח בפרט,

והאין וויעדם ... לשפטנו בצדק. ואמנם כאשר זקן שמואל ושם את בניו שופטים לישראל

ולא הלכו בדרכו וגם שלא חטאו כמש"כ (שבת נ"ו) מ"מ מוחה שרצו להרבות שבה

לחנוניהם שנהנו מזה ... לא הוו נבונים ...

בזה שבפנור ... שיוס ושפטו בדין התורה לבד תהפס נמוס. וזה ששאלו מלך

שהוא ושפוט אותם כרצוננו ולא עפ"י התורה. ולכן אמנו שוב לשמוע לקול

הזקנים והשופטים ולא הוו ... דינא וזה ... אמון הזקנים והשופטים שבדור ...

... ולכן ואמרו לו הנה אתה זקנת ובניך לא הלכו

בדרכיך ... ולכן שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגוים

לזכות דינא ... כמשפט ... שמקודם ...

והיות נאמן לנביא שמואל ... רוצים ...

תנה לנו מלך לשפטנו להרבות את הסנהדרין כי אם מלך ושמעו כי יחשב שהוא ...

... כרצוננו ולא עפ"י התורה ...

כאשר אמרו תנה לנו מלך

לשפטנו כי ... והנה בקצת שמואל

לא שמע בפירוש טעם בחירת המלך ועפ"ד העם אם כשוה לנו מלך ותחד השפע הוי

קו לדון עמו ועפ"י הפלוו כמו שאמרנו לזה הי' כוונה נכונה רק שוב שהי' המאוסת

בות שמואל לומר שבות שמואל אנו כבוו להל השפע היתקונת אי כי הטן ותחרו

הבקשה זו שעם של מלך בזה שהוא ידון עמו בסדר מדינות שלו חוץ למשפט התורה

וע"כ כתוב לאמר בזקנו ויאמרו אלון הוונו דבר שחוו לאמור לו כי לפי שהם

התבוננו הדבר הי' זה דנסתם אם כך כוונתם או כך כוונתם וע"כ שמואל

שאמר דברך עמו ורצה להדביק עמו ושמואל ופשהי' רע בעיני המעשה התפלל לפי'

ולמד

ועוד עשות לו עמו ישראל אולי כן היו כוונתם והנה אם הי' כוונתם שחשבו שזה להם
או שיחול שפע אלקים מתוך אלו השופטים זולתי מלך לא הי' להם דבר לתת
כמלך סיבה לשמור משפט כי כיון שמאמינים שבתורה יש הכל לא יבדה מפי
לעשות משפט אך אם אין איש כשרו להשפעת קדשו וכמו שאמרנו מקודם ועל
הי' גם מקום להתרשל לדלתו מהר לשמוע להם כי לא תתפס תורת ה' כו ושמעו לה
אבל אם הם סוברים שבתורה לא נמוס המדינה הנה ושמקום להורות התורה
לדלתו שמור בקולה ולכן יש לאהר לתת להם מלך לאמץ ושמעו למלך והמלך ועשה כפי
בדעת כפי השגחת השם ולכן ויאמרו אל שמואל שמע בקול העם ~~לתת להם מלך~~
לכל אשר יאמרו אלך והוא מטעם דברו האומרים אלוק שמאמינים לשמוע למשפט
כמש"כ רש"י לדעת הסרבנים. כי לא אותך מאסו כאשר אתה אומר לפני אלוהים ~~...~~ וכו'
שהם כופים דמלך לאזן השרות די השגחתו ~~...~~ אותו מאסו כי בחומרם ~~...~~ בתורה
~~...~~ ועתה שמע בקולם אך כי העד תעידה בהם והגיד שתלמודו ~~...~~
~~...~~ . ויאמר זה יהי' משפט כי' אשר ימלוך עליהם הגיד אשר אותם
כופים שימלוך עליהם להתקן ~~...~~ זה יהי' משפט ~~...~~ יקח והנה מפה והנה אם
תאמרו שהטעם הוא שאתם כופים דמלך לפי שדנו לא הלכו בדרכו ויטו אחרי הבצע
אינם כדאים להל עליהם רוח ה' הלא גם המלך והנה מפה ואיך תחול בו רוח ה'
והעוד בכתוב ויאמנו העם לשמוע בקול שמואל שעמו האורך לא רצו לשמוע בקולו ואמר
שענין המלך יהי' השררות לשפוט עפ"י התורה המדינה עד הפלא רק
פורשו ויאמרו כמו מלך יהי' עלינו והיינו ~~כל העמים~~ גם אנחנו ככל הגוים לומר כמו
דתורה ככל הגוים אשר סקודותם ופורשו לפי רוע כוונתם כוונת התורה כזה ושפטנו
מלכנו ולא לאזן הל די רוח ה' כמו עפ"י סודות המדינות האומות ודברו עוד ויצא לפנינו
שהם ודאי ענין מדינה והוא דבר ויצאו חוץ לתורה ~~...~~ הראו עוד את ~~...~~ ועל שפוה
הוכות חז"ל ששנו כתות הוי הזקנים שאלו כהוגן לשפטנו והיינו שצריך אותנו התורה מלך
לשפוט מפורש לרדות הסרבנים כי מאנו לשמוע בקול התורה וכשהי' מלך הם
וסברו שהמשפט עפ"י שכלו והוא ~~...~~ [בענין ...] התורה ~~...~~ זהו שאמרו ככל הגוים
היו דברו הזקנים עזור ... וזה לא חשוב וענין השאלה כי בעבורה לא הי' לשאול
רק שלא רצו לגמור את דברו העם לכד ורצו להחיות אומה כוונתה והי' המלך

[בשוליים: סדר הנהגת המדינה והמשפט הכל ... גם מצד המנהג ...]

~~באופן כל הגוים כמו שנזכרה בתורה ואינם לא היו שואלים עבור זה ולכן לא חשוך~~

בשאלה ~~רבונו~~ ואינם הערה קולו ~~כאש~~ הזקנים שאינם חוצים לשמוע והודעות מפורשות

דיבור מדברותיו קודמו שאמרו כל הגוים ופירושו ~~בדברותיו~~ ונלחם והואני שמן ונלחם

ותפרש תשפטנו שאמרו מעולם היו משפט אנוש ולא תורה לסדר המדינה ולכן

כאשר הוכיחם שמואל ~~הנביא~~ אומר הלא קציר חטים היום אקרא אל ד׳ ויתן קולות

ומטר ודעו וראו כי רעתכם רבה אשר עשיתם בעיני ד׳ לשאול לכם מלך והאופן והי׳ מוכח

מזה שהי׳ רעתם רבה במה שנתן מטר ואינו ודן הדבר במה שאמרו (תענית ח׳ ע״ב)

קשה ולאו דמטרא כולהו דהונא ופירשו שני וחמישי שמתקבצים בני אדם לדון כו׳

שיש הוצאות וקולות ואוושות דיום הגשמים כיום הדין וענינו נראה בסוגיא ... סנהדרין ז׳

באי [illegible] דאנקט בלשון מבי דינא לבעה ולוצאל שיש הוצאה חיוב בדין אין לקרוא

תגר כי דין בדי אמת היו אין שולל להיות שונה דנפשו שאינו חונק רק מחמת

שלא הוו עדים או מחמת אומה סיבה אחרת ועוד חוק מה אמרו לבעה ולוצאל לפירש״י [illegible]

~~ואמרו [illegible] שהוציאו גזילה [illegible]~~ כי משפטו משפט אמת הקב״ה נצב

בעדת אל מסתמא חונק ממקום אחר או כופאו בזה כי הכל תלוי בתורה

אם משפט הפרטי ולכן קשה מאוד לפני הקב״ה קול שאוושת הנידונים ~~[illegible]~~

שקוראים תגר על הדין [illegible] ~~[illegible]~~ דמטרא עכ״פ קשה כי מטר

הוא טובה לעולם [illegible] שמשפטרים ~~[illegible]~~

~~אלו [illegible]~~ שקוראים תגר על המטר קשה לפני הקב״ה כמו אלו שקוראים תגר על דין

התורה לפי שבאמת טובה לעולם ~~[illegible]~~

ומשל [illegible] אותם ועריך כמטר לקחו ומהט׳ [illegible] מתפללים על רוב גשמים

מפני שאין מתפללים על רוב טובה [illegible] נראה כוונת תפלת הכה״ג [illegible]

לפניך תפלות עוברי דרכים מפני מה החליט כה״ג שלא יכנסו תפלותיהם

הלא יכול להיות כולהו דקפורה [illegible] לבנים. ומפני מה סתם הדברים [illegible]

מפני מה חוזר [illegible] הולך אל תשגיח לתפלותיהם [illegible] שבדבר זה אף לתפלה שמהופך

כוונתו ושמע לעוברי דרכים והם יחידים נגד כלל והעולם נידון אחר הרוב [illegible]

ואינם נראה כוונתו שכלל [illegible] כלל לפניו לא שכל ושמע לתפלותיהם רק שכלל

ויכנסו [illegible] ואתן כי הוא חטא עצום להתפלל על רוב טובה. [וחקה

שהתפלל

קנו

בעבלות עד הוא הר' יפול אל התפלל אבל לא אחר ויתן

תענית כ"ג ע"א

ורחב"ה שהתפלל ופירש ~~וכו'~~ שהעולם הי' נוצין בשבילו לא חשב שבלו המטר לטובה
והפ"י שאולה הלוו תבעו שקצור חטים היום ואין העולם צריך למטר ויקראו לה' ויתן קולות
ומטר והנה ראו והי' קשה ולם המטר לפני הקצירה מפני הקולות אשר יצעקו על רוב
טובה כן הואו ביראתן ה' אשר צעקתם עד' המלך דתת להם מגרעת לתורתו וקרבנתם
תגר על התורה מפאת נמוס הפרטו ופשרוו התחרטו ולכן לא נחשב להם עון ויתר
כו מעתה שבו לדעת שהמלך ישפוט אותם עפ"י משפטי התורה דכל סדר המדינה
ולכן אמר חז"ל תורתן כו' אוק חז"ל תפלתן כו — ובשבח הזה שבח דוד את התורה
ואמר (תהלים י"ט) תורת ה' תמימה משיבת נפש הענין שהיא תמימה ולא יחסר כל
דבר צורך סדר המדינה ולכן היא משיבת נפש אין לך נפש מושרשת שלא ישוב בה
כו ושבח נמוס הפרטו לכן ונאמר ואם שהוא דבר קשה חז"ל הטביע עדות ה' נאמנה
מחכימת פתי כמש"כ כל הקדמונים שכל דבר הקשה להבין בתורת ה' ומשפטו
ואחרי ראה מקודם להאמין מצד האמונה והקבלה ומשם ידע לדעת את אלקיו
מכוו מצד המופת ומי שאינו ראה לזה שהוא קשה ההבנה כי לו בקבלה אריך
כמבקש הלכות וסודי התורה ותח' בחקון ובספרו המורה ח"א ובחובת הלבבות
שהי' ובהקדמתו ובכל ספרי הקדמונים ולכן אמר עדות ה' נאמנה מחכימת פתי
אע"ג דבלתו ובין בשכלו אוק הוא הדבר שיהי' בה שחיים אלו בו להחכים
הפתי שאינו מבין בעדות ה' שהוא נאמנה ואחרו שהוא תורתו לא ומנע ממנה
את כל, ולכן פקודי ה' ישרים משמחי לב ולא יקחו תגר ובהוא בוראו ההוא
דמפקח
לכן שהוא תורת אמת ואמנם חז"ל ההוגים בה מבינים הדבר לאשורו ולזה אמר
מצות ה' ברה מאירת עינים לראות אוק הוא הדבר אמנם לא עד המצוה לבד
כא עד ויראת ה' טהורה עומדת וכמש"כ ראשית חכמה יראת ה' שעד יראתו שמצריך
חז"ל החכמה עומדת לעד. וכמש"כ וכמש"כ דגדולות כל שיראתו קודמת לחכמתו
חכמתו מתקיימת ואז עיון הדבר לאשורו שמשפטי ה' אמת צדקו יחדו
הנמוס הכללי והנמוס הפרטי שניהם צדק יחדו מה שאין בנמוס שאר אומה
ולשון

ר"ה דף ט"ז ע"ב כרוספדאי א"ר ג' ספרים נפתחים בר"ה א' של צדיקים
גמורים וא' של רשעים גמורים וא' של בינונים צדיקים גמורים נכתבים ונחתמים
לאלתר לחיים רשעים גמורים וכו' ובינונים תלוים ועומדים עד יוה"כ זכו
נכתבין לחיים לא זכו נכתבין כו' עכ"ל להבין מאי קריאה ומהו מספר חיים ועם
צדיקים אל יכתבו כו' ספר זה ספרן של רשעים כו' וכל המפרשים נלאו
להבין פשט המאמר עין בספרים ובקיצור ובאור לדעתי.
דהנה אמרינן (יומא פ"ו) גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד וכמה וכמה
הפלגות נאמרו בתשובה והנה עיקר התשובה ומהותה היא שנצטער משמאו ות'
בהתמרמרות בקי הוא לשוב אליו בכל לב ונפש ולהתחרט על העבר ולקבל קבלה
גמורה שלא ישוב עוד לעשות הרע בעיני ה' ולהתדבק בו ית"ש כי אם אינו
גומר בלבו כך אף שמסגף עצמו בכל מיני סיגופים נכתב עונו לפניו
ית' וזהו אומר מאמר הכתוב אל יתהלל חכם בחכמתו גבור בגבורתו ועשיר
בעשרו כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי דהנה בזאת כו' לא
לא ונפל מחטא ועצ"ז צוה לנו ית' בתורה ודבק בתשובה שהוא התחרטה
וזה אומרו אל יתהלל חכם בחכמתו שיאמר אין אני ירא משום חטא כי אף
אם אחטא הלא חכם אני בתורה ואדרוש ואלמד ואעשה נחת רוח ליוצרו
וגם העשיר אל יאמר אני ארבה בצדקה וחטאתו בצדקה אפרוק או הגבור
יאמר אסבול עלי סיגופין וסיגופים לזה אמר הכתוב שבכל אלו רצוי להתהלל
אך בזאת ראוי להתהלל המתהלל בענין שמהולל בזאת הנדבר לעיל מה שהשכל
וידוע אותו והענין שמתדבק בו ית' הוא ראוי להיות מהולל כי לא יאונה לו
כל רע אף בעשותו איזה חטא ח"ו כי ישוב מדרכו אל ה' וחו"ז ואל שעיקר
התשובה ~~אל~~ דה' הוא בלב ולכן בוקעת ועולה עד כסא הכבוד כי היא למעלה מכל
מלאכי השרת שאינם יודעים מחשבה שבלב וזהו אומרים
גדולים בעלי תשובה שבמקום שהם עומדים אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד
כיון שמחשבתן ומתן שבלבן הכל אחד הוא כי גלותו ית' אין
מפלגוא שלמעלה ובעלי מדרגתם עד כמה מאוד וגם עד המקדש השם
הוא למעלה מכולן כי עיקר ולכן הוא
למעלה

למעלה מאפס וזה שהוא דבר ומאוס הדעת וכן הוא למעלה מטבע ובזה יתורץ אל
השכל שאמר חז"ל כך הוא המדה במחשבה טובה הקב"ה מצרפה ~~לאופן במחשבה~~ למעשה ולא
כן מחשבה רעה חוץ מע"ז שמצרפה המחשבה למעשה ולהבין למה כך הוא מדתו ית'
דהנה בוודאי טוב ה' לברואותיו וחפץ בצדקם והנה אשר הנביאו מפי עליון לא
תצאנה הרעות והטוב ופירשו הם דאוניים שהשגת' אין במחוצתו ואתו רק טוב
רק מי שגורם לו רע לא יבוא לו הטוב מחמת שהמקטרגים שלו ושטנהו ועשו
מסך המבדיל בינו ובין הטוב אז יקרהו רע ולפיכך מי שהוא כדאי ואינו חוטא
כלום אף יש לו הטוב הצפון לו אין השאום מאלו מסך מבדיל וקטרוג ולפיכך ישולם
לו גם בעד המחשבה כי אל חפץ חסד הוא אבל אם חו' עושה רע
לו להטיב ויקרהו רע לא יאונה לו הרע בעד המחשבה כיון שאין להם שליטה ושום ידיעה
בהמחשבה ולפיכך בע"ז שאמרו קבל נפרע ממנו שליח חוץ מן ע"ז וגם זה
לטעם הנ"ל כי עיקר ע"ז וכופר בקל חו הוא במחשבה ולפיכך לזו ותכן להיות המעשה
הבאות רק בפני ה' ברצונו כיון שלהם אין שליטה בדבר התלוי במחשבה
ולפיכך מגורלו האנוש גם בעד המחשבה כיון שבדרכו ית' לחשוב גם המחשבה
רק אם אינו נידון רק מן המקטרגים כיון שהם אינם דנים אותו לפי המחשבה גם
השגות' לא ישנה אבל המחשבה אבל אם הדין בא לפניו ית' עצ' ישלם לו כדין
ובזה והנה יתבאר הכתוב בתהלים אחת דובר אלקים שתים זו שמעתי כי
עוז לאלקים ולך ה' החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו ופשוטו רחוק להולמו
אמנם לפי דברינו יבואר וכך הוא הפירוש אחת דובר א' והיינו חוץ שהוא מדה
מע' לא ותצאנה הרעות ושתים זו שמעתי ואנחנו שומעים שתים רעות
והטוב כי עוז לה' כי המדה"ד גובר ומשלם לרע
שבוודאי צריך לתשובה צדקה וסיגופים ולעסוק בתורה כמבואר בספרי בתשובה אבל העיקר
הוא חרטה ועזיבת החטא ולהתדבק בו ית' כי בלא זה
כרשעתו ולך ה' החסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו כי אתה הוא
המשלם בוודאי רק מי שאינו כדאי אינו יכול לקבל ולפיכך ישלך חסד שתשלם
לטוב גם בעד המחשבה לא כן בעד המחשבה רעה ובזה נבין מאמר חז"ל
חבוהו דרב"ט ושני מה תוקעין בשופר של איל אמר הקב"ה תקעו לפני
בשופר

קנד

בשופר של איל דכרו שנזכור לכם עקידת יצחק בן אברהם ומעלה עלי והנה באמת
קשה להבין הלא העקדה בפועל וזכור שלא עקד את יצחק רק רצה לעקוד אותו
ואם לזכרון אנו צריכין טוב הוי לעשות זכר יותר שהי' מוכן להעקידה אך
לדברינו ניחא דבאמת בזה הלא רחמנא לבא בעי ומחשבה טובה מצרפה למעשה
ועכ"ז ביום הדין הגדול והנורא אשר מי יצדק בדין אין לנו אלא לבקש
להיות פתוח לשוב בלב שלם ולפיכך אנו מראין לו שקיבל שחט כאלו
נעקד יצחק ברצונו ומחשבה שהי' לו ולפיכך אנו מזכירין זאת ביום הדין הזה
וגם לדברינו נבין גם מה שאמרו ז"ל שבתקיעת שופר נתערבב השטן ורצונו
להבין מפני מה נתערבב בתקיעת שופר אבל להנ"ל ניחא כיון שרואה
ומזכיר עקידת יצחק שהוא רק מחשבה טובה ודמחשבה אין מהש"י ודינין
טוב ולפיכך נרתע ונבעת כי לא יוכל להשטין במה שאין בידו כי
אולי יש להם מחשבות טובות
ובזה יובן הנחת רבז"ל שאמרו בעשרה ימים האלו נמצא הקב"ה אף ליחיד
משא"כ בשאר ימי השנה כיון שבעשרה ימים האלו הוא בעצמו יושב על כסא
משפט ולפיכך נבוא אל היחיד בתשובה כיון שהוא בעצמו הוא המקבל תשובה
משא"כ בשאר ימי השנה בשליחות של מעלה שופט ולפניהם אינו מועיל תשובה
כי אין להם חלק בנסתרות משא"כ בימים הן אל כבוד לאו ומאום אף בשאר
ימות השנה שהוא בעצמו השופט ולכן מועיל לרבים תשובה תמיד ובזה
יובן הילקוט ששאלו לחכמה חוטא מה ענשו אל חטאים תרדוף רעה שאלו לנבואה
מה ענשו הנפש החוטאת היא תמות שאלו לתורה אמרה יביא קרבן ויתכפר לו
שאלו להקב"ה אמר יעשה תשובה ויתכפר ולכאורה משמע שמדין תורה אינו מועיל
תשובה והלא התשובה היא מ"ע מן התורה דכתיב בפ' נשא איש או אשה
כי יעשו מכל חטאת האדם והתודו את חטאתם והרמב"ם מנה למ"ע אך הנה
באמת כי כיון ששאלו מה ענשו של החוטא ולכן לא תועיל לפסוק התורה שיעשה
תשובה כי אף אחר עשות התשובה אין בתורה ותולה לפסוק שנפטר בזה
כי רחמנא לבא בעי אך הקב"ה בעצמו השוב ועשה תשובה
כי אין בדעת בו' אך הנה באמת בזה קיו רבותינו הלא ויש לנו ~~לבוא~~
אדונינו

ורבינו הרמב"ם בפ"ו מהלכות תשובה שמי שעשה חטא גדול או חטאים רבים
שהדין נותן שישלם כחטאו ואין מניחין לו רשות לשוב מרשעו כדי שימות
ויאבד בחטאו שעשה, ומי יודע מי יגיע לזה והנה בוודאי חטאים היו רק
מפורש בחז"ל - האומר אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה
וגם המחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה ולכאורה קשה תלוי
למעלה מבחורה כי אין חטא ועון מה עשינו ומה עלו הפתח דרשו
ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב והגמרא פירש לו' על עשרת ימי תשובה
שמצוי שמצוי ליחיד והאלשיך מקשה על כפל הלשון ד' שנראה גם
כשנוי מתחלה אמר בהמצאו משמע שהוא נמצא בינינו ואח"כ אמר בהיותו קרוב
משמע שאנחנו נמצא בינינו רק קרוב אלינו ולהנ"ל יבואר ובפרט היו הסגנון
ויאמר דרשו ה' בהמצאו בעת שנמצא בינינו דרשו אליו ושובו לו רק מדאוג
פן חו"ש לא יספיק לנו לעשות תשובה לזה אמר קראוהו בהיותו קרוב היינו
בהיות עוד לא הרחקנו לפשוע ונוכל לתקן את אשר עשינו ואמר בפסוק
כל יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו וישוב אל ה' וירחמהו פי' כי הנה
בלתי אלה המחטיא הרבים והאומר אחטא ואשוב שאין מספיקין בידו לעשות
תשובה היינו המחטיאו את הרבים בשביל שגרם לחבירו ולאחרים שיחטאו ונענשו
ע"י ולפיכך אף אם עושה הוא תשובה מ"מ גרם לאחרים שחטאו ולפיכך למה
תשובתו וגם האומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב כיון שנעשה לו כהיתר
כמאמרם ז"ל אף אם עושה תשובה הלא בידו נעשה כהיתר ועיקר התשובה היא
החרטה ועל מה יתחרט אם בעיניו הוא כהיתר ועז"ל קאמר הנביא באמת
אין מספיקין בידו לעשות תשובה מ"מ אם צריך לשוב אל ה' מאהבה כמו
שהביא הרמב"ם ריש ~~[illegible]~~ הרעה ומסיים פ' שאפילו אם הם עשו תשובה
היינו רק מיראה ולכן לא הספיק בידם אבל השב באמת ובלב שלם מאהבה
שהוא גדולה כ"כ שעיקר הדת תלוי באהבת השי"ת ולו והיו כדרך
מדרשה למצוות אחרי ה' אל דרכיו ומחול לו השי"ת כי אין לך דבר
העומד בפני התשובה מאהבה וזה שאמר נבואת שתי אלה ויעזוב
רשע דרכו ~~[illegible]~~ והיינו שאמרו ז"ל כל שעושה תשובה עד נקרא חי

ולפיכך

ולפיכך זהו שמחטיאו הרבים וגרם לרבים שיעשו עז"ו וקראו רשע ואיש און מחשבותיו
שחושב ~~שחוטא~~ וחוטא ומשוב וישוב אל ה' וירחמהו היינו מתוך אהבה ואל אלקינו
כי ירבה לסלוח ואח"כ הלוי שתי אלה מצינו שאין מספיקין בידו לעשות
תשובה וכמו שהביא הרמב"ם מפרעה וסיחון ושרתך בואו תלויין עד"כ קאמר
כי לאו מחשבותי מחשבותיכם אין לדרכה אחריו מצוותיו רק אם תעשו תשובה
והאל הטוב יכפר בעדכם כי באמת רק אין מספיקין ולאו קאמר שאינו מועיל
תשובה כי באמת מועיל רק שצריך לבקש מתחלה שיספיק בידו כי באמת חולק
זה מצוות לו כי דבה מצוות שתשובה אינו מועיל דפורענות ומש"כ נועם כיון אין
מספיקין בידו היינו שאין מספיקין לכתחלה ופירוש שאמר הרמב"ם ז"ל שאין בשפל
אנושי להשיג מעלתו ואתם תשובו אל ה' והאל הטוב יכפר בעדכם
ומש"כ הנ"ל ובין המאמר שהתחלנו ג' ספרים נ"ל של צדיקים גמורים שעושים מעשיהם
אך אם לפעמים עושים רע אך לא פב"פ במחשבה שם מפני שמחלקין רק
בין המחשבה התגבה שחושב אך על כסוי הדבר הוא ועל לברר שאין המחשבות
וכו' הרשעים גמורים והיינו אך מי שעושה צדקות ועוד מש"כ במחשבה לאו טובה
כב' וכו' בינונים במחשבה לאו טובה כב' ולא' מה כב' כוונת לתוס' ולפיכך
נאמר בזה ומה אך מספרן של רשעים כי גם שם כתוב צדקות וכו'
עברתי מאוד והבן ובזה רבות דעו שבשלשה עבירות עד"ז גע' שב' אמרו שאף
כל אבזרייהו בודהו שזה שוהרג ואל ועבור עליהם וכיון שאמרו ז"ל דף סורר
ומורה מעשה באדם אחד שנתן עיניו באשה ע"ש ואמרו הרופאים ע"ש תספר
עמו מאחורי הגדר ואמרו החכמים ימות ~~[illegible]~~ ואל תספר עמו כו'
ומהראה הרופאים שכל אבזרייהו בודהו והרג ואל ועבור נמתם רחוו נזו אך
יש לשוב ועל מה יש לבכות ולהתאונן ולשוב בתשובה שלמה ונכסמה וכמה
עבירות שאדם דש בעקבו ונראה לו שאינם חמורים ומש"כ הוא מן עבירות
חמורות שבחמורות וזהו צומח הנביא הוי מושכי עון חמור בחבלי שוא
והיינו שלו מתדמה שהוא קל ואעפ"כ הוא עון גדול

והנה להרבות בדברים בזה הדין והנראה כתבו הקדמונים שאין לפרט רק לעורר
על התשובה באות לידע עד היכן הדברים מגיעים שיש עבירות קלות בעיני האדם
והם חמורים באמת ומכש"כ העבירות שהם חמורים באמת גם בעיני האדם אך
הנה לאשר משפטן הוא הוכחה ומן ה' יכפר לכן נבאר קצת מתולדותיו
בפרט כשהוא יפתה לגאוה התשובה ועיקר התשובה תלוי בזה הנה כל שהוא
מחוסר אמונה להוי ודע שהוא מכופר בעיקר ולפוסק צ"ל להיות לו אמונה
ואם הוא רק בבטחה שבוטח בו ית' שישלים לו ועדיין הוא מבוא
לתשובה כמש"כ בנועם והאונך בצדקה פסוק וגם אמנם על התאוה וכל הכעס
כאילו עובד ע"ז והנה הכעס מובן שהוא מדה רע וצריך להתרחק בזה כי מגיע
לגוף ונפש ומכ"ש הגאוה הוא מדה רע וכו' משתמש בו והרמב"ם ובש"ס כתבו
שיסוד התשובה הוא ענוה ובאמת הוא רק מי שיש לו גאוה אינו שומע בקול
המוכיח זה אומר מי הוא זה שאומר לו תוכחה והדרכנו בדרך ישרה
וזה אומר אני גדול ומכובד בין הבריות והי' לו בושה אם אשמע בקולו
ואסור מן הדרך הרע כי אקוש מן חבורי הרעים גם כמה מצות עושים בשביל
גאוה וכבוד ורצה אלו המצוות עליהם שכ' אלו ריקות ומשקולות ובמצוות
אשר העבירו חז"ל עד ויקרא לדברינו עד הלצה והוא אמת בזהר בדבריו כי
ודע בדורינו דפסח כל העולם הולכים חלק הרב ושואלין שאלות טפשיות
אך שיודעים שהוא טפשות אם אתה גאוה הם עושים סך וזה מדבקים בדעתו
בוודאי שהוא מן ~~המתאוהין~~ המתאוהין רק מחמת גאוה וזה מרעים עצמו כל
ומי התג ואינו אוכל מן המצות הנאפות בכשרות ובמלאכת מצוה ושום תפלה
והוא רק מחמת גאוה וזה אומר הכתוב בשעשוי המצות שעושין על הפסלנות
ואך הכשרים שבהם יש להם תירוץ במשקולות אומר אני אומר סתם מדוע
לי עד המודה בדיוקות אומר אינו מאמין שאלו הכוונות בקיצות אומר כסות
זולה פטור מצוות ונדמה ואורה לעצמו היתר לכן אומר הכתוב הלא אני די
שהוצאתיך ממצרים אומר אומר זה הדבר מה בזה אתה מחמיר כל כך נבדה
אתה מנקה כל כך לפחות שאל נא להרב כמו בזה אם מותר דשאו סך ובאים
עיקר הפסוק ומצוה רשע דרכו ואיש און ~~מחשבותיו~~ מחשבותיו והוא כי
אך

קנט

אך אם עושים תשובה מה הועיל מסותו גם דרך הטבע לעשות רע והי' גוורתן
או חמדן או כעסן או בעל מדה רעה גם בהמצות לכן מלמד לנו הכתוב שמצוה
הדרך רשע והיינו שיודע שכל מה שעשה ברשע ויעשה ההיפך זהו ושב ורפא
לו נזכרתי מאוד

ודאה ורצה ~~[illegible]~~ מצלו מאוד הכתוב אשרי העם יודעי תרועה ה' באור
פניך יהלכון והיינו כיון עפרון עקודת יצחק ויאמר
שיהלכון בתוך המחשבה טובה לפוסק ה' באור פניך ~~יהלכון~~ בעצמו
יהלכון כי מלחשים חוונם ונדעים מזה.

לא נודפס

בקרובות השורה נטה אות ודק ועל המתן אפשר לומר דהנה נודע ששם העצם וש
לשלב עם שם העקרון ומספר של זה עולה כך ומספר של זה עולה סה' הרי צא' באחד
והנה זה יחוד הוי' ואדנ' ואמנם כוונת היחוד הזה בפשוטו כפי ודי ~~[illegible]~~
הכהה עד נגלה ואפשר לומר דהנה כשמחבר כן באחד הוא מ' ודמה מחברו
בנקודה קצת למטה בראשו והראשונים הם פתוחים הרי הנקודה הוא י' ואז נראה
בראשון צורת ב' והנה שנתחבר הי' עם ראש הו' כצורת ד' כזה ▬ שהוא
ב' הפוכה כי ו' אף שנתן לה חוש סך קו ארוך גם צורתו אינו ועל נחשב
לצורת אות אחרת הרי ~~הרי נתוחד~~ נתוחד אותיות וד' משם אד' עם שם
העצם ונעשה מ' ונשאר אך משם אד' הרי הוא אותיות אמן והוא שוש להאמין
כי את כי לא ושם במחקר ועל הנבראים לא ושוגהו כאו באמונה שלמה באחדותו
ששני השמות הם אחדות גמור ואין חל' ביניהם ועל תרווה אותיות אום
מספרם הוא צ' והכולל שבהם הוא גם א' הרי צא' כמספר יחוד השמות אלו
באחד ועל צירוף הכולל בחשבון הזה שמורה שזהו הדבק לאחד שני
השמות ולכוללם באחדות שנעשה אך שם העצם מ' שהוא אות ראשון של אום ונשאר
ים שמספרו נ' ועם הכולל נא' ועל בחינת האום גדול מאוד עד שנתגלה
בחינת האום להיות אום הגלוני. ואולי שזהו סוד מש' בבראשית ורוח אלקים
מרחפת על פני האום כי לא נבראו העולם אלא בשביל האמונה ושבשבילה באה
הגאולה הראשונה וגם האחרונה וכמש"ל שזהו תכלית הבריאה ואז רוח אלקים
מרחפת כששם באמונה קו להשגת רוח אלקים על יחוד השמות ואולי שזהש ות'
למשה לך ותוספת כ' ואמרת אלין אלקי העברים נקרא עלינו נלכה נא דרך שלשת
ימים כי ואשו' התורה בעברים ובר"ה הרגוש בזה וגם הק שלשה ימים זה
עבודתנו וגם מש' לשון נקרא ולבדרונו ול הכוונה לפי שהודיע לי ות' למשה שזה
תשמור לבני ושחול ג' כי זהו שאו לאלקים וזה צבחו כי ודרשו ז"ל אין כוו שמו נכתב
אני נקרא נכתב בהוי' ונקרא באד' והנני שהורה להם שאחדו של השמות אלו
שאז ובזמן השגות מצד האמונה וזה והי' להם סודה הגאולה ועל כתוב שם ויאמר לו אהד
פי' ~~[illegible]~~ שמתחלה הודיעם שם אקי' שהוא השם הואהר משם הוי' מנודע למקובלים
ואח"כ הודיעם להם שבאות להשגת השמות צריך להאמונה ~~והאמונה [illegible]~~
היחוד

פירוש שני שמות ~~[illegible]~~. וזה בצפות האמונה ונכנו לגאולה ולכן כשבאו אל פרעה ור׳
צריכים לומר לו שה׳ ואא״ לומר רק בשם הנקרא ולהורות לו ששם זה משולב עם שם
הנכתב והוא אחד מכל האחדות עכ״ז אמרו לו ה׳ אלקי העברים ר״ל שאמרו לו בשם
הנקרא והורו לו שהוא משולב בשם הנכתב וזהו הי׳ התורה בעברים כל דברו
עם והוא שעד הי׳ שנמשך ונתחבר באותיות כו׳ נעשה א׳ ועכ״ז הוא עם זהו השם
משולב בשם הנקרא כמש׳ נקרא עלינו לשון קריאה שקראו השם הזה לשלוף בו
במתחבר להיות א׳ ועוד הוא השילוב של אדנ׳ עם הוי׳ ועכ״ז אומר לנו נלכה כי דרך
שלשת ימים ר״ל כו ימים שאמרנו שאורה של השילוב כנ״ל במספר עבו שהוא אמן
יש לו שלשה צירופים אף שהוא בעלת שלשה אותיות וכל תיבה בעלת ג׳
אותיות יש לו ששה צירופים זהו שיש לו שתי אותיות שוות ומתהפך הי׳ עם הא׳
שני פעמים שוות לפנים ואחור וא׳ וה׳ וכן או׳ עכ״ז אין לו אלא ג׳ צירופים כזה
אום אמו ומא ועכ״ז כזה וכ׳ שהי׳ האמונה בכל אופן בוודאי נכל שבכל הצירופים
האפשרי והוא שלשה מחמת ששאר הצירופים הם שוות בום וא ובוא ואום ר״ל
וא וא כמו׳ בצירוף עם הא׳ סתומה ובאו׳ עם הא׳ פתוחה ופרעה שהשיב מי ה׳
אשר אשמע בקולו ר״ל מי הוא זה המלך אשר יש לו שינוי בקולו ממה שהוא שאתה
אומר שבקול נקרא בשם אחר ממה שהוא בעצמות השם אע״פ הרי הוא נסתר מוני
ובי׳ ועכ״ז שאמרו ומפלאו בעלאיו בהורמנו כו׳ ואף שפרעה השיב זאת עוד טרם
שאמר לו משה הלשון הזה ה׳ אלקי העברים רק שאמר לו מקודם כה אמר ה׳ אלקי
ישראל שלח את עמי לפי שבאמת מה שהוא אלקי ישראל הוא הוא כמש׳ ות׳
למשה עוד תאמר לבני ישראל ה׳ כו׳ זה שמי לעולם וזה זכרי כו׳ שהוא
מיוחד השמות כנ״ל ועכ״ז מה שאמר ות׳ למשה שיאמר לפרעה ה׳ העברים נקרא
הי׳ אכ״ז כוונתו שיפרש לו אוק הוא דרך השילוב ועכ״ז שפור שמשה לא הוסיף בדבריו
במש׳ כה אומר ה׳ ישראל כו כך הי׳ הכוונה לפרש לו דרך השילוב במה שאמר
וכוון במש׳ אלקי העברים ומשה רק עשה שבתחלה בואר לו שהוא אלקי ישראל
וצוה שלא לפרש שמו כמו שהוא בתלמוד ועכ״ז אמר לו כה אומר ה׳ ישראל כו׳
ועכ״ז השיב מי ה׳ אשר אשמע בקולו [illegible] וכנ״ל ולכן אף שתהפך השיב לו תשובה
על מה אמר לו עוד אחר הנקרא הי׳ ממנו סגנון ולשון כמו שנאמר לו
שאמרו

שאומר שלא יהי׳ בכלל כורש נבואתו הולכו לנו מזה שפרעה הרשע לא האמין באחדות
השילוב של שני השמות שמורה התחברות הם׳ ע״י הוי׳ שמחבר כו׳ ושע״ז מתחברים
לאותיות אוי שמורה על האמונה בזה ~~במדתו~~ [במדתו] ואעפ״כ הי׳ מודה כנגד זה שבשבל
שעשה בקודה באוי שיקפון המים עליו ושטפוהו וכמה ענין שלהן שחואהו
במדרש רבה פ׳ שמות דשבל שאמר פרעה מי ה׳ אשר אשמע בקולו עפ״י נודון ~~דאוי~~
דוק כי אותיות מי הוא אותיות ים שלבדרונו מובן המדרש הטב׳ מאמרם דני ושרוצ
שהאמונה בד׳ ארל שבאו שאמר להם משה שם ה׳ זה צפרו פ״ה כן האמונה
והאני כמש׳ שהכנוסו י׳ לכו׳ ונעשה א׳ ועפ״ פתח ואמן העם כי באותיות
אמן האמונה על שהכנוסו הוי׳ ועי״ז נתחבר אותיות וכ׳ מן שם אד׳ וכו׳ ועפ״
מדה כנגד מדה מאות ושרוצ שיהיו נכנסים בתוך בקוע המים ~~שעתם~~ שנתבקע
ע״י הוד׳ הרמה שהל שרמו זה שפורש שהשילוב אותיות ידו׳ אל אד׳
לחבר שם כו׳ להיות א׳ ונהש׳ לבני ושאום בוד רמה ואילו שלהן שבתוב כו וד
עלכם י׳ מלחמה לד׳ בעמלק כי הכסא הגדול הו׳ על עמלק שאחרו שלא ראו
נס קי״ס ועי״ז ~~נתגדל שם~~ נתקדש שם׳ ושם ראוי מזה וכמש׳ שמעו עמים
ירגזון אז נבהלו אלופי אדום וזה הפסוק האמינו וקח להלחם .בם ושרוצ וכמש
צל והנה קי״ס הו׳ שהכנוסו ושרוצ וד׳ בכו׳ וכו׳ שאותיות שאחר שם וק׳
הוא עצ והוא גב׳ שם והוא בשבול שאותיות אלו של שם הקדוש ׳ אונחים על
אותיות אלו והיו כאו כסא לאותיות אלו שהם קודמים להם וסמוכים עליו
כאודם ~~האמונה ושמוש~~ [הסמוך ואונח] על הכסא ועפ״ כיון שמדת השות׳ הפך היה מדה כנגד
מדה ולכן הרוח ובו׳ בשקוצה על כסא של וק׳ שהיו נשבע בשם כו׳ שהיו
כסא של עק שם וק׳ שיהי׳ מלחמה בעמלק מדור דור ועפ״ אמר וחמושים אלו בני
ושרוצ הל שבני אלו בחמושים מספר וק׳ כי משרת ועוזה רואים הוו שופנסו
בתוקחים ועפ״ ויסע פ׳ פרק הנבדר וק׳ סוף ויאמר יתר׳ ואשבדה דפרעה כו׳
ובדין עפרים כינוי די׳ הל שמות אן בהתחברות הו׳ אל שם הגלם שהוא
כו׳ היו בוחד צא׳ כי הוי׳ שנעשה אחד ע״י התחברות בזו ממולאו ואפ״ אין מתחבר
רק אותיות אנו אל בי׳ והיות די׳ נעשה ממולאו ולכן זל כו עפ״ נקראו בשם אפרים
שהוא אותיות צ״ם אום בגדל הוא בלשון צרוח כי הדבר הבחור אינו כסדם
רק

עבור בלא סדר וע״ל מקום עד מהפוך נקראו עד משקול שאז״ל להכניס שם דבר שיהי׳ כסדר
כן שותפים בדוחק זה אחר זה ובלי סדר וה״ל שמפרים עברו אותיות אים שלא וה׳
כסדר כי עשו בקוע ופורים ותמת שנתחברו כל הסדר שיהי׳ ת״ה הם בלבלו אותו
הסדר והוחלף וע״ל אמר ורדפו מצרים אחריהם כי עדיין הם עומדים באורחם
שלא האמינו בותנם השלוך וע״ל עדיין עומדים שופרת מהם וה׳ בים ושגו אותם חננים
אהרן שנשרף עשו חנו לים שיהי׳ מנחה לאותיות אלו כסדרן ותורה שלם אומר
הנקדה למשה דבר אל בני ישראל ויסעו ה״ל שהם ידעו דתיקונים כמו שהוא עדיין
מחובר וכמש״ כ״ל שנפלו תיקונים טרם שנתבקעו כי הם עשו אותם באותיות
אים לה׳ האמונה ע״ל במדה ... ידעו בתיקונים כשהוא מחובר וכמ״ש
כל נכדרו האמונה שקפצו לתיקונים להרשות כי שותפו בקדושה כי זה שהם
שרצו בותנם ותבר אותם זה הים שנתבקעו כדי שנפרש מהם פרעה ושלום עמהם
ואותה הרוח את מטך ונטה ובק ה״ל זה שלך שתברית השם כמו שהודעת את
נשרשו שם השלוך ובקעהו ודאי כי בקדושה ואנו הנה מתוק ואת לך עבדים כי
ומשבדה ... ובזו כ״ה כי אתה כי ... ואמר וגו׳ מלאך האלקים ... ולך מאחריהם
ויסע כ״ה ויעמוד מאחריהם שלכאורה נראה שכבר אמר וילך מאחריהם ושלכאורה
שמלאך וע״ל ... הוא ... בקדמונים ... רבותינו ז״ל שהשי׳ הורה בזה לעשות
עבודת זה׳ בנסיעת מלאך האלקים לפני שהי׳ מדבב ... אל ישראל בים סוף
ואמר הללו ע״ז והללו ע״ז ומה נשתנה אלו ... והשיב המדבר אין אתה מבחין בין
שוגג למזיד ... לרצון והנני שבאמת מאמינים ... כן שבאונס או בשוגג
עבדו וע״ל עשו עבודת זה להורות שהאמינו בותנם הצעק בשלוך עד הים
שהכניסו בכל זה ... אלה מ׳ ונעשה ... וע״ל ז״ל שגם משה רבינו כשעלה לרקיע
בכל אלו הפעמים נשתהה מ׳ יום להורות שישראל כדאי לקבל הלוחות ושורפה
להם על עון העגל לפי שהאמונה שלמה אתם ובדבורות מ׳ ואחרו שמו את ...
שוטע נקודה הראשונה של הנסיעה הוא עבודת ד׳ ומה שנסע מאחריהם הוא
עבודתם שצהו נקראו ... ואחרו חדאו שהוא אחרו מחנה הראשונה של הדגלים
ועוד שגם בנשואת ספוק כ׳ הפוסקים שמן ... נקראו אחרו הכהנים וכו׳
מאחריהם הנזו אחרו ממש והוא עבודת ד׳ וכן בים סוף שהוא נעשה הבקיעה
וכו׳

ע"ז הדרך כי תחלת נקודת הקבוצה הוא צורת י' ומהשנקבץ לא נעדר לעדר כלו
בפרט אחד כמש"ל הוא צורת ה' שהלב לאורך ואחב לרוחב שבאותו הצד שהלכו
אחזרו וע"כ מדת הדין הסיום ג"כ לזה כי מחמת מדה כנגד מדה שהוא ע"פ הדין
אדין שיהי' הקבוצה לישראל לטובה ולמצרים לרעה וע"כ מוכרח בכתוב שם אלקים וע"כ אמר
ויבוא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ולא קרב זה אל זה כי מדת הדין הסיום
אל שניהם הם בענין אחד לזה לטובה ולזה לרעה וע"כ ולא קרב וגו' כי הדין
מתהפך לזה כך ולזה כך והוא דומה שוט משה את ודי אמר למצרים למה"ר
ודי כי בקשו המים דמה שפלגו הוד מאותות אום וכן דמה שאמר להלן נטה את
ידך כו' גם עד"ז וע"כ וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים כי ראו שמצרים
שאמרו אנוסה כי מפני ה' נלחם להם שהכירו והאמינו בה' וכמש"ל את ונרא ישראל
כי אני ה' וכו' וע"ז ראו שהוא כי ה' גם במצרים שהרגישו שהשלוק הוא זאת
ואמר ויאמינו בה' ובמשה עבדו דל שזהו מש"ו והבין ישראל שבאות הלא מכבר כתוב
בישראל ויאמן העם כו' ובדבר עמדו בזה המפורשים ואמנו הכל במקום ולדברנו
ניחא שהשמענו הבנה איך שמצרים כבר ג"כ קוו האמונה להם האמונה וכמש"ו ודעו
מצרים כי אני ה' וכו' האמונה ע"ז שהוא סמוך למותה כשמתו אמרו אנוסה כי
כי ה' נלחם להם במצרים שעקרו על מה שאמרו במצרים את ה' והתשובה מתוך
אונס מותה הוא תשובה פחותה מאד ולא הגיע עוד רק מעלה לישראל שישראל
ראו שגם מצרים הגיעו לערך הכרת האמונה ושזהו שכיון כמש"ו וירא ישראל את
היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים וכנ"ל והרגישו ונשאו קל בעצמם אם מצרים
שהם קשו ערף שקנו לאמונה והוא ודאי גדולה מ"כ נוסיף אנחנו באמונה
בה' ובמשה שנאמין במשה כ"כ חזק כמו שבאמונה חזקה בה' ועי"ז הילקוט
אם במשה האמינו בה' לא כ"ש גלוי זה תלמוד לומר במשה לומר כל המאמין
בחכמים כאילו מאמין בה' דל שיהי' כ"כ חזק באמונתו בצדיקים כמו שהוא חזק
באמונה בה' וע"ז מש"ו בילקוט ומה ת"ל ובמשה שדבר עמדו כולם בזה ואנו
במקום ושלו פנים ג"כ בזה וע"פ דברינו אין שכך כוונתו משום שבאמת הסו
אמרו ז"ל מודו בנתינו בקין טרח וכתב לה קרא ואנ"ל אין קושיא כלל למה כ' בה'
שהוא כ"ש בטרח וכתב לה קרא וקסבר דבדה וקח כזה שהוא שקח להקדים לישראל
[illegible]

תקפיד התורה לכתוב שמו וכו׳ ואחרי שפסק הוי המדה דמלח וכו׳ לה קרא יולתו שהקושיא
דבלא למכתב אפר׳ וגם קשה לרש״י שהש״ס הוי כ״ש ומשה הוא רק כטפל ואפ״ל לא לכתוב
ולמשב במשמר שהאמונה שוה בשניהם כמה כן זה ועי׳ מתסף שבאמת כן הוא
שצות. הוי כוונת התורה שהשמיט כאן משה שכבר נכתב שהאמונה קב׳ אהרן
שזה היתרון לקחו וקנו כאת במעלה זו שיהיה כ״כ מצויים באמונה במשה
כמו שהם מצויים באמונה בה׳ ועכ״ל והבן ואולי י״ל שעי״ת ה׳ קוה׳ בק׳ שלפסח
שאז הוי ספירת יסוד שבחסד שיש בו אותיות וה׳ ס״ו ה״ל כבו שנתעורר מדת
ושמע שחברו אבותינו שהוא במספר ס״ו עם הכולל עי׳ הוא שחברו בכל ומדה
שמספר יסוד הוא שמונים שהוא מספר חנך עם ו״ק כי יק הוי ~~[illegible]~~
ה עי׳ בחולין חולתין במה שלאחריו כ״ל ועוד ונתעורר החסד
שגם מדה״ד נכפים לזה ועכ״ל ועי׳ הוי בספירות יסוד שבחסד

להעתיק שנית

הועתק יג'

ב"ה לשבועות

בענינו כוונו אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים כו' ועתה אם שמוע תשמעו וגו'
מצוות כו' והייתם לי סגולה כו' אפשר לומר דענינו הכנה מעלת קבלת התורה וגו'
שאמרו ז"ל קיים אאע"ה כל התורה כולה עד שלא ניתנה אפילו עירובי תבשילין והי' בקבלה לנו (ואמונה)
התורה איש מפי איש מאברהם יצחק ויעקב ושבטיו רק מה המעלה הוא דעד עכשיו
הי' לנו התורה בקבלה מפי אברהם שהשיג ברוח נבואה שלו וברוח חכמה שהוא
כמו שאמרו ז"ל (בזהר ויקרא) שעשה לו הקב"ה שתי כליותיו כשתי מעינות והיו נובעות חכמה
ודרך שם הי' אברהם משיג התורה ואחרי הי' התורה עצמו בשיעור וגבול שאפשר
לאדם ואנשיו להשיג אבל עתה אז הקב"ה בעצמו גלה הוד תורתו וחכמתו שהיא
למעלה מהשגת אנשי ומסרה לנו ע"י משה שהי' גם כן למעלה מדרך אנושי ~~לפי שגלה~~
~~הוד מסתבה ומקורה משורש גם שהיתה עצלו זמנן של שבעוד~~ רק הי' היתרון הוא
רק מאוד. ולכן אף שבענין הפשט אין יתרון כו' כמו שהי' מקובל לנו למשל
מאברהם לעשות חג הסכות ז' ימים ולוטול ד' מינים ולקיים אפילו ערוב
אין חילוק אבל הי' לנו יתרון שיש לתורה עוד ג' חלקים לבד הפשט והוא
דרוש רמז סוד וכל אלה החלקים לא הי' אפשר להשיג אברהם ע"כ כי אחר קבלת התורה ~~כיון שלא הי' לנו התורה~~
~~מצוה סתרי' ששם שורש הכל רק מה שנתגלה פרטי' אחת לאחת ולא~~
~~דבר~~ מקור ~~הכל~~ והדבר אבל עצמו למבין החילוק שבזה ואולי שזהו (שבת פ"ח)
דרש ההוא גלילאה על רב חסדא בריך רחמנא ~~דיהיב לן אוריאן~~ דיהב
אוריאן תליתאי לעם תליתאי ע"י תליתאי ביום תליתאי בירחא תליתאי
שרמז בלשון "דרש" שהוא ר"ת של דרש רמז סוד כי הש' וש' שמילות אחת הוא
ר"ל אותן ג' שהוא ר"ת דרש הוא אשר ישלנו יתרון בנתינת התורה ולכן אמר
~~ואל להחקים את צות את שמצונו שפדם ו"ת בכל פסטו נתינת התורה להיות~~
~~משולש להשיג אל לד יתרון הללה בכל שולחן כפשטו בתורה ואלו~~
ז"ל שאם דמה שכתוב ואת שעיר החטאת דרש דרש משה והנה שורף. ואהרן השיב
לו אם שמעת בקדשי דורות (זבחים ק"א) שלא תסמך לומר שמתה ענין של אהרן ואם
משל משה וגו' שאהרן ומשה אמרו ז"ל (בזהר) שהיו שקולים. מ"מ בענין קבלת התורה
לא הי' כמו משה לבד המקבל ולא אהרן ואם קבלנו כל התורה ועתה
ולכן להבין חוקי' ולא שאהרן ונכון אבל עכשיו אפשר לומר שאף מצד
חלק

אלין תליתאי כי יודע את אור ג' הבחינות עם כל

הערתי

לשבועות

חלק הפשט של התורה הי׳ להיות בחטאות נשרף אבל לא הי׳ בזה שזה הי׳ ודאי
גם לאהרן וגם לבניו אבל העונן בזה עפ׳ אחד שאר חלקים דרש רמז סוד שהוא
רק של דרש לא הי׳ נגלה הדבר לאהרן ומכש׳ לבניו ומשה הרגיש בזה שלא ידעו
זה רק מצד חלק הפשט עכל הי׳ ~~הדרוש~~ משאר חלקים לא ידעו רק משה לבדו
ומכש׳ זאת שדור בחטאות דרש דרש כי׳ ומיושב הכפל שמורה על אלו החלקים
שמצד זה הי׳ הדרוש רק למשה מה שהוא שורף וזה הי׳ הקצף של משה על בני
אהרן מדוע עשו כן בעוד שלא ידעו שאר חלקי התורה שיש בזה ושאלתי
להם לעשות בדבר זה מצד הפשט לבדו בעוד שלא ידעו שאר חלקים אבל לא
הי׳ שמשה לא ידע מזה רק אדרבה אדרבה והשיב אהרן הן כי׳ הוטק בעונו
ר״ל שזה הי׳ להם לעשות וגם אם לא ידעו הדרוש רמז וסוד שבו אם
וכו הי׳ להם לעשות נגד הפשט ולאוכל הוטק בעונו ד׳ כי באמת אין לעשות
נגד הפשט ואעפ״כ לא הי׳ אפשר בעונן אחר ועפ״ז הוא דרש הראשון לחצוי הראשון
של התורה ודרש השני מחצוי השני של תורה כי כוון שאין לעשות נגד
הפשט רק יש לעשות שהדרש והרמז והסוד והי׳ מוספם לפשט אעפ׳ הוא הפשט
חצוי אחת ואינו כחצוי השני והבן ודהש׳ כיון אתם ראותם אשר עשותי
למצרים שראותם רק דבר הנגלה דבדבר הנראה לעינים כי לא הי׳ לכם עוד הנה
רק חלק הפשט הנגלה ואשא אתכם על כנפי נשרים אמר לשון הוה אשא כי אני מרגיל
אתכם להיות עולה למעלה לכנוס עד מקור התורה שמשם נמשך הרבה מדינות
כמו כנפי נשרים שמתגעגע הרבה כנפים מאגפיו ויוצא מגביה למעלה עד
ועה״ש
~~שבאו [illegible] שהוא [illegible] שהוא [illegible]~~ - ועתה אם שמוע
ודבר זה שקבלתם והאדות וכו׳ עתה הראשית בחלוקי הדרוש רמז סוד וכו׳
ר״ל אף ששמעתם ~~[illegible]~~ תשמעו עוד ~~[illegible]~~
ואמר לרמוז אל זה שיראתם להם באלו
~~ושמרתם את בריתי~~ והייתם לי סגולה ~~[illegible]~~ השלשה שהם כסגול שלשה נקודות
~~דרש רמז סוד~~ כי הרמז וסוד הם כבר נקודות שעומדים בשורה אחת
שקרוב ענינהם והדרוש הוא כנקודה השלישית שעומדת אחת באמצע ושניהם
הראשונים צמודים אלא שבלא השלישית אין כאן סגול כב׳ אחד להשיג סוד
ורמז אם לא ע״י ~~[illegible]~~ הדרוש. ~~כי הסוד גם החכמה נתגלה רק ע״י~~
~~שעומדים לו אשה דרוש~~ וזהו הסגלה הנפלאה שישראל הם סגולת ד׳ כמו
שמסוים

הערה

לשבועות

שמסיים כולו כל התורה שחוץ הפשט לכל גלוי וכל אחד יכול ללמוד הפשט צופי שיור הרמזים אבל חלקים אלו נעלם מהם ואין להם לבוא לסודם הנכון ~~ובפרש זל אל (בוטון ס"י)~~ ~~להפוך על פי הספרים האלה~~ כרתו ונתן דברות את ישראל שלא כרת הקב"ה דברות עם ישראל רק בשביל התורה שבע"פ כי התורה שבע"פ דנקרא הוא ~~שלש~~ ~~חלקים הנ"ל~~ ועוד ואמר כאן לעיל ושמרתם את בריתו ~~ודוד ואתם תהיו לי ממלכת~~ כהנים וגוי קדוש כמו שמצינו שהקדוש ברוך הוא כהן פ' שלא ודוד חלק ~~הכהן~~ הדרש ברית דמצוה של שיור החטאת ולמאן כל מי שיודע סודות אלו הוא דרגת כהן ואהרן שהשוק שמה הנ' להם לעשות שאהו בעצמו כי הוטב בעינו פ' לעשות נגד הפשט כולי הענין שאם ועשו נגד הפשט נהי' עבודה עבל ושבת אין מנחה שאם עשו כפי הפשט לפי הוא קדושה מצוה כתשובה אכל יום ועשו כך חלקים אז הוא קדושה ממש ועד ואמר וגוי קדוש והבן.

וש כאן הגה מהרב שליט"א.

דין חנוכה ופורים

ונשוב ונעיין בזה ובכל הדין אפשר לומר דהנה אמרו ז"ל [ביומא כח] קיים אברהם אבינו כל התורה

כולה [כו'] אפילו עירובי תבשילין והנה המצוה דרבנן של חנוכה ופורים [אמרו בשבת כא:]

לא מצינו שקיימו ואמנם בוודאי העיקר מצוה בזה הוא הפרסומי ניסא ועכ"פ צריך להבין

ואמרו [עד שם שאם] שהניחו למעלה מכ' אמה פסולה לפי שאין בו פרסומי

ניסא ויש במגילה [לכתחילה] מצוותה לקרותה ברבים משום פרסומי ניסא [או"ח סי' תרצ סע' ח]

[מג"א אות (מגילה ג') שמגילה נקרא ... כל המצוות ...]

~~ואמרו כל המצוות משום פרסומי ניסא~~ והנה נראה לפענ"ד שעיקר פרסומי

ניסא [של ... שורשו] באורייתא מונקדשתי בתוך בני ישראל שמחוייב לקדש שמו בתוך עשרה

מישראל ועכ"פ העיקר בזה הוא הפרסום? ואף שכתוב הצנע לכת עם ה'

אמנם במקום שיש קדוש השם מצוה לפרסם ולכן יל"ד בוודאי אברהם

ויצחק עבדו לה' בעשרה מישראל כי אף שגרים הרבה גיירו אברהם ושרה

כמו שאמרו ז"ל [דב"ר לט] שקבלו כל התורה מצוות חוץ שקבלו עליהם ז' מצוות מכ"מ

שהם מצוותיו ות' כי קבלו אמונתו ות' שהפצר אברהם את בוראו והודיע טבעו

בעולם שקבלו עליהם ז' מצוות מ"מ שהוא ות' המצוה והם הם הנקראים גר תושב

כמבואר ברמב"ם ועכ"פ לא הי' אפשר לאברהם וליצחק לעשות מצוות כאלו

שהעיקר בהם הפרסום משום ונקדשתי בתוך בני כי לא הי' עשרה מישראל

ואפ"ל שהעקידה שעשו בפרסום בהר המוריה ועין בספרינו במקומו בס'

ורחוק שזה לו בזה נעשו רק מצוה זו של ונקדשתי ואפילו שלא הי' בפני

עשרה מישראל כיון שלא הי' אז ישראל מ"מ מה שהי' אפשר בודאי לעשות

עשו בפרסום? והנה ויש רבים מהמצוות שאותן כל אדם לקיימם וכמו נדרים שלא [ואפ"ל ... חנוכה ופורים ... לעשות רק]

פ' לאברהם אח שנאת בלא בנים ואמנם בודאי עשה רבנן זה שדומה

ליבום? ונאולו שעכ"פ לקח את לוט ראו שהוא בן אחיו להקים לאחיו שם ונתפרסם

טבעו של לוט בעולם בהרבה עניינים ע"י אברהם והבנש בשמור מצוות

שנאה לקיים ומכ"ש הק' מצוה של ונקדשתי שקדשו שם ברבים בעקידה [ק' הלא גם ... [illegible]]

אף שלא הי' עשרה ישראל ועשו ורק מצוה זו והרי הרמב"ם ז' שנים

הצפנת בנסיון אשת פוטיפר קיום מצוה זו של ונקדשתי ואף שלא הי'

עשרה מישראל ונקרא חנוכה כיון עוד מזה ואמנם יל"ד שאברהם שתשוקתו

היתה להיות קיום המצוה בשלימות האפשרי ועכ"פ ... ואומר בו' וראה

אושר

[illegible]

עשר ואמר הוא דבר ה' ומזה ה"ל שד' ורואה לדורות (ד"ל) שיהי' המצוה צו דפרסום
לדורות – כשיהי' עשרה מישראל יראה הקב"ה כאילו מצוה זו את עשו' והי' דשונות
לפני רבים מישראל דהרי אשר ואמר הוא דבר ד' ומזה דהסו ותפרסם

- גם הוא הדבר כי אני דפרסום עשותו רק כשאין עשרה מישראל מעולם וק"ול
המחשב לעשות מצוה ונאנס ולא עשתה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה (ברכות ו.) ואני
שעשותו רק שאונס אני מה שאוני דפני רבים מישראל ועכ"פ יחשב כאילו עשותה
והוא עד' כשיהי' עשרה מישראל יהי' נחשב כאילו עשותו ונמצא שאדרבם
ועתה קיומו מצוה זו וכולל' גם מצות חנוכה ופורים שהמצוה דה לפרסם

- בתוך ישראל. ואולי זהו שענה אברהם ונקרא לו אלוק ד' שנות ואמר עוד ואין
אשר עשות את הדבר הזה ולא חשבת את בנך כו' ה"ל שהרי אתה מבקש
שיהי' כאילו תמוד בנך נעקד לפני רבים מישראל וכל ועכ"פ הבטוח לו שיהי' והי'
קיים מצות חנוכה ופורים גם שהמצוה ג"כ דפרסום ודבש ואש צדיק את שער

- אולי זהו הראה לו נס חנוכה שפרצו היונים וגם פרצות בעזרה והי' הנס
שהרשו צריך אותן השערים שהאויבים עשו שמקדם לא הי' שם שער ועל נס

- פורים אמר והתהדרפו בצריך כל אוו היותך ועשו ורבים מעמי הארץ מתיהדים
כי נפל פחד עליו ונכס דיוקו פפטו, נסים אלו שהיו באותן הענינים כי בקש
על הפרסום ובאותן הנסים הפרסום הותר אפשרו הי' עוצ שהאויבים פרצו וגם פרצות

- והניחו הפרצות ונתפרסם הנס ואולי עוד עיקר המצוה הוא להניח הנרות
דפתח הבית שבתו באו על הפרצות שעשו לשערים ובפורים הי' הותר פרסום
מה שרבו הארץ מתיהדים ואולי מחמת זה הוא המצוה של משלוח מנות איש
לרעהו עש' כי רבים מעה' מתיהדים את הגרים ועכ"פ מכבדים

- עכ"פ במשלוח מנות ומתנה נאמר וענק אחוני שהי' לו נב' שקטום הנה הוא הי'
שאפשר לו לקיים מצוה של וקדושתה ממש לפני עשרה מישראל והי' מקיים
גם מצות דרבנן אלו שהם חנוכה ופורים בותר שאת וגם שהעקדה אשר
בקש אברהם עכ"פ שיהי' נראה בשעה שיהי' עשרה מישראל כאילו עתה

- עשו' הי' שוקק מאוד שידוו לוכו זה. ואולי שעהש"י אתהו אשר נגלה אליו
דבר המוהו' בפעולת לחנן ואמר לו ושמתו את צדיק כחול כה' שהובטח
לו

נחשב לו כאילו

על דקוו הצרע כתוב שם ווסף ויעקב נדר כו' והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהי' בית
אלקים וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך הל דבר אשר תתן ופרסם שאך בתוך
עשרה מושרשת במקום הזה. ולכן ול כשנולד יוסף שכתוב ויהי כאשר ילדה רחל את
יוסף ויאמר שלחני כי הנה באמת כבר הי' לו עשרה בנים לבד מיוסף והי'
נכול לקדש שמו בעשרה מושרשת [illegible] קודם שנולד יוסף ואמנם עדיין לא היו בני
י"ג שנה ואילו כשנולד יוסף נעשו אלו הקודמים כלם בני י"ג שנה. ואמנם דמה
שתלוי בלודה ויוסף ול דהנה אמרנו לעיל דף [illegible] שיוסף הי' נגד [illegible] והנה
באברהם בעקדה כתוב שאמר לו המלאך עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה
ויש לפרש אברהם שבקש ד' [illegible] דבר ד' [illegible] שכתוב לשון [illegible]
ואומר עד' לא הי' אברהם ח"ו ירא אלקים ואמנם בהבנת הדבר זה לפי מה שכתבנו
בהקדמות [illegible] כפי ענינו שכתוב צדיק מושל יראת
אלקים [illegible] מושל כי הצדיק גוזר והקב"ה מקיים ואמנם מ"ש
מושל יראת אלקים בכלל מושל באלקים לכאו' ואמנם ענינו ול כי ודאי
הצדיק יש לו יראת אלקים ובשגוזר גזירה הקב"ה מקיימה ודאי יש לו יראה
וגוזר באימה ובפחד שאינו [illegible] לגזור הגזירה רק שבוטח אל חסדו ית'
שימלאו ויקיים גזרתו ואז היה אך שיש לו יראה מאוד. אבל היה מושל מתוך
היראה שאמ' הקב"ה מקיימו [illegible] וגוזר גזירה אין הקב"ה
מקיימה ונמצא שאינו מושל כלל ושפיר שכתוב צדיק מושל יראת אלקים
ואמנם יש מדריגה למעלה מזו שמחמת היראה [illegible] שיודע שהקב"ה יקיים
גזירתו [illegible] מאוד לגזור גזירה [illegible] להיות מושל בכוח אל וזהו מעלה
גדולה מאוד וזה הי' באברהם כי ירא אלקים כאשר אמר לו ית'
להעלות [illegible] הי' [illegible] לגזור שיצוה [illegible] של יצחק והי'
נשחט [illegible] שלא ושחוט המושלת וכמו שהי' למשה ברחם פרעה
[illegible] כמו שהי' [illegible] מושל [illegible] ודוגמא מן
הצדיקים ונמצא שהיו הי' מקיים מצותו ית' שהעלהו לעולה [illegible]
ואמ' לא הי' נשחט [illegible] כי הצדיק גוזר והקב"ה מקיים [illegible]
לא כן עשה כמו' [illegible] שהפסוק שאינן [illegible] מצוה ושוהה

ח
עמ

מה שיפחק או כוו לעשות כונות לגנוז את המושבלת שלו ויחתוך ואת הבוש שלו
ושרוף ועכ"פ עשה מדרבה כי אם לקח סודו את הבוש והמושבלת כל שקודם
הם נקודו לגנוז אותם מה' לקחם להיות בתוקפם שיהי' שם חוש עליהם
ושם מושבלת עלי כוו ויגנוז אותם לא יהי' שום עליהם ואולי אהד פורש
שם מושבלת דוקא כמו ולא קראו ספון כי ספון שהוא מסופק שחותך
וכן חרק עשי' שמחוק אבל עדיין אנו כה' מותר על שאין תקנה לזה ועכ"פ קורחו
מוכלת עשי' שאין לו תקנה רק שמוכל ונהש' עתה ועדת כי נראו עלגים אתה
ואתה וראו להיות מושל בדראת עלגים כוו ורבו עלגים בלא מושל והבן ולכן נראה

- דנס חנוכה כבר ודגור קושיות (הר"ן בסוף תר"ע) שמה' עושים ח' (ימים) חנוכה הלא הנס הי' רק ז' ימים
כי אכל ומצאו הי' (א') כדי להדליק ויזמנם על משום דככר עמדתי דשנת תבנה
- דבר[ו]שונו ~~ושם~~ הלא הי' מותר להדליק גם בטומאה (עי' ב"ח שם בשם הרא"ם) כי עבודה שבמקדש
- שקבוע צמנו דוחה הטומאה ועכ"פ לא הו צריך לכל הנס אלא משום שטומאה רק
דחוי וכל שאפשר למוצא' בטהרה עדיפין ועכ"פ הי' נס הצה והנה אשתו
- קשה קושיות הפוס' (בשבת כא) שאתו שהי' אונה בחותמו של כה"ג ואשתו הי' לחשוש דלמא
בפוטו ודחו שם תוס' קושיא צו ויזמנם לפרקינו ול' כי כל שאין הכי פותח
טומאה ואיך שחששו מטומאות הנסט מה' לא נעדו ולהדליק כי לא הי' אחד בעינן
ואחר רק שכוון שנעשה הנס שהדליקו ח' ימים כדי שיהי' להם שהות להכין
שמן בטהרה ועכ"פ מאלא מוכח למפסק שהשמן הצה לא נטמא דכבו עשה
ות' נס כדי שיהי' מדליק בטהרה ועכ"פ ועוד שהי' גם בפסק הצה נס שנשאר
בהשגחה מהוסט ועכ"פ הי' הנס גם בזה ראשון שהודלק משמן הטהור בולל
- למה כל הנס ואחרו שמה שמבורך הי' כולו ~~שמן~~ שמן טמא והואיל אין הטומאה
- טמא ועכ"פ (בברכות פ"א) שהי' טהור והבן והנה אשתו קשה ואחרו שהי' רק ושנו כך הי'
- נס למה לא הדליקו מים והי' נס שדלוק ומשמר לשמן ודליק ואמר ודליק
ולא נצטרכו לנתרת לס' פוקו שאת הוא טמאן בהוסט ועכ"פ שצה אנו כב' אלה אותם

(בגליון: לא הבינו שהרי הכלרה אמרה דב"י שמן [illegible])

- טוב שלא להיות גזרה ומושל רק לקוות על הנס כלו שעשה הכס שנראה במושל והוא
שפור שהלך ושב לבית אלא כאשר נדר לילך לשם ובושס נולד ואיך כי ואסף הוא
ויאוה וכל שכתבנו בפס' ואלו שהשבטים בעול לזה שישה היו נגד שם ודי כני אפחות

קעד

נגד ד' חלקים של פשט רמז דרש סוד שיש בשתים סדרי משנה וסיום בישס (שבת לא.) בשחשבו

• שתאסדרו אלהי אמונת עתיק כד' ורמת ד' הוו אופרו ומספר זו ורמת ד' (היא) אופרו

חסן ואו לאו ואוסף הי' ורואה והנה חשו חי' אונק שבטים לזו הוו בורואה אעפ'

שזה שהי' בחונה ורואה שלאוסף שלא הי' רוצה למשול בורמות ד' אול השבטים היו

בחונה בפנים מושל בורמות ואלקים ולכן לשלם הנדר בבית אל לחצן [illegible]

שנעשה שם (ב) שוהי' כמולן כדת נעשה בפני עשרה משה אל הי' רוצה ועקב שוהי'

בחונה ורואה של ואסף שלא והי' מושל בורמות ואלקים סך ורמות ואלקים לבד ועפ'

כמושר נולד ואסף אמר שלחנו והי' הכוונה לקיים נדרו בבית אל וכמו שנאמר לו שם

~~שם קום עלה~~ בית אל וכן ואחר בדחק שנתעכב נגו לשכם בתחלת החורף ונתעכב

שם מעט עד שנאמר לו עוד קום עלה בית אל ונראה שכוונת הענין הי' שהי' רוצה

לילך שם בימי חנוכה ולשהות שם עד פורים כי אמרנו שבהעקדה נכלל

הפרסום של שני נסים אלו והכוונה שיתפרסם בבית אל [illegible] ועם נ'

• ומחשבותיו הי' אעפ' עדי"צ שהגיעו עד דבר שנעשה נס ע"י מרדכי שנקבר שהם

והי' נהרג ובודאי כן שמרדכי הי' רוצה להיות מושל ועפ' הי' רוצה שיהי' שם

בימי חנוכה ופורים ועפ' עתה שנשתהה שם [illegible] בחנוכה עד פורים

◦ וכן אמרו לו קום עלה בית אל ושב שם הל' שיתעכב שם ולעשות נס חנוכה

◦ שבהרו המקדש [illegible] כמו [illegible] הכפסו כי [illegible] ושן מזבח

◦ כי ושכן [illegible] בחנוכה הי' חנוכת המזבח (אוא סוי תרצ"ט בהגה) ~~בית~~ ואחר [illegible] אלקים

• [illegible] עוד הענין [illegible] לנס ~~חנוכה~~ פורים [illegible] גוים ודרשו

(בבר' פב) [illegible] בנימין שהי' נס פורים ע"י מרדכי [illegible] ועפ' [illegible] כ' מזבח

ויסף (אמו) [illegible] שהפך נסך נסך יין הי' [illegible] ונתן. שהו לתיקון ששתו יין נסך

בסעודת אחשורוש ונס פורים הי' לתקן זה ובנסעו משם הי' נולד בנימין ולידתו

הי' קרוב למקום ההם שמתה רחל [illegible] בשו' בואחו ובסוף [illegible]

[illegible] ? ורמונתו [illegible] שבנימין נולד [illegible] ומאז להבין [illegible] עת

ה[illegible] ועוד דהם [illegible] שעשה [illegible] ונח חדשים לזו שהם רק ו' חדשים ושנאמר

שבנימין נולד בחשון עפ' שהיה [illegible] ואת שזהו חשון [illegible] שנמסר

מסורות [illegible] נמצאו [illegible] רק [illegible] חדשים ואחר שם [illegible] שגם

[illegible]

[illegible]

ואבוו ועשה מצות ונקדשתה בתוך עשרה מושחתים והנה זה שאולו שם ושהשגל שניתן לו
כמש״ה המלאך כי שרית עם אלקים ואנשים ותוכל ופרש״י עמדתו עד דמקרא דשלמא עם אלקים
שפירשו ששמו מורה ושר אל אבל הוסף רמוז עם אנשים לפרדהנו ל' שהפכו קומר לו
שמה שרית עם אלקים להיות שר דורשות אלקים הי' זו שלקחת אנשים עמך לנגוש
ונקדשתו בפני אנשים מושחתים אותו הקנטוש לאהי' עד שתהי' אתה המושל והגומר
והקנהו מקום כי זכית להיות כן פן שהוות שם לוא מושל והל כשר של אנשים
שלך שלקחת אנשים עמך ואתה כשר עליהם לקדש שם דבקים אבל לא מושל ועי׳
ניתן לו שם זה כשהוא לבדו אם עם אנשים לגוים ונקדשתו בכל שהוא כשר בתוך דמו
נצח״ש המלאך כשנאבק עמו והי' יכול ועקב לבצור על המלאך שלא ויערבו וכמו שעשה
אהרן למלאך המות [מבואר בפ' קרח הובא ברש״י ד״ה וישב אהרן] שהיה שר הצדקה כנודע שאומר אני שליח ה' וכמש״ז אבל ועקד
הצדק להיות ראש אלקים לקדש ולא מושל דורשות אלקים וכו' ועי׳ אומר לו המלאך
שמחמת עוון הגזה שפך האו דרכו וכמו שהרונה עוון זה כמו עתיד להיות ניתן
לו להיות אל שלשם וכלום [הראשון] שלפניו אברהם וצחק השם עד״ב והי' ניתן לו שם ושחול ומרתה נקעין
הפרשה שלפנינו אחרו שהצענו שזה הי' החילוק בין השבטים ליוסף שהשבטים הי' עניים
דורשות אלקים להיות צדיק מושל דורשות אלקים להיות גומר והקנה מקום אבל יוסף
בחינת ראה שלהי' שהי' רצו להיות מושל דורשות אלקים ומסר עניו עם פוטיפר ומושת
פוטיפר וכו' לאות' וכו' להיות גומר שלא ומונה לו שום דבר ולא לקבל כל הצרות
הגמולו שלא שהי' רוצה להיות מושל ואולי שנה״ש אשת פוטיפר אומנם גדול הבית הזה
ממני ולא חשך כל מאומה כי אם אותך באשר את אשתו ואיך אעשה הרעה הגדולה
כו' וחטאתי לאלקים והנה אחרו שספר התחיל ואמר הן אדוני לא ידע אתו מה בבית
וכל אשר יש לו נתן בידי ולמה לו עוד לומר עוד אומנם גדול בבית הזה ממני ונראה
כאריכות וכפל לשון ועוד שנראה שמגדול החטא רק משום שלא ותכן לעשות
לאדוני [רעה] תחת הטובה שעשה שמשמע שלולי כן הי' חשוב לעשות חטא של אשת שהוא
חמור חטא ערוות שקיל [בסנהדרין עד׳] והסג וכל עבירה ואומנם לאדוני ותכן שמצות הי' כוונתו
שפוין שאלצוהו לדבר זה יום יום וכל הי' לבצור שלא תהי' בת תשמיש וכפרט
אחרו שהוא שבקשה ממנה לשכב אצלה אפילו בלא תשמיש כפירש״י ובפ״ב מחמת
קולמוס הקנאה ויכל הי' לבצור שלא והי' לה תאוה לתשמיש אז בשאר סובה
שוהי'

שיהי' התשמיש קשה לה וזהו שנקרא ממאן בשלשלת שהל שהי' שלשה מיאונין דבדבר חדשו
מיאון מתשמיש והשני מיאון משפחה בלא תשמיש והשלישי מיאון מלמזגה עלי' שלא תהי
בת תשמיש ועל השנים הראשונים אומר אל אשת מדונו כל מה שנאמר לאשת של מדונו
מסור לו אף כי מדונו לא ונדר את השפדיות ולא ובעקרים אהבו מה' אלסוס כי את אשת
מדונו ואז' מסור אף אם לא נודע לו על השפחה לבד בלו תשמיש אומר על משחיש
לו נתן בגדו יודע לא אותך כאשר מסור להאות ועכ' אין לנקרב לדבר אשר לא נתן
לו רשות עליו ואם לעשות רק שלא תתפוף דתשמיש הנה אמת אונני גדול דבות
הזה ממנו ויכול אני לעשות כל אשר את פוף ולא וכל שנים אדם למחות בידו
וזהש' ולא חשק ממנו מאומה כל שאין נמנע דבר ממני ויכול אני להפסק אלה לוים
וכן כל דבר כמ' אותך באשר את אשתו אין לו להפסק שלא תהי' אשה בת
תשמיש כי אין לו לעשות לו רעה תחת טובה ואף אשה הרעה הגדולה הצות
לעשות לו רעה תחת טובה ומוד וחטאתו לאלקים כי יש לו רשות אלקים לעשות
דבר מצות אפילו בענין אחר שקדם ולא חשק ממנו מאומה כל שיוכל אני לעשות
שורש אני ורשות אלקים מצות כי וחשק הוא פועל עומד לא שקנו על מדוני
דפועל ולא החשוק ממני כך עומד לבדו שלא נמנע ממני דבר רק וחטאתו לאלקים
קיים גם עצ' והבן ומעתה זה הי' המחלוקת שבין יוסף לאחיו בענין נחלה מצות
וזהש' וישב יעקב בארץ מגורי אביו כל מגורו סובל לשון אגורה שהוא רחוק וכמו
מגורי אל חרב יחזקאל כא
וגר מואב צפני בני ישראל וכמו גם לשון כניסה ואסיפה וכמו אוגר בקציר
עש' האסיפה והל' שיעקב עשה לו ישובה בארץ של מגורו אביו לכנוס אנשים
משוררים להיות הוראה עד' שסגל אביו באמצע ובכל ואמר בארץ כנען כל כי
מעודם שסגל אביו בחונה צו לא הי' בפני רבים מישראל כי הי' מסך כנען אוסף
שכולו גוים ונלזה יעקב כעת לסגל בפני אביו ואמו וחד מדתה בחונה צו באסיפה
של ישראל ואמנם בבחונה צו לא הספום רק יוסף וכל ששאר השבטים דרכם
הי' להיות צדיק מושל ביראת אלקים וכמו שנבואר בזה בסימן וזהש' אלה
תולדות יעקב יוסף רק יוסף לבד הי' בערך זה תולדותיו ואמר שהי' בן וכו' שנה
והנה בן את לחופה ונודע שנותנין לבתולה יב' חודש מעת שתבעה לנשואין (כתובות נז ע"ב)
ומשם הי' הדין נותן שיהי' יוסף בעת תוקף לנשואין ואמנם כל משה אבות
והשבטים

והשבטים שהיו מלאים תמיד מצות הגשמיות לעומת רוחניות דמכוון שלא נצטוו עוד
המצות ולכן לא הי' צריכים לעשות אותן בגשמיותן ממש כ"א לעשות דוגמתן ורוחם
רוחניות וכמו שאמרנו לעיל שמצות יבום הי' מקיים שם אונן קודם וכן תמצא
- בזוה"ק ובמדרשים כפי שדברו מענין האבות קיום המצוות יעו"ש וכן בספק
- אתה לומר ביצחק שלא נשא אשה עד מ' שנה והכל ענין האבות מצות דרבנן
- ומדרבנן חוב מח' שנה וכן ויעקב ויוסף צ"ל שעשו דוגמת מצוה זו כשהגיעו
לגיל חובה וכן גם ביוסף שמורה לנו הכתוב כיון כשהי' בן ז' שנה הי' החיוב להתבגר
אשה לנשואין והנה גם באומות של האבות והשבטים אז משום שלא נצטוו צוואת הכלל
- להם או שנפשו חשקה בתורה כבן עזאי ועד לא נשא אשה בן ל' שנה ואמנם
עשו דוגמתה בתור רוחניות שהביאו אנשים שנתגיירו בקרבו ד' ועשו פירות
מצות ומעט נשפעו עליהם מתורתם בעולם הזמנים ~~כולו הזמנים~~ שנדבק ענין תבואה
- לנשואין להקמת תולדות להשפיע ותולדותיהם של צדיקים מעשים
טובים ועד [illegible] הכתובה ועד בן ז' שנה להשפיע מכספו ולעשות פירות בהשבטים
שהם היו צדיקים מושל ביראת אלקים והוא הי' ראשית חכמה מושל בחכמת אלקים ולכן ורחמה
עליו ואולי שהיו כוונת ורחמה עליו ורחמה תת אין שמוקח כפי בזוה"ק ועד הי'
רועה את אחיו בצאן וגם שנהג אותם עפ"י דרכו בורחה צו שהי' מטיל עליהם
אומנות ונקרות ביראת שהיו בצאן ועבוד של השגחתם של האבות הי' ביראת שהיו
בצאן בשדה שהוא עת מאושר להשיג מושכלות שלא הי' אנוש מטרידם ובפרט
- בזוהר בפ"ג והפ' הוכן דכסבן של קדמונים לחקור במושכלות כמו בשדה ובדת
- רעית הצאן וכמו שאמרו להבדיל אלף אלפי הבדלות על הפילוסופים שהם היו החושבים
בחכמות התכונה שחקרו עד מסני שהיו רועי צאן והי' להם עצם השמים לטוהר
תמיד לפני עיניהם וחקרו בהתהלכות השמש ומכ"ש אבותינו הקדושים
בעולם והבדלות לקודש מן החול שהיו מעונים במושכלות קדושות כשהיו
בצאן ואמר והוא נער את בני בלהה ובני זלפה כי שהיו כמו שאמרנו לעיל
שהם די סוגי התורה פשט דרש רמז סוד שבכל אלה הסוגים הם גולים
לאמו שנער עליון רגיל שהרגילו בדרכות מן הפשט ומן דרש ומן רמז ומן סוד
שנראה צו היו עליו ענוה שלהם ואמנם לא קבלו ממנו דבר זה ועד הי' מביא

דבתם

בבתם רעה אל אביהם כו ועד שאביו גם' מתבונן בשטתו ועי' סופר לאביו שהם
אונס הולכים בשטה זו וזהו שאמרו ז"ל שהי' אומר אליהם שאוכלים אבר מן החי ואמרו
במדרש שהי' בודקים בספר יצירה בראו והיו אוכלים מהם היום והנה יוסף ועד עתה
וזהו גופו הדבה רעה שהביא לאביהם כי לשיטתו אין לעשות כה לגבורה והקדה
ועניני רק להיות ירא שלהיות מושל ולשנות הטבע ועוד אמרו שקראו עבדים לבני
השפחות הנה גם' יעב"ץ שבני השפחות ־שהם הסוגים פרדס פשט דרש
רמז סוד והנה עפי אלה החלקים הי' משתמשים בספר יצירה ועשו עגלו
תלתו ובדומה שאחי רק מהשתמש בסוד גם בדרוש ובפשט כי יען
מנשה ופנה מודו פשוטו ומו שהוצרך להשתמש בספר יצירה הצריך לו כל אלה
הסוגים והיו להם כעבדים ויוסף הי' רוצה לעשות כוונות ומן זה שאומר שהשודים
אל השרוות הי' אולו גם' יעב"ץ שהיו משתמשים בס' יצירה לעשות בהמות
נקבה ויוסף הי' מאמין בפשט והי' מבחין צורת אל אביו ועי' אומר וישראל אהב
את יוסף כו' כל שלם ושלמות שניתן לו הי' מחמת זה שהי' שר ולא מושל ויעב"ץ
אהב את יוסף מחמת שיטתו ואמר ועשה לו כתנת פסים ועולו ל' שהל
שמה שפס ותם וון דנס בחנוכה ומדו דנס פעמים הלא מחמת שיטתו הוא
ועי' עשה לו הכתונת פסים שהוא פס ז"ס כל שפס וון מדו ופנל ורמז לזה
שוין והמן שניהם עולים במספר קס"ו והוסף כי נתוסף לו ה' בשמו
ובאש"ל ז"ל ובאש' עשות ביהוסף כי' עולה גם' קס"ו כי שני אלו הנסים נעשה
הם פסו ותאו ~~הא~~ הי' ירד ורמות ויוסף שקנאו השבטים אותו ממנו ואמר כי
אן צדקנים הוא לו הל שזה סגל דצדקנותו בשטם לקנא אל מלבן לסגל שם
פרסום זה של ונקדשתו הי' כפי שהשרוש ורמות דיוסף בזה ופנל ואמנם אומר
ורמו אתו כי אותו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אותו ולא יכלו דברו לשלום
כל דעה גם השבטים ודעו בדרך הנפדות מהעדפה שהי' ורמות ועלקים ~~בדרך~~ זה
אל דרך זה שורצו להיות מושל' בורחות ועלקים אך סברו שזהו יפה
בעניינים כאלו שצריך לפרסם הנס לעיים ונקדשתו ודמו אין ראוי לפרסם
בדרך שהצדיק גוזר והשי' מקיים בהו כאלו ~~בדומה~~ בדומה הצדיק
מושל עליו ואין זה כבוד כלפי מעלה לפרסם צורת אבל הוכו שאין

צדיק

צריך לפרסם סברו שאתה עדיין להיות צדיק גמור וזה רצונו והי' שמשפיל
את כבודו להיות הצדיק מושל רק שאין מדרך המוסר לפרסם זאת
עניין שהוא רצונו כן סברו ולכן כשראו שעושה אך שהביא ואסף בדתם בזה אבל
אבי' לא ושנא אותם אך רק שאותו אהב ואתה סברו אופנו שאוהבים אודה
להם בזה שבכך הוא טוב ובשביל שאוסף צרור לאמונו ומתחזק בדעתו והואיל
שקשה להעבירו מדעתו בחוזק כי טל ולדעתו אלו עד מקרבו ומראה לו חיבה כדי
שיהי' בדעתו קרובה אליו ומזה יוכל לבוא להסיחו מדעתו ועד שהי' אהבת יצחק
לעשו שודאי לא הי' אשר הכרנו בעניננו רק שלא רצה לדחותו קשתו ודוקא ולעולם
והי' ואת מקרבת ועד קרבתו אליו וכתבנו ~~לעולה~~ אמון זה לעיל במקומו
ועד מזה שפטו אופנו שהרב לא אשר בעניני אדם והראי' שאנו שונאו אותם
רק שאותו אהב ואתו ועד ושנאו אותו והכתוב מתכוון מפני מה לא עשו כמו
אבינו לקרבו ולאהבו כדי לדחותו לגמרי בסוף מדעתו ושיטתו עד"ז מתבס
ולא וכלו דברו לשלום ובשתי הב' מתוק כי דאו לומר שדחם שלא וכלו דבר
אי' דבה וא' קלב ואנן חזי' מובא שהדור מרחם אל בני ואוהבו אך שאננו
אשר בכ' דברכו בעניינו ואננו אי' דבה וא' קלב אבל אתנו אתרו שלא אשר דברו
בעיניהם והוי סנקרום שגם לומר לא אשר דברו עד לא נשאו לו פנים ושנאוהו
ולא וכלו דברו ~~לשלום~~ אי' דבה וא' קלב ואומר נחלם ואגד לאחיו ויוסיפו עוד
שנאו אותו על כי דהנה לפתור ויש להרגיש בפסוק שראה המראה של הסולם
בחלום ואשר נבואה עם' חלום הוא מדרגה קטנה מאוד ומי לנו גדול בנבואות
כאבותינו הקדושים (חוץ ממשה) ויעקב בחור שבאבות נקרא ומפני מה ראה הנבואה
בחלום אך שאל באמת במדרגה הנבואה שבחלום הי' גדול מאוד כי הי' בהתגלות גדול
שאמר להיות בהקיץ עד"ז שכתוב כי לא ראיתי הבורא אחר ואמנם בשונה שהיו
חלון אי' מס' באותה (ברכות נ"ז) חופשר לראות באספקלריא זו של פנים אל פנים וזהו שכתב
שם במראות הסולם והנה ד' נצב עליו כי בשום מראה הנבואה לא כתוב נצב
עליו רק כתוב ראה וירא ד' אל אברם אבל להיות כבר התגלות כל שאמר
קומה עד שראהו נצב עליו בכל שאמר קומה אם לראות בהקיץ והוצרך
בחלום וכן כשורה לאברהם במראה שבע שגם שם כתוב ואמר אלקים כו'

במראות

במראות הגולה, אולי לכן שכתוב שם ואמרו ורד עמק מצחוקה שעצם הת
ורד למצרים קבל שורש קומה כמו שלמו ושתקרא חו"ק של שורש טומאה ועיי' הלפרין
לורד קבל ג' שערי בינה שהווה גם התגלות גדול אבל אולי אוני כמ"ש התגלות
כמו התגלות הפועל שהי' כל שורש קומה ועי' לא כתוב שם בחלום רק במראות
הגולה שהוא קרוב למראה דהפקיד ונך לא הקיץ ממש ולכן כאשר שערו האחים
מוסף שמספר להם שחלם לו חלום ועי' משום שהי' לו נבואה בחלום ובאמת לגבו
השבטים גם' מולתו צוטרתו הוא נבואה בחלום ועי' סקכו שמשום שמחכים אף
לגדול מהשבטים ושווה כמו יעקב דמראות החלום אותו הענין שנדבר עליו
נכר לנוכח של קדמים שהווה בבחינת ראיה עליו ומתחזק בשטתו ושהווה גדול
מהם שראה כל שורש קומה ועי' ויוסיפו עוד שנוא אותו ומוסף שהמגיש קבקבר
אנס שאמרו נו החלום כי אומנו אומר שראותו מראה גדולה רק מראה כשאור
הנבואה רק שמא' החלום גופא מעודד שוטתו שהווא נבואה ושטוף דבר
שאתם תגדלו לשוטתו וזה שאמרנו ~~[illegible]~~ מולאים ומלומים כו' והנה קמה אלומתי
ותשתחוה לאלומתו הוראה דלה שתי' אוני אומר ~~[illegible]~~ שאתם משתחוים דעלת
כי ונדאו ראיה כזו נבואה הוא וצדיקים אתם נקראים וכמ"ש צדיק מושל ביראת
אלקים ועי' קמה אלומותכם שיש לדבר הזה תקומה אבל אמ' ראיה של, עליו
כמו ותגדלו לדבקו שדעדו עדיף ~~[illegible]~~ ותשתחוינה לאלומתי והנה תפסו אותו
ואמרו המלוך תמלוך עלינו אם משול תמשול בנו כו' והלא שטתך שאין להיות מושל
ביראת אלקים ואשר אודבה מהחלום נראה שתחזור לשטתנו ותהי' אתה גם מושל
ביראת אלקים ואמנם עם שמורה שאתנו נשתחוה לך היינו כשאתה תקבל
שטתנו שלנו ותהי' אתה מושל ביראת אלקים ולכן הוא דבר הרגיל תמיד וכל
שהדבר הרגיל אצלנו אורחו כמושל וכמו שאמרו הסופרים תרגום תמידו
אוני תרגום רק אתה שהי' לך הדבר חדש תהי' אתה המושל ולא אנחנו שאנחנו
משתחוים שאתה תתחיל להיות מושל ביראת אלקים ואמנם אתה שאתה סובר
דהיפך שאנחנו נודה לך הדבר נראה רק שאתה סובר להתגבר עלינו להיות
מלך עלינו ולהשי' המלוך תמלוך כו' אם משול תמשול בנו וכ"ל אם שהוא מקום
לפרש שתמשול בנו ועי' לא הוי לך לספר החלום הוי דו שתקבל שוטתנו
ולא

ולאו שהספר החלום שזהו ענין הורעות החלום אבל מה שספרת הוא שאתה מורה
הן למלוך עליהן וזהש׳ ויוסיפו עוד שנאו כו׳ על חלומותיו ועל דבריו כי אם הי׳ רוצה
לקבל החלום כאשר החלום מורה פשוט לאו הי׳ לדבר שחלם לו כלל ועל דבר
אבל מורה שאין רוצה לקבל החלום כהוראת המאורעות רק להוסיף הדבר ומה
שנאו על חלומותיו שרצה להפך ועל דבריו ואמנם חלם לו עוד. ויספר להם
עוד שרצה לדבר שהחלום הוא כפתרונו שהם יקבלו שוטה שלו ולאו
כאשר האסוברים שיקבל הוא מהם שיטתם דהכי השמש והירח וגם משתחוים
לו וזה אמר לומר כפתרונו שהוא יקבל מהם שיטתם דהכי שיטת אביו ודעו
שאינו כמוהם ואינו מפשר שאביו ושתחוה שאורה שאביו אינו מתנגד בשיטה
כו ועכ״ז סופר חלום זה לאחיו דפני אביו ושאביו שעכ״ז הטענה כי כאשר
עלה בודאי להכריח אותו כפי שיטתו מה שאביהם לא הי׳ אפשר להכריח
להם עכ״ז גם אביו ודבר לו על שיטה דבר גדול מה שלא הספיק בודאי להכריחם
צולת ויוסף ואמנם אביו שהסכים ~~ישוש~~ שהם ויקנאו בו על הדבר עכ״ז גם
בו ואמר שמר הדבר ואמנם הם החליטו בשמונה הדבר ~~שיוסף דבר~~
שיוסף דבר שיכריח אותם כפי שיטתו ואם מה שראה שאביו ודה בדבר אולי
מחמת ההכרח שיתגבר בחול ובכח ושום לאביו שיקבלו שיטתו ועל זה הי׳ ההכרח
שיכריחם בחוזק דרך אונס אשר לא הי׳ טוב בעיני אביו אותו ההכרח
ועכ״ז ניתנסו וזה שסבב להם שיתחפצו להמיתו כי סברו שנתנו אחר דעתו
אין הפסק הישר כי מה שאביהם הולך בזה הדעת הוא רק דמקום
פרסום קדושת שמו ולא כמקום אחר ועכ״ז ואמנם אביו שמר הדבר
ושפט מהחלום שסופו שיכריח אותם אחר דעתו ועושר באמת כן הי׳
כאשר בהתגלות אלוהים במצרים וזהו הי׳ סיבת התגלות עמהם לנסות
את דרכם אם ישנו משיטתם לגמרי שיהי׳ כל זמן ויוסף ופרעה מושפע
ואמנו כפועל מפניהם ובאמת ~~הי׳~~ לא הי׳ רוצה יוסף להתגלות עמהם
להתגלות כי ידע שיצליח ויעשה מה שיפלו ולא ויראו מפניהם ואמנם
כתוב שם ויצאו ויוסף כו׳ החלומות וידע שקבר ושלוש כאן את דרכם
ויוסף לשוטת יוסף וזהו שאמרו באמת שם אבל אשמים אנחנו על אחינו
ושם

אשר ראינו צרת נפשו כל שלא לאחיו להסתדר אותו רק בנפשו פורק שהתפקיד
אף בדבור ענין נפשו שבפנים ~~מסגלים~~ מסגלים בנפש כשותפו נלחם מלחמה
עצמה מלחמה נפשות ולא גשמיות ועפ"ז באה עלינו הצרה הזאת ולכן אין לעשות
כשותפנו ועכן שהי' פתרון החלומות שקבלו את שוטת יוסף ואמנם ודוקא סדר
שפתרון החלום ותחול תוסף שעתה כאשר נתחיל להתוודה עמהם וכריחם
אחר שותפו ועפ"ז כאשר הלכו ואחנו לראות פ"ה עין אחיהם בשפם כל שגם
הם הרגישו שהפתרון הוא שוודו לשותפו ובכל הלכו לראות הצאן שאינו
ברור עת השגות המושכלות ובכל ואמר ענין אחיהם כל להיות נמשך אחר
דעת אחיהם בזה כי הדבר נכנס אל לבם ואמר בשפם כי אשפם הוגם
הם לא עשו דבר נגד ~~הטבע~~ הטבע להיות גורמים שיאמרו כבני שפם
והקב"ה וקיום הדבר רק עשו בהתקבלה והשי' עשה מרצנו את שלו שנתן חתם
על הערכים ואולי שזהו שאמר ודוק בהתוספתו לשמעון ולוי מאפם הכנו אוש
ובסגנום עקרו שור דרשו (ע"ל הובא ברש"י) אוש על שפם ושוה אל יוסף כל שהפכו הי' להם
ללמוד ממה שעשו בעצמם בשפם שהכנו באופם ולא בכונה ואנשי ה' למה
הי' הפתרון שלהם לעקור את יוסף הלא זהו סוגיתו של יוסף ואמר שבאם
נכנס הדבר אל לבם ורצה לחצנו בדבר אולי נבין להודות לשותפו של
יוסף ודוק שהסגוש בזה אמר עתה קרוב החלום להתקיים עפ"ז עתה אלך
ונלוהם להתוודה ואשפט אחר דעתו וזהש"י ואמר ושמעו והיינו ששם זה
מורה על שוטה זו הלא אחיך רועים בשפם אשר קרוב שאודה לדבריך ולכן
לכה ואשלחך ולוהם ושלחך ~~שוב~~ עוד בשליחתו ואמר לך הפקודה אלך
ושלם שהוא שוטתו שאשפט אחריך ואמר לו הנני וזהש"י לך נא ראה
שלום אחיך כי שלום הצאן הוא אצלם עלה (להם) התקורה שם ואם השלומו אחר
דעתך אחר התקורה והשיבני דבר. ואמר ושליחתו מעמק חברון
ופירש חז"ל (הובא ברש"י) מעצה עמוקה ואמנם אם שתקבר ונתנו עצה לא הסכימו
אחר כל המעשה ועפ"ז הי' יוסף תמיד בשפה כי הוסף לו התאוות בשפה
שעדיין לא השלומו אחר דעתו והשפטים אותו לתאוה וזהש"י לו האיש נעשה
מזה שלא מהודה לו שהו' ענין שפם מורה עליו אמרו נלכה דותינה

ופרשתם

ובהרשתם כל לבקש נטלו דבות להמיתו כי סברו צורת של שפם ועפ' נתחבק
על ענינים שונים תורה מדרך הנבונה עפ' ומות שלא ותבא אחרים זולת דעתו
ושראו אותו מרחוק כל שראו אותו שרחוק שהוא ודאי זולת דעתם עפ' אין להתמעט
עמו כלל רק להמית אותו ובהש' הנה קול החלומות כי כי הוא ודאי לא ודאי כי הוא
מתחבק בחלומותיו אשר אומנם עדה לו אף אין טוב להתוודע דחוק רק לכן ונהפכהו
ואומנם ראובן אשר הוא בלבד הוא נוטה זולת דעתו ועפ' אמר בחכמה לא נכנו
נפשו כמו שנדברה עם שומעו שהשיג . על חלומותיו ועפ' לא ודאי
לשטותנו וטוב להרגהו עתה נעשה נא להשליך אותו אל הבור הזה שהיו בו נחשים
ועקרבים וכדפרשת חז"ל ועתה ממנ' עם יקבל את שטותנו הלא כיון לגמרי על
הנחשים ועקרבים שלא יצעקהו ואז שום לא יגיד לו מורה מן הדין כי קבל בקרבנו
ואם לא ורצה לקבל שטותנו שפור שיהי' נפסק כי לא יגזור על התנחשים ויאותהו
ואם הוא לא יגזור ואם' הנחשים לא יצעקהו מדעצמו אף שנה סימן הוא ששטתו נכונה
וכשאמר נפשו על שטותנו ולא יגזור עשה ותכ' מדעצמו . כדאיתא בגמ' בחוסר
אף מבורר ששטתו נכונה ובהש' לא נכני נפשו כל כן אם הוא חוטא אז לו
ונחנו לא נכנע ועתה אמר ממנ' עם הוא חוטא קשבול שהוא עומד בשטתו יופל
אתם על תשפכו דם הלא אם חוטא הוא ברצונו ומות מדעצמו ונספק הוא הדם
שלו ויהי' הוא השופך דם ולא אתם כי כיון לגמרי בשטתנו לכן השליכו אותו
בבור הזה שיש בו נחשים ועקרבים ובהש' משם כמדבר כל שבור הזה
הלא בדיבור עם יגזור עליהם וניצל ואומנם בעפ' וניצל אף בלא שנדבר אף
אין לכם כח לשלוח בו יד והנה השתלק הרועה אף אמר למען הציל אותו אומם
להשיבו אל אביו כי הלא עפ' אמר ודם אל תשלחו כל שום הוא ושטתו נכונה אם כן
אפילו לשלוח בו יד להשליכו הבור דלמא ותעורר כשורש שראובן מדבר אוין לבנות
שישובהו אל אביו ואומנם לא התעוררו לנטות אחר שטתו והשליכהו הבורה ואמר
והבור רק אין בו מים ודרשו [השבת כאן:] אל נחשים ועקרבים יש בו ובאמת לא הזיקוהו
נחשים ועקרבים וסברו הם שאמת גזר ונסך עליהם ועתה קבל שטתנו ועפ' הוו
שמחים וישבו לאכול לחם ועשו סעודה לשמחה כי קבל שטתם ובהש' במדרש ב"ר פ"ד
וקורתם של שבטים נכורה הוא לעולם חקוה הוא לעולם כי ישבו לאכול לחם לכן בזו
קרא עולם

עולם כי שמחו בשמחה של מצוה ונתקבל שיטתם שלחמו מלחמה של מצוה כמו"כ נקטה
לפעולה שנקבע לשעה להם וחשבו על הדין עיקר שאמרתם דבור של נחשון
ולא תמשלו על הדם כתוב ולא ירד קולו שהמדרש אומר שצבורה נסגלה לעולם ולדורותיו אחי
ואמנם כשראו אורחות ושאלום חוה מגלעד ומגלעד הר' גל עד שלא ועבור לאין על דבר
ועוד לפעה נאן ומשך לא ונבור על דבר לאין הדבר שצדקו כי עומד בשיטתם או צה אינו מודה
לזה ולא צה לזה ומש' הכתוב שידעו לא נודה לשיטתם ואהן שאומרה להם שבנו מגלעד ולכן
הכתוב מאיך שלא האותה בתנחומא הנה אולי עזרה על התנחומא כי שמא' לא ודע לנו אם
עשה כן ודאי אומר שתנחומא מצטט סמך וכו' את פנחס כדי לכפרות שיטתם ושוטן אין
הדבר מוסכם ומ"מ אין שלא וכו' לו לשיטתו מה' הדבר ספק ונוע אין להאות אותו כי
היות הכפרה למסרתו לעצמו ועכ"פ אמר והודה מה דבר כי' לכן ונמסרנו כו'
והמובן שלא הכ' בשורת מעשה כשראה שהולך אומנו סבר שפנחס ועלוהן כי הוא
לאו נגדם עלוהם ומה שב' לאו מצד סגר את פנחס וכו' אומר שיטתו אינו נכונה
דעשו מושלו נעשה לו נס סימן שיטתו אינו נכונה ולו ות' נרמני עלולות ועכ"פ כשהתקוממו
ראובן עלה הכתוב משום בזאת דעתו ומחסו שיטת וכף וכאן שהעמד הכתוב לאין הצלה
כי' להשיבו אל אביו כי נראה רמז הוא מאורות שיטה ואותה כמעט והנה לשורה נקטה
ואחזו שסבר ראובן שאם לא ועשו לו נס מה' שיטתו נכונה ומש' הצלתו אין בטוחה
שאפשרו שלא ויעשה לו נס וראובן הכ' רוצה להצילו באמת ומש' יהודה דחה רוצה
כי ואחזו שהצלה אינה בטוחה ולכן על שבאמת ודע ראובן שעשה כי ידעו ושמה
בטוחה אבל מה כי וכול לעשות להן הצלה בונתה קרוב להיות בטוחה משל הצלות
כי אם יקחנו בחזקה ושיבו אל אביו ודע שכשהשאן המעשה ואחר כי לא יניחו
ואמר ופסקו כן בואו בחוצה ודי אבל עד עצה כו' קרוב שיהיו' נעשה ולכן אף או
לא הועיל בעצתו צוות מש' לא נתפרסם מהשלא השיבו בחזקה כי דסק זה וכאן
לאתה' טוב וזהש' במפרש הובא דרה"ג אם הכ' ראובן ויפה שהתורה תכתוב עליו לאין הצלה
אותו מיד להשיבו אל אביו, על כתפו הכ' לאלוף אל אביו הכל שנגלו הכ' ודע
שהתורה תכתוב עליו כן אף שבאמת לא השיבו אל אביו מש' תכתוב עליו
כן משום שמחשבתו היתה תמה ותאומה להשיבו אף שודע שעדיין אינו עצה
בטוחה ומחשבתו הי' באמת להציל ואף כ"ז חזקה עם הי' מפשר הי' מנסה

ומשנת

למשנה צורת קודם ויש לומר [illegible] ועוד ונפה דרך זה שנאמר מפשט אך שסדר עודה
לא והוי נפתח כל אלו שספק להצילו כיון שאינו רצה בטוחה אבל אם הוי ונדר
שהתורה תעוד שגם זה הדרך הוא שוה בהצלון כמו דרך זה שניהם אינם
בטוחים ושניהם המחשבה הוא צבא הוי עושה אך דרך ~~הטוב~~ הזה ומדתה
נפרש דוגה מהשעמדו קלה ונם אני בעקול לפרש סמוכין ואם סף כי
משמע דרי תנחום נר חנוכה שהניחו למעלה מעשרים אמה פסול [illegible] כו'
ואמכי כי משמע דרת מה כתוב והדור הוא אך אין דו מוש כי מים אין דו אשל -
נחשים ועקרבים יש בו ומהו הסמוכות ועפ' הקרוין ~~[illegible]~~ אפשר לומר דהכא
יש להבין מאי כשהניחו למעלה מכ' פסולה משום שאינו ניכר ואינו כאן פרסומו ניסא
והלא נראה שהך שהניחו מרחוק הוא רק לכתחלה דהכי אמרו ומפני הסכנה
מניחו על שלחנו ודיו ולמאי שלא נפסל בשביל זה ולכן צריך לחלק בין הך דמניחו
על שלחנו שמאי ההפלגה הוי טובה רק אורחא הוא דאורחא אינן שהפלגה מפסיק
אבל כשהניחו למעלה מכ' המניעה ממנו גופו ולא מחמת אורחא דאורחא רק הוא
הדבר שלא כהוגן ולא מחמת מניעה מבחוץ והנה חילוק הזה הוא דהך שנעשה ראוין
להניחו דבור שיש נחשים ועקרבים שנאמנו שנאמר אם ועגור זה הנחשים
הכי שלא יזיקהו ואם לא ועגור אותן כאופסוק אנפשו. שהרבוע אחר אלו
כי לשוטתו ויש לו לעבור שלא רצו ועי' בספר מוקי הסמוכות והבן ואין להאריך
עוד

זכרה   לעשות מ"מ   לצאת ולדפס.   כה לפורים   ד

במגלת אסתר מתחיל פ"ג ומסיים פ"ז ול' דהנה כבר כתבנו כמה פע' שבמלחמה
הראשונה של עמלק שנלחם עמו משה ברפידים הוצרכו משם שסף המקל משמו
והכניסו בקדושה ונשארו ס' משמו שזה נשאר למלחמה אחרונה
למחקה והנה ס' משמו הי' אפשר להמתיקה בשש מאות או בשלשת אלפים או בשש מאות
אלף לולי שהנך אותיות מלא אורים גם כן דרך מאות אלף עכ"ז אי אפשר
להמתיק רק י' ו' כו ל"ס שש מאות ושש אלף ולהלן הכל אדון שש היא
ועכ"ז יכול להמתיק רק ד' ולכן שהי' במגלה היא ל' פע' עכ"ז יש שתי אין
אחת בתחלתה ואחת בסופו של מגלה להורות שהמתיק ס' של עמלק שהוא
המן ד' במגלה וחותם יש עוד מלוין ד' והוא נ' ופך און כנודע ושתי
אלו המלוין יה שהמתיק שמות במה טשטך אגם כל שחקר הא' מתני ופך
רקע הי' מתני כי אגג היא אותיות אגג וג' היא תמונת ו' ופשטך הא'
ופך הי' נשאר. עכ"ז און ועוד ל' במה ששטף. עשה ואחד נפלו עדכ"ז כי אגג א'
יש בו ~~[illegible]~~ תמונת וזה כנודע הכי עשרים ודגג ויש"ו הכי דף ו' הוא לפי
הכי ספק נק' שהוא כאספר כלם עד שכתבנו (בעשרי"ט) ובלבבם עמו נפש כי זה הי' הרצות
של עמלק שהפשור האמבטו ועשה שמות ואחד י"ו שהפרוד ושטף נב' לחצאים
נשאר בכל חלק כ"ו שהוא מספר שם הע"ב והם נגד ד' שמות שדוג' מודות
והוא מודה כנגד מודה תחת שדמלך הי' נרגן מפרוד אלוף (ושלו טל) והבדיל בדבשונו
לפ' תצוה ועשה פורוד שהוא הופך היחוד ועכ"ז עשה שמות מהפורוד ואחד
ושטף באות הכל והכניסו ועכ"ז ל' כתוב בסוף המגלה אחשורוש תסר
בי און להורות שנלקח ממנו לקדושה כי אחשורוש מה שהי' לו שעכבות להמן
שהוא מעמלק מעשו הוא שכל שאחשורוש הספיקו תוספות והיה שם טיטוס
שהחריב הבית שני שהוא מאדום שהוא עשו ושל שטיטוס הי' ניצוץ אחשורוש
ואחשורוש בטל עבודת בהמ"ק שהתחיל כורש לבנות כמפורש במגחש (אסתר א)
וטיטוס החריבו ואז שנטל מאחשורוש הי' והכניסו לקדושת המגלה שאז
קימו וקבלו ~~[illegible]~~ התורה מ"ל ושלנו קיום בגלות טיטוס ושנטל ממנו
נמוסה עכ"ז וכפרתו אני דרותי ועכ"ב אלו כו' שקוו על גלות האחרון
ושכתוב שם ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים
כו'

נפה

במד"ר אסתר א'

פו' ודבשעליו מוספתים כי אלמדו ומדום והווי שמורה הו' של ועקד עליו ומושח מורה
ו חסרו שבוואח שורוש שמתחול דהן ומסווח המגלה ועד כתוב שם ועשם מס ולמנין
מב אושמעוני כך עו' שנעמתם ס' של סו' דו' שוד נכנע הס' ונכנס. תחת א' שקשאו
נדבם ס' לע' ועו' וותה ההתנקה נדבם א' לס' ונמס כל שמו עד' ונחם ש
ונמח שמו כי מס הווו לשון נמס ונשפך

דבס שם, ומרכבה לוו וכרע ולוו ושתמוה כו' ויקם ברונו לשלוח וד במדפכו לחדו

- כי יל ומקודם נפרש מה שאמרו ז"ל שטען מדהד' דקנס הללו עדיו והללו עדיו
- מב נשתנו אלו מאלו והשוח לו הקדה וון אתה מדחון בין שוגג למזיד בין אונס לרצון
  שקשה מזו התשובה שהשוה ווומר מה נשתנו אלו מאלו שטו חו' שוום אותנו כדי שמלבד
  שאומנו דני אברהם יצחק ויעקב ומלבד עזוב קודם וחוס אבות ודרות אתחנו דני שם ועבר
  הצדיקים והם דני חם שקלל נח ולשם דהם ומלבד שהם קלקלו מעשיהם הרבה ונפש
- ומעשה אונף מצפים כי לוו תגישו ווותנו נקיים עצ' ונפש זו' שהעוד ות' אלוני
- שנתן וק' משאמנו התנוכה הפלאוו וכאו שדרשו ז"ל על שקטו ר' עדות לישראל וגם חד
- שהו' אז משות וצוותם עדי' בישראל דבהרו כתוב ואומונו קד' האמן העם והל אום
- נאמר אולו נודם לזה הו' בהם העדה אוצה הלוו כששדו והאומנו הלוו כתוב הראשונות
  לוו תגבירו עוד ואין להשיב מה שטען מדהד' הללו עדי' כו' צלחו יו' פסל מוכח
- שאמרו ז"ל שפסל מופה עדה קום ומרתה וכו משדול פסל מוכה אחד ומללת זה
  הוו כלם צדיקים דני צדיקים דני אברהם יצחק ויעקב דני שם ועבר והם הוו הופך
  מצד דני חם המקולל כלם טמאים בכל תועבות מצחים שמצתה מאוקים הם כרחוק
  מזרח ממערב אחותנו הלזוה ווומר מדהד' מה נשתנה וקושיוו זו קשה דרוני
- בפרוטות ותם מקושות מה נשתנה ולכן אלה כלבו לאומור עד' מה שכתוב בקוש
  אוים חוום כשרוצה ות' שוש חוצה קטרוג על אחד אושר קשה להמצוו סניגור
  לקטרוג זה זכני מדהד' השוה מצוו לו קטרוג מצד אחר אושה לזה הקטרוג והו'
  לו הרבה סניגוריא ועוד שמנצח הסניגור קטרוג זה ממולא נפל מן הקטרוג
  הראשון הקשה ממנו כי כאושר התחול הסניגורא לנצח ונצח הכל והאורך
  דדבר זה בנעימות וכף נאמר אונחנו בקוס' שדשלמא כשהוו ושראל
- במצרים מזונים ומסודים תחתיהם לוו הו' למדהד' שבו דמו הדולם

לקטרוג

לקטרג על הנסים כדי שיגלו ישראל כי באהבה דרשות רצונו והם בשמחתו
רצונו ית׳ ורצונו לעשות הכל בשביל קיום רצונו ולעשות להם כרצונם
ולהעניקם ברכוש גדול דשכר השעבוד שעבדו עמהם בחנם וכמו שטען
גביהה בן פסיסה לפני אלכסנדר מוקדון עבור אחר שסבר יצאו ממצרים ברכוש
גדול ויקר ורמה ונצה הישועות שנתרבו יותר מופלאתו ושזכה לישראל יותר רכוש
מביזת הים ושמצרים והיו נלקים על הים ידע ית׳ שיצא והי׳ קטרוג גדול ממדה״ד
לעשות נס גדול כזה בשביל דבר שאינו הכרח לקיום רצונו רק להרבות תופעתו
אותיות רכוש לבד ומדרבה שיטתה עוד יותר רצונו כיון ממצרים רצונו
(מדרגה) הימה וכמ״ש בזאת הגל״ שבקשו מה״ש לומר שירה ואמר להן הקב״ה מעשי ידי טובעים
בים ואתם אומרים שירה לפני ונדע שהי׳ קשה מאוד להרבות סנגוריא נגד הקטרוג
הזה מה עשה ית׳ סבב את מדה״ד לקטרג קטרוג גדול שהי׳ ישראל נטבעים
גם׳ ועשה להם התדמות בשביל חטאו יש׳ מיכה שעבר בים והיו הוא אשר
סבב בזאת ית׳ כי ונעלה׳ ית׳ שלא ונבנס פסל מיכה בים עבר זה הי׳ סיבה
ית׳ ~~שסבב~~ שמדה״ד וקטרג יותר שהי׳ כל ישראל נטבעים בשביל מיכה שעמם
עמהם ונצטרך לדון על הכלל כולו מחמת זה שהי׳ להם השתוות כדי שזה קטרוג
זה הי׳ סנגוריא בזאת כי בשביל חטאו אחד שנחטאו יש כל המדה ונצול
והם כלם קדושים צדיקים דני צדיקים ואין זה השתוות כלל ועי״ז שנצח
הסנגור בזה והוכל הקטגוריא מנצח לעשות נס גדול שהללו נצלו והללו נטבעו
ושורקו לנדשה לאמן ידוע בוצת הים להו׳ וזהו שהשוב לו אין אתה מבחין
בין שוגג למזיד בין אונס לרצון הל שהקטרוג הי׳ מפני מה עבר ~~פסל מיכה~~
בים מסכה פסל מיכה ואיך מחמת חטאו אחד ונעבד אומה שלמה אבל
הי׳ להם לעשות דין במיכה ובשלא עשו לו דין הכן ואמרו כל מי שיש בידו להוכיח
לפני דורו ולא הוכיח נתפס על הדור ואף יש דורו כלם חטאו של יחיד עד הי׳
קטרוג שלו וזהו דודוו מדה״ד אוננו מענש על המדה בשביל אחד עד השוב
שפור אין אתה מבחין בין שוגג למזיד דהכין דכפל כשוגגים הם מה שלא
מוחו בו בשביל שכל בני ישראל עשו הפסח ונמולו כל בן נכר לא יאכל בו
וכשאכל מיכה הפסח עי׳ סבבו ודאי אינו ויאכל עובד הפסל ובשמעשה
סנגוריא

עי׳ ולי״ש עה״פ והביון להם חנה בלום אברהם אדביר

סנגוריא נעשה סנגוריא על הכל כנ"ל וכזה אפשר נעשה אפשר ג"כ לומר דמש"ה קשה
מזונותיו של אדם כקי"ס וכן אמרו ז"ל קשה הן לזווגם כקי"ס שהרצון בזה דמש"ה
קשה מזונותיו שלאדם כפי' כמש"ו ז"ל אתם קרוים אדם ואין אוה"ע קרוים אדם והנה
אמרו בשה"ל שהם בני אלקים בני אברהם יצחק ויעקב ועפ"ז אם אתה נותן להם
סעודת שלמה בשעתו אין אתה יוצא כי אמרתה משלמון בשאר אומות שמזונותיהן
הוא רק להתקרבות אין כ"כ קטרוג כאלו ואותו דוקא ואחה"כ רוצה בקרוים דרישון דולם
אבל מזונות של אדם ע"י שנקראו שהם ישראל שאפילו סעודת שלמה בשעתו אינו מספיק
להם ועד זה שיש קטרוג מצד מדה"ד בשביל האומות ועושה הקב"ה סיבה להיות
אוהם קטרוג אפילו על הלחם צר ואוג והי' מקום לסנגור שינצח וינצח הכל וזה"ש
קשה שמזונותיו קשיין כמו שהי' כקי"ס כדי שיתגבר תוסיף על הקטרוג וכן בזווג
שאמרו ז"ל שהקב"ה עושה סולמות מעלה לזה ומוריד לזה כדי לזווגם בשביל שהקב"ה
הטיל חוב עפ"י התורה להשוות בני אשה וכן להרבות נכסי לפתו כדי שיקבלו
עלי' אנשים וכמו שהובאו בספה"ק מקבלה אבל בזוה"ק אינו שייך זה ולכן בזווג
הכל תלוי בהזווג והאשה כשבוחרין עצמם צריך שיכוונו הם בעיניהם עומדים
ונישואים תורה ואח"כ לשום דבר משותף ואחנו בני אדם קדוש הכל תלוי בהזווג מצד
המצוה שהזווג של האשה מרבה מוהר ומתן עליו בזה אי' להשוות צלע ניתן
גם אם בעל מוהר ומתן בכל תפוצות ישראל ואע"פ דבר מתון את שקרוב
קלקלו בזה ועשו ~~לתכוד~~ לתרבות כדי להפסיד לחרמים בכל דבר עד
שפסקו על תורה אבל צוואותיהם וחזו מה שיצא להם שהם בגלות בין חלוקים
וצוויים גם בזה עלינו מה שאנחנו כל מזוננו וטרחינו להשוות לבנינו אשה ומרבים
מוהר ומתן מה אין עושים כשאר העמים שפסק בעצמו השוה לו מקודם ונתן
פרנסה ואח"כ בוחר ברצונו אשה אשר ישרה בעיניו ואין האדם מטרוח כלל ואם חוו
עמים ואין עוסק להשיב כלל על דבריהם כי הם בגוים אף בזה ואנחנו עושים
הכל עפ"י התורה שצריך להשוות וכן כדי זה וצריך ללמדו תורה ואין נח
לו פרנסה תורה עמו והוא עיקר והוא מטרוח להרבות מוהר ומתן
ומזונות עד שיהי' שיעור בזה להיות וכן אשה ובו האשה ואז שאמרו
ז"ל לעולם ימכור אדם בית ומאח"כ ישא אשה הוינו מה שאין לו לטרוח בכסו אבל
אנחנו

אנחנו החובה על העולם להתגרות דבורו וכן בושה הרוק מטרות להרבות מותר

- כי באומות בנו מלפנים אנחנו ואין שומר לפרנסתנו עד מצוה על הרוק לשמוח הרבה
להרבות בשוהם ומתן ומצוות ודורה וכן יש עד קטרוג וכמו שאמרנו
במצוות דורן כי דאו ודאו אחת הואו ועד מספק וכו' שהיה עוד קטרוג וכו'
- אף על בהספרת כדי שהספקורו ונצח ונצח הכל וכל החושה בחוש אך כאמרנו
היו בהשגחה ממני וכו' ואקלו מצד הפנים העיין הזה שעד שיש לאדם קטרוג
על לחם צר שלו והזדמנות שודוק גדור לפני עוד נעשה סנקורות להזדמן לו
בפרנסה דרוח ושודוק הגון לפני ממש פקוס והנה נתצוה לדודן ואמרו
- מגולה וב' מפני מה ~~נתחוב~~ שואלו תלמודו את רשב"י מפני מה נתחייבו
~~שונאם~~ שונאיהן של ישראל שבאותו הדור כליה אמר להם אמרו אתם אמרו לו
מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע אמר שבשושן יהרגו שבכל העולם אל יהרגו
- אל אמרו אתה על מפני שהשתחוו לצלם אמרו לו וכי משוא פנים יש בדבר
אל הם לא עשו אלא לפנים אף הקב"ה לא עשה עמהם אלא לפנים וכו'
- פי' שלא עשו אלא לפנים מוכרח והנה קשה הלשון גם מורחות אדם אסור ועון
- דעת' של הרמב"ם הל' עכו"ם הסו אמסו על על עכו"ם ועל ונהרג ואל יעבור והכי
כשהוצרכו להרוג אותו יום לא ועבודה ואין עושה אלא מורחה ומה הדין שיהרג
ואל יעבור ואל שאהב' לא פשו תלמודו רשב"י ואם טעם זה ~~שאהבו זה אסור~~
שאה אסור וכן מהט' ומה אמרו אתם לפי שרשב"י הסגול שיש בטעם זה מן הענוש ושוגג
כרופים לשאול בעולם הי' פשוט כאן שהי' מן הדין שיהרג ואל יעבור ואמרו
- על אף שהי' אותיות בשלו דין די אותיות לא בטלו וכב' הואו הדין בזה כאן
שבכל ~~הפנים~~ הדבון של יהרג ואל יעבור
אך שלא הי' נחוו להודאה האונק משוא פנים ושבדבר וכו' שואלו ואמרו להם
- אמרו אתם מה שאתם סבורים ואמרו טעם שנהנו מסעודתו של אותו רשע ובזה
שפור שאין לומר שמא נתבטלה הגזירה משום שכל תפלות אוספות
- אמנו דבון שיהרג ואל יעבור וכו' אנוסים רק שלא הוו אנוסים ממש וכמש
בתלמוד ובעיורות שכן נהנה וזה שרק שדומין שנהנו שדבה שסור שהי' הגזירה
רק לפנים ואמר להם רשב"י אף רק בשושן יהרגו ואלא הטעם משום
הצלם

ומה לא הי' משוא פנים כי קוממות לי שמרדכי בא והמתין הגזרה שלא והי' רק לפנים

- כי אף שהדין הוא והסוגיא אזל ורבוה אזל מה׳ אין דין מחלוקת שכתוב בן זה
קשה דבאמת לא רבו אן מוראה רק שמה׳ רבו מה שהן צריכים למסור נפש
רבנו רק אותה מה שלא מסרו נפשם על עגל לאדון רובם עצ׳ הוא כולן רבו
רק מורא ולכן צוה המתין מרדכי מה שלא רצה להשתחוות להמן בשביל
- שנשא עצ׳ אל צווארו והנה אף שאסור באמת להשתחוות לאדם שנושא עצ׳ אל
- צווארו עמ׳ פ׳ הפמ״ג דוד׳ סוק׳ שרשאי לקום מפני הכומר קודם בואו ושלא
שלא והי׳ נראה כמשתחוה לו מ״מ גם צעת לא רצה מרדכי לעשות כדי שבזה
יתקן מה שלא מסרו נפשם בצלם של נבוכדנצר וגם שמרדכי לא כרע וכרע ולא
ישתחוה הל׳ שלא עשה לצד אפילו שיהי׳ הכרעה והשתחוי קודם בשביל העתיד
כשיגיע אצלו והי׳ מוכרע גם זה לא רצה אף שסכנה רשאי וכדי לתקן החטא
של המתקת החטא בטל הגזירה שלא והי׳ רק לפנים אבל באמת לכלייה בזה
- גופא יש חטא לאדם גוזר דהכי דעת חוב פוסקים סוברים שבמקום שאין
למסור נפשו כשמוסר נפשו עושה חטא וכיון שמרדכי הי׳ יכול לעשות שיהי׳
הכרעה שלו על לעתיד כשיבוא לפניו והיינו שיכרע מקודם וגם זה לא רצה
וכעבודת השבתה לא וכרע ולא ישתחוה כפרדוסי עשה שלא כדין ואומנם
- באמת הגלוי הפוסקים שאדם גדול שרוצה לקדש השם רשאי אפילו במקום
- שאינו מחויב וכן הוסיף להלכה בשו״ע והנה ודאי צורת שיהי׳ קטרוג על
- מרדכי שאינו אדם גדול ואדרבה זה ס׳ דברי נשארה מאוד שהסכים מפני דם עם
הצדיקים כחוט השערה אבל כל הי׳ סובר מאני וכו׳ כי ודאי מרדכי וצא
צדיק בדינו שהוא אדם גדול ואינו כשונצח הסנהדרין והי׳ הכל מנוצח ונמתק
הגזירה של ישראל ע״י המתקת מרדכי ויען בדינו לשלוח וד שמרדכי
לרבו שספק וכו׳ שהמן וטען שמרדכי אינו בדין ואינו אדם גדול ורוצ׳ שוב
חזרה הגזירה למקומה על ישראל אבל האמת נצח הסנהדרין כמו
- שסיים כי מרדכי הולך וגדול שהוא באמת איש גדול ורוצ׳ דורש טוב
טוב לעמו שבשבילו שהוא אדם גדול נצח הסנהדרין ורוצ׳ דורש טוב הו׳ לעמו וכן

לא לדפוס

ד"ה לצ' של פסח

ד' ילחם לכם ואתם תחרישון יל"ד דהנה ולפי דגוע הדבר למה הי' צריך עוד
לנ"ס אחרי שכבר יצאו ישראל ממצרים ולמה הכביד את לבם לרדוף ולהכבד
בהם יום הי' רוצה להמיתם כבר ענשם הוא וכל עוד מקודם להמיתם כאשר
המית הבכורים וגם כשלח הדבר אל הבהמות וכמ"ש שם ונכחד מן הארץ
ואמנם יל כי עיק' הכוונה למדרגה להורות השגחתו ית' אלהים בנסים ונפלאות
במעשה וכשנצרך לכך הלכו מחיל אל חיל להורות השגחתו באותות ומופתים
מעולם המחשבה ועלי' מדרגה גדולה וגדולה מאוד ואמנם כדי כתבו קמאי
נתבאר שההשגחה היא לפי ההכנה ומצ' הוא צריכים לאחד מחשבה טהורה וזכה
מאוד על כי' אחז בזו ההשפעה מעולם המחשבה ושום אין שטן ומסטין כי לעולם המחשבה
אין דסט' ונולה להשיג ואולי שבהש בקנ"ס שהי' מדבק מקטרג באלו עיע' והללו כו'
מה נשתנו אלו מאלו והשיב לו ית' אין אתה מבחין בין שוגג כו' בין אונס כו'
ה"ל שלפי המעשה הי' מדבק מקטרג והשיב ית' אין ענין זה רק לפי המחשבה
שמשפטים הם מצד מעולם המחשבה ומעולם המחשבה אין אתה יכול להבחין
בין שוגג כו' שהלוו במחשבה והם כוונו מחשבתם נכון. כי לפני ד' ולכן יל
שבמצרים הי' אופכו שאותן הרשעים במעשה נענשו מקודם לפי המעשה
אבל אותן שלא חטאו כ"כ במעשה עד שהי' ראוי לענוש לא נענשו אלא אחר
כאשר השפיע על ישראל מעולם המחשבה אז נענשו גם אלו המצרים שלא היו
כ"כ רשעים לפי המעשה רק שלא הי' מחשבתם זכה. נענשו ונתפסו על המחשבה
ועהש"ל על מ"ש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים מאין הי' להם הבהמות
הללו הלא מתו בדבר אלא מהירא את דבר ה' הניס את מקנהו וכו'
ואמנם כ"ש כאשר שבמצרים הסוג שאלו הכשרים ה"ל במעשה אבל לפי שלא
היו זכים במחשבה לאחר אפשר להפרע מהם עד קו"ס ואז הי' הכרח
קו"ס לרדות טובה ומדרגה לישראל ולהפרע ממצרים לאלו שלא הי' הדין
לפי המעשה ניתן שיפרע אז בשעת המסגת ואולי שזה מש' וחמושים עלו
בני כו' היו ענינו נקיון המחשבה שבלב שהיה נגד החומש ובמ"ש ומזה
אל החומש נגד לבו וזהו מאלו במ"ש והו בשלח פרעה כו' ולא נחם
אלקים דרך ארץ פלשתים כי פן ינחם העם בראותם מלחמה ושבו מצרימה
כו'

לג' שפ'

רל' שחשש ות' שלא יעלו מחשבתם שיחשבו לשוב למצרים כו"ל גודל ההשגה אין
מקום לומר שיחשוש שישובו דהלא פתוח רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא
תקום ואם לא יתהפך ות' שישובו למצרים ודאי לא ישובו אלא שחשש ות' על המחשבה
ואומר והאמינו אלו בני' מאורע' טהורים במחשבה וה' הרצון להשפיע להם
מעולם המחשבה עד רצה שלא יעלו המחשבה ונהש' כו' ולחם להם ואתם תחרישון
רל' שאתם רק במחשבה תהי' נכונים כי חרישה הוא בח' מחשבה כמו חורש
און וכן הכהה ועד אומר מה תצעק אלו דבר אל בני ישראל ויסעו רל' ~~שלא~~.
שהשפעה שהוא מעולם המחשבה תהיה הורדת השפע להמחשבה ולא
אל התפלה שהוא דיבור ועוד' לא הצעקה עיקר בזמן ואלא המחשבה שאמונו
ויקפצו בים ובאש ת"ל כדאי הוא האמונה להקרע לפניהם הים כי האמונה
היא מחשבה ואם שהתפלות נחוצה בכל' והרי לא אמר לו הרב מצדוק רק גם תצעק
רל' אם שהתפלה נחוצה גם כי אז הורדת השפע רק ע"י תפלה ותחנון ואתה הסדר
מאה שלשול בהגדה אמרינן קהת בצה ואמרינן על קרא דה דבום לא יתפלל אפילו
על דבר שנכון מן השמים שיבוא לו מה הוא כדבר עקרו שאמרו יוחקת כי שנעשה עקרה
למעלה אין שנכון לעשות חפיין בקש וניסוק בשמים כמו קצת ומעין שתיקה כהודאה
דמות ומאמר העקרה שאינו רוצה לצאת כי שם כונן שהדבר ועוד שבענין חיוב לצאת
צריך לגלות טעמו בפירוש לשנות מעשה ולפעמים שנגזר אלו אל הגוזם הנה הפך
שאו' אינן נגזר אלו מן השמים והתפלה הוא ובאו תאמרו על דבר שאין לו כעת
ואף כשלא יתפלל הרי נחוא כמו שהוא עתה עד צריך להתפלל ומועיל תפלת אחרים
חדא שגם ושחות ערבים זה בזה והוא כמו שהוא התפלל ועוד שתפלות חכם מועיל
ויתר בחכם הוא כמו אפטרופוס של מי שהוא קטן ממנו וכמו שהוא הנשיאים
אפטרופוס של כל שבט ופרכו להם חלק באורך וכמו שאמרו כל החכם בורח
לו החלה שהוא אוהב הצרה שהוא בלב ורוצה לצאת חפשי ממנה ועוד חכם
שבדורו מועיל ויתר שהוא אפטרופוס של בני דורו כמו הנשיא שהוא אפטרופוס
שבטו ועוד פוקד כל ואמרו מי שיש לו חולה ~~בביתו~~ בתוך ביתו ילך אצל חכם
ויבקש עליו רחמים ותפלת נדיון מועיל ויותר מטעם שנודע ~~בחכם~~ לחכם את
שהתפלה מועלת שהקדמה משפיע כל מה שמתפללים. אלו תוספת חן
שהשפעה

שההשפעה יורדת בדרך צנור לשם דה׳ הגדול מפנימיים דכן הורדה את כחות
האדם לקבל ההשפעה ואמנם מעלת הנבואה הוא שהוא השלוח ומביא
ההשפעה ידוע וידוע ששכרו גדול עיש. שמביא ההשפעה את מגדת דה הנבואה
ומה מתשובים עם מה שהתלמיד הקדמונים שכל מה שהנביא מנבא אין הנקבה
חוזר מפני דבכסיר״ע שקיל שהנקבה חוזר מרעה לטובה עכ״ל את בנבואה מתנבאו
אוני חוזר ממנה כי הוא מביא ההשפעה למטה את ~~ההדא~~ הפנדה של הנבואה
אוני משתנה עם הצנור ההשפעה ואולי שזהו ית׳ לחנבואלק השד
כי נביאי הבית והתפלה קודם ונה׳ כי צלות תפלת ודרפים הי׳ ההשפעה
על רפואות ונבואלק חוה דרך צנור והי׳ נידון דבוק הגדול את כחות
לרפואה ולכן את אמת שאמרנו לכן שההשפעה כשבאה מעולה
במחשבה אין לה שום קטרוג אמ׳ צריך תפלה שתרד ההשפעה וכל אחד
כמו שאין התפלה כאן משום חשש שלא תצרף דצנור מחמת הקטרוג רק
הצורך הוא שתתחיל לרדת שלזה צורך התפלה אבל לא מחמת שלא תצרף
וזהו שדוקא מה שמעצ אולי כל שהוצ׳ להפלות שהדב׳ התפלה שהדב׳ מושפע
כל התשובה עד. הבקשה למטה שתבוא בדרך צנור ואלו שלא תשתנה בדרך
כן שצנור תפלה והבן זה

לא נדפס

קפג

לא נדפס

ב"ה לשבועות

דרש הרמב"ן. גלגלים עלי דרך דרך הרחמים דורש אלפים תלויים לפי תלויים
עד תלויים כוללים תלויים בורחים תלויים וכדר עמדו רקוע דומה בין בהויות
ברוש ושמח דוקא זאת שהי' העין מכוון לתלויים בכל הפרטים ועוד בזה באמר
ראשון זה ברוך רחמנא ועוד מש' וחסן אחר גלגלים דוקא ומפני מה דורש דוקא
עלי' ברה וגילו בעקה' בדברים בגוו ופירש ז"ל ברכה יש להבין מפני מה תלתא
בתוספת חג השבועות [illegible] עד שבתות ממחרת הפסח ומ' לו תלתא
החג כאן בכל התגים כולו החודש וגם לא תלתא בנתינת התורה ואמרו ז"ל
בהנה מצוה ראשונה בתורה לישראל הי' החודש הזה לכם רק שנתן הי' למשה סוד
העיבור ללבנה ושהי' ניסן ראשון לחדשים בטעם הנכון הוא לפי שהלבנה
היא סוד בגלגל התחתון מכל הגלגלים ואמנם לפי שעיקר תורתינו הקדושה
כל צבאו מסוים מוסיפים כח במה שאנו מקבלים תורה ומצות ונעשו הגלגלים
שכולם הם בדרך משפיע ומקבל כל גלגל שהוא למטה מקבל שפע מגלגל שלמעלה
שקבל ממה שהוא עוד למעלה ועד העליונות המלאכים ג"כ בסדר זה עד סוף
הספירות עד שמו שהוא המשפיע לכל ספירה אחת ואמנם בדרך מדריגות זו
מדריגה שלמטה [illegible] והוא גלגל הירח שהוא למטה מכלם שבשביל שהוא למטה
מכלם מחמת קטן מדריגתו וצ' לקבל כל השפע ועד היו בסוד חשך ואחר
[illegible] נעשה בהיפך בשורתנו כי' מוסיפים כח בצבאו מעלה
הלבנה שהיא ראשונה אלינו מקבלת בראשונה והיא משפעת לכלם. והמשכיל
נעשה משפיע ועד בחודש ניסן שניתן לנו סוד בעיבור ושהוא [illegible]
לכל תורתינו שתלוי בה כל קביעות במועדים ושמסורה לישראל ואתם אפילו
שוגגים [illegible] ועוד שמסור העיבור שנמסר לנו היו רמז שאין אין תשובה לתורה
שבעת [illegible] בכוכבים [illegible] מצה גופא קבלו כל צבאו מעלה שפע [illegible] וכלם
שיש במדריגות [illegible] מקבלים [illegible] הלבנה שקבלה השפע בראשונה והיא ה'
הראשונה דקבלה ומשפעת לכל ועד בו בעיבור ללבנה וניסן הוא ראש
חדשים לחדשי השנה לפי שבו נעשה ההנהגה הגדולה הזו בראשונה עד נעשו
כל צבאו מעלה לישראל כי הם מקבלים כלם מישראל ועד מכל שלב שהוא ראשון
למצות שהי' ~~[illegible]~~ מתנגד מאוד לישראל מאנשים שהוא מכל
מצרים

מצרים וכלל כל המזלות מתנגדים לישראל ובודאי מוסיף דזה דכפ"י נכנע ערה
כי המזל נכנע תמיד למשפיע ומה"ט צוה אז על שחיטת הפסח שהיא טלה שמורה
על הכנעת הטלה כמ"ש ז"ל ואמנם בו המצוה שיהי' לקיחת הטלה בפועל
בעשור לחודש שאז והי' ההכנעה בפועל שבעשרה בו כבות המזל ה' לפי שמזל
בעיבור נמסר לנו לשמור את חודש האביב שנעשה השנים כדי שלא יהי'
תקופת החמה יתירה על הלבנה והטעם ע"פ דברינו לפי שבאמת
הלבנה מקבלת אורה מהחמה והחמה היא רבו של הלבנה והלבנה היא תלמידה
ולכן אמת אמרו הרבה למדתי מרבותי ומתלמידי יותר מכולם ומזהה כשהלבנה
משפעת כמה לחמה היא מדה שמתלמידו יותר מכולם יוכל ע"פ התלמיד חוזר
דכבוד רבו ולא אומרים ולכן אז שיהי' האמת ומקבלות ע"פ לבנה לבדה רק
שאמ"ה הלבנה גופה חוזרת דכבוד רבה ומה"ט צריך לשמור את תקופת החמה
ולא תתגאה הלבנה טובה לעצמה ומזכרה זהו דרך התורה להיות עניו ושפל
ברך ויודע גופא מה שהלבנה שפל ברך ואינה נוטלת מכחה לעצמה שחוזר לתלמיד נוטים
הרב צופה להיות משפיע והקטן גדול והי' וזהו הקטן והגדול כל הקטן שכתוב
זה המאור הקטן והי' לשמוע כל לומד כי החמה מקבלת מתלמידה יותר עכשיו ומה
וזה נחלפו דינה ולכן בפועל אנו לעשות ע"פ חשבון לבנה עד שתשוה לחשבון
החמה ומה"ט שנת הלבנה בימים שהיא שנ"ד ימים ופעמים שנ"ג ופעמים שנ"ה
וחשבון שנת החמה היא שס"ה ומה"ט קודם שהי' החשבון להשוות לשנת החמה כל
כל שאפשר להשוות ולמעט במחלוקת ע"פ ומה"ט כל שאפשר למעט המרחק בינהם
ממעטין כי ידעין לא הג' חשבון לשנת הלבנה ולכן כל ששנת הלבנה יחשב שנה
ואין בינהם אלא י"א ימים ומה"ט בעשור לחודש אז מתחיל גם שנת החמה
ומה"ט אז נעשו ההכנעות הללו בפועל ולכן תסובב שבפסח שמור את חודש האביב
במצות תרי"ג מצות כי שמוס את היא והתהות שש אלות אחד לפי שכ'
השנה כנגדו וגם לתפארת הלשון כמו לדק מן לך ושולחן אחד שהוא אחד
החדשים אחד עולה וג' הכל תרי"ג מצות שמצות קידוש החודש ושיהי' מצוה
עם שנת החמה למען שורש כל תרי"ג מצות שהם כלם משפיעים
דהיפך מן תלמידו לרב והרב נעשה מקבל ושיודע הכניע לנו כל צדדיו
מעלה

מזה ואמרו שבדורות האחרונים ושהיו רק ע"ה וסוף זה שאנחנו נהי' מכבדים
למשפיע בראשונה ושהתלמוד חייב בכבוד הרב ואנחנו נהי' עניים ושפלים
ואמולי שום המשפיעים הראשונים גמ' שפלים שאך וגם הם אינם עושים נגד
רצון תלמידיהם והמכבדים צל"ע וזהו דינן שבתוך עושה שלום במרומיו ומ"מ נעשה
יחוד גדול שהיו מבלות הכל ובשביל שכל השפעות ביום מסירת הראשונה
שהיו יחוד אמונה ואז היו ההשפעה בתכלות האפשרי ומקבלים כל התחתון
• עצות בשלימות ושפרי רק וזהש פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה וזהו
• שאמרו בלשון הזה זקנים שבדור אמרו פני משה כפני חמה כי כ"ה ע"י משה
והשפיע הוא בשלימות כי משה המשפיע התורה ליהושע חביב ונהג בו כבוד
• וכשמשבחת של הי' שמשה שמר וקבל הכבוד ממנו והוי חביב לו ע"ד מתלמידו
• ואח"כ מבלם ונראו שיהושע נהג כבוד מורו כמשה דבהבו הוא כ"ס על אלפם ומודם
• שהוי מתנבאים במחנה שאומרים דפני משה רבם אך שכבר עושה רצונו של משה
• שמשה כמורה וכ"ל וכשזכה מפיו וכ' שאומר כמו אות ויהושע ומצונו ומ"מ
• ואך משה ליהושע וזה"ב זקנים שבדור אמרו כן להורות שגם להם יש לחקק התלמידים
ולנהוג ענוה ותורה דשמים כמו משה ליהושע וחמה ללבנה ואז יהי' יחוד אמתי וזהש
כמו כ"ה שלמלאו לא צבא ושכל אלו להקבל את פני אביהם שבשמים
כמו מה שאנו מקדשין הלבנה מורה ע"ד הזה שבתלמוד משפיע לפי לבנו ~~[illegible]~~ בחומת
חבים אצלו וכ' חדושי תורה שמחדשים שרגל תמיד שהוא כבוד גדול כאילו מקבל מתלמידו
•• וכמ"ש ז"ל על יבחר אלקים חדשים כי וכן אמרו שהקב"ה חנו בבלבול מחורבנו וכן
•• אמרו שהקב"ה אומר נצחוני בני ואמרו שפליגי ברקיע שהקב"ה אומר טהור בבהרת
ק"מה ע"ו ומתיבתא דרקיע פליגי שהוא כבוד גדול ע"ד ומתלמידו ואח"כ אבליהם ומ"מ אמרו
• שהקב"ה חס על כבוד הצדיקים ואח"כ מכבדו כי נוהג כבוד בתלמידיו ומ"מ במה
• שמשה הוסיף יום א' מדעתו והסכים עמו וכ' שקבלת התורה חביב משה בדבר
והקב"ה הי' שש ושמח ע"ז ונהג כבוד בו ולא בא עד יום השלישי כמו שאמר משה וכן
• משה שש ושמח בחדושי תורה שמחדשים בכל דור וכמש"ז משה רבינו עומד
ומשמש ולשון ומשמש וכ' ענינו לפי שהוא בבחינת מקבל מתלמידו ומשמש שזהו
• נקרא שמש תה וע"כ נקראים בכל דור ודור משה וכמ"ש משה שפיר קאמרת כו כל תלמוד·
הוא

הוא בחינת משפט וצדקה כמו שעשה ה' משפט וצדקה וצריך שלמדו לנו צדקה שלנו להקביל
פני אבותם כי ע"כ שזכינו לזאת בחינת תקבל פנים כי להקביל לשון מקביל וע"פ בינה יותר
כאן בחינת אבותם שבשמים כי הקב"ה נקרא כבודו הוא ע"ה כמו שאמור נותן להם צדקה
תענוגים אין משכל עניים להיות ונתת כאשר מבקש ממנו שנותן לו תענוג אי' אין עני
ע' כשהם נותן לו שבחינת הכל הוא משלבות כי הנותן נתן כל הצדקה וכל המשכיל
וכן אנו עושה רק שנותן ענה זו מן המשכיל ונותן לו את שפותח הצדקה ונותן תענוג
ע"כ אנחנו שהקב"ה נתן לנו התורה כלה ואנחנו שמחדשים הוא שפותחין הצדקה
מה שהוא צרור זו שמפרידין הרצון מן המשכיל ומדע הוא תקבלה שלו סבורכל מאתנו
וכן משה רבינו מה שמקבל ונהנה מחידושינו הוא גם כן ודע ושכן הוא ודע כל ענין הקבלה
שמקבל ולומד הרב מן התלמיד הוא ודע ודע כל צדקה מעלה שמקבלים מתנה
ממדרגות שלמטה זו קיום התורה והמצות וע"י חידושי תורה דוקא הוא גם כן ודע
רק שמדרגות והולכים כפי ערך המדרגות וע"ד מתנה כאן אבותם שבשמים
כי השמים נעשו גם כן מקבלים ודע ועל הוא ע"י מצות קידוש החודש שהוא לחדש
הלבנה וע"כ לעתיד שיהי' תיקון גדול ויתגלו כל החידושים ויתפשטו כל הספיקות
שנשארו בתיקון תקבל הלבנה אור גדול והשמש יעמוד ותר וכן כל הגלגלים וע"כ כתוב
והי' אור הלבנה כאור החמה ואור החמה כאור שבעת ימי בראשית שאחרי שהלבנה מקבלת
מן החמה אורה הי' להקדים תוספת האורת החמה ואח"כ לפרש תוספת
האורת הלבנה גודל לדברינו שפיר שמעתה זאת הפסוק הוא וכן מה שכתוב
כאשר השמים החדשים והארץ החדשה יש לפרש ודע שזו הוספת האורת
כבאן מעלה עד הארץ שאנחנו עליו ויקנה פנים חדשות דגמר התיקון והתגלות
התורה בשלימות עד שעבר הבחמישים שלה שאז נתגלה מאד ותגלה לעתיד
וכזה תבין דמש פ"ק דחגיגה שאמר ר' יוסי דבדבי עולם הפוך ראיתי עליונים
למטה ותחתונים למעלה והשיב לו עולם ברור ראית וכו' תגי' קבלה וכו'
מאונים אנש מפי איש שראה שמואל ויאמר לפני כי תלמודו משום דמוחה בשמואל
כי גדו היו אורתו ממתוו ומצוותה קמי' דשמואל ולא נשגת דה"ה קול רי' לית לי'
למר ואוחים יעונו מציאת דל והנה יום שהוא עודפין חדוו ותלוי על כל העולם
שהוו הפוך וזה ותלוי על כל העולם שהוא ברור ולדברינו שפיר מאד ששמואל
שקבל

שקבל מהר' תלמודו' דברק ומתלמודו ויתר מכולם הוא הענין שכל העולמות הם
אל השלמות ונעשה יחוד למעלה מאוד והוא קראו עולם הפוך ז כי למטה אותו נתקש
צאות ואל בעולם האמת הוא מורגש ונראה בחוש וזה שמואל יושב לפני רב ולוי
עומד כי ודאי התלמוד נוהג בכבוד רבו ואל אם הוא נוהג ענוה בעצמו ויושב
בוחר עמו בסוד היחוד שבכל העולמות בזה ובזה תבין מש"כ אלה שהלבנה
קטרגה ואמרה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד ואמר לה הקב"ה לכי ומעטי
את עצמך ועל שהוקטנה אמר אמר הקב"ה הביאו עלי כפרה על שמעטתי את הירח
ואמר הקב"ה זיל ליקרו צדיקי בשמיך יעקב הקטן שמואל הקטן דוד הקטן ואגדה
זו ודאי יש לה סוד נעלם ובאלו הסוד דברו אלה ואמנם גם עפ"י נגלה יש לה פנים
ותורת ד' תמימה הן בנגלה והן בנסתר ונקדמונינו אמרו בזה הרבה וגם לו הבדל
בענ"א יש לו פנים בגו' וכמו נאמר שהלבנה אין כל חדש תחת השמש כתוב וכמו שהוא
עתה הלבנה קטנה ומקבלת אורה מן השמש כן הי' גם בשעת הבריאה והכו
עתה הוא עפ"י קבועות אותות ומועדים וימים ושנים שנאמר א' אלוהים
והי' מאורות כו' והיו לאותות ולמועדים כו' והוא לבאור כשהיו שניהם שוים
שוהו' אותות ומועדים וימים ושנים אנו רואים שהתורה נבחרת והי' אפשר
קודם בריאת העולם ושבתות בתורה בט"ו בניסן פסח ובא' לחודש תשרי ר"ה
וכן כלם ושמו רק כפי תנועת המאורות כעת וזמנים לדברינו ז"ל שאדרבה
אופנים מסתברא לא שהלבנה בקשה גדולת בזה בשמש אמר לה מלכים שישתמשו
בכתר א' רק אופני לפי שנבראות לקבל מן החמה והיו החמה רק שלה והוא
התלמודה ~~ונשאר~~ ונשאר רק והיו לאותות ולמועדים כו' הבונה הלבנה בדבר
זה שאמרה תהי' הוא המשפיע לחמה כמו שהחמה משפיע לה והחמה תנהג
זה כבוד אמר לה לכי רק אתך והי' שניהם רבנים והשוה לה הקב"ה לכי ומעטי
את עצמך שתנהגו באמת שאת תצלצל, בכבוד רבך כי אתה אם רבך ונהוג
רק בכבוד והי' חשוב אצלו מה שמקבל מתלמודו יותר מכלם ועל זאת תהי'
בענוה ותורה נמצא כדרך תלמוד לרב ואדרבה ע"י ענוה זו והו היחוד השלם
ושגם הוא ינהוג ענוה בעצמו גם נגדך וכמו שמואל שישב לפני רב וזהו
סוד היחוד ובזה שהלבנה נוהגת שפלות בעצמה שכל מה שמקרבת אל אצל
השמש

השמש נתמעט אורה ורק כשעומדת קרובה אצלה דהתלות הקירוב מפני לגמרי
ורז"ל גם השמש נוהגת ענוה עד שאינו נעשה קידוש החודש ע"י הלבנה ולא ע"י החמה
וזהו לוקרו צדיקי דשמוק ועקב וזהו כוונתו ענין השקיעות שאינו ע"י הצדיקים
שמוסיפים כח במדריגות שלמעלה מהם מה' נהגים דזה כדוגמת במדריגות שלמעלה
ושדומות ע"ז אופנו נתרדה ההשפעה והיחוד וזה הי' קודם שהוא שלישי לאברהם
ונקל ממני ומה נקטו דחוה שבועות וכתוב ועקב חבל נחלתו שהוא כמו חבל שגזורד
השלישי ובאש רש"י ז"ל מה' נכנס לפני אבותיו ואמר דבי אלקי אברהם יצחק ויעקב
כמו שהמלוכה בודצה ממני מה' תלה באבותיו ובאש כפ"י ולפי שהענין נוגע
גם אצלו כבודעל שהוא כבודעל שמח דקבלת התורה ומצות עבדינו וכלל שבורמודן
גם מה שהקבלה רוצה בקרבן וכתוב דבהו רוח ניחוח כוכל הקרבנות באים לכפר
דהרי אף התמידים באים לכפר וכמש"ז ל והנה זה שמעשה כפרה על החטא
זהו וכאן ענין של ~~הקדמה~~ קבלה אצלו כבודעל דבחונת והתלמודים ואתה מכולם
כי הרצון הפשוט ממני ית' שלא יהיה שום חטא כלל ולא יצטרכו לכפרה ואין הקרבן
שהוא לכפרה כי כלם הן סך אחר שהרצון הפשוט הוא שלא יהי' חטא כלל אבל
הכפרה הוא מצדנו שאנחנו משפיעים מצוה צורת והוא קרבן והתלמודים ואתם
מכולם וזהו הקרבן אלו כפרה על מעשיו את הורת יד"ע הוא הכפרה מה
שאתם מביאים שאנו ששו ומתגלגלים ורוח ניחוח לפני על שקבלתם והתלמודים
ויש גססואות שגורסים הבואו עלו דא"ל שהוא ואתה נכון לפי דברינו ואמנם
מה שאתה דבר לה בשיעור רה' שבתם חטאת לה' אף שבאות שוק דבר
זה מענין חודש הורח ומאומרן מה' ואין יעוד ואתם לפי שהי' אומר דרוש שבועות
ששיעורו רה' מכפרים ~~מפסד~~ על שאין לו ודומה לא בתחלה ולא בסוף וכן העתיק
הרמב"ם להלכה ואע"פ ודאי שזהו עיקר ות' ואתה מתלמודינו כי החטא אצלנו חמור
לפי שלא הי' כן ודומה כלל ואמת שהקבלה הי' רוצה שלא יהי' גם חטא כזה אבל
מה' כשאורע חטא כזה ודאי שהשמחה אצלו ואתה כשנקבל הכפרה מבנו
ושהוא דבחונת מקבל מתלמודינו והכן כי הוא ענין דק ונראה נכון לפי ענ"ד
והנה יד"ע ואפשר לומר מש"י לא הי' התורה צריכה להתחיל אלא מהחודש הזה
לכם כו' אלא כח מעשיו הגיד כו' שלא ויאמרו לסטים אתם שכבשתם ארץ
כו'

צ' שאמרו המאמרים להם כל המורך של הקב"ה הוא הוא דרושה ונתנה לאשר ושר
פדונו ברצונו נתנו להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו וכדר בדרוש הרבה
נאמרו בזה גם מאמר הבל דמשה והבדלים מבוארים ומש"כ להאריך ולבררנו ז"ל
דהנה דמש שהמצות קיימו החודש נעשה הלבנה משפיעה וכל ומש"כ הפוך ראותו
ואמנם זהו בחינת תכלית היחוד ומעתה תחת אשר עד הנה הי' כוכב שבתאי
שהוא הראשון ולמעלה מן שאר הגלגלים של כוכבי לכת משפיע לגלגל שאחריו
ומאנו למה שתחתיו צדק ומאנו למאדים כו' עד לבנה נעשה בהיפך שהלבנה
משפעת לכוכב ומאנו לנוגה וכן לכולם עד שבתאי ומאנו לאוצר המצות
ומאנו לגלגל היומי ולפי שגלגל היומי מסבב את כולם הופך תנועתם והסובב
היות ענין ההשפעה שמשפיעים בזה לחשות דבון קוראו ואין בפרוש הקדום
דף המספר שדברנו מזה ומש"כ כיון שהסובב הוא ע"י תנועת גלגל היומי
ומש"כ כיון שבפעם א' מסבב התנועה ההפכית הרי התחתון מקבל ההשפעה
מהעליונים וחד עד שהתחתון מקבל שלה פעם. ומעתה קיום הבורא שהוא
הפוך שהתחתון שוב משפיע לכל וזה שלא ע"י סיבוב הגלגל היומי שהוא
בפעל רק ע"י התורה והמצות הוו השלמת נתינת השפעה שישפיע לכל
שבזה פעם עם קבלת השפע ומה נעשה יחוד גמור ואמונת עד שיהי' רצוי מאות
אותו היחוד שנתיחד והי' ע"מני למלות ~~[illegible]~~ לנו כל התורה אשר זהו סוד כל
היחוד ומש"כ צריך מ"ט ואם מיום שיפנה המבדל טלה עד גבורתו כו כל יום משמש
כוכב א' מז' כוכבי לכת ויום החמישי שיוצא קבל גלגל המצות וגלגל היומי
החלק שאוני משמש רק לסבב התנועה ומה נעשה מקבל ועיין אחרו שבשלת
נתינת התורה לא רפרף אף שנים נדרו בעונו כו לפי שהמסבב התנועה שבכבון
השפעתו נעשה רוב מקבל לא הי' שום תנועה בשעה שקבל והוא עם נתינת התורה
ובקו זה הפך. והנה ז"ל שזהו הטעם שהלוך משה ולם א' מדורתו שהקב"ה לא צוה אלא
דק ימים הנקלה כו דם שכוכבי לכת יקבלו ההשפעה גדל המצות
אלא זהו. שנד לקבל ההשפעה כו כבר נכנעים אומות ועדרהם וכו'
מה שאתך דקיוו ב צבאן מערב כו' אוקל משה רצה שנולדו שהוא נכנעים
לאברהם והי' נכנע גם לישראל מצודהם. והקב"ה הסכים ע"י כו כן הוא
הרצון

הרצון שבדבר זה ויסף כבוד לקבל מתלמידו וכו' והי' היחוד ונתה שלום וכו'
והכן וכו' הקפידה התורה למנות ימים ושבועות כי בשבועות מספר לכל
מדריגה וכו' שבועות צפ' כנגד מה שקבלה עם מדריגתה צפ' וכו' נקרא
חג השבועות ואינו מפורש בתורה החג למתן תורתנו כי מנין הימים ספר
יום המתן תורה וכאילו נעשה ממילא היחוד שנתגלה והי' זה' היחוד הזה
ומעתה נאמר כיון שנודע שאז' הוא כוללת כל העולם השפל וגם הוא שער הגמום
וכו' נקבש אי"ה לישראל ואז כל העולם נכנעים תחתיהם וכמ"ש בשלמה שמלך על כל
העולם שאז הי' התגלות היותר עד בנין בהמ"ק ולכן הי' מקובל לז' אומות של
שר שלהם הי' שר ונמסכו לכח השכינה שהיא כוללת כל העולם וזו שישראל
נקשורים לכל הכוכבים וכו' כבשן הם ז' האומות ואמנם האומות הם הם להם
מקום לומר שהוא דרך לשלוט לכבוש ארץ ז' אומות כי אף שדרכן של בני
אדם לכבוש תמיד מדינות ע"י מלחמות אבל צות ותכן שבר יחד נגדם שר
השונא אל לכבוש כל השרים הראשונים זה לא הי' בשום פנים והוא נראה דרך לשלוט
וכו' אומר כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים הוא כח מעשיו וכו' שהוא
סבורל כחו וגבורתו שהוא מקבל מתלמידו עד כל השרים משועבדים ונכנעים לישראל
בפרש"י ועתה מש"ש בראשית בשביל ישראל ולמכתב ולא נקרא בראשית להקדים שמו
וכו' כי היא הבורא וכמ"ש באמת לתלמיד המלך שלו והאהבה בזה ואמנם מורה שהוא
כבוד לו מקבל מתלמידו ע"י תורתו עד שהקדים תורתו לפני שמו וכו' ואמרו בראשית
בשביל התורה שנקראת בראשית ואח"ז לא הי' התורה צריך להתגלות אלא מהיחוד
כל כי האומות בעצמה כן הוא נשאר וסוד זה גם וכו' והי' גם בזה הדרך לאותם
אבל צבא מעלה משועבדים לישראל אלא שרצה הקב"ה להורות ונתן רבותינו שאפילו
היא בטבעו בעצמו נהנה ויש לו נחת רוח שמקבל מבניו ותלמידיו תורה וכו'
מתחיל מבראשית והכן והנה מצד נכון מה שהוד התורה נתן בארץ ולמעלה
מהענין נתינת התורה למרה ואמנם ע"פ דברינו אפשר להבין הענין כפשר
נתבאר גדולי המחקרים שבחכמו ושלמות והם גאון היוסף בזה בספרו
שאמרו שהמים הוא למעלה מן העפר אלא הוא עומד בטבע למטה מן הארץ ולא
עד חלאו שטבעו לך תהום על מקום הנמוך שבארץ ויסוד המים הוא למעלה
מן

מן יסוד הארץ ואמנם עפ"י דברינו אפשר לומר שפנר שהארץ אף שהיא למטה מן המים
בטבע היסודות ממ"ש ע"י התורה הארץ מעל שהיא למטה מקבלת בראשון השפע מן
התורה אשר אנשיו עלו' וזה משפעת למים שהוא סמוך אלי' והמים מתקבצים לארץ
ונפתחין יה כבוד וממ"ש גם הארץ נהגת כבוד במים ומעלת אחד המים למעלה ושוב
ויורדת למטה וכן הוא המה הגשמים כמו שנודע במחקרים וגם שאחר יסודות רוח ואש
שהם עוד למעלה ממים מתקבצים ועכ"ז נעשה הסבות היסודות ואמנם אותם ונקבצים
בשפע למטה מן הארץ כמו המים לפי שהיסודות אותם שפלים שהוא נהגת כבוד
ענוה ותורה רק המים בשביל סמיכתה הרגישה ותרד ועכ"ז עם הרגשתה התורה
ושקנתה מדת הענוה זכתה בזמת להיות מחצב ממנו מים עליונים ומזה המים
העליון הראשון אשר הרגישה קבלה מהלמודה הארץ וקנתה מדת ענוה להיות צוהל
לנשוק שבארץ ועכ"ז נעשה יחוד ועכ"ז זכתה להיות רוח אלקים מרחפת על פני
המים שנתיחד רוח אלקים עמו עד היחוד שעשתה וזהו סוד מה שאמרו ז"ל שכל
מה שבקדושה טעון בים טהרה כי הטומאה במקום שקדושה הוא עד' הגאוות
שהם דורסים שעד בעה"ז נפר הדורס ואוכל בעה"ב טמא בקדשה ואבל בים שנהג ענוה
הופכת בה מגפק את הטמאים ומטלטלה סוד עבודת הטמאים בענוה ואין כוח נקים
להתרבק והנה כשהיו לגרה שהיו המים מרים ז"ל שהיו עד' שאמרו.
עטפות אור עניר שנצרך להתלמד שפתותיו נוטפות מור מחמת אומת רבו
וכאן המים שהוא בזמת רק לגבו הארץ כי היו למעלה ממנה ומשפעת לארץ
רק בשביל התורה נוהגת ענוה ונעשה רצונה כתלמיד כלפי הארץ עד שהיו שפתותיו
שם מר ואמנם כזמת זהו סוד היחוד גופו שנעשה שלומות ונשמה המים בזמתה
ועכ"ז גופה ועכ"ז ונרתו די עד וממתקו המים וזמרו ז"ל שהי' הרדופים שהיו אף
מר וממתקו המים הל ע"י מעלה זו של מר הוא הוא סוד המתשפה ובשביל היחוד
השלום שהי' ושם נתגלה להם חק תורתו ועכ"ז אפשר
ועכ"ז אפשר להבין גם בזה ענין מו מפרה אשר עמדו בזה קדמונינו וגם לו
הפלו מאמרו פנים בזה ונראה ז"ל דהנה הקב"ה צוה לדבר אל הסלע ומתן
מימיו ומהו ענין מימיו ז"ל שהי' הכוונה בזה שיאמר לפניהם שמעין המים
שיש בסלע מחמת הרחבת היסודות היו עשוים שהמים נהג ענוה בדעתו
והשפלו

והשפיל עצמו בתוך האוסף ועוד גם שיור וסודות נתערבו ושהוו משום שוש במום
מעשר קונו שמקבל מתלמידיו והטעו שש ומתגלו מתורתם ומוותם מקרבנותיהם וכן
מן התשובה שיש עד חטאו שבהוראין. שמקבל מבניו ותלמידיו ועוד ותעוררו בתשובה
נוהגי' יחוד שלם ורחק מומיו ה"ל עד' וסוד המום שבו מחמת עונותינו
ושמר עוד הגם שנצטוו מום רבות לשתות העדה ובעורו ומומנם משה חס על כבוד
שלא לדבר כך בפומבו לפני כל העדה שהוו גם נשים וקטנים ובפרט.
שהוו בהחטאו של מי מריבה והתלוננו על ה' ונראו פנים ובונו ענין הדק זה על אהרן
עם הציות ווומרו שחן הוא כבודו צריך שיקבל מותם ומומנם למען התעורר אותם
בתשובה ועשרה"י הפנים ממני ות' לא אמר מדען המום רק אומר בתוכחה
על ישראל שמעו נא המורים ה"ל כי מורים חסר כתיב ושמו לשון מרה ולשון ממרה
ה"ל אתם שאתם תלמידים ואף שאתם משפיעים להורק בזה מה צריך שיהיו
שלפתותם נוטפות מור גזונ' עמ' אותם ממרים ומתלוננים על הכהנים ועד תשש
כח של משה רבנו ווא' מן הסלע הזה נוציא לכם מים כי אמ' כוון הכח של
עצה כו עיקר ההשפעה בזה עד עניה והמום שנפגם עניה ונש ישו עצה מהקום
כח של עצה אילו כאשר אמר את הסלע וחץ המום שבאו כבו של אהרן מחמת מדת
עצה אשר בו לא ורצה לרמוז על כך רבו ויצא מים ועוד הכה את הסלע
ועשה זאת כדי שלא לדבר בפרהסיא לפני אנשים מבינים ענין קבלת כבודו של
מן התלמיד ולעורר את העם לתשובה כאשר היו הרצון ואמנם אמר ות' ועל לא האמנתם
בי להקדישני לעיני ה' לכם להפעיל בדרכי האמונה קדושנו הרצון שבזה דרכו
לשוב ולשמוח בקבלת מן התלמיד ובהשי' האמנתם לשון הפעול להשריש
אמונה בי בדורו יעו ונחכה להורות בזה ומדתה נאמר הנה בזו מכוון קבלת
התורה בקודש השלישי לחשבון מ"ט יום כנ"ל כי מורה על ענין הזה כי המשפיע
והמקבל והמקבל שנעשה משפיע שיהיו יחודו של כל והוא הנרצה להיות אלם
בסוס ולהעשות יחוד שלמו זה מאמצעות קודש הקודש שהוא ענין שלישי כי משפיע
הוא א' ומקבל ב' ומשפיע של מקבל הוא ג' ושלו, עד' כזו מכוון בקודש השלישי
וזהו ענין ישראל שנקראו בני ישראל שהוא זוד השלישי ותלמידים ונעשה ראשון
או לפרוש נחר של עם תלמידו הוא כהנים לווים וישראל גושראלים הוא ראשון
ואחב'

ואח"כ נבחר שבט לוי מישראל ומשבט לוי הכהנים ומה' נבחרו משפחות כל ישראל
כנודע ומה' נהגו בענוה והם שלוחי דידן נקראים ומן משה שהוא שלישי שקודם
לו הי' מרים אחותו נביאה ומן אהרן קודם לו בנבואה ואח"כ נתגלה הוא ונעשה
משפיע ומה' נהג ענוה ותורה ומן שלשה ומי הגדולה שיום השלישי שהוא הוסיף
ממשה ומה' נתגלה יותר בזו השכינה על ההר רק כדבריו משה והנה חשב כמין
~~חמשה~~ חמשה תלותיו עד חמשה קדומות שחשבו החוקרים קודם דזמן ודמעלה
ודטבע ובמערכה ובעלה כי אלוהות תלותיו היא הקדמתו בעלה כי התורה
גדולה לנבואות ונבואות לכתובים כי אם לא הי' חלוק תורת משה לא הי' אפשר לנביאים
כי היא הי' יודעי הנבואות ואלולי הנקודה אין כוחך של כתובים עם תלותיו
במעלה עד' תלותיו הי במערכה כי בחומת חומר שקול אהרן כמשה רק במערכה
הי' משה למעלה מאהרן ואהרן נבחן דוים תלמוד הוא בטבעו כי אח' זהות הראשון
אחר השלישי, דורותו תלותיו הוא בזמן שעד' הורתם שנקבעו לזמן מתנן שלישי
ומה' קדומה של שלישי קדמה לראשונה מחמת השפעת התלמוד שנעשה הראשון
וזהו שלשבח לרחמנא שגלה עוד מחמת : עד שהוא כבוכל לפות נחות
לפני נגלה מתלמוד ומשה עוד יחוד ועד בסוד גלגולי ועד' דרך לשבח
מבוכתו כיון' נחלק לג' מדרגות והודה ועבר הירדן והגלגל והנה עבר הירדן
הי' הראשון בהנחלת עד' משה ואח"כ והודה בימי יהושע ואח"כ הגלגל ושם
שמאנו שנודברה מה שהוא שלישי ואתה אחסין ואתה המלך בחור ועד
דרש ~~בהמשך~~ הגלגולים והכשרתו על' דרך כיאמרו בנו חי ומצוה לאו בצבאותיו
תלויו מולתו אלו במצוה בהכי, דרך ורק תכליתו צדיקים גמורים רק חי צדק
שנן כי' ומש' זרח המצל על רה ולמאורה אינו שבת לחח כי כמה אנשים שיוצים
מהמינים נושא גם' עליה זרח המצל ומנם עד' בחוני שנודרבה המצל הוא
מקבל מאורתו ובחומת אינן מצל לישראל רק הכוונה בחוש לאו בצבאותיו תלמת
אלו במצוה ול עדי זה דבר חדש שתלוי הוא שהמצל מקבל וישראל את המצל
נשפע לו ולכן אם שקאמת מכל כתובים ותורה משום המצל מקבל אבל
ובאו אותו בומה קלה לקבלה ולמצות שמסוגלים שהמצל מקבל ואם כבר זרחם
ועניים והוא תכלית גאולתו אלו כבוכל הוא המקבלה ואת משפחותנו
ותשובה

ותשובה ומזל המזלות ויש גם ענינים שמקבלים ע"י זה ויחוד חידושי תורה
וקדושת הלבנה שאמרנו שמקבלים זה וזהו לאו בעצמותו אלא בעצמה כפי שמקבלים
מהשמש ולכן הפירוש אלו ברח"ח לשבת דר"ח שמה שהוא מלוה מחמת המזל לאו
מחמת שהוא מקבל ממנו רק מחמת שהמזל מקבל ממנו וזהו מובן יפה ברשה
של חנוך תלמידו שקבלת התורה והכן וכמה שכתבנו נראה ומובן מה
שחשבון העיבור הוא ע"פ מהלך האמצעי ולא ע"פ מהלכה העצמות וגם הדחיות
של קביעות ר"ח ואוני קווים המולד ממש והחודש תמיד אחד מושלם כ"ט וי"ב תשצ"ג
רק פעם כ"ט ופעם ל' שהוא משום שלא לקבוע הלבנה ושובה לעצמה דמקום
רק השמש המשפיעה כמו שצריך לשמור חודש האביב שכתבנו מה"ט וכו'.
הדחק משום ורקיו ומשום מתלא שעמדו הקדמונים וגם אני הבל במקום כתבנו
מזה ואני קושיא כ... לנו הקבלה דסוד העיבור שיש לנו לדחות מה"ט משום שלא
להיות ושובה ללבנה קביעות במקום רק השמש ולכן ורקיו ומתניו שמחמת
פעולת חמימות השמש מתקלקלים והוי תלויות כבוד של שמש שחולקת
הלבנה להיות נקיה קדושתה משום פעולת השמש וכן מה שכתבו העיבור
בשביל אמפנן ומולדא רבוטן שכבר עמדו בזה קמאי גם לדברינו גם
ניחא שגדולת כל בזה הוא מפעולת השמש וכבר אמר הפילוסוף האדם
נולד מן אדם והשמש והכן שכל שמור חודש האביב הוא יחד ויש להבין
עם דברינו משה"כ שבת דף ו' כל מאן שכן דין אמת לאמיתו כו' כאילו נעשה
שותף להקב"ה במעשה בראשית ולמדה ממש במשפט מן הבוקר עד הערב
ויבואר בתוך וזהו עוסק כו' כדמות אמרנו שע"י כל סגולת התורה והמצות
שאנו עושים נתוסף כח בכל עולמות העליונים שהוא דבר מפורסם ונודע לדברותם
בס"ה ואמרו חלמלא התורה שמים וארץ לא נתקיימו וכן אמרו ז"ל ג' דברים העולם
עומד כו' וכן על ג' דברים העולם קיים והכי ודאי שבכל דבר תורה יש תוספת
כח לכל העולמות מה באותן ג' שחשבו יש זה קיום ועמודה ומה שכבר עמדו
בזה קמאי שכאן חשבו אחרונים וכדומה חשבו ראשונים וגם לו במקום דברים
באמת על יפוי דברינו שבקבלת העמודה שברא העולם הוא כפי המדה סדר
התורה שהוא המשפט ונתן לנו התורה והעבודה הוא מה שאנו מקבלים
התורה

לשבועות

התורה והעבודה הוא מה שאנו מקבלים התורה כדי לעשות כי מעשה הוא
העיקר ונקי מבחר המעשה שהוא העבודה ומה שיוצא מן המעשה שע"י נתוסף כח
בעולמות כלם הוא גמ"ח שהוא ענין חסד. שבלא הוספת כח הא"א להם לעמוד בלא
שע"י נתוסף כח והוא ענין חסד עתה על כוסופין ואמנם כמ"ש העולם קיים ה"ל מצד הקיום
שהוא הוספת יתרת קיום ויתר על העבודה חשב כמשה למעלה וחשב על הדין והאמת
והשלום ה"ל דין נקראו החודש וכאש. דינהו לפני חכמים אלו אנו דן ולכן מה שקראו
שם גמ"ח קראו כאן דין כי שם שחשב ממעלה למטה בו מה שבאו על העולמות גמ"ח
שבקבלה שלהם ענין חסד כי חוצ לדעת לקיום התברך רק בדרך הוספת כח
ומה שאנו משפטים עצמנו הוא ענין דין כי שורת הדין שלא להיות כפוי
טובה וכן שורת הדין עתה להיות מפלה ומסולסל בתורה להבינה לאשורה
להיות דין זה ולחדש ושבו הוותה מוכחה שמוסיף כח דפמליא של מעלה ופמליא
לעיל והאמת הוא מה שאנו מקבלים השפע העליונה שמצד האמת שיש דהשפעה
ע"י אנו מקבלים אותה אף שעדיין לא עשינו כלום בתורה ובמצות. קבלתה
והסודתה עדיין לא עשינוהו ומה מה הוא והדבק אלינו. משום שהוא אמת
וקושטא קיי והמצוות הוא אמתות והשקר הוא נעדר ואין ~~להמצוות~~ מציאות
ועי"ז ותתן לה המצוות בכל העולמות וכמו אלו עד הענין ותלך אמת
מארצה שמצד המצוות וחוזר שזהו המצוות גם בגוף ולכן מה שקרא שם
עבודה משום סוף השפעתה בקבלתנו שהוא המעשה ככל קראו כאן אמת
מצד התחלת וחידתה כי חשבה ממטה למעלה עד קצהו של מעלה וכאן נחשב
מגרם ממעלה למטה עד קצה שלמטה אל השפעה ראשונה אמר שלום מה שקראה
שם תורה שחשב התחלתה הוא התורה וקצה שלה לעשות שלם שזהו קשר
בין הכל שיורד ממעלה למטה השפע ועפ"י דבריו ולכן שמה שאמרו ז"ל חסד
אומר יבראו שכלו עליו חסדים מקבלים כי לא אלמן ישראל
אף שיש עבודות בעולם מ"מ יש גם מצות וע"ז נעשה חסד למעלה
וע"ז יש לעולמות אורות עליונים להספים בבריאת העולם כי נתוסף אורות
ואמנם אמת אומר אל יבראו עם כולו מלא שקרים והוא שיש גם עבודות
שהוא מצד השקר שאנו אמת וע"י אנו בדין שורד השפע למטה שהוא
מצד

מצד האומות שבה כי אין אמת ושקר וכולן לצורה כאחת ואחרי שהם הפכיים ואומרו
מה עשה השליך אמת ארצה ה"ל כיון שאמת מצד עצמו מחוייב שיהי' לו מציאות
בכ"א אף שלא נוחא לו לצורה עם הכפל מ"מ וחויב לורד אף שלא נוחא לו' וזהו
ענין ההשלכה שאמרו ה"ל אף שלא נוחא לו' כמו כל דבר שנשלך שהוא נגד הרצון
המושלך רק מחמת ההשלכה וחויב שירד ולא יעמוד במקומו והבן הדברים והנה
אלו ג' תכונות שאמרנו שהוא המשפיע והמקבל והשפעת המקבל שהוא כענין
הל תכו שאמרו חז"ל גלגלא הוא תמונת סגול שהוא נקודה אחת למעלה ~~ואחת למטה~~
ונקודות אחת למטה שמקבלת מלמעלה ושום נקודה אחת למעלה שמשפיע
המקבל למעלה ונקודת נקודה שלמטה באמצע ה"ל שוה לשני הנקודות של
מעלה שכמו שמקבלת מלמעלה כן משפעת למעלה ואמנם הוא קאי למטה כי
נהגת כבוד במשפיע כתלמיד במקום הרב וזהו ענין
שאמר ית' בקבלת התורה שאמר ועתה אם שמוע תשמעו בקולי שהוא ההשפעה
ושמרתם את בריתי שהוא הקבלה והוא תשמעו בקולו הם עמוד של תורה
שאמרו ושמרתם בריתי הוא הנקודה שאמרו שושמרו ומקיימו כי השמירה
הוא הקיום והייתם לי סגולה הוא השפעת המקבל בדרך סגול שרצ"ל אמר
והייתם לי ה"ל שתהי' כסגול הוא לפי כי שאני מגלה בנתינתכם אלו כדרך
הוא שמתגלה בנתינת בנו ענד וי' מהמושכל עניים שנתן לו וכשגדל שהוא
בענין סגול ואמר כי לי כל הארץ ה"ל שזהו החולק בעניפה וכן שאר הארץ
כי שאר הארץ והיו לו כי אני קדש ומקוואם יקל אתם הו' וש"ל הם
בו וכאש והייתם לו ואתה נשוב לאש כל הבן בין אמת לאמונה שהוא ~~מצד~~
~~האמת שבה כי אין אמת ושקר וכולן לצורה כאחת ואחרי שהם הפכיים ואומרו מה עשה השלוך~~
~~אמת ארצה ה"ל כיון שאמת מצד עצמו מחוייב שיהי' לו מציאות בכ"א אף שלא נוחא~~
~~לו' לצורה עם הכפל מ"מ~~ כמו שכתבנו שבין הוא החילוק שמתפרש ע"י האמת שהוא
עצ"מ שאמרנו שלוקח ענף מן המושכל שהאמת שהוא התורה שהוא המושכל
ועוד משפיע להמושכל גופו שנחש לאמונה לאמונה והוספת
ואכן הק אמת לאמונה שעמדו אלו הפרושנים וגם לו הכל במקום דברים
בגוו כאלו נעשה שותף בפועל כי משפיע בפועל כאלו ובגופו ועולמות
כי

כי עולם חדש הוא עולם ההפוך שהוא סוד שבמקבל נעשה משפיע ושפיר שאמרו
מברואת עולם שבתוך והוא ערב והוא בוקר ובמשה כתוב מהבוקר עד הערב
ואף שהוא ההיפוך מ"מ שם קדם ערב ושאן כתוב בוקר בראשית יאמרו עצ' המפרשים
וכל לדבריהם שסוד מכוון כי תחלת נקודת הורדת השפע קודם שקבלה המקבל
עדיין לא יצא לאור והוא ערב ואח"כ כשקבלה המקבל הוי בקר עד"ז קדם בבריאת
עולם ערב לבוקר וכל במשה המקבל שכבר יצאה ההשפעה לאור משפיע עד ~~נקודת~~
תחלת נקודת ורדת השפע קדם בקר לערב ועד"ז נקטו דין זמנת תה' אף שבכל
עשיית המצוות הוי משפיע וכל כתבנו וכל כתבנו השפעת המקבל עד
שבפועל ממש ומקבל מתלמודו הוא חדושי התורה ועד"ז יפה צו בוקרת ועולה עד
נקודה הראשונה של התחלות הורדתה שהוא מקור לערב עפ"י נקט בן דוך כי שפירושו
שבן כאן חידוש בתורה שלוקח ענף מן השכל שהוא ענקום כולו בוחה ובבדיל ונהו
מכוון במשה שישב לדון בתורה להוציא חידושים כי אמר כי יבוא אלי כל לדרוש
כל היועצים כי יהי' להם דבר בא אלי ושפטתי בין איש ובין רעהו והודעתי
להם את חקי האלקים ואת תורותיו וזהו אופן ההשגות הכוונה בהרכבות
לשון ושנאה אמנם לדבריהם י"ל שכך הוא הכוונה דחכמים
עם מדבריך כי נפלאו ממך דבר ועד"ז כמו שכתוב כי יהי' להם דבר הוא היפך
מזה שלא פירשו שיהי' נעלם מהם אופן דין לכן פירשו לפוס' שידעו אופן דין
ולכן פירשו לפוס' שידעו אופן דין כמו שדבר כאו שלם פירושו דין כב' הוא כמו
ועד"ז יהי' הוי היפך מופלא ומעתה כמו שפירושו שיודעו הדין ועד"ז למה ודאי
אלו אחרי שיודעין הדין וכל לדבריהם שסוד מובן מש"כ בא אלי בלשון יחיד
שעמדו אלו המפרשים כי אם ~~שודדים~~ שידעו התודע והנתבאר שהדין הוא כך
כפי שמסר להם משה מה' ואמר הכוונה כדעין אותו כי התורה ערוכה מיורך
מדה ומשה נחדש כה דבר ונגלה שאנו כאן שאנו חושבין שהדין כך שבכל דין יש לחדש
עד כלו כך ועד"ז נבואת משה לפי שהוא תורת ~~אמת~~ הלכות ועל אשר נאמר משה
נביא שאין שוב להוסיף אף שעדיין יש לה כך ו~~שווה~~ ושאר החכמים אין למשה
לא נתגלה מה' אין לנו שוב להרהר ותהר מאושר בעצם וה' דהגלותה
וכל מה' נבואת משה שלמעלה ממשה אין שוב התגלות ותהר ומעתה ודאו
שהבנאו

שהזכירו אותו ואמר כך החיוב ואמר כך ומתוק כך דאיתא שנהם את משה והיא
דאמת ורצוי לראותיו בדיניו ואומר כל החלוקים שבזה ויש דין זה מה שאיש הי' אצל ריעך
הי' הדין כך ואח"כ נשתנה הדין כגון שיש חלוק דין תה שמהדרבן לו אקודם קטעיות
צין ולשאור אדם את מהדרבן ובדומה ומיתה ולכן המשך שאמר כי ודאי אלו דרך
לפרוש את אלקים הל' מצד שהוא נה' בשם אלקים שהיה שם הצמצום שצמצם והתלבש
בתורה אף שאין לה שיעור התלבש אותה בשיעור זה דאיתא אלו להגיד להם כל
הדבר ולפי אף כי והי' להם דבר כל אף בדין שיש להם הי' בזה אודעין אותה
על בורי' מה דוא אלו כל המחויב ואומר לך למשה אלו ודע לחדש בזה דבר ואה'
בפאו בדעת דיני אז ושפטתו דאמת בין איש ובין רעהו שיתכן שיש דינים
שהוא כך מה שברור להם שהדין כך מה' נשתנה מחמת שיש חלוק דיני
ובין איש הי' הדין זה אצל רעהו ואינו נותן פנים גם לשופטים שהדין כך אם
הי' אצל רעהו עוד אצלו נשתנה הדין ואוה"ל והודעתי כי חקי אלקים ואת
תורתיו הל' מה שנראה הדבר בחקה שכאן הוא סך ואקום אחר הוא כך
שלכאורה אך שאינו מדין נראה כחקה אבל אני אודיעם שאני הדינים הם תורותיו
ושניהם אמת ומיתה שפור אומר ותבו נפל תפלת כו' שאינה אין שיעור לדבר
שעון ברגע שלאחרון ובאו אלוק שוב באותו הדין ממש ואמרו אלו הי' אותה
מקודם ברגע זו שעוד נשתנה הדין והי' אין לדבר סוף ועי' הנפוון הנשוון
שתצמוד בדינים ואין לך אלא שופט בימיך ואינו ואמרו הבעל אלולי הי' הדין
הזה בקדו' של משה הי' משתנה הדין כו' הי' זה אחדש זה דבר ולא הקדמה
מסר התורה לחכמים והם ידעו כפי הכרעתם ובפי' זהו' גם בפנים אחרו
שתאמר בדינים אין לדין סך אחר הכרעתם ואם נחוקו שום לא נסתר הדין
סך מה שהי' להדינים ספק נשאלו ממך וזהו הדבר הקטן ישפטו הם והדבר
הגדול יביאון אלוך היינו הדינים וכאן שהי' בקודם הגדול שיהיה שקודם הוא
לא ודאי הלך לירושלים ואין הטב לפסוק כל המשך והענין ועי' שפור
אשר כל דיני הדין כו' כל שאחדש אולואו חודש ~~שזהו~~ וזהו הי' דמשה ודעל והבן

לא יודפס

לפורים   דה

לא ידפס

במגילת אסתר: ונודע הדבר למרדכי ויגד לאסתר המלכה כו' אחר הדברים

אפשר לומר המשך הענין ודאי אין לחשוב למלך אף שהי' מלך טפש מ"מ מלך במשפט
יעמיד ארץ והפחות שבפחותים ודל שבדלים כשאחד מצילהו מן המות ומכ"ש כשמצילהו
מן הקושרים והמורדים הוא מחויב לו טובה כל זמן ומכ"ש מלך אשר סופק בידו לעשות
ומכ"ש כשזה שעשה לו הטובה הגון ויושב בחצר המלך אחד משרי הגדולים ודאי שעושה
לו ויקח אותו עד להפליא ולהנשאו כשאר ולמעלה מן השרים והנה פירוש הרשע שעשה
לנוסף אשר עשה לו טובה שפתר לו חלומו והוסיף ה' עבד עשה אותו למשנה
ואחשורוש זה הניח הדבר כאות שהוא ונמשך כך ה' שנה מן ז' למלכותו
שנשא את אסתר שהיתה ואם הי' מעשה דבגתן ותרש עד י"ב למלכותו
שהי' גזירת המן שהוא ספק ואי' שהי' נכתב ספר הזכרונות ומאלו יקרא אשר
לא נעשה למרדכי יקר וגדולה ולא לאותו גונב יפה   על כן שודאי מרדכי
הי' לו לעשר שיגיע לו יקר והתנשאות מהמלך עכ"ז וכשראה מרדכי שאחשורוש
עשה עצמו כאינו לזו ודאי הי' לו לעורר בקושיה הן ע"י עצמו הן ע"י אסתר
ולשאול הדבר מהו שנשכח שכזה דבר לו והנה שואלתו יש להתיר כו מרדכי
ואסתר צדקנים גמורים היו ולא רצו לדחוק את השעה ובאמת על דרכות סה"ן
כל הדוחק את השעה השעה דוחקתו והאמינו שהכל בהשגחתו ית' ודפח שלב
מלכים ושרים ביד ה' כתיב ודאי כך עלה ברצון לפניו ית' ואמנם קושיא הראשונה
הוא קושיא שאין לשנות לב על כן יל' שבאות שאחשורוש דעתו הי' שיעשה למרדכי
יקר וגדולה עכ"ז ולעתים זה ... נכתב בספר דברי הימים לפני המלך דיון לפני המלך
בו בבוא המלכות והוא כל דבר המאורע נכתב בספר זכרון אבל הספר זכרון
אינו לפני המלך כ"א בבית השרים היושבים ראשונה במלכות ומכ"ש בדבר של
התקשרות מרודה שלא יהי' המלך נעלב בהזכירו לפניו אשר מורדים חמורים אינו
נכתב בהספר שהוא לפניו רק בספרי הזכרונות שלפני השרים ואמנם ענין
זה שזה שהי' נכתב בהספר דברי הימים אשר לפניו אתן זמן שלם
נכתבים כל הדברים הטובים שלודם ושמח לב כאשר הי' נקראו לפניו וכמו שראינו
כשנדדה שנתו אמר וזה מביא מה שהורה ועצבות ועכ"ז הוא סיבה
לנדודת השינה והיו נקראים לפניו דברי שמחה אשר עדה לפניו לעורר

ר ה

ורה הלך לשמח נפשו ולישן מתוך השמחה וע״פ באמת הי׳ שמחה לו שמרדכי
הציל ו והוא רוצה לעשות לו יקר ולכן אף ששמחה זו מהולה בתוגה מחמת
קשר מורדים לכן שהי׳ נכתב לפניו למען ישית נגד עיניו לחקור היקר והגדולה
אשר יעשה למרדכי ע״ז ולפי שכן דרך המלך לערוך דבריו לפני יודעי דת
ודין ככתוב במגילה מקודם בדין ושתי ושהציע דברו לפני עבדת השרים
ומוכן שאומרו זה המן הי׳ הקטן שבהם והוא אשר קפץ בראש והחריץ משפט
שיתן מלכותה לרעותה הטובה ממנה ועשה עצתו ולקח אסתר תחתי׳
ונתבד ע״ז שאסתר ספרה לו בשם מרדכי מבגתן ותרש ולכן שמע אחשורוש
שאמרו המן והוא בעצמו נוטה לעשות למרדכי כבוד גדול כי אהבת אומן על
הכל כי מרדכי הוא הכל אשר באמונת המן נעשה אסתר למלכה ומרדכי
ראה שבכל יום מהלך לפני חצר בית המלך לדעת מה יעשה בה שיש לו התקרבות
על אסתר וע״ז בעצתו בזה הטובה הזאת וע״ז עשה לו אהבה למרדכי
ובשעה שהדבר נוגע אל המן גם כי כאשר יהי׳ נעשה למרדכי כבוד וגם יגיע גם
להמן כבוד והחזקת טובה שאמרו נסבב אסתר למלכה ואמנם השתנו מאתות להפך
יגיע להמן כבוד ויקר שעשה טובה שיעץ למלך לקחת רעותה הטובה ממנה ומזה
שיקשט המן למרדכי בקישוט הזה של כבוד עד שהי׳ המן גם מקושט תחלה בכבוד
מלכותו ומזה יוכל להסכים על חלוקת כבוד למרדכי והוספת אהבה אליו
שאמר שבדין מגיע לו חלוקת כבוד למרדכי כפשוט, גם לו הי׳ הוספת חלוקת כבוד
אף שהי׳ טובה רק בסיבות רחוקות ואמנם עם שהיו בדעת אחשורוש שהי׳
חלוקת כבוד למרדכי בדרך הזה שישום את כתרו על כל השרים וגם בשביל
שצריך שהשרים ושמו כוכן משפט המלך לפני כל יושבות ולמען מה שנוגע
למלך שהוא לשלם למרדכי בשביל שהציל למלך ודומ׳ , ורמה אל השרים
כטעם הנ״ל ובאופן שהי׳ גם להמן חלוקת כבוד לכן בחר שיהי׳ להמן חלוקת
כבוד הזאת שהי׳ בדעתו בעצם לתת למרדכי כבוד, חוץ מזה והי׳ בדעת
שאר השרים להוסיף לו וכלו להעיר בפני המן ומה המלך יכול לעשות
בעצמו כי אולי מחמת טובתו שהי׳ בדעתו ~~בעצם לתתו למרדכי~~ ואף
שהלא מצינו בעובדא הראשונה בושתי שהמן שהי׳ הקטן קפץ בראש ועי׳
דולמא

בולמוס ויכסוף גם כאשר הקטנים ממני בתאוה עד שהוא יורד תחתיו לזה כי מקודם היו
כל השבעה שרי פרס ומדי שלא ישבו כחצי גורן עגולה ואין כהתאמה שבאומות האומות
- למדו חכמה מישראל שכאן בסנהדרין ישבו כחצי גורן עגולה כן היו מחצרות
המלכים ורואה שכן כתוב להביא שבעת שרי רואי פני המלך שהיו ממש העתק של
- חז"ל שע"כ ישבו כחצי גורן עגולה כדי שיראו זה את זה והם היו העתקים
למלך שהמלך היה יושב מלמעלה של החצי גורן והם סביבו כחצי גורן ומצוינים כן
- בסנהדרין שהיו יושב בראש והיו כבוד עוד שהיו עוטפים את המלך וזה מקרוב ראותו
שהדור הזה חכם חיצוני מדבר וישראל במכתב עמו שנתרבה כעת מספר חכמת
מתמאים חיצונים שמשחיתים את העולם בהבליהם ובדעות פוסקות וכבר
אמרתי שאלו אשר חללו הוותו שורף את כל מכתביהם הוציאו מן הישראלים
ובלהם הוותו שורף בוער את הוותו ומה שהוא נופחין דלה כי
- שאני מינות שטמון תחת לשונם במשכו ומשונים לב נדחים אל דעתם ומשון
ברך גדול בישראל וכבר כשפטם לדתים רחוקות כאשה מודיע לפני אוזנים אלה
מעליהם אני עזון על ברק הדברה בעלמא כי חז"ל אמרו בימים וקטות אני
- שלא אמרום אותה בעתם חז"ל לא מוני אלו מקצת ואמרו ז"ל בגדול מותר ללמוד
- אפילו מאפיקורס וכן הוא הפלסף ומכ"ש שאין זה לימוד ועיון ומכ"ש שאדרבה
- לשונם מעוות ראיון מלצו תוכו אשר קליפתו נרק אך אני צריך הכלל כי קדומות
אין בהם תוך כלל וכלו קליפה שאין דת בהם ואדרבה אני מוסיף עוד הרחקה
מהם ובדעותיהם כי בשלמא בדת ושלחוש שמשך אחריהם כי מה תורה היו אבל
כשאין בהם דת רק כולו קליפה הבלים מה אני ומשוך אדרבה רואה אני
הבלים כלו הבטות ובפרט שעם הקרינוה שאני קורא בהעדרה אומר אני ומגלה
דעת שאוננו תוקע לקרות בהם תאוה ושמונים הבל
כן כשבאו לומר אוננו מונע כי נשמע מהם חוצה ודומה שבאו לו ואח"כ תועלת
ממני ובאשה אותה רואה בדינן שלפנינו שהבוא במכתב הדעת שהגיון וגרוס
הגדול שב' לא כבור בברלין היו יושבין כחצי גורן עגולה ורואה שזה כשנו
שנים שקרות צאת ויתן לו תועלת ע"י ודומה לו שלא רחוק לומר שגם לפני
אחשורוש היו יושבים כחצי גורן ובשגם שהעתיקו מסוימים וראותו שאותו
החיצון

רוק

• החיצון הרגיש בזה גם הוא שלקחו השכלה צאת מושבות הסנהדרין ועלובה עוסה שנחתמה
עיוף עלי כי אלו החכמים החיצוניים אושרוזל כל מגמתם היו להעמיק לדעת בני
ללמוד חכמת העמים ללשונותיהם בגויהם הוא מדם כי אותם החכמה שעוסקים על שמרותם
ושכל מעונם בזה להשכיל בלי השקפה על דת ואמונה עי' הם מושפעים רק השכל
והחכמה ואינם נושאים פנים לאמונה אם הוא נגד השכל ועי' יש ללמוד רק מהם
ומשאחים בעותיהם והסדרים שעושים בלימוד והמושכל שאינו מורכב ווכל
לקנות חכמה לבו תכלות זלה בהטיאם בנפשותם מה שמפתוים לשונם בגלוונות
רבות מאד ומושפעים לבות נערו ושרצו והפקנים והשוטים וכו' והחוטאים,
מה אדבר פה אם להשיב לבטל כוונתו, צרה הורועה מהכל ולחכם אף
כי מופרך ממילא וקשקם שלו ואמרו שהנה השבדתו על דבר אחד והם יש להם עוד
דברים רבים מאד ובאולוף נאור דברים אין בודו להשיב ואני אומר שאין מלעשה
אך לאו חכמה שאותם מור בזה אבל ודעתו שיש בודו להשיב על כל קושי מגוצים שלהם
תולו תולו תשובות מספיקות עד שכל הבוות לאו וספקין אבל בדרך כלל אומר
הנה בזמר כל העמים מודים עתה שהתורה היא מן השמים ומפיו אנחנו בני ושכל
ותורה שלמה שמורה אותנו ומהן פורענותי שמורה אותנו הלא תכלית הראה
• הוא להשכיל ותכלית השכלה היא לדעת אותו ובאשר השכל ובדע אותו וכל התורה
והמצות היא תכליתה עי' נקרו להשכיל אותו ות' ואז להשכיל בלי השכלה ונקרא
•• להבדיל כתוב לשון תשכילו שלם את כל אשר תעשון וכן כתוב כי הוא חכמתכם
ובינתכם ובפרט מקראות מוצא ומעתה אם ה' אפשר שיגיע האדם לתכלית
ההשכלה עי' שילמוד תורה לא מפי הגבורה למה הי' צריך ות' לכל הטורח הזה
לירד מן השמים על הר סיני ולדבר עם משה בעד העם לבעבוה ישמע העם בדברו
עמך אלמנו שאילו תכלות זה שישמעו העם הדברים מפי הגבורה לואהו בזה
בעד העם ואם אין צורך ואפשר בלעדו למה עשה כן אע"פ שהי' צריך לזה כי
תכלית ההשכלה אינו לגעת אליו כראה עי' שמיעת הדברים מפי הגבורה
עי' משה ונלמד כמ"ש עוקן לכל שמאו לומדים ומקבלים והיה אם מפי הגבורה
או מפי איש פשוט ואשר עוד מעוקר בתאוות שהתאוות מאורים ומחלופים
טוב ברע ורע בטוב ויש שאוהב בשרא דתורה ואומר ואוסיף שאין טוב ממני ומהר
ומגע

ומזה בדבר השוה אשר והגד אמש כי התאוה תתבטל ברוב התמדתו ואתו לבשר
אוצים כו בראות הפוסק שאין טוב מקשה אותו ואינו ויודעו השוטים שהלימוד ההשכלה
הוארך מנעים בפרשיות ושונם לו וחכמת מה לו אינו משיג מה ידעו בגופו
כמה ערכים וגדרים אשר כל החוקרים נלאו לדעתם ובפרט לדעת תולדתם ותכליתם
ואיך ישיגו חכמות רמות וכו בזה כדעת אחד ולכן לנו שהחופש הלז הביא שהחכמים
השרים הגדולים מכל אירופא שהיו בקונגרס ברלין וצוו להם השכלת היהודים
כחצי גורן מהמאותי שקבלו תורת אמת ולכן נאמר אחרי ששרו אחשורוש ושבו
כחצי גורן עגולה איך שהיו בהם גדולים וקטנים ומבעל הקדים בקרושה שהיו
קורין אותו לעזו בראשונה ויושב על השלחן בראשונה מה' קשות היהודים ושבו כלם
בשוה ולא נכבד במקום שהוא לזה גם כל מזה קטן וגדול שם הוא עב' ה' ונגל לנו
בראש' אבל כעת שגדל את המן לא חשוב לו היהודים כחצי גורן רק שיושב מעל
לשרים כגודל המקום על דומה מיוחדת ותכן שלאחר מחמת זה המלך מדבר
עם כל השרים כלם רק שהמלך מדבר עם זה שיושב בראש והוא מדבר עם השרים
שיושבין בעגולה ועל' יותר לזו ה' ונסתר שנקפוץ הדבר בראש ועל' כשאומר
המן נתנו בדעתו הראשונה לעשות יקר למרדכי כזה לא ואמרו את סוד שוה ולא תמנה
עלינו כתוב וכבר אמרנו שאמרו דבר וכו' בכל אחת ועל' כתוב אחר
הדברים הגולה ולא כתוב אחר הדבר הזה כי קוו על כל אלה הנזכרים במגלה
שעי' המן נתחבב שתלקח אסתר וע"י אסתר נסדק שמרדכי וגלה מבגתן
ותרש אחרי שכתוב לפניו הדבר ועשה למרדכי הכבוד הגדול
ע"י נעשה התחלה זו שגדל המלך את המן כי והלא אחרי הדברים שהיו
לעשות למרדכי סגולות מה' טעם וכו' שהדבר שגדל את המן וינשאהו כדי שיאמר
בדעת בראש ושלא יקפוץ הדבר בראש יותר וישם את כסאו מעל כל השרים
ואמנם אותה שהתונה בשעת היהודה דגורן לא וכבר הקטן לפני המן הגדול
אבל מחוץ למסודה ישנו ונתנו דעו ולא אלו השרים הגדולים בלבד אלא שיהיו
הקטנים מהם אחרי שכלם יושבים בשער המלך ותכן שמתקרבים זה עם
זה כמו חקרים בשוה צורת היום אף שבשעת היהודה למשפט נותנין הכבוד
להגדול שבהם ודברו לפניו וכאשר הדבר בנסיון ויוצא יותן להטות את לבבו
שלו

שלא ודבר טוב על מרדכי מן אחשורוש ובפרט שמרדכי הוא יהודי מפני שרבים שונאים ליהודי
וגם אחשורוש אוהב שונאי ליהודי ובפרט על המשל כזה הכל עם כל החרוץ ואין חכם כבעל
הנסיון ולכן אע״פ שאלקטוניא הי׳ הנסיון מה שהוא עצמו שונאי ליהודים ועלת למרדכי
חפץ לעשות לו טובה כי הצילו מן המות והי׳ לו שונאים אשר נסותו דהמן בלא דת ושורת
המשפט כי משפט גדול כזה לא ונגמר בשעה אחת וכן דרך המלכים להיות מתונים
בדין ונדבר כתבנו שקלו הכל מאותו שכתוב הוו מתונים בדין והיה משפט של
ושתי נראה גם׳ שלא נגמר בשעה אחת ונמשך הדבר ימים הרבה. וחז״ל אמרו ששלח
לחכמי ישראל לדון הדין ואמרו לו שישלח לעמון ומואב. ופי׳ ~~צורך~~ פסוק בושש
ומהמקרא מוכח שהסעודה הי׳ בשנת שלש למלכותו ואז הי׳ מעשה דושתי ואסתר
נלקחה בשנת שבע וחסר שנה אחת. לתמוה הנשים אע״פ שהדין נמשך נשאר שלש שנים
שלא נודע מה טעם וקשה לומר שאם נגמר דינה של ושתי בשעה אחת אז בוודאי
שגם המלך הלהיט בקולמוס ~~[illegible]~~ תאוות אשה כנודע מדעותי והי׳ שרוי שלש
שנים בלא אשה בלי סיבה אע״פ שהוא עד לעצמו שלא הי׳ עד תאות לגמור
דינה של ושתי כ״כ מהר ועיוני דבר דדינה ימים ושנים ולכן גם כאן דין אם נאמר
שאחר הדברים האלה הוא סמוך כמ״ש שאומר אחר סמוך ולכן נוטה שאחרות דברוני
שאמרנו כן מהשקפה ראשונה ודין אם נאמר כאן ביום דברנו לפרש הכתוב אחר
מ״ד אחד ימה ושנה סמוך מ״ד ואילו ואלו דברי אלקים חיים ולכן י״ל למ״ד אחר סמוך
שהי׳ אחשורוש מתון וחוקר בתחבולה איך לעשות שיצא מרדכי צדקתו ורואו
לנשיאות גדול אפי׳ שרים הושבים ראשונה במלכות כי ודע שהמה שונאים לו
ועפ״י נמשך זמן וזמנים עד שחקר לעשות תחבולה כו׳ שאמרנו ושאז ושקר לפניו
בדין לזמן עם לעשות למרדכי אשר דבר טוב על המלך ונמשך משפט זה גם׳
ימים ושנים עד שדין הכל נמשך ה׳ שנה מעת שעשה מרדכי טובה כו שהי׳
סמוך ממש לנשואיו באסתר שכתוב בימים ההם משמע עפ״י בשנת שנה
ונמשך עד הגזירה שהי׳ בשנת י״ב למלכותו ה׳ שנה ועפ״י הו נמשך חקירה דין
זה ימים ושנים וראו כן ותהוללו שמע ועבדו בחוץ עם המן וראו שיאה עמו
כאחד חברים כי כלם שרים להטות לבבו לרעה על מרדכי עפ״י בזו התחבולה
מה שהי׳ כל עבדי המלך כורעים ומשתחוים להמן שהי׳ להם. ורחות
הכבוד

הכבוד כבפני המלך ולא יוכל להתרועע עמו כאחד הקרובים ואמנם מרדכי
לא יכרע ולא ישתחוה שכבר פרשו המפרשים טעמו שזה הי' בשביל הצלם
שבכל השתחויה לו חוץ ממרדכי ובדבר זה צוה לו המן ועי' כתוב כי כן צוה לו
המלך אך שאפשר לפרש הק' לו פירוש עבורו וכל אלו כתוב לו עתה צווי כו
שמרדכי אינו בכלל זה והיינו שלמרדכי לא צוה כן רק להמן ואף ותכן לצוות
צוות לו ואף ועד מרדכי מזה וכל הפירוש רק הוא שאומר בלשון יתנו לא
יכרע כו' ואחרי שהפירוש שצוה להמן רק הי' יכול לכתוב ומרדכי לא ועשה
כן אבל הפירוש רק הוא שצוה להמן כאשר ראה מרחוק שמרדכי ורצה
להשתחוות כי כן משתחווים קודם שקורבין אליו ורמז לו אין וקרא לו ואמר שאחד
לו על כבודו וגם זה אין התקבלה חדש כבוד להשרוש להמן שפוצה בגדולת
מרדכי ולא הי' זר בעיניו כשובאו ותב' אל השלחן במסיבה שלא הי' כחדשות
לו שרוצה בכבוד מרדכי והודו ולא ותרשם כל' בנפשו לעשות לו כבוד
גדול יותר כשצוה לו שמרדכי לא יכרע ונתרשם בקרבו לנטות את הרצון לכבודו
ועוד שאומר שכוס ועבדים וחוו שהמן בעצמו מכבדו אין חוץ המלך
כי הם לא ראו שהמלך צוה רק המן מדעתו בנפשו עבודו ואף שהמלך כבר חשב
תחבולה שלא ידברו עם המן ווגמת מרדכי חוץ מהמסובה. עי' שוהי' נחשך
בעיניהם כמלך שאין קרובים שותה עמו מה' לאחשורוש מבדו ואפילו שותה קטנה שלא
שלא נפתח בו בשעת הכרעה והשתחוי' אבל כשראו שהמן אוהב ומיקר למרדכי
לא ורבו בנפשם לפקח דמו רק על מרדכי ובפרט כשלא יוכלו להרבות בקרבים
כאנוש לעשהו רק שותה קלה וקצרה לפני המלך ומורו לנפשם שלא ונעשהו
בקרבים אלו שורואה שהוא נגד הצווי ואמנם המן בגאוותו שאין מרדכי
כורע הל' שלו המתון על האותה שהמן יותר עבדו ושהתחיל לחפוץ לכרוע
והמן ומחול לו רק לא התחיל כלל יוצא וממלא המן חימה והנה באמת מרדכי
עשה צוות כאשר הלא והודו ולהמן הי' עד' על צוואתו כאומרם ועי' התנצל
צוות מרדכי בפני עבדי המלך ואומר שאין זה כעובר מצות המלך משום
שהמלך אינו מכריח בהעברת הדת ועי' הגוף צוות להמן שלא להמן
מבוע העבדים בעצמם אינם עושים דין למרדכי עד' עצמם כיון כבודו
של

לפורים

של המן להקפיד על כבודו ולהלוך אחר ולאו סוף ועכ"פ התנצלו דבעינן שלא יראו נגדו מרדכי
מרדכי קודר חצפה והנה מזה גופא הרגיש המן שעבדי המלך סוברים שעליהם
מוטל למחות במרדכי כי אין כבודו של המן להיות רודף אחר הכבוד ולנקום בזו
שמזלזל בכבודו פן יאמרו להמן שנראה להתברר שלא יראו דברי מרדכי שאין
המלך מוחה במי שעושה כפי דתו אף הוא שנוגע בעניני המלוכה ועכ"פ ורק בעונו
לשלוח יד במרדכי לבדו אחרי הרגישו שבזאת לא לכבוד וחשב ובקש
להשמיד את כל היהודים והנה בעני לבוני אחשורוש נשא ונתן לטובת מרדכי
והקשיבו לקח מפיו של המן שידבר עודות מרדכי והתחכם המן להרע
והקדים הקדמה מה בצע כי מרדכי נקבל והוא יהודי והיהודים מפוזרים
בין העמים בכל מדינות מלכותך ומה יהי' למרדכי לכבוד שהוא נקבל אם הוא
אומה מפוזרה ונשאר הוא מסכים להגדיל כבוד מרדכי אם הוא אין הנמנע
אחרי שקופה של שרצים תלוי לו מאחוריו ואם נאמר שימיר דתו גם זה אינו
אין תקנה כי דת היהודים היא להיות שונה מכל עם ואע"פ המרת דת יהודי הוא
שנאמר לו שיהי' דתו שוה לכל עם וזה אי אפשר ואם נאמר שיקבל דת אחד האומות
הנה יהי' שונה עדיין משאר האומות ועדיין אע"פ היא דת יהודי כי דתיהם הם
להיות שונות מכל עם אם יקבל דת אומה אחת עדיין דתו יהי' שונה מכל שאר
העמים אע"פ לא שונה דתו רק בדבר אחד אין זה המרת הדת ועדיין יהי' נקרא יהודי
ואם נאמר שהוא יאוס לדת המלך וכיון שעושה דת זה של מלך הוא חשוב ולא
בטל עי' שאר הדתות כאן שקיבל דבר חשוב אפילו כהלכה לא בטיל ומעתה לא
יקרא שם יהודי עליו גם זה אינו תקנה כי חק להם שדתי המלך אינם מושם ואף אם
ימיר לא יחליף דתיך והיה לך מדינות בקושיה ועצבות מאושר אם הי' מומר לדת
אחרת כשלא יחליף אותו ואם נאמר שכל היהודים ימירו אע"פ ואז לא יהי'
פחיתת כבוד למרדכי מה שהוא מהם. למלך אינו שוה להניחם למה לך
שיתגדלו בדתו אומות שלנו יהי' הם לבדם ועכ"פ אין תקנה להגדיל את
מרדכי רק עי' שיכתב לאבדם ולא נשאר שם ישראל ואז כשישאר מרדכי
יהודי לבדו לא יהי' לו קלון שהוא יהודי כי אז אינם שום בעולם כי כל
שיהי' בעולם נראה נכרים ויש הרכבה לזה כי אומר ישנו עם אחד כי
יהודי

והנה יש לשאול עוד על מרדכי קשה שאמרה בפניו כי אם מרדכי הוא מזרע היהודים
אמר עליו הנה יש לו עם אחד מפוזר כו' ועשרת אלפים כו' ואשקול בשביל שאינו
מ"מ רוצה בגדולת מרדכי וכל הוא תחבולת הסטן ואמר הכתוב נתון לך והעם לעשות
כטוב בעיניך והנה כלל מרדכי עם העם כי מרדכי הוא מן העם וע"כ אמר
לעשות כטוב בעיניך ולא פרט לאבדם כמו שאמר לו אלא הי' הכוונה כטוב
בעיניך הן לאבד העם ולגדל את מרדכי כי כל אובד העם היה בשביל
גדולת מרדכי ואשר הי' כל חשוב בעיני העם גדולת מרדכי עד שרצה
לשקול עשרת אלפים ע"כ מסרה לו טבעתו ואחשורוש חשב שבזה כן עשה
כשכתב ספרים לאבד ושלח שוב כתב ספר לגדל את מרדכי אבל הרשע
הזה בתחבולות עשה ושאבדה כאשר אך ושמט את המלך מלדבר ואתה
נידון גדולת מרדכי ודין פק ושכח הדבר והי' נספה בתוך היהודים
שנגזר עליהם הגזירה וכיון שניתן רשות לשחות אותו בחוץ והי' נספה
בלא משפט ואמר הכתוב ומרדכי ידע את כל אשר נעשה הי' אבל אלה התחבולות
ושפיר שאמרו ז"ל שידע ברוה"ק זה קול החלום הגדול שקשה למה נדחק עצמו
לזה ומאי דפשוטו א"א לומר שידע אחר שהי' בשער המלך שמע מהסופרים
שכתבו או עשו אור השרים באטו מולתא דגמורתא הי' ואיך שאסתר שבבית
בית המלך פנימה נשבת בה ואמנה קוה לאמנה המשפט שהשרים והסופרים
שם וע"כ צריכין לזו ודעה מאותה אבל מרדכי ודע ואיך שכבר ידע הי' בודאי
פתשגן הכתב שניתן בשושן והוא אשר שלח אותו לאסתר עד התך ואמ"כ מה
צורך לומר שידע ברוה"ק ואיך אחר שנתן להתך פתשגן הכתב ומה היה עוד
לזה דמה שכתוב ומגד מרדכי את כל אשר קרהו וגם מה ענין שקרהו הלא
לעם מרדכי קרה ולא לו דוחק ולפרדינו ניחא שהגיד לו ברוה"ק זה בחלום
כל התחבולות ושנתפתה אחשורוש בזה וכל ענין זה הוא רק על אודות מרדכי
ושפיר ואין עוד בזה מה שהערנו בראשונה למה לא עזק מרדכי מכתב או
בקשה למלך שמדוע נשתא החנון עד מלשם לו כאפילו כדי הטובה אשר עשה ואם
שאמרנו שכן דרכן של חסידו השם לקטוח עליו ושלא לדחוק השעה אבל עכשיו
שהב דעת צרה ליהודים בשבילו מצוה לצעוק כל שבעה שהציל המלך ולומר
הנה.

רות

הנה זה חשבו אשר תעשה ~~עמדו~~ עמדו אם תתן לו את עמו בטובתו והי' דרך נקל
מאד להציל את עמו אבל לדברותנו נראה שלא נעלם ממרדכי אשר אחשורוש לא נח
ולא שקט יקר וגדולה למרדכי וע"ז והמן הרע הזה אשר בצע בחלקלקות שבהו שהי' טובת
מרדכי כאשר הי' נהרג כל עמו ולא רחוק הדבר לאמר כן כי הרבה אלפים הון
בכל אומה ולשון נהרגו ואבדו את שרי המלוכה ואחיהם ואמם למען תגדל וע"ז
פקודים ואחאב ואבימלך ועלוי מפורסם בנביאים והורדוס ואתכ' הורקנוס ואריסטובולוס
מפורש בתנ"ך ובשאר ספרי היסטוריה מפורסם עוד מהרבה אלפים וכן בשאר אומות
וע"כ לא רחוק שהי' אחשורוש הטפש מוסת מהמן הרע אשר זה הי' גם כ' גדולת
מרדכי בהנדס כל עמו ומשפחתו למען לא יוכר שהוא ילוד משפחה נבזה ונגדל
כבודו בשלימות וע"כ אוקי ובקש עתה למלך ליתן לו עמו בבקשתו והלא סובר
שטובה גדולה עושה לו בזה ובשגם שהוא שונא להיהודים בעצם ובאשר זה במשל בבעל התל
וע"כ אין מקום לבקש עתה כלל ואין תקנה בזה כי הי' הבת אשר עד הנה אין אסתר
מגדת עמה ומולדתה כעת תגלה את עמה ותבקש על עמה ונפלת והי' נסתר
כל מנין בזמנך שנהן שהי' טובת מרדכי שעמו המלוכה מאובדים ואין מקום
למרדכי לבקש אבל כיון שאסתר אין מכונה בזה ובכל טובת מרדכי בשביל
טובת אסתר ואם שיאמר שגם לאסתר יחשב לטובה שלא הי' גם לה רצון
שיש לה אחים ומשפחה נבזה הלא אסתר לא הגידה את עמה ואת מולדתה

ועוד אין לה קושיא מה תאמר אולי שמע ~~שהוא~~ שהוא והיהודות אע"כ שוק
לא והי' קושיא למרדכי מדוע אחרי שיש לו אחות מלכה וגם שאר היהודים
לא יהיו מקוצים כי אחות ושר להם בבית המלך ועכ"ז הי' העצה שתבקש למלך
שיבוא אל המשתה הוא והמן ושם תדבר עמו בפני המן והנה אמרנו שהמן
פתה לאחשורוש שזהו טובת מרדכי וא"כ אמנם אם יאמר המלך שגם לאסתר הוא
קושיא שיש לה אחים והודים תשומה שלא יתגלה משום אודם והמן שלטונה
תכאן נראה לא וגלה לפני דברו אבל אינם בושת ובזה שהמן תחבולת חשב
עשה ואז נראה וגלה שאסתר הוא יהודית אחרי שורינה שע"כ נתבטל כל
עצתו לא ועצור אלגלות לאוהבו ושונאו ושראל הסיבה שהי' לו בזה משום
שאסתר

לפורים

~~אשוא~~ שאסתר פנו והודות ואז נתוודע ראשון למלכות ואח ויאמר המלך לגלות ולפרסם וחשב לכל
ישראל אש"ו והיו היהודים מנשאים ומרדכי גדול ופחדו ושלו היו נפש ואח"כ באת העצה
היתה רק לבקש המלך אל המשתה והמן עמו ואמנם כאשר אמר אחשורוש מה
בקשתך עד חצי המלכות לא הרהיבה עוז בנפשה לבקש תיכף כי באמת ודאי
שהוא שונא גדול ליהודים עכ"ז תה' הבקשה קיומו עד שהכרתה תפלה ותעניתו
ואח"כ אולי ברב עת ויתר גדול דיעונו מחצי המלכות ועכ"ז השאלה עד יום אחר
והנה הדבר הי' רחוק בבי' עצות אחשורוש חשב שודאי המן עשה יקר למרדכי
כיון שמסר בידו ע"י מסורת הטבעת והמן חשב אחרי שנתחזקה הגזירה על היהודים
והשנאה גוברת והי' מרדכי לאיש לאיש מושחש כיון שאמר אחרי היהודים וגם בכל
שופטים שמרדכי לא פלט מגזרה זו כי יהודי הוא ועל כרחותו שגם אסתר היא
אשר אמרה למלך בשם מרדכי מבגתן ותרש אשר בגלל הדבר הזה פרחו כל הרעש
הזה שבתה ואמנם אסתר אמנה ידעה מה שמדבר בוני לעון המלך אל אודות
מרדכי גם לא נודע שאסתר היא והודות ופשוטה וודאי מבגזירה אשר נתן בשושן
ואם אוהבת מרדכי הי' לכפר עמו על אודות מרדכי שנפלט מן הגזירה ושתקה
מזה ואולה ושתה עמו עכ"ז ופאו נפלו דברת המלך לאיש לאיש שמרדכי והי' בכלל
הגזירה כי יהודי הוא ואח"כ ונודע לו אז מאהבו ותרש אשתו כשהספר עתה
שאיש נשוא עתה לצוות דבר רעה כדבר שטמון בקרבו מה שאוננו פורע עכ"ז
ונעהו לתלותו ואמנם בלילה ההוא נדדה שנת המלך ויספר את שהי' נחוו
~~~~ מעשה בגתן ותרש ואז נתבהל המלך מדוע לא נעשה עמו דבר והי' בלבו על המן
והמן בא לתלותו ועכ"ז גזר עליו קח את הלבוש כו' כאשר דברת כי היה דובר שורפו
ע"י משרו הפרתמים שהוא שרים קטנים כמרדכי כי הי' כוונתו על מרדכי והמלך
אמר שהמן ילביש למרדכי הלא המן היה גדול הרבה אשר הפרתמים כי הי'
גדול מעל כל השרים היושבים ראשונה במלכות ועכ"ז משרו הפרתמים אמר
אמר כאשר דברת אלא בשביל שנתגלה דבר שהוא הזכיר עבודתו ונתנה לו
כבוד שנתגדל למרדכי בכל ובשביל זה עשאוהו שר גדול ובכל דתה שלא עשה
כן ביהודים תיכף מגדולתו ולא נעשה אלא שר הפרתמים ועפ"י כאשר
דברת ועכ"ז לו אוהבו כשר החולות לנפול כו' כי תיכף הורה
תגדולתו.
~~~~

לפורים

מגדולתו ואז דוקא הושע ודעה ווסתר שמפלתו קרוב ומהרה לעשות המשתה קודם
שלא יעבור חול להשתות ועד לכרונו המלך הקפידו להמן כי המן חשב שיש עוד
שבות כי ואתמול הי' בשעה מאוחרת המשתה ולכן הוא מהרה הוות המשתה במועמח (שיתגלה)
נפל תורתו חרבו לסכנה וכן הי' שערה נפל עוד כן ויאבדו כל אויביך
ועפי' דברינו וכן שכל המגלה מרמזת הוא גם עיקר לגאולה שאף שהמן
נפל ברוש בזמן ושתו חשב ומחשבותיו כל אלו הטובות וזה הי' סיבה למפלת
המן שלא חשב כי ברצוני בזמן מספר ואשר עוד גדלו להמן ומשגיות לגוים והמקדש
כתוב וכן כמה נסים דקמוקים דהמקרות למבין ואנחנו קפגנו מאוד

לא נדפס.

לשבועות

- הקדושה דומיא פה תשומ"ש בו אתם ראיתם כי אפשר לומר דהנה אמרו ז"ל על ויתיצבו בתחתית ההר שכפה עליהם הר כגיגית ואמר אם מקבלים אתם את התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם ואמר רבא מכאן מודעא רבה לאורייתא ואעפ"כ הדר קבלוה בימי אחשורוש שנאמר קימו וקבלו היהודים כו' והנה בתמיהה הנה כבר עמדו בו קמאי ובתראי הגדול ושלו, דמדוע כבר הקדימו נעשה לנשמע ודעה ואע"פ להכפיה ווידוי עיקר מתוך פחדם למדין ואמנם נוכל כבר עמדו שם
- התוספות שם דלמה צריך לכפות ההר הרי כבר אמרו נעשה ונשמע גם עמדו הפוסקים
- מה טענת מודעה שייך הלא תלוי וצריך זכרון דברים (דף מ"ה) דאמר אונס
- גמר ומקנה ועד עמדו הפוסקים דבקדושות מצוה לא שייך אונס דהרי מצוה ואמר
- ואני הגדל מוסיף דמהלך גדול מגט מעושה שפסול ואמ' ומחייבים עפ"י הדין לגרש
- מעשין על הגיטין ומכן הרמב"ם נותן טעם לשבח בזה ודברו ודורים ועפ"ש שרצונו שייך כיון שיד בותח ומפ"ש כשגלו מקודם דעתם שאמרו נעשה ונשמע
- דין לפי תורתו של תוס' שמש לא גמרו ועדיין בלב שלם ממש וקין לפי תורתך שאר
- מפרשים שהכרו מוראת האש שייך כיון דבותש תורתו של הרמב"ם ואפ' מה טענת מודעה יש ולכן נלפענ"ד לומר ולמשך הכל ולהוסיף גם מה שעמדתי בענין שלמה הוצרך כל החרדה הזה לומר לישראל שיקבלו התורה והוצרך להשבועם ולהכניסם בקדושות
- ובושה ואם בדיני של מלכותו של בשר ודם קיים דינא דמלכותא דינא ואיש המורד במלכות וממרה את פיהו קטלא חייב אפילו אם אינו מורד בדין שקובע לדורות חק ומשפט רק אפילו על שיחה קלה של חשות אם ויאמר המלך תנה את מלכך לאורך והוא וממרה את פיהו ולא לגירתנו רק וחצפנו בידו קטלא חייב ומכ"ש ממ"ה הקב"ה אשר תורתו היא גזרות בחקים טובים ומשפטים שהוא צורך וקיום האדם הנושא וזוכה ומצוה כל הנעלמות עמו ומכ"ש שהוצ' שיקבלו רק גזרתו מרצונו ולא תאוה והעדר ותחווה בנפשו וגם למה הוא צריך כל החרדה שיורה על הר סיני ולצוות להם כל התורה אחר, שכל התורה תורי מקובלת לנו מן האבות
- שהוצ' שקיים אותה אפילו ערל ועבד האבות אחריו ובניהם אחריהם ואמרו שאמלאם ושובה אותנו והבו למצרים ושובה עמהם לא הי' רק לשלוח משה נביאו. ולומר כל התורה שמקובלת בידינו מן האבות גזר הקב"ה שיהא תושב לדורות ולכן

ולכן בחשוב כ"ז י"ל דהנה באמת תורתנו הקדושה היא בלתי תכלית לפי שהיא רצונו
ית' וכמו שהוא ית' הוא בלתי תכלית כמו כן תורתו ית' היא בלתי תכלית וזהו
כמ"ש לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד וזהו תכלית הטובה שעשה ית'
עמנו לתת לנו תורתו בלי תכלית ואמנם אף אפשר בדבר זה שאנחנו בעלי
תכלית איך נקבל התורה בלי תכלית וכל המעלות לא יכלוהו ומכ"ש אנחנו.
המלאכים מכל העולמות שבשפלותינו ומכ"ש מכל   ואיך שייך בתורה ובין תאוות.
ואמנם נראה לי שזה הענין התורה כמו שהוא בתכונת מצותי' שנתן לנו ית' ד' כנפות
בד' מינות שהוא נקראים חכמה והשוט מצד חכמתו העליונה ומצד חכמתו הנסתרת
חכמת האמת למשל שצריך לקיים מצות ציצית בבגד בת ד' כנפות כסות ולא יותר
לפלפל בהוות בה קושיות ופוסקים שיש בה בש"ס עד שמבררת ההלכה שכסות לילה
פטור ושיעור כן בד' כנפות החיצונות ושיהי' בה ד' חוטים ובי' שליש ענף ושליש
גדיל ומה שהוא' בזה בפוסקים ראשונים ואחרונים ומה שנתחדשו אחרונים עוד לפלפל
בזה עד אין שיעור בדור כשמש שלא יפלפל בה אף שזה הי' מספיק כל ימי חייו לפלפל
של מצוה אחת ומכ"ש של כל תרי"ג מצות כן מצד רוב חכמתו השוט ואורחות ההלכה
בדרך קצרה ומ"מ רצה ית' לתת לנו התורה בכל אורך ורוחב שלה ומה הוא תורתנו
בעוה"ז ובעולם שאחר התחי' נעמיק בדרכי התורה באורך וברוחב עד שבגמר
האורות נשלים כל ההויות וכל הספקות שבה הן בהלכה הן באגדה שכן מרכון
ית' וזהו עד"מ כמו הנותן כור חטים לחבירו ואומר לו בו תחי' אתה ובניך לאלה דורות
ושואלו לו אין אפשר שבכור חטים א' יחי' הוא ודורות הקדומים ואחרון אשר אולי ירבה
הדורות ככוכבי מספרים הואיל שיחיו כלם מן הכור הזה אשר לא יגיע גרגיר
אחד לכל הקיום ממנו לדור דורות והשיב לנו אותן לו חלקה טובה מקרקע שלו ונותן
לו עבדים שלו אשר המה לו לעבוד עבודים לעולם ובניהם ואחריהם והמקבל האמונה
וזרע החטים על חלקה זו והעבדים יחרשו השדה ויקצרו ויכתשו ויעמרו ויצרו
וחלקה טובה שלו ומצאו מאה שערים הכל והי' בידו מאה כפלים ולשנה הבאה אף
אם יוכל שנים ועד עשרה כורים עדיין נשאר בידו תשעים כור לזרוע ומצאו
מאה שערים והי' בידו תשע אלף כור ושוב וזרע אף אם והו לו חב' מרודים
ומשלו אלף כור וזרע ח' אלף כור ונעשה בידו מאה שערים ויעמוד לאין
שיעור

לשבועות

שיודע כן הי' הדין שהוא ית' נתן לנו התורה שהיא הפאר חיים שהמשלנו ונתן לנו
עפ"י הפירוש והכללים של המידות שהתורה נדרשת בהם ונתן לנו שכל התורה ~~[illegible]~~
שבמידות הוא כמשל חוקה טובה שהמשלנו והשכל הוא המשל של עיקרים שלו שהשכל בוין
חלק ולמען מגיע ואנחנו צריכים הבנה בהמידות שהתורה נדרשת והשכל מעמיד ומנפש
וניצב ועולה עד שצומחת התורה בהמידות שהתורה נדרשת ובמדה שצריכים צומחת
ושום צריכים הגדולים בפלפולא והעיון וחקירות עד שאנחנו משיגים כל דרכיו
ית' ואמונות אזי תאוה להמשיל משל גשמי לנמשל רוחני כי אין הרוחני גשמי כך להעיר
אוזן בלימודים שידעו אזי שיתן התורה להדיוט כלה כי ואנחנו בעלי תכלית
והתורה בלתי תכלית. רק שמוציאין תאוה חודשים עפ"י דרכי התורה המסורה
לנו בכללותי ובמידותי ומצרכת נשמת שדי והוא שמשכלת אותנו עד שבסוף
הדורות יעלה בידינו התורה כלה כמו שהוא כלולה בו ית' ואולי שאל זה כוונו דמש
והב' אין בו לא חכלה כי יצא צדיקים ורשעים. כי' ומהכין מצוו השכינה ומדריגה
לו בהשפעין שהוא לאוץ ויעלה בודם כל התורה אשר כלולה דודאין
כל ענין השכינה בכולל מרבין השפעות ה' שכבר אשר השיגו עד התורה שהיא
דרכיו ומדותיו ואומרים כל המשל אשר המשלנו נתינת התורה לצורה עליוני כן
דכתיב ד"מש נרכן לסם לצדקה כי' ואמרו נרון לסם נר ואל תצרכו את הקוצים
וכוונו עוד בכתובים והנה בדרך זה נוכל להבין מש"ל דע"ה ה"ג שספירת מ"ט
יום מפסח עד שבועות ז' שבתות עד' אשה כזה שצריכה לספור ז"נ ובאשה כזה
ז' ימים אשר הכא ז' שבתות והנה בזוהר אוני מדבר הטעם מפני מה שבעו שבתות כזה
והלא באשה כזה ז' [הוא] ימים ומה גם צות אוני מבואר מפני מה הוא ישראל ויצאו ממצרים
טמאה כזה והלוו נכנסו במילה ובמצות פסח ומלותם אמר הנביא ואעבור עליך ואראך
מתבוססת בדמיך שהוא דם מילה ודם פסח ואמר לך ואומר לך בדמיך חיי וכמה פסוקים
נאמרו בשבח ישראל קודת המצות ואמר ואראה דתך את הדודים וכתיב צפרתו
לך חסדי נעוריך אהבת כלולתיך כי' שנאמר על יציאתם וכולם היו ודאין והיו נקראים
כזה ואם בלחות תבער אש שהי' בגולה שלוה זו כנדע ומא נקראו אשה כזה ולכן
נצטוו בולו השבתות שנאמר שיהיו נקיים שספרו ז' נקיים והלא הרבה תשיוון
עד דין פסח לעצרת דומה לוים שוב ובפסוקים ובעין ובשוון הנקיים לכן
נספר

- נלפענ"ד שענין הנקיים שספרו הז' מחמת זה שבאמת טהורים הורק אינן קול תבעוה להנשים צרופה לויש עכ"ל שאין מחמת חיאום חותה דם והנה ודוע שקבלת
- התורה הי' נשואין ושש תורה צוה לנו משה מורשה וכו' ומחשבתו לו לעולם וכתוב
- או ספר כתובות אמפם וכתיב ביום התם לכותקדשין עוד אושו וכן הרבה פסוקים
- פולמן וכתוב ביום חתונתו אמרו זה מתן תורה והרבה מובאו בדבריהם ז"ל
- והנה וצ"ע הי' תביעה לנשואין וכאש להביא וזה לך הגוות בהלצוות כי ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה ועכ"ל הוו צרופין כי שמאו מחמת חותה דם
- והענין מה שהחומא מבוא להוויות דם והו עד כש בואהבתה תשוקה תמיד (משלי ה')
- שמרוב האהבה שרוצה מאוד ולצוות חזק מהגבול ועד שאמרו ז"ל והקה מקלקלת השורה ועכ"ל דם נדה שבאו מבוא הרחם שדחק הרחם לקבל השפע מהלפה וודוע שהקבלה
- והנתינה הוא שני הפכים ובעוד שמקבל אז ליתן אך התשוקה החזקה פועל לו לקבל מקלקלת השורה ופורצת גדר חוץ לגבול עד שהוא משפיע גם ועכ"ל מרוב תשוקת הרחם לקבל ותמן שמשופעת והה' להוסף מכוח תשוקה ליתן ותתן פורצה לקבל ועכ"ז ז"ל שמהפש נתן תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגלל
- הדבר הזה ובדרך כו וחז"ל דרשו בגלל גלגל הוא שחוזר בעולם אם הוא לא בא דק' באו לענייות וקשה מה שאו בהרחקה הזה להביא דוקא זאת משום דכאמר כיון
- כי לא יחדל אביון מקרב הארץ תוכן דפסוק שלאחריו מה"ש בפסוק הלזה
- הוא לסיים כי בגלל כו' ובדרך כי דורו שמקוים שם עד אנכי מצוך לעשות כה וענד פסוק זה גופא יש להבין משום שלאוי יחדל אביון עד מצוה פתוח שלכאורה מהזה נתונה טעם ולכאורה הסברה נותנת אופכא דמהא' במש
- פתוח תפתח וכן מש נתן תתן דרשו אפילו מאה פעמים וכו' הסברא נותנת אופכא אם שלא יהי' אביון רק לפרקים ולעתים רחוקות אתה שייך לומר כיון שהוא מילתא דלא שכיחא אם נזדמן שיהי' אביון תן לו אפילו מאה פעמים אבל כיון שלא יחדל אביון והוא דבר הרגיל התמיד שכיחא ליתן תמיד אפילו מאה פעמים יותר באמת זה גופא יש להבין בפשטו אך ותמן דבר זה שענין המתנה על הפתוחים ושהתנן לו פרוטה אחד אפשר לקיים דבר זה שייך מאה פעמים בכל יום אל בוא ונהי' אחד לתתן לו המצוה פעמים וכן לשני וכן לשלישי והרבה

ונחם

עניים מחזרים בכל יום תמיד אי אפשר לקיים כן והנה שמעתי החסידים מספרים
מבעל אור החיים שבנעוריו הי' מלמד ולמד את תלמידיו סדר הפרשה בכל שבוע
וכשלמד פסוק זה נתן תתן עם פירש"י אפילו מאה פעמים נסוהו וכשראו עני עובר
על פתחו ונתן לו פרוטה הלכו אחריו ואמרו לו שיחזור כמה פעמים אליו וכן עשה
ונתן לו בכל והנה אין נותנין אמון להמעשה ההוא כי רוב המעשיות שמספרים הם
לא מדבר רק אנשי חתם עליהם שהם אמת ובמעשיות כשמספרים כל שמתנגד
לדרך התורה אין לסמוך עלי' ואף שהמעשה הזו שקר או יש הוא אמת אין להביא
ראי' מזה ומשה המעשה שלנו כהוגן כי כולי המעשיות כשמספרים ממנו עליו גופא
לא מדבר רק אנשי חתם עלי' שמעשיו כצדיק ואמנם הגאון בעל אור החיים
אומר מתוקנים ודאי הלך בשקבל שהסגיגו שרצו לנסותו אם כשבא לבא עם תלמידיו
בפלולות כי סתם תלמידים שלומדים חומש אצל רבם בזמן לא הגיעו לכלל דעת
שיבינו עמקות הדבר דבהרי קושיות אין אני מצווים ליתן צדקה ורק מחומש לכל
הנותר ולעני העובר יש שיעור כמה ליתן לו וכשלו ליתן לו גם פרנסת לינה ואמנם
מש' נתן תתן לו אפילו מאה פעמים כן היו הכוונה שיהי' תשוקה גדולה ליתן לו עד
שיתעבור הגבול ואפילו במאה פעמים לא תבטל התשוקה וכמו או שהרוויח אלף
דינרים ומחויב ליתן מעשר עשרה מאה דינרים ובאו לפניו עני שצריך ליתן לו אלו
דינר כי ביחד המחזר על הפתחים אינו מחויב ליתן לו פרוטה כי אינו תובע אלא דבר
מועט ונתחר בא עני אחר ואחר עוד אחר או בא אותו עני גופא כשבוא אחר חודש
שחזר כל הפתחים ושב אליך ונתתן לו עוד דינר הנה כשלא והי' התשוקה
גדולה וכבר אליך בחלקך מאה דינרים במאה פעמים למאה עניים
עד שזה שאפילו כשתתן מאה פעמים לא וכבר אליך ואדרבה כן הוא המצוה ובשאלה
° כתב מאורנו הרמב"ם בספרו ובח' פרקין שאומר טוב ליתן מאה דינרים במאה
פעמים מליתן מאה דינרים בפעם אחד וכדו מאש הכוונה כאן נתן תתן
אפילו מאה פעמים וכדברי הרמב"ם ואמנם שכ"ז הוא להרבות התשוקה
ויש חשש שמרוב תשוקה ועבור הגבול עד שנרצה להיות מקבל ומה נאה ורחו"ק
לדבק בתתך לו שלא ירע לבבך שאתה הנותן שלא תרצה להיות מקבל
עי' רוב התשוקה ועד"ז אף שכבר אמר לעיל אמנם לא תאמץ לבבך אמר
כאן

כיון לאו והיו לבהם וע״ז אמר כי בגלל הדבר הזה יברכך כו׳ שדרשו שגלגל הוא
• שחוזר בעולם וידוע שאודתו ית׳ אודה כנגד מודה ולכן זה והי׳ שברך כו הוא
לא תשאר הגלגל עד שאדם המתשוקה תחלה להיות מקבל וע״י והי׳ העונש מודה
כנגד מודה כשגלגל חוזר והי׳ בנתך מקבלים אבל כשלא והי׳ לך תשוקה לקבל אז
תהי׳ הברכה שהוא תוספת אם מבנתך ועי״ז יען הברכה שאמר יברכך כיון
ומשום כולא וחפל אדון מקרב הארץ ובמהאמונות ברכך גלגל וע״ז ונשא מעתך שתח
תפתח שאו ועבור הגלגל לבנתך ואף שהי׳ אומר לבתיהן אונקיאו רופאו לעניא בו הוא
פלונקסאו לבנתך ואמרה לו מולי קלוט כי׳ ואל קמו פגרים כו בגלל כי׳ גלגל חוזר כו׳
עלמוו שמשאר שאין אדם נופל מגלגל הזה וגם הפרה לומר שכוונתו שאין אדם נופל
רק כוונתו כיון שעכ״פ קרוי כתוב שגלגל חוזר ואף שבאמת המקרה הזה מורה
לנ״ד רק שיש דרך לעשות ולהנצל מהגלגל אבל זה שוב אין לפו דעת אשה שתבין השונה
• שלא תעבור הגלגל כי אין חכמה ~~לאשה~~ לנשים ואשת ה׳ שהוא אשת חבר כמוהו גדול
ובלא זה צריך דעת גדול וע״ז אמר לה התקנה שעכ״פ הקדים רפואתו ואולי זה שעפ״ז
אמר לאשתו והוא בעצמו לא הקדים כי הוא שהאיש בנפשו גודל התשוקה ליתן יהא
פן יעבור הגלגל כשיתן הוא ועי״ז צוה לאשתו שתתן והוא אינו מודה רוצה כמוהו ודפח״ח
• במס׳ כל אשה עיני צרה באורחים ועכ״פ תרשה צות באונקיאו רופאתו ונתצר לדופן
בהתשוקה שיש לאשה לבעלה מחמת חומה רוצה גם שלא יצאו שעלם גם נדות שנולד
מחוה בחטאה בעל הדעת שהי׳ קשורת החומה הראשון שתבער בולה ודהסו שאין
בתבועה להנשא חוששין מחמת חומה כוחה עכ״פ בבעלה הראשונה גם׳ חוששין
שעכ״פ צריך לפרוש מבתולה שמא רואה טופת דם ותפס שב׳ שהוא גם׳ שבפעם הראשון
• כיון דתבועה דין בבעלה החומה כו׳ ושלחוט שתעבור הגבול וע״ז בחוה מחמת
חומה לבעלה בפעם הראשון ואף לא הי׳ דיון דם נדות קטנה רק לזהו שאומרים
שהאשה הוא המקבלת ומצד חומה אל המקבלה פסקה הגבול ונעשה נותן ונתנה
לאשה דמה מעין הדעת ושזה הי׳ התנצלות אדם שאמר האשה אשר נתת עמדי להיות
הוא מקבלת והוא נתנה לו כו׳ וזהו חז״ל שאין להנשים כח הדבר כו הוא מחמת
פרצת הגבול וע״ז באשה תשוקה תמיד שהיא שונא וע״ז הד׳ העונש דמדה כנגד
מדה להותלה דם נדות להיות מן המקבל משפיע כאשר עשתה להיות מן מקבל
משפיע

מספור ולכן נאמר דמאות תבואה שאמרו ז"ל עשר נסיונות נסו אבותינו להקב"ה שנאמר
וינסו אותי זה עשר פעמים וחשבו ב' בים ב' במים ב' במן ב' בשלו וא' בעגל וא' במדבר
פארן והנה בשלו אמרו א' בשלו הראשון וא' בשלו השני והנה קשה הלשון שאמרו
ומה מש"ה בקרא וינסו אותי והם אמרו עשרה נסיונות בו' נסיון זה מהו דהוי עשרה
חטאים חטאו גם כשנתפרש בקרא לא תבואה שאם תרומות על חטאים אלו צולת
במן שחשבו הנסיון על שהותירו ועל שיצאו בשבת ועה"כ כתיב עד אנה מאנתם לשמור
נראה מאנתם שכלל למשה עמהם ואמרו ז"ל בהדי הוצא לקי כרבא וי"ל לפי שקבלו
נשעה מאוד ורצה לכלול גם למשה עפ"י אומר כן אבל אמ"ל הא מצינו עונש עליהם ומשה
באלו שלום ושל אום לא מצינו כלל שהתרעם הקב"ה כלל עליהם ועפ"י י"ל שבצ' הב'
מחמת שאמרנו שמרוב הצוף שבו והתשוקה אל הקב"ה יצאו חוץ לגבול עד שהב' עד'
במהבתה תשגה תמיד ועפ"י קראו נסיונות שלשון נסיון כלל גם לשון נס והרמה
שמתוק שהרימו לאהבת-בו דיוו של משגה ועפ"י לא וחשב להם עוון ובשביל שהב'
מחמת שהתבררה לנשא. ועפ"י י"ל שזה הב' מה שהוסיף ה' יותר ושנ"י נס של קנס כבעה"פ
שבה על המילה ופסח הו' התבואה לנשא והותה שצריכה לישב צ"ל מחשש שמא
מחמת תואנה תראה דם ואולי שזהו' פרצה כיון כנגד פניהם ואמרו ז"ל כוסד
שמעה על פם ולפרקננו היו כעין על טומאה שבאו מרוב התשוקה אל הטהרה
ראה פרצה שנחטאו ועפ"י י"ל שגם חטאו העגל הב' כן שהב' יותר החופה שמרוב חובת
חופה ובאו ויצאו מן הגבול אל ההיפך ונחטאו ועפ"י נחשב כזומת רק כשוגג מאונס
במהבתה תשגה תמיד ועפ"י כתיב ואנן חטאו העם חטאה גדולה דהנה' חטאים
הקודמים שחטאו בים ובמים ומן ושלו שהב' גפ' מחמת חובת התבואה לנשואין
משום שהוו חטאים קלים לא חשב את כלל עון אבל העגל אף שהב' גפ' מחמת
חופה כיון דהם אבל לפי שהיו חטא גדול חשב עון אבל אמ' חטאו היו ועפ"י
אומר חטאו העם הזה חטאה גדולה
וזהו' משה למה נאמרו מצרים בהרה הפלוגים אמרו ז"ל שהיו כאן שאומר בהרבה
רצון כוסעה נגד פניהם והיינו כמש' שמרוב חבה ובאו אל ההיפך ואמרו
מצרים שבשביל זה הקב"ה הסכם וחושב שוגג כמזיד וזהו ענה השם
שאמרו חז' שאין הקב"ה ולדר מחשבות וטעה גדולה עון בזה והנה מש
שצריכה

שצריכה לישב בנ' שמא מחמת חימוד תאוה המאוחה לא על שערת התבואה
• רק בפנונה מן התבואה עד שערת הנשיאין וכמו שנראה להדיא מדברי הרמב"ן
בויקרא סי' קצ"ב ודין בט"ז שם ונראה בזה מה שנוגע להדור דהלא לדעת קצת
הוה דאורייתא ומה לחוד הפוסקים שהוא מדרבנן מה' עדיין בימי חק הי' אוסור
• מדאורייתא בספק החולה ומניין לו הי' תקנת חז"ל שרואה טפת דם כחרדל יושבת
ז' אח"כ למה צריך כיון דנ' שאם הוא בימי נדה אין נקיים ואם בימי זבה אין
ז' ימים אלא משום שבל ז' ימים הוא ומה היינו א' ועוד יש עוד התעוררות
חימוד כל ז' ועוד דל שמן עשן דקיע"ס הי' ז' ימים והי' הרצון שחוץ ויחד ות'
• עם ישראל לקבלת התורה וזו שהי' הרצון שבהו נתינת התורה דהפ סיני
הנה כמו שנשאו אותם מוצאי' עד סוכת על כנפי נשרים שבהו שמצ
• בכתוב ואשא אתכם על כנפי נשרים כמש"כ רש"י ועוד הי' יכול לשאת אותם אום
• סוכות עד הר סיני ג"כ על כנפי נשרים ועוד הי' המעלות גדול ביום וכמש"כ בל
מותר שפתח ביום אם שלא ראה ותצקמל ואמרו זה אלו והי' הרצון
שהי' ביום דוגמת טהרה שצריך אחר ז' נקיים אך באמת שמחוק חימוד
ראו דם והוו הפסק של נומרות אלומי ביום סוכות שנקראו דם ועוד שבתוב
אם והיו מטמאות בשנים בשלג ולטמא ושום מנין בנ' מהמעלות ים סוף
שהי' חימוד חדש ומני בנ' נקיו לזרה שמא שבתוב ויסעו מים סוף כ"ה ויבואו
שלשת ימים בלא במדבר ולא מצאו מים ויבאו מרתה ולא יכלו לשתות מים כי
ויורהו ה' עץ כו' שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו שרצה השוה [illegible] ולתת
• התורה ובמ"ש שם שם לו חק ומשפט שבאמת נתן להם קצת דינים וכמש"כ רש"י
שהי' צריך להמתין ג"כ וגלוים בנ' ראו דם מחמת חימוד שהתלוננו [illegible] לא הי'
מומד הנבחר רק קצת המעלות ושם חק ומשפט ושום ספרו בנ' מחדש ולא הספיק
• ז' נקיים שלמות עד שראו דם דרפידים וכמש"כ על נסותם כו'
• וכן באורה כתוב ושם נסהו שהמה הי' מחמת חיבת והרגשת אהבה וכל
• ושוב לא הספיק בנ' עד שהתרעמו במן וחשב שהמן ניתן רק באוויר
שמועלם לחשבון שלו השלום ז' ימים מים סוף עד מרה ומשם עד רפידים
ושם במן הי' ג"כ נסיונות וכו' בהתורה ואי' [illegible] השלום ובכן הפכו
הי'

הי' ג' נשמות שהיו צריכים לכל פחות כ"ג יום שנכנס י' בתוך חדשו קודם שהשלימו
כ"ג לזה היינו דם נספל מחדש והיו דם בחומ"ש עד שמן השלו עד קבלת התורה הי'
כ"ג שלמים מחדש ועפ"י הי' זה התוספה כו בסיון [illegible] שספור מובן דברו הזוהר
שספרים אנחנו מ"ט שבתות כו הספירה הוצרך שבוע שלמה שצריך להיות מחמת
דמוני עד את הי' כ"ה שהתחילו כ"ג מחדש אך ששם נכנסו י' לתוך חדשו
אבל אין צריכין לספור כנגד ט"ו שהי' התגלות והי' ראוי שיהי' את
אחר כל כ"ג אותיו שלמים ותקן וזמנים לפי שבאמת ראוי דם היו
מחמת רוב האהבה וחומר זלאו ות' ועפ"י הושע את הפסוק טהרה כי באמת
לא טהור כי נחשב לשוגג ומ[illegible] אינו נחשב לזדון כלל ודלוגו עלו אהבה
• פתוח ועפ"י ~~פתוח~~ אמרו כל פטפוטין אסירין לבר מן פטפוטי, דאורייתא כי זה
בא מרוב התשוקה והחמדה לתורה עפ"י דין רוב פלפול ואם כשעון קל אותו
נחשב דין רק נשמות מ"מ רוב תורה מחמת אהבה ברוחב פלפול ובההרכבת
• פרש ואמרו אין אדם עומד על דבר הלכה אלא א"כ נכשל בה כי ההלכה
ודאי צריכה להתלמד כי תהיו [illegible] גדול שאין [illegible] ותכלית ועפ"י
צריך ודאי רוב תשוקה אלא [illegible] התשוקה קלעבור הגבול ולוכשל בה
• ואם סימן הוא לו שבאו לתכלית התשוקה ועפ"י ודאי [illegible] עליו [illegible] [illegible]
[illegible] תמאון ובאש (משלו ק"י) [illegible] [illegible] ובמאמונים תתפשטה את
תבין ורוות [illegible] ודעת [illegible] [illegible] ודין בהקדמת [illegible] המשפט להאיר
• [illegible] ותבין פסוק זה עפ"י דברינו ~~[illegible]~~ ודברנו והי' להמתיק
קצת הדבר קצת ב[illegible] קרוב ועפ"י המצוה לספור [illegible] מחמת כ"ג
נלספור שבועי כי הי' כ"ה התגלות [illegible] שבועי עד ~~[illegible]~~ שמחמת
תומור ראתה דם ומ"מ התשו' גלה קלפעם כי לא נחשב להם זדון [illegible]
שמחמת תומור ראו ודלוגו עלו אהבה ומחמת כן [illegible] ות' בפלפולו דאורייתו
• ויש מ"ט פנים טהור ומ"ט פנים טמא [illegible] דברו [illegible] חוום וזה הי' הרצון
של נתינת התורה להרבות פלפול במ"ט פנים [illegible] [illegible] את הקושיות
שהקשו למבין כי אמרו [illegible] [illegible] הקבלה להלכה אבל לפלפל
במ"ט פנים [illegible] שהי' בתורה [illegible] [illegible] מדה זה [illegible] אבל
באמת

רל שב

באמת עיקר הנתינה הי׳ עבודה זה שנתגלה לנו כל ספרו ונשם שהוא ית׳ לפעמים מגלה מודה בחמונתו ולפעמים מגלה מודה נקמתו שהם שני הפכים כן התורה שהוא ברכוו ית׳ יש פנים לכאן ולכאן כו הלכה הפסוקה לתכלית מצות השוג אברהם ולא הו צדקלותו מחפש שבבה מקובל לנו מאבותינו אבל הוא הנתינה שנדע לפלפל להוציא לאור דפנים לכאן ולפעמים נוטה הפלפל לפנים לכאן ואלו ואלו דברי אלקים חיים כמו מה שמגלה ית׳ מדה שלו כן הוא גם בתורתו והנפש של ישראל שהוא חלק אלקי ממעל מוצאו בתורתו כמו שארז״ל החלק ~~הנפש~~ שהוא החלק הנפש דרך התגלות של מדה אלקית שנתגלה אז ואז נדמה

- פנים כמו התגלות המדה אז ואולו שזהו מש ״ל (שבת פח) ואחז״ל בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב״ה רבש״ע מה לילוד אשה בינינו אמר להן לקבל התורה באו אמרו לפניו חמודה גנוזה שגנוזה לך כו׳ מה אנוש כי תזכרנו כו׳ תנה הודך על השמים כו׳ אל הקב״ה למשה ~~החזר~~ ~~להן תשובה~~ כו׳ אחוז בכסא כבודו וחזור להן תשובה כו׳ אמר לפניו רבש״ע תורה כו׳ מה כתוב בה אנכי ה׳ אלקיך אשר הוצאתיך כו׳ למצרים ~~ירדתם~~ ירדתם כו׳ שוב מה כתוב בה כו׳ ומיד מלות אומרה קלה בכמה אנפין קס״ב ובאחז״ל כי אמרו שכוונת נתינת התורה הי׳ שנגלה ית׳ לנו כל ספרו וכל מדותיו איך שאין קץ ותכלית והוא הי׳ הפלפל והתגלות של
- פנים לכאן ולכאן והנה זה אין למהש ועד נקראו מלאכי השרת עומדים כי הם אינם הולכים במדרגה למדרגה לפלפל ולסלסל להגדיל
- תורה ולהאדירה רק בני אדם נקראים מהלכים מחמת זה מהלכים שהולכים ואתם
- ונתתי שמפלפלים ומוציאים טעם חדש בכל יום שפסקו״ל ודפו׳ והוא מה הפכים ~~כו׳ שהתנוץ~~ דכל עת מה בא זה כל זמן שהתנונן ממשש כן מוצא כו חלק איך דבר תורה כצ׳ שאדם הומה דכן מוצא בהן טעם ועדיין יש טעם על מה שנהגין לאשתכל בשבועות מוצאו חלק ונבר עמדו
- האחרונים ונתנו טעם למנהג זה של ישראל שנדאו תורה הוא וגם אני מוסיף מחבבת בזה ואפו דבריו ...שפור ... שזה הי׳ עיקר נתינת התורה לטעום בכל יום טעם חדש כאו החלק והדקדק שעומדת לחלק הישן

המשך

היה בשנה אחת נתנה חלב ואחר ממשכל הבהמה והפירות הם תאנה ואחר
בשמות מן הקרן וע"כ נקראו אחרים חולק ולזה נתקנו אח"כ שמשה ואמרו מה
אילוף אשה בונינו ז"ל שהיה ילוד אשה ואינו מדבר ובשביל זה באו אצל משה ונתנו
באותות גדול ממנו ואינו כמו אלונו ואומר להם הקב"ה לקבל התורה בזו בשביל
שקבלת התורה היא ע"כ למצוה בכפי טעם חדש ולזה אין בכם ואמרו מה אנוש
כי תזכרנו כי תנה הודך על השמים שיהי' גם לנו ענין זה אין בכם טעם חדש
ואומר ות"ל למשה אחוז בכסא כבודו וחזור להם תשובה ה"ל מצד כסאו הכבוד שפעם
הוא כסא דין ופעם כסא רחמים וע"כ מתגלה בכל פעם מדה חדשה והארה חדשה
ע"י המתקת הדינים והיחודים וזהו הכל מצד משה כי שהקב"ה גומל כפי
המעשים וכפי הגמול כן נעשה המתקת והיחודים אם לשפט אם לחסד
אבל במלאכים אין בהם השתנות המעשים ואין נעשה ע"י המתקות והתגלות
חדשות ע"כ אין למלאכים בחינה זו וזהו משה תורה מה כתוב בה אנכי ה'
אלקיך כו ואמרו ז"ל לפי שבים נגלה כגבור ובמ"ת נגלה כזקן מלא רחמים
ע"כ הוצרך לומר אנכי כו אשר הוצאתיך כי בחן שיש התגלות הארת פנים
חדשות וע"כ נתגלה פנים חדשות בכל התורה כמו למצרים ובמתן שהיה
ע"י נתגלה פנים החדשות וכן שאר התשובות שהשיב הכל ע"כ שהפנים חדשות
היו לפי גמול של משה, בא"י והבן ודנה ועמלק שהי' להם קשה הצער אין אפשר
שיהי' מט פנים לטמא ולטהר ושיתברך ע"כ הפלפול לאין שיעור וע"כ לא רצו
לקבל את התורה כמו שהיא לפסק הלכה בפנים אך בלי הפלפול ושלא יהי'
להם התחדשות וע"כ אמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע וע"כ כפה עליהם
הר כגיגית והכריחו מ"מ ורצו משה כו' לקראת האלקים ויתיצבו
בתחתית ההר והיינו מה שהוציא את העם לקראת האלקים ה"ל כפי התגלות
האלקות עד מט פנים לטמא ולטהר וע"כ יש שחלקו בדין עם הקב"ה ונצחו דהיינו
ענינו דרבה בר נחמני (בבא מציעא דף פו) וכן הגדה בתנור של עכנאי (ב"מ נט)
שאמר ר' יהושע לא בשמים היא והקב"ה אמר נצחוני בני וע"כ לא רצו להיות חולקים
בדין עם הקב"ה עד שכפה עליהם ההר כגיגית כי יש התגלות שני מדות
בכלל שבכל זה ותהיה לזה וע"כ יש שסודר כך וכן ואמר אם מקבלים אתם
את

לשבועות

את התורה מוטב ואם לאו שם תהיו קבורתכם ותמה אני דוקא ואמרו אם מקבלים כו'
בלשון הזה ולא אמר אם תקבלו כו' רק הכוונה שתהיו מקבלים תמיד ע"י שיספק
ומצוה לכם טעם חדש והתגלות חדשות וכו' ומצוה שיהי' חלוקים דבין עם הקב"ה
כי פעם ותגלה שני מדות נפרדות בקו דין למצרים ורחמים לישראל והמודה
שהוא אחד וכל לקיים שני הפכים בבוי אחד נתפס בו כן עבדה זו מי נשמתנו
שהוא חלק אלקי ממעל ואינו מרגיש פנים רק לעבודה זו והבן זה היטב ואמר חז"ל
שפיר מכוון מודעא רבה לאורייתא כי זהו מופלא הי' המציון אלקי שיהיו קבלת
דרך זה דדרך גזירה כי בדעת זה לא היו מעלימים לך להיות מחולק דבין
עם הקב"ה ואומר לא בשמים היא רק כשהפכו ותם הקב"ה עד הם מופלאים
לבטל רצונם מפני רצונו ונהפה ות' כמאמר עשו רצונו כו' ואלו שזהו הדרך
והכוונה דמש"כ הלוא אותו עבדו. ואת תורתו שמרו לנצח כביטול דבין וכו'
מסולק הקושיא אוך שיהיה מודעה דדבר מצוה וגם כהיו תלוי וצבין
דהרי צולת האונס שהכוחות לזה לא הי' רשאי לנצח כביטול רק האונס
הי' דשבקל כן שנצחו וצולת זה לא הי' דבר מצוה כלל לנצח וגם לא היו
תלוי וצבין כי לא ~~[illegible]~~ דודהו והבן רק כביטול לותן אותו ולעבדהו
כביטול דשבקל התורה שמחדשים והנה אתכם, שדבר זה אחי' כן אח"כ מה
שמחדשין ומראין פנים חדשות עוד בזו שמנצחים גם לו כביטול עד
אמרו אודות הבר קבלוהו בימי אחשורוש שהוא הענין הראשון שחדשו
מצות קריאת מגילה מדברות אוך נגד מה שמפורש שום צוות בכרון דיספח רק
שחדשו ע"י הדרש של דברי קבלה שכתוב הלא כתבתי לך שלישים כמו שאמרו
בגמ' (מגילה דף ז') והבן כי קצרתי וזהו אותם ראיתם כי עשיתי למצרים
כו' על כנפי נשרים

תוכל לקבל התורה צולת שהיו צרופים צ"ל דכל פעם אחמת חוואהם כוונתם
בכם וזה מדתה חברים עליונים עוד תפלפלו לכוון ולכוון ולהרחבות בדרוש
אחמת חואונם כי התחלות היו של ומקורו אמתם [illegible] אלו וכו' כל התורה
קבלתו תפלות ומהבוים שאור תשמעו בקולו הל אם שמע לשון הוה תשמעו
בקולו ע"י שתשמעו בקול שמע תמיד כי ותחדש לכם חידושים בתורה תמיד
ושמרתם

[illegible]

ושארתם פי' דהותו שתעשן שאמר לאפותו שתוספו שעות מפסק סופרים עד שהותם
לו סגלה מכל העמים הל שתהו' עמג שאמסו הלואו אותו עצבו ואת תורתו שאמרו
שיהו חלוקים מהן ואמו כגופל שהוא עד סגלה פי הוא על ענין סגול שהוא שני נקודות
זאז' ונקודה אחת תחתיו שאינן תחת זה ולא רבות זה כן כאומצע כזה ∴
כיהתיך שחלוקים אמו כגופל הדין. הוא כמו שאמרנו לפי שפקדה' מגלה. אף שני
אומותיו דין וחסד והאדם אינו יכול להלום שני הפכים קדום עד — הוא עומד
באמצע למטה לא תחת זה ולא תחת זה וזהו ענין סגול וזהש' סגולה וזהו ותהיון
שלנו מכל העמים כי לי כל הארץ כמו שאינו מרובה ומגולה חובל ושרוגל מאתין פנים
בתורה לכאן ולכאן ועומד כמו באמצע ועל' אומר הפקדה' נצחוני בני ועל
אמר ואתם תהיו לי ממלכת כהנים כי כבוסול הם עלוו כאלהים עדב
הלכה עד' או אושל בו צדוק ושבאות עוד' נעשה הרחוב כי עומדים באמצע
ומראים פנים לכאן ולכאן ונעשה רחוב ושני הנקודות ושלהם התחברות וי' נקודה
בתחתונה שעומד באמצע שוה לשני הקצוות וזהש' ואגו קדוש כי רחוב
הוא הקדוש שקדוש הוא לשון הבדל והסמוך שמזומן ומוכן לי הקצוות
ואין מובדל חוץ וכן זה :

וזאת שם משה דבר ה' כו עד לעיני כל ישראל   בראשית ברא לעיל סוכה

בתחלתה יל' ובאור בתבונה ידוע בדרוש לסוכות מלבד הדרוש שאמרנו בהמשך

דרוש לוויל' וסתבונהו בחלק הדרושים לזמנים ולפי ~~שאופנים~~ שאופן זה יש בו

קצת שונות לדרוש דפרשה זו כללנוהו כאן ונתחיל בענין סוכות וקפסוקים

- דרוק בחמשה עשר כו' עד בסוכות תשבו כו' למען ידעו דורותיכם כי בסוכות
- הושבתי כו' והמדקדקים והבני מאלהן ונאמר בענה סוכות נגד לעיני הפקוד
- ובמש למען ידעו דורותיכם כו בסוכות הושבתי ובדבר יחדו דגה קמוו בנוע' בפסח הו' לושב בסוכות ובסדר ונתתני בענין הרבה פנים ואמרנו ובזת נראה בפנה ענינו הפקוד ענינו שכללו אותני באגודה אחת להיות נבדלים מן שאר עממים לכל והו' להם
- שלוקה עלינו והוא כמו שאמרו בד' מינים שבלולב שהם באגודה אחת בלי תורה
- ומצות שהוא כאתרוג שיש בו ריח וטעם בלי תורה לבד שהוא כמו הלולב שיש בו טעם ולא ריח בלי מצות לבד שהוא כמו הדס שיש בו ריח ולא טעם בלא תורה ומצות שהוא כמו ערבה שאין בהם לא טעם ולא ריח ואמרו שיאוגדו כולן אחת
- כדי שיכפרו אלו על אלו והם באגודה אחת שהוא בחונת מלכות שאין מלך בלא עם שלהתגלות המלכות צריך אגודה כי שאם אין האגודה עם המלך בוחר רק שהדם
- קשור בין במלך אבל ע' אגודה מיוחדת כו צריך להיות נוחתו על העם ואח' לקשור יחד עם המלך להיות קשוה יחד ומה' האתרוג היא המלך ומה' הקפודה עליו על
- הפוסקר עם' מלך בויסוו תחתונה ענק ושאר המינים נאגדים באגודה וסמוכים אליו אז בין בכל הוא בחינת מלכות שאין מלך בלא עם ועד' תרוה ואותגות
- מלך מורה על המינים אלו מ' ויש. באלושוו ענף מ' אבל לא זאת אחד והואשוה לו רק כפלא' שבו מורה שהתורה והמצות שניתנו בו' ראשון שהו' נשה בהר ובא' שני
- שקבל בלוחות השניות והוא זאת ראשון של מלך נסבר בה בעה פעמים שהדבר הראשון יש בו כללות כל הדבר ומה' האתרוג הוא המלך הל' מורה על הלולב שהוא לשון למד שהוא על לימוד התורה ובמש ולמדתם כל הוא ק' שהוא בזאת אחת של מנעפק אבל מא' הם כ"לו א' ומה' מורה על הדס וערבה והוא כל מורה על הדם שהוא מצות מעשיות וכל הוד היא כלו לכל דבר מעשה וק' של מנעפק שהוא גם' בכוונה והו מורה על הוראה שני' של כל שהוא כל מאמינים שהוא כלו שתפלותה להיות

ושמרתם כו' דהיינו שהעשין שאמר לאבותיו שתוספו שנות מספר סופרים עד להוותם

לו סגולה מכל העמים הל' שתהו' עמ"ל שאומרו הלווי אותו עצמו ונות תורתו שאמרו

שיהו חלוקים מהן וזהו בפוכל שהוא ע"ד סגלה כי הוא על ענין סגול שהוא שני נקודות

כאלו ונקודה אחת תחתון שאינו תחת זה ולא תחת זה כך השמונע בזה ∴

כי התנין שחלוקים וזהו בפוכל דבון הוא כאו שאמרנו לפי שבפקודה' מגלה. וגם שני

מודותיו דין וחסד והאמצע אותו נשאל להלום שני הפנים דבון עד — הוא עומד

באמצע למטה לא תחת זה ולא תחת זה וזהו ענין סגול וזהש' סגולה וזהו ותהיו

שלנו מכל העמים כי לי כל הארץ כאו שאנו מרוצה ומגלה חובל ושרכנו מחמין פנים

בתורה לכאן ולכאן ועומד כאן באמצע ומז' אומר הקב"ה נצחוני בני ועכ'

אמר ואתם תהיו לי ממלכת כהנים כי כביכול הם עליו כאלופים עדנ'

הבלכה עד' או מושל בו צדיק ושבואת ירוצ' נעשה היחוד כי עומדים באמצע

ומחזים פנים לכאן ולכאן ונעשה ורווה ושני הנקודות ושלהם התחברות עם נקודה

התחתונה שעומד באמצע שוה לשני הקצוות וזהש' וגוי קדוש כי היחוד

הוא הקדוש שקדוש הוא לשון הבדלה והמוגבל שמבואר ומרפן די הקצוות

ואין מורידה ה' ודין זה.

לספות

להיות דווקא חוץ שאין זה מגמה ואז היא מופשטת להפליאה וזה מורה על פנים כלאו

- תורה ומצות וע"פ ראה שהכשר מצוה שלה שהאתרוג והד' חוץ לאגודה ואגודה סמוך
- לו כמלך ולולב שהוא כלו תורה הוא כמלך נמדשים השנים וע"פ זה עולה לו אומנו
- וזה משמאלו והערבה קשורה בשמאל דוד כהה ונמוך מן ההדס אבל אם הד' האגודה
  בדבק יותר שהד' הערבה כמלך הד' משחות הכוונה כי הערבה צריך להיות
  נכנע מפני כלן וההדס מפני הלולב והלולב ונכנע עם אגודתו מפני האתרוג
  כעם שמתנוצצים מפחד המלך יגאש ורחו העם ונועו ואם הד' ההופך לזו הד'
- בחינת מלך סך בחינת כלם שהד' הכ' קודם והד' השחתה ותגבר שמלך היא ע"פ סדר
  תשסק נכלם היא ע"פ א"ב והנה בגמת דעוהצ' היא ע"פ סדר א"ב ולמעלה בטמונים
- הוא דסדר תשרק וע"פ גמת יואי להיות לנו תפוסה בתשרק אם לא כשנתפס תחלה
- באב ואז באו לנו השפעה השאומות בסדר תשרק והמקובלים כי שסדר א"ב היא
  רחמים וסדר תשרק הוא דין והנה כשלא ניתן תחלה בסדר א"ב אבל כשיחמננו
  תחלה בסדר א"ב אז היו השפעה השאומות שבאו אלינו בסדר תשרק והדינים
- ? שבה מומתקים ע"י שקדמנו הא"ב בסדר א"ב כי התורה ניתנה בסדר א"ב ודע
  שהצירוף של א"ב אינו אז כצירוף של תשרק שהסדר של מלך אינו אז באב כלם
  רק כא הצירוף קשה אותיות כל והוא רכבה ובאש ושלוכל בעצר ומ' דוו
  מצמוף אל כ' והוא מן והוא רכבה ע"פ שאמרו [illegible] במן ומולו שצהש בלעם
- כו אלקיו עמו ותרועת מלך בו כי התוס' כתבו בברכות [illegible] שבלעם הו סולה
- לומר כלם אבל זהו אינו צירוף כלל ע"פ א"ב רק ע"פ תשרק הוא מלך וגו' ז"ל שהאותיות
- סדר תשרק מורה על ענין התנהגות ובדרגא תשסק צפע כי ידוע שמצרים נקמה
- ? תנין [illegible] ותנין הוא צפע ומורה על ושרגא שקודם שקבלו התורה
  בסדר א"ב את"ב הד' תשרק דין ושסק את' למצרים שותגרה משרגא והנה בנחש
  כתוב הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב שלפעמים נחינה שזהו ברכה גדולה
- דהנה רש"י הרגיש על לשון נשיפה שאין שייך אצלו בנחש שהוא מלשון שחיקה
  שהנחש כשנושך הוא עושה קודם ואח"כ מגיע כתוב לשון נשיפה בחוש בהרגש
- ואין בחרוז ולו הפל"ל שמקללת הנחש למדנו ברכה ואדם כי כתוב אלקים ונקש
- את הנרדף והיו תקומתנו בעוה"ב כי ואב ועשו עשו חלוקה דינהם לעקב
  עוה"ב.

...עוה"ב ולעשיו עוה"ז ועי"ז אין מזל לישראל וישראל נמשלו ללבנה ואמרו בזוה"ק שעי"ז
לית לה מגרמי' כלום כשם שהלבנה לית לה מגרמה ועי"ז כשישראל הוא נרדף ולפעמים
שהעכו"ם מבקשים את הנרדף ונרדף. הקב"ה הוא מודד כנגד מדה וכשישראל נרדף
בעניני עוה"ז אז הקב"ה מבקשו ונותן לו מחלקו של רודפו במדה כנגד מדה וזה
הו' ענין התאבקות יעקב עם המלאך של עשו שהוא ס"מ והוא הנחש שיעקב שכתוב
ויותר יעקב לבדו ואמרו ז"ל חזרו על פכים קטנים מכאן לצדיקים שחביב
עליהם ממונם יותר מגופם ופירש"י ז"ל לפי שנזהרים מן הגזל וה"ל שאחרו שיעקב
בדר חלקם עשו שהוא לעשו עוה"ז ולנו עוה"ב ע"כ לא רצה שום השתדלות
בעוה"ז כי כל מה שבא לו בעוה"ז בא לו בהשגחה בלא השתדלות שכן כתוב (בראשית לא)
ואראו בחלום והנה העתודים העולים על הצאן כו' יום כה ויאמר כו' וילדה הצאן
עקודים כו' ומה שפצל המקלות הו' כדי שלא יהו' מעשה נסים ממש שאסור להנות
ממעשה נסים ועי"ז משה עזר לנס יוכל הפ השפעה הו' שלא מחמת המקלות כמפורש
בכתוב הנ"ל ומש"כ אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי תרגום אונקלוס בצלותי
ובבעותי כי להשפעה השמימית צריך תפלה לקבל ההשפעה כמפורש אצלינו בעניני
במקומו ועי"ז שמר יעקב אף אלו פכים קטנים משלו כי לא יקח מה שלא בדרך השגחה
כי זהו חלקו של עשו והוי כגזל בידו וזהו שכוון חז"ל במש"כ שנשמר מן הגזל ומה
שענין עוה"ז אף שהוא גשמי כיון שבא בהשגחה הוא דבר יקר מאוד אצל הצדיקים
וכ"כ האריז"ל בעשרות שחשובים מאוד אצל הצדיקים ואמרו שכתוב אלו בקהלת
שהוא מתת אלקים והפס' בא בגבולו להיותך עמו בעודו ובעשה שיעסק בחלקו שבא
בהשגחה והו' רודף ויעקב הנרדף שבא בגבולו וזה הו' באומה סובה מן השמים
שזהו הצנור אשר עי"ז משפיעים כל ישראל לדורות שהעכו"ם מבקש הנרדף במדה במדה
ונתן לישראל מחלקו של רודף שהוא עוה"ז וזהו הו' ענין ההתאבקות שעי"ז הו' כח ליעקב
לקח מחלקו של רודף וזהו שמתאבקים כו' עד עלות השחר שהוא כנוי לעוה"ב שאל
כל זמן עוה"ז שנקרא לילה כנודע התאבקו ואמר וירא כי לא יכל לו ויגע בכף ירכו
ר"ל שהוא ראה שלא יכל לו לבדו שכבר יהו' לו עוה"ז כיון שהוא רודף רצה עכ"פ שיגע
בזרעו שלא יהו' לזרעו עוה"ז ובכל צרות אומה הו' רפואה גם לזרעו ושכן אמרו ז"ל
שמדתו של הקב"ה שמתקן מכה עם רפואה דכיון שהו' רודף כעת דכוונה לזרעו
ועי'

אך הרי גם נראה נרדפים ואח״כ מגיע גם לנרדון עוה״ז וכהש׳ ותקע כף ורך ועקב דהיינו
עמו כי הכף נקרא כף על שם שהכף היד הוא תמיד כפוף כי יש בהפשוטה שני
ענינים חדא כפוף ממש וזהו כשאוחז ודו ואינו משפילו בשביל שרוצה לעשות עמה
איזה דבר כי תכלית היד הוא עשי לעשות עמה ואז כף היד אינו פשוטה רק כפופה
כערודה כי יכול לעשות עם היד כשהוא פשוטה ואמנם כשאינו עושה דבר עם היד
אז הוא משפילו תחת הלציון והשפלה נקרא ג״כ כפוף והשתחואה צ״ל בלשון
זה הדבר יאמרו אותו היום הר׳ פלא כפוף לפני שאהו ויש הרבה ועכ״ נקרא היד
כף מחמת זה שתמיד הוא כפופה או בענין זה או בענין אחר והירך שהכף
שבו הוא מחמת שהוא כפופה היא ג״כ בענין זה שהוא כפופה על השוק ועם השוק
ושלה תאונת שוכר ממש הגוף שבו הוא השוק והרחק שבו הוא כפוף אחו
כורך גם הוא עגול כערפה וכמו היד שהוא עגול כדת שהוא עושה ואומר ותקע
כף ורך ועקב כי שירוד נעשה כף הירך דהוראה בזו שהי׳ נעשה כערודה
אז כשתקע ממקומו כי משוסם העגול סתום כערודה סתומה ועדיין אינו כבר
ממש אבל כשתקע ממקומו נעשה כבר כפוף בשעת עשו׳ והי׳ נעשה כמו העשו׳
לקבל ושכנער שוה דרק תוכן לדמח דורות ועכ״ אומר וזרח לו השמש כאשר
עבר את פנואל והוא צולע על ירכו עכ״ לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה
עד היום הזה כי תקע כו׳ והנה חשג״ פי׳ לו לצרכו והוא מפרחהם צ״ל חולין צ״ו
שנרפא מצלעתו וקשה מלאך אמר והוא צולע על ירכו וגם מה סמוכות לכאן
עכ״ לא יאכלו בנ״י וגם לשון בנ״י הול עכ״ לא יאכלו ועקב. וקנוי ואיך שבאמת אמרו צ״ל
חולין דף ק׳ שהך עכ״ לא יאכלו בנ״י נאמר בסיני אלא שנכתב במקומו מה״ אינו
ספק שיעקב שקיים כל התורה גם הוא לא אכל ועכ״ כיון שנסמך לכאן הולל
בלשון שעשוק ושם ושהי׳ נשאר שגם יעקב לא אכל ואמנם לבררונו שפנים בהנה
יאמרנו שנגה הוא בעצמו לא יכול כלל שהי׳ נרדף והתחיל לומר בסוף ורבו
להיות מושל לבנינו ולצאת ורבו וגם זה לא היה כי נעשו בנינו נרדפים
בנל מה חולין יש שבאמת כל היום שבנינו וחצינו במעשה אבותיהם שיהיו
גם הם נרדפים ועכ״פ לא רודפים ויכול לברות אבל כשאינו מחצונים
במעשה אבותיהם ~~שיהיו גם הם נרדפים~~ אין דרה תועלת כלל כנודע במש ומשה
חסם

חסד כי שהוולך יתגאו כשמתבוננים מעשה אבותיהם ועפ"ז אמר שפור ויזרח לו השמש
כמאמרם לו לצרכו והונו לצורך עצמו כאחר נתרפאו כי מכה צו הוי רפואה וגדל עדמן
על ולמוז והוכן צולע שלשון צולע הוא מלשון פוסח ~~על שתי הסעיפים~~ ועניין פוסח
הוא כמש פוסחים על שתי הסעיפים שפעם נוטה לצון ופעם נוטה לצון כ"ז הוא
בזה העניין שכשר והוי הם נרדפים הוא רפואה ואו לגו לא ועפ"ז אמר עד לגו ונופלו
בנו ושראל את גוד הנשה שלא לאשלל את מלחמה כי שנלחם ויעקב לומר שנופלו
בצבאות אבותיהם כי אם לגו והו' מעשה אבותיהם לגו ~~נופלו~~ ונפלו
לאוכל בצבאות אבותיהם כי אורדפה שלא יתנפלו חן שיהי' עומדת
לעד והוא להם לצנור ולכך כ"ל שיו' ונופלו כל עוד יהי' אלופי שהוא של
שר של עשו ואומר כי תקע כ"ל שמעשה כך וצנור ואז לנשל הפך גופו שמצ
אורדפה לגו והו' להם כמה ונופל ואם ושחות הצנור לגו והו' כלו שולחן עד השפע
עד צרוק הצנור שיהי' קיים ויצחק והוי' קיים אם לגו כשיהו' מעשה אבותיהם
שאז מצבורין להם צבאות אבות והוא צנור חצץ שחקו ויעקב שאוך הקטן שבושחותו
ונחלו אם והו' נרדף וקבל השפע עוה"ז אך שהוא חלקו של עשו ועפ"ז יתנהגו
אומר עם מה שכבר כתוב אלו של כי שמצות לת"ל שהם שסה ימי השנה
שבכל יום מעורר הורות לת' אחת ושראותו אותו שכת' דולקים ושם אמרנו
שמאורות לת' הוא קיום השנה דכל צרכי עוה"ז תלויים בטעמו אמרנו
שכיון שלת' של גוד הנשה הוא לת' הראשונה ועפ"ז הורה של ה' הוא דרה שאז
ניתן כל צרכי עוה"ז לכל השנה ואז' סבורנו כלל יומתק ונחה כי זהו קומת
צנור לישראל שבשבילו ניתן מעוה"ז אך שהוא ~~מהלוקה~~ חלקו של עשו כשמתבוננים
מעשי אבותיהם להיות נרדפים ולא רודפים אז קם הצנור של יעקב שהוא
ולא ינפלו כוו' קיום להורות ואולי שזהו תקיעה של שופר כי סבר אמרנו
שצורת שופר הוא צורת שוק ויפה ותקיעה הוא מעוררת תקיעת כף של יעקב
שנעשה כף עכוך ועפ"ז דרה' מצותו בשופר כפוף ויוצ"ז אמרו ששופר מערבב
השטן דתקיעה דמיושב ודמעומד שמורה על הכפיפה של הכף שהוא כחו לקבל
ושכינה כן כו' שהיו עומד ובין שהוא יושב ואמרו בירושלמי שאמר השטן הגיע
הזמן להתבלע כי מעורר עניין התפקות של יעקב על לדורות שאז נתבלע
ושקט

ונכבש תחתיו והודה לו על הברכות וזאת לנו ואמר עוד שאף ויעקב כאן ישראל
והוי׳ שאף כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל ר״ל שמה ששרה עמו הוא שפגש
חלק עוה״ז של עשו להורות לזרע אחוז אנשים של עשו ותוכל ושמעתה שזיך
לו הברכות שברכו אביו בעניני עוה״ז וזהו ע״כ שהודה לו על הברכות. ועתה
נשוב לדובר שעקרו של עשו הוא הס״מ והוא הנחש קלל לעמ״ש שהוא והוי׳ הסודות
וזרע חוה הם ישראל שהוא זרע הנקבה והוי׳ הנרדפים וזהו אורה אשית
בנוק ודוני׳ הצבא ה׳ זוהר ברושונה שהוא והוי׳ הראשון בהאמונה והוא הוא
ושורש הי׳ כשאתה תראה את הדופם ותהו יוסף די ותשרץ קודם שחלק
וזהו ושורש חוש שורשה אותך שתהי׳ מחמתו פועם ברוש והוא ושורש
עקב בסוף כשאתה תהלך לכוס עלוו הוא ופעוס עליך אחר׳ וכאו
שבוא זאת בניסיון דאשו אדם מעורר כעס על הנחש מ׳ משפט שהנחש
בראות הדופם את מלאו עדרה ואת הודם עושה טפלקין להוכגו לתפלה
אמונו וזהו דרכה לדורות שעוד אנו אומלון טוב עוה״ז תאוה כשאנו
נרדפים אנו מטוחים שוהפך את הקללה לברכה וכאו שהי׳ בבלעם שהוי׳
רודף ועד׳ כתוב כן אשלו וכן תאוה הוא ישראל נרדפים ועד׳ ראה
את׳ מרוש שישראל אחי׳ לא לאשול עוה״ז ולהגיע לנושך ג׳ אמונים ואשר
העמאות ראה את שלו והוי׳ רודפים לישראל עד׳ סבב את שהוי׳ נרדפים
מפני מצרים ובשביל שהוא התנין אשר כבר נאמר לתנין קללה כי שהוא
דרכה לישראל עד׳ סבב שהוי׳ מצרים רודפים אשר ורדוף את ישראל ואין להאמין
בפנה כי [כאן] זותה וזהו תשפך צפע שהצפע פעריקה לישראל נעשו ישראל
נרדפים ועוד כ״ן עלק שעלה מלכותה בסוני ודעת שכן הוא לאפרע נס
ושבאות הנפנים באו ע״י אאורתות כן כשהשלום אע״י מתגלה באו כוז
אחר׳ השפעה בתשוק כלל ופשמקום התורה שניתנה מסוני בואו׳ כוז הנס
מתשרץ מסן ואחר׳ וסתגלה דבר כאן כל שאחרו התגלות מלכותו בסוני הסוד
מלכותו ע״י קרני הוד במשה שנולד בחודש שהוא אדר דג ובא קרני הוד
כמלך פוסוו זהו וסחבוה שמטות כי ~~פהא~~ שבאו והבן שאותה כל ~~השא~~
האשך תשרף מורה אותך דוו לנו בחוות מלכות ע״י משה שקבל

כבשלה

כגודל מעלתו וחשיבותו והשפע בענין הבחינה של מלכות שהוא דל כו׳ ודל דוד
מתנוצץ ניצוץ משה כנודע ממש משה שפיר קאמרת שפירש מן המפרשים ומה
שהשפיע משה בענין קרני הוד שלא היה עד שהיונו באגודה תחת ידו כמו שהקיפוני
ויחד כל כו׳ המונים שקנו יחד מוך שבמצות כו׳ מונים הכו אמרנו שהורדנו
שהוא הצלם אוני באגודה גדל משה שהוא מלך ושמש והוא בישורון מלך כ׳ הוא הכן
קבל מלכותו מקרני ההוד וזה הי׳ אחר שהקיף את כל המחנה בענני הכבוד
ועכ״ז גם הוא הי׳ בתוך ענני הכבוד האגודה ומוצ׳ וכלל הי׳ להשפיע בחינת
מלכות לכל ישראל ואולי שזהו ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי
שהוא המלך ואינו חוץ לאגודה רק בהתאסף ראשי עם יחד ועכ״ז בישורון גופא
הוא גכ״ב בחינת מלך אך מה הכו כתבנו שאפני מה האגודה כלולים שאנו נוטלים
הוא בסדר הכולם למעלה מכולם והמרכבה נמוך מכולם שאז הי׳ בהוסף והי׳
השתחוות הסדר והי׳ ממלך עלם. ואחרו שעי׳ האגודה יחד ושלמת המונים
בחינת מלך נשפע שלמשה ועכ״ז לכל ותגבר המרכבה אשר ישו בו בחינת מלך
גכ״ל אמרו׳ בחומת שהי׳ הענן פולט רשעי הדור ובפרט על הזנב בק כל
הנחשלים אחריך שכ׳ רש״י שהן המה אשר הענן פולטם ואותם פגע חצו
עם מי נלחם עמלק רק אותן שהי׳ בתוך הענן לא הי׳ יכול עמלק לבוא כי הענן
הקיפם רק עם אותן שהי׳ הענן פולטם ובשבילם הי׳ כל התחרות שנלחם
בו משה וגם נשבע בכסאו שיהי׳ לו מלחמה תבוא כו מלחמת הי׳ גכ״ב מן
שישראל היו נרדפים ופגע חצו, שהענן שבהו שם נקראו הנרדפים מלשון
נרדפים שהמלך אליהם לרודפם ואמרו על עמלקים ובקש את הנרדף ואפילו
רשע נרדף מפני הצדיק ומש״כ שעמלק הי׳ רשע ולכן אין לחשבו ושחזק
בקשר׳ ונלחם ולכן ואפילו את נפרשהם ובזנב כל הנחשלים
ואתה עיף ויגע ולא ירא אלקים שבאו על ישראל איש שאמר שאתה עיף ויגע
ולא היית חושב למלחמה רק שהיו רדוף אחריהם ולכן ואפילו שלא
ירא אלקים כי באו לאותן שהענן פולטם מה׳ באלקים ובקש את הנרדף וזהו
הברכה לישראל שבכל את שפרודים לפרנסה ולאותנו עוה״ז
את הברכה מקום אליהם הרודפים כדי שיהי׳ אלקים נבקש את
הנרדף

רמא

למצות

הנרדף וע"ש ואמר כוונה על פי י' מלחמה לה' בעמלק מדור ולא חפצה לקלותם בפרו

כי עמלק שכל הוא ס"מ ואותו צריך בכל דור לעורר רבוצה כמו שעשה לעקד

והי' נזכר ענינו של ועקד וע"ש כתוב וכו תבואו מלחמה באוספם על הצר

הצורר אותם והרעותם בהתלבטות ונזכרתם לפני ה' שתפו אתם הנרדפים

כי וכו הצר על ארצכם וע"ש מועיל בתשובה כאמונו שהשופר מעוררת ענין

השופר של ועקד ומפלו בהתלבחות מעוררת מחמת ענין תקיעה וע"ש ונושעתם

כי' וע"ש ואולי שכבו הענין שהביא הרמב"ן שטוב ונתן לאגודה בכל יום ערבות

חדשות להורות שהערבות שאנו אוגדין באגודה לא שנתנה אלו בבחינת

מלכות כנ' שלא והי' גודר אלו הרודף ושוהי' נרדף את אלקים ובקש

את הנרדף אבל לא להוות עלק כך ד' שוכני הו לפנים מן האגודה כמו

שהי' בזמנן שעוג נכנס לתוך להדלין ושל לא שהם הו הלוחמים כמ"ש משה

אמר ליהושע צא כו' ובחר לנו אנשים יבוסשמם בדוקים ולאחוותן שיעלם

נלחם בהם כו הם לא נפלו לעורר מלחמה ולהחיות נצחון וע"ש אנו בכל

יום אתם שנעשה מצותנו אנו מסלקין אותן מן האגודה לומר שאנו עלק

עלינו דברו מסלקין אותן רק שתבלות כלותו באגודה הוא אדרבה

כל שהוא נרדף אבל כשהוא רודף אנו מפלו בכל אגודה והענין פולטו

ואולי שכבו טעם בקופות ערבה אצל המזבח ומקיפין אותה שהוא הלכה

למשה לומר שהוא כנרדף שהפגם הוא כרודף והוא עומד ונרדף ואז

הוא אצל מזבח ובא מנסך נבואים אותה דלהוי להיות הוקיט ערבה לעשות

רע"ב ואומרים מקודם מקפל אותה הוקפין לומר כשתהי' נרדפת עי' בחבטה

והוא שואגת את הכו טוב ונכללת עם הד' מינים אבל כשהיא נקפת

ע"י שמקיפין עם הלולב והוא בתוך האגודה ותתפאר שהוא הוא המשגיח

את תה' נחבטת לארץ ולא תמשול כלל ויש בהתבטה שני הלכות וע"ש

שאנו עשרת שאנו מזכיר גבורות גשמים בתפלה ואין משחנין את המלך

ולאעל המעון כדי להמשיך מלכותו בהנה מים שנמשכים הוא בשקלא

שהוא נרדף וע"ש אנו עולה רק ורד ובקורה מפני הרודף ומפני

והמשפט גופא מפני ~~שהוא~~ לפי שהוא מחלה לחטה כנרדף

ע'

רמק

יו' מפני חבוה ועפ"י מלך הוי' באותיות תשרק ועפ"י זה אות הראשון והתחתון
הוא תוקפו של מלך שאות הראשון הוא תוקפו של פדס ושבלעול וקואצב הוא
ג' שהוא אות שאותיות מלך בורחים אלא בתשרק בורח אל דבר שוגין בעדו
ועפ"י זה הוא תוקפו של מלך ועפ"י מושחין אותו על המזון והמצוה לפרנס
לו זאת משנה התורה כו"ל שנקראת משנה תורה לפי שאחר שלמד משה
התורה לישראל בכל המ' שנה שהוא בדרך אף שוב אחז"ל משנה תוספת
בתשרק שהוא תשעה השמונות בשחור ותפס בה זהו משנה תורה
והנה בסוכות שנעשה האגודה של כל הד' מינים בותה ועוד באו לכולנו בחינת
מלך שהוא נרדף ובורח כאו המים ועפ"י בחג נדונים על המים ואפל אנו
מצטרכים אף מים כי אותיות מלך בורחים להגן באות י' וכמו מים
שבורח להגן ועפ"י אנו מצטרך המים כמו הבורח שאנו מצטרך להנשך
בורח אבל שמע"צ הוא היום שהקטוח לנו שאחסו שלה מלכותו ברה ואף
שאומר המלך הקדוש ועד' התגלות מלכותו שהו' בסוכה ובשמע"צ ושם מצטרכים
פסוקי המלכות ברה' ואת עצ' לקח משה בחינת מלכותו ועוד לקחנו
אנחנו שוב ממשה בחינת מלכות במה שנתאגדנו בדנגע הפקוד עמו יחד
ועלה ואומנם עלנו הפקוד שהוא כסוכה שהוא כבורות ארעו וכו'
שלמו והו' בקביעות רק בדרך ארעי באו שמע"צ לומר שיהו' קיום ~~למלכותו~~
לבחינת מלכותו ולהאגודה שהורה ואו הסוכות יהו' לזה קביעות ועצרה
ועפ"י אין שום מצוה מיוחדת רק ניצב ונתקיים הראשונות ועפ"י אין מקיפים
אף בפסח לומר שהענו בחינת מלך נרדפים ופשאנחנו נרדפים
אף מלכים ובקש את הנרדף ועפ"י כעת אין מקיפים שהוא בחינת רדיפה
שאדרבה רודפים אנחנו הרודף אותנו וכו' הסת' אשר דודנו שכתבה מלחמה
לה' בעמלק מדור דור ללחום את הרודף ועפ"י כעת אנו מצטרכים המים
שבעת אנחנו בבחינת נרדף שלא להצטרך למקום שאנחנו בורחים רק מצטרכים
כי עתה רודפים את הרודפים. ומעתה נפרש הפסוקים אמר מקודם
ונדבר כ"ו בחמשה עשר כ"ו לחודש הזה חג הסוכות ז' ומים כי' ביום
הראשון מקרא קודש כו' ביום השמ' מקרא קודש כו' עצרת שבאמת חג
הסוכות

[illegible]

לסכות

הסכות הואיל ואנו שהם הגוף כל ומי עולם שאין הדופן והתמן צ׳ ואום חק לפו
שהוא חג הסכות והוא דורות אורעו ביום השמיני על עצרת שהוא הקבועות
של הוקף הנה ויותב אמר ולה מועדו כי שכלו עם שאר מועדים אשר
הוא השפעה השואות בזמנים משורשם וזמנים וש חות ותרב אשר
הוא בסכות שהוא שלוא ות דשורש הקפתם דענני הכבוד להוות בחונת
מלכות לכללות ישראל שהם באגודה אחת אף בהוספת: דענני הכבוד
הקיפם אז וחד כל פי סגור ישראל ובדעתו שלא ופלטם הענני כבוד שלהן
ותרוממו העדה נפל רק והיו כפופים ועל חטאו מהם אחד ופלטם ענני הכבוד
ובלוהם בזו עמלק להלחם ונעשו נרדפים ועוד בולנו מצות לקחת בו
מינים בסכות להיות נרדפים שהוא ענין שנתחדש אחרי שפבלו הו׳
אחד שעיר בסוכות ובשבבלצה באו בד מינים במצות כמו שמקבל הכל
בהעמדת הערבות במזבח ובחיבוט ערבה הכל כל ועוד ויחד
אחד אחד: סדר של כל המועדות שהוא פשורש נקודת הראשונות
של המועדות ואחר שהחג הסוכות וש דה משורש הראשון ואחד משורש
הלוי שאחר שפלטה הענן ונעשה נרדפים ושעוד תהי׳ הערבה מעול
ואחר כך מן האגודה ועוד אמר דפרשה צו אף בחמשה עשר כה תחוגו
חג ה׳ ז׳ ימים אמר חג ה׳ הל כמו שהפצון אלקי שלא ופלט הענן ואתם
ועוד נרחב כאן בסוכות מלא הל שהוא מלא תאוה דהאגודה אף בשבת
שבחטאים נפלט מן הענן אמר ולקחתם לכם ביום הראשון והלא עמדו בזה
במש יום הראשון והסו טו׳ לחודש הוא ועוד בקרוני דהנה ד׳ שואני
מקבלים דרך אגב והשפעה הוא בפס תשפט עוד אלא צורך של אתבש
שאו הוא ראשונות כמו התי והנה הצבוקים מקבלים התורה דרך אגב ועוד
מושפע להם דרך חשק אבל הרשעים שאינם מקיימים התורה שקבלו אות
באגב ומפש שאין להם להיות אחוזה בתשוקה ואף אף אפשר להיות
להם אגודה אם אין להם אחוזה כלל עפ״י כאן שיש אגב דרך אתבש
ויש להם אחוזה דרך זה ועי״ל ונמצא צופים בתורה דרך אתבש כדי שיוכל
גם רשעי ישראל להיות להם אחוזה בתורה ועי״ל שבאו את בתורה לרבות
כו

חמ״ד

כי זאת הוא עיקר אתב״ש ומרבה אף השער וגבול באגודה אחת, שזכו להם להיות אחוזה
דרך ישר ומעתה מה שהוא בגוב׳ או בתשלום אם ט״ו הוא באתב״ש אם הראשון כי שבסדר
זה בזה שני הקצוות יחד דהיינו מה שהוא בסדר א״ב אות פ״ב הוא באתב״ש אות ראשון
וכו׳ שספור אומר א׳ אם ט׳ אם ראשון כאן כי אמרו כאן לגדול או שבלטוה העין ואין
להם אחוזה אחרי שבלטם העין ישלהם אחוזה דרך אתב״ש ואמר ולקחתם לכם
בו׳ הנה בעיקרון ~~של ולקחתם~~ מ׳ של ולקחתם שביום זה עם לב של לכם הוא אותיות
מלך טהורות שהאגודה היא להיות או דחונת מלך וקצה וש להבין מה שדרשו מכאן
ולקחתם לכם משלכם שמתוכן לקחו דרשה זו לדברינו אפשר לומר כי כשמצרף
מ׳ סתומה של ולקחתם אצל לכם הרי מ׳ זו משמשת לכאן ולכאן ועוד שמ׳
סתומה מאותיות מנצפ״ך מספרה שש מאות ואז״כ כיון שמשמשת לכאן ולכאן הרי
היא כאילו מחצותה כאן ומחצותה כאן והרי היא כאילו ש׳ כאן מ׳ כאן של ולקחתם
אז״כ הרי מש׳ עם לכם ואז״כ הה׳ משלכם והבן וחשב די מונים אלו שהוראתם כאו
שאמרנו ואמר ושמחתם כו אחרו שלקחו דחונת מלך ותבן ותאור בו השמחה כו
אין עצבות לפני המלך ואמר בסכות תשבו חסר ~~להיות~~ להורות שאפי׳ שהעין
בלט העבר נחל עד הסכות שהוא האגודה שהוא ענני הכבוד חסר ואפי׳ עוד כל האזרח
בישראל שהם התבשדום שהם אותם שאין מאלו שבלט אותם העין עכ״פ נקראו
אזרחים שלא גלו מן העין ממ׳ ושבו בסכות חסר להורות על בליטת העין
וחזרתם להיות נדבקים שזהו כלל גדול להיות תמיד נדבק והוא המועיל לדורות
אבל למען ידעו דורותיכם כי בסכות הושבתי בהוציאי כו׳ שבהתחלת היציאה
הו׳ בסכות אלו עד שלא חטאו ולא ובלטו העין ואלקים חשבה לטובה
ומעשה זה כאה דקדוקים דמקראות אלו אמנון זהו הדרוש הנרצה בדברינו
לסכות שנתגלגל באושר התחלנו לכתוב דרוש בואת שם משה שהוא דתנה
עמדו על פסוקים אלו מוכתבים שאמרו ספדוו בתרוו ד״ף ט״ו ח׳ פסוקים שבתורה
יהושע כתבן כו׳ אפשר משה כו׳ וכתב ומת שם משה אלא עד כתב משה מכאן
ואילך כתב יהושע כו׳ אומר לו ר״ש אפשר ס״ת חסר אות אחת כו׳
אלא עד כו׳ הקב״ה אומר ומשה כותב בדמע כו׳ ואנו מובן התירוץ ואמנם אפשר
לומר דהנה אמרו ז״ל כל [שעקת קב״ה] המוריד דמעות על אדם כשר הקב״ה סופגן ומניחן
דבות

דבות גנזיו וכתר יעמדו בזה למה סופסן ולמה מניחן דבות גנזיו ואפ"ל דהנה הגאון
מוה' שלמה קלוגער זצ"ל מברודי בספרו עין דמעה כ' שבהדמעות שבוכין על אדם
כשר הוא הטל של תחי' שאמרו ז"ל שמחי' המתים בטל של תחי' וכ' שאמרם
מספרו לפי שהוא מבכי' על מת צדיק ע"כ מו להחיות המת ואח"כ מצינו הדבר
במדרש וזהו תחי' כאת לדיון בו ועי' אמרו שסופסן ומניחן דבות גנזיו שאמרו שטל
של ברכה הוא בגנזי ברכות וסופסן כו מחי' בהם המתים שאומר שמתו במספר ומחי'
במספר והנה אמרו ז"ל על וימת שם משה עבד ה' שאחר מותה הוא עבד ה' שעומד ומשמש
וזהו נראה דהנה המקובלים אמרו על מדת מלכות שנגלי' ולבשת מות וע"כ גם אחר
מותה משוג מדת מלכות ומשה שקבל מדת מלכות וכו' ה' גם אחרי מותה חי והנה הוא
עבד ה' וכמו שאמרו עבד מלך מלך ולכן כיון שהוא עבד ה' גם אחר' הוא גם מלך
ואמנם אינך מפשר שיהו אחרי מותה עומד ומשמש ע"כ אמרו שכתב בדמע ז"ל באותן
הדמעות שבכו עליו שאותן הדמעות הוא טל של תחי' וע"כ הי' אחר המות בחוננת
תחה"מ והו' שפור כותב גם אחר מותה חזק וימת כתב ד' אותן דמעות שבכו עליו
ותראה פליא שמן וימת עד ועבד ושל טל תיבות ש"ו ועבדו הי' טל של תחי' והי' יכול לכתוב
וימת גם אחר מותו ואמר הרא"ז והנו ויקבר אותו כו' ופירשו ז"ל שהוא קבר את
עצמו ויכול המת לקבור את עצמו שהי' בו בחוננת תחה"מ וכמו שהי' יכול לקבור את עצ' כך הי'
יכול לכתוב ואמר הרא"ז דהפסו' לא ידע איש את קבורתו כו' ואם הי' אחר קברו הפי' הי'
אדם ולא ידע ואפילו הפי' שהקב"ה קבר אותו ז"ל לפי זה שפירשו שהוא קבר את עצמו שהוא
מ"מ חוץ מן הק' ולא ידע איש את קבורתו כי דהרו כתיב בו לא יעשה אלקים דבר כי אם
גלה סודו אל עבדיו הנביאים ואם הי' הקב"ה קובר הי' מגלה לאותו נביאים [ואף שאינן
זה סתירה ממש כו"ל אחרי שמשה הי' יודע וכו' שהי' בחוננת חי גלה סודו לעבדיו
הנביאים קרוין כו' אף ז"ל שבכה פלמוני הנך בוכות שמר ספר שאחרי שמשה ורע יפוח
קרויין כו' גלה סודו ואמר שכיון שמת מה לא קרוין כו' עבדיו הנביאים כי אף שנקראו עבד ה'
גם אז ועומד ומשמש אבל נביא לא מקרי ואז כו לא אמר מנו אז שום דבר של נבואה והקן]
ואמר עוד רז"ו ומשה כן כו' לא כבתה עינו כו' הוא אונו את כשרון מתים ויכול הוא לכתוב
גם אחר"כ וסמך ועבדו כו' שע"י דמעות אלו הוא יכול לכתוב וכו' ואמר והושע מלא רוח
חכמה כי סמך משה כו' ועוד אלו שבכה מושב מה שכתוב במשה שנצטוה מפי הגבורה
לסמוך

לסכות

לסמוך ידו עליו וכתוב שם ויסמוך ידיו עליו שסמכו בשתי ידים ועשה יותר הוסיף על הדבור'
וכפה נצטוה לא תוסיפו ולא תגרעו אבל לדברינו נראה שבאמת דחוי לא סמכו אלא בידו אחת
לקבל החכמה שבחוץ אבל זה הי' חסר מ' פסוקים אלו שכתבם משה יותר מותו וכיון
שנצטוה לסמוך בידו אחת כדי לקבל ממני התורה הוצרך גם אחר ~~משתי~~ מותו
לסמוך עוד בידו אחת ומש"ה שם שסמך בשתים ודיו היינו על אותו סמוכה של אחר
מותו ולפי שאמרו גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם ע"כ שפיר כשסמכו
אחר מותו אמר והושע פי' אלו שלשון אלו מורה על יותר מהצלצם כמו אלו על כל
גדולתו יומר טעמא כי סמך משה את ידיו וע"כ לאחר מותו כי לא דבר על לא תוסיף
ושמעו אליו בני' כי השמועה הי' מאשר קבל ממני גם אחר מותו שהוא יותר ממה
שהי' אפשר בחיי ויאמנם שלא תאמר שנתוסף גם אוצה בדבר למעשה ע"כ אחר
מותו אחרו שהוא גדול במותו יותר מבחייו ע"כ אומר שלמעשה לא עשו רק כאשר צוה
ה' את משה והציוו לא הי' רק בחיי כי במיתתו חפשי וגם שהפך נטל ממני בחיי
הציווי ונתנה ליהושע וכמ"ש קרא את יהושע ואמר שמני יוצא לא שוה יותר למשה
ואמר ולא קם נביא עוד כו' לכל האותות כו' המורא הגדול אשר עשה משה לעיני
כל ישראל רת"י משה לעיני כל מלך וסמך לי' של ישראל שכן מלך מתחסך סמוך
לי' נרדף וכל דבחינת מלך ושלו גם אחר מותה מחמת מלכות
רגלין וחדשת מות וכל דהוא שהי' בחינת תהמ"ו וזהו המורא הגדול וכמ"ש
על ים לפני בני ושם בי' הגדול והנורא שהוא ים תהמ"ו וכן ה' במשה
בחינת תהמ"ו שגם בעיני זה לא קם כמוהו וע"כ סמוך התחלת התורה
בראשית בחי' דל שברא בחי' חמשה בראשית אחר המותה הו בחינת
תחיו ומהראשית

בה' לחנוכה

אלא יש לדקדק כאן שהוא מדרש זה מה להוציא

והבור רק אין בו מים והנה דקדק בשבת דף כא-כב אמר רב כהנא דרש רב נתן בר מניומי
משמי' דר' תנחום נר של חנוכה שהניחה למעלה מכ' אמה פסולה כסוכה וכמבוי ופי'
רש"י דלאו שלטא בה עינא כו' ואמר רב כהנא דרש רב נתן בר מניומי משמי' דר' תנחום מאי דכתיב
והבור רק אין בו מים ממשמע שנאמר והבור רק איני יודע שאין בו מים אלא מה ת"ל
אין בו מים מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו והנה על הסמיכות כבר הקשו בזה קצת
בקצת ובמקצת הדבר ושלו בו כמה פנים וכעת י"ל בו פנים חדשות ומעניני דהשתא
שאנו עוסקים בשבוע זו שחל בו חנוכה מקום ונדרש ונשתמש במש"ח (מקץ) ללמוד הלאו ולהקל
לעניינים ותקדים וממצה דרש רז"ל (שבת קכ"ב) בקרא לטמא פותחין לו בקרא לטהר מסייעין
אותו וכבר עמדו תוס' שם (עיין יומא) בזה לאמר דבחולין אין פותחין למסייעין ואינו
כשפותחין לו אינו מסייע ונדחקו תוס' לומר שסייע הוא יותר מפותחין ואפ"ה הל"ב מהסס
כשפותחין אותו ולכאו' מצד מסייע והרי כשמטה הנוקף חוטו קצת הוי מסייע (יו"ד סי' קפ"א ס"ד) ועכ"פ
כשפותחין פתח ודאי הוי מסייע ומה שיש במדבר זה דרך דרז"ל שהכתוב הזה
אם ללמוד הוא לאו ולעניינים ותקן חן אמרו שלמה נגד נר חנוכה שהוא לנו נגד האונים
והנה ידוע מאמרם בת קול [illegible] סוכה ונו' שאומרה למזבח לוקס לוקס וכו'
כמ"ש רש"י שם שבה הי' בועז מתחלת בן ואמן
הי' כשנכנסו האונים [illegible] ורשו לוקס בזמנו הוא זאב ולפשוטו הוא משום
ותסגוהו באחסנתא' ותדבני מדבחא / צבחום נו'
שהמזבח הוא כחלקו של טורף הכתוב בנימין זאב יטרף קראו לוקס והנה
מלבד שזהו ענין לוצנות לשנות הכתוב לגנאי וכן לשנות המזבח לגנאי ובפרט
הנה זהו הוא בלשון עלגו מלשון לעג בלעגי, ושם מלך הרשע שהוא שמו
אנטיוכוס מורה על כן ובזה אנטי הוא בלשון יוני נגד ווכס הוא מלשון לוקס כן
וז"ל שהוא דרכו ורשעו להיות מתנגד להמזבח שקראוהו לוקס כו' הי' מרשע
שבקרוב הגדול עם המזבח ורצה שיהודה מבבו וכח גם חצוה להעלותו על המזבח
וכל ענין התנגדות הוא לצנות והנה לוקס הוא אותיות כסלו ונודע שהוא ירח כל
ככסלו הוא מדה כנגד מדה (סוטה ח:) ותקן לעג באתב"ש הוא כה עכ"ז עשה ית' שמדה כנגד מדה
כשבוהו שעשה לצנות לקרוא למזבח לוקס וכל עצמו הי' להיות עושה לוצנות במזבח
בקריאות שם לוקס שהוא אותיות כסלו עד במפלתו בכסלו ורמז בו שהוא באותיות
אתב"ש לעג והנה תיבת ענינים הוא אותיות עם יון ובהם אם ללמוד הוא ולעג
כמובדה שהי' לעג עשה וכאבדתו לשבור השעון גם באותיות לעג שהוא כה
בזות

דעת בש׳ ובכללו שהוא כלבנותו לובש ואומר לעניים ותן חן שלעניים הם ראשונים
שהמתיקו עם יין בצורות עניים ותן חן רת׳ ח׳ נחות ואומנם שורק הדבר דטעמו
אינו נותן הצורות הללו עם יין בצורות עניים לא שורש מדברו הנשנה שמשה רבינו
מ״ה כא: ד׳ ה׳ שנה דל ב׳ בשם מדרש רנעלם
ה׳ שורשו בבונה ומשה שרשו ה׳ ענוה אלמוו שורש ענוה הוא בבונה ועם אהרן שכתוב
דרשו ז״ל בזוהר שור ד׳ שקאי
שני שדוך תאומו גדולה משה ואהרן אחרו שהם כתאומים אף מאחיו אומן שעם אהרן
שרשו ה׳ בבונה כי שורש ענוה הר׳ מאהרן שהוא גדול ממנו וכתוב וראך ושמח
ברכות נה.
בלבו אף שורש ענוה התחיל בו והנה ממה שפרשו ה׳ בצלאל בצל אל היית אל שבונה
נקראות צל כי אמרו שבצלאל הוכיח שהקב״ה אמר משכן תחלה ואחר כלים וזהו
סנהדרין צג:
ענין בונה שמבין דבר מתוך דבר אף שמשה אמר לו כלים תחלה הבין הדבר מתוך
דבר שבצלאל דוגמת נבואה תחלה המשכן לענין הנבואה הוכיח בבונה שגם לענין
עשיה בפועל נבואה כך ואין חכם כבעל הבונה (שם) ועי׳ אומר בצלאל אל הבית אלמוו שבונה
נקראת צל ועוד נראה מן הכתוב שבצלאל נתמלא בבונה בפ׳ ויקהל כתוב
ועשה בצלאל ואהליאב וכל איש חכם לב אשר נתן בו חכמה ותבונה בהמה כו׳
ויקרא משה אל בצלאל ואל אהליאב ואל כל איש חכם לב אשר נתן ה׳ חכמה בלבו
ולא כתיב כאן תבונה אלא אף תבונה דהכא קאי גם על בצלאל לבדו כתוב
והכא בהמה לשון רבים קאי רק על חכמה שבקראו כו גם באהליאב לא מצינו
בכל המקראות שיהו׳ נכתב אצלו תבונה רק אצל בצלאל ~~לבד~~ לבד כתוב גם
בשאר מקראות תבונה שהי׳ שרשו בבונה וכ׳ ועי׳ נאמר אליו בצלאל אל ועי׳
שער הכולם בבונה כולם בצלאל ונעשה לך ועי׳ קרח שערער על משה ואהרן שהוו
הבא ברש״י עה״פ ויקהל עליהם קרח
בבונה ואמרו עליו בתחומו שהו׳ מקהיל בדבריו, לליצנות ונאמר על קרח ועדתו אל
חגיגה ט׳
תוספ׳ לעיל פי׳ כולם בצלאל ונעשה לך. והנה מזבח עולה עם בונה ועי׳ עולה מזבח
כי כמספר בנה שחסר׳ כי השורש הוא שלשה אותיות בלא ד׳ ועי׳ ואינם דין?
שפגמו במזבח שהעלו חמור ושקצו אותו מזבח והסכימו ופגמו בצלאל ועי׳
ונעשה לך והנה בנה שאמרנו שעולה כך ועם הכולל הוא חן ועי׳ בונה שחשב
חן גם תבנ׳ שחן תמיד מותם לרון ובמש׳ ונח מצא חן בעיני ה׳ גם כתוב (משלי ג׳)
ומצאת חן ~~[illegible]~~ ושכל טוב בעיני א׳ כו׳ ובונה הוא בג׳ ראשונות שכתב הוא
להבגלגלות והחכמה הוא להבגלגלות ובונה הוא הבינונים. והנה מבונה עד
סוף

סופן של ספירות היא ה' אורות וכל הספירות שלמטה כלולין בה אצ' הוא כלל
ח' נרות וזהו אם ללצום הוא ולוף כלל ולעניים ותן חן ח' נרות וזה חנוכה
מן כה שבכה בכסלו שהוא ל"ף דוות בה"ש שפגמו בבונה ולכן נצחום והושפע
עליהם ח' נרות ועד"ז מיושב קושית הפוסקים [ע"י באלה סו"ת רגע] שעושים ח' ימים חנוכה והלא
הפ' שמן שנותר ונס א' ולא הי' נס רק ז' ימים וכבר אמרנו בעניני כמה פנים ולאחרונה
עתה שעושין ח' ימים כי הי' הנס ~~שהמאור~~ שהאורה אורה מבונה שהוא חן שהוא ח'
נרות ועד"ז י"ל שפור שאחד לאמתתו אחד אבוי אחד ולא מצינו בשמה כהנים גדולים
שנתיחסו אחר אבותיהם בקרא ובבה"ק חשב ח' כהנים גדולים וכלם אנשים מתייחסים
אחר אבותיהם וכן יוחנן כה"ג גופא בדורותינו וכן שמעון לא נתיחס אחר אביו
כי זהו כבודם של מלכים וכהנים גם בימנו עתה בין האומות שאין קונין להם יותר
אבותם כי בו בשמו לבד להיות פקיד והושע בן גמלא ושמואל בן פנחס ז"ל
לכן שלא הזו הגונים עד"ז וחסדו אחר ועד"ז מתתיהו שנזכר לשבח מא' ותפן אחד
אביו אלא משום ששמו שלאביו מורה על הנצוח כי בואחן אותיות יון חן ח'
שבנצוח של יון הי' חן ח' נרות ועוסוף הדובר ועד"ז י"ל שחותמו של כה"ג הו' אחר
אביו וזהו הפסק שנמצאותה' דבר שמצאו ושלא נמצא בו יון והורה שהי' להם חן ח'
נרות מאורם מבונה ועד"ז עושים ח' ימים והנה הם עשו וג' פרצות בעזרה (מדות פ"ב)
והנה בגמרא אמרו"ל (במדרש איכה ד') ששפך חמתו על העצים והאבנים ועד"ז פרק וג' פרצות
אלו הי' ות' מאור ח' נרות אלו שבכר שפך חמתו על עצים ואבנים ובונה במספר
קטן עולה וג' ועד"ז הוסיף [אור] מבונה אשר אלו שפסל זה הנק פרצות הי' קשה
מאוד שיאור אורות מבונה שעולה ג' וזהו שאמר דל' אם ללצום הוא ולוף בו' לטמאו
באתחנן לו שפרתו להם הפרצות אלו בכבוד שאוכ' והי' נקל לסווד לעניים לותן חן
ונמצא שפתחו אלו סוויו לחן וזהו לעניים ותן חן עד שפתח ללצום הוא ולוף
ומיושב עפור מה שהרגישו בתוס' והכן והנה ובכן בצה מה שנוסף בהלל לחנוכה
דינה ונו שמונה קבעו שיר ורננים שחשמונאים הכהנים שפסלפתו קבונה
קבעו חנוכה כמה שנצחו היונים שפגמו בבונה והנה ומה שנוסף הוא ~~בונה~~ ויסוד
והנה בספירת הבנין הוא יסוד בבחינת בונה בחשמונאים שהבעת שהוא
גמר החשמונאים נגלה לפרסום בבונה וכן מלכות שהוא גמר ספירת הבנין
לפרסום

רן

לפעמים נעלם ביסוד ועי' ליסוד הגלוה בבינה ועי' תבער שיוסף דכתו ויעקב דחן ובמש

בן פורת יוסף בן פורת עלי עין כי העלהו מיסוד עד בינה ועי' קראו רז בן לשון

בינה ואמר פורת היו לשון חן ופעל לשון זה אחד נעם שורשו ביסוד וא' נגד אמתו

עד שורש היסוד שהוא בינה ואומר עלי עין ה"ל שהעלהו עד בינה שהוא עין פלא

ותבא עוד שבינה היא עין כי עולה במספר קטן וג' כאו בינה ועי' ז"ל שרוח

אלקים היה בינה ממש הפקוד ונעלמו אותו רוח אלקים מרחפת ובתבונה כו'

נפרד כתבונו ודל שנהו ותבונו של בפלגות על שוה תפאולק היה הבינה ועי'

עוד אמר ונעלמו כי רוח אלקים שהיה בינה ולכן מש ורוח אלקים מרחפת עפ'

המים היא בינה ונשמתו לו, שכן כוונת מספרי המקובלים ועי' מעשה שעשה

בבינה עשה נס במים דקוש ובהשלכתו לנהר בסוד זה ורוח אלקים מרחפת

עפ' המים ועי' המתוק ע"ז הנחשים והעקרבים שמונחים במים ותבא שנחש עקרב

רת' נע' שהיו אותיות חן לכ' כך שבאו ע' במקום ח' מפורש אחפר שנתחלף

ע' מלפני אחר ואולי זהו סוד שוא נח ושבאו נע' שנאמתו נחש עקרב רת' נע'

ע' נח שהיו אותיות חן נעל ע' כי נקודות שהיו שוא כי בינה ויש בה ב'

נקודות נקודת חסד ונקודת דין שאנשם בינן מתאחדין ובשפדין היו בהשקט היה

נח ותשואות חן לה ובשאת עוסר הבטן הוא נע' והנה יצחק אבינו שנתעלה בעקדה

נעלה בבינה ביסוד ורק ~~מזבח~~ עקדתם כי המזבח ורק היה מלשון דינה ומזבח

כבר אמרנו ששורשו בבינה הנה ולכן ז"ל שרוח בן שרצה להציל את יוסף

ואמר השליכו אותו אל הבור כי בור עולה רח' כמספר יצחק לפי שהיו יסוד

ורצה להעלהו אל בינה והיו ניצל כמו יצחק בעקדה עלידי העלאת אל בינה

ובהש' לאמרן הציל אותו מידם להשיבו אל אביו שכן קופסן לאביו אבינו אברם (רש"י שמות)

אברם והאו יצחק שהשיבו בשורש הגלות יצחק בבינה ולכן שנצחק בהעלתו

ע"ג ~~המזבח~~ העקדה הי' השטן מקטרג לאמרו משה נפה של אופן שהיו (ולקח את... ביום השלישי)

שהתפללה שלא והי השטן מקטרג גם הנקודה שלא והי' ~~עם~~ יום שם בבור

שגם זה נחשים ועקרבים ואו הנקודה כי נקודה של נחשים ועקרבים ע' חן של

בינה ובהש' ועקב. בן פורת כי' עלי עין רת' עקרבים וי נחשים שבגימט'

הי' בכחו של יוסף להעלותם אל המים וכמו משה שהתגבר על המים

דף

כן שמצינו הקפידו בין עטרת המשכן דאמר כו' הגלהו עד יחזקאל יצחק שמם קטרת השלחן
עד מות חן שזעקו שחלק השלחנות הו שלחן על אחד ההרים הגבוה וחשש שמאסף
שלא הלך כהן משלחנות ד' בצלא ויאמר לו תקורות המנורה ומצא מקום הסמוכות
מרכז ארכה כו נר חנוכה שהניחו למעלה מעשרים אמה פסולה כסוכה וכמבוי כו.
נר היה מכוון ונגד שבשבעה ספירות כל אחת כלולה מעשר ספירות שהוא סוד
מאה ספירות ולכן ספירות הקודמות שהוא כנגד חכמה הם קודש עליונים
אמה ועד אין להניח נר למעלה מעשרים אמה כי הוא אותו למעלה משורש כונה
כמו סוכה ומבוי שלמעלה דבוקה עין רואה שנקרא עין וכל ועד אמרו כסוכה וכמבוי שהעין
היו בתלו משום שלמעלה כמה עיניו אין עין למעלה מכוונה וכמו שאמר עין של בונה
עד' גמר ומשך על עקרב ונחש עין שבעין וכל עד סמך בדרש של הבוה
רוק כו' ואבל נחשים ועקרבים יש בו ונגדר ומשך עליהם וכנה אמרנו לרמז שעפ'
וחסו לשמתה' אחר חנוכה ולכן שהוא אותיות. ואין חן והנה עדיין נשאר
בקולמוס לבאר דהנה אמרו ~~אמרו~~ בברכות דף כט' יוחנן כהן גדול ששמש בכהונה
גדולה פ' שנה ולבסוף נעשה צדוקי אמר אביי שהוא ינאי [פירש רש"י ז"ל] שהרג חכמי ישראל
ואבל זה לדבריו הכל שנעשה צדוקי אחר פ' ומשמתו יש להעיר למה ומה אחר
יוחנן ודוד יש להעיר שבפסוק דיומא דף ט' בהושן על יראת ד' תוסיף ימים זה
מקדש ראשון שעמד ת"י שנה ולא שמשו בו אלא י"ח כהנים גדולים וגורסת
רש"י ח' כה"ג שכן דברי הימים נחשב רק ח' כהנים במקדש ראשון
ושנות רשעים תקצרנה זה מקדש שני שעמד ת"כ שנה ושמשו בו יותר
מג' מאות כהנים גדולים צא מהם מ' שנה ששמש שמעון הצדיק ושמונים
ששמש יוחנן כה"ג עשר ששמש ישמעאל בן פאבי ואמרו לה י"א ששמש ר"א בן
חרסום מכאן ואילך צא וחשוב כל אחד ואחד לא הוציא שנתו. ויש להעיר
מתתיהו שנעשה נס חנוכה על ידו הו' ודאי הגון יותר מאת יוחנן ומנם
למה לא חשבו בש"ס ואם לא יוחנן ומום קשה היו וגם מבני זה לא
יוחנן והרי הוא אוני דכלל ושנות רשעים תקצרנה [ואוי בזה ... לפסוק ... יראת ה'] כו' מה שלא
שמש בכהונה גדולה הרבה היו מתמת שהיו ~~...~~ זקן כשנתמנה
אין זה קושיא שלא יוחנן ומשך קשמואל שהוא משום שבכהן הו' זקן ויותר
שלש

[בגליון: תמיהה אין זה מובן מבואר של ...]

לחנוכה

שלש מאות כהנים לאו דוקנים הוו רק לפי שהשרים הוו מתן קחצו ומזהם משום שאוני
רגילים לשמש והיו הכהנות מקפחתם וע"כ נראין שאותן של מתתי' שהיו והחן
ששמשו פ' שנה כ"ה כהונה גדולה וע"כ הי' זקן וכשנתמנה בני אחרון שהיו
מתתי' הי' גם כ' זקן אולי והוא משמונים שבשנה שנתמנה יוחנן ותפסן שספר
הי' לו בן וע"כ אין חודש אם לא שמש הרבה שנים אחרי שספר הגוי
למבורות קודם שנתמנה וכן נראה מסופרו ובדברו בימים ממש בחנוכה
וע"כ ל' שמשו תחסו אחר אבון אויל שבפוץ נעשה צדוקי כי זהו שדחו לספר
קורותיו שהי' כן יוחנן ואח"כ זקן הי' כשנתמנה וע"כ מה שלא שמש הרבה
לא משנים שהיו בכלל שנות השמונים תקצרנה כי ספר הי' מהם הרבה קודם
שבאו יוחנן כי כין שמעון הצדיק ליוחנן הי' קרוב למאה שנה כי
מתתי' תפס המלכות ~~הבית~~ רו"ד שנה לבנין בית שני כמבואר בפק' דע"ז דף ט'
ונקדמו לו שמעון ויוחנן ששמשו פ"ד שנה עבדון חסר צ"ה שנה שבוני לבניי
ששמשו והוא אין צ"ה כהנים כי לא מלאו שנתן בפלהבחון ובדברי הש"ס
פק' דיומא ואחד כאן יוחנן והאריסק ימים ושנה מתתי' אחד ולא האריסק.
ימים שלא נמצא שגם הוא מכלל אלו הכהנים שקדמו ע"כ יחסו אחר אבון
שמבאין נראה שאמת שיוחנן שמש פ' שנה קבל היוני ההתמעטות בקנאות
ואין תמצא שלא חי הרבה אחר מקבלות שהיו שמונים ומאה רמז ושי קשאו
של תבוא יון תן כי ותפס שאמרו כל זמן שמשה בכהונה הי' צדוק ואח"כ
נעשה צדוקי וקודמין היו היוונים מתגברים על ישראל כי גלות יון נמשך קפ"ח
שנה כמש"ש פק' דע"ז והי' רחוק שוהי' נעשה אח"כ הנס על ידו שלכפה הקב"ה שיהי'
נעשה צדוקי ע"כ לא נעשה הנס על ידו רק ע"י בנו וע"כ אחרו בספורו
הנס בהודאה למתתי' אחר אבון והנה נראה שאין מתתי' ומלך נקדש להם
שם חשמונאים ודברו אמרו בפק' דע"ז מלכות חשמונאים ק"ג שנה מלכות
הורדוס ק"ג שנה ונהו משנים שהתחיל מן נס חנוכה ע"י מתתי' שהי' בשנת רו"ד
לבנין בית שני והמה יוחנן הוקם גדה' כהונה ומלך שאמר אבוו
הוא יוחנן הוא ינאי ואת"כ מפני מה לא חשבו למלכות חשמונאי ק"ג שנה
ואו משום שהוא יוחנן אויך שהי' מלך כאותה להדיא בסוגיא דקידושין דף ס"ו
ע"א

חנכה

אבל משום שוב ונים תקופה עליהם להחשיב פרו גם אחז"ל הו' וכ החומום

• תקופה ובאמת (עפ"י דעת ח"ו) קס"ו שנה לפני החורבן פסקה מלכות רומי ~~מהם~~

~~אז~~ ומה' חשב מלכות חשמונאי ובית הורדוס ומ"מ ששם חשמונאי נתקבל להם

אימו מתתי' ואולך לאנקודם ומ"מ עליהם כוונו ק"ג שנה למלכו חשמונאים

ואתן אינו בכלל זה ומשום שלא הי' שם מלכות כי חשמונאי הוקבע לשם מלכות

מ"מ לא חשב לו' המלוכה חוץ החשמונאים והנה טעם לשם חשמנאי כבר

כתבנו במהדורות הראשונות וכעת לפי דנינו י"ל שהיו אותות ח' שמונאי

י"ל שמתתי' היו כהן אך שלא האריך ימים ואינו בכלל שנות השעים תקצ"חנה

רק בכלל מלכות כי תוסף ואנים שהם אותם ח' שמונאים בדה' ולפי שהוא כהם ומ"מ

נעשה הנס הזה עד קראו גם לנס הזה חנוכה שהוא אותות ח' כהן ה"ל שראוי הוא

לעשות הנס ע"י שהוא כאותן ח' כהן שלבות ראשון שנמנו בדה' ומ"מ קבלו אותם

~~אמנו~~ ואז ואולך למלכים וקראום חשמונאים כנ"ל. ~~ודוה"ל טעם שמשם ואולך~~

(קידושין ל"ה) יחסם בשם חשמונאים שהוא לדברוני ח' שמונאים כו"ל ונאו שהוא ואחון אומר ~~כאמם~~

• שאמנו נשבות בבהר המועדים והוא חלל ואך שאמרו שם בשבת והוקש הדבר ולא

נעשה אבל עדיין הוו נתלין להרהר אך כיון שנעשה הנס הזה ע"י הוברר

למפרע שאינם חללים שאלולו כן לא הו' נעשה נס של נרות ע"י כהן חלל אחרו

שעבודתן מחוללת ומ"מ קראום ח' שמונאים ה"ל שהם מיוחסים כמו אלו ח' כהנים

~~שמונאים בדה' שלא מנוים רק בכלל וכו' כי גם אלו הם מיוחסים~~ ומ"מ

י"ל שלהשיב אחר ואחון הוא ינאי' שהי' שמו ינאי רק ממתתי' ואולך הבקו לשם אבון

ואחון שעליון הי' הערעור של חלל וממעשה דח' נרות אין נתברר שהוא כשר

מ"מ קראוהו ואחון ושפור ג"כ מה שוחם לאבות בשם אבוו כי בדה' וחסוהו

~~לעבודה ואחון חלל ונעשה כאחד ולא שמונאים בדה'~~ ואולי עפ"י בקחוני נבין מה שעמדו

• הפוסקים (דרי' ט"ז סי' תר"ד) מה לא קבעוהו ~~לשמש~~ למשתה ושמחה כאו בפורים רק להלל והודאה

• אך שלפי שט"ל לפי שבנס פורים סבר הו' קודם לזה פורש נתן טעם לבנות המקדש

ט"ו • לדעת קצת ומזה קודם הו' לגאולה ומרדכי וכו' בדורות שקרובים השבעים

שנה לגלויות והו' הגאולה ובתחלת תוספת להתגלגל ורבים מעמי הארץ מתיהדים

כתוב מ"מ הו' גאולה ממשית והו' ראשון משתה ושמחה אבל בנס חנוכה שלא

היו

אין אדם נתפס לדמיון ואמנם קב' שנה פשטה מלכות רומי עבדת הקורבן לאלהי' רק כו
שנה שעמדו בהאמנתו הפנימיות כאדמור דסך בעצם ודאי צורת קרובתך שלא תבינוה
האמונתהו רק שנים מעטים עד' לא קבלו משתה ושמחה כי אשר עקבו בהומיים אין אנשים
לדברונו בגלגל זה עתה שרצו לעקור בפרסום זה של כל הפרסום פרסום של מושון
מתחה נתפרסם שאינו חלל ואומרו דסוף מודות וה' הוו עושין שלא מצוו פסול
בעסוק של יהפך ודאי וה' אינו למשתה ושמחה כי אינו אלא מה פוסקין לעשות וה'
בכל יום כמ"ש דסק' דשבת דף ואלו הוו עושין לא להודאה ועוד שנראה שוה'
זה היה מוה' שהוו עושין שלא מצוו בפסול בצרעו של אהרן ועוד לאנטיוכוס כו משתה
ושמחה רק כאן ואלו וה' עושין הקודם כשלא הוו מוצאין פסול בצרעו של יוהפך
ובשבת ועכ' שעכ' לא וה' למשתה ושמחה עשו בהרו שהוא אין אסור להודות וזום
הוו כל יום עושין משתה תורתן מתי נעשה ועד' כאמת רבינו הפסקים קהל'
בזמת המקדש סו' הל' ית' כשהעתיק שהעתיק הך דסוף מגדות הל' שהוו קודמין את
הפנינים לא הערתו סוים המשנה כלל שוה' הוו עושין יום הו' וה' ממש לאהב' עניני
בדינו מלהערתו ועד' שהנך וה' הוו עושים הל' בהודאה שהוא מהשכיום שם ורק הוו
אומרים ברוך שמחר בצרעו של אהרן כו' והך ורק הוו אומרים הה' פורש של וה' דלקמו'
שאמרו דמלך לאהב' ברוך לפך ורק הוו אומרים אלו כך הלל והוו אומרין וכוון
שהרמב"ם וכוון שהרמב"ם לא הוצרך להעתיק הך דוה' הוו עושין כו' לפי שאינו אלא
למה שאמרו בספ' לא העתיק גם הך דפסק הוו אומרים כי אינו לחובה ועד' לא העתיק
בסדר שאינו להוד יגדל את ה' הפורש וה' הוו עושים כפשוטו במעשה ולא בדיבור
כל מעשה אפילו אם אינו חובה ממש וגדל מצוה הוו ודאי כי כלו היו לא עקבו דבר שאינו
אפילו מצוה [וגדל חנוכה אף שאינו גד' במעשה רק דבר תהוו דבר, עיקרו במעשה
והוו הדלקה ועוד הסו מא' קבעום להודות והסו כאן שקבעום בהלל אף שהוו
רק בדיבור מא' הסו קבעום והוו חובה אך מא' כאן שלא קבעום לוה' אלא לשפה
לא' אלו לא להודות מחצורים ומהל' עם שלא קבעום למשתה ושמחה משום דאינם
בטלו מגלה ושבת וחנוכה וכולם יש להם משתה ושמחה וכשנצחו להם וחגגו
המצות למקדש וחגגו הסעודות עד' בו כי שחגגו הסעודות אין צריך לקבוע
סעודה על סעודה ועוד שלא ואומרו משום סעודה שבכן שבמצות אלו הוו השמחה
ולא

ולא בגורל המצוה כי אם סדורה ומזומנה שחשוב לנו הסדורה עד לזו קבעו סדרה ונוסח
של יומו מתתי' בן יוחנן כה"ג חשמונאי ובנו מורה שמתתי' התחיל שם חשמונאי דוקא
נראה שגם יוחנן הו' נקרא חשמונאי הגדול ויוחנן חשמונאי כה"ג ולא להפסיק מכה"ג
דעשה המובהק והכנו או השמשפחה ולא משפכל שפה הוו שניהם הכהן ובנו
עד משפחות כהנ' שהיו גם כן שמותם וחשמונאי קוו סכן של מתתי' ובמקומו ובנו
של מתתי' קוו והנה קמה שאומרנו שנקרא חשמונאי ר"ש ח' כהנים שבמקדש
ראשון שכלם הוו מפנחס שניתנה לו ברית כהונת עולם ונראה שגם חשמונאי הו'
בספרי הובא בילקוט ט' בתוספתא ולא שונין
ט. מפנחס כי אמרו שבבות שני הי' פ' כהנים מפנחס ואולי היותה הגונים הו' מהם
הובא ברש"י ב"מ קי"ד: ד"ה לאו כהן מר
ומפני מתתי' ובנו שהיו היותר הגונים ונעשה הנס ע"י אליהו ועל ידי פנחס זה
אליהו והנה ע"י אליהו נתקדש שם ונתפרסם הנס ע"י בנתינת מטר לפי דבריו
בקנא והלך
וכמו שכבר הראה על אחאב ויותנה מטר והנה פנחס שקדש שם בראשונה במעשה זמרי
שלקח רומח בידו ובזכות נתנה לו הברית כהונת עולם והנה ענין רומח בידו ז"ל
שכבר כתבנו במאמרות ראשונות כי ו' עולה פ' כי כל ו' יש לה ד' ו' עם עוקצו
וכל י"ו מולוו שלה הוא גם ו' ועד הרי הוא פ' כסה וכל אות שכתובה במקום שחור
על לבן כאו - לוחות כת שלש פאות שני השחורים שמקיפים הלבן הרי
י' סה' רמ"ח ונודע שבקרות הוא התגלות י' ומצותה לח' ואיום ופנחס שקנאו
לברית הרי הוא רמח' וזהו שלקח רמח בידו והוא משלמות לכל רמ"ח אבריו
אופם עד זכה פנחס לזכות כל רמח אבריו להיות רוחניות לעלות השמימה
עם כל רמח אבריו ועד הו' בידו מפתח של מטר כי רמח עם הכולל עולה
מטר והנה נתינת המטר בימי אחאב הי' נראה שהי' בימי חנוכה כי מטר
איך ריש תענית
שלא בעונתו סימן קללה הוא כמוסכם בש"ס כה"ג ואם מתחילין בשמונה וזמן
המטר הוא אם עד מרחשון ובדאותם מתענים של כה"ג שיש בין כלם ערך
ד. מ"ב יום כי התעניות צבור מתחיל מן ר"ח כסלו וג' תעניתם הרי משלים מכה
בכסליו ואליהו שהתראה לפני אחאב שכבר שלח אחרון לחפש בכל הממלכות (בהלכה)
נראה שלא בהתראה בתחלת זמן גשמים רק בסוף כי אם לא הגיע עדיין זמן
גשמים למה שלח אחרון לחפש בכל הממלכות אחרי שאין עוד זמן גשמים
גם מסכימין שהוא והתראה נראה שבסוף זמן הגשמים התראה ועד הו' הימים
דחנוכה

דוקא שהוא ותראה שנתח' שוב לאחר ה' סימן ברכה בגשמים וזה הרמח שהשלים
שהמעלה הנ"ל מט"ר נעשה צורך של מטר ונתנו עפו בברון ואולי שזה שזהו ענין מפתח של
• גשמים שאמרו חז"ל תענית ב' ~~[מחוק]~~ ביד הקב"ה ~~[מחוק]~~ שלשה המפתחות כו' שלא נמסרו ביד שליח
• כולת לאליהו [ע"יש בתוס'] ואמרו ז"ל (בסנהדרין קי"ג) כשבאו להחיות בן הצרפית שהוא גם כ' מהמפתחות
שלא נמסרו לשליח אמר לו הקב"ה תן המפתח של מטר ואתן לך המפתח של תחה"מ
כולם ותהא להוות לך שנים ולא אחת שהמצוה דבה שזהו גופא המפתח שהוא הוא
הרמח ~~אברהם~~ שבודו שתקן את הברות שהוא י' שעולה פ' ובכתב במרום הוא גם
הכו רמ"ז וניתנה לח' ואות ## ושזה זהו גופא מה שניתנה לח' ואות משום שאות
י' הוא ח' פעמים ט"ל שעולה עד פ' ואז נכפל על אברהם עד שזכה לעלות
לרקיע עם אברהם סוכל אברהם כי כל אברהם נכללו בראשונות והיו לנפשו • ועד
עם הכולל הזה שהוא הכל ראשונות שוב עולה מטר וזהו המפתח שבודו הרמח
הרמח שעלה בנפש כמו המפתח שכולל דהמנעול ואז פותח המנעול וזמנים
ודוע שזהו מפרנסת אליהו שעלה עם סמה' אברהם לרקיע ויתנו לו המלאך
• שהמלאך נקרא עומד (זכרי' ג')
כי ידוע שהנשמה מאמרינו למדרגה היא ע"י הזיכוך של החומר שלא זה
שמזדכך ואז נותנה מעלה והמלאך שאין לו חומר אינו הולך ואמנם אליהו
שעלה עם חומרו עד אחר שנזדכך אבל נשאר מדרגות מדרגות בזיכוך וכ'
והוא תמיד עולה ועד כתוב והיו בעלות אליהו בסערה השמימה כי נקראו עולה [illegible]
אשר בהתחלתו השמימה כי נכנס שם עם גופו ועד ושלו עוד כולל אחר שכולל
החומר הוא רמח אברהם עם נפשו ונעשה מן סמה' מטר וש לו אחד עוד כולל לכלות
עוד ואז עם נפשו ונעשה שוב מן מטר נר' עם הכולל וזהו מפתח של תחה"מ שמחזור
• הנשמה שנקראת נר ד' תולד כו' ועוד שנבראו להיות שניהם אחד מטר עם נר כי כשנכלל
אתר ונעשה מן מטר נר שוב אותו מטר עם נר נשמת החזיר לו מפתח של מטר ואתן
לך מפתח של תחה"מ ולכן שפיר אמרו ז"ל דתניא שאז נמסר לו המפתח של מטר
לפתח המנעול כי כולל המפתח של רמח שבודו עם הנפש ונעשה מטר שוב עמה
עוד ואז לעשות מאמטר נר ועד מחת שהוא מבין שגם אנו עולקים במצות
• מילה שהוא ברית שנזכרו וין ובן מה שפגמו הברות בהודות [illegible] ועשה
תשובה

כגבור אליהו וחושב עד להיותו אני פעלה עם רמח וקדרון השמונה להיות גם שם
הולך ולומדים ועד הוא בא גם לנזרות ומתגאה לצדוקים ומפני לפני הצדוקים שלובש
ברמח נבחרת ונעשה נס עד וזהו הלוחמה במדרגתה לנגד שיש ע"ד כמשר
נתקדש של ראשונה ועד באותה נקודה של חנוכה שהוא המפתח של מטר וכו'
מקודש השם נתקדש של נס חנוכה בנר שנעשה בלול מן מטר ונעשה נר והוא
ח' נרות נס כי זהו הכל ע"ד ח' מדות וכו' ושפור שנזכה ח' כהנים אמונן שושמנו
שנתקדש ראשון משעם זה כי כל כהן הוא אלוה ד' שהוא ברות ועד הוא שושבין
מטרונותו בסוד תיקון הברות ואחד וק' בה ונתלבש אליהו ברמח ונצח במלחמה
וכמ"ש על שמעון הצדיק שהוא גם כן מפנחס שהוא צדיק וכו' שאמר ולפסח במות
ברקנו מנצחת לפני במלחמה שע"ד שאליהו הוא בא נתלבש בצדיק הדור שמתחיה
תמיד לפני ומנצח וזהו במות ברקנו שוש עלון שלם אלקים - בתיקון ואמרנו כי של
בנין בינה ואליהו הוא גד בבינה ועד עולה שמו עם שהוא בנה ונצטק שלמו שלה
ברמח ובחון והוא הולך תאוה ומתלבש בצדיק של שלמו שלם וכמ"ש הנני נותן כד
בריתי שלום ובהשו שלם והוא שמתלבש תאוה בשלם שלם של צדוקים ועד במות
ברקנו מנצח במלחמה וכן במתתי' נראה שהוא במות ברקנו של אליהו זכור
ואולי שבהם והוא לו ולבניו אחריו ברית כהנת עולם הוא לו ולבניו כוחה ברית
כהנת עולם שתאוה מתלבש עם בניו אחריו כשמלאים אחריו להיות מתלבש
בהם ועד נקראו חשמונאי כמו ח' כהנים שבמקדש ראשון עד חנוכה אותיות
ח' כהן וכו' והבן [illegible] שזהו הענין של פך שמן שמצאו מונח בחותמו
של כהן גדול כי חותמות נקראו בלשון משנה המזל וכמ"ש החותמות שבמקדש
שפירשו המנחלים [illegible] שחתמו הכהן שחותם מורה תאוה של מזלת
החודש ונמצא ~~[illegible]~~ שצורה מורה שהוא החותם לפי מזלת החודש וכמו בומינג
עדה מלך זה חותמו נשר וזה שור וכדומה ועד הוא חותמו של כהן שותפו אחד
פנחס צורת מזל [illegible] שהוא כונה המפתח לפתוח המזל והמפתח הזה הוא
נר כמו שמצאו חנוכה וחותם - הוא פך נס פעם אחד סך שפרחה ה' נר בחותם של
של חותמו של שורש החותם הוא חותמו של ברות הוא וד' שהוא כפל ח' פעם
ד' והוא נס ח' נרות ועד וכו' לומר שעניינו של אליהו פעלה השמונה שמאחו
מיוחד

[margin note:] מ"יעז"ש 5. יחוס / ושמעון הי' כהן גדול [illegible] / אחיו [illegible] בן [illegible]

פנב

חגיגה יג׳
מארץ עד הרקיע מהלך ת״ק שנה ואליהו הן אלו הצבעות של מטר והצבעות של נר
שעולה ס״ה ת״ק חסר א׳ וזאת אחת שחסר הגבו׳ הספרה שספרה היא מלשון ספרה
שחסר חוט שערה אחת ונפסק זוהו שערה או חוט שערה שבין רוח ומקום להבדו׳
בשערה אחת ואפשר לומר שזהו ששואל לו אלישע וזהו נ״ז פו שנים ברוחק אלו ואמר לו
אם תרצה אותו לוקח מעמק והולך כן וספר עמבו קמיוו בזה וגם וגם אתו בעמקו
ויסף׳ בדברז״ל ששואל לו אל אותן פו שנים ברוחו שהרי לו שני פעמים. המספרות
ספר׳ מספרה של מטר וספר׳ מספרה של נר שהוא נשמה ואמר לו אם תרצה לוקח אותה
מעמק שהוא ת״ק שנה מחמת ת״ק מדרגות של מטר ונר ואע״פ דאות באותן מדרגות
אחרי שראות אותם ואע״פ והולך כן ואע״פ הבא הבאים שהוא מחמת מספרה של
מטר שהוא מום והח׳ דנה של שונאות ומפורז״ל שודע שהשכינה נקראת
מטרונה שיש בה אותיות מטר נר כו הה׳ עולה לכוון לכוון כו השכינה
נתגלה למי שמבסק חומרו שהמו ראה חברים שלו אלון נתגלה השכינה
והצבעות החומר באות למדרגות מטר ונר שהן תכלות הצבעות
אלו׳ ע״ב עד׳ התכלות. שבזו הצעבה להתגלות השכינה נקראת השכינה מטרונה
הובא בבע״ט עה״פ ויתהלך כו׳
גם מטט׳ שאומרו׳ שהוא חנוך שגב׳ נצבסק בתכלות הצוסק חמרו למטר ונר
נקראו גב׳ מטט׳ מה׳ שיש בו אותיות מטר נר ובשונו בזה לא רחוק לומר שמה
עי׳ לקו״ט ראובני פ׳ בראשית
שאמרו במדרש שחנוך הי׳ תופר מנעלים ועל כל תפירה הי׳ מיחד יחודים לקונו
שהכוונה בזה לא מנעלים שפורסמו נעלים בפועל תופר נעלים אז סנדלים אלא
לדברנו והי׳ פורשו מנעלים ומסגרים שה״ל שהי׳ מצפק חומרו הגוו וכל
צוסק וצוסק הי׳ שעד׳ בזו להיות פותח מספרת המנעלים של מטר ונר ובכל
ובכל גבו אליהו שענינו אחת ועל כל תפורה אומרו שמיחד יחודים לקונו ה״ל
לזו שתכלות הצוסק של חומרו הי׳ להגלות בזו ראה שיוכל להפתח שיש
הו חז״ל שלום לשמה רק שיוכל לעשות נסים אבל הוא עשה לשם יחוד קוב״ה
והמדרגה של פתיחת המנעלים בזו ממולאו ומערבו כוון שאמרנו אנו חנוכה
בזו שנתגלה אליהו שנתלבש בצדוקים ושפט בשפם אבנו ובזו פקידה על כל
בשורות טובות וגם בלי זה אחרי שעתיד להגלות קודם ביאת גואל המקווה
בב׳ ובמט׳ הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא לפני בוא יום ה׳ מאולא
אמן

מובן שלכל גאולות הקודמות לגאולה המקוה שלכם הם תיקון הגאולה האמתית
נתגלה אליהו בהנה בגאולה מבבל ואמרו שהוא נס פורים ומוסף לגאולה זו נתגלה
אליהו ונתלבש בחרבונה וכמו שאמרו ז"ל שלה הי' אליהו שאמר גם הנה העץ כו' ועי'
גם בגלות יון נתגלה וכמו שאמרנו וכיון שהתגלותו הוא מחמת הצדקתו
הרמח ונקרא שבו' בו מטה ונר ואמרנו שחנוך אדם כדוגמן לה ועי' לי
בהתגלות אליהו כשורש לה נתגלה שורש הדבר שהוא במטט שהוא חנוך ועי'
אין רחוק לומר שיש בחנוכה רמז לחנוך שעי' נקרא חנוכה שחנוך חנוך ענין
לה ו' רמז בחודש כסלו שסוף חנוך הוא כ' וסוף פנחס שהוא אליהו הוא ס'
והוא ל"ו נרות של חנוכה שבכל יום מוסיפין וזה ל"ו נרות הרי כסלו והנה
פנחס אליהו מספרו נ"ר וחנוכה יש בו אותיות חנוך ועי' נר חנוכה הוא נמז
אליהו חנוך ומה שאמרנו לעיל בשמעון הצדיק שאמר אלכסנדר דמות דיוקנו
מנצחת לפני במלחמה שאליהו התלבש בדמות דיוקנו הנה ראיתי אח"כ
במהרש"א בחי' שכ' שמלאך שדמותו בא לנצח ולכן קרוב לומר שהוא אליהו
שרגיל להתראות ולבוא בעולם ונתב משאור הגלגלים ועל תוכן כמבצו
ועוד לפי מה שכתבנו שבגאולות אלו ובפרט התגלה אליו לפי שהוא מלאך
המבשר הגאולה הנעתוקה בה' וכלל ומלחמת אלכסנדר ובודאי אותה שהי'
נוגע לישראל הוא מלחמת פרס שקבלו מהם המלכות שהיו ישראל תחתיהם ונכנסו
אין כשבשום ועי' קרוב גם לומר ונתב אחרו שיש לנו רמז גדול המהרש"א
שנראה מדבריו שמלחמת יון עם פרס שנכנסו ישראל תחתיו הי' אליהו
המנצח במלחמה ואולי כבר שרוב יצאת הישועה מן דבורתה שהי' עי' הק'
עובדא דשמעון שגם כשהרגו היונים לישראל הי' צרוך אליהו לכנס בדבו
הקודש לבא להציל אותנו מיונים שנלחם בעולם שלא יהי' ח"ו בחורבן המלחמה
שבאו עי' רעה לישראל ח"ו ועי' בא הוא מנצחון ישראל מן היונים והנה לפי דברינו
שלנס חנוכה נתגלה אליהו ושורש אליהו הוא חנוך ואליהו הוא פנחס והנה
בפנחס והנה פנחס אליהו חנוך עולה של"ב מצוות ל"ב רמז בתורה לשד השמן
שעולה לשד בא נס חנוכה השמן ועוד במצות חנוכה היא מצותו עד שתכלה
רגל מן השוק לול שהלוו מצוה זו בזמן של שאליהו שנקרא מלאך גם רמח
תקרת

ואדרבה זהו החילוק בין נאמן ברגל שרגל אליהו בכך ~~רגלו~~ רגלו ועי' חומרו צל ש"ג
בשתיים ופסח בכלון שאין לצפור חטא רגל משום אליהו יכול לגלות הרגל ועי'
סוכ' אליהו ~~בשם~~ עיש הרגל כי זהו שבחו ותלוי בשוק כי אומרו אליהו אצו.
בואנו בשוקא ורענן נראה כי אליהו זה פנחס נתגלה בזה שנעלמה הכלפה
הפועל אורמות קנין פורעון כי נאמר לו משה קרונגא באתריה אוהו ליהוו
פרונקא ובודו שלמשה עומדת לו תאוה להיות פרונקא בדבר שאונם ולבדוק
ועי' אומרים רה' תוקן תשבי ותרץ קושיות ואבעיות ופן אומרו והוא אומ
עד שיבוא אליהו כי יגלה מה שלא ידעו והנה בין של תה לאונקט לו שוקא (דב"ב פ"ב)
מדה והתה אסור לו לומר תה אני סבור לאונקט לו שוקא כי אליהו יגלה
ומסבב לאונקט לו שוקא וכאן שמצינו שאמר בשוקא מי שהוא בן עולם אותו שרמו
עסונג או ופאו שלא הפורו כן כי זהו עובדא בולו תאוה ועי' נקטן עד
שתכלה רגל מן השוק שקוו על אליהו שבוון שהוא נתגלה בנס חנוכה שכוח
הוא בעשוות אצות נר חנוכה ושמורה המצוה על אליהו ותינוק וכו' ושכוח
הוא ככבו שורורה שהוא שורש לפרסומי ניסא שהשוק נקט אותו מתוך להודעים
המאמרים ובהוותו כזה אפשר לומר גם אפשר לדבריך הטוב שהארוך
בחווות שבמוצ"ש מקדימין הבדלה לנה' והוא כי אף שבמוצ"ש אחר בשורה
שתכלה רגל מן השוק עש' בדברו ואני הכל אומר אדרבה שבמוצ"ש אף
שוק שורה שתכלה רגל מן השוק ולא ותכן שלא והו בשורה שנתנו
חכמים שוק על כל היום שבמוצ"ש כך אדרבה הולכים לשוק כי בשבת
שבתו ואחר שעשו הבדלה הולכין לשוק לקנות צרכי הלילה וסעודת מלוה
מלכה ושנראה מדברי המהרש"א בחי' שמצותה של מלוה מלכה להכין מחדש
סעודה חדשה ושכן נראה מהתוס' דגלות בושלו אחר ומהמהרש"א רמב שם לגבה
וגם שבמוצ"ש מצפונין אליהו גם' ואומרים שיבוא אליהו במוצ"ש ולכן בדברינו אף
שכוח בנר חנוכה ובשורה שלא תכלה רגל מן השוק וכשנתחיל לדברינו
שורורה במוצ"ש אחר הבדלה אף הוא מצותה ובשתיהם ועוסק אליהו
בטוסתן מרומת אש ומחמת נר חנוכה ועקן לבשר בשורות טובות אמו"ר.

רשיון

לא יודפס

ב"ה

לחנוכה

דף ענין ויכר יוסף את אחיו כו' ותנכר אליהם כו' אפשר לומר שהנה בדרוש
הקודם שהבהרנו מדנינו בויחי של ימי חנוכה ודרוין נשאר בקולמוס לומר בחנוכה
שבשבוע זו מה שכתבנו שם שאליהו הנביא הוא שנתגלה בנס חנוכה והנה

- אליהו זה פנחס שכתוב עליו בקנאו את קנאתי וכן כתוב שאמר אליהו קנא קנאתי
כי הנה ענין הקנאה נראה ממה שנאמר בסוטה וקנא את אשתו זה שלשון קנאה
- נופל על דבר שיש להתעורר עליו בכפלים וכמו אשה שמסתתרת עם איש אחר
אחר שהתרה בה שלא תסתר אשר אלולי לא הי' מתרה בה שלא תסתר הוי גם
- בהתראה גדולה שהלך אשה להסתתר עם איש אחר ועל כתוב והתרה איש איש ~~[illegible]~~
בחוקו ומפרש אשר עוד התרה בה אל תסתתרו עם איש פלוני שיש התעוררת
בכפלים אשר כל השומע זאת מבין התעוררת אליו לצעוק צעקת חמס איך אם
אין הדבר לא והי' נוגע לו הי' צועק מעצמו וצעקה כזו נקראת אנקה וזהו דכתוב
- ויהי בימים ההם כי ~~[illegible]~~ וימת מלך מצרים כו' ויאנחו כו' ויזעקו כו' ותעל
שועתם כו' מן העבודה וישמע כו' נאקתם והנה פתח בצעקה וסיים בשועה
וסיים בנאקה אך אפשר דברינו ויען כו צעקה נופל על מי שהוא בצרה הוא צועק
כי צרה היא אשר צררו אותו מאמת וסורים שסבוב לו גדר בוסורים מלשון מצרים
- אין צרה בלא גדר שנקרא גם צעקה כמו ויצעקו בושעה ועל הצועק מתוך
צרה נקרא צעקה ואומנם כשהצרה מתגלגלת אשר לא בא שמסבבו אותו הצרה
סבוב מדוחק אבל גם פונות אלו כמו הגדר שסבוב לו נסיונות לגדולו
ושונה אלו להיות מסתבך בו כאלו הסורים והקוצים משרשו הגדר בולטות לפנים
- לאחוזו ולהסתבך בו ואינו נותנת לו רוח מעט איך תוך הגדר הצעקה שצועקין
עוד נקרא שועה מלשון וישע אל הבל שהצרה פונה אליו ובולטות מן הגדר לפנים
והנה על צרה כזו לא לבד שאו שהוא בתוך הצרה צועק צעקת חמס אבל גם מי שאין
הצרה נוגעת לו הוא צועק אותו צעקה נקראת ~~[illegible]~~ נאקה לשון אנקה על הצרה
המצופלת. שהוא כי כל צרה שלם הוא מן א' ידע' הוא ענין שלם ועל הרוקח שהוא
- הוא עולם שלם לפי שהוא מן א' ידע' וכמו והמשיכו אלו בני ישראל בה' הל שהוא עם
שלם כמו עולמו של יוסף והדבר המצופל הוא כשהוא ~~[illegible]~~ עוד מצופל מן א' ידע' ומן
ג' ידע' וזהו אנקה ועל הגלות שהוא הוותה גדול וחזק שבכל הקהאות שבאומה אחסר
משמע

- משמע סוס סגי בשור והגודל והחוזק בבהמה הוא שלימותה ואמנם הגמל החזרתו
- שהוא מכופל בחוזקה וצריך חטם לשמרה נקרא נאקה עי' רש"י פ' במה בהמה
והנה מספר כאן הכתוב אוק' נתקרבה הגאולה של גלות מצרים אף שלא
- כי עוד מושלם ת' שנה שהי' הגזירה והנה חז"ל אומרו שקושי השעבוד השלים
הת' שנה והנה להבין איך השלים קושי השעבוד ת' שנה ואטו שיעור הד'
להשעבוד בהגזירה שנאמר כיון שהוסיפו על השעבוד חוזר להשלים הסך הוספה
אבל הרי לא הי' שיעור כזה ולכאורה אזי יספר שהגזירה הי' שיהיו בשעבוד
שיהיו מעונים תחת השעבוד ומעתה נשאר שיעור אבל גלות השעבוד לא
והיו מעונים אבל אם הי' השעבוד כפ' מכופל עד שנכפלו מעשותנו סובל
השעבוד בשמעו תוקף הצרה יש לו צער ונמצא שעכו"ם זה שסובל הצער
שיש לו צער נוסף ושיעור נחשב לכפל ושיעור שהשלים השעבוד והנה הגזירה
הי' ועבדום וענו אותם ד' מאות שנה ואנו שהי' להם עינוי תחת העבודה
אבל לא כל שאו שאינן בעבודה לא יצטער בשמעו מן הצער הזה אבל בשמעו
השומע ומצטער מן ומצרות כאו אח"כ ודאי שיש להסובל התוספות צער כפל
- אח"כ שיעור שהשלים השעבוד וא"כ שיעור שהגזירה היתה ת' שנה וא"כ אם
- סבלו צער בכפל הוא נחשב הכפל להשלמה והי' ד"ו בר' שנה אבל זה הי' אם הי' תוקף
מתחילת השנות בכפל אבל מתחלה הי' בכפה רק אח"כ שהחשו סוטה בא ואז
על ~~בכפה~~ הפרק אח"כ לא נחשב התחלה לכפל וא"כ הוצרכו להיות רד"ו שנה
וצ"ל שהיו בזמן הרבים ההם שהכתוב מספר כאן שנה שהתנוצצה הגאולה
קודם זמנו שהי' מחמת שנחשב הזמן לכפל מחמת שנכפל השלמת הגזירה כי
אומרו שכל דבר שלם הוא חמשים והכפל הוא מאה וצ"ל בזמנים ימים עולה מאה
שנתרבה השלמות בכפל אח"כ נחשב לרבים מחמת ההם ה"ל ההם עולה
חמשים וחמשים עולה עד למאה וא"כ נחשב לרבים כי נתרבה ונתכפל
השעבוד כי ואת חלק מצרים ולכן מתחלה הי' ונתנו וצעקו צרה שאינו
כפולה ואח"כ ותעל שועתם כי שהי' כפולה וא"כ נשלמה הגזירה כי ושמע
את נאקתם שזה סבב להשלים הגזירה ולהביא את הגאולה מחמת שהי'
אותו שעה נאקה כי גם אשתמשו הצרה התעורר לצעוק ומפני שהם סבלו
צרה

כמה מתגלגלות ועי"ז יוצא ונתברר את בירורו כו' והנה ולכן צדיק שפורחין האותיות הוא
כשמתעוררים נגד האומות נקרא קנאה והוא ענין הקנאה שכתוב בעשרת הדברות
ואמר כי ה' אלקיך אל קנא כו' הנה וע"י פתח הדברות באנכי ה' אלקיך אשר
הוצאתיך כו' לא יהיה לך כו' הה"ל אנכי ה' הוי' המהוה את כל ועי"ז ראוי לעובדו אפי'
שאר האומות שלא קבלו ממנו הטובה דכפלות ומכש"כ עם ישראל שקבלו התורה
הטובה בכפלות ונפלינו אני ועמך ככתוב ומכש"כ שיש לנו לעבדהו ולכן שאר האומות
כשעובדים ע"ז הוא נפרע מהם בפרעון עונש הראוי לעבודה זו גדולה כזו
אבל עם ישראל ח"ו כשעובדים ע"ז הם נפרעים בדרך קנאה שהוא פרעון
בכפל וכמש"כ כפל ממש לקחה מיד ה' כפלים בכל חטאתי' לכן בכפלים ונחמו
בכפלים וזהו ענין הקנאה שאמר ועי"ז אמר כי ה' אלקיך שהוא ה' המהוה את כל
ועוד שהוא אלקיך שיחוד אלקותו עליך ועי"ז אל קנא הוא וזהו הקנאה בכפל דהנה
אמרו ז"ל חביב כביכול דיוקנו ולכן בעונש וכפלו הכן גם כי הוא כביכול דיוקנו
ואמנם רק כשעושה מעשה אבות עוד כשאנו עושה מעשה אבות הכי אופסיק
מכפלו' ואמנם מחמת הקנאה שהחטא והעונש בכפל משלם עד רבעים לשונאיו
ומה"ש פוקד עון אבות על שלשים ועל רבעים והפירוש רבעים הוא עם התנאות
ועי' בנוב' מהדו"ק וכן מתנחמים בכפלים ועי"ז ישלומר שהוא כמש"כ כל סוטה וא'
מדה טובה מרובה ממדת פורענות אחת על ת"ק ~~אחת~~ שנו לאוהבי וגו' לאלפים

דהנה כמו שאמרנו מצד העונש כשהקב"ה מחשב מעשי האדם הוא ג"כ להענש מצד
דרך כביכול דיוקנו הנה שוב בתשלום שכר דעד מצוה שכתוב כי נר מצוה הרי
המצוה ~~הנוה~~ מאירה דבחינת נר ועי"ז מצד השכר הי' לאור רק מאירות כמו נר
אך מצד הכפל מאירה בכפלים כעין נר והוא תרי"ג אור וזהו שאמר אח"כ ותורה אור
הל' שמצד התורה שפתח באנכי דאז בכפל מאירה כ' פעמים נר שהוא אור של אבוקה
שהוא שני נרות ועי"ז אחרי שהפורענות נמשך עד רבעים עי"ז נמשך החסד
לאלפים דור עה"כ כגון ועשה חסד לאלפים לאוהבי ולשומרי מצותי הל' מצד
המצוה שהוא נר ולכן בכפל מצד שפתח בה התורה הוא אור שהוא תרי"ג נוצר
חסד לאלפים והנה פעמים זה אלוהו שקנא במעשו נאמר הוא ג"כ מעין זה חטאו בכפל.

לחנוכה

כי חטאו בפועל ובכוונת אותם נושא אי' מחנק תקון כי אילו היו חוטאים בפועל לבד
או בכוונת אותם לבד הוי ג"כ כבר מצוי ענין אבל כשזה יחד מחנק חטא הראשון
עד שנכפל ה' ובאילו אין עוד נעשה אור לטומאה וכמ"ש כל דבר מצוה ותורה
אור דבהרו שני החטאים אלו מעקום הטנופת באו ואום עוקבא על מעקום
הטנופת הרי מודה שמעקום הטנופת וכאלים לעשות דבר גדול עקודה אלקית
ואמנם מכניס דבר של טנופת להשות אחרא בבת אל נכר ואילו שמש ובעל בת אל
נכר הוא משום שחשוב כאו אצ' וכן מבואר בדבריו הצוהק והנה מטעם פנור
הנ"ל שהוא שוטי בדבר של טנופת ענין עקודת אלקות ואשר חיובים. אותה
מעלו אחך שעשה פרק בצמון מאי' פגאו הרבה מאוד ומכ"ש כשעושה דבר של
טנופת בבת אל נכר דרך חובה ומ"מ פנחס שהוא אליהו ששני שמות אלו אלים
על קנאי קנאות ה' צבאות ועשה קנאה בכפל ומקור זאת שניהם אחך שקנאין פוגעין
בו דישראל אבל לא בהנכרית אבל הוא עשה מצוה בכפל וקנאי גם בה וכן
אח"כ בשהרגה אנוכל את נביאותי' הוא ג"כ חטא בכפל שלהרוג אחך אדם בחות
משראל אסור והוא חטא גדול ומכ"ש לנביאותי' וכתוב אל תגעו במשיחו ולנביאו
אל תרעו ומ"מ הוא אמר קנא קנאתי כו' והנה בעוקדתו דרוש בחכמות דף ו' ע"ב
בההוא ~~[illegible]~~ אגרא דקאי אצלו אחורו בו כנישתא ולא מהדר ומס"ה לבו כנישתא
חלף אליהו תעיי' אומאי לי ~~[illegible]~~, כמעשה הנ"ל כבר דר קיימת קמו ערק שלך
ספסרא וקטלו' והנה מרש"ו נראה שאינו גורס חלף אליהו כו' אלא חלף ההוא
טעמא דמצוה וכן הסוגיא וידון שמהכשלו בחז"ל שהפועל כזה ואמר שלא יתבאן שהו'
חייב ~~[illegible]~~ מחמת זה אותה ומ"מ לאו גרסינן חלף אליהו כו' ואחך אות טהו'
זה עושה דבר שחייב עלי' אותה אלוהי יש לפרש גם להעיר שאליהו שהוא מלאך
רחמים והו' נשלח להמות ואמנם אפו דדרכינו הנה לכו שהוא מקנאי קנאות ה'
צבאות וכמו שעשה לצערו ואין זה אלא רחמנות כי אינו' שקנאו לצערו הסר
המגיפה מעל ישראל וכמ"ש להדיא פנחס בן אלעזר כו' השיב את חמתו מעל
בני ישראל בקנאו את קנאתי כו' כבר אמרנו שהוכו שהחטא הוא בכפל ואי' מחנק.
תקון הקבה' מקנאי וקצמרו שהו' החטא בכפל אילו פנחס הו' הקבה מקנאו
הקנאה בכפל ואי' סרה הקנאה כאן כן יש לומר בכוון דההוא גברא שאלו

אחורו

לחנוכה

מחזרו בי כנישתא ולא נהדר אפי' כו' דהרי אמרו חז"ל מי שיש לו בהכ"נ בעירו ואינו
נכנס שם להתפלל נקרא שכן רע וזה שלמדו שלא נכנס לחנוכה להתפלל אלא שמתפלל
לצד השני וכאילו הוא שני רשויות ח"ו וע"כ אומר שנקרא רשע שהוא מפולל מרע ועוד
ותקן שאז היו הרבה שחטאו דעתן לה שיש בהם מינות להאמין בשתי רשויות
ובשביל זה השיב את חמתו את מן הקום ממש כמו שעשה במעשה דמצרו
שקנאו לאלקי' ונפסר על דבו ושראל והנה מצינו כשהגיו רסא לו נפלה על אותה
שיש מקום לדברינו מה שכתבנו דבריו הקדום שאליהו נתגלה בנס חנוכה שאם
עלה שלא הפסד פני אליהו כנישתא נתגלה ועשה בו שפטים לספר על דברי דקנאה
שקנאו כלל אותם שהיו בונים שצפו לישראל גזירה מכופלת שיו מחזקת חברתה
והוא שרצו לבטל מילה ושבת וחודש והנה דשבועות שאוה"ע מונין לחמה ואנו ללבנה
ומה שזה הו' טעם לפסרוח אותנו. שלא למנות ללבנה שע"פ ראשון חודש בשבוע
חודש הלבנה אלא למנות לחמה שהוא הגדול שבכוכבים והנה אלו מחמת ~~זה~~
חטאות לקדש הו' דו שונים ה' נקמתנו ~~שרצה~~ שרצו לבטל מצוה ראשונה שנצטוינו
עוד במצרים אשר עי' הו' הגאולה ולא זו אף זו אלא שרצו לבטל שבת שהיא קדושה
ראשונה שנתקדשו הזמנים מששת ברואת העולם וכמ"ש תחלה למקראי קודש ולא
זו בלבד אלא שרצו לבטל מילה שהיא מצוה ראשונה שנצטוה ראש האומה ועוד
שאנו בזה קנאה מכופלת ולכן הנכון שבאו אליהו לקנא וכמו שאמרנו ובפרט
במילה כבר נודע שאליהו הוא מלאך הברית ובא על המילה וכן שבת אנו
מזכירין אליהו במוצאי שבתות ואמרו שאליהו מצוי במוצאי שבתות על כן
טעם שבמו"ש הוא סעודת מלוה מלכה שהיא סעודתו דדוד מלכא משיחא וכמבואר
בס' הזוהר ונודע שקודם בואת המשיח יבוא אליהו לבשר וכמפורש בקרא ולכן
גם במו"ש שסעודת מלוה מלכה הוא סעודתא דדוד מלכא משיחא מקדים אליהו
קודם הסעודה ועכ"פ יש לפרש לומר זמירות של אליהו קודם הסעודה וכמו שאנו
בעוה"ר נוהגים ואחר הבדלה כו אין אליהו בא בשבת רק אחר שמבדילין וקודם
מלוה מלכה סמוכה אליו כו סמוך בואת אליהו לבשורת משיח ועכ"פ יש להבין מה
שאמרו בש"ס שבת קי"ט ע"ב ר' יהודה הוה עבד לו ~~[illegible]~~ באפוקי שבתא עליו
תילתא הוה מכלל אונ' כולהו כו' כו ואמרו צ"ל ברכת סוף שהלכות ואגדות
והנה

והנה אליהו שבא קודם שבוא משיח הרי בוא קודם מעשה הגאולה רק כשבגאולה הוא רק
בבחינת מחשבה וע"כ נשלמות להורות על המחשבה שאליהו בא אף שעדיין משיח
לא בא ממש כמו שכתוב היום אם בקולו תשמעו ואמרו ז"ל סנהדרין דף צ"ח שכן אמר
וע"כ תוכף בואת הקול שלא הוי וכו"ל לבוא אליהו בשבת ולא בע"ש וכמו שאמרו ז"ל פסחים
כתבו הפוסקים שמזכירין אליהו שידוע בא נביא והוא כי אחרון נביאי משיח
כשהיום אם בקולו תשמעו ומכינין סעודה למשיח לכבודו אף שהוא רק בבחינת
שעדיין לא בא אבל המחשבה לגבי אליהו הוא כמעשה דהכח, מקדום נביא והכן
זה הדק ועכ"צ שפור להכין סעודת מלוה מלכה מחדש לכבודו לעשות כאת
ושמש השוע אות ס"ז.   והנה ר"ח שמכריזין החודש קודם בואתו
הוא בחינת אליהו שבא קודם הגאולה בבחינת מחשבה כי היא דוגמת
קידוש החודש כמש"כ הפוסקים וקידוש החודש הראשון הי' קשורה הגאולה
וכמ"ש החודש הזה לכם ראש חדשים כו' דברו כו' שהוא בחינת אליהו שמבשר
הגאולה וע"כ תחוה פלא בנוסח של ברכת החודש כמו שעשה נסים יש
כב' תיבות לפי שיטת הפוסקים שאין לדלג תיבת בקרוב ואומרים ראש
חודש טבת בשני בשבת [וכמו שהוא תוכן את כתובתי עיין הקו' אלול]
ועל כל ישראל לטובה יש בו ו' תיבות ובשני ימים ר"ח אין חשוב הוספה ובמש"
תמו"ס סוף פסחים ובפרט בזוהר ר"ח ויקה"ל והחדשה בנוסחת אשכנזים הנקי
שאומרים יחדשהו הקב"ה עלינו ועל כל ישראל לחיים ולשלום   לחיים ולשלום
לששון ולשמחה לישועה ולנחמה ונאמר אמן יש בה ח' תיבות אין בכלל נז' תיבות
ועם הכולל כפי לפי שנהוג לשישה לפתוחה שמקשרת הגאולה כמו אליהו
וכ"ל וע"כ אומרים בתורה ואחר הודעת החודש ואחר"כ הברכה ולכלול
כלם בחבור וזה צריך לצרף גם הכולל הרי סה"כ נ"ב כמספר אליהו ומעתה
כיון שבכל אלה אליהו מלאו אף"כ כשרצו לבטל את כל אלה אשר גם הגאולה
הראשונה הי' בשבת זה כי לא הי' בגאולה רק ע"י שבת שהי' שבת הגדול
כנודע ומלה שאלו קודם ~~...~~ הפסח כנודע   וחודש החודש הזה לכם
וכ"ל ואולי זהו סוד מ"ש וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים כי חמש ר"ח חודש
מלוה שבת וע"ז אלו ואמר וחמשים לשון חבום מלבד שהוא כמו לחבום אבל
לשבחני

לכך רנו יש עוד טעם בדבר כי מודע דבום שנים הרי עוד שנים על חמשים ואז
נ״ב כמספר אליהו כי פנחס אליהו מצרים להורות שמגאולת מצרים שהי׳ שם
פנחס אוכן הוא לכל הגאולות וכמו שאמרנו בדרוש שהי׳ בכל הגאולות ועתיד
להתגלות בב׳ בגאולה העתידה ואח״כ עומדת שהי׳ בגאולה מיון שבא לקנאו וכולל ועל
כל ג׳ מצות אלו שנצטוו בהן עכ״ל במה שאמרנו בדרוש הקודם כי נר עולה כמספר
אליהו פנחס ח׳ נרות חנוכה הרי ח׳ פעם נר עולה אלפים שהם אלפים דור
שנצרך חסד וג׳ מחמת מדה טובה ונכלל בדברינו ומורה נרות חנוכה
שנס זה עומד לאלפים דור שאליהו נתגלה בכל דור לאלפים דור ע״י נס חנוכה
וקיום מצותו׳ ומעתה נשוב לענין יוסף הנה ביוסף כתוב ויקנאו בו אחיו ואביו
שמר את הדבר כתבו הנחתנו בענין קנאה שהם בפעם השני שספר להם החלום
חשבו שעכ״ז יש לדבר קנאה כי לא די לו בפעם הראשון שספר להם החלום
והשיבו לו המלוך תמלוך עלינו אם משול תמשול בנו דהנה החלום בונים הי׳
לפרש ונסתר דרכו בדרך זה קנאו רק שאין בהעדר בלא חידוש שהשבטים הלכו בתר
מעשה ובמעשה לזה נשאת תחלה והוא הגבורה ושורק הכהונה והמלכות
אמנם עוסק סדר שבתר מחשבה אזלינן נשורק הכהונה והמלכות לו והנה
בחלום של האלומים לא שנפלל כהונה ומלכות כי מתנות כהונה הוא באלומו
השדה ואמר שאלומים הם חבילות ואמרו בירושלמי שאין חבילה פחות מן כ״ה
קנים ומן הוותן להלכה בתוס׳ נהוג ורחש וטושו״ע הל׳ סוכה סימן תרכ״ט
והכהונה עם כ״ב מתנותיו הרי כ״ה ועוד יש באלומים לשון מלכות וכמש״כ ולאום מלאום
יאמץ ואמרו אין לאום אלא מלכות ועכ״ז המלוך תמלוך עלינו הוא מלכות אם משול כו׳
הוא כהונה שהוא ממשלה וכמש״כ ונראה על הכהנים והלוים ועל העשרים כו׳ והוא.
משום שאתה הולך בתר המחשבה בנשואין הראשונים וכו׳ ושלאדון על מחשבה
שלך שאתה חושב להשתרר עלינו ועכ״ב בזה לך בחלומות האלו שהחלום בא
מהרהורי. בלבו ועכ״ז אמר ויוספו עוד שנוא אותו על חלומותיו ועל דבריו שלפני
דבריו שהולך בתר המחשבה אע״פ יש במחשבה ממש ועכ״ז יש לדון על מחשבה
שלך והנה כשספר להם חלום השני החלום הזה חזק עוד יותר שהשמש מורה
על המלכות וכמ״ש תהלים ע״ב לפני שמש ינון שמו והלבנה מורה על הכהונה
שמקבלת

שמקבלת אור מן השמש וכן אהרן קבל הכהונה ע"י שמשחו משה ומלאות ובא לכהן ומשה מלך
הוא וכמש"כ ויהי בישורון מלך והצדק דוד ורות מחלום הראשון שהיו שניהם נכללים
בכללות האלומים וכעת פרט לכאו"א לזה שמש ולזה ירח ועוד על הלוים אומר ואחד
עשר כוכבים משתחווים שהם משמשים הכהונה כמו שהכוכבים משמשים
לירח ועכ"ז היו להם הקנאה מחמת כפל בו לאו דוקא כשכלל מלכות וכהונה דכללות
האלומים והשתחוו לו ואח"כ ויוסף עוד לחלום כהונה ומלכות דפרטות ועוד
הזכיר משמשים של לוי לכהונה שכלם והיו משמשים לו ועכ"ז כתוב ויקנאו אותו
ואמנם אביו שהדגיש שבתוך מעשה אצלו והי' הכהונה אליו ומלכות
מהודאו מא' גם חלומו זאת שיצאו קודם מחשבה גם ושבאמת ויוסף הי'
מלך במצרים וגם הי' כהן כי און עוקה ד' שם במצרים עולת היו לבדו
והיו לא נמנע שם מלעבוד השם הרי בזו הי' כהן גם וכן מנשה ואפרים
עזרוהו כמה הרי הוו דבחינת לוים וזהו ואביו שמר את הדבר שהשמירה
היא במחשבה כי ודאי שגם בחינת המחשבה לא תופר כק שמא' מה שאדם
גורם בו בזו על האמת שלא וכקור שאין הולכין אחר המעשה כלל שבאמת
הולכין אחר המעשה רק שהולכין אחר המחשבה גם שאמנם שאחיו על יוסף
הי' להם התעוררות בבחינת קנאה כמש"כ כק ויוסף לא אחיו הי' לו התעוררות כזה
להוסף להבדו חלומו של יוסף היתה נבואה וכמש"כ בחלום אדבר בו וספר להם
החלום בראשונה ועכ"ז אף שודאי שאחיו שונאים לו וכמו שכתוב וישנאו
אותו שלפעמים על שלא נכתב בראשונה אלא לומר שאעפ"כ לא נמנע מלספר
להם החלום כיון שהיה נבואה ואסור לכבוש נבואתו ועכ"ז אף שאומר להם
שחלום לו חלום וראה שאוסיפו לו שנאה ועכ"ז נכתב תוסף ויוספו עוד שנאו
לא נמנע מלספר להם מה שחלם לו אחר שהיא נבואה וכמו חלום של יעקב
שהי' נבואה ואמ' בכל זאת לא כבדוהו אחיו אף שראו שגם שנאתם אותו
נמנע מלהגיד משום שהיא נבואה לא נמנע גם הם מלומר לו שאין משגיחין
על חלומו ואמרו המלוך תמלוך עלינו ומשביעו הנבואה בחלום פעם
ב' והגיד להם והלא השגיחו על נבואתו הוסיף בו התעוררות להיות
בבחינת קנאה וכזה קנאה גם היו גם אביו שמר הדבר לאשר הולכין

גם אחר המחשבה גכ' וידע שנבואתו נבואה אמיתית ואעפ"כ הי' רצונם לברר
לברר התעוררות זה שהולכין גם אחר המחשבה גכ' ולכן כשאמר נתגלגל
הדבר שרצו אחיו לשפכם את מצאו אנשים לשלוח ויוסף לשם ולברר דבהנה
מה שהרגו לשכם ולכל אנשי עירו אף שבני עירו לא עשו מעשה רעה כלל
רק שכם שעשה הנבלה בישראל מ"מ הסכימו כל העיר ובזה התעוררו הקדמונים
ז"ל ולדברינו אפשר לומר לפי שכאו ששכם עשה מעשה הרעה בכל אנשי
העיר הי' להם במחשבה מעשה הרעה כמו דאמרו שכם וחמור דבר באזניהם
לאמור ואמרו את בנותם נקח לנו לנשים אף שבני יעקב לא אמרו רק שאמרו
ונתנו את בנותינו להם היינו לרצונן ואף שאח"כ אמרו ואת בנותיהם
נקח לנו אין הפירוש חו' שיקחו שלא ברצונן רק שאמרו על ונתנו ברשות
כאשר גם אתם תתנו הבנות את ואת בנותינו נקח כו' אבל שכם וחמור
שינו בדבר התעוררו אחיו והקדימו את בנותם נקח כו' היינו אף שלא
לרצונן וכמו שעשה שכם וחמור ממש והוטב באזניהם ואנ"ה הוו להם אותה
מחשבה ממש כמו שעשה שכם במעשה ועכ"ז הרגו את כל העיר הנכרים שהי' להם אותן
המחשבה לפועל ומובן בזה כשאמר להם יעקב עכרתם אותי להבאישני
ביושב הארץ כי' להשיבו הכונה ועשה את אחותינו וישב הוא אומר להם
דבריו טעם והם משיבין הכונה כו' מ"מ אינם כלום אין הספקה ונאספו עלי
כי ואנדו להבין דבריו רש"י ואת את אחתנו ובדבר עמדו על דבריו רש"י מה
בזו בזה ומקרוב נדפסו חומשים ויש שם הגה שפי' דבריו רש"י שכוונתו שאמרו
את אחתנו לשון רבים היינו על שאר בני יעקב ותסבו אותי אוקן מה בזו
בזה ומפ' דברינו אוקן כאין תואר שיעקב אמר להם שיושבי הארץ ויאמרו
שבשלא כדין הרגו את כל העיר דבתונה שכם שעשה מעשה אבל
שאר העיר מה חטאו ונהש' עכרתם אותי להבאישני כי עד כאן היינו
מכובדים בעיניהם לאברהם ואמרו נשיא אלקים אתה בתוכינו ולצחק
אמרו ראה ראינו כי הי' ה' עמך ונכרת שראוהו שאתם עושין שלא כדין
נתבטלו אותנו לעובדים אשור ואל ונאספו עלי והכוני כי עד כאן הי' להם
דרך ארץ בשביל הברכות שנתחנו בני אברהם ויצחק שעי' אותנו אבל עתה

תשור מהם אותו הוראה ונאספו והבונו ויאמרו להם שפור הכונה ועשה את אחותנו
וכפירושו ותרגום כפו הבנת הפוגה הנ"ל והל שכבון עשונו כי נאמרו בלבם
לעשות את בנותינו כזונות לקחת אותנו נשים בחזקה שלא לרצון כשכם
ובזה"ש ועשו לשון עתיד כי כן גמרו בלבם ולכן אמרו ועקב שפור
שאמר הם כרעים קשכם שעשו אותה שדה מרעה שהרגו לשכם את המחשבה יש
מקום רחב להתווכח עמהם שהלכו גם אחר המחשבה ובזה"ש לכן והשלחק אליהם
והוא השובה הנגע # רם שפרש ששלחו לראות את שלום הצאן כי לא
על שלום הצאן שי הד' עיקר שליחותו כן על שמתוך שיבוא אליהם ויבקר עמם על
עניין זה כי כן הד' דרך האבות שבשדה שרעו את צאנם שם התבודדו בתורה
ויראה כנודע ואמנם לא כן הדבר לגבי פעולה כי בטרם יקרב אליהם ויתנכלו
להמיתו ולא הבר' סברו שעושה לטול עמהם בעניין זה ומכרוהו לעברים ושיצרן
ולא נגעו שהם שבנו לשכם הם קדמו ואמרו הנה בעל החלומות כי ואולי
שזהו שהודיח אותם ועקב שמעון ולוי אחים כי באפם הרגו איש וברצונם עקרו
שור שאמר עשו שלא כהוגן ופנ"ל ומעודומה לו שבמהדורות הראשונות כתבנו
קצת בעניין הזה אבל ודאי בהמ' קלאו חודש שנראה שכאת חדשנו בזה והנה
כאת נתוסף לו כתונת קנאה שמלבד כתונה הראשונה שכתבנו שהי' כתונת
קנאה לשוטתו שלא גם בחלום השני כאת נתוסף מלבד שהעור
לו ועקב משכם ושמע' רצו להרגו והנה קנאה מכופלת כי לפי מה שכתבנו
בלשון קנא שהוא חנוך בקנאה מכופלת תבוא ר' במקום ק' שהוא כפל ובמקום
נ' הי' לבוא קיוק לפי שלא הי' נשמע שהק' בוא במקום ק' שבקנאה הפשוטה
אותנו כפולה כמו ע"כ תבוא כ' שהוא קרוב במבטא והוא מוצא אחד גופק ובמקום
א' הי' לבוא ד' ולא משקול שאוב' הי' תורותו כפק ובאמת הוא קנאה ולא קרבה
ע"כ תבוא ד' שהוא א' ברבים כי א' הוא א' באחדות וה' הוא א' ברבוי והוא
אותיות וכו' ובזה"ש כיון שבא ויראו ויוסף את אחיו ויפורם אותיות וכו' כי
מני עם לא ראה אותם אלא מצאו מקום להתווכח אתם בדרך קנאה כפולה
שהוא אותיות וכו' עד הנה וכאת ויכחם ועי' ויתנכר אליהם כי בעניין וכו'
שאמרנו לא עד לתת אותם מכירים בפנים ובאות כמו' מן שורש וכו' הו'
וכו'

ונר הזה כוה' צריך להתווסף ומוהם להוסיף דעתו ושמתרון אור מדוכדך
משפט ושכן בספרים ועקב עד' הזה אבל לא הגיע השעה עד' ומש' ונדבר אותם קשות
כו' והקדמה שהקדים מדוע לא התוודע אליהם כי הי' צריך להיות מתנכר
אליהם שבאו השורש נשר ומש' הוכרח לדבר קשות ואז מתחיל לספר הכתוב
מה היו חלומותיו דנקודותיהם ואיך הי' ומספר שטעו להם מאין באותם והם
השיבו מארץ כנען לשבור אוכל ולאוהו' להם להשיב רק מארץ כנען ונפשותם
מה רצונם אז ושובו לשבור אוכל והם השיבו לו תכף לשבור אוכל כי ודאי שכן
במחשבתו לשאול השיבוהו גם על המחשבה ומש' אחד הפעם ונשר ואסף זאת
אחוז הל' שבפעם הזאת שהשיבו על המחשבה בלי שום התעוררות משורש
נשר שעמוהו' להם הוכח על המחשבה ומש' והם לא הכירוהו כי כל עניני
הי' מצד המחשבה ואז ונזכר ואסף כו' החלומות שהרי אני' החלומות בעניים
המה כי גם הם הולכים בתר המחשבה עד שהשיבו על המחשבה ואמר
כי' מרגלים אתם שדרך המרגלים שהמחשבה אצלם הוא עיקר כי מה שעושים
מעשה הוא ז' רק לפניהם שסובר הרואה שהמעשה הוא עיקר אבל אצלם
באמת המחשבה עיקרית אך שהרואה לא ידע מזה רק שהרואה וסובר
שהמעשה עיקר כי' אתם ביעצומם ובדעת האמת שהמחשבה עיקר אך
שאחר לא ידע מזה ומש' לא רצותם להודות לו כי שאנו אנשים שהמעשה
וזה שאמר לראות כו' ערות הארץ והוא כמו פשוט כי כן דרך
המרגלים לראות בדקא דאורייתא ולכן שינוי' כבר כי דבר אותם קשות
להיות משורש ונשר אבל עניין דבור הקשה היו אז הוכח שהי' בוניהם
ומש' שהי' נשרש מאמרגלים העניין שאמרנו נכתב בספר כדי שאותו לפרשו
ואמרו אליו לא אנחנו שהתנוצץ רוחק בהם להשיב על שרש בכוונתו מעניין
הוכח שהם ביצאם הולכים בתר המחשבה ממה שהשיבו לשבור אוכל טחם
שעלו אין מה חזר' שאנחנו אמרנו להודיענו שבכל שבאנו בוחוד לשבור
אוכל ומש' הי' הפסוק לשונו כשבאנו אליך וגם אמרנו לשבר אוכל ואפי'
אם לא היה שואל היינו אומרים לומר לשבור אוכל באנו ומש' אין רצו'
על המחשבה ומש' ודבריך בא לשבור אוכל ולכן תאמר איך גאותני כולנו
לאמר

ערך

לומר דבר אחד מה שלא נשאלנו וכו' שנאמר כוונו להשוב על המחשבה. הוא
משום שכולנו בני איש אחד אנחנו ויצאנו מן הבית בבוקר אחת וכו' הן
נפגשו על דף ספרנו בשוה לומר לשבור אוכל כל פנים אנחנו הל' שאני'
גם בוודאי הראשון אנחנו פנים שאין לולך בתר המחשבה וכו' לא הוי
עדיין מרגלים לולך בתר המחשבה רק שהרואה ורואה בתר המעשה
הוא כאשר סתרו דברו הוכחת הזה מענין המחשבה אמר להם
הדבר כפשוטו שאמרו אוכל מה שתפסו הדברים טרם ששאלו למה
באו אוכל שכוונתם לדבר ~~אחד~~ אחר וכו' שנאה מקלקלת השורה ומתלאו
אומרים דבוצאו בזה שתפסוים המצוה קודם הדגים וכו' אומר לא כי
ערות הארץ באתם כי אם לא הקדמתם להשוב על המחשבה כאשר אמרתם
ומתלאו מזון ישדון שבשבת שלכם לבפם לכן וכו' הקדמתם לשבור
אוכל והשיבו גם על זה תשובה נפרדת שאם הקבלנו דבר אחר שלא לספר
כנו שבאנו לראות ערות הארץ הי' לנו לומר ענין האחר אשר באנו בשביל
לחפש אחר אחינו וכו' ונשנאמר שני דברים אלו והי' מוטען הענין
של מרגלים כי לא ותפשו אלינו אם נלך בשווקים וברחובות כי כשאמרנו
לשבור אוכל ומרגל עד צריך לולך בשווקים וברחובות לאוכל אחר מבואו
העיר אם נקח שבר ואח"כ נלך בשווקים וברחובות הללו נהי' נתפסים
אבל כאשר נאמר שבאנו אחר אחינו בשביל שאנחנו שנים עשר בני איש
אחד ואבוו ושלו געגועים ומהט' לא שלח את הקטן עד אנחנו הולכים לבקש
ולחפש אחרוו ובאו לא נהי' נוספה מאורבוני ואם שלא עשינו כן ובאו האמת
שלא באנו לראות ערות הארץ והט' שנים עשר כד' וכו' והט' הוא אשר
בברתו כו' מרגלים כו' כאו שדרשו ז"ל שאומר להם ואם לא נחדפו בשום
ממון כו' כאו שהביאו רש"י ואומר מנחש אני בגביעו ששנים מכם הרגו
עיר שכם ולבדרוני מכוון הוכחה להם מרגלים שהם הולכין בתר המחשבה
רק שאמר לא נלך בתר המחשבה רק אותם לבד ובשאנו בזה אומר שעד'
נקראו מרגלים כי הרגל הולך בתר המחשבה רק שהמחשבה אינה נכרת
והפעולה נכרת ובאיש חשבת דרכו ומשובה רגלו אל עדותיך ואומנם
הולך

הולך רכיל וכו' שנקרא כן כי הבשמים נקראו רכולת והבשמים הם בהצנע וריחו
נודף ונשמע ושלכן החילוק בין מגלה להולך רכיל שניהם מגלי סודות המחשבה
שלא יהיו נמסר לגלותו רק המגלה אינו מגלה מה שיש לו במחשבה לשום אדם
רק שמספר שהדבר והמציאות הם כך וכך ואינו מספר מה שהי' במחשבתו
ועכ"פ אינו עושה מחשבתו להגלות. אבל הולך רכיל מגלה סוד כתיב
שודאי מגלה לזה שמספר מה שהי' במחשבתו והוא כמו הבשמים אף
הוא במחבואו כיון ריחו נודף וע"כ נקרא הולך רכיל כנ"ל. והנה על שדן
אותם במרגלים שחשבום מרגלים שהולכים בתר המחשבה צוה לאוסרם
שהיו אסורים דרגלים ולהיות אסורים שלשת ימים על שלשה פעמים של
שני החלומות שלא נסתרו ונשפכו שלא נסתרו ואח"כ הוציאום ויאמר
זאת עשו וחיו כי לא יהיה סבה להתנקם רק שיקבלו כדי ענשם והיו
נקיים מחטאם זה ודי בשלשת ימים כנ"ל. וגם לשמעון לא נשאר אלא לעיניהם
ואח"כ הוציאו והאכילו והשקהו כבריאים על ברחובות רבה פצ"ו'

לוי יצחק

ב"ה לשביעי של פסח

בקריאה אז ישיר כו' ידוע שביעי של פסח שהוא בו קו"ס כמו כתבנו לעיל בהגדה
ואמנם מה שנמשך החג ז' ימים מבואר יפה הסוד אשר נבנה עליו בדרושנו
בהגדה לעיל שבאנו עד נקודת המחשבה של קדמות עולם ונקודה זו נמשכה
ונמצאה לפעולה בז' ימי בראשית שהוא ז' ימי ההיקף תמיד שחוזר תמיד חלילה
ז' ימים וכבר דברנו גם מזה לעיל ושבת שהוא גמר הבריאה שבה הנקודה
על שרשה שורש המחשבה ודברנו מזה גם לעיל והשירה היא ענין מחשבה שעמוקה
מן הפשט שנחוץ בדיבור או בכתב היותר אבל השירה אין הפשט משלים
עוד הכוונה כי נשגבה עמוקת שנחוץ המשורר בהדיבור או בהכתב עפ"י תחזנו
או מליצותיו או כבדה מילותיו וכבדה ~~הכה~~ הקדרותיו ואף שכל התורה עמוק
ואמנם מחשבותיו בסודות נשגבות ונאמרו [insert: קודו שון מט] המתרגם פסוק כצורתו הרי זה בדאי
והמוסיף הרי זה מחרף כי הנה היא נסתר מחשבותיו העמוקות עד ותמר תגדה
אות או פסוק או דיבור שלם שנכתב בעמוק הענין וכן במקרא נמצא הוא קשה
לשון אין מאמר שנכתב שלא על הסדר או שנראה שאין בו צורך כלל כמו ותמנע
הי' פילגש כו' או ערי תמין או נקודים וטעמיו וצרופיו אבל המשך הענין מקומו
היא בפשט הפשט שאם יש דקדוק במלה או בסדורה או במלה אבל הענין וסדר
המשך שנה בפשט ונאמרו עליו [insert: שבת] אין מקרא יוצא מידי פשוטו אבל ~~הפשט אינו~~
השירה אף שיש לו פשט וגם עליו נאמר אין המקרא יוצא מידי פשוטו אבל
הפשט גופו צריך עמקות מחמת כובד מלותיו או קוצר מלותיו ועכ"פ
השירה מחס אל המחשבה ואולי שהוא מלשון שור של שירים ונצמים שנקרא
שור עכ"ש שמקיף החלל שבתוכו ועכ"פ השירה מקפת המחשבה החלולה בקרבה
ואולי שעכ"פ ויסדו לקרות בפסח שיר השירים שהוא עמק המחשבה העמוקה בתורה
שעכ"פ נקרא שיר השירים והוא עכ"פ קודש קדשים ועכ"פ שייך לפסח שמגיעת עד
נקודת המחשבה היותר עמוקה וכן שבת שירה מזמור שיר ליום השבת
ואמרו ז"ל שפגע אדה"ר בקין ואמר לו מה נעשה בדינך אמר עשיתי
תשובה ונתפשרתי עם קוני אמר אדם כך היא גדולה כחה של תשובה ומיד אז
ופתח פתח ואמר מזמור שיר ליום השבת שבזמנת תשובה ... ששאלו לחכמה
חוטא כו' שאלו לתורה כו' שאלו לנבואה כו' עד ששאלו להקב"ה אמר יעשה תשובה
ויתכפר

לז' שלפסח

והכוונה דהרי תשובה הוא מצוה מתרי"ג מצות גם כל הנביאים מזהירים כלם
מתשובה שנאמר אלוקים שובו שובו מדרכיכם כי לא אחפוץ במות כו' כמו בשופן
כי כל תוכחות הנביאים עיקרו לעורר לבב לתשובה אך הכוונה ד"ל שכל אלו
המדריגות תורה חכמה ונבואה אף שמחויבת התשובה ואף שהבטיחה כשישב
מוחלין לו וכמש"כ הגאון ר' פנחס זצ"ל עבר על מ"ע ושב אינו זז משם עד שמוחלין לו מ"מ
המחילה כו אין בשום מדריגה לעשות אך הקודם של מעלה גילות הקב"ה בעצמו וכמש"כ
השאר מפנו אל תאמר ~~[illegible]~~ די כו לא ישא לפשעכם והיינו שבשום דבר אין בכח
שום מדריגה לעשות גילות הקב"ה אבל בדבר נודע שהקב"ה עושה בין עושה
השתדלות דינו וכמש"כ   כל מקום שנאמר וה' הוא ובית דינו ושכתוב
וצבא מעלה עומדים מימינו ומשמאלו ואמר אלו מימינים ואלו משמאלים
ודבדוא כתיב   ואין אחד מתחבק מאמרו גילות אופיכל שחכם הכו שלהו
מעלה מימינים ולומדים זכות ויש להוסף שמשמאלים וכמש"כ מענין השטן
להדינו יקרו ואלו שהם ענין דין של מעלה גם שמימינים ומשמאלים ואמרו
ית' הדין נמתק עפ"י הלומד זכות או חלילה להוסף ומענין מענין התשובה
אף שניח שהמימינים לזכות מלמדים זכות משום שעשה תשובה אבל
מ"מ לא יוכלו לחתוך שמה"ט הוא פטור משום שעשה תשובה כי אין בכחם
לחתוך ולוותר חלק מזבח כי אומרים הנה עשה זה תשובה וקודם ית' לקבל
בתשובה אם ~~[illegible]~~ רצונך ומשום שהתשובה היא תלוי במחשבה ועיקרה
והיינו כמש"כ הרמב"ם ז"ל בהל' תשובה שהתשובה מועיל עד שיעיד עליו ית'
שלא ישוב לכסלו עד עולם עיין שם ואף שעיקרה הוא הוידוי ועזיבת החטא
וכמש"כ לעיל ושכן הוא בשס"ו והרמב"ם העיקר זהו מצד האדם שאתה אין קודם
האדם אבל לענין שיועיל אינו מועיל רק אם לא ישוב לכסלו לעולם והיינו שכל
שהתשובה עיקרה שצריך לשרש החטא בשורשו ושורש הכל הוא בנקודת המחשבה
של קודם הקדושה ואינו מושפעת ומעורקרת מאלם עד שיהיה נמחקת מעולם
המעשה אשר נבראות במחשבה גו כל וכל בחינה שלא ישוב לכסלו לעולם
אבל כל ששונים לכסלה   ואפילו אחר כמה שנים עדיין רשומה בעולם המחשבה
שעולם המעשה נבראת ממנה כו ואפילו שאינו כבר שוב בעולם המעשה
אבל

הערות רעו | לפסח

אבל עולם המחשבה כוללת העולם עד עולמו עד ועפ"ז שפיר מובן דברי הרמב"ם אלו ועי'
אנן שום מדבריהם ושלה להחליט דזה המחולה ועפ"ש קין עשותו תשובה ונתבשרתו
הל שירדעו לא ידעתי אם מחוייב לגמרו כי לא אודר אם לא אשוב לפעולה כך אנכי
נתבשרתי שמחל לו על זה ולא הי' סכנה ועמ"ש ז"ל והכוונה מזה אודה ה' כחה
של תשובה לפי שמתפשטת עד עולם המחשבה ועפ"ז אומר מזמור שיר ליום
השבת שמתפלשת עד עולם המחשבה מה גדול כח השבת וראוי לומר
שיר לזה שהוא להשגת עולם המחשבה וכולו הוא ואולי עי' השבת והשיר
אולי ומחוק לגמרי החטא ועפ"ז אומר השבת עד המחשבה ובמ"ש טוב להודות
כי מה גדלו כו' שעם מדברו זה לא יוכל למחול בתשובה סק אתה מעולם
מאוד עמקו מחשבותיך והחטא מגיע עד שם ואיש בער לא ידע כו' ומסיים
צדיק כתמר יפרח כי אולי כאן זה להתפלל על ענין שסבר שב להיות
צדיק כתמר יפרח ומעתה נאמר שעפ"ז כתוב אז ישיר משה שיר דז'
של פסח שעב לעולם המחשבה ושר בבחינת מחשבה ורש"י פירש ושיר זה
הלבן שישיר ועפ"ז כתוב לשון עתיד ועדיין אינו מובן הוא גופו קשיא למה
הצפור המחשבה כלל אחרי שיר בפועל ולדברינו ניחא שיורה בבחינת
מחשבה ועפ"ז יאמר אשירה לה' כי גאה גאה הנה ענין הגאון הוא מחשבו
ואומר כפשוט על מחשבה הקדומה ועל מחשבה שעם הפעולה ודו"ק

לאחרון של פסח

בקריאה עשר תעשר וחז"ל דרשו (בתענית ט') עשר בשביל שתתעשר והנה אשתו קשה
הוא תתעשר הוא בגין שמאליות שכן הוא הקרו ואין הכתוב אנן הכפרה אך זל
דבנה מן עשר אמשרונו לק דרשו (בכתובות נ') שתי מעשרות שיש לורתן חומש והנה"ש (שמאליות) בואין חומש
ממנה הינו ס' שהוא ש' שמאליות ועפ"ז יש שפיר לומר כשאומר עשר תעשר
שהוא חומש ומשום שקרונו בשמאל ואנכ' אין הוא חומש עפ"ב מן ש'
של ימין ועפ"ז בחשבון שפיר הש' של ימין והאחרון בשביל שתתעשר

והנה שין שמאלית שהוא ס' הוא חומש משין ימנית נמצא שהוא (שהוא החומש) נותן לה' משין ימנית שין שמאלית ועי"ז יתן לו ד'
במדה כנגד מדה שיעשה מן השין שמאלית שין ימנית שכשיעשר יתעשר

ליום ב׳ דשבועות

והנה בועז בא כו' ויאמר לקוצרים

מגלת; ~~ואמר בועז~~ כו' ד' עמכם כו' למי הנערה כו' הנה דה פי' אושר בזה לחסות

כי אפשר לומר דהנה אמרו ז"ל (ברכות דף נד) התקינו שיהא אדם שואל

בשלום חבירו בשם ולמדוהו מקרא דכתיב שנאמר בועז בשם והביאו עוד

הפסוק עת לעשות לה' הפרו תורתך והנה מפורש ~~בברכות~~ שם נראה שהתקינו

על בד' של עזרא קאי והם למדוהו מבועז ומגדעון שאמרו המלאך ה' עמך

ומאותך קראו אל תבוז כי ומעת לעשות וכולו צריכי כמפורש בש"ס ופרש"י שם

ונאמר לפאורה בש"ס מסכת דף פג דקאמר רז"ל שלשה דברים עשו ב"ד של מטה

והסכימו ב"ד של מעלה על ידם ~~מהם~~ ואי' מהם הך דשאילת שלום בשם ולמדוהו

מבועז דכתיב והנה ~~הוא~~ בועז בא מבית לחם ויאמר לקוצרים ד' עמכם והסכימו ב"ד

של מעלה דקאמר המלאך לגדעון ה' עמך משמע שבועז התקין (ועי' מד"ר רות שם באריכות דבפי' אמרו שם שבועז) ~~ואמנם בגמרא~~

~~הנה~~ לפאורה ~~יש~~ תמוה דהרי גדעון עם הרבה דורות לבועז שאחר

גדעון הי' אבצן ~~והוא~~ ואחר זה ופתח ופתו שפטו הרבה שנים ואחר כך אבצן

שהוא אבצן זה בועז (ב"ב צ"א) ואיך אמרו שהסכימו בשעת לבועז ממש דגדעון שזה הי'

הרבה דורות ~~אחרי~~ קודם וראיתי אחד במהרש"א דחי' שעמד בזה

וסיים דתימה. ולו הם ז"ל שרש"י בלשונו הזהב נראה ששלל קושיא זו שכתב

וז"ל מדקאמר ליה מלאך לגדעון כו' אלמא דהסכים ה"ל דבשמים אין הנכבה שמותר

לשאול בשם מגדעון (דאיכא למימר) דמלאך הוא דקאמר כמו דעבדו בש"ס ברכות צריכתא יקראו

דאל תבוז ופרש"י שמלאך דשלוחתו ית' לבשרו שהשכינה עמו ומה הוצרך לקרא

דאל תבוז ה"ל שאל תבוז מה שעשה בועז לומר דעבודה מדעתו - ה"ל שלא ~~[illegible]~~

~~להוות בדרך תקנה ללמוד ממנו לאחרות רק שהשכינה הי' צריכה לכך~~ - ושמגדעון

~~אף~~ אין ללמוד כי המלאך בשליחות אמר כן ~~על~~ אומר אל תבוז כי בועז ~~ושלא~~

סמך ~~ללמוד משום~~ על עת לעשות וכמש"כ רש"י בברכות (ואי..) אך אשכחן מנ"ל ללמוד לתקן כן

לדורות ~~אך~~ שהוא עשה משום עת לעשות ~~[illegible]~~ הי' רק לצורך שעה לדורו ~~שהי' בדור~~ (דהוא לא תיקן)

~~בהוא ועוד בברכה~~ (ש"י אחרת) שבכתו אצלנו מאשה עד הדגל שם שאנים בפו הבחות שהשם

אתנו בכל ענינו ~~מקום וזה שהגדיל~~ (ואינו למד) דוד בן בני לומר שאתו ד' לעגדו תמיד

~~שאלה~~ י' נעכה ה' פרטא דשועדיא שד' בכל ענינו ~~[illegible]~~ שאינו דומה העושה וסובר

שאין אדם רואהו לכשסובר שהמלך אתו עמו בביתו ורואה כל מה שעושה

ופלשין

(בשוליים: הדין וכו' ... שם ... דבר ... דוד ... לקנן ...)

(בשוליים: ועי' מה שכתבתי ... ד' ...)

ד"ל מ"מ שפיר עבד בועז ואל תבוז ארנא לאמור מדעתא אשר כו' ה' וצריך עיון הוי עי'

מתמה שכתבו ד' עולם ... הרגל של ... כל הרגשות הבורא. אך אכתי ... לתקן לדורות ... אין ללמוד תקנות ...

ובלשון הזהב של הפמ"ג ~~בהנהגות ספרד~~ בחוות משנה הרמב"ם במורה. אבל אשכחו
לא נדעתינו ~~[illegible]~~ לדורות אבל מדחזינן שהמלאך אמר לגדעון ד' עמך
ניהו דאומר לו בשליחות ממ' פנין שהמלאך צפה לפניו את שעתיד בועז לאמר לתקן
~~בלשון הזה לשאלת שלום, ושלומדו אמנן כנהגו לתקן לדורות משום שבועז~~
~~סמך על עת לעשות~~ אם לא היו ניחא קמו את ~~[illegible]~~
כנה"ג לא הו' אומרא ~~בלשון הזה~~ תפלות שהיא לשון שאלת שלום ומדקאמר
בלשון הזה ולמאי שהפסוקים ~~דבועז ושוהד רק לפורחם אף הונו שלא עונק טעמא~~
של בועז ~~[illegible]~~ דהרי מן בועז עד אנשי כנה"ג היו הרבה דורות ולא שואלו
בשם ונראה משום שלא הו' שווק טעמו של בועז עד שבאו אנשי כנה"ג והתקינו אפילו
בשלא שווק טעמו של בועז משום שאלת שלום הוי מצוה משום בקש שלום ורדפהו
ובמש"ר רש"י בברכות דאמאי לומר שבועז גב' מהם' תקן משום בקש שלום ונפ' מה'
הצריכו עזרא ובוע' לתקן אחרון לא נמשך התקנה מבועז השופט הצבור
ושאחרון והד' ושו' שנכנס בהגבלת [illegible] דוד ולא קיימו תקנת אבותם
~~[illegible]~~ ואותו שבגוף לשון הגמרא במכות שאמרו ושאלת שלום בשם
דכתיב והנה בועז בא כו' ואומר לקוצרים כו' ואומר ד' עמך מאי ואומר וכו'
בועז היא דעבוד מדעתיה ומשמיא לא אסכימו עלה ודו' ת"ש ואומר ה' עמך גבור
החיל והנה ~~[illegible]~~ ואומר ~~[illegible]~~ דלפני הפסוקים ~~[illegible]~~ דהכא שרק שמשמיא
אסכימו הוא דכתיב והנה בועז כו' וכתיב ד' עמך. ומה זה דאומר מאי ואומר
~~[illegible]~~ הרי הוצרך להך ואומר להוכיח שד' הפסוקים ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ אחר לנשנה דמתני' דברכות שאמרו ואומר
מאי ואומר שפי' שאל שבועז עשה לצורך שעה משום עת לעשות ולא מוכח
שרשאי ומצוה לתקן כן לדורות הבוא מהך דגדעון מדאומר הגמרא בלשון
הזה למאי שנראה קמו לתקן כן ושפיר שהביא הך ואומר שלפני סוגיא
דברכות לכאורה משמע שנדחה הלימוד מגדעון ואם' תפני מה עכו"ל
כלל אחרו שנדחה המשנה שיש לדחות הלימוד ואפ' מביא כתוב אחר של
של בועז ~~[illegible]~~ עת לעשות שאמרה כל הנך קרא שלפני צריכא גם למסקנא
אבל הך דגדעון לא צריכה למסקנא ואפ' ~~[illegible]~~ מפני מה הביאו ולמודן שפיר
ניחא

אמנם ולכן שהג׳ בתשו׳ הביא לישנא דמתניתין דברכות שמשנה ואומר (ולא דברכות) ומן הביאו לישנא הג׳ דשם ואו
ואומר ואמר שם בג׳ מאי ואומר וכ״ת בזמן כו׳ וכ״ת מזאק הוא דנקט לגמרין כו׳ (דכתב ר״ש טומר לא שייך [illegible] ולא דברכו אלא דשלמה
שייך כו׳ לבטלו שהשופטים [illegible] ולא נמחק מזה) תוס׳ אל תבוא כו׳ ואומר עת לעשות כו׳ (וכתב רש״י אל תבוא את דוקא
לומר ודברות משה אלא לגבי מצוני ושבעל כו׳ ויש לו על מו לסמוך על עת לעשות לה׳ כו׳. (ואין שלמה מלשון הג׳ דברכות
שנה שהלומד מגדין ומפרק כמשמע הש״ס. אמנם
המספרו הש״ס ז״ל שאחרו, שלמדו הש״ס בברכות על עת לעשות כו׳ שבזמן כפין עולה, שלימדם ללמוד מתני׳
של הראשונים והמאמר שלא לגדרין בתגלית ולומדות. ועי׳ הביאו במפית הרמב״ם שהמשנה הספיקו מהמאמר שאמר לגמרין שלהן
והכיחו כן והמשום דברכות שם שמביא מקרא דגמרין, ואל תבוא ועת לעשות ואין ניחא
שהלומד כו׳ ואל תבוא ועת לעשות אף למה הביאו הגמרא הכ׳ של גמרא שאין לידן ומן כלשון לפי המסקנא
שהלומד ומגדין קאי דאמת לפי המסקנא. ועי׳ שפיר שלמדו הש״ס וכתות אפי׳ זה שהספיקו דודאי
עת לעשות אבל אחר שלמדו שבזמן כפין עולה על עת לעשות אז שפיר הרמב״ם מקודם בגלות ולומדות
הש״ס ברכות.

ומן הש״ס דברכות סג שפירשו שם הקושיא מ[illegible] שפירוש ללשון הש״ס שם מזה ואומר וכ״ת דומיא ומאי דקשה׳ עדיף
מזה דמוכח כו׳ וכ״ת מזאק הוא כו׳ תוס׳ אל תבוא כו׳ ואומר עת לעשות עדיף אף שהש״ס דולי שאני
אמרו כן בלשון וכ״ת אם לא יגלה לך ותשאל לך ופילוגים הכל לפי המסקנא דומיא לאו משום דקשה׳ נאמר ומן
דגמרין לא משום שלמה נאמר לפי

ב"ה בש"ק חו"מ ~~בפ"ה~~

אבל הרמב"ם בתורה. מ"מ מדאפקי' המלאך בלשון שאלת שלום נמלכו לפדין ~~שהסכימו שלום על ידו שאם לא הוי עלה דעתו הוי לאחוי~~

~~שלום אומר בלשון תצוה~~

בש"ק חו"מ רד"צ

שם דבאמת ~~אין הוכחה~~ ללמוד עיקר הדין ~~מבועז~~ שמותר לשאול בשלום מהמלאך דגדעון שהוא דקאמר פני (א"א מטעם דמלאך)

סו"ט הל' ... שעיר עבד בועז ואל תבוע אותנו (כמשפרש) למור מדעתו עשה אלא למדו מזקני ישראל כו ויש לו ... שוטות

שני ... דהיינו מה שתיקן בועז לשאול בשלום את שם בו ... שלא ... שיש לבטלה. מ"מ לצורך שיהיה

שהיו ... ד' ... והוא ... להרגיל ... כי הדרבק בתורה תיקן לדורו זה ~~...~~

ולימד זה ... השלום יסכימו על ידו מדקאמר לו המלאך לגדעון ד' עמך כו' ואם לא היה ניחא ... ותיקנו הנ"ל

לא הי' שולח (המלאך) לבשר לגדעון בלשון הצ"ה אחרו ... שיבוא בועז וירצה לתקן תקנה זו. ומדקתני

דבשרו בלשון הצ"ה ... שמן השלום הסכימו ... על ידו ודוק.

ומה"ט כשראו ... צורך לתקן תקנה לדורות לשאול בשלום ... ורדפהו. סמכו גם הם על הוכחת בועז

הנ"ל ועשו ותיקנו לדורות כן

ובזה יובן מה שנאמר לכאורה מש"ס דברכות סד. דמקרא ~~...~~ דגדעון אין אנו למדין ומנו שלום עיי"ש ודע"ק אם למה

הביא ולדבריני א"ש. דמקרא דאל תבוע הוא שאל תבוע את בועז כו' שתיקן עת לעשות תקנה זו. ואל ~~...~~

הלא אוסר להזכיר שם לבטלה כו לומר כן מהלשון שאמר המלאך וכו'

[illegible]

[illegible]

ר"ע

לס' דשבועות

מחית שלחתי את ד' לפני

ניחא והבן והוצאו לנו בהצעה זו שבועת תיקון ~~לשמחת להיות נשה דבר ד' דבוה~~

~~ההיו שהיו שופטים את שופטיהם~~ [ויחוס תיקון עזרא לדורות כנ"ל וכמש"כ ראשי

הקריבות] ולכן כשבאה רות המואביה להתגייר אף שעד כהן לא הי' מקבלים

מואביות להתגייר אך שהוא ~~הדבר הפרסם המקובל~~ [ולא מואבית] ~~ולמואבית~~ מואבי

ולא מואבית מ"מ אינו חוזק בדבר דוקא לקבלה והבו קל"ד אמרו (ביבמות ע"ז:)

~~קשיים גרים לישראל כספחת והרבה דמקבלים את הגרים~~ ומודיעין להם

קצת עונשין שלום ופרשיו ופרשיו ו~~הבוזה~~ שאמרו (קרבות ח"י) אל תשב

על מטה אדמות ואומנותך דהיינו שלא יוסף אורחתן ועד נמנעו מלקבל מואביות

כיון ש~~בשש~~ אומר ערפה ~~כאחד~~ למואבי מואביות. ועד אמר פלוני אלמוני

פן אשחית את נחלתו אבל בועז שנתעורר ~~לשמחו ולדמו~~ לתקן תקנה

להרגיל שם שמים דרך הברכות שהי' השעה צריכה לכך ~~משום את לעשות~~

עת לעשות ~~שהורות לעשות כוונה~~ להחשוב הגרים ~~שאר~~ [שבאו] לחסות תחת

כנפי השי' ~~שחשוב~~ ולכן ~~עשאום כצנועים~~ ~~שיהי' לזות ולמואבות~~ שלום ושכחו

ולכן עשאום לרווח שאתו ד' לעבדו תמיד. ועד קרב מאוד [את] רות שבאה לגבולו

ודקדק שרות הי' דבר חכמה שלשה אונה לנקות ומהשי' הלוי שמרת בתו ולפוורה

אין עצה בוודאי מה שמרה. ולדבריו הכוונה הלוי שמרת מה שאמרתי ד' עמכם

כי יקר לו להרגיל שם שמים דרך הברכות ואתה חשובה את. בדוני מאוד

שעד והרגל של דרך הברכות עוד ואתה ~~ועד דין חשוב לו~~ ואל תלכי ללקט

בשדה אחר כי ואמנם רות ודעה שנמנעים מלקבל מואבי' אמרה ~~למה זה~~ מצאתי

חן כי ואנכי נכרי' הלא אין בישראל אולם גר ממואב ועד אני נכרי' אין לו

שום קרוב בישראל שמא לא קבלו גר ממואב אף מואבי' עד הנה ואמר לה

בועז ~~הגד הוגד~~ לי כל אשר עשית ~~את המואבק כל שבאות אין מקבלים וקוים~~

~~שאמרה להרקבת עונשין ולמדוהו ונעשו ועד אמר הגד הוגד אשר עשית~~

~~את אימך שבררת לך קצת עונשים~~ ותעזבי אביך ואמך שהי' בת

מלכים בת של עגלון מלך מואב [וחניכו] לדבק בשם מאוד ועד אף שעדיין אין

בישראל אורות ממואב ראוי לקבל צדוקת כמוך ולקרבה והעזר לה

ומעשה ד' שאברכה דבוק שאת אורחת הראשונה ממואב ועד הדבר

תודש

חודש ועוד והו יותר מופלא שש דפי הבחינות שהפלא ובונו (שבשביל) שלדבק שלם
לאלקים עשו חדשות לקבל תורתך ממואב מה שלמנו עד כה ומצה גופא
זהו לך שבר גדול מאוד מה שעד' זורקא שש שמות דפי הבחינות שתאוה הוא
דבר גדול ומעשיו דוותה שהשעה צריכה לכך ומעשר שמות שתקנתו לשואל
בשם ובהש' ושלם בו פולך שהוא הפעולה ~~בעבודה~~ שנתגיירת ועוד ותהו
משכברתך שלמה שהוא לשון רוח הק' שמפעולה כו ועוד לך עוד ריוח שהגלות שם
שמות דפי הבחינות והרות הלה וגדל עתה יותר ועשר דיות שקשרת מותך
הדבר צריך לכך טוותב. וזהו כוונת ר' חסין ממדבש במ"ש על פסוק רבה עשר בנות
אחסות תחת פנפון ובבר בשן רבים ממדרש הזה מה תורת רת באומרן דדרו הפסוק
ומה יאני במשלו ואמרתו בו פנים ולפי דברונו כאת ובן אפי' שזה דוא חק לחדש
שהק עשר בנות האמדבר מיוחד ששלשה מעלות חשבלה בזה עשר שספרה גדולה
מאוד. אחד שהתגיירה. ב' ~~שזה~~ (שלפי) שהוא גיורת הראשונה ממואב וחידוש הוא בישראל
וראוי יותר שש עוד דפי הבחינות. ג' שהרגיל שש דפי הבחינות בזמן הלה
שהתעורר בזה על הדבר הוא דבר בערך מה טוב מאוד (וכבר שאול חולין ד"ה תני תאוהו מדבר דבירי אוקלי) להש עשר בנות שזמן הבעה
גרמה מאוד שהשעה צריכה לכך. ומז' עוד י"ל שצריכה רות למה שלא צבה שוכן
אדם שעשה מאנה מלכות רות בזה שהי' לו פתח מלכות ופתח תורה ומשפחות (ירמוי כבא)
~~סוף דינו לקבר משפט ופתר שם טוב וג' ומשה שספרה דוד מלוו שיאל עם[...]~~ (ר' רש"י? ~~[...]~~)
~~בשם~~ שאל שקבלה (אדר' דת ישראל) ~~בתורה ומצוה~~ קבלת ~~עולם~~ וסבלה עוני בוחרת העניים
המעונים שנצווה ללקט בשדה וחוץ שבות אמר' הי' עשר רב שהותה בת מלכים וכו'
~~צותה התורה והוות בוד בוני לשקר משפט~~ (צוי' עם) ועד' שזכה באבותה פ"ב כל המקיים את התורה מעוני
סופו לקיימה ~~[...]~~ מעושר והוא בעצמה היתה אשת בועז השופט את ישראל. ומתוך
עושר ועל שהורגלה שש דפי הבחינות ~~[...]~~ (לבני) למלכות ולהיות היא בעצמה
אשת שופט ושנוי בישראל. ~~ששם מלך שגורה דפי הבחינות בפתוח שוםתשום מלוך~~
~~מלך שתהא ואמת עליך~~ (סנהדרין כב.) ותסור לקחתו בשמו וקי' ~~מרבו~~ וזה שהי' דבר בעתו
עד' ~~[...] הוא אשר בשם~~ (צביתם הוא וקצירה לשון טוב וכו') ~~והעולם לו השם~~. והפלא מדה כנגד מדה ונוחיו בזה מה
שאמרה רות ושם האיש אשר עשיתי עמו היום פי' והלא עשר עשה מאה עמו וחז"ל (בויקר' ל"ד)
ואמרו בזה ולמדו מכאן שגדול מה שעני עושה עם בעה"ב פי' ולפבחוני עוד לאלקים

פתחונים

לך דשבועות

שאלה שלנו כאן ~~השאלה הזאת~~

ורמז גם
והתורה מפרטת ומספרת שלמה שהוא עשתה עם אחותה הדבר שהתקין הוא ~~שהרגיל~~ כדי להרגיל
~~שהרגיל~~ של דפוס הבחירות, עשתה עמו ונסיונה לדבר זה ~~עלה~~ וכו', ועל שפור

שקדוש השם
שנעשו הבונה ואחרי ~~שהדבר~~ וכך כל דבריו עד שהוא התעורר לתקן תקנה חדשה
ורוח
~~והדבר~~ עשתה עמו דבר הזה ~~להם~~ ותכן לדעו והיה חשוב ביותר מאוד לבנות אמונה הוא בעצמו
את אותו זמן ואת יותר הרגלות של דפוס הבחירות שאמרו השופט בעצמו
לאשר וכך בעונו שהתקרבה תחת השכונה ~~לתקן תקנה לזה להרגיל של~~
~~דפוס הבחירות~~ עשה עובדיו בנפשו לעקרת הדבר וכן דרך כל המתקנים שאינם
ראותה
עובדיו בנפשו לתקן הדבר וזהו שאמרה לך נעשו אחרי ~~ארות היום שהרגילה~~
~~אמר~~ נרדה ואני ~~עבד~~ לה שלא תלכי לקוץ דבדה אחר
~~שהרגילה בשדה שלו לתקן הדבר הזה~~ שחשוקה בעוניו נרדה כל זמן היום
ותכל לפי שזו והרגל של ירקה
~~היום בשדה לפרעם שהשובה וזרה בעוניו עצם~~ פרסם עוני שלקטה להדבר
~~בשדה כל זמן היום עשה לעשו ואוסף עמו הצבות אל שותה לפרש שהתעורר~~
ואף
~~לזה לתקן תקנה~~ ועל אומרה לה אבקש לך מנוח וזהו שאמרו הזקנים ותן ד' כו'
כרחל וכלאה. אשר בנו כל בית ישראל כו רחל ולאה גם שתיקנה הן להם הצבות
שלא רצו ~~לדבק~~ להדבק בעשו כו על לאה היו עוני רכות שבכתה על שאמרו הבחורות
ראה כן
ועי' בד' ספרי
הגדולה לגדול ורחל ~~אמרה כי לאה~~ בשאון לה בנים על וגרשה ועקב ושונה עשו
ובצפורה וקנו בית ישראל
וכאן שיסד הפוטין האדמון כבד שלא תלך ~~ואת ותרבע~~ נפקדה ועל גם רות ~~שהרחה~~
שהרות וראשונה שיקחנה בועז לאורבד עובדיו בנפשו ~~לתקן תקנה~~. להרגיל של
ועל ראו שהתבנה בית ישראל רחל ולאה
דפוס הבחורות ~~ושבה~~ לה בועז הגדולת חסדך האחרון מן הראשון הנ"ל. שחסד
הראשון שהי' להרגיל של דפוס הבחורות הומשל עתה ביותר שבועז עבד עובדיו
בנפשו ואף שהי' נאנים על מאווים זה גופא מגדל הרגלות של ורצון
שעקרם ושונה על רצון שתבנה בית ישראל כמו רחל ולאה שהיו
משתדלים אף שלפי הנ"ל מקום לחשוש ~~שישיגו~~ עשו השתדלה שושנים
ועקב ובנית ע"ז וכאן כן הי' להושיע הבזיון

וזאת הדרכה כו' ואפשר לומר ממה שנאמר בענין דואי קאי גרים מצות .

• סוכה ודיאונים ובספת כתוב דפ[חסר]רק, מה"ש למען ידעו כו' בסכות הושבתי

• כתוב עליו ז"ל דהנה אז"ל שנפשותיהן של צדיקים צורות מתחת כסא הכבוד והושיבו

• ממש והו' נפש אדוני צרורה בצרור החיים כו' והנה כתוב זה מורה על נפשותיהן

של צדיקים כשהם בחייהם מושרשים מתחת כסא הכבוד ועכ"פ הם עליונים

• על כל וגוזרים והקב"ה ~~[illegible]~~ מקיים את גזרתם כמ"ש על משום שאין שום מדרגה

שולטת עליהם זולת הקב"ה והוא ית' כתוב עליו רצון יראיו יעשה וכיון שאין

שום מדרגה יכול לקטרג עליהם כי הם גבוהים מעליהם ועכ"פ הם גוזרים

והקב"ה מקיים ועכ"פ קודם רצון יראיו יעשה כתוב קרוב ה' לכל קוראיו כו' הל'

בשביל שהוא קרוב עליהם ונתן משום מדרגות בשביל שהם מתחת כסא הכבוד

• כי הצדיקים מדבק ועכ"פ אמרו ז"ל ופל לכל שקרוב לכל קוראיו

אפילו מי שאינו צדיק מדבר אמרו ז"ל לכל אשר ~~[illegible]~~ יקראוהו באמת כל

אלו הצדיקים שנפשותם צרורה תחת כסא הכבוד שהוא כסא של אמת.

• וכמ"ש צדק ומשפט מכון כסאך חסד ואמת יקדמו פניך ועכ"פ יסוד הכסא וכן

בחסד כסא ויושב עליו באמת ועכ"פ לזו וכל קטרוג להתגבר עליהם ואז רצון

יראיו יעשה ויהי נועם הוא שאמר ה' את כל אוהביו מ"ש בפסוק שלפני השמירה

• מה שהם מתחת לכסאו ושם אין שטן ואין פגע רע וכן אמרו ז"ל בפ'. אלו דברים

הדברים שהם בערבות ואיננו צדק ומשפט ונפשותיהם של צדיקים וכסאו

• הכבוד והנה רגלי כסא הכבוד אמרו ז"ל שהם אברהם יצחק ויעקב ודוד

• וכן אמרו שהמלאכים שהם מרכבה גבוהה רבה אופנים הם רגלי המרכבה

• וכן מפורש במרכבה ד' חיות אדם נשר שור אריה נשואים הכסא וכבר

. דברנו בתיקו' דזה אבל כפי מובן הפשוטו כמו שכל נפש ונפש שהוא הותני

יש בו שלשה מדרגות נפש רוח נשמה וכו' שאמרו המקובלים שיש עוד שתי

מדרגות שהוא חי' יחידה ז"ל שבכל מדרגה של אלו השלשה מדרגות יש

בה שלשה מדרגות וכמו בהספירות שהם עשרה יש בכל ספירה עשר מדרגות

כמו כן בצורות הרוחניות שחלקו לשלשה יש בכל חלק שלשה מדרגות דמדרגות

נפש שלשה מדרגות ויש במדרגות רוח שלשה ובמדרגות נשמה שלשה

מדרגות

רפאל

לסכות

מדרגות ומדרגה הראשונה של נפש האונפש ושנן לה הוא חי ושלושי וחודה
וכן בנשמה כן ל. וכאן כן נאמר ברגליו כאן הכבוד יש שלשה מדרגות האחת
אברהם והשני מוכרח והשלישית אדם ורגל השני הוא יצחק שמדרגה האחת והשני
גבורה והשלישית נשר ורגל השלישי שמדריגה אחת יעקב ובמדרגה שני
רפאל ושלישית שור ורגל הרביעי דוד ומדרגה שני אוריאל והשלישית
אריה והפסוק לבדרונו כסבלונו זה שאברהם שהוא חסד ושכן מיכאל שהוא
שר של חסד גם מיכאל הוא שר של ישראל וכאשר מיכאל ברכם והשר הוא משורש
ראשה דאומה שהוא אברהם ובחוות הוא אדם שכן נקרא אברהם האדם הגדול
בארבעים ועוד כשבאו מיכאל לאברהם עם השנים מלאכים עמו שהי' גבריאל
ורפאל כמש"כ כל שבאו בדמות קני אדם הוא משום שמיכאל מדרגה השלישית
שבו הוא דמות אדם שבחוות הכסא ועי' עמו ובבחינתו התלבשו השנים עמו
בבחינת אדם ועוד הוא הי' כאדון שבוניהם כי בהתלבשות מדרגתו התלבשו
כלם ועוד קראו אברהם אדוני שאמר לגדול שבהם אומר שהכתוב גדולתו שצפה
שהתלבשו השנים שעמו בטלות שלו והוא אדון אברהם כי הוא המדרגה שלו
ברגל הכסא. רגל השני הוא יצחק שהוא גבורה כנודע ועוד גבריאל הוא מדרגה
של רגל זה שהוא גם גבורה ושאו מוכרח ומדרגה השלישית הוא נשר שאמרו
בעקדה שהוא דמעות של מלאכים נשרים את עיניו של יצחק כו, מש"כ שהוא נושאן כל נשר
שהוא מרגל שלו הי' מעורר רחמים עליו ויעקב שהוא רגל השלישי ובמלאכים הוא
רפאל ז"ל שנרפא מצלעתו ואלו כוון במש"כ המלאך הגואל כי אותו כי כו הוא
הוא רפואה והוא הוא גאולה מכל כך וכמ"ש שרפאל רפאו את אברהם והציל את
לוט ואין זה שתי שליחות כי הוא הוא ולכן שרפאל הוא מרגל שבו ויעקב והוא
רפאו את אברהם עי' ז"ל שעי' נאמר ויעקב אשר פדה את אברהם ובחוות
הוא שור ושאמרו שיתגלגל רחמים ונהפך ~~לשור~~ לכרוב שלא להזכיר עון העגל והנה
ביוסף כתוב בכור שורו וכשר הוא אותיות כרוב וגם שור נאמר בפורחש ואמרו
אל בן זקונים שכתוב ביוסף שהי' זיו איקונין שלו דומה לאביו אז הי' אביו שופט
הבכור ושור ועוד ויעקב הוא שורש שלחי' זה ודוד שהוא רגל רביעי שכן נקרא
דוד גור אריה ועוד בחוות רגל הרביעי אסי' והמלאך הוא אוריאל מלשון
אורי

ארכו ושטח המזבח שהי' רבוע יפה ויש של אולם כתרו' נקראו אורות מטעם זה ונראה
דע"ל ועפ"י ל שהסוכה לפי שמונה שאמר הקב"ה לישראל מתנותיהם ונפשותיהם נקיים
וחייב לדקדק בשורשו להיות צורות תחת כנוי תכבוד הסוככת עליהם והוי
די דפנות די רגלות' והסוכה היא צלו במה ומנוחתו כאש בזכות שהוא העצו
ואשר על רגליהם, ולפי, שאול כשחטאו ישראל אומר הקב"ה לאברהם בניך חטאו
אמר ימחו על קדושת שמך וכן אמר ליצחק והשיב גם כן עד שיצחק אמר פלגא עלי
ופלגא עלך והנה הוי' שהכוונה שאמרו שלו ושאר להם שאירות חי' כו כבר
ידעו שהקב"ה נשבע שיקיים אותם וכרת עמהם הברית אלא הכוונה שהחוטאים
יאבדו והי' להם כפרה באותם ועפ"י, ישאר שאירות בשאנשות מעט צדיקים
ע"כ הלמ"מ שדפנות הסוכה כשרבשתים כהלכתן ושלישית אפילו טפח שהני רגלים
יצחק ודוד נשארו כהלכתן ואברהם ויעקב סלקו רגליהם ונשאר טפח ובזו שהשאירו
שעכפ"י ישאר שאירות והנה מצות סוכה הוא ממשך שמות הווים שעוסקים
קבותם באופולה ושונה וטול ועסק קמא' זו בתורה אבל באת שהם נזכרים
לפני די בתפלה ובגנה שאז הם בחצרות די' וחונים בסוכה צוה נתי' גם לשמוח
בדי' מונים שהם גם די' רגלי ~~הספינה~~ המרכבה אלו ומ"כ ג' מונים הם באגודה
אחת שהם שלשה אבות שהם באגודה אחת ודוד רגל הרביעי ואצליהם
והוי הלולב רגל אברהם שהוא כפת תמרים וכתוב צדיק כתמר יפרח
ואברהם כתוב בו מי העיר ממזרח צדק והוי ערבות ויצחק בו קושחם כתוב
ויושב בנחל גרר והוי ערבי נחל וקוהם בלה שיהי' שתי ערבות על כנפי נקרים
שתים שמשתים ומזכיר ויצחק הוא נשר כנ"ל והדס הוא יעקב שענפיו חופפים
את עצו שהי' מרובה קשקשים שהם ענפים ~~שחופפו~~ שחופפו את עצו עד
שכתוב ונשאו את אבותם והלכה שיהי' ג' הדסים שכן ג' שמות יש לו ויעקב
ישראל וישורון והאתרוג הוא אר"י שהוא דוד שכן צורתו כמוש' משופע והולך
ויש לו כפתור כזנבו ששם הוא תוקפו שכן הדר האתרוג הוא בשושנה וכפתרו
ומ"מ אני הדל אומר שיש לדון במ"ש הטו"ז להכשיר אם חסר השושנה והפוטמא
קיימת שאינה חסר כיון שאינו מגוף האתרוג שלא מטעם חסר יש לדון
כן מטעם הדר כי הדרו של האתרוג הוא הפרח שעליו מה שאינו בשום פרי
וגו'

יפה

לשונות

וכו' זהו הדרון שאמר פרי ואין הדר אלא ממה שמתהדרים שיש להם פיטמא מתולדתה כלל
כי אם ספק נולדו אינן נוטל הדרון כי מתקיים הדבר בשיור הדרון בגודלו ומראהו
• ונראה הרמז שהתורה אומרת הדר ומסרת לחכמים אהו הדרון והם אמרו אם יש
נקודה שחורה בחוטמו אינה הדר עי' בדבריהם אבל עכשיו אין הדרו שמה
שיש לו פרח שושן שהוא הודור כי כן מצינו בתורה במעשה המנורה שפרח
• מופה אותה ונראה שכן עושים במנורת המלכים ומפרש בגודל מתולדה בחוטמו
בראשו ומשנוטל הרי נוטל מה שהוא הדר ואין הדרו שהוא אותה חסרון ההדר
• מנקודה לבנה או שחורה ובפרט למה שכתבנו שהוא נגד אהר' ששם הוא חצקן
• ותוקפו והדרו ונל' בהיותרוג זהו הדרון ותוקפו של כח שאותתו עד שמוציא
פרח בראשו דהוו ודאי נוטל הדרון והנה צוה לנו לעשות החג הזה בט"ו לחודש
• שהוא ה' ימים אחר יום שאמרו כאן בבריאה בערבות שלש נפשות הצדיקים
• שהם מג' הקרוב שקדמו לעולם שמקודם שה' החטיא אותם שלא להיות מושרש שם
• נפשו החוטאות הם כאן חסרון בבריאה ראשונה בערבות ונאמר שקדמה לעולם:
ונפשות הצדיקים והנה בבריאה הראשונה משלש ואו המעשה לא מצינו בכתב
עד יום החמישי כי התגלות שאו בחמשה נקודת הבריאה כנן כאן דבחינה
• בד' ימים ג' רגלים והוא ביום אמר יהי אור הוא אברהם שכתוב אוציא מן האור
• ממזרח צדק ביום השני אומר יהי רקיע הוא יצחק שאמרו בחגיגה ששמים ששמו
רקיע שם חמה ולבנה וכוכבים ומזלות קבועים ועשה הוא הרקיע שבו קבוע ויעקב
• ומשון שעשו מונה לחמה ויעקב ללבנה ביום הג' אמר יקוו המים ומן תדשא שכן
• ויעקב היה יושב אוהלים ... בתבואה בב' רפה ותראה היבשה שכן ומשלו
• לעפר הארץ ותדשא היא נגד שם וישראל שכן כתוב לו ישראל ויצא איש תם יושב
• השדה וביום ד' נתלו המאורות המאור הגדול והמאור הקטן הוא דוד ומשיח
• וכאו שנאמר שתי פעמות אחת לדוד ואחת למשיח והם המאורות שכתוב עד צמני
• של משיח והו אור הלבנה כאור החמה וכ' ואז כנגד כאן בג' רגלים ויאר ההדרפה
• לבנים ביום החמישי שאמרו התקופלים שנפשות של צדיקים הם במדרגות.
בגום שאמרו שאמרו שברונות. הגלגול הוא בדגים כי כאשר נתבונן הכבוד
כפי רגלי נפשות של צדיקים שגנוזים תחת הכבוד ושם מבורחים בתורה של
די

ה. בהפנית ה' לאמן להם בה' בהפנית זו סבוב סקוק והיא הדרכה שהיא בדרכה.
עליונה שכן הברכה להפנית סבוב עד קודש' שהוא בחינת בריאה חדשה
לנפשות של צדיקים אז נמשך המשכת הפנית ה' ואז כאן בבריאה וביום החמישי
נעשה להתגלות בה' בהפנית בברכה ואז נמשכים אל הסוכות וה' אורים וכו'.
הסוכה עליונה וזה בו' מדרגות עניני הכבוד שהושיבם בסוכות ויצאתם
ממצרים כי אז הי' הוצאת נק' ושבו לשרשם כנודע והוא מושרשים תורות כסא
הכבוד להם שנמשך בחינת הסוכה שלמעלה שהיא הכא עד למטה וכן צוה לדורות
להמשיך הכא שנתכוין קודש' וה' ואם שלאחרון עד למטה בארץ ועד אמר
אחר שעבר חשב סדר המועדים כלם וחג הסכות עמהם אומר עוד הפעם
אך בט"ו לחודש באספכם כו' תחוגו חג ה' כו' ולקחתם כו' ביום הראשון
ושמחתם לפני ה' אל' כו' סוכות תשבו כו' כל האזרח כו' למען ידעו ולא נפרש
הדקדוקים שמצאנו ורבנו ואמנם ממש באספכם כו' ומה שצוה קודם על השמחה
וכו' אומר בפ' ראה והייתם אך שמח וקראו חג האסיף הנה פשוטו ממש אז
לומר שהשמחה מחמת רוב התבואה שאסף ושמחת זה ובנוס תשמחה
בלבו שאם הוא כן ונתן הוא שמחה אם הוא שמח בביתו ממש במקום האסיפה
וכאן שמשמח באסיפת התבואה כן ושמח עוד אם ישב בסוכה בביתו
המשוח בעושר ותקרה נאה בצלות מאחורות ולא שמעלה אז בזה וכאן ואיך
הוא ואשתו ובניו ובנו הקטנים בקרב טרדת הספק עד שבאו לירושלים ועדיין
התבואה ושלא אשר לו ואשר אסף כלם ועדיין להפקר ולאויבו אלא שגם שם
לא ינוח בבית של תקרה מרב טלטלת הדרך אלא שגם שם לא ינוח במלון אלא
ישב בסוכה ארעי תשבו כמו ~~תבואתו~~ הוא וביתו בדירת ארעי הכי אזה
וכאן בלבו שמחה האוסף ברוחתו שאסף ויושב הכל על ההפקר ואיך בביתו
אינו חושש לישב כאן הרחק מאודם הגור ובסוכה כשומר במקשה ועלית
מרוחות שעדיין בביתו עצובים ושוממים מבני אדם ולכן ודאי אחוה ואמת
שאמת שפשטו זה תורה שחוגג חג האסיף אל שאסף את כל תבואתיו לביתו
אלא הפשטות הוא שיגיע לו שמחה עצומה כאשר ושקיף אותך ובזה אסף את
תבואתו שאמלו, ויאספו כל הרחוקים שבדולם וכל המון בני אדם יושח בקולים
כרגנים

פרנקים לאו ובלבד להוסיף אף פרו יותר של תבואה על הפות אם לאו ושוה די למטר
קודם החרישה ושוה לווים בשעת החרישה ולווית שקט בשעת הזריעה ולמעט מטר
אחר הזריעה ולווית רוח בשעת הפוכת המחרושה וירידת של מטר לגלוים כפי הצורך
ואזי הצמיחה ולווים שקט בצמיחת הפרח ולפרחות כפי מודתם לספקים בשעת
הצמיחה להיות האוויר קליט הצמח ולשפינת פרם פשותעוררו התרצים לאשכל
הגרע שיתבעו ושטפו קצרם מים ורוח סערה להברות האורבה וקלה בלילה
בעת שיתעוררו החלומים והסלעם כללו דמולתו שאף אם נצטרף בן יחוד ובן
צקונים רק לגאון וענוג מאוד ופשנופל למשכב ובזו דספות לב החוב הרחמן
אוני שקט ואונו ושן כל ים עומד על מטת הבן ואושוט לו פעם מים כשצריך
למים ופעם חמים כשצריך לחמין ופעמים מנפח עליו בנפה כשצריך לאוויר
ופעם מנפנף עליו במנפה כשצריך לגרש הזבובים ונפוגה עדה ועודה מגן עודם
דמיון לטופול האב אוהב שבשמים שמצמיח לזאו ושראל כל תבואות ונדרו
הנוסף וקבלו פנים מרק כי' ענני דא' זה מראשית השנה עד אחרות השנה
ובטופול שלא יגע ולזו ויש אחת טופול זה וכמו הנה לאו ונים ולזו ויישן
שומר ישראל ויען כלף כשהוננו שרים על אודמתנו צא וחשוב מח' ניסן
עד אחר סוכות ויש פרק ר' ואות הנה הדרך מן הגבול עד ירושלים הוא ט"ו יום
ועו' תוסף תענית ~~דמה~~. באה שאמר כדי שיגיע האחרון שבישראל לנהר פרת
שנמשך ט"ו יום הלו' לירושלים והנה מאשך הזמן הזה שצריך לעלות ג' פעמים
הרגלים וגם החזרה הוא תשעים יום ושבתות חג' ~~שבתות~~ חבשים הוא שלשים
יום והרגלים ורה' חוכ' ושהו' צריך לינה אחר החג והוא טבות בעצרת עולה גם
כשלשים יום הרי מן יאים עוד הו' צריך יכבד פא' לעלות לירושלים לחג'. שנה
מיומד על שבוע אחת שעלה עם הלוסה והחזרה פנים בעושיים הרי קנ"ו
יום נשאר כעשרה ימים מפוזרים שהו' יושב בביתו וזו דבנת העשרה ימים
המפוזרים יוכל לעשות כל צרכי הבית והשדה אונבה פיוס וגו די
עשתה בזות רוחב אוק פה ועשה עונו די דהוראה אשר הוא זה מראשית
עד אחרית השנה שלא נעשה בדרך הפלגה וכמו על ירום גדולים
ובצורות כשאין אף שבאות גם זה אינו הפלגה שאמרו רק בגשמות
שלנו

לסוכות

שלא הי' דור שחוותה גדולה עד לשמוע ממש ואמונת התורה בפשטות גם זאת
שאין כהפלגה כי ברוחניותם בעצרות בשמים ובמעמקי הקרנו מזה וכאן
בדינו בא' זהו גופו בגשמיות שאין דין הוא. דהפלגה כי אין הנקבה גשמי
שנהי' לו דוגמ' רק ברוחניות אבל בהפלגה כי בפירוש שוב אינו לא הוי כלל כלל
עסק הבורא והשדה רק השגחת הברית משתה כלל ושהוא להפליא צומח חטים
פלאות נפלאות ושורר צאת אוש בברכתו אוק לא ולהב לו לקבו לחוץ ולדלג
על הפרוש לשלות אלבות בו' בהמון חוגג להודות לו על הפלא הגדול הזאת
שעשה עמו באסיפת התבואה לבותו ולא עלה לו מורא כלל על שעצם את התבואה
על הפקר כוזה שאספו וגדלו כפלאו זה ושמר לו התבואה ולהרחות צאת
בחוש גם את עצמו לא ינועו על תנק הבות כו' ולין בסוכה ושם ואכל ושתה
וישב קבלו ביה ואמונתו ומי ששומר תבואתו וכל הוני זה ושומר את עצמו
ואת בשרו. ולא נסמור אף בכלתום וברוח כו' ברחוב ולין בסוכה ארעי ומש
בהיכלות על לב שהוא כבוד תסובבהו ותעטרהו אבותנו אודהם וצחק ויעקב
נדוד המלך ומלאכים וחיות הקודש ושאין לה רחוק כו' קרוב אליו לגמור
כי אחרי שוב בו הביאו לו התבואות לבותו אוק לא תסובבהו כפאו כבודו
ונמצא שחג האסיף הוא סוכה ומסובב הל הביאוף הוא סוכה לשמוח בירושלים
לפני ה' ולישב בסוכה בטח ואודהוו מסובב להרגיש בטוחות הסוכה שהוא
יושב בטח בשביל שיושב בצלו ~~בצל~~ דמהימנותא וכאן הכבוד חופפהו ורגל
המרכבה האבות והמלאכים וחיות הקודש תעטרהו בשביל שרוא שוב בו ~~[illegible]~~
מאוסף את התבואות ועד שמספר המועדות שבתם בחודש הראשון פסח
על כן חג המצות לכ' ומאני סדר שאר המועדות כי כלם נתקדשו בקדושת
מצרים ושום במועד האחרון שהוא חג הסוכות לכן שנתקדשו מן הפסח
ועם' וכמש להלן כי בסוכות הושבתי כו' ואמונת אחר הסדור הזה
שוב מבואר שסוכות חג הסוכות במצות לולב וסוכה שוב בו ואמר אף בפו
לחודש באספכם הל שהוא באספכם הוא סוכה ומסובב להרגיש בפרטו מצותו
והשמחה שנצטוינו בו יותר על שאר הרגלים ועד אומר אף הל שבאספכם
באומר שבפשוטו הוא סוכה. ממש מהפשטות ~~[illegible]~~ קצת שלא נאמר כפשוטו
ממש

רשם

לסוכות

מאחר שהוא סוכה לשמירה גשמית שבה אנו שמחים בו משום שמחה גשמית. אך הוא
משמחה ~~רוחנית~~ שבא מגשמיות אמיתית רוחניות עכ"ל הוא מסובב דומות
ומאחר זה שאמר ואם גם שאינו חשוב ואם מסובב וסוכה ואחד זול שנמצא המסובב
כל השמחה אחד מונים ונמצא הסוכה כל השמחה בישיבת הסוכה עכ"ל ויש כה
בענינו מצות וקרוב בזמנו מצות המונים עדן המסובב שע"כ הוא סובבים את בענינו
לדי רוחות ומקיפים המזבח כמו המסובים המקיף מכל צד ונמצא הסוכה הוא
ובנשת הסוכה שיושב בישיבה כה במסוכה ותפלה מצותה בישיבה
ופירש דסוכה תשבו ועוד שסוכה וסוכה הם אותיות שוות כי ק' דפ' מתחלף
באותיות כה"ר ונאמר למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי כו' דהוצאוו
כתוב מלא כי במדבר שהקיפם ענני הכבוד והן המה הסוכות שכאן דה
דקראו והנה במדבר כשיושבין סובבות אחד הסוכות הו' לסוכ סוכה תחת
סוכה והנה אין כשר סוכה תחת סוכה התחתונה פסולה ומטעם שכתב
בסוכת חסר משמע סוכה אחת ולא סוכה תחת סוכה ועכ"פ בסוכות
דהוצאות ממצרים כי אלו להורות שבמדבר כשיצאו ממצרים דהסוכה
הו' סוכה תחת סוכה כי ענני הכבוד קראום סוכה והסוכה זו של מצוה הוא
כמו אלו שהם ע"פ סכך כמו הכבוד וכל"ל ושם הו' כשר סוכה תחת סוכה
והנה הך שמחה שבסוכות אחרי שנצטוינו לראות את ה' ובסוכות הו' מצות
הקהל שכתוב למען ילמדו ליראה כו' ומזו הקהלה שהו' המלך קורא משנה תורה ולמד
~~[illegible]~~ ויראת ה' בכל מצות הקהל וקריאת משנה תורה כל משנה תורה ליראה
ליראה ושמחה עם וביאה לבחורה הם שני הכתובים אומנם להבין קצת ענינא
נראה דהנה מגלת קהלת נראה ענינה כו' קראו שלמה המלך אז' במגלה זו
קהלת בן דוד מלך ירושלים מה שלא קראו אז כן בשיר ספריו נראה לפי
שהמלך שהו' קורא משנה תורה בסוכות שתכליתו למען תלמד ליראה אין
ספק לנו שקראו אותה כשונה קורא בתורה אלו שהו' קורא ודורש כל פסוק ופסוק
ותוכחה ותוכחה שבמשנה אוקי לתכלית ענינה של כל ספר זה להשריש היראה
וגלה כמה דברים אוק לבא ליראת הרוממות האמיתית ודורש הו' מלך
החושבן בירושלים שהוא המקום שכתוב דפ' הקהל במקום אשר יבחר ה'

מחוק

לסוכות

מחזים בס' הקהלת איך שלמה ה' עמד המקדש בנו כבר נתקיים את המשכן אשר ויקחה
שקנה גורן ארנן והקדיש המקום ועשה להכין צורת הבית כמה ה' עליו השלום
ומסרה לשלמה ומ"מ הוא קורא ומדבר בו' הקהלת כבוד ה' עליו השלום ז"ל שקהלת אשרו
האיש ורצו ה' במצותיו חפץ מאוד ומבין כאמור שהוא כל המצוות שנתנה דרך
התורה כלל בה ענין הוראה ושלמה הוסיף בראש כמה שכלל דוד במזמור זה
שכולן בתוך ועשה ספר מיוחד וקרוב ענין ספר זה למזמור זה שמדבר מענינים
ההוים בעולם לעומת חק שהוא בראשונה רחב מאוד ואמנם שתכלית הוא היראה
וכמו שסיים סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא ואת מצותיו שמור שבמה שפתח
בן מבין אשרי ורצו ה' במצותיו חפץ כו' ומ"מ קורא אותו קהלת על שנכנסו מצות
הקהל. שהוא בראשו משנה תורה מה שבראש דוד אבוי במזמור קצר דשערת הקהל
והיא המורה ויבואו ובדרוש ועמ"ש אומר כן דוד מלך בירושלים שקאו ז"ל שנהם
שהוא ישנים מצות הקהל ועמ"ש גם אנו קוראים מגילה זו בסוכות ואומר הכל
הבלים הנה הכל הוא מצוות אלה צלת שנתחלק לו' בב' כל אות ומתחלק
כמו צ' שמשה פתח משנה תורה באלה הדברים שתכליתו להדבקות כל
הדברים ועמ"ש מורה פשטותו. אלה הדברים ה"ל שאין דבר בעולם כמו אלה הדברים
וצלת זה הוא הכל וכמ"ש ז"ל בכמ' שנאמר אלה פוסל הראשונים וכאן מוסיף
את הכל מן ברכות הפוממות האומות ב' כל הדברים הבל צלת ואותו
וכל הדברים אפילו (לזו משפטים) מקליפת השום נגד רוממות הקליפה הוראה זו (עיין באוה"ח יע')
הרוממות עד שהוא קרוב לבטל מצוות שבו תכלית וראית הרוממות כנודע
אינן לא ובטל ברצונו שאר המצוות אם ממצוות עצמו מבטל כ"ש מצוות עצמו
אומר ז' הבלים כו תמצא ז' ענינים כולל משנה תורה האמת דברי תוכחות
ומוסרים השנית מצות הרבה השלושה הנסתרת מה שעבר עליהם עד היום
הרביעי הברכות מה שעבר על משה עמהם החמישית העדות הבית בשלשות
מה שיקרו להם אחר כן ושירת האזינו והשקודות אותה משה וכלם תכליתם הוראה
המדרגה הגדולה עד שיבטל כל דבר אפילו מצוות עצמו עמ"ש אומר ז'
הבלים. ואמנם אומר מה יתרון לאדם כו' אשר יעמול תחת השמש שכוון
שהפרשת מגלה זו בראשו משנה תורה שפתח באלה הדברים להבין כל.
דפס

על הוראה ותכון כבוכול דדמות עצמות כל הוראה כי השמחה הוא הדבוק
והוא שמחה עצומה שנולדה השמחה שנמח דבהתגלותו ותכון מהשגת כבוכול
עוד מנסוך שמחה כמה שהתגלות דומה לדמותו כבוכול שוה לו והוא דבה
הוא ההשתוות כמשל עד כי מתוך רחוה כו לדבקה ועוד לו הכל מלון דלה
דמקור דפנים ואחרים ומה שנולד כאן כתבנו והנה השמש ואמרו החוקרים
שתנועתה העצמות הוא ממערב למזרח רק שגלגל היומי מקיפו הופך תנועתו
ומקיפו ממזרח למערב והוא שבאומת הכלוטו רבותינו הראשונים והרמב"ם
מסכלם שגרמים השמימיים הם עצמיים משכילים ומשיגים את בוראם וזהו
סיבת תנועתם ואמרו שגלגל היומי לפי שהיא יותר עליוני עד יותר משיג
את בוראו ועד תנועתו יותר מהירה שרץ לקראת בוראו לדבק בו כאוהב הרץ
אחר אוהבו ועד אחשוב אני הכל שאור הגלגלים שתחתיו שתנועתם העצמות
ממערב למזרח הוא מחמת יראת הרוממות שנסוגים הם באחורה ונסוגו משה
פניו כי ירא מהביט אל אלקים וכן נשרגל שיאמרו דבר אתה עמנו כו' ואל
ידבר עמנו אלקים פן נמות ואמר הקב"ה מי יתן והיה לבבם זה כל הימים
ולפי שאמרו ז"ל שהשכינה במערב עד שבים לאחור כי ירא מהביט אל אלקים
שזה התגלות שכינתו וזק הגלגל היומי שהוא יותר משכיל הוא אוהב שלם כן
יראת הרוממות מה שגורם כח תשוקתו להביט ולדבק בשכינה מעלה אחד
שהי' לו תשוקה זו ואמר הראני את כבודך אך שבתחלת נבואתו נאמר
כן ויסתר כו' כי ירא מהביט אבל כשהוסיף במחזה הנבואה לא עצרתהו
היראה את התשוקה להביט אל האלקים ותשוקת הגלגל היומי לדבקות שאור משכילו
השמימיים עמו ומושך אותם בתנועה ממזרח למערב להביט אל האלקים וכמו במשה
שהי' לו תשוקה לדבקות ושהיה עמו במתן תורה שהמשיכם לקראת אלקים וכמ"ש ויוצא
את העם לקראת אלקים ושזהו ענין מה שאמר שהרוממם אל יראת הרוממות.
ומה שעובר כח לראות מראות אלקים דהדבקה אל ותכון כבוכול דדמות
אדם ועוד ונאו להם האהבה שהוא התשוקה לדבק בו ואולי שזהו אותה
הכוונה לבאר כי בו הוא אלקים כל שתהי' ודואה עי' ראוי כי בו הוא אלקים
אין עוד מלבדו שכולתו הכל הכל כאלו אין שום דבר. עוד נולת זה

כו

הוספות

פו תבטל באמצעות ואומר כיון שזהו' ראות הרואות כפ"י שלמך ווק תרעשה פח
לבוות באמדרגות הראות לדעת שזהו' הדעת סגפה חוו' ועמפה במרכבה עד
אומר ובדעת הווה ~~והשקפות~~ רל ענין גלגל היומי והשקפות אל לחבק שאמנו תשוב
תשובה לדבק אשר תורתו מהביט אל הגלגלים כי הי' היו הגלגלים בשמים ממעל
רל שנזכר אלקותו בשמים ממעל שהם עצמו משכילים ולכם ויש להם ראות
הרואות ומה שקנים בתנועתם ממזרח למערב הופך תנועתם העצמיים
שיש להם מהות וראות הרואות ועפ"י אל הופך מבחת והג' כן פלאו
במולתו משה עם ישראל הם דומות בגלגל היומי עם שאר גלגלו השמים
ועפ"י זל שגלגל היומי שתנועתו ממזרח למערב משום שבתחלת נקודתו הי'
גם היום מסתתר פנוי כאשה בתחלת נפילתו עפ"י קוו במזרח חוק ממערב
ששם התגלות השכינה רק שמרגל אע' להביט ומתנועע משם למערב ולכן
שאמרו המקובלים זל שיש עשרה גלגלים שהם די כנגדו לסת ואוצר המזלות
וגלגל היומי שהם תשעה גלגלים שהשגו הרוקחים ואומנם למעלה מהם
עוד גלגל אחד שהשגו המקובלים ובסוד עשר קדושות וכלות ושרגל
הם בסוד עשר קדושות שמקיפות את כל ועפ"י אין צדה שהוא גדר כלות
ישראל באות מעשרה והגלגל היומי מקיף לכל הגלגלים אלו ומקומם בסוד עשר
ועפ"י זל שנהגש משה אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל שהוא בגלגל
היומי המסבב להגלגלים לעבור בח להביט בשכינה עם וראות הרואות
ולהעמידם על קדושת סוד עשר. גלגל עשירי שהוא בגדר כל ישראל ואומר
בעבר הירדן נגד גלגל היומי שמעבר הירדן מן מערב למזרח ששם
השכינה מעבור אותה למערב ומעבור עפ"י הדעת שהוא הופך במזרח
נגד אוצר המזלות כי במזרח ששם הגלגלים בטבעם ששם אין גשם ואין
ענינים ראשון גלגל היומי החלק מחמת טהרת השמים בדרכה הוא נגד גלגל
חמה שבמישור שאין הפנים לעמוד בפני השמש וגם בהקיפה עומדים בפני
השמש לבדו הקיפה עפ"י אין כח השמש נגלה אבל במישור נגלה השמש
מול סוף נגד נוגה שיש תלוי בו כמש"ל סוף שבת אי' להשיגו מחמת
השמש אבל אצל הים שנגלה כח השמש ראשון. כנגד זה ים סוף הוא נגד

סופם

לסוכות

כוכב שאמרו שהוא סברא בחמה ומצוי ועלו ומ״מ אצל ההר רואין מה שאצל
השמש כי דבר השמש מתפשטת ואצל ההר רואין מה שאצל השמש כמו תוכל
הוא נגד שבתאו שמתרוקה כל ועושה שמם ותבא ולכן הוא לבנה וחצרות
הוא צדק דוגר צדק ומשפט מכון כסאך והמכון הוא בחצר עד׳ שאמרו החכם
עצמך דספרנדר וספרנדר הואחצר ושם הוא הסכנה ודו זהב תוא
מאדים שהוא אדום כצהב והנה יש כמו עשרה גלגלים ועגל ובארץ יש
ושרגא שכולל כל עשרה גלגלים וכל גלגל נקרא ים עש שהוא מגבול הימים
ואמר שאנחנו בארץ כמו גלגל עם גלגליו בשמים אמר אחד עשר וים שהארץ
הוא גלגל ואמר חדר שהתורה נתנה בחורב והוא המקוואות העולם שנבראו
רחוקות כדוכול וכנ״ל שהוא חרב שנעשה דוגמת יבשה וכמו שהמשלנו
דקנס׳ ועוד מו רואת הרמאת משוגים ותרין במות אדם שקסמו כנ״ל ואמנם
זהו הותרין שעד׳ ראות הרמאות משוגים וחדה ושאתה ורוצים לדבק
בשכינה וזהו הותרון של שור עג״ל שהם מרמאים וכו׳ ואומרים שעם רמאתו
אין נוגע לו להשגות של הארץ ומסר השגחה למזלות השמים ואדרים
להם ומ״מ אין להם תשוקה אלא להביט אל האלקים כי זהו להם עבודה להשפיל
השגחתו ואמנם ותחוננו הנהו ומדרה שהיא מוסף כוללת כל העשרה גלגלים
אחד כנגש ~~[illegible]~~ לנו עשר קדושות והקב״ה משגיח עלינו ואנחנו עם הרמאות
שונשלנו ורואה מא׳ מדקדקים דן וזהש אחד עשר וים פרק הר ~~ה~~ שער
ה״ל עשן ושמעאל אחות עקבלו מאברהם ויצחק מלאותו וכו׳ ~~[illegible]~~ ורמאים
אותו דרכונו הוא מ״כ לרמאתו וזהש עמקדש שישמעאל שהוא מהגר
שעבדה דקדש ע״כ מרמאים אותו חקל החולין הוא דרכו שאנחנו עם
הרמאות ושוש לנו ורואה מא׳ אנחנו מנועים וגלו דרכנו שהוא שמחה
וזהו בחנו [ומה שבסדר סדר לבנה אחר שבתאו ושבגלגל הוא קודם אולי
כבו להסמוכו לצדק שאברהם נולד בצדק ואנחנו אומן ללבנה] ועכ״ אומר
שלמה שבאור כיון ספר דברים וכנ״ל ומ״ל שסוים כמו דקש שלמה דבחו
חפץ שבחשו כל שבקש להיות כמשה ה״ל של שבואר ספרו אומר זה ותרון לאדם
וכנ״ל שוכשנו שוראל תחת השמש ה״ל שוראל כמו השמש שבדמל אתנער
ממזרח

מזרח למערב ושלו תשוקה מחמת זה לאהבה עם שיעבוד לו יראת הרוממות
ואף שכל הגלגלים מתנועעים רק ממ' השמש מתנועע בשוה עם גלגל היומי
בכל יום ומשתחוה במערב שאשון ותכון אדם שבפנאו ומשה"ל שמשתחוה
לשכינה שבמערב עפ"י נקט השמש אוחו ואחר כולל שאור הגלגלים שאמר
דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת הל"ל שיש ותכון לארץ שכולל כל
הגלגלים אשר עליו אמר משה אחד עשר יום ונמצא שהגלגלים כד' הוא חג
כאו דור א' שהוא הולך וזה בא כו נקודת שאר הגלגלים אותם שוים ובזמן
שזה הולך וזה בא ויבא הארץ בגלל כולם וחדו אומנו שוה כאו גלגל היומי
עם כולם כו אפילו השמש אומו ~~שזה~~ שוה בתנועותיו דכל השנה כן פעם
הולך אל דרום ופעם סובב גם בצפון שהוא בקיץ סובב כו' הולך הרוח
ועל סבובותיו שב הרוח הרוח הל' רוח גלגל היומי אשר הוא לו כאו רוח
נפש דו ומחברותו לספק קשובה. לשוב סבובו העצמי זהו שגל שכוור קהלת
עד מספר הדברים עד אחד עשר יום מחורב כו' שלבו שלם לאמוד על חכמת
שלמה ושכל למצוא אחד ברוש ודאוה ויתר מה שכוון דעלו הדברים
שוש ודאו עוד ועוד וגם מכוון ואולך ואני שמח בחלקי שדרשתו בזלה
הדברים ואם שגיתו השם הטוב יכפר כו אומר שם הואל משה באר
את התורה הל' שהתורה כמו באור הנובע מן בלובו וכו' זה לדרוש ולצפה
שעתיד שלמה לדרוש ולבאר דס' קהלת ספרו זאת ומשה חסר הבאר
ושלמה מצא מים וכן כל תלמוד שעתיד לחדש אילו מקוסו הוא ממשנה
תורה שאומרים בפרק שם פרק אותו הבאר ועד יראת הרוממות אנוש
אנוש כמדרגתו מוצאו ותכון באדם שבמות כאו שהתורה כלה שאותו
את מוצאו ותכון דתורה ומוצאו ותכון דן כו קודש ואורותיו ושאול תם
כאש דאורך והוא כמו דרכה של מעין שאומרים שם בלו דו והפסק ועד כאשר
כלה משה משנה תורה ושירד שמו משנה תורה שאמנה בא תורה דחודשו
לכל תלמוד ואתנו שמוצאו ותכון ושני אמנה כו באה בחודש ודרך שם
שונין ואמר ועוד הדרכה כו נעשה מעין הכפנו הכבוד אשר באמת אדם
עלינו וכמו בראשית הבריאה שהדרכה נכונה הכסוי כשנעשה נעין
ד'

לסוכות

בו רגליו נאמרה ברכה לדגים כנ"ל ואומר בו מסוגו ביו הל. שסוגיה בהמות הפסוק וכו'
שהפסוק על פני ישראל וכמש"כ בליל שבת שכסף עלוהיו ההם כמוגות
ויתוצבו דעתנות ההר כו שכל זה הנפשות למקומם תחת כסא הכבוד והרגלים
הי' וזרח משעיר למו כמש"כ ויוקף נשא ספתה ועשו הלך לדרכו שמות שנבחר
ויעקב מעשו הי' ויעקב בגדר סכות שהי' תחת כסא הכבוד ויעקב הוא רגל המרכבה
ולכן שהוא בחור שבועות התחיל ממנו והופיע מהר. פארן שמות שנבחר ושמעאל
מאברהם ושם במדבר פארן כתוב ויפל עתן השכינה ושבר כתשות שהוא
לדוגמת ז' ענני הכבוד שהוא הסוכה ואברהם הוא רגל הכסא והוא מרכבות
קודש הוא ויצחק שכתוב בחקקה אות היו לאלפי רבבה שפועלו שתהי' את מאותן
הברכה שנאמר על יצחק בדבקה אורבה יות לרעך וכמש"כ רשי' וחז"ל ארץ קודש
ולא יעלן ונהו מרכבות קודש ומאמינו איש דת היא דוד שכתוב בו נאום כו
שם לאמינו, אף חובב עמים כל קדושיו בידך והם תכו לרגליך שהם כמו
תחת סוכה תחת רגלי' של כסא הכבוד ועכ"ז תורה צוה לנו משה מורשה
שהוא מורשה שאין לה הפסק שהוא כבירור שאינה פוסקת כו היא משה
חור את התורה בתוך כנ"ל ועכ"כ כל תלמיד ותיק מחדש בה וראה ותבון
אומר כך הוא ועכ"כ קורין פרשה זו בסוכות ושואבין מצות הברכה ושעכ"כ
מקיפין המזבח שמאמינים ברכה שהוא שמו רחבות ששם גנזו ברכה כמפורש
בחגיגה ואמרני שיצחק היה רחבות שבלולב ועכ"כ כתיב בו יצחק ויקרבהו ב'
ולכן יום השביעי מקיפין ז' פעמים כנגד ז' רקיעים שבהקף ערבה רקיע העליון
ששם כסא הכבוד מקיפים כלם כו הוא המקיף את כלם וכו' ומו החג בכל
יום מוסיפים בת רקיע א' עד שבוים ז' מקיפים כלם ומקום נבואים
בחיבוט ערבה אז בוקר כו הארץ כוללת כל הרקיעים כנ"ל עי' כוללת
קדושת ישראל ונעשים סוכה בתחלתה היוסף ברחבות ועכ"ז בזה השמחה
והאהבה שהוא וכו' משגיח בחכתונים ועכ"ז בא שמיני עצרת לעצור לפני
ב' ולשמוח בו כי אז באו הוחה הגמור שעושה פרי כי כשמוסגל בה' ומו
החג בורחות הרוממת ולהשיג שמחה ומה יש צורך מחמת הורחה
שרוצה לבסתור פנוי אבל כשאורגל יושב תחת הכסא אז נעצר בשמחה
לפניו

לסוכות

לכן ואין עצב ממה ועל כתוב ברגל הסוכות והיות אך שמח ואך מועט הוא
שבחג אך שהוא שמחה אבל יש קצת מועט אבל בשמ"ע אין מועט ועל השמחה
ההוא הוא רמוזה כאן לכן שאין עצב ממה ועל ותפלה עם עצרת שהוא
כמו מלך הרגלים ע"ש זה ונזכר כאן שנקרא המלך ועצה באין [illegible] לשון
[illegible] שנכחו בזמן להוציאו כרו ממנו וכמ"ש מלך במשפט יעמיד ארץ שע"י
להעמיד העולם ע"י שמוציאו כרו עד המשפט ע"כ העמיד לעולם [illegible] ע"י
כי מזמור כרו ופרו כרו לעולם ולא פלוני [illegible] ויש בזה עונן [illegible]
לבעל [illegible] שמונה עצרת עושה כרו כו [illegible] שהוא נתונה התורה
הו' [illegible] ושראל הם כבתולה ואיש לא ידעה וכמ"ש קום בתולת
ישראל [illegible] אין הנושא מתעברת [illegible] ועל זה לא נדעה
הכרו זו והנה [illegible] של בתולה [illegible] להפריש [illegible] ומי [illegible]
בי ימים ואחר כך מפסקת בטהרה ומתחיל [illegible] ג' ימים [illegible]
פעם שני שוב יש [illegible] כמו כן הו' יום הכפורים
ויחוד [illegible] ראשונה [illegible] פרישה ד' ימים ואחר התחיל [illegible]
בסוכות שלובשת לבנים שהמה [illegible] שבה ד' מינים נגד ד'
במדרש [illegible] של [illegible] ללבוש [illegible] סוכה הוא הבדיקה שלהם הבדיקה
אין [illegible] בסוכה [illegible] במקום היחוד ששם מתייחדת
תחת כנפי השכינה ואחר כך הוא יום השמיני הוא יחוד שעושה כרו ואין שם
עשו רק לעצמו [illegible] ויחודה [illegible] עולם בלי שום [illegible] מעשה
רק להתדבק [illegible] ובחדות [illegible] והנה הטעם שקוראין [illegible] שחושבין
שמיני [illegible] מחמת [illegible] שמחות [illegible] לה לשמוח
עם בעלה [illegible] ואמנם בלב רוצה לדבק באהבה
[illegible] מחמת [illegible] המקוה חושק [illegible] לה עד שמנטפת דם
וכמ"ש [illegible] לינשא [illegible] שמחת [illegible] שמחמדת [illegible]
ואינה מדקדקת [illegible] כמו שתינוק [illegible] לראות [illegible] דבר
וכשרואה [illegible] לבוא [illegible] כמו כן המקוה [illegible] ומנטפת דם
ובדמיון [illegible] שהנשמות [illegible] ושהוא [illegible] מחמת [illegible]
שנופלת

שנופלת מחמת רוחות הרעות זונה ונפלה לפתח בזה הזה והוא רמז שלהבקוק על
האלקים ואומנם התשובה שצריך לפתח בזה הזה יש לחוש שרק לקרובתו פסולה
ונטמא בם גלל החומר שצריך ומהרס לגלות לגלות והמחיצות בפגש במתן תורה
ממש של והכסף לגלות ונדב מחתן ב' ומנם כו שמעלת השפע שקבל זו הבושה
כו ואז מתחיל בספרות ואז הלוים כלל ועד אמרו שהוא ראשון לחש בין
עונות כל ראשון מצד נגיעה שצריך לחשוב מחמת עון הפורס שאמרו כל
שבאותן ב' ימים הוו טרודים במצות וכל הטרדה שצריכין מודה על המצות
יש לחוש להרס ושעוצ הכסף ואז גם פגשו השפע ואשונספות ואז הלוים
והוא נאמר שנפרע תצמח ליחוד ובשעה הוא היחוד שעושה פרו וגדלה נבון
חתומת הפרשה והתורה ולמקם כי אשר ודאי ה' פנים אל פנים ולכל
האותות כי אשר עשה משה לעיני כל ישראל בראשית נעוץ סופה בתחלתה
והשו' פירוש אשר עשה כי לעיני כל ישראל צו שבירת הלוחות ולהעיר מה
רמז יש בזה ואפו בדברינו ויבן בהנה בלוחות הראשונות הוי גם ענין זה
שהוי בזוה הראשונה והו' צער של רוחות הרעות ובפגש דבר אתה עמנו
כי אל ידבר אלקים ועד לא עשתה פרי ועד עשו העגל שפרסו לחוות שור
שבדגלו המרכבה ורצו לקרובתן ומחמת תשוקה אמרו אלה אלהיך
לשור שבמרכבה ואומנם משה הרפה בתפלה עד שנתעלה זה ומחל על
עין העגל והו' תקנתו שנשבר הלוחות שהוא כאו הצבבות שבתבונים באובדר
אלקים אחד שנשתמש בלשון זה לצבבות בפגש לא כל האצבעות שוות ונשבר
הלוחות ענין כאו שלא הוי כאן יחוד כלל שאין כאן אצבע ומהרס בתולה
לקדמותה ועוד ניתן לוחות שניות אצבע מהבט יחוד לבתולה ואולו
שנהגו בפסל לך פי' אתחיל בך כל שוהי לקבחות בת ועד הו' צבחון אחד
ועד פרשה אחרש ונגל והנה היחוד לעשות פרו נעשה באמצעות האלהים
שמתחדים ל שנהו ותרון קו' שמתחדים בפנים נגד פנים כו בהדוים
נקלט צורת שכנגדו ונעשה שם לחתדים ועוד נקלט הצרך ועושה פרו כאו
שנקלט הצורה בהענים כו הצרך הוא אחוד ענים של אדם ובפגש כל וכאו
שנקלט באור עינים וכאו שנקלט באור עינים כך נקלט במקור ועוד יש ענין
שנתבדר

• זה ראוי לענין עד ועד הוצרוך

לסיכום

שמתברר בחיבור כנודע ועכ"ל שההתגלות שמתמת צורת המשה אינה מבטלת בזמני
בקבלה שכן בדרך המצטער להעצים אינו מחמת צורך ועכ"ז אינו מתעברת וזמנים
שמשה יומא כוון יושח ודורו בי' פנים אל פנים הל"ל ובמקום מלשון ודבר אודם את
חוה שהי' ביחוד פנים נגד פנים עד שנקבע בו השפע ביחוד שנקבע בפעם ראשון
שמשה ונסתר משה פניו מהביט כי הי' גודש היחוד עוד ונבל וחב' באותו
עומד הי' עוד ויחוד ובשעת היחוד הי' שמח עם ורואות הרואות כי היה
ותרון הגודש ובכ"ל נגד ותבונה של משה שבפעם הראשון קבל ספרו עד
שהשפיע לכל ישראל ובכל וזולו ובמן שזה מש"כ בזוהר הק' ויומא בד' ובמשה
עבדו את במשה האמונה קי. בד' ויפה הל"ל ולכן כל המאמין בצדיקים
כאילו מאמין בהקב"ה ובדבר עבדו כבוד זה בהלל ועם הל"ל בד' ובמשה
הבל ומורתו שזה הרבה פנים וכרת הלעה"ק הל"ל והנה בקיצור שהי' דוגמת
בבריאה ובכל בבחינו והמאמין נקרא כב' שעדיו בזה שאורות הרואות
שונים להשוך ויתרון הגודש בבאות בכאו ובאים לבדו זה לזה ושמחה
וזמנים לא עצרו וישראל כח להשוך כו ורואו מהביט כן עד' שמשה המלובש
דוגמת מלאך השמש ושאר הגלגלים ובכל ומשה ואומלי' בבחינה הראשונה
הי' לו לגבות המדרגה ומכ"ל בחו תנך להמשך את ישראל עמו והביט כאן ורואו
ישראל את הוד הגדולה הל' שנתגלה בכולל הוד שלו שעלה למעלה כמו שהמים
פניהם לראות את ד' שהי' להם ורואות הרואות ומה ותמונה בד' הל"ל שבזמן קו
עד שההתגלות עמו כי אין הוא מלובש ויהי זמן את הבמה הל"ל שההתגלות שנעשה
בגילוי עמו והוא עד שהתגלו במשה עבדו המשוך משה אותם כמו גלגל היומו
ומבו מאמר הזוהר שאינן להסתפור לשון אמונה כי פשוטו לבד שהוא מלשון
~~[illegible]~~ אמונה והודאה עד שאומר לו הי' צריך להתנדב חם והאמונה במשה
והוא כמ"ש שהודו בד' ואלו מה הל"ל ובמשה עד שאין הפורש על האמונה
לבד כן ושבו פורש מלשון הגלה ובכל ושפור שצריך להתנדב שתיהם
כי לא הי' אפשר לבם להגיע בד' עד שהתגלו במשה כי כל המאמין הל"ל
המרגל ומדבק בצדיק כאלו מאמין ומדבק בהקב"ה שהוא ממש זה שאמרו.
בשם על אותם הדבקים בד' וכו אפשר לדבק בשכינה הלא השכינה
היא

הוא מה שמופיע אצלו הפסוק דתה ועוד וכל להמשוך להיות רגיל להקיף ביותרון
כמופלא ופלא וכל הכל הוא ע״י משה הראשון שהרגיל כל ישראל אשר נדעו בו
פנים ופלא ועפ״י עוז ה׳ ותרון לכל המצוות. כי אשר שלחו כי אשר עשה משה
לעיני כל ישראל בראשונות ^וחית^ וסת של ראשונות וחית וסת של ישראל הוא הוא ודלת
שהמצוות והתנות בחז״ל הל שישראל הם כבתולה אשר עפ״י זה וכלו לקבל שפע של ברכו
דביאה הראשונה ועפ״י שבר הלוחות מחמת לעיני כל ישראל שהמצוות הוו
מעורבים קלוטת הזרע דביאה הראשונה ושבר הלוחות ועפ״י אומר לו יה׳ אשר
כחק שבירת שעשות יחוד מחדש כמדה כבתולה וכמו שרת וסת של ישראל
בראשונות אורה ועפ״י מדבורים בפרשת העולם וכמו שאורה הבנ רגילות
בתוספת אחת בתולות וכחול בראשונות שבשבקל ישראל הר׳ ראשונות ה קרויה
ועפ״י הם ראוים ותרון כבוכל כמדה דמות אדם דהיו כאלו אדם ונ׳ הר׳
בשעת קנס כמו שממשלו במשל של קוף שראוון ע״פ דמות אדם הקרויה שהו׳
בהוקנות בשבול אדם מושלם הותרון דאדם בטבע ועפ״י אומרו שומק
חקוק בטבע הטבע כן דמות האדם הוא שבשקול האדם מושלם
נבראו העולם עפ״י ראוון דמות ועקב מאחם האבות והוא שעשה פרו בשבטו
ושונן והבן ווען ראש בראשות בראו ולקבום את השמים ואת הארץ ותורות
בראשונות עמדו אלו המפורשים וזה לומר עפ״י פרקונו שבתורות
השמים יש אותיות מלאחרון לפניו אום וגם המ׳ נחשב לפלך והמאותיות
משה כו המים שיש לו שני פנים ושר והפוך היה במשה נגלה עפ״י יש
לומ׳ כן גם שני פנים לאחרון ולפניו ואין בסמוך מעין שני פנים של אום וגם
דהכס וקראוהו משה עפ״י מן המים משותפין הכו שפור אום חשה שהוא השמים.
למספר רל שמשה שהוא כנגד אומה וגם שכתוב כמים פנים אל פנים שמשה
ועדו די פנים ועפ״י נגלט בן השפע לעשות פרו להמשוך ממו יות ישראל
וכאן גלגל הוא שמשוך דהכרח כל הגלגלים עפ״י מושפע כל הבריאה
מחמת משה ועפ״י סדרן של אותיות מלאחרון לפניו כו המשכה
הוא מלאחרון לפניו כמו בגלגל הוא שממשוכן מלמעלה למטה גם
שמדור פנים אף שכתוב אחר ורואות את אחורי ופני לא יראו היינו
שאין

שאור לראות התגלות הראשון מן האתמון שנתגלה בפסח ואחר מחמת הגבהת
ההתגלות דלב הפנימיות שהוא ע"י אתרון התורה שמתגלה בשבועות ואחר וזהו
בגדר אחרון עולה הכל פנים הוא התבטאות דחוות הקודש שבחנוכה אולם
וארבעת פנים לפנים ואזי דמיון לה לספר האזין גם אצלו כדוגמא רק
האחרונים הוא דההתגלות שמתגלה בפסח דחודשי שאינו כאת ואחר ושאינו
צאת ע"י השגת התורה דחודשי שמחדש בכל פעם ואחר ע"ז נמשך על עניני
העולם אחרון דהפרח אף נגד טבעם ואולם כמו שכל המצוות נמשכו
מאחוריהם נגד טבעם אחר גלגל הוא ואומר את השמים כל את הכל לשמים
על הטפל אחרו משה בכל דור עד"י שאמרו משה שפור קוראת שכל מי שנותן
לב לתורת משה שבכתב ושבע"פ שהשגת פנים כמוש"כ משה אמר מי אלפניו
ומלאחריו סדורו מים שיש לו שני פנים גדר פנים אלפנים גם המתחדש
תורה שבכתב עם תורה שבע"פ הוא בגדר פנים שיש לתורה אלו שני פנים
דכתב ובע"פ ונפתח בדבריו בשמות. דאורו דכתו למשוך על ישראל אחרון
וכל המצוות משועבדים אלון דסוד אנן מצד לישראל כי הוא ממשיך על
ההשפעות ואחרו חצונו ע"י בהמשכה כי שממשיך אור לראות הרוממות ולבסוף
בו את באהבה ע"י הכרת האתרון קודם ע"י חודשו, דתורה וזהו דסוכות
בראו אלקים סת"א את כו התורה נקראת אומת ופמש"כ נדיב הסדר שהוא
באמצע שהוא עמוד התווך שנשען עלין כל אי האלף והלימוד שלומד את
התורה מצווה ולחדש בה חודש כפי לימודו אור ממשיך הכל אחרון
כנ"ל וזהו הי' חושות הבדואה שא שאמרו כל בשורת הסכוכה אומר אומת
אל נבראו שכלו מלאו שקרנו מה עשה הקב"ה השליך אמת ארצה כו' שהשליכו
למטה בסת' של בחושות בחא אלקים ושואי הה' שהוא למטה בו בתחלה וזהו
ארצה בסבלו הי' הל דשני בחינות אחוז בסת' והת' ראשונה להורות על לימוד
שמא' וחדש חודשו תורה כ"ל שהקוני לאמת שהשקר נצרך בשביל השלמת
האמת והוא בחודשו, תורה שע"י הקושיות והדקדוק עומד על האמת ומתברר
הקושיא נמצא שהקושיא שקר ומברר ע"י האמת ובא לו חודש ובשביל זה
הי' חושות הפרואה דהתגלות אלקות כדי שיתגלה אחר ע"י העון
וחודש.

וחידוש שאינו רק ע״י קושיות ואמנם שזה כשהוא אומר את שנה נשיאות בפסק ושרפו
בלימוד ע״י הקושיות בחידושים אין החידוש חידוש שלאחר כל הדקדוקים חלקה
רק בהתגלות כי התגלות התורה היא התגלות אלקות שנתגלה אתה שלא.
כי גילוי מקודם אבל זה חידוש ממש אף כאן הגילוי האמיתות מה שהי׳ כבר
במציאות רק שלאחר הגילוי וקושיא כאן כבר שהי׳ אמת מדוקדק כן וזהו
ע״י השאלה שאירש זה היה במשה שהי׳ כאיש פנים ושום ענין ויש קושיא גם
את הארץ ה״ל זה שהשלוך האמת הארץ שפירושו לקצץ כדי שיהיה
הקושיות שהקושיא שקר מאי ושלקושיא זו יהיה באלו ואינו בבירר. כשל שלא
יהי׳ לו תאוה כן אורכה נגלו הקושיות. להיות להם אלו׳ ותאוה.
וזהו ענין המשכת דברים האורכים שהם הם ממש שיש להם תאוה
וקיום ובאו במציאות. ע״י המדמים קושיות ומחשבם שנותן תאוה וקיום
למה שאינו קיום לפסוק מה קיים אמת שבאו ע״י התורה וכל ענין ויש תאוה
לדברים האורכים כלם שנתבהם כאות כיון שיש להם צורך שזו ויש
תאוה לדברים השמימים כאיש אין ~~[illegible]~~ קיום אין תורה אבל והארץ
גופא הי׳ תוהו ובוהו רק ואמר אלקים יהי אור ~~[illegible]~~ וכו׳
ותורה אור ענין יש קיום והתאוה לארץ וכל״ והבן ממש ורוח אלקים
מרחפת ע״פ המים ה״ל ע״י שיש לחיים כנ״ל שהוא לשון רבים ה״ל פנים
על פני עי״ז הי׳ רוח אלקים מרחפת למשה שהוא מים שמן המים
וכל זמנו נשתלשל לכל דור ודור לנשמות משה בסוד משה שפיר
קודמת ושלהם ראשית הבריאה ועד כל הבריאה נמשך אחריו כהגלגלים
אחר גלגל הוא שהוא ראשית הגלגלים המניע את כלם כי כל דבר נמשך
אחר ראשית. ולכן שמשה הוא הטפל לו הוא ראשית הבריאה כמ״ש
בראשית בשביל את השמים ועד כל הבריאה נמשך אחריו ה״ל שיש
כוונה כמ״ש ואת הארץ ה״ל שמה שהוא ענין טפל לשמים ראשית
הבריאה ה״ל שאר הבריאה כולה כי כל טפל לראשית שלו נכלל באות שכתוב
אחר השמים הוא בגדר הארץ כי׳ מלשון ארץ כמו דרך אבותיך ארץ ה״ל
שכל אחד ראשיתו שייך הכל אחר משה והטפל למשה בכל דור טפל לו כל

לסופות

ט הפרוזה ונמשך אחרו ואחר גבורתו והוראותו והמוסף הותה תוהו ובוהו
שכל הנמשך אחרו משה נגד גבורתו של משה אין דבר והכל תוהו ובוהו וחושך
כי לא יקום דבר בלתו גבורת משה ונמשך שלו שבכל דור כך ואמר אלקים יהי
כמ"ש: תורה אור שכן גזר אלקים שלא יקום דבר בלתו אומר תורה המאורה
אור שתקום כן יקום

לא נדפס

ש״ד

ויד״פ העתקתא

לפי צעור

• וזהו תכונה כי׳ אפשר לומר קמה שיש להרגיש שתאוד בשנה פשוטה קורן פ׳

• תכונה דכי׳ צעור גם חל תאוד אחר ג׳ קאודך וקודם פורים בזמן שנולד משה׳ עליו השלום (לפי גירושין יג)

• אומן לכנס לדרות גולה. וזהו דלע׳ דכי׳ תכונה לא אוצבה שם אלה ישן שאוצר עתני (היכא דקבי״ט עזרך)

שמ מספרק ~~[illegible] תכונה שלנו ומכוון שמה~~ וכן צרוק טרמאו והכל לאו דמקרה

• וכבר אמרנו בזה במהדורות ראשונות וכדת״ל במבנה אחרו דכי׳ ~~[illegible]~~ (חגיגה ה:)

• דרוקה׳ שישנו לו זה תהלין מהאופן חסום זה ודבר זכה מבנים נסרת ה

• תכאתם ש״ץ ואכעו׳ מכפא נשמה ונלכה ואולפה לענדק כו דזאות אתה לראות לה עשה

~~בכבר~~ אלקים כתוב ~~ו~~כל המדרגות שיש קקדושה (קהלת ז) יש כנגדה קליפה כמו שמקבל

לנו מתכאו האומת והטעם לפעמ׳ הוא פשוט שהוא משום שהוי׳ הבחירה שלמה

ושנו ועכ׳ אה׳ שהוי׳ לכה אחת ואת ה׳ ~~מספר~~ (חצק והשני) ~~באולם הזה~~ והחו תרחוק שאום

• ~~שהמכוון שמשו ולארוך אומרו שני תלמים הוהו שהוא חושק מהלוחת שבאו~~ (של אברהם אבינו ע״ה)

~~עבר הזה החושך הגדול~~ אברהם. אדוני והאור את האודם והערבוני על האמת

ומה הון שני קוים ולצורם מאנו ושאליהם ואלתם לה לרע וזה לטוב ~~בוהו התהו~~ (כבי)

~~לטוב כי אחוז טובה אחלטה~~ ~~כי~~ שיהי׳ ~~הכל זה כלי הכבוד שמצאו~~ (הבחירה בשווית)

□ וכל אודם ~~צריך עוד על הכן הטוב~~ (ובחר אותה דרך שירצה) ולא עוד אלא שיש שאלה כדים כו אשה הי׳

ונחת ידום הי׳ צרוך שיהי׳ ושאלה ~~אחת~~ רשע ~~אחוז~~ (כ״ב) שיהי׳ בכחו ~~להכריע~~ להגביה

~~את הכף לכד אחת~~ אחרו שהי׳ קודם הכרעה לטובה אלה אנדרתם ונצחן להכריע

~~ואחרו ההכרעה לכד האחר הבו הכבוד הכף מאזנים ואחר לומר באמצע~~

~~כדרך הודעה בכף מאזנים~~ ואז הי׳ רעה רבה שהי׳ נמצא רשע ערוך כל בעולם

והיא ות׳ מטה [illegible] מוסף עכ׳ הקדום את ושאלה ואורחה והי׳ צרוך להוות וצחק

~~צרוך דוותה [illegible] חוץ אתחלה לכך השני לכן שואווה באמצע~~ (שיגביה את הרביעי, שיצאה ולהכריעו דגין השוה) והוא טובה משלו כלל

~~בכדות~~ הדבו שלאו והי׳ ושאלה רשע ~~הכרעה~~ (כ״ב ועי׳) והשונות טובה ולצחק צריך ~~הכרעה~~ גדול.

• ואולי שההפש שרה באוהל שכחתו אולו אבנה ~~מאנה~~ גם אנכי ממנה ומה גם

~~ולאו כהן~~ שאמרה שודעה שיצ׳ עבד בי׳ בכלה לולדת כאז הי׳ מולודה צדוק

כאוה הי׳ בעולם ~~אוכרע~~ לצד הטוב עד שהי׳ מתבטל הבחורה ועכ׳ שרה שתלא

הער מקודם ומצד הגר לא והי׳ הולד הבון ~~ואכ׳ אודבה תלד הוא צדוק כותב~~

• [illegible] ~~ריע לצד השני והנש גם אנכי וכל אמון דקוון שיהי׳ צדוק הברכה~~

עוד

שה

וזה יותר מאשר אם היה מולידה שרה עקרה ועד הוי' בדרכו של אברהם קרוב יותר

וישמעאל אף שנולד שהוא אינו הגון משום שערכה לאו הוי' צדקה חו"כ

אבל וגם כיון שהוא לצורך שלילות הבירור שבו רעתן וטובת יצחק והוי' הבחורה

על משקל השווי דעולם והוי כמו שאומר אליהו לספר של נביאי הבעל כשם בגדר נסיון

שיש בזה ספק שלו ספק התקבל שבזה ספר שלהם וכו' לך ראהם ועצ' אומר לו וישמעאל יחי

לפניך. אלא הקב"ה ולישמעאל שמעתיך כו' הוא כל חז"ל מאוד כו

ושלו נפוק קדוש ... נשואים

כמו שהוי' על משקל הכללות. ועד' כמוק והעד מאוד בעיני אברהם על אודות בני. אבל שרה אומרת

גרש האמה הזאת ואת בנה כי ראתה מזה שאברהם רצה שיוו לישמעאל עם יצחק משום שיש

בו צורך וכו' וכאשר אומר אליהו להפר של נביאי הבעל ונתן לו ירושה עמו בשוה ולכן

לא נראו כבו שהוי' שלילות הבחורה וכמו שעושה ית' שיש צדקים וכו' ורשעים וכו'

מהט כבו שהוי' שלילות הבחורה כי כשיורחו צדוקים יש

להם טובה תאוה ולרשעים רעה ותבטל הבחורה. ועד' השתולה שרה לומר

גרש את האמה ואת בנה כל כו' יום הוי' האמה כמו בשלום והשקט ובנה עמה ושלא יחוש

הוי' מקום שתתבטל הבחורה אבל אם תקפוץ לגרש האמה עם בנה ושלא ירש לאו והוי'

ביטול הבחורה כדאמרו מכאן שלכם על היום העבור גם את בנה מנחלתו

ובהדי הוצא לקו כרבו הקב"ה לבחורה והורה לאברהם שהאמה הוא שבכך

לא תתבטל הבחורה ואומר כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה ואומרו ז"ל

בקול רוח הקודש שהוא הוטב שבכך לא תתבטל הבחורה. והוא הענין ממש ביצחק

כאשר האור גם הוא העולם ולכן ממנו שני קוין לשלילות

הבחורה עשו לרע ויעקב לטוב לפסם ות' שהוי' הקטן צחר כבו שאחד לאו

ויצרך שוב שיצא ממנו ... שני קוין

לפני ... שהוי' ... שלום ושהוי' ...

שהוי' טובים וקנו עשו רעים והוי' הבחורה בשלילות

...

...

...

יהודה

~~והנה קול ... חלולה ואחי' אמת ויעקב שלמה תאומה~~ ומה אתחשב מש קרבן ותחולצו
הבנים כי' ותאומה את' למה זה אנכי ותלך לדרוש את ה' ויאמר ה' לה שני גוים בבטנך
ושני לאומים ממעיך יפרדו ולאום מלאום יאמץ ורב יעבד צעיר ומה שהוא דהפתגום
דבר ... כו קמאו ויאמר פנים ושלו חסד במקומו ובתוך דחנה חקקה ~~...~~
~~שיצחק שהוא ... של~~ ... אחד רע ואי' טוב לטובת הבחירה ~~...~~ וגם
ורצה שיצחק שהוא עולה תאומה אין שפחה ראוי' לו ובמש ... ~~...~~
~~בו אשתו ולא משפחה ואומה~~ ובקרה ... ויקח ... אשה ... ויעקב שנשאו ...
~~אי' עולם~~ וכון שהרגישה ~~שהבנים~~ התרוצצו ... שני בנים ~~שיהי'~~ א' טוב
ואי' רע ובמש ... שנדברה יל פרח ... עשו ... לצאת ויאמרה ... מה ...
שאינו צדיקת כו סברה שיצחק יקח ... אשה שלא תהי' צדקת כמוה ותלד בן
~~שאינו הגון ... ויצחק ... בקר ... ובקש ... של הבנים שיהי' לו ...~~
והוא חן מצדקת הלבו במש ... לנוכח אשתו ואחר ... למה זה אנכי הולכת
~~...~~ והשיב לה ות' תשובה נעלמת שאחד ... בן
אחר שהוא נולד ... שאינו הגון ... אחרת בו ... להיות תאומים וזהש לה ות' שני
גוים בבטנך בבטנך ... שיהי' שני ... גוים ... משום שני לאומים ממעיך
יפרדו שיהי' בורר שלא והי' שוב ... מבורך רע ... ~~...~~
... בן שאינו הגון ~~...~~ ולאום מלאום
יאמץ ~~...~~ ... לה ... והודיע לה
עוד חסד ורב ועבוד צעיר ... שהוא הרב והי' השאינו הגון
~~...~~ ועד סופו שרב ועבוד צעיר וזהו חסד גדול שמצרה
לא והי' השאינו הגון ... דהחלט והגון והי' הגון ... דהחלט וכו'.
~~...~~
ושעד ... לבחון את עשו ... שיהי' הבחירה בשלימות ... ורשע ...
תתבטל ... ~~...~~ ... ויעקב ... לבחרה ... את האבות ובבחר
נתבררו האבות אם השיאים ... ואמר ... והתבררו ... כי ~~...~~
ואם ויעקב נבחרו ... קבל עשו ... ובמש ... פסוק כו
בויצחק ... זרע ולא ... ויצחק ... עשו ... מתברר תתבטל
הבחירה

שיעקב יקבל הברכות ולא עשו ותברך האשה בברכה
הבכורה [ובפרט] ואמנם רבקה חשבה שיהיו הברכות מגיעות ליעקב ולא נשארה הברכה אצל עשו רק בלבד
שיהי' גם יעקב מבורך ואת לא יבטל הבכורה וכמו שהי' בשעת שבחר יצחק את עשו
אב'. והנה יעקב שהשתדל לקנות הבכורה מעשו ע"כ שהי' מהכון ויעקב שמה שעשו
הי' הבכור הוא בשביל שיצא ראשון. וצריך להיות רשע הרבה [ובפרט] אבל כיון שהיה יעקב
שעשו הרבה להרשיע כדאמרו ז"ל [בב"ב טז:] שעבר באותו יום עבר כמה עבירות וכמו שפירש"י
על והוא עיף ואף כיון שהרבה להרשיע קלקל הבכורה שהי' נברא בראשונה אף
צריך למסור לו הבכורה והשיג ע"כ [בב"ר] שנצרך הפסוק ואחכ"ז על הבכורה ויאמר גם
ברוך יהי' ואחרי שאומר את בכורתי לקח ועכשיו ע"כ וצרך [הוא] תוכף שיודעו
היו טעמו של יעקב שלקח. אמנם הבכורה בשביל שהרבה להרשיע ואף כאמת
אין נגרע לו אלו הברכות שהיו בדעתו לברכו כי הי' דורש שאינו רשע כל כך אלא
שמור לשלמות הבכורה שאך לו הברכות היות אבל כשהרבה להרשיע ודאי
מאוד לו כל אלו הברכות וע"כ הסכים [ויצחק אל הברכות ליעקב] ואמר גם ברוך יהי' ולא עוד אלא כל שעשו
רשע יותר ויותר יחזיק שיהי' צדיק יותר ויעקב שיהיו שני הקצוות שאחד לזה לעומת
זה נשאר ועלה יותר והוא שנעשה לצדיק הברכה הראויה. ולאומן לעשו רק [illegible]
הבכורה לשלמות הבכורה ועכ"פ. ולכן גם עשו הצאן וב' אלופים כמו יעקב וב'
שבטים זה לעומת זה בקדושה וזה בטומאה וכל שעשו הוא רשע יותר
ואלופיו רשעים מתגבר יעקב [illegible] וד' שבטיו [illegible] אחד שפירש [illegible]
עשו כתוב וישב יעקב ואחז"ל [בב"ר פ"ד] המשלו משל לרואה כלבים כו' הרו וישב לפניהם
ולפעמים אין [הושע דיעה] להנמשל. שהכלבים יש סגולה כשיושב אדם אצל אין הכלבים
מזיקים לו רעה ושמעה מהנמשל הלא נמצא הקליפה והוצאה צחופים תאוה לאחר
ולהלחם [כו' דוד] בשעת רעסר השבח וזה ושב ולא ולחם נראה חץ שהוצאה ותגבר וכמ"ש
ע"כ [בסוכה נב:] צופה רשע לצדיק, ולדברינו י"ל שיעקב ראה אלו וב' אלופים הרשעים
הבין שצריך לעומת זה ודאי שיהיו [בניו] צדיקים [וראו] שאלצ"ל אלו הוא אלו [גדולים]
האלופים כב' רשעים והי' לו ישובה ונחת רוח [illegible] כתיב וישב יעקב [illegible]
שנהש אהבתו אותם. ואמר ה' ואמרתם במה אהבתנו הלא אח עשו ליעקב ואוהב
את יעקב ואת עשו שנאתי ע"כ כמה נזכרים והבת וכ' אלונו אומר שנאמר לפני
[שנאתו לו ... גדול רשעו] ערך [בשנאה של עשו אשום שהמה רשעים] נעשה [מזה גודל זכות יעקב] הלוי שבזם כו אחרים
המה

• המה זה לדומת לה ~~והבן ונעשה גדול בחסדו ודמו לה גדול בצדקו~~ [וסגל] ועפ"ז י"ל שנה"ש [קודשו' נגד] מפני הרעה .

• נוסף הצדוק ושאמרו שהצדוק מספר על דין הדור דנינו [עו' שבת ל"ג] ז"ל שהוא ממש כהוו דחוקת

שהצטרכנו שאמר ווקדם עלה מבנים נסרחה חכמתם כי כשהצדוק בעולם הוא שמגינו הרשע

מתגבר ברשעו. וכשהצדוק מסתלק מן העולם מסתלק גם ~~החשיבות~~ הרשעות שנסרחה

חכמתם. ~~מסתלק~~ [ונתלשה] הסיג ~~מן העולם~~. והוי זלה ספרה לדור ~~שמתבדר בהרחמן מן~~ [שנחלש כח הדור] להעולם

[ולא ... להתגדר נגד הסט"א] [חצה שוב] [ככ"ב]

• ואז הדור עשה ~~כפי הטוב~~ כי אין ~~גדם~~ ... ואולי י"ל שנה"ש ז"ל שהמן הפיל פור

להוות בחודש אדר שמת משה ואומרו ז"ל [סגולה י...] שלא ידע שבז' באדר מת ובז' באדר

נולד משה ובמדרשינו דלה במהדורות קמות דמאן יום ודאי נוות. מפני מה

• לא ידע גם זאת. ודוד נפטר אחר אחרון אנו בוו ~~יום אל ארמשבח ולא ריד~~ להם.

הולך אחר התרומה שמת' מת בז' באדר. ואמנם לספרונו י"ל שאודרבה ~~מה שמא~~ [...]

~~משה הרי מסתלק גם הקדושה כי אות לה לדומת לה בהם~~ אלקים ובל"ל

ולכן ~~אדרבה~~ במותו ויום שמת משה הו' מפלה גדולה לסט' שפשנו כח של

• עמלק ~~בהחזקת~~ [רי"ה בד' עפי' ...]. ואמרו שלא ידע שבז' באדר נולד ה"ל שלא ידע שאודרבה בשנולד

משה שהי' אור גדול דקדושה במותו ויום מות זה לדומת לה כבר התגבר

• הסט' עד שגזר פרעה כל הבן הילוד ~~היאורה~~ אפילו משל מצרים היאורה

תשלו... כמ"ש ז"ל [הסוטה ...] והד' זה משום שהתגבר הטוב ע"י משה התגבר שוב כנגדו

הסט' וע"י הו' תחבולה של ורבנו [שהסטינה אותו ג' ירחים] ~~תחפרנו~~ ~~אותו~~ ושלא ~~ישום~~ [שמה] אותם בסוף

כאן שעשתה אחת' בתיבת גמא משום שראה לעשות כן דאותיום

• מתאמת התגברות הסט' כנגדו והאמתונה ג' ירחים עד ז' בסיון שאז

עתיד לקבל התורה [לדעת ר"י ...] הקדושה הקב"ה משגיח על העתיד ואם הסט' אינו גובר

• כנגדו הק' מושר ולכן הטוב לפועל ועפ"ז לא ורואה אז משום * התגברות

סט' כשהתגבר הקדושה ע"י מת' כי מתן תורה עדיין לא הו' והקלטה.

אשכרק ועכ"ז שמת אותו אז בסוף נקטה שעמוד לו ~~את~~ [...] קבלת

התורה והסט' ~~אינו~~ [לא] נתגבר מחמת העתיד והבן. ונה"ש ולא ידע שבז' באדר

נולד ושהו' כנגדו התגברות סט' ובז' באדר מת ואז' את כנגדו הסט' [...]

• ~~אדרבה מפלה להם~~ [...] . ועפ"ז אמרו ז"ל [חולין ...] גדולים צדיקים במותם יותר מבחייהם

כי הם מאוחדים עם מותם כח הסט' כנ"ל. ועפ"ז י"ל שנה"ש משה ועתה אוס.

תשלו

[illegible]

לפי' צב"ר

תשא את חטאתם ואם אין מחני נא פי' רצה לבטל הסטין שהתגברה ע"י עגל ושמחה

אותו אז ונבטל הס"ו ועכן שנשא חטאתם אם לאו עכפ' הס"ו תתבטל מכאן ולהבא. [illegible]

ולכ שע"פ [illegible] עמלק להלחם עם ישראל ברפידים בשביל שהיו

• נכונים לבא מרפידים למדבר סיני לקבל התורה ע"י משה שהיו התגברות קדושה

מאד תפלות ההתגברות שאפשר התגבר כנגדו הס"ו שלהן עמלק החוטא

• תמצאות הרע של עשו הרשע ושרו הוא סמ"ל בא להלחם מה עשה משה הפתק

• [illegible] שלא והי' הוא וכגן כנגדו מסר השררה ליהושע כמש ויאמר משה אל יהושע כו'

• שצא הלחם בעמלק ונעשנו בשעת מותתו של משה שלא הספים למות עד שרוצה

שניטלה ממנו השררה ונתנה ליהושע ואמר מוטב מאה מותות ולא קנאה אחת וכמ"ש

על [illegible] שיהושע יתנהג בשררה דהמלחמה חשוב למשה

[illegible] ומות [illegible] הס"ו של [illegible] אומר אחר

אנכי נצב על ראש הגבעה להתפלל ואהי' עומד מרחוק ורואה [illegible] יהושע

• שהוא [illegible] ממנה אותה [illegible] תתבטל הס"ו [illegible] ונקחו אבן וישימו

תחתיו שהיו שכן בצער שלא התנהג בשררות רק בצער שהיו כמו אותה

ויפלו. ונתבולה [illegible] על שעשתה גם מוסרה נגד [illegible] שבא עמלק שצוותה להתענות

• ג' ימים [illegible] שנחשב לה' תענית [illegible]

[illegible] והרי היו כאותה [illegible]

• [illegible] לכן אבאו אל המלך אשר שלא כדת [illegible] שגורע [illegible]

• [illegible] שסתם מלך שבתנ"ך במגלה מרומז על מלכו של עולם שהפסיקה

• של ג' ימים [illegible] מ' יום של עבורת הולד ונספר גם על שעברו [illegible]

שלא ספרת שנתנה למ' יום. והנה בזה מובן מה שכתב מלחמה לה' בעמלק מדר

• דור וכו' לאו הי' יכול ית' לכלות את עמלק כרגע עד שלא ישאר לו שריד ופלט

ולא שנפל ראו בכל דור ולדברינו מובן היטב שאין לכלות הס"ו מחמת שלומות

• התורה [illegible] ועדת קץ שכתוב בישעי' כה בלע המות לנצח שלהן

כמ' שרו של עמלק כנודע כו [illegible] שנדבק החומר [illegible]

[illegible] ובמקו' דברינו מזה נבל [illegible] שלא

[illegible] צחוק שיהי' זה לעומת זה [illegible]

והמקדש

שני

לפי צבור

לא נדפס

• ונתחדש עי׳ עבודתו ית׳ ובמשנה [illegible] צופה רשע לצדיק כו׳ בי׳ לזו ונעלמנו בודו ואומרו על נעלמו הקב״ה ברוחו לזו ונפל לו. ובזמנו בשעת מתן [illegible]

•• ובפרט על [illegible] ובפרט בלעחרות תמלוך המות שהוא היוה״כ (ב״ב ט״ז:)

נודע שהי׳ משה מתעצם בקדושתו מאוד לזו התנקה הפסול כי נתבטל. ואומנם

• שחטאו בעגל חזרה הזוהמא וע״פ הי׳ תחבולות משה לבטל הפסול עד שאומר

• מחני נא מספרך אשר צוה ית׳ על עשיית המשכן שהשכון שכינתו

• ית׳ בתוכו ושהוא החופה ובאו שאמרנו בדרוש הקדום שבמתן הי׳ הקידושין ובזוהמא החופה. [illegible]

[illegible] שלזו והי׳ מוצפר דכי׳ צו של הכנת החופה שהוא הכנת אהרן

• ובנוי שהם שושבינין דמטרוניתא כנודע שבזו [illegible] הפסול [illegible]

[illegible] שושבינין [illegible] דקדושה [illegible] כמה [illegible]

[illegible] הזוהמא [illegible] קרבן דפ׳ צו [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ואוקן זלה אש של שקרואת פ׳

• צפוה הוו בזוהמא [illegible] קרבן זותו במקום דפ׳ תצוה ולפ׳ [illegible]

• שבוקנן דפ׳ צו דפ׳ תצוה [illegible] לקחות תמחה [illegible] ואתה

תצוה על [illegible] שתהי׳ אתה מחובר [illegible]

• שהמחובר להדוקה [illegible] הטפל מחובר כי אז נתמה [illegible] הקטן [illegible]

שחבור כו׳ ית׳ ובאו שאמרנו [illegible] והושע [illegible] שקוממת [illegible]

שהם יהוו טפלים לק [illegible] אתה [illegible] תהי׳ כוללו הם העוקר [illegible] אתה

• [illegible] מוצפר דפרשה [illegible] להעלות [illegible] חושך

• שהוא הפסול שנקרא חושך [illegible] חובל [illegible]

שאתה מטפל בשביל שוונק מוצפר דפרשה [illegible] עבנו [illegible] שהוא הפסול

והי׳ נר תמיד. מחוץ לפרוכת כו׳ [illegible] ובנו שהם השושבינין [illegible]

• והשושבינין [illegible] מחוץ לפרוכת [illegible] במקום [illegible]

[illegible] מחוץ לפרוכת כו׳ [illegible] הנפלא הזה שהוא התגלות קדושה

שוק

כי שבעת ימים ימלאו כו' ובפסח כו' והנה בפסוק זו קורין בשבת הגדול בשנה פשוטה
ואפשר לומר בהנה זה שבשבת לפני פסח קורין שבת הגדול כבר משנן בו חדוש
ולהבדל במקומו הרבה בענים בזה וכו' וכמ"ל בהנה שנינו את' אל השבת כי שבת
ומנים עולה את' את עולמו. ובזים השבועו נה ועד' שינו שאנחנו צמו יותר בשבילנו
ברא העולם וכמ"ש ז"ל נהי' ומים ביום השביעי כאלו כי אנחנו הכלו ביותם
את העולם כי אלולי ישראל לא הי' ברוא העולם ועד השבועות אבדנו אורה
זה העיקר שבשבילנו ברא העולם ושכל העולם נבראו לשמשנו וכמ"ש אין צומת
ברכות דף נח ברוך שברא כל אלו לשמשנו וכן אמרו ז"ל קידושין דף פב'
ראית מימיך חי' ועוף כו' לא נבראו אלו לשמשני ואני נבראתי לשמש את קוני
שנמצא אנחנו דומים לו כביכול משם שהוא שבת ושבת כן אנחנו ועד' שאח אומה
ולשון והברכה אמורים לשבות ואמרו ז"ל דין נח ששבת חייב מיתה שנאמר
קור וחום כו' יום ולילה לא ישבותו כי הם נבראו לשמשני ואינם בתכלית
ברכות בריאות עולם והנה מה שנבראו העולם עבור ישראל הוא בשביל
ראוים לקבלת התורה ואין בריאות העולם בלי התורה וכמ"ש ז"ל אם
לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי ואין תורה בלי מקבלה
נמקוומה ועד' בראשית בראשית בשביל ~~התורה~~ ישראל שנקראו ראשית ובשביל התורה
שנקראת ראשית נברא העולם כי בזו נבאו אחת הוא והנה כשנמאן נמצא
כל הלט' מלאכות הוי בשבת ומו המעשה שהי' חבורה שעשה ה' נהרות
כמפורש בכתוב שזהו עו' חבורה שהוא חרושה וזריעה שהוא נטיעה וכמ"ש
ויטע ה' גן בעדן ותבורה כמ"ש ותפרח אלו תמונה ולושה כמ"ש ז"ל שגבל את
עפרו של אדם הר' וגמר עשייתו הוא מכה בפטיש וארוגה שקלעה לחוה וכמ"ש
ז"ל והגזירה מה שגזרה אותה מצלעו וכן הי' טוי' ברקימת גוון וקשירת קשר
וכן בזה שהכניסו לגן ה' צורה ותפירה וכל הכשרו הסתירה שרטוט ומחיקת
הבער הוא עו' מאמרו את' שנעשה חרות על הלוחות של התורה עד' מאמרו
שהוא אש שחורה ע"ג אש לבנה הרי הבערה והוצאה שגרשם מגע' וצובע
שעשה גוונין משונין בבריאה עשב ורוק ושונה אדומה ושוחט גם' משום
צובע ומחוק בהעור כי ברא כל הבריאים שתמצא עוד כל אלו המלאכות

לט

לשבת הגדול

- לט׳ ומה שנחשבו כל המלאכות שהיו במשכן משום שדומות משכן הוא דוגמת העולם
- בכלל וכמו שהאריך הרקנטי ושאר מפרשים ומובא בזה קושיות החמ״ד זל הרמב״ם שכ׳ בפ״ב מהלכות שבת ופי״ש מי שעינם כו׳ נקראים אבות כו׳ פוצע החושב אין חושב כו׳ ומקשה החת״ס שחושב שחושב ומדרוך לוי הי׳ במשכן ולפקרונו נראה שהי׳ בבריאות העולם ולפי שענינים אחת הם אחת ושניהם אבות ועי׳ משבת אולו ואי׳ צונו ואי׳ לשבות מאלו המלאכות גם׳ ואומנם בתוך בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא ועתים לעשות הל שבת מכל מלאכתו היינו אלו לט׳ מלאכות שהי׳ בבריאה שהי׳ בשבח לעשות שהיו הבריאות עוסקים באלו לט׳ מלאכות אשר בהן נבראו העולם יהי׳ אלו לט׳ מלאכות מתאחדים עד האדם שנשמשו ואותנו כו לשבת ועזרה לעסוק בבנינה של עולם תאוה ואומנם ושחול אשר בדקותם נבראו העולם נבראו אלו שמשני אות לעסוק ואפלו בחול באלו לט׳ מלאכות
- וכמש״כ על ואפשר אדם חורש בשעת חרישה כו׳ תורתו מתי נעשות אלו
- כשתוכל מלאכתו נעשות ע״י אחרים והוא קונו לנפר אפשרים ועי׳ אומרן
- באותה הקדושה שתה הוא מדרגה שבת את באור החול ואומנם שנר מלאכות מפני שלא היו בבריאות העולם את באור החול עוסק במשתמש אשר עוסק בתורה ואינן [illegible] מה שאמרו קמאו ונם לו הבל בעקוו דברים בגו להאבות שנשארו התורה עד שלא ניתנה אינן היו וכולן לשמור שבת עד שלא
- ניתנה שהי׳ אסור לשבות וגוי ששבת חייב מיתה ולפקרונו י״ל שהחיוב באמת בחול הוי׳ מלאכתו נעשות ע״י אחרים והי׳ בסוג רשעי צדיקים ואלו שעשו מלאכות שאינן אלו לט׳ מלאכות וזה היו עוסקין בשבת גם׳ ואף
- שאמרו [illegible] אבותינו אפילו עד הרו שקיים כל מצות דרבנן והיו בשאר מצות ובכל במצות שבת דומה לא קיימו מצות דרבנן בשמירת מלאכות שאינן מכלל לט׳ מלאכות ועל כנהגו אותיהם שקיימו מצות שהי׳ להם בקבלה מאבות עשו כן ואומנם בוצא שנכנסו לו לצאת ונמ״ש והוצאתו כו׳ וגאלתי כו׳ ולקחתי כו׳ לעולם נמצאו שנים ושנים מכלל כו׳ ואינן בכלל אסור זה של יום ולילה ואו ושבותו מאולו נמנעו את מכל מלאכה אפילו מלאכה מפני השבת כו גם בחול היו נמנעים מכל מלאכה.

שה״

לשבת הגדול

- של ל״ט מלאכות ובשבת הוו נמנעים מכל שאר מלאכות ואולי מכיון דאין חז״ל להוסיף איסור שאר מלאכות בשבת והנה בפסח כתב הרמב״ם שבכל שבת יש כוללת מה שהי׳ בשבוע שעברו ונמצא שבשבת אחרי פסח נתוסף איסור מלאכות מפס׳ מה שבשבת ויציאת מצרים איסור לשבת גם למלאכה שאינו מל״ט מלאכות ואולי מהט׳ נקרא פסח שבת כתיב ~~ממחרת~~ ממחרת השבת וכא פירוש השמועה
- ממחרת הפסח כי בפסח זה נתגדל השבת ולכן שגדולות שבת שהי׳ בפסח הי׳ כלול בהשבת שלפני פסח נקרא שבת הגדול והנה בחנוכת המשכן שישב אהרן ובניו שבעת ימים פתח אוהל מועד ולא עשו שום מלאכה כי נתחנכו בזה שיהיו הם שומרי משמרת השם ומלאכתן עשות ע״י אחרים וביום השביעי שהי׳ אז שבת כי ביום השמיני הי׳ ראשון בשבת וכאשר בסדר עולם הי׳ קדושת שבת מה שלא עשו אף מלאכה מפס׳ אומר שבעת ימים ומלאו את ובפסח הל ובפסח משלכם שתתוספו קדושה בזה וביום שלא לעשות אף מלאכה מפס׳ וגם ויום השביעי שהיו תכלות השבעת ימים אומר שבעת ימים ומלאו כו׳ ובפסח כי מה שכל ששת ימים תהי׳ חפשו ממלאכה למען ירוה יום השביעי שהיו שבת תהי׳ חפשו גם ממלאכת פס׳ שפור אמר שבעת ימים ימלא ובפסח כו׳ והבן

שטן

לא ולדקי

כה

לשבועות

- כבר נודע קושיות מגן שהקשה שהתורה נתנה נ' לספירה ובדבר עמדנו ע"ד במהדורות
- הראשונות ובהתחיל עפ"י מש"כ הל' במדרש על פסוק אז ראה ויספרה פי' שהקב"ה
- קודם שמסר התורה לישראל אמרה קודם שני פעמים בינו לבין עצמו ויש שני מדות במדרש
- דין מפרש דראשית ומפרש פי' חשבון שיזו ארבעה פעמים ועד"ז יל' שכל הני
  שלשה זמן הקבלה הי' שבזמן הזמן אמר את הדברות בינו לבין עצמו
- שמשה הוסיף יום א' מדעתו והסכים הקב"ה ולכן כל' הפרוש הלכה שאומר
- ב' פעמים בינו לבין עצמו עד' הוסיף ג' זמן הקבלה שאמרה בינו לבין
- עצמו ונגדו הקבוצות קודם שבואו ישראל לסיני ובמשל ע"ד מסוגי בהן ואמרה
  דבקעת הרבוצו והודעת ר' נחמי במדרש דראשית ורבנן סברו שני
  פעמים רצה הקב"ה לקבוע ההלכה כרבנן לומר דב"ב דב' זמן הקבלה
  ולפי כשנתן התורה לישראל נתן להם הכח שיקבעו ההלכה אחר
- הכרעתם וכמו שמבואר בעוקבתו בקבה בר נחמני דברתה קדמה
  לשער לבין דא' דא' פ"ו עד' הסכים הקב"ה להכרעת משה ואמנם כפי
  הכרעת ההלכה של הקב"ה לומר שני פעמים וביום השלישי ואמרה
  לישראל עד' ביום השלישי, להקבלה שהוא נ' לספירה אמר הקב"ה הדברות
  על אותו הקרובה שצריך שיאמרה לישראל רק שנעשק אחר הכרעת משה
  ויאמר אותה בחונה גופא ביום שלאחרון גם ועד' אנחנו עושים יום השבועות
  כפי הכרעת הקב"ה ושהי' מאמת הדיבור ועוד כפי הקב"ה לא באותו
  בחונה שהוו דומים הקודמים דבחונת בינו לבין עצמו רק דבחונת הדיבור
  לישראל כמו שאמרה ביום שלאחר כן אנו עושים כפי הכרעת הקב"ה וכן
  הרמב"ם הכריע ההלכה דהם דברת קדמה כפי כהכרעת הקב"ה ועמדו
  המפורשים שם דבדה ז"ל מטעם שאף הקב"ה נוהג מדת ענוה להיות נמשך
  אחר הכרעת בני אדם משום הוי גופא אנו עושים כמו הוי במדת
  ענוה שלא לעמוד על הכרעתנו אף שהסכים הוא ית' על מחמרת במקום
  ענותנותו ואנו שמחים בהסכמה זו אבל למעשה נבטל רצוננו מפני
  רצונו ועד' כן מכבדו ומכבדה ומקדש זו מושפע לנו כח החידוש שיש
  לנו לחדש בתורה ולפלפל בה כיון שנתנה לנו כפי הכרעתנו ויש
  לנו

לנו כח לסלסל ולעשות בהכרעתו ית' מחודש מקחונת הנתונה והקן זה הדין ועי'
לא נכתב ואם נתונת התורה בתורה משום שיש לנו לעשות ואם הנתונה כפי
הכרעתו ית' ושהי' ממש בשותו בחונה של הנתינה בפועל ועי' ואם של אחר
שבועות הוא ואם טבוח משום שאז הי' הנתונה בפועל ולא רחוק לומר שה' אחוו
אשר הכבוד משה כאותו שנדבר ד' דונג לבין עצמו בזמנים והסיבות השונות
לו שאו נחתו מורה עד שיתו בדרות הראשונות שהיו ונכהו ולא והי' שאמרנו
מפי הגבורה והוא כולל לכל התורה לקבל רק אמונתו ועי' מורה שני אז'
בראשו וסופו שהיו ראשות וסוף התורה וה' מורה על שיור ח' הדברים דנתנה
כסברתו וזולת שמא כוון שהצונו לקבל הכרעתו ית' ושזהו רצונו ית' ובכל
סבב השונות לותן לנו לוחות אחרונות והכל צפוי לפניו מראשות שעתיד לותנם
וסוף מעשה במחשבה תחלה ועי' הלוחות האחרונות הי' בראשית המחשבה
ועי' הי' בבחונה של הכרעתו ית' וזאתן דבר בוום נ' לספורה בונו לבון עצמו
ועי' כתוב רק שאר מלשון ואמו ד שמר את הדבר הכל שהמתין מלותן להם
את ביום זה שדבר לוחות אלו ושאר עד למחר והנה בזה אלה דלכו הוום בכתבו
ביות בטו' טוב להבין המאמר הלזה דעניינו דואמר אמר רשב"ג לא היו
ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיוה"כ שבהן בנות ~~ישראל~~ ירושלים יוצאות
בכלי לבן כו' ובנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים ומה היו אומרות בחור
שא נא עיניך וראה מה אתה בורר לך (תענית דף כו') ואמרו בש"ס בשלמא יוה"כ
משום דאית בי' סליחה ומחילה ויום שניתנו בו לוחות האחרונות אלא ט"ו באב
מאי היא אמר רב יהודה אמר שמואל יום שהותרו שבטים לבוא זה בזה כו' רב יוסף אמר
ר' נחמן יום שהותר שבט בנימין לבוא בקהל כו' אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן
יום שכלו בו מתי מדבר כו' עולא אמר יום שביטל הושע בן אלה
פרוסדיות שהושיב ירבעם בן נבט על הדרכים ר' מתנה אמר יום שניתנו
הרוגי ביתר לקבורה ואמר מר יום שניתנו אותן הרוגי ביתר לקבורה תקנו ביבנה
הטוב והמטיב כו' רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו יום שפוסקין מלכרות עצים
למערכה כו' אמר רב מ' נקרו לי' יום תבר מגל מכאן ואילך דמוסיף יוסיף כו'
והנה הקושיא עצומה אשלו אייך אפשר לומר כפשוטו שלא היו יו"ט כאלו ואו

ולאו

שלוז

לשבועות

צוטא פסח שהוציאנו ממצרים ואף אותנו הוציא עמהם כמ״ש ~~בהגדה~~ בהגדה
וכל המצות כאלו מוצפר ... עבר לוצא ומפורש בתורה לעשות וכו׳ ומקראי
קודש וכן בשבועות בנתינת התורה וסוכות בענני הכבוד ושבתות
מפורש ושמחת בחגך לא והי׳ שמים טובים כאלו כיום שאין זכר לו לא
בתורה ולא בנביאים וכן ומש״ה ויף. שבתורה מפורש שהוא וכו׳ ויבל מדרבה
לא צותה לעשות וכו׳ רק מדרבה לענות נפש ואיך יאמרו שלאו הוי וכו׳ כאוהו
שפורשו וגם של שמחה וגם הרבה מקדוקים וש בשס״ שאמרו בשלמאו וכו׳
כי וגם סלוחה כי יום שניתנו בו לוחות אחרונות שמשמע שתלה יום
סלוחה בנתינת הלוחות והלא מקראי מלאו כי ביום הזה יכפר עליכם
ועוד דתלי קושותו על ט׳ דיוב דווף מדקאמר בשלמאו והו״ל להקשות סתם
ט׳ באוב מאי הוא ועוד מהן הסברא של כאו וכו׳ שבדבר זה הוי דבר גדול
כב׳ ועוד מה שהביא דהרגו בותר שתקנו הטוב והמטיב מהו שנופלתו לכאן
ועוד דמה שפסק מלכרות עצים הוא שקרו לו׳ תבר מגל מה רצונם בזה ו״ל משום שאתוך
חומר קושיא הראשונה שאמרתי שהוא עצומה למבתי כוונה חמשה בדקרוהם על דברו
בדבריו עון לשון הזהב של הרמבק בהל׳ מהלכות וכו׳ והודעת בטוש״ע שלפו הל׳ וכו׳
חייבים כולם להתענות שאמרים דוה בתענית ומרבים כל שלא ותענו נשים ואנשים
כו׳ וכן דבות ומכן דפמ״ג שהביאו ממ״ש (קושיין ס״א.) סקדוו דשתא חוגלאו
וכן כתב עוד שם דהכל הקודמות ובטוש״ע שם להשמחה בחג אינו שמחה של הוללות
אלא שמחה של מצוה וההוללות הוא סכלות וכו׳ וכן מצינו בזוהר שהעלה עולות על דעתו
כשעשו להם משתה אולי חטאו וכן אנחנו עושים שמתענין דהכל מטעם זה אחר
הרגל במבוא בטוש״ע ומזה הקושיא הוא איך משנו דהוסק לעשות וכו׳ ולקבל נשים
ואנשים ולא עוד ולא לעשות מחולות ולתבוע דכל דחור שאו זו ענין אשרהבו
הוא בהפסק להתענות שאמרים למנוע כוונות נכתבו הפוסקים כמו ש תערובות
נשים ברחוב וגם לומר שהשמחה במענו שאין זה שמחה ואמ״ל מה זה וכו׳
ועי׳ בואת אורשב״ג אותו וגם לשרהוש כטו׳ באוב ואף שבאומת משאר
וכו׳ ובאור שלא הוי עושין שמחה כבזאת כן שמחה של מצוה רק בזכו וכו׳
הוי עושין מצוות שלא הוי ורבים מן החטאו בעלו היו מים ואמרו בשס״
בשלמאו

בשלמא ורפ' משום דאות ה' סלוחה ומחולה ולא אמרו לישנא דקרא כפרה דכתוב כי ביום
הזה יכפר אלא רצו לומר שהיום בשורשו שנסלח להם עון העגל וקנה שורש ואלמו
לסלוח על שניתנו לוחות אחרונות שהיו דמחשבה תחלה שהי' כהכרעתו ית' שהיא
בנקודה ויתר עליונה מנקודת הנתינה דפועל שניתנה כהכרעת משה ורפ'
אם כשניתנו הראשונות עפ"י הדבור דפועל דאמת כתוב חרות על הלוחות
חירות מיצה"ר שנתבטל היצה"ר לא עמדו בבחינה זו שחזר היצה"ר דעגל
אבל באחרונות שניתנו בנקודה ויתר עליונה קבע השם עפ"י אום זה שלא-
ישלוט בו היצה"ר וכמ"ש ז"ל בשם (במדו ט"ן). השטן בגימטריא שס"ד הוי שס"ד
ומי אות לו רשותא לאסטוני דיומא דכפורי לית לי' רשותא לאסטוני עפ"י אין
לרמז אף מהסתת היצה"ר ואולי שהכ"ש פסל לך ה"ל לך דשבול הכרעתך הוצרך
אתה לפסול מחדש ועה"ש אף וכתבתי כו' אשר שברת ודרשו ז"ל (שברת כו') מכאן יישר כחך
ששברת ה"ל שמכאן ~~משמע~~ מוסף הויישר כח כי אלו יבואו בנקודה ויתר ~~[illegible]~~
עליונה והיו שיום כי עפ"י הדברים הללו כרתי אתך ברית ואת ישראל כי
עפ"י בחינה זו בא כח החידוש למשה ולישראל וכו"ל והיינו הוא הכריתות ברית
שיש לישראל רשות וכח לחדש בתורה ובכוכבל שיום אלון כמו שהוא ית' עשה
תורה כמ"ש אנחנו מחדשים ומפלפלים בה בדרך כורתי ברית על זה דקרא
ששניהם שוים בה ורש"י גמ' טעם שאין כח ליצה"ר להתגרות כי כתוב מצומח
עליך ועו' בחינת של לוחות אלו שלנו כח לחדש בתורה אין יצה"ר שולט וכמ"ש
ז"ל ~~[illegible]~~ קדושין ל' אם פגע בך מנוול זה משכהו לבהמ"ד ה"ל בבהמ"ד מפלפלים
ומבררים ההלכות מבטל היצה"ר ורפ' זכה משה לקרני הוד בלוחות אלו שמורה
על ביטול היצה"ר כי הוד היא הופך הנוול והיצה"ר קרוי מנוול והמנוול אלא
קרן פניו בקרני הוד ורפ' שופר שאני ישאו ותולות דכבראים אלא ט"ז דאים
אנו היום ואומר ה' אומר שאינו אם שהותרו שבטים לבוא זה בזה מה דרש
ואחרו שצפו בחידוש לחדש בתורה שהיא גמ' דבחינה זו של לוחות
אחרונות וכו"ל והחידוש היא מענין של קחת נשים לשם מצוה ושלשה
קודמאו לא הי' כח ליצה"ר להתגרות בנשים לעבירה והיא הטעם
של ה' אנכי אם שהותר שבט בנימין כי דרש כו' גמ' ממש כנ"ל ודבקח
ואמר

אמר ר' יום שכלו מתי מדבר כו' שיאמרו ~~[illegible]~~ בתוספות ד"ה
ונזכר לו יום המיתה ומחר שבוים זה מנוזפים מתי מדבר ובטל הנזיפה ולזו
עוד אלא שבטל הגזירה של מרגלים ואז נתייחד הדיבור למשה בלשון של
חיבה וכמש"כ ז"ל והובא ברש"י ובגמ' מימינו אש דת למו אף חובב עמים
כי אש דת משלה אש של גבורה אש אוכלה אש ואז חובב עמים ועי' המדובר
של חיבה הוא בבחינת המים בבחינת אש שאוכלה אש של גבורה וניחא לו קצה
מש"כ על וידבר כו' שעד שלא כלו מתי מדבר לא כתוב וידבר רק ויאמר משום
שלא נתייחד הדיבור של חיבה ואין במפורסם והנה קשה הלא אמרו
דהיפך דיבור הוא קשה ואמירה היא רכה ולדברינו ניחא שדיבור קשה במובן
כל שקשה כאש שאוכלת אש עי' הלוי כהמבואר כאן וכמש"כ ז"ל בזה ומעשה
בזה מה שהרגיש רש"י בסוגיין דהכא הלא גם מקודם כתוב לשון וידבר ויאמר
הגמרא ~~[illegible]~~ הפסוק במש"כ אלו אלו הני הדיבור ה"ל אך שכתוב גם מקודם וידבר
אבל אינו כתוב אלו אוצלו ואלו הוא לשון חיבה ויחוד וכל יחוד אין זה באמצע
ובטל הנזיפה ודלאו אמר יום שבוטל הושע בן אלה פרדסאות כו' שעלו ורגלים
עוסר ת"ב עלה הראשון שחזר הנזיפה למקומו ושבטל הפרדסאות הנ'
ביטול הנזיפה וכמ"ש אמר יום שניתנו הרוגי ביתר לקבורה שהוא הנכבדת יום
המיתה וכנ"ל דמתי מדבר אבל הוסיף עוד שתקנו בו הטוב והמטיב שהוא
היפך הנזיפה שנקראו רע ובמקום טוב ומטיב אין כאן חסרה וכו' ואמרו
יום שפסקו מלכרות עצים למערכה שאש של המזבח דמוספה אוכלה אש
העצר וכנ"ל אש אוכלה אש וקסיים כרותת עצים הללו שכולל כל הכרותה
מכלה אש העצר וזהש"י וקרו לו יום תבר מגל והנה באמת העצים אין
כורתים במגל רק במגורה או בקרדום ומגל קוצרין בו תבואה
וכמש"כ במאמר שאמרו מגל זה כו' אלא כוונו ליצר של גבורה שהוא מגלה
עליה קרו לי תבר מגל שנשבר ושברו ~~[illegible]~~ הגבורה כפותו
להפלות מה מה שהעלותו היום מעניינו וזה שסיים מכאן ואילך דלא
מוסיף כו' נכנס בגמר ט"ו באב לחורפה גדולה וכנ"ל עי' צדוק לפני
וכל רבקה אומי ה"ל כו אומר ולהלן עד שיגלה אלף ממדרגה למדרגה גדולה
והבן

לשבועות

והנה לפענ"ד כמה דברים נפלאים יש בזה ובלשונו במאמר זה ונתחבר לפרוש של
שבועות שאמרו לנו דרבנן שאמ"ש שם וכן הוא אומר צאינה וראינה בנות ציון כו'
בעטרה כו' ביום חתונתו זה מתן תורה וביום שמחת לבו זה בנין בהמ"ק
שיבנה בב"א והנה בפשו' ~~הרד~~ הרע"ב שמפרש כאן בהמ"ק על יום' עמד המהרש"א
ומה התוס' הרגיש לפרש הדברים אבל מלבד הרגש דבריהם קשה שלפרושו
שניהם על יום' למה יום חתונתו יום' ובנין בהמ"ק יום' תרתי למה ועוד
החתונה יום' אבל ט' באב אולי חמץ כאן לפשוטו נראה שבאו להדגיש
רמז על שתיהם ולבסוף כוונו אותו שספור ז"ל כי ט' באב הוא תאומו ביום
שחל ערב שבועות שזה כלה המהודר של חתונת בוני לכון עצמו ובערב
שבועות התחיל הכוונה של היחוד ושספר על יום שלפני היחוד נקראו
יום חתונתו כי יום היחוד הוא יום החופה ובלשוננו קורין יום זה חתן מאהל
והי' השמחה ביום שלפני ערב שבועות שכלה זמן החותן להתחיל
יום החופה והיחוד שהוא שמחה גדולה לחתן שנכנס לחופה חדשה
שכלות בחופה הראשונה ועי' ט' באב שהוא גם ענין זה כפל הנ"ל במאמר
שכלה בחופה ראשונה למר ולמר כדאיתא לי' ונכנס לחופה חדשה
שכלה היוצר בכלל ועי' יותחמו בזאתו וכו' של שני הבדלה שהוא
יום חתונתו ובנין בהמ"ק הוא יום' כי כשנתמלא וכו' על ענין הבדל בנתינת
לוחות האחרונות נעשה על המשכן ובאמצע וסמך לוחות אחרונות
לפ' ויקהל ופקודי השו' שהי' ממחרת יום' כי ביום' נעשה וממחרת
הקהיל את ישראל וצום על המשכן שספר שאומר זה בנין בהמ"ק ונחזור לדרוש
השבועות שבזמני האחרונים לחדש ימי הנחה זו ונגלה וצוו מלכו ויקמו
שמחו נגלוי כי הוא אותן מצות ועוד מה שעלה קלקו בזה יום צבאותיו
לדברים נפלאים לפניו גלוי הוא

א' יוסף

שבת

לא יוצ"פ

כה' אלול

- אתם נצבים כי הנה שבת זה הי' כה' אלול שבו נברא העולם עד יום ו' שנברא
אדה"ר שהי' ר"ה ובמד"ש היום הרת עולם כנודע והנה מה שנבראו בכל יום היו שבוים
- א' נברא האור ע"ל שאלה לפנינו לברוא העולם בעבור האבות שנקראים אור ובמד"ש
- זה האור ממזרח צדק שבחשוביה ע"ל האבות ואמרו שאור של בראשית גנוז
לצדיקים לע"ל ה"ל לעתיד לבוא ואחריהם כו כל דור ודור נצבר להם ברית אבות
- ובמד"ש ע"ל אף שזכות אבות בטלו אבל ברית אבות לא בטלו
- ובמד"ש הח' שם רה' ושבת דף נה' דאמר' לואד תמה זכות אבות אבל
ברית אבות לא תמה ותבע מזה שברית נקרא אור שאין ברית הראשון
של בין הבתרים הי' בלפידי אש ושן ברית של נח הי' ע"י קשת שהוא הארת
האור בענן. ובמד"ש וראו אלקים את האור כי טוב ויבדל בין האור ובין החושך
ה"ל בין ~~החושך~~ החושך שבו כמהי' באברהם ושמואל בויצחק הו' עשו עשה
- את הבדלה בינו לבין החושך שבו ובמד"ש ביצחק יקרא לך זרע כי ואמרו
לא כל יצחק וה"ל לפי שראה אור האבות שלב היו אינו כמונו ושמואל
ועשו שנתוחסן אחריהם עשה הבדלה וזכה להיות השמרנים שבו שהיו
החושך לעצמו שלו ונעדרם בהאור המצומק וזהו מש"ש ויבדל את הים מן
המים שהוא ע"י הבדלה זו שבמעשה בראשית שכתוב בהאור הבדלה
- ומושב מה שהעור חשי' בהם וראו כי את האור כי טוב והכן ויש
- סמוך לן המדרש שאמרו שרצה את' לבראו אברהם קודם לאדה"ר ביום
השני עשה רקיע כו' להבדיל בין מים למים שהוא לפי שצפה בהאבות
ועי' כשגלה לפניו שעתיד להפוך העולם כלו למים בימי המבול עשה
רקיע הוא התיבה להבדיל בין מים עליונים למים תחתונים שבתיבה
הי' שם חם ויפת ושם ובכך בתורה שהיו מים עליונים שמאני באו
האבות אשר כלם דבקו במים העליונים וזהו סוד עסק כלם בבארות
מים אברהם ויצחק בבאר שבע ויעקב בבאר של יוסף בלן ושם וחם
ויפת עסקו במים התחתונים מים הכבונים ומחמת זה הכבונים
שעסקו אלו ומצערים לישראל חם בגלות מצרים ויפת בגלות אדום עד
לא נאמר בו כי טוב ביום השני, אשר יקוו המים ותראה היבשה ותדשא
כו'

כי היו לפני שהובדלו מים העליונים המעורבים וישראל בגלות סמוך לגלות הגאולה
שהוא שיתקון מים התחתונים שהיו בעליונים שיש בו ותהיה היבשה
היא הגאולה שישובו ישראל אל ארצם ותדע שהגאולה הראשונה שנגרמה
ע"י קוסי כתוב בה ובני ישראל הלכו ביבשה וע"כ נקרא הגאולה כיון
יבשה ולפי שכל הגאולות תכליתן היא גאולה העתידה אשר סמך לה תדשא
ע"כ סמך ביום זה אומר תדשא כו' ובכל עץ עושה פרי
שהוא תתדשא ונפש וצדקו דורות כעשב השדה והאדם נקרא עץ וכאשר כי האדם
עץ השדה כו' וביום ד' מאור זהו מאורת המארה ושגלה מלה התורה ע"י משה
ושבעים אחריו יהושע ונאמר על פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה
צפה במשה ויהושע שאורו אור התורה ונקראים תחלה שני מאורות הגדולים
כי כתוב באשר שאמרו אל משה בן נשיא ולנך ונבל מה' משה כפני חמה
כו' וע"כ נקרא משה מאור הגדול ויהושע מאור הקטן וביום החמישי ברא עופות
ודגים שצפה בנפשות הצדיקים שבכל דור ודור שנקראו עופות ודגים כנודע
בזוהר הקדוש ועין אמרו רשב"י ובמדרש שלעיל טהור משכנו אצל הצדיקים ואחריו
שצפה ות' בכל זה בכל אלה שכ"ב שלמות הראשונה והקדושה ענינם
כאו באמו להיות שכל יש שלמות לעצמו וכאוו להיות העולם וע"כ נאמר בהם
כי טוב ובששי ברא האדם אחרי המצאו כל השלמות כלם שע"כ נאמר בו
כי טוב מאוד שבהגמר הר' כל השלמות כלם ביחד אשר כלו באו לעצמו
להיות העולם ובהש"י על בריאה מחומרות כי ומ"ט נבראו בבריאה מחומרות
כי הל אחרי שכל ענין של כל דבר שנאמר בו כי טוב כבואו לעצמו גם בחינו
בשבילו העולם לא הו' צריך למה מחומרות רק מאמר א' לכלם ולאמר
כי טוב לכלם ולא להפרע מן הרשעים כו' ולתן שכר טוב לצדיקים
כו' מאבדו עולם אשר יש בו הרבה שלמות שכלם באו להיות עולם
מגודל עונש רב והם' דקיום שכר הרבה ובהן ומכאן' להיותך וכהפש
מהם נעבים כי כלכם שיש לכם דקיום העולם היו עש השלמות אלו
ראשונים הם האבות שגלה עניינם שבטובם היו מלשון שבט
וכמו ומשון אם לשבט אם לחסד הל המקבל שהו' השבט והוא שם שלמות
תפוש זקנים היא תהיה כי העומדים בתפילה הם הזקנים דוגמא
שחיהם

שפג

שחייהם כדת הזו כמה שבין לחייהם הראשונים שקודם המיתה והוא זקן ע״ד
ההבדל וזהו עד״ז אמרו אין זקן (קידושין לב) אלא מי שקנה חכמה כי החכמים אוצלם
התח״ יהו בעצם וכמ״ש ז״ל טל אורות טליך וע״ה תחייתן אותנו בעצם וכמ״ש
כל מצוותו להם תקנה שרק מחמת עצמיות התח׳ שבחכמים יהוו גם הם
אין סוף כתובות ע״פ נקראו החכמים זקנים, ושערוכם ז״ל שנקראו אנהוג
השמים שמים וכמ״ש משה והושע שעפ״י הנהגתן הוו ושרתם נפנסים
לארץ וכל אנש ושרתו הם נפשות הצדיקים שבכל דור ודור כי אנש הוא צדיק
וכמ״ש ז״ל ועפ״י בזה הכנוסם בבחות ליום התורה לומר שכל אלו השלימות
אלו ע״י קיום התורה וכשמאבד התורה שנבראו בה העולם מאבד כל אלו השלימות
וכשמקיים מקיים כל אלו השלימות וזהו שאמ״ש כאן יש כו׳ והתברך בלבבו כו׳
שלום יהי׳ כו׳ שבדבר הלכו בו ~~הש~~ הנשמות וגם אנו במקו׳ שאוך
ואל לומר שלום כו׳ ולפדרוש ז״ל שאחרו שאמר שכל אלו השלימות נבראו
כו׳ בעומו שאורה שבכו׳ אילו כדאי לעצמו בבחינות העולם ואמ״כ אוק אתי
וכל לחובד העולם שיש לו הרבה מקוומים ואם אנו מהרם הצה הקונים
ונתקיים העולם בלעדו ואמ״כ לאו וגורלו ירש את שאבדתי אלם שנבראו בו׳
מאמרות כי אין כאן אבידה כלל וכמ״ש למען ספות כו׳ הצמאה ה״ל שאומר
כן לפי שיש ספות ורבה ~~..~~ חוות ושובע בעולם מצמאה שלו שאבדתי
בחסרונות השלימו הם דהרבה שלימות אשר לא ואבדה כו׳ סלח לו
כי אף. ואשן כו׳ כי אף שהעולם לא תאבד בשביל שוטה זה אבל הוא
בעצמו ~~...~~ אבד את עולמו וכמ״ש ומחה כו׳ שמו כי אבד הוא אבל
זכר צדיק לברכה

ולא יוסף.

לא נדפס

- והנה מפני הצרה זו שהתורה מוכרחת על אופנים אלה י"ל בענין נס חנוכה
- מדעתו דוגמא שהימים האלו הם ימי חנוכה ונבין דמ"ש ~~למעלה~~ (ומאז מס) על אילת השחר
מה שחר סוף כל הלילה אף אסתר סוף כל הנסים ומקשו הא איכא חנוכה
ומשני ניתנה לכתוב ואמרינן ומקשו הנוחא למ"ד אסתר נתנה ליכתוב
אלא למ"ד לא נתנה ליכתב מאי איכא למימר מוקי לה ל' פרק בר נפת ארץ
למה נמשלה תפלתן של צדיקים לאילה לומר כו' מה אילה זו כו' שמגדלת קרניה
מפצילות אף צדיקים כו' שמרבין בתפלתן תפלתן נשמעת והמדקדקים בזה
- עי' במהרש"א בחידושי אגדות (ומאז מס) לא הבדיל דהנה כל הנסים הראשונים הוא
שמדה"ר גבר על מדה"ד והמתיקו ומחמת זה נעשה הנס שנשתנה דרך הטבע
- וסדר העולם שנבראו במדה"ד וכמ"ש במעשה בראשית רק שם אלקים שהוא
מדה"ד והוא הצמצום שנתן ית' סדר מיוחד בבריאת העולם שאו וצא
חוץ לגבולו אבל דהתגברות מדה"ר וממתוק המדה"ד אזי שמר סדר של
בריאת העולם ונעשה דבר שחוץ לגבול שניתן במעשה בראשית ועי' תרומה
- שהימים אשר נעשו בו הנסים הראשונים שהיו ונמצאים חוץ לסדר מע"ב נקראים
מקראי קודש בכתוב כי נתקדשו יותר מכל הימים כי מובדלים משאר
הימים ועי' מבדילים הימים האלה משאר הימים וכמו יום השבת שהוא
מובדל משאר ימי החול דמע"ב שלא נעשה בו מלאכה כמו בשאר ימי בראשית
ועי' אסור שבת בעשיית מלאכה ומחויבים להתענג בו כי דומה החול
הי' מלאכה ולא תענוג מחמת טרדת מלאכה אבל בשבת הוא בהיפך והה'
לשאר הימים שנעשה הנס שיוצא מסדר מע"ב עכ"ז הוא ג"כ כמו שבת לאסור
במלאכה ולהתענג או לשמוח כמו פסח בנס יצ"מ וקוס' וסוכת בענני
הכבוד ושבועות שניתנה התורה במעמד נסי הנבחר וחה' גם בו נתחל
למדה"ר חטא עץ הדעת בקבלת רז"ל שהי' ועצו מגדר הטבע כי הקבה שנתן
דומו המעשה שהאוכל מעץ הדעת ימות ותק לה שנתן דומו הבריאה הוא
ככל החוקים אשר שם ית' בומו בראשית בשעת הבריאה אשר אנחנו קורין
אותו טבע מחמת שהטבע כן בשעת הבריאה לחק וכל חק לה נתן ית'
ביום שברא את האדם ועי' הוא שנתן הלוחות השניות שהיו בנס וכל ענין
נסים

אינו נסים אלו היו בהתגברות הרחמים על מדה"ד והנה נס פורים הי' מאמר
התגברות הרחמים כי מדה"ד תבע ותן חיוב בשבע שרוצה את שונאי' בעולם
הרשעים שצריכים לעשות בהם דין עד"ז התגלה מדה"ד ונבראו העולם לאושר
והי' מקום למדה"ד לשלם לרשעים כי אם לא ותגלה המדה"ד בשעת הבריאה
לא הי' מקום לשלם לרשעים נפש אמרו בעשרה מאמרות נבראו העולם כדי אלא
להפרע מן הרשעים שמאבדין את העולם שנברא בעשרה מאמרות ולכן כל
שעדיין לא מושרש ונפקדין מדה"ד עד שורש של הרשעים עדיין אינו להיות נמתק
במאמר הם מתקה ואז שנגמר בהשרשה של הרשעים בשורשן אז שוב אין הכרח
שיתגלה מדה"ד ונמתק הדין ברחמים והבו תרומה שאמרו המן מן התורה מנין
שנאמר המן העץ כי' אמר שורש המן היה בשורש של חטא עץ הדעת עהש המן העץ
כל מן שורשו כי העץ בכלל נקראו עץ ושורשו נקראו מן העץ ומה שפירשו דחוי
קטנותא קטנותא שורשן של חסודים כי' נפרש אותם מן העץ שורשו כי ודאי שכל
הסטרא הוא משורש נחש שהטיל זוהמא בחטא עץ הדעת והנחש הוא הס"מ והוא
שרו של עשו ושורשו ושורש של עשו היה עמלק ושורשו של עמלק היה אגג ושורשו
של אגג היה המן ונעקד תקן והמתוק מחורבות של עשו ומשה והושע המתינקו
שורשן של עמלק ושמואל תקן שורשן של אגג ואסתר שורשו של המן והנה
המתקת כלו' עדיין נשאר השורש קיים עד שבאתה אסתר ופגמה בשורש
של כלן עד שלא נשאר שורש עד שמצפון ואז אז המתקה חדשה כי כבר
נמתק הרע בשורשו ומדה"ד מתגלה ברחמים ומה"ש אסתר סוף כל הניסים
שנמתק הכל ועד יום זה גם ניתן לנו משתה ושמחה שהוא גמר כל הניסים
כשאמר מקראו קודש שאינו נוסר בחלושה
הי' בשורש של עץ שאנו בגלוי כי השורש היה מתחת לארץ ואינו ניכר
המלוכה רק במה שהיו למעלה מן הארץ ושנעשה נס בדבר שלמעלה מן
הארץ אסור היום במלוכה כי בחושות במלוכה בגלוי על הארץ הי'
אבל במה שנעשה בטבור הארץ אין סבראו לאסור במלוכה והבן ומקשין
שם בשס' והיו אורבו חנוכה ומשני ניתנה לכתב קוראין פי' בהרחו ואמרו
על מגילה שלחה אסתר לחכמים כתבוני לדורות ושלחו לה הלא
כתבתי

כתבתי לך שלשום שלשים ולא רבעים עד שמצאו לו מקרא כתוב בתורה כתוב
צואת עכברן בספר והנה ואכתי קשה אם מצאו כתוב בתורה כתוב צואת
פי׳ לכתוב רבעים אך ופרנסו הך קראו משלו הלא כתבתי פי׳ שלשים
ולא רבעים ואמנם נראה דהנה זה הי׳ השלשה שיעקב נלחם עם עשו
ומשה עם עמלק ושמואל עם אגג ומרדכי והאי עד שאמרנו כל שהוא תח׳
נקנו תח׳ ובב׳ תח׳ און התורה פוסקת מדה וזה עולם שמכאן ואילך
התורה חוזרת אל אופניה שלה שהחודש של ~~הקרן~~ השבח נעשה
כקרן ואחשום הבכורים הראו שנעשה כאותם והנה ענין הכתובה
שבתורה הוא פויום והי׳ נותן כל התורה בעפ׳ והי׳ הכל ראוי ולא מוחזק
ואח״כ לבני בכורו, ושרגל שהי׳ להם תורה מורשה אבל עד׳ הכתובה
והפי׳ ניתן בעפ׳ הוא מוחזק כמו ארעא ופרי רק השבח והוא מה שנתחדש
אחר אח׳ להוריש רק בגבולי רבועות וכל שנעשה השלושות גם מוחזק
והנה יעקב אבינו שחדש המתקה בעשו ומשה חדש המתקה בעמלק ושמואל
באגג ואסתר שעשתה בהמן הוא הרבועות והנה שכוח שכל אלו השלשה
המתקות נעשה כעת מוחזק ואותן צריכין לכתוב שהי׳ מוחזק שהי׳ נעשה
השבח גוף אבל אסתר שהוא הרבועות אינו ניתן לכתוב כי הוא השבח שהוא
בגמר התורה חוזרת על אופניה שלה אבל אינו המתקה חדשה רק אתו ממילא
עד׳ המתקות הראשונות שנעשו הגוף והם שעשו כרו להמתקת אסתר וזהו
שהשיבו הלא כתבתי לך שלשים וסיום הכתוב במועצות ודעת שכל שהחזותו
בעצם הדעת ה״ל התיקון שהי׳ דחטא עץ הדעת הי׳ שלשים ושוב בפועל הרבועות
התורה חוזרת אל אופניה שלה ולא ניתן לכתוב וכמש״כ במגלה דקואים
שעמדו לישראל כפליים כוצאו מצרים ואלו להנבואה שיש צורך לדורות
נכתבה ומה שאין צורך לדורות לא נכתבו הל אלו שיש צורך לדורות שאלמלא
לא נכתבו לאחוז ושרגל אפשר להשיגו כי הספור אונו ואחד דרגנו
עד׳ נכתבו להיות מוחזק ואלו שיש לדורות שכל שישיגו בעצם שהתורה
חוזרת אל אופניה ובאמצען לא נכתבו והקץ ואמנם מצאו כתוב מן
התורה כתוב צואת בדמות המתקת אסתר הי׳ גם המתקה חדשה
שהמתוקו

שהמתיקו דמן שמן הזית ושורשו הי' ההמתקה מה שלא הי' בראשונות והתורה
לא חשבה המתקת ועקר בעשו גם לא הי' המתקה ממש רק דדרך נטילת הצפורה
אבל בחלק הפשוט שלו לא המתיקו רק מעמלק ואילך התחיל החודש וכתוב זאת
דעמלק הוא דכתיב ועי' פרשו כתוב' זכות. ומש"כ כאן ובמשנה תורה שתחוהו
מעמלק מדבר מה שכתוב בנביאים שהוא אגג דספר זה אסתר ומרדכי
שפור קרוא דמשלי שכתוב הלא כתבתי לך שלשים ולא חדשים כי מעמלק אגגי
רק שלשים ומגי' אסתר לא נתנה ליכתב שחשב במשנה תורה לכתובה אוחרת
כמו שדרשו שם ש הוא לפי שסדר שבמשנה מחומש גם עשו עם ועקב בכפל
לשון הוא קמ"ל בכור כי עמלק בדרך דצואתם מאבחים ואמר אבי הכפש
אשר קרך בדרך ואלו זה קאי על עשו שקרה בדרך ועקב בצואתו עלבן שבאו
להלחם ובמדומה לו שכן אין במדרש אין פנאי לחפש אחריו וכיון שכן
הוו אסתר הרבואות. ולא נתנה ליכתב שכבר היו בדחונת חוזרת על
אספנים ואגני המתקה חדשה וזה שאמרו כאן ניתנה לכתוב קומרונן היוני
שאסתר ניתנה ליכתב וחנוכה לא ניתנה ליכתב כי היא בדחונת חוזרת
על אספנים שכבר הומתק הכל באסתר וכן כל הנסים הבאים אחריהם
היא הבחינה הזו וחנוכה היא הראשונה שנתחנך להיות מורגל הנסים
בדרך ורושם כורוס בתי אבות ועי' נקראו חנוכה מלשון חינוך שכל ההתחלה
היא חינוך והיינו התחלה בדבר שכבר נאמר כמו חינוך הבית כי
ההמתקות כבר נאמרות וחנוכה נתחנך לכנס בדבר שכבר נאמר מה
שמכאן ואילך ויהיו התעוררות נסים דהתעוררות קל אחרי שכבר הי'
כבר נאמר ההמתקה דאמרו כאמו אסתר ועי' שכתב בילקוט דשבת מהל"ג אלוה
לנה ואלוה לחלק בהל' ופ' בדספרודבל ועי' בזה' חשוב כי הלל תיקון לדורות
ואין בכל דור הפקעתה חדותו אבל ראשו שתיקון להיות מצות ותמיום
דרבות דבזה' לא תיקון לדורות ועי' בכל דור הוו' אפקעתא חדתו ובירוק
בזה חשוב ועי' על הנסים מחנוכה ואילך שנתחנך לכנס באספנים של
הראשונים שהמתיקו לדורות ואינן אפקעתא חדתו רק בהתעוררת קל
כמו שאנו רואין שהקב"ה עושה עמנו נסים בכל דור ומש"כ דהמדה שלא אחד
בלבד

בלבד עמד עלינו לכלותנו אלא שבכל דור ודור כו' והקב"ה מצילנו מידם כי הראשונים
עשו אפקירתא לדורות ואף שאם הראשונים כמלאכים אנו כחמורים מ"מ אנחנו
בבחינת אכסניא חוזרים ונס חנוכה הי' הראשון שנתחנכו בדרך זה ועשו אותות
בחיזוק צריך גם התעוררות גדול והי' ע"י חשמונאי הצדיקים ועכ"ז לא קבעו
לנס חנוכה רק להלל והודאה כי לא הי' אפקירתא חדשה מדרך הטבע שנקבע
כמו ברשות להבדיל בין היום הזה מיום החול רק חוזרת על אכסניא שלה
וזהו שאמרו בשבת כ"א מאי חנוכה ר"ל מהו ענין בחינה הלזה שנראה שנתחדשו
לאות שבכדי הי' נאמר בגנו שהוא כמו שאמרו שהמתקה כבר הי' נאמרת
ונאמר המאמר בימי אסתר ועד אמרו אסתר מן התורה מנין שנאמר ואנכי
הסתר אסתיר פני כו' שהמן מתחלת התורה ואסתר בסוף התורה להורות
שאסתר שהוא סוף הנסים משום שהוא גמרה האותות ברשות השורש ואצ"ו
מאיפה הסתר אסתיר כו' ר"ל שמאסתר ואילך לא הי' שום נכתב הנס בכתב
שלא הי' במוחשות רק ברמז ולכן זה נשאלו מאי חנוכה הבוא הס'
בכה' בכסליו תמניא אינון כו' כשנכנסו יונים כו' וכשגברה מלכות בית חשמונאי
ונצחום בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן כו' ולשנה' כו' אלו להדליק ויום חד
נעשה בו נס והדליקו ממנו ח' ימים לשנה אחרת קבעום ועשאום ימים
טובים בהלל והודאה ר"ל שאמנם הנס שנעשה בהפך מוכח שהנס הי' בהתגברות
חשמונאים על היונים לא הי' אותות חדש רק על אכסניא הראשונה שהי' גמר
האותות בימי אסתר שנגמר האותות הראשון של שמואל, משה והושע
ספרא ועקב שהוא רמ"ז למפרע שמו' ע"ד בכל מקום אשר אזכיר את שמי
אבוא אליך וברכתיך שע"ז האותות של הראשונים הי' נקל לאסתר לעשות אותות
שלושו במאמרו עד שהוצרך לכתוב וכנ"ל ואין בסמוך ומשם ואילך הי' נס
חשמונאים עכ"פ חוזרת על אכסניא שלה כמה שהשפילו היונים כי האותות
הגיע עד שורש הסוד שהוא שורש של כל השרשים ששורש עשו עמלק ושורש
עמלק אגג ושורש אגג המן וכנ"ל ועכ"ז נעשה נס בשמן כי אף שאין צורך כפי
דהרו' טומאה עכ"פ בחו"ל וכיון שלא מצאו שמן טהור הוי כאילו להדליק בטומאה
ונעשה במקדש רק בשביל שאין חושם טומאה שלא נתקן עוד מכבר בשורשו

רצה הקב"ה שיהו' הכל דטהרה עיהו שהצמון להם בנס פך א' של שמן בחותמו של
כה"ג ז"ל חותמו פירש עיקרו ונמשך הכל הולך אחר החותם ועיקרו של כה"ג הוא
מה שמצויר שם המפורש וה"ל שכבר נתבאר בבחינת בכל אשר אזכור
את שמי שהוא שמות משה ועקב ואבוא אליך וברכתיך ורת' ונביא הוא אסתר
בת אביחיל ובספרתוק הוא מה שאמר אסתר שמראשית בתוקפת אבוא ותד' נס
של הפך שיתברך הרו שמן אדוו והלין ואמר אלוק וברכתיך שהוא חוזרת
על אכסניא שלה אל מקום של אזכור את שמ"י אב"א והו' אלוק הברכה מן
המקום הנ"ל שהוא אכסניא שלך והקבלה מוזד ועד שפור שנקראו חנוכה שנתחנכו
לחזור על האכסניא הקודמת ואז אותו חנוך ואולך כלנו נכנסים בגדר הצה
אף שאין בודונו לעשות המתקה חדשה ועד הו' הנס שהדליקו ח' ימים להורות
על התגלות החינוך ומשם ואולך דלו הפסק כי הבנין של כל העולם נגמר
בז' ימי בראשית ובא שבת בא מנוחה וביום הח' נתחנך העולם להתמיד בו לכל
ימי העולם ועד בשנה האחרת קבעו ימים טובים בהלל והודאה להורות שיתמיד
מכאן ואילך הנסים אותנו ועד מתורץ קושית הפוסקים שלמה עושים ח' ימים
והלא הנס לא הו' רק ז' ימים ויום הראשון הו' בו שמן וכבר אמרנו דמהדורות
קמות הרבה פנים וכעת ז"ל שבאמת מה שהצמון לנו ית' אותו הפך הו'
בנס שאם אין שמן טהור אפשר להדליק בשמן טמא דטומאה רק שהו' חפצו
להראות חיבתו שנכנסים אל אכסניא טהורה שנמתק כבר כל הרע
והפך הו' חותם של כה"ג עליו ז"ל שראו שם המפורש שרוי עליו והכל בנס
ולהורות שחוזרים אל אכסניא טהורה אשר שמו ית' שרוי שם בבחינת בכל
מקום אשר אזכור את שמ"י אב"א אליך וברכתיך כנ"ל ועד בספרו
עוד צור לחנוכה מצפור והולך מיציאת מצרים ובית ראשון ומבבל ואסתר
עד יון כי דוקא הו' מיתוק של עמלק ובבית ראשון הו' מיתוק של אגג
ובבל ומדי הו' אחשורוש והמן ועוד נכנסו לאכסניא בימי יוונים
וסיומו שם למד לא ניתנה לכתוב כי סובר שהמתקת ועקב עם משון הוו
בחשבון הוו אסתר החנוך אמר אותו כמה למה נמשלה כו' כחולה כו' שצדיקים
כו' שמרבין בתפלה כו' נשמעת ז"ל לא שהו' אסתר החנוך רק אף שנסיים הגמר
כלם באמת עדיין הו' נשאר סוף של מיתוק אגג עד שהרבתה בתפלה
ג' ימים וג' לילות בתענית ותפלה ובשמואל לא מצינו תפלה עד
א' הו' הווא סוואן

לא והדפי

לפורים

דף צו ובעזר ש"י הכהן יעצום סת"ב הנה שהוא אותיות המן ואפשר לומר בזה
בהנה כבר אמרנו בדרושים הקודמים בסמוך בענין הנחש שהי' הקללה לה
הוא שיאכל עפר ואתה תשופנו עקב ובהמתקה לא יש"ש ואמנם נעיין עוד קצת בזה
שהצורך הי' לזה דהנה כבר נודע שיעקב ועשו חלקו ביניהם שני העולמות
יעקב לקח עוה"ב ועשו עוה"ז והרצון בזה דאלו כבר דברנו כמה פעמים
מזה שעולם הזה טעם עשו ~~טעם~~ מתענגות עוה"ז כמו יעקב שטועם ממש מעין עוה"ב כשטועם
טעם מתוק במצוה או בדברי תורה ואינם נהנין הדעות מבינים זאת מכ"ש
גדולי החכמים והצדיקים ומכ"ש הנביאים אשר לא ערכו הנאה הגדולה
שטעמו בהגלות נגלות עליהם כבוד ה' והראו דבר הנבואה אליהם ותפס
הענוג כאשר משוך בדבר הלכה לאמיתו והצדיק כאשר מקיים לעבוד ה'
בשמחה ובטוב לב מרוב כל ומקיים ושמחת לפני ה' ומקיים ושמחת בחגך
ומקיים וקראת לשבת עונג בעוד אשר עשו עיף ויגע בעבודה בשדה בעתים
שאנחנו שמחים ואפילו אלופי עשו והחורים אשר בארץ אחוזת עשו. אדוהם
אופים ואורים בעבודת צבא בוערות וחורשים דולקים בהרים וגבעות בכפור
ושלג וקרח רק הכוונה על השתדלות והעסק בהשגת העולמות שעשו והי'
עסקו רק בעניני עוה"ז בחרושה וקצירה ועבודה וכל מלאכה ויעקב והי' עניני
ועסקו רק בהשגות עוה"ב בתורה ובמצות בצדקה וגמ"ח אשר קרן קיימת
לעוה"ב והי' זה הכוונה ממנו ית' כי' והי' יעקב חורש את חרישתו וקוצר
את קצירו וכדומה תורתו מתי נעשית וכמ"ש רשב"י בברכות לה' ע"ב
סדר ות' שהי' עשו עוסק בצרכי עוה"ז ויעקב בצרכי עוה"ב ומלאכתו של יעקב
מתברכת ונעשית ע"י אחרים וכמ"ש רשב"י שם והי' בסוד יכין רשע וצדיק
ילבש ואמנם קודם החטא של אדה"ר שהי' כל אחד ראוי רק לעשות ולהשתדל
בעניני עוה"ב ראה ית' שהי' הנחש אשר ערום היה מכל חית השדה להיות
להנחש תאוה והשגה לעסוק בעניני השתדלות עוה"ז להכין להאדם כל צרכיו
למען יהי' להאדם שהות והי' פנוי רק לעשות בתורה ומצות כל היום
ועכש"ו על חבל על שמש גדול שאבדנו מן העולם שאלולי לא נתקלל הנחש
הי' שולח הקב"ה הנחש כו' להביא אבנים טובים ומרגליות ועוד שהי' הנחש
ברוך

קרוב אל האדם כי נבראו לשמשו להביאו אבנים טובות ומרגליות כי לחרוש ולזרוע
לא הי' צריך קודם החטא שנתקללה האדמה כי היתה מוציאה מאלי' בקרובה
אחת לשנה שנים אלו שהיתה מוציאה גלוסקאות וכמו שאמרו ז"ל אל לעתיד
כשיתוקן החטא אז שהי' כל פירות הגוף שהן שוכנים בגוף שמוציאים האילנות
מאלי' ולא הי' צריך כך להביאו עושר ואבנים טובות ומרגליות ועד"כ נקטן
זה שלוחות הנחש להביאות אבנים טובות ומרגליות ואמנם כשחטא האדם ע"י
הנחש שמחמת קורבתה אל האדם הי' נקל לפתותו עד רחקוהו מן האדם ואמר
וארבה אשות הגוף ודונה כו' ונתן השלוחות הצאת לנחש שהוא והי' המשמש
לעקב בכל צרכיו של עוה"ז בסוד נפש חשך צדוק ולבש וכמו שהי' הנחש קרוב
מקודם אל האדם כן עשה ות' עשו שהי' קרוב לעקב מבטן אחת ומשם ופרדו.
שהי' בינהם רחוק כי נראות בזה מצד שהוא קרוב מבטן נראה בו מה' *
חיה הבטן הטוב של אמהות ואבות הקדושים ורוח טוב של אחיו שלו והי' בו
תשוקה עכ"פ להסות לעקב כמו הנחש הקדמוני וע"י הקורבה ועשה שלוחתו בשלמות
זה שנאמר שני גוים בבטנך כי גוי יקרא אל עשו שעשו לו נחלה וכמ"ש לתת להם
נחלת גוים ולשניהם אלו והי' להם נחלה לזה עוה"ז ולזה עוה"ב ואמנם הכוונה
על ההשתדלות של העולמות עוה"ז ושני לאומים ממעיך יפרדו שהאומה לשון אום
שהגוים הוא העוסקת בהשתדלות הבן נשיאות אותו בבטנה ואח"כ מניקה ומכה
ומחנכת אותו ושני פרדו לה ועשו זה וזה בזה ורב יעבוד צעיר כי הוא בסוד
נסתן השער ולבש צדוק ומצתה נדבקה הנחש ממש בראשו ועד"כ המתוק את
שנאמר לנחש ואתה תשופנו עקב ועד"כ כתוב באוקב ידו אוחזת בעקב עשו
שלא להניח לנשוך עקב ועד"כ הנה עקבו של עשו הוא עמלק כי הוא בן הפלגש
שהוא עקב שבבנים ועד"כ באומת הוא מסוכן מאד לכל ישראל ולישראל לא מנוי
ולא עקצתו עד שהוא כלו חרם וכמו שעשו ישראל בסוף מ' שנה שבאו שנות לקראתו
עם חקת וכן דומו שאול שהתקצף שמואל עליו על אשר השאיר ממנו מיטב
הבקר והצאן ואמנם אגג שאול חי' קטלו קני בזוגמו. הי' ששאל ועשר כל צות
ואמנם סבר שכאשר יזבחם לה' והי' אמרבה המתקה שלו והי' לדורות
שוב עקבו מתוקן ומנמתק הארס של הנחש שבו דתנה במ"ש וכו' עמלק
ולחם

ולחם כו׳ ברפידים ילדהנה עמלק זה הו׳ וידע שברפידים אין מים ונאמר על
מריבות לא עוד מריבות ועוד מריבה כשנשק את העם את העם למים לנחש מת וכו׳
סבר עמלק ששם אין מים ולא ומות אבל קדם את רפידים לנסה ולנקם שבו
הקדים שיהיו׳ שם מים ונהו׳ ואנחנו קרובים למים ומות עמלק ומשה עם
הלחם כו׳ מחר אנכי נצב כו׳ על ראש הגבעה כו שם הו׳ מוצא המים בצור
שבהר חורב והו׳ סמוך למים והו המים מכבה אש של גרם והנה נרסן
של עשן הוא אש של גיהנם כי נראה שגיהנם נקרא אש גו הנם הל זות הגו
של שני גוים שסק כתוב בקרא גוים בלא ו והוא זותו הגוי אשר בחרלו עולם
הזה ולא עולם העתיד ועולם ההוה .ה זו הנם שלשון הנם הוא הזה כו עשן
הוא לגהנם וכאש דרכות ה׳ רנו עקרה לא ילדה רנו כנסת ישראל כו׳
שלא ילדה בנים לגהנם כתוכו וכו׳ ואפשר לומר שזהו׳ גאוברהם עומד על
פתחו של גהנם ומציל את ישראל חוץ מהבא על ארמית שמושכה
ערלתו ולא מבשקר לו׳ כי בגיהנם הוא מקומו של עשו כי לו יעקב וחוצה
שלו הוא במה שנאמר ואתה תשופנו עקב אנו מתוקים במולה שהוא
בין הרגלים וכו׳ אין חלקנו בגיהנם שהוא מקומו של עשו חוץ מזה שפוגם
בברית שאין אברהם מכירו על שפגם בבריתו והנה כשם שמי רפידים
שבו בקדושה מכבה גרם הטומאה של עשו וכולל כל אש של מזבח שהוא
אש של מעלה שהוא אש אוכלה אש כמש״ל גם מתגן ומכבה האפס וכו׳
ואמר שאול שהשאור מן השלל לזבוח לה׳ אבל שמואל אמר לו בנבואה שבעמלק
לא שייך זאת שאין להביא פסולים למזבח והנה מה אחז שאמרנו שעשו
נעשה במקום הנחש לעשות שלוחות העם בהשתדלות עכרכו עוהל וכו׳
ואמרו יש חכמה בגוים תאמין כו להם חכמה בהשתדלות עכרכו
עוהל לעשות הפנות ומדברות בים ומבקשה לגבוה מזבח
לנהרות ואמים להביא אבנים טובות ומרגליות לנו כי הכל מכונים
עבורנו בסוד ויתן חשר ועדנו ולבש וכו׳ ויש להם שאורות באורך וזוך עמלק
שהוא העקב ובו הנחש וכו׳ הוא חרם כלו מה׳ נשאר לו גם שאורות ולא נפלה
בפעם אחת וכמש״ מלחמה לה׳ בעמלק מדור דור כי אם שהוא חרם כשקרו
לדורו

מה׳ אפשר לומר כשאינו בא לומר להביא רק מ׳ אחרים ומה שאמרו רמון ומאוב להרן
קטורת ואיך שאפשר לומר פה רמון ומאוב לא בשביל שהוא גופו מצוין רק שפך הי׳
הגזירה על תצר את מואב אע הגדול וגם אחר דואמצ׳ אבל עמלק היה גופו ארס
ומצוין ומה לי שבזו יהי׳ אחרים און די׳ עצמו רק שעוב כשום אחרים דואמצ׳ שוב
שוב מוטל מה שיהי׳ נקרב ממנו דג׳ המזבח שהאש יאכל את האש ואין בסול הווא
לגבו המזבח כיון שבאו די׳ זה אחרים דואמצ׳ ואילו שוב צאת לכוון שמ״ש כי
כי זה על כס י׳ מלחמה לה׳ בעמלק מדור דור הל כי זה סוגה אחרים דואמצ׳
וכו י׳ הל שלוהי׳ נקרב לכסי שהוא סקח שאל שנקרא כסי יה׳ שמ׳ וחמותו
והנה ב׳ נצב על המזבח ורוצ׳ ומתק הארס עד׳ מלחמה לה׳ בעמלק פה׳ לדור
דור ולא ובלה בכלל כיון שנש שורק בו שוכן הרשע להלבוש הצבוע ואך
שמא׳ תאמר יען למענו ללחום אתו כיון שהוא הארס האומות והוא האולק כמ״ש
ווגבה אשות ולקיים בו הזו ושופך חוש ומש בו אתה תשופנו עקב ומתק
כנגד יהי׳ מולה ועי׳ מה שנקרב משלו רק׳ המזבח כשיהי׳ זה נתחים בואמצ׳
ועד׳ עמלק דרך המולות כלפי מעלה שובע שמצוה צו מחלשת כבו לנחא
בזה מה שהי׳ אתה לאסתר המלכה ולאסכפו בות המן והוא כלו חרם
ואמנם כיון שכרחו מלכות נכנסו הן למלך והוא שורק [illegible] לאח שאחוש רק שהוא
נתנה לאסתר וכמ״ש דקרא להבוא ועד׳ מנחה למרדכי על בות המן כי הוא הקדום
שקלו לשקלו כי הי׳ עוסק דכי׳ שקלים וכמ״ש ז״ל והעוסק דכי׳ שקלו קרבנות
כאילו הקריב קרבן ואש אוכלה אש והמתיק את הארס והנה המן זה שמו אותיות
הנם כי הוא ארס של גו ועשר אין להם יוהב רק עולם הזה שהוא הנם והקדום בו מן לן
כסדרו של אב משה אך מ׳ קודם נ׳ ושניהם נעהרים מן הארץ להורות על שוכלה
בו חרון אף של הקב״ה ושורשו מן עץ הדעת הש שהסות הנחש וכמ״ש המן מן התורה
מנין שנאמר המן העץ כו׳ ובכל כי הוא ארסו של נחש ואמנם בסוף רמוז בסופו
תיבות כי ארסו הוא בעקב וכו׳ להמתיק עקבו וסופו רמוז בסדר הנם בסופו
תיבות של אלו׳ הכהן עצום שהאש של מעלה מבער ואכלה אש של מטה כי הואיאש
אוכלה אש ושורף ארסו ואז ורחק אלו׳ הגולה שיהי׳ כלל והקטור חלבו השלמים
שהרשו לל שיהי׳ שלמים למזבח ולכהנים ולבעלים כי הקעלים ובכל להניח כאשר
ועלה

החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם פי' ונראה ככפל לשון וכפל מאדנו
כזה בעניו וגם דמש"ל שנתקשה משה במצות קידוש החודש עד שהראה לו הלבנה
בחידושה כזה ראה וקדש שלכאורה לא יתכן לומר על משה שהי' קשה עליו להשיג
מצוה ממצות התורה ועוד כתוב בכל ביתו נאמן הוא ואמנם י"ל. לפי שחודש זה
מזל טלה אשר עבדו לו המצרים והי' קשה מאד להוציא ישראל אחר שעדיין לא הגיע זמנו
ועוד שהי' גוי מקרב גוי שלא היה חזון וכמש"א הנסה פי' לקחת גוי מקרב גוי וע"פ
כזה ות' שהי' הלבנה בחידושה לעיני משה בעת שהתחיל לבוא לקיים מצות ב' דקידוש
החודש שאז נולד משה הלבנה בדמותו ובצלמו שאמרו פני משה כפני חמה פי' ודאי
שהחמה מולד אור הלבנה וע"כ משה נולדה והי' מזל חודש זה של משה ושעבדה
להם הטלה במצות פסח שישחטו הטלה ויצאו מצרים תחת משה וישראל ואז כל טוב
ארץ מצרים שינקו מן הטלה להם הוא וע"כ ושאולים כל רכושם שהי' עונן ת"י של
רגלים שלבסוף שמתפשט רגל הת' שכ' בערבי נחל שמתפשט לאין וכנגדו האומות
תחתיהם והנה עמד שם שבשבועות וסוכות יש שאו ת' לבסוף אבל בפסח אין
ת' לבסוף והנה שם בנין המצוה עד שהפסח לא התפשט בהאומות ע"ש דבר' כאן
והנה אמנם בא לסתור בנינו כי ברק דדרך חכמת האומות אשר לו הי' גלות ואמנם
בעונות נעלמה וגם בגלה גדול הי' מאד ואני כונס לגבו ענין דכל נידו שבדרון
אומת שחג הפסח מחמת מצות פסח לא נתפשטה לחוץ וכן נשאר דמש"ל במצות פסח
ואתם לא תצאו פי' אבל מה"מ נראה כאילו שכח שחג הזה נקרא חג המצות דכתיב
הרו ושלחג זה בע"כ ת' בסופו ואפרדה חג זה ראשון לכל הרגלים ואדבקה
דבלין והתקרבותנו אל האומות עד חג זה בא ואולי שע"כ נקראו רגלים מחמת
רגל ת' שמתפשט לחוץ שע"כ אנו גוברין על האומות ואולי שזהש"ל שאמר
האתון לבלעם זה שלש רגלים שאתה בא לעקור אומה שחוגגת שלש רגלים בשנה
שמטעם זה אמר שתתגבר עליהם רק ותהו. להוסיף וזהש"ל לאומים תחת רגלינו
כל תחת ~~רגלינו~~ רגלים שלנו שמתפשטים להכניע האומות תחתינו וכמש"א ודבר
עמים תחתינו ואין לאום אלא מלכות ושבת שוש ע"כ ת' וע"כ יש תוספות שבת
ושלש רגלים הרי ב' אלו מכניעים ב' מלכות וע"כ סמך למשארותם צרורות כי'
ובנ"י עשו כי' וישאלו פי' שזה הי' ע"י משארותם שה"ל שאורו מצה כי השאור
שהוא

א'

כי המאור שהוא התפשטות ויתר מן המאור הוא הכניע את מצרים תחתיהם שרוצ'
השאולים כי שלהם שלנו הוא כמו כי משה פני החמה הולדה את החודש אשר
בפלחתם בו הי' וקבע דחודש זה חג המצות שתלוי בחשבון החודש וחדושין
כי זהו הי' כוונת החודש שיתחדש החודש הזה למצוה לקדושה ועצו מזוהמת
רצ' אשר עבדו לו המצרים שלא יהי' תערובות שאור של רצ' שטמאוהו המצרים
ומצ' צריך להשבות השאור וראז הטאור הזה אשר הי' משוקע בזוהמת החודש
מתועבת מצרים הי' קשה למשה להשרות בו קדושה נגד וגלה טהורה לגלו יהי'
בו משהו חמץ שהי' משוקע מקודם כמו למשל שקשה לנקר שכל השנה משוקע
בחמץ ונפש שנתקשה בו משה עד שהראהו הקב"ה בחודשו ה"ל שעדיין לא נתבטל
עם כל הכוונה להוליד החודש נקי וטהור בלא שום שאור וש בו מן החמץ עד שהעיד
לו הקב"ה והראהו במראות הנבואה שהוא מחודשה אין בה מן הישן כלל ואפילו משהו
ואמר לו כזה ראה וקדש שיכול אתה לקדש שאין בה כלל מן חמץ והוא חדשה
כיום הולדה נקי' וטהורה והוא עיין מצות שאין בה משהו חמץ וראז מתגברים
ואנחנו על האומות ושלהם שלנו הוא ונפש החודש הזה לכם שנו' החודש והוא הכל
שלכם רק' ראשון הוא לכם שהוא ראש לחדשים כלם שרוצ' תוכלו שום גם דשאור
החדשים לחדש לכם שיהי' של האומות שלכם והי' לאומים תחת רגליכם כי
כשנפתח הצנור שכל התחלות קשות כאשה מקשה דתחלתה לטהר מכל משהו
אותו יהי' שוב בנקל כשסדר נפתח הצנור כי להו הראשון לכם ואדהו בדלהון

מה שמקובל שמגן דוד הוא בצורה זו בעל שלש צלעות על בעל שלש צלעות
כזה ✡ כי מגן דוד הוא הראשון של כתובים וכתובים הוא תחתון של תורה
ונביאים עכ״פ בודאי זה ואמנם הורה אף שהוא תחתון מ״מ הוא לפעמים ראשון וכ״
ועכ״ז נסדר באלפבית צכרונות שופרות פסוקי כתובים קודם לנביאים וכו׳ דנגלית
שאמרו ספק מגן דוד כזה דהיו נביאים קודמין ולהבדיל ניחא והוא להתחיל אף
בכתובים צ״ל שאמרו בש״ס שמסיים בתורה ובתורתך כתוב לאמר
אך הרי הוא כסדר התחתון קודם הוא כתובים קודם נביאים ונביאים קודם לתורה
שמסיים בזה ואמנם מתחיל בתורה משום שזה הוא ההתחלה ואילולי התורה לא
היו כלום והכל צריכים לאחר בחטאיו ושיסוד הוא מגן דוד בצורה זו שמראה
יש ראש תוך בכל השש הקצוות והוא הבדלה עכ״פ שם וזהו מגן דוד שלנו להתייחד
בגוים כי דוד שהוא מובטח שכסאו נכון לנצח והוא מלך עליון לעולם ולא נתערב
בגוים כי תגן עליו מלכותו וכאשר בהסכת ההסתרה כי בשם קדש״ק נשבעת לו
שלא יכבה נרו לעולם ועד היינו מגן דוד ועכ״פ מראה צורת מגן דוד שלנו
נכבה כל נרו כי ניכר ונבדל שאינו מתערב בגוים והנה אמרו שנגעים באים על
לשון הרע הרי שפוגם בלשון שהוא החותם המשפיע ערוותו לגשמו ותמן מגשמו
והנה אותיות מוצא הלשון הוא בטלנית ה״ל תנא של אותן ה״ל שלשון טוב תנוה
בגלות כי תשפוך שפך מוסר ולשון הרע פוגם בזה וזה הוא הצירוף תגיה בל
עלשון נשמת בטנו שזהו כל של גלות ולפי שפוגם בהבדה של ותחון ע״כ לא הוא הפוגם
באבר גופו בעצם או בבשר רק מראה בעור לבד ואמרו מה תקנתו של מספר
לשון הרע יעסוק בתורה לשון ועסוק בתורה שלי לסלסל בה להוציא חידושים וכמ״ש
באמת׳ פגי הברכה של לעסוק בדברי תורה יהוא׳ וכו׳ כמו שאמרו במצה שתתעסקו
בה היינו שתחפשון בה בה אולק וכשמתעסקין בהת ואולק מוציאין בה.
טעם חדש וכאשר על כל ~~שמתעסקין~~ שממשמשין בה מוציאין טעם חדש וזהו לשון
עסק ה״ל שממשמשין ועכ״פ טהרת מצורע הוא רק עפ״י הכהן שהוא הממשמש את
בדת וכמ״ש וכו משפטיו לורקד ועל פי אשר יורוך על הכהן פי׳ עפ״י התורה
אשר יורוך ה״ל שהוא ודאי מחלק חידושו כפי הכרעתו ואמנם הפוגם הרי
פוגם מאוד כי כמו שהחולק בדרך ישר בשלשה חלקים אלו שהמחדש בתורה
שאמרנו

שאמרנו שהוא התחתון ומא"ד עולה למעלה כי נעשה ראש תוך דהחלט עושה וחוט
דספירות כי נודע דמקובלים שגוף צורה דספירות עד דהאמצע למטה נגד
חכמה ובינה מצורת סגול וכן אלפות באמצע ועי' הראש תורה אנחנו נעשה
נקודה אלפות בפתח שעולה למעלה וכן חירק בעליונת וכו'. ניכל לדעת מזה
ההופך עי' הפגם שפוגם חוץ דספירות ועי' משתלח מחוץ לשלשה מחניות
כי פוגם בראש תוך של כל השלשה קליפות ועל מתקן פגמו ע"י תשובת המשקל
והחרטה שהוא התשובה היותר מעולה וזהש"ה צאת תהו' תורת המצורע
ביום טהרתו והובא אל הכהן שהכהן מתקן מה שפגם בתורה שהוא
ראש תוך וראה הכהן והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע כי צרע הוא
אותיות אוצר דקליפות ע' בג' וכשהנגע לא הפך את עיני הוטמא הל שאון
ע' הפוכה להיות צומד בראש התורה דהפוכת' שע' הפוכה הוא צורת
א' וכאש שא' וכתוב ע' שנראה כא' שאז הוא צרע ואך כשהופך את עיני בתחלת
התשובה נעשה אוצר כי כשמתקן הפגם דזה משפיע אוצר חן והנה ממש"ל
שנגעו בתוך בשורה הוא שע' הוא אוצאון מטמוניות שאוצרו הפנימים בדתהם
הרו ושלדירת שבכל הנגעים כן כשמתקן הפגם מושפע אוצר חן ועי' נגעים
אלוהם שלשה ענינים נגעי אדם ובגדים ובתים נגד שלשה קליפות של ראש
תוך ושע"כ נקראת התורה תורה מטעם זה ושהוא המשפיע לנו אוצר חן עד'
ומרוה גם הוא ורה לשון שבועה דותרון ואתר על הפרח וזהש צאת התורה
לכל נגע הצרעת כי לכל ענייני השלשה ושתקון שאין השפעת אוצר חן
כי כלם נקראו צרעת שהוא בהפך עני אוצר וכאש ולצרעת הבגד
ולבית שגם הם נקראו צרעת ולשאת ולספחת ולבהרת והם שני פרקים
בת שלש שלש אותיות להורות אל שלשה קליפות ראש תוך [illegible] שבהופך
התחתון לעליונה הוא עוד שלש קליפות כפורת מגן דוד והוא המבדיל
אותנו לבל נתערב בשום א' מן הקצות וזהש להורות ביום הטמא וביום
הטהור שהוא הבדל וכאש ולהבדיל בין הטמא ובין הטהור
והנה זה תוער אותנו כאשר הנחתו הקולמוס אל פרוק לאמתו התעטפתו
כאשם ושם בספר הל' טז' אותנו ושחוצ' שקוים כאשם בלבדו אין אתנו
הכהנים

הכהנים נענשים לתמוה ולאו רואין כאילו צוין דות הקדחות ואין לו בוואר נכס׳
מנחת הזכרים שבפסוק החדשים כ׳ אלא גרסינן לה׳ כי מה ענין למנוע הכהנים
והנה אף שהו׳ גדול ממ׳ משקל שלא ודע בוואר אין לשבש הגירסא של ראשונים ובלתי
ספק בראשונים שלא שבשו ודאי בה טעם והגרה׳ לא הגי׳ כה ושם נדפס גם ספר
חסדו דוד ומוח בו פירש ולא ודאי לצדוק ומולא זה אוק עשה שגדש מלבו
ואפילו אם לגוהו׳ כותב הרה׳ שהו׳ אינו בין הראשונים שאסור לשבש על כל ספריו
התלמוד רואו הו׳ מוצאו למנוע מלעשות כן כי אם רק עד קוצו של רבותינו לעמוד
על סוף דבריהם ואם רוק פוא אותנו לא בדבר חוק הוא אהם ודברו התוספתא
שדבריהם תאוה רק ברמז וצריך בוואר תאוה זה אף יותר מדבריו הירושלמי
והנה כוונתם נראה שמודאו לשש ולאו עשן שרבו שהתירו לכתוב תורה שבעל פה
משום עת לעשות וכמו פר בדברינו ממ׳ כל שאפשר למעט שאין כדי הכרח
עושה עכ״ל או כ׳ ולאו דקיצור פסק ההלכה ולא טעמו שהטעמים למדו דעת וכאשר
ר׳ על המשנה שבקושית וספק שהוא משנה אותה הלכות ברם ושאלו קחזוני כי
כהלכות למדו בעל פה ואחר. רח׳ והי׳ אושעיא שראה שנתקטנו הדורות יותר
וצריך גם מן ההלכות לכתוב כ׳ בתוספתא רק בקיצור ובאלין מקוטעות
כדי שלא והו׳ מפורש בכתב מפורש שהו׳ העוקר נשען זה הקבלה בעל פה ואחר
ר׳ יוחנן בזו׳ שראה שנתקטנו יותר הדורות כפי מן ההלכות והטעמים קצת
יותר אבל גם בקיצור ובאלין מקוטעות רק בכלל שהוו גלוים ממקומם
רבינו ורב אשי שהוו אחר׳ ראוו לכתוב יותר בוואר כי הקיצור לא וספוק
נגולה ממקומו וזונו שוקט על שארון גם שהו׳ מאוחר יותר קצמן והוו הדורות
מתמעטים ובכל עדיין כוסו טפחיים עד שבאו המפורשים והפוסקים
בכל דור ודור בין פורשים לדבריהם ועכ״ז ידעו בדור אחרון וסמוך לדורנו
אין לשבש התוספתא ואף שאר ספרי התלמוד והגרה׳ נשיור בזה
בגירסאות הו׳ להם ספרים ושנים שהגיהו מתוכן מה שמתוק חוות דרוחות
כתבו גירסא והנה עפי׳ דברינו יש קצת וטעם שהכהנים שאינם להבדיל בין קודש לחול
כי הוא ענין עבודתם לשמור הקודש מן החול עכ״פ חוות ועופות טמאות שכתוב
ואלם ולהבדיל בין הטמא כו׳ דף שמונה נזירה גם לוהכן מה שלא מצוינו

שמ

דאמור פרשיות כאן דמקומות מוקדמים שנשטעו וכאן הוא הטעם משום שההבדלה הווא
מקודתו ועניני של אהרן ועי׳ מה שעורר כלאים ולאו הבדול הוא הפסק מותתו
של אהרן עי׳ תמצא אחוז המפרשים מלפנים דו והוא להם מבוון של ~~מחנות~~ קדחות
דל שלשם און הבדל והוא מוועד לכל חו קטן וגדול שם הוא לאו כן מותנו של אהרן
להבדיל ולשמור את הקודש

לא יודפס.

שאוו

ב"ה ושה"ג

לא ולהפ'

אחרי מות. ואפשר לומר דהנה שבת זה הוא שבת הגדול בשנה זו ואלה
חלקו טעם חדש בקריאת שבת הגדול בשמו קמאו ובהרבה פנים אמרתי גם אני הבל
• במהדורות הקודמות ועת"ל דהנה בעשור לחודש שהי' אז בשבת ונצטוו על הביקור
• לדבר הקרבן והנה ביאת ביקור הוא בורר גמור שבורר הנקי מאוס מתוך הבלוי
אומן בורר אוכל מתוך הפסולת רק שבדוין של שבת לא נצטוו עד אחר העשה של
הביקור שנצטוו עלי' את העשה ולת"ש של שבת שבדוין לא נצטוו ובלשוני דהנה זו
אורוח לו עוד בזה שעמדתו גכ' במקא והרגושו גכ' המפורשים שאבותינו הק'
• קיימו התורה עד שלא ניתנה ואך הי' אפשר להם לקיים מצות שבת בזמן שבשבת
חייב מותה ובלשוני דהנה זו אמרתי ~~בזה~~ דהרי בכל המצות הוא להקריב
תמידין ומוספין ובודאי קיימו שבני מזבח והקריבו תמידין ומוספין שדוחה שבת
הרי עשו מלאכה וקיימו שבת ואמנם כשהי' יעקב בבית לבן ובמצרים לכאורה לא
• הי' אפשר להקריב שם קרבנות בחוץ ואכ' לא הי' אפשר לקיים השבת גכ' וזה
• יש לומר מכאן שבדורם דהרי בזאת אסור לצאת מא"י לחו"ל ומשום שא"י מקודש ואתר
• כי כמה מצות תלוין בארץ ואף שלישא אשה מותר לצאת ויעקב הלך לבית לבן
לישא אשה ואף שזה לו אבין לצאת משום שמותר לצאת לישא אשה ורבקה כוונה אחמת
• סכנת נפשות שעשו שלוה והרגוהו עשו ולמצרים הי' אנוס עפ"י הדיבור כמו שמפורש
המגיד ממ' לא ותכן שאמרוהו ות' עפ"י דיבורו מלקיים כמה מצות אלו ושבת מכלן
• ששקול ככל המצות ועוד דהרי אמרו על כל המקיים שבת כהלכתו נותנים לו
• נחלה בלי מצרים ולמדוהו מיעקב שכתוב בו ופרצת ימה כו' ויעקב אוכ"א שניתן
לו ברכה זו הוא לא קיים המצוה זו ולא עוד אלא שניתן לו ברכה זו בשכ' ואצו
בשעה שיצא לחו"ל ואהז לקיים שם השבת כשבו לא ואמנם תבואה שכ' שם
והנה אנכי עמך כו' ושמרתיך בכל אשר תלך והשיבותיך כו' הרי שבכא'
• שהלך הלך השכינה עמו ואינה מקריב בחוץ רק לפני ד' עפ"י תאמר לו לשון
הזה והנה אנכי עמך כו' בכל אשר תלך כי נאמר לו צאת במקום המקדש
אמר והנה כו' ה"ל בלשון החלטה שאני עמך כאן בהר המוריה מקום שבחר
בו וכו' והי' מברונה כו' בכל אשר תלך שאוסף הק' בכל אשר תלך גם
על והנה אנכי עמך והנה הבטחה זו נאמרה לו כשהלך ללבן ואמר
והשיבותיך

שמג

שפג

מאמצעים שהי' אז בימי הי' בשבת הנה ויום השלישי הי' בשבת שלא ויתכן לומר שסבב
והי' אז גם כן שיולדו בדרך כדי שלא למנוע מן הנסיעה שיום אחת תלד צריך
לעכב כל הנסיעה בשביל אותה היולדת לפקח על נפשה רק אז צוה ~~ויתנו~~ ושיבו
ויתנו לפניהם החוררות הרי נסעה כל המחנה ממקום למקום וזהו. ושיבו
ויתנו שישבו להיות חונים מה שמקודם היו נוסעים ושיעור מחנה ישראל וב' מילין
שהיו באוררותיו לכ"ע ובחו' שבת בנסיעה זו ושוב קיימו גם לא ושבותו ואמנם
בשבת השני באו למרה כי בק' של פסח הי' קוב שהיו בלול ב' בשבת והלכו ג'
ימים ולא מצאו מים והרי הלכו ב' ה' ו' ולשבת באו למרה ושם נצטוו על השבת
וכאמ"ש רז"ל על ~~שם~~ שם שם לו חק כו' וכיון שנצטוו על שבת שוב לא היו צריכים לקיים
יום וולד לא ושבותו כי נצטוו בפירוש על השבותה ושוב לא הי' צריך לסבב שימצאו
בהם חולה למו שלא הי' לו יולדת עכ"פ יומר שם כל המחלה אשר שמתי במצרים לא
אשים עליך ה"ל בענש כל המחלה להיות אף במה ששמתי עליך עת היותך במצרים
ועכ"פ לא יכתוב במצרים שהי' משמעותו על המצריים ולא במצרים ה"ל בענינה
בין המחלה שלהם ובין שלך לא אשים עליך מעתה כי במצרים הייתי צריך לפעמים
לתת עליך כדי שתתפלל ברפואתו ~~בשבת~~ בשבת כי לרפואה נתכוונתי
שתתפלל ברפואה אבל מעתה לא אצטרך כלל לשום עליך כלל ואומשב הפסוק
הנה כאן תואר לעבין לפענ"ד והנה בשבת זה של ~~עשור~~ עשור בחודש
הנה רצה הקב"ה לצוות לבני באכילת הפסח והולדות טמאה שבעה עכ"פ
ויום תלד בשבת אזי שתהא ד' בפסח ולסבב שיהי' כל עדת ישראל חולים ובאו לא ותכן
כי לא יאמרנו אלא שסבב ית"ש המועט ולא נתכנו אלולות הוכו שעלתה הגבורה על
א' מישראל שחלה מחמת שפק עלה הדין על סבב שיהי' בשבת חולה למו שאין בדותן
ובבות שפנו יולדת אבל שעשה הקב"ה חז' כל ישראל חולים ובאו לא נחגו לערהוהו
לאמר הכי ותבא אם כלם ותלו מי ופקח עליהם בשלמא כשאמרנו שסבב חולה
בשבת בה' מונו אלף כי כלם ישנו פקוח לוולדות שיולדו לחוב רק א' מונו אלף
שחלה בגבורה אין קושיא אותו החולה אינו קיים השבת כי חולה פטור מן המצות
אבל אז תצוייר כל ישראל חולים אז כלם נפטרו מן המצות ושוב אין כאן תקנה
כלל ועכ"פ צוה ית' אז מצות בוקר שדוחה שבת ושום אופן להם לקיים השבת
ודו"ל

לשבת

ובכל והנה ענינה שישב שמחה לה' והב' ענין גדול מאוד בהנה באמת כדבר עמדו
זמנו באמת שמה ותקיים הלכה דאיתא כשאומר דבר ואינו יכול לצור כמה גוים ועבדו
עליהם כמה ימים ואינם יכולים לצור הכל מקיימים בזה מצוה והנה ותכן
כשבאו בדבר עבודה לגבי ונמנע ממנה ותכן בהו כמקיים הלכה וכן אמרו ז"ל כל
הבא בדבר עבירה לגבי ונמנע ולא עשתה מעלה עליו הכתוב כאילו עשה מצוה אבל
ואמנם עם בני ישראל קדושים מרחוקין מן העבירה ומן הבשר ומן השקצים
כאלו רוצים אוך ותכן שמקיים כאילו עשתה והב' דשבת ששת ימים עושים
מלאכה ומתנגדים לעבודה ובשבת מתענגים כשנחים אוך ותכן כאילו קיים ועשה
ובאין אני דולה עד כל שעובד עבודה אשר קצה בה אוך דאמות החול רק שהכרח
מכבידון לעשות מלאכתו כי אין מי שיחרוש את חרישו והאומות לפניו
היינו עפ"י דברי רש"י שהביא רמ"א סוף פ' שמיני שאל ואמר האדם אי אפשי, בחזיר
אלא אפשי רק מה אעשה שאבי שבשמים גזר עלי, ובזה מקיים מצות לה' כן והב'
בכל המצות לה' וכן נפגמתו אני כענין לומר כן בכל אוך וקבעתי לומר אחר
ברכת אלקי נשמה אני סומך נוסח בזה אפשי לעבור על כל עבירות שבתורה
אבל אבי שבשמים גזר עלי ואני פורש מהם ~~[illegible]~~ מאהבה אבל מא' סוף כל
סוף שב ואל תעשה הוא ואמנם כשבאו לידינו מצות עשה שבאהבה הרי אנו
מקיימים לה' גם במעשה ממש והוא דבר גדול שעוקרו של לה' רק נתנה לקיימה
בשב ואל תעשה וכשאנו מקיימים אותה עפ"י משפט התורה בקום ועשה בהו
מצוה ללבוש בגדים בציצות ולעשות מלאכה אולה בשבת או בהקרבת
הקרבנות הוי דבר גדול מאוד שעושים מצוה זו של לה' שנתנה בשב ואל תעשה
לקיימה בקום ועשה וזהו ענין גדול כי הוראות תורת גדול הוא מה שעובדין אותו
מאומנתו כי מדת הל"ת הוא שב ואל תעשה וזהו יותר ממדתו שמקיימה בקום ועשה
וזהו לאברהם ואומשך לגוי גדול בהנה ~~[illegible]~~ כשנעשה מן אדם אחד אומה
שלימה ובאיו הוא גדול כי הלא יש בכל דור ודור חכמות אנשים ומה' אין
בעולם רק שבעים אומות והרבה מן האומות ספו תמו אף כשאתה רואה
אדם אחד שתצא ממנו אומה שלימה הוא גדול ולמה אומר עוד גדול
אלא הכוונה שתהי' אומה הישראלית יותר ממדת אומה כי תהי'
מושלת

מושלת על כלם ובמש"ד [הדתו בגוים] שרתו במדינות ובכן עמ"ש פאי שכתוב גדול בקרבו וי
לפרש כן והנה בהבטחת רכוש גדול י"ל גכ' כן בהנה דוגמת סדר עודן
קמיוו מדוע ספק ות' שהפי הרכוש עי' שאלה וגם אני הגל במקור דברתו דלה
וסרת י"ל דהנה נחזו ועג בהנה גניבת דעת אף בעכו"ם אסור כמו בישראל עי'
בשו"ע חו"מ סי' רכח וזה סי' קוד אונק גנבו דעת מצרים לשאול מהם כלי שאין
קושיא בהרא כגון הי' מצותו דפק שהקב"ה צוה שישאלו ואתו עשה זו ודוחה
לת' דלאו דגניבו רק שלפדרחני ואדרבה פק הי' המצוה שיקיימו הל"ת דלא
תגנוב בקום ועשה והוא דבר גדול ואתו מדה כנגד מדה על שקיימו לת'
זו דדבר גדול שפרשני שהוא יותר ממדתו כי מדת הל"ת הוא בשב ואל
תעשה וקיימו בקום ועשה ועוד מגיע להם רכוש גדול י"ל ותב על מדתו כו
אם הי' הרכוש שלא בדרך שאלה הי' הכל נכנס בגבול ואודה כו כל
שלקחו ושלו מדה וגבול אבל כשהי' בדרך שאלה הוי עי' שאמרו ז"ל אתה אומר
לשאול אחת טול שנים ועשו וצדי' ונצלו את מצרים נמצא שהי' יותר מן
המדה שזהו רכוש גדול ומה"ש צ"ל ברכות ט' ע"א אין נא אלא לשון בקשה
אמר הקב"ה למשה בבקשה ממך לך ואמור להם בבקשה שישאלו ממצרים כלי כסף
כו' שלא יאמר אותו צדיק ועבדום כו' קיים בהם ואחרי כן יצאו ברכוש גדול
לא קיים בהם ע"כ שלכן וקשה לב ושחזל דזה שעוברים על גניבת דעת שאסור
גם לעכו"ם כו' מצינו ליוסף שאמר לאשת פוטיפר אין גדול בבית כו' ולא חשך
כו' כי אם אותך כו' ואיך אעשה הרעה כו' וחטאתי לאלקים הל' בקושית קושיא
אין אישות לנכרי ואין כאן איסור אשת איש רק משום גניבת דעת שחשך
אותה ממנו ועוד אומר וחטאתי לאלקים דמה שיחטא נגד בעלה [illegible] משום
איסור נשגז זה אינו תלוי במה שבעלה חשך אותה ממנו רק שזה אינו לו
להגיד לה [illegible] משום דלגבהו אין איסור רק מה שאסור לבני נח ואיסור של
בני נח אין כאן מחמת ערוות כי אין אישות לנכרי רק משום גניבת דעת
דבזו גזל שאסור לבני נח ועכ"פ לכל וחשוו ישראל לאיסור זה ואם אדרבה
אני המצוה שישאלו ודוחה העשה הל"ת ועוד זכו לרכוש גדול מה שאולת לה
אף שיתקיים רכוש גדול עם ויבן להם כמדה שיש דבר גדול שאותן כבוש
ומקרהם

ובדרכם מקום שנקראתן דבר גדול שהוא קיום לת' ע"י משה ושרגא וצבי לחפש
גדול והכן ונ"ל אומר אגב הבל שסבב את שנהו' קוס' כ"ג של פסח בהנה מצות
אכילת מצה הוא רק מצוה וכל הב' ומה הוא רשות, רק אם רוצה לאכול לא ואוכל חמץ
כא' מצה ואוכ' באכילת מצה כל ז' ימים מקיים מצות לת' של לא תאכל חמץ
אבל אכלו אותו ע"י מצוה אבל בשבת ואף שמצוה לאכול [struck out] פת. אכ' מקיים
ע"י מצוה זו של אכילת פת מצוה של לת' חמץ דהכרח משום דלולה בראשונה
היא מצוה ... לאכול מצה דוקא ואינו תלוי כלל. רק דוקא אחרון אין בשבת שאינו מצוה
במצה רק דבת רק שאז דבת של חמץ שבור שבמצה של אכילת פת מקיים הלת.
בדרך משה כמו שאז' בלווה והנה היום ושבו משה שאמר את דברויות עולם וקוו
המים אל מקום אי' רק שבוא המשה של ודקעהו ודוחה משה של וקוו אבל כמו שקוס'
הו' קשה מחמת שקטרג מהבה' הללו עוע"ז והללו כו' ורכ' כמו שקיימו ושרגא שאוכלו
מצה כבו שלא ואכל חמץ כל' של פסח שחובה בלילה לאכול פת ונעשו דבר גדול
כל נעשה במדה נגד מדה שקיימו המשה של וקוו גם' בדרך בחו' ע"י קיום משה בקום
ומשה של ודקעו והשבר אל תעשה שקיימו עד הנה מצוה של וקוו נעשה קומה בקום ועשה
ע"י בדחו, וזהו שדווקא משה התעצבו וראוו כו' ושורת ב' ושר ומשה לכם היום בווק
היום ז' של פסח שנצטוו אל מקרא קודש לקדש במקום סעודה וזה ויורה המדה
להיות הישועה במדה גדולה ונע' כתוב וירא ישראל את היד הגדולה שהו' קוס'
ותר על המדה שעשרה נעשו [struck out] על הים ועשרה ולצו מן המדה אל הרבלו והנה
באמת ביום הב' [struck out] הלוצווה שנצטוו ביום הב'. אכ' אם ג' הו' בשבת שהו' חובה לאכול
פת התעורר אז מדה גדולה כו שיקרע הים לפניהם ונע' אומר את אל ביום
השלושי שיחנו לפני הים כו כבר התעורר אז מדה כו שיקרע הים לפניהם ונע'
הו' בהבטחה אז ונכבדה בפרעה כו' ונהש את בשורת קוס' מה תצעק אלי
דבר אל בני ישראל כו' בהלא משורת נסיעה כו עוד מהתחלתה משבאו לכון כו
החנו נקראות גב' נסיעה ובשאט אלה מסעו כו' למוצאיהם ואלה מוצאיהם למסעיהם
שהחנו' הוא נסיעה ונע' אומר אוסע בן הצועק ומוסיף על תחלת החנו' כבר
התעורר הקריעה כל ובפולות [struck out] לאומר שנע' הוקבע הק אכילת מצה
הרשות שבעת ימים אלא ולדורות כו קבל דור מתעורר מדה זו ואשינה
כשחל

כשחל פסח בא' דשבת לא תמצא בכל שבעת ימים שבת שיהיו חוב בו לאכילת
פת. עד שביעי של פסח נעשית דורר מדה כן לקריעת ים סוף מיד ולאחרות דשביעי של
פסח שהי' קריעת ים סוף שלא אמלט שיהי' אכילת פת חוב אף עשפ' דז' של פסח
אף שלא יהי' שבת קודם ועד הוקבע לשבעת ימים והכן והכרך לאותן שאמרנו שכל
ימיהם ויתם ישראל במצרים קיימו השבת ע' שבאו השבת בעשיית מלאכה לוולדת
וולמול תינוק דשבת לא לחולה והנה אף שאמרנו שענין זה גדולהוא שמצום קיום
לת' ע' עשה והוא מקיימים הלת' בקום ועשה אבל כיון שבין העשה ובין הלת'
הוא בעונו מצוה ומצוה נוסף אונה זה גדול בהחלט עד שבעשור לחודש הזה שקיימו
הלת' במצות ביקור שהוא ברורה בקום ועשה ע' מצוה שנצטוו על הביקור הוא
שיעור גדול בהחלט ועד' קראו לשבת הזה שבת הגדול ומדתה נהדר לפרשה
בנה עבודת המקדש ויש בה מעלה גדולה הלזו שבגמרו כהונה הוא שיעונן ודוחה
העשה ולת' וכן דוחה העבודה שבת וטומאה בקרבן צבור זהו ענין מדה גדולה
ועד' משפעת במדה גדולה שפער רוחניות וגשמיות ואמרו שקטורת מעשרת את
בעליהן כי בקטורת יש גם' מענין מדה זו שחלבנה שריחה רע וכל דבר
שריחה רע אונו בזו מסטרא דקדושה דאמרו ריח רע מונע מלומר דבר שבקדושה
ומרחיקין ממנה ד' אמות משוכלה הרוח וע' פוטום סממנים טובים נתבטל
ריחה ומכניסין אותה לקדושה הוא באמון של לת' שהוא עבירה שהוא סור
וע' המצות עשה מכניסין אותה לקדושה ונעשה מצוה בקום ועשה שהוא דבר
גדול ועד שעוז כפו ושרגיל לא לרפוש גדול מחמת מדה כנגד
מדה וכלל כי כל שמוצאו וכח מצוה כפו. תהי' כתוב אשכו שמרוב שפע
קדושה אף על סור ~~אותה בקדושה בהשפעה מכש"כ שמרוב~~ שהוא עוד מדרגה
פחותה משאור גשמיות של הרשות ואת' הגע עצמך אם על סור' מרוב
הקדושה והשפעתה מכש"כ שמרוב השפעה קדושה על דברים הגשמיים
של רשות והוא השפעת עושר וכ' שפור שהקטורת מעשרת ועד' נס הא משה
לעדת קרח במעשה הקטורת שמרוב קדושה על דבר שהוא מסטרא
דאונו קדושה מכש"כ שעורר עליהם השפעת כבוד שנתאוו לכבוד של כהונה
ונשואות ואמנם כל שוק לומר אף גוף הקטורת המה להצון לפנוהי ית'
אכי'

וכו׳ ויש דמיון בקטורת קדושה עד שמשפיעת קדושה גם על החלבנה שבה אבל אם
אין דמיון הקטורת רצוני ות׳ וכו׳ וגדולה הוא כך שחלבנה מתגברת על שאר
סממנים אף שהם מסטרא דקדושה ונחשבת לסט״א ומכוון להפך ועכ״ז נשה אותם דקטורת
ואמנם הקטורת של נדב ואביהו אותה חי׳ בקטורת בעדת קרח כי הם לא
כוונו בקטורת לשם עושר אלא כבוד כמו עדת קרח אשר עכ״ז נחשבו לאור סממני#
הקטורת אחר החלבנה כי המשוכו הקדושה שבהם לגשמיות אבל לא כן
נו״א שהם כוונתם הי׳ לשמום רק להוציא יקר מזולל לקרב הסט״א אל הקדושה
לשוב רק בשביל שלא וכלו להוציא היוקר מהזולל בשביל שלא צוה אותם וכוון שלא
הי׳ מצוה בזה לא הי׳ אפשר להוציא יקר מזולל שלא הי׳ אפשר להגביר היוקר
על הזולל והי׳ קיוו זה לחוד וזה לחוד לא היוקר הוגבר על הזולל ולא הזולל הוגדר
על היוקר ועכ״ז זה הי׳ החילוק בוניהם שבנו״א הקדושה שבשאר סממני הקטורה
שפע קדושה ע״י האש שיצאה מלפני ד׳ וכמו האש שנפל מן השמים בעבודת
אהרן שהי׳ הורדת שפע הקדושה אך הם נכוו במחלתה כיון שהסט״א שהביאו
לא נעדכך דהקדושה עכ״ז לא וכלו עמוד בקדושה כי אמותן כי הנשמה
שבהם לא יצאה כח עמוד בהגוף מחמת הסט״א שנשאר ע״י מעשיהם
והנשמה נתדבקה באש הקדושה ונשרפו מתוך ~~[illegible]~~ לפני ד׳ כי
הנשמה נתדבקה באש וכמ״ש ז״ל שהי׳ שריפת נשמה וגוף קיים ובדברוני
ועכ״ז כתוב ותצא אש מלפני ד׳ וימתו לפני ד׳ כי ממקום שהאש יצאה שהוא מלפני
ד׳ שפע קדושה שם נתדבק נשמתן ואמה השפע שהורידו הי׳ שפע קדושה והפש
משה בקרובי אקדש כי בזאת קרבו עצמם לפני ד׳ והורידו האש שהוא שפע
קדש ואמנם בעדת קרח הי׳ ההיפך שגבר החלבנה על שאר סממני
קדושה ונתדבקו בסט״א ועל״ז נענשו ונשרפו שריפת גוף ונפש ועכ״ז כתוב שם
ואש יצאה ~~מלפני~~ מאת ד׳ ולא כתוב ותצא אש כנ״ל ואש יצאה הנ״ל ויצאה כבר מאת ד׳
ולא כתוב לפני ד׳ כי לא הי׳ האש מלפניו שאש של פורענות אינו מלפניו רק
מאוצר של פורענות אש של גיהנם שאול תחתית שבא ממקום שנפתח
השאול תחתית לבלוע קרח ועכ״ז כתוב צאת ואחרו הבלועה אף שהקטרת
הקטורת הי׳ קודם הבלועה מ״מ לא נשרפו עד אחר שנפתח שער השאול

תחתית

תחלת ומש״כ מאת ה׳ כל בגדרתו כיוון דרך איש של גהנם להיות עולה על הארץ רק שהוא ית׳ גזר עליו שתצא ותשרוף אותם ולא כתוב בהם ואמתו לפני ה׳ כי חלילה לא נתדבקו בקדושה רק בסוף באפיקות משכנם בשאול תחתית והנה כשאומר משה בקרובי אקדש כתוב וידום אהרן ואמרו ז״ל שקבל שכר על שתיקתו כי שמח בלבו על שהגיע למעלה זו שהורידו שפע קדושה לעולם אף שבנפשם הי׳ ולא חש עליהם מפני שמה׳ הורידו שפע קדושה ונתדבקו נפשותם באותה שפע הקדושה שהוא לפני ה׳ ועכ״ז שלא נעשו אהרן כמעשם כי הרי נחא לו. אמר אחרי מות שני בני אהרן בקרבתם לפני ה׳ וימותו כל וימותו קאי על לפני ה׳ בסמוך כי הוא נמשך למעלה ולמטה וכמ״ש להדיא בפרשה דלעיל וימותו לפני ה׳ ואמר דבר אל אהרן כו׳ ואל יבוא בכל עת אל הקודש ולא ימות. ולא אומר כאן לפני ה׳ בהשלמות הם שלא הי׳ אפשר להם לחשוב שעכ״ז ימותו לפני ה׳ שיבואו למעלה גדולה זו רק עשו להוציא יקר מזולל וזה מתו לפני ה׳ אבל אותה שכבר ודעת שעכ״ז באותה למעלה זו כי ראות שהם מתו לפני ה׳ אעפ״כ יהי׳ לך פני׳ שתעשה כדי שתבוא למעלה זו אזי לך להגיע למעלה זו כיון שיש בו פני׳ ועכ״ז תמות סתם ולא לפני ה׳ רק כיון שאותה שוקק למעלה של הוצאות יקר מזולל אני אומר לך דרך שתבוא למדרגה זו שבזאת תבוא דפר כו׳ שהוא בעבודת יוה״כ שהוא שבת שבתון ותעשה עבודה שדוחה שבת ואזה מעשה הקטורת שהוא הוצאות יקר מזולל אז תשפיע שפע קדושה מלפני ה׳ עד שהשפעה זו תכפר על כל חטאותם כי הי׳ הפסוק נכנס לקדושה והי׳ הכל קדוש וטהור שזהו ענין עבודת יוה״כ ושלוח השעיר לעזאזל ועכ״ז אמרו שאין השטן מקטרג ביוה״כ כי נעשה הוצאות יקר מזולל ולפני ה׳ תטהרו וזהו שסיים ויעש כאשר צוה ה׳ את משה שאחרי שאמר לו שאין לחשוב שום פני׳ עכ״ז גם בהורדת ~~השבת~~ השפע אל העבודה לא חשב רק לעשות המצוה סתמא אף לא לשם הורדת הקדושה שגם זה האוקרוב לפניו רק לשם מצוה סתם והמצוה עשתה את שלה להורדת הקדושה ולהוציא יקר מזולל ומושב הרבה דקדוקים בכתובים למבין והנה לאו כי שלא חשב אהרן שום מחשבה בשעת עבודה לשם הורדת שפע שקרוב למחשבת פני׳ עליו אפילו מחשבה פרטית מטעמי המצוה לא חשב וכאשר ~~הורדו~~. הורדו בשם הרש״ מקונן שהי׳ מקובל גדול ותפלתו הי׳ כמו תנוק

תוכן קטן ונבדר ואמרנו במקום בטעמו כי טעמי המצות כלן אינו לשום אדם לבוא עד
קיצן כי התורה אין לה תכלית והטעמים שמשיגים בה׳ אינו שהוא ואלו הדברו
עליונים חיים ואלהים רק טפטפה מן הים ממה שיש בהן ולפק אף שמה שאדם
משיג מטעמי המצות בקבלה או בנסתר ומיוחדות שיש בה [illegible] לאדם
שאינו הולך כסומא בארובה מעניני המצות וזה חלקו אשר ניתן לו מן השמים
להאיר עיניו בתורה כמו ~~שאנו~~ שאנו מתפללים והאר עינינו בתורתיך ודבק
הוא מתדבק באור עליון ע״י צינור שלו שהשיג אבל בשעת עשיית המצות
יש לעשות ע״ד כל הטעמים שיש בה מה שאינו לבא להשגה ומכ״ש איש פרטי
שהשיג כלן וכתפלה יש כוונות ויש [illegible] לאמר קודם התפלה שמכוון בתפלתו ~~[illegible]~~
שהם׳ ע״ד כל הכוונות שכוונו בה אנשי כנה״ג וכן עושי המצות כדת משה וישראל
כמו שאומרים בקדושין ונכתב במוציא ע״ל כדת משה שכוון כל הכוונות הכוללות
וישראל שקבלו ממנו ואמרו דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלקים
פן נמות כי אם וצמצמו בעצמם לשמוע מפי הגבורה התורה בכל כללות
כוונתי׳ אלו שתכלול כלם בנפשם כי נפשם היא חלק אלקי ממעל והתורה היא
כוללת החלקים ואין הכלל נכנס בחלק ותכרוך ע״ד נפשם מהם וע״כ בקשו
שידבר משה עמהם והם יקבלו הכלל בדרך קבלה ולא בדרך השגה
וזהו אשר כי׳ עושה צוה פי׳ את משה שעשה העבודה ע״ד הכלל שנכלל בה
ולא ע״ד פרטו שאיפשר לאיש פרטו להשיג והנה כיון שיש בעבודת ה׳
להכניס החלבים לקדושה ואיפ״ה אישפר שפע גדול עד שנעשה הכל טהור
ומסמרת על כל החטאים גם כשאין מקדש בעונותינו מצוה תקנה כי במה
שאוכלין ושותין בעוה״ז ומרומז זה בתורה כמ״ש אודותם את ~~[illegible]~~ כו׳
בתשובה לחודש שאוכלין ושותין על כוונה שבטוחים שימחול הקב״ה עונותיהם
וכמאמר במדרש מכניסים הגשמיו ~~[illegible]~~ לקדושה ומוציאין בזה יקר מזולל
והו כאילו התענה תשעה ועשרה והוא כמו שאמרנו שזהו דבר גדול
יותר מהמודה והמודה הוא להתענות בעשרה כמפורש בתורה וכיון שזהו
גדול מן המודה ע״כ הוא כאילו התענה יותר מעשרה והוא תשעה ועשרה

שנוי

לא נדפס

ב"ה לשבועות

~~אמה~~ ועתה אם שמע כו' ושמרתם כו' את בריתו כו' אפשר לומר דהנה במעמד
הנבחר נתן לנו ה' עשרת הדברים ודהם כוללים כל התרי"ג מצות כמו שכתב
רס"ג הגאון רשי ועי' באזהרות ליום ב' בשבועות של קצת קהלות המתחיל אנכי
ראש לדברות הביאור שהראב"ן חתום בו לבסוף דווח בכל דברות כמה מצות
תלוין בכל דבור ולכן שבמחזורים שלנו אין אומרים זה במדרש רק אומרים
מזמור נפתרה ואינו מצוי כל עכ"פ מרמזים בקיצור בכל דבור כמה מצות
הוצאו בדבור אנכי כתב בו נכללו פ' מצות דבור לא יהי' לך שישים מצות
כלול כו' בדבור לא תשא כו' פ' וסדר דוגמתו מה כו' ב' בדבור זכור
נכללו בו עה כו' בדבור כבד כו' צמד בו עב בדבור לא תרצח כו' תוקף
מצות נ' בדבור לא תנאף כו' קצב מצות נם בדבור לא תגנב כו' ספורות
נט כו' בדבור לא תענה כו' כלולות נב כו' בדבור לא תחמוד כו' נקודים
ואת נכה הרי סה תרי"ג וכבר עמדו המפרשים לפרש איזה המה המצות
~~[illegible]~~ שכלולים בכל דבור ועי' בס' מאמר השכל שבאר זה באורך ובהיות
כן מצותו [illegible] לעוד בפיוט אתה לחוסיף שחשב כל התרי"ג מצות
וקצת מצות דרבנן שעמדו המפרשים על הסדר המצות בו שאינו כפי הסדר
שבתורה ולא כסדר השו' [illegible] ז"ל שבכר קודם שבשבועות שניתנה
עשרת הדברות אשר כל דבור כולל עמו סך מצות כנ"ל חשב הסדר
שהוא [illegible] הדברות וכל מצוה דרבנן שיש לה סמך לאותה מצוה שסמוכה לו
בסדר הזה ברטה [illegible] ויש עכ"פ יש מקום לקיים הגירסא בקצת מחזורים
שבמקום ר' אלי' הזקן שכ' בקצת מחזורים שר' מחברה הפיוט פ'
ר' אליעזר הזקן שיש מקום לומר שלראב"ן קראו ר' אליעזר הזקן והראב"ן הוא
שבא למנין בפיוט מדרש הנ"ל לכל דבור המצות הכלולים בו לסדרם בפיוט
זה של אתה הנחלת מפורש בסדר הנכון לפי סדר הדברות וכנ"ל והנה
המצות כלן שכלולים באלו הדברות כולל עוד כל מה שתלמיד ותיק עתיד
לחדש [illegible] עד לאין קץ ועכ"פ נראה שאחרון עוד הראשונים שבי' הדברות
יש תרי"ג אותיות מן אנכי עד אשר לרעך שהוא נגד תרי"ג מצות
ואמנם כשתעמוד למנין תראה שאשר לרעך הוא לא עד בכלל ויש לרמז
גם

שנב

גם ז' מצות דרבנן שבכללן הם כתר"ג ואולי עוד צפו לשני פתחים שנתנו להם
מהם לפני כמעט כל שבת ז' כמה מצוות שקבלו קודם אי' נעמד נתינת המצוות
וכתב אחד נגד קבלת המצוות ואמנם לדברינו י"ל שאשר לרמוז מורה על
שאנחנו שנקראים רוע של הקב"ה וכמש רעך ורע אביך מחמשים דתרי"ג
מצות ואלו גם הם כלולים בתרי"ג מצות שבתרי"ג אותיות ואולי עוד
י"ל שבתורתנו אלו אשר לרמוז כלל עוד מצוה הראשונה ואחרונה של התרי"ג
מצות והם פו"ה ופתקת סת' כי אשר אותיות שאר וכמש שאמרו זה אשתו
לרמוז אותיות לצרך שהוא כתובת סת' שהוא מהמקרא בכתבו בס' השורה
כי שזה דבוהם הוא שלפני עוד דבוהם כשולחן ערוך שעז' הכתובה
וכל ללמוד תגור למען והו' ערוך דבוהם שהוא אף שבתרי"ג אותיות הראשונות
עד אשר לרמוז סדר כלולים כל המצות תרי"ג מ"מ אותן שתי מצות שהם
הראש והסוף של כל התורה וכמו הראש והסוף צריך שיהי' יותר לה
רמז ושורש חזק ואחר משאר המצות המרמזים בו הראש והסוף כולל הכל
ועוד שבשעת נתינת הדברות הי' הכוללת של אלו המצות אז
דהכלל בו בשעת נתינת הדברות הי' מצות פרישה מאשה וגם
שהוא לקיים כתובת סת' אף כי לא הי' עוד המצות כתובות רק רמוזות
ועכ"ז הי' צריך שיהי' רמוזות עוד הפעם באותיות מיוחדות לפני מודע
התכלית שלהן בהדברות נוספיהן ובהכי ניחא לן מה שרמזו עוד
על פסוק אתה הנחלת הכל שמצות אלו פו"ה ופתקת סת' השמטת אותן
ולא הצפירם ולפי דברינו י"ל כי לפי שהצפיר המצות מחמת סגירן
בי' הדברות הכלולין בהן כל התרי"ג מצות ואלו התכלית דהן הוא
מודע ולפי שאין שזה בהתכללות בדברות לשאר המצות לפי זו הכלן
בסודרו ואמנם גם הוא עלה בהם רק רמז מודע ממש כמו שיש מהם רמז
מודע בהדברות והוא באות מחולקה הראשונה וכמו שהרגשו במחצור
של הרוה"ק עט והנה העשרה דברות אלה הם ממש כמו המולן אשר כלול בו
אשכלות וענבים ועכ"ז אמרו שבעצרת נדונין על פרי האילנות וכמו שהעוקר
הוא הפרי כמ"ש תכלית העיקר נתן וה' לנו התורה להיות מצוותיו פרי

חודשים

~~שנה~~ חידושים שכל תלמיד ותיק לחדש וע"כ בוודאי מתחדש בכל שנה הפרי
שהאילן מוציא בכל שנה ובכל חג השבועות מוציא כל תלמיד דרך חדש בתורה
כי התורה אין קץ לה וזהו הכוונה הפנימית שאמרו שבעצרת נידונין על
פירות האילן לכל תלמיד כנין מה חידושי תורה וקבל היום וזהו שאומרים
יום מתן תורתנו ר"ל שנתן לנו התורה במתנה שזהו התורה שלנו כי
תורה פירושה שאורה ונתן לנו הוראה בו במתנה שנהי' אנחנו משלנו
מורים ומחדשים שנחדש בה ולפי שע"י התורה נבראו העולם ומלואה
כמ"כ ע"י בחידוש שמחדשים בה ע"י שנותן לנו בכל שנה הדרך חדש
הרי נתחדש לנו עולם ומלואה וע"כ פשוטו של נידון על פירות האילנות
אבל מובן שע"י הפנימיות של הנוספת החידושים נתוסף שפע עולם ומלואה
שהוא פירות האילנות שהוא מחבות הרוחני כי פירות האילנות הוי
להרווחה וכמו שכתבנו מקרוב בחודשינו ~~לשש~~ לשדת פב במאמר אוצהו
עשור יש שנתוסף שפע העשירות בשבועות והנה הדברות העשרה שהם
אילנות הרי הם כרם שעלי' אמר שלמה כרם הי' לשלמה וכן כרמו שלו סד
והכרם הוא עשר לדות סוה שהוא חמשים על חמשים וע"כ ניתנה
תורה לחמשים יום וספירות מקודם מ"ט יום בסוד שהתורה ניתנה במ"ט
פנים טמא ומ"ט פנים טהור וזהו שמונים מ"ט יום כי מ"ט הוא בסוד ושוהו
במ"ט דשנים ר"ל שנו פנים מ"ט פנים לטהור ומ"ט פנים לטמא ובחמשים
ניתן הכרם עשרה לדות סוה ואומרו עד מתן תורתנו בלשון הוה כי בכל
שנה הוא נתונה חדשה וע"כ שפור שלא נכתב יום המתן התורה דתורה
כי העיקר התכלית של האילן הוא הפרי והפרי הי' אוצר רק בכח
ומוציאה פרי בכל שנה עד סוף העולם רק נקראו בכתוב יום הבכורים
שאז הותרו הבכורים להביא במקדש שהוא מן האילנות ושהבכורים
הוא מן החדש בכל שנה ואפשר לומר בזה מש"ה על ותעצבו בתחתית
ההר מלמד שכפה עליהם הר כגיגית ואמר להם אם אתם מקבלים
התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם והקשו התוס' הא כבר אמרו נעשה
ונשמע ולדברינו אפשר לומר שעל מזורת חכמים שנחדשו בכל דור עד הי
הכפוי'

הכמ"ל כי לא קבלו רק המצות שניתנו למשה מסיני וכעין זה תירצו התוס'
רק חלוק ויש שהתוס' כ' שלא קבלו תורה שבע"פ ויש באמת כל הפירוש שפירש משה
התורה והיינו מודות שהתורה נדרשת בהן אבל לדברינו גם זה קבלו כולו ונתכן
לומר שקבלו מן תורה שבכתב כי דהכרח שצריך פירוש לה כי מי יודע מהו
פרי עץ הדר והבינו כל המצות ולא נחו לחוזהו לומר שלא קבלו אלא
מנושה ונשאר רק כערך הצדוקי' להבדיל ולדברינו את הכל קבלו רק גזירת
חכמים וז' מצות דרבנן ושאר חידושים של כל התלמוד שנתחדש אחרי ועל
כפה ההר כגיגית וניחא מש"כ אוספ' הדר קבלוהו בימי אחשורוש
שמכאן ממש שאז היו' מצוה דרבנן מקרא מגילה וקבלוה כל דור ושאר
וניחא בזה מה שהוצרך הקב"ה שיקבלו ישראל התורה ברצון מאת המלך
כשגזר גזירה תלוי ברצון העם הלא בע"כ מחויבים לקיים גזירת המלך
ובע"כ כי אם לא בוד תקנה ובחומה שכופה אותם אלופם ולדברינו נכון
דיוק שבע"כ וקיימו גזירת מלך התרוג כפי פירושיהם אשר קבלו מפי
משה מפי הגבורה אבל ואילו לחדש בה חידושים ולהוסיף גזירות כאלו
וה' ברצון לא ישתבל לא ותנו לב למצוה חודשים ותאמת זהו עיקר
המסלות שיהי' האילן קיים ותוציא פירות שאז נקרא פרי עץ כשהאילן קיים
ומוציא פרי בכל שנה וזה מדרכו ואין בפה"ע כנודע ועי' השתדל שיהי'
הקבלה ברצון וזה ועבדו עבודת הכרח להוציא פרי ועה"ש רחז מכין מודעה
רבה לאורייתא ונ' על כוונה כי כי אין לומר על גוף קיום המצוה דהרי כל
הצונם מהכא שאין אונו מחויב לקיים גזירת המלך אף בע"כ ומה דהכריז
הגונין אשר לא נעשה על עברם על מצות ב' ימי אחשורוש שאמר הדר
קבלוהו בימי אחשורוש והלא אחשורוש
ומכאן עבדו אחשורוש אינן אלא בע"כ הכוונה על הוספות החידושים
שהי' להם טענה מודעה כשלא חדשו בה עד שבימי אחשורוש חדשו חידוש
חידוש גדול מאוד שתקנו מקרא מגילה שאמרו שדוחה כל המצות אף העבודה
התמורה ושצפרם לאו וסוף מצרעם ימי הפורים לא יבטלו וקבלו אותו
כל עדת ישראל ועה"ש כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל הל'
שבאמורה

שבאמורה ~~שבאמורה~~ לדורות ועקב תמיד מלשון המשכה תמשוך לדורי דורות
ואמורה לבני ישראל שהם בגלוי מעלה שיש להם חלק לחדש להוציא החידושים
שבאמורה צו לאור ואמר אתם ראיתם כי' עשותי למצרים ואשא אתכם
על כנפי נשרים כו' שהיא עד' שאמרו ז"ל שהמצרים אומר מוטב ופנס החוץ
בו ללא ופנס בבני שאתם חשובים כבוסל ואתר ממני בעוני לפי שאין
לחדושיכם שאתם מחדשים קץ ותפלות ועכ"ז ועתה אם שמוע תשמעו בקולי
ושמרתם את בריתי שהחידוש שמחדשים בכל דור הוא שמתגלים בכל
שנה לקבל החלק שנעצב לכל א' להשגת הוצאות פרי של כל שנה שהוא עד'
ששומעים בכל שנה קול חדש בתורה כי החידוש הוא שאין מוציאים מלבן
רק שמוציאים מהוכחות וראיות ממה שכתוב בתורה ומשמע מפירושי' שקבלנו
וזהו רק עד' הבחירות שבחרנו לקבל בחצון כי אם לאחר מקבלים בחצון
אותך ■ שהי' מקוואו' מחמת גזרת מלך ממ"ה הו' שמים על לב לחדש
נפלא וזהו הכוונה במ"ש אם שמוע תשמעו בכל כו' ושמרתם את בריתי
והייתם לי סגולה מכל העמים שמושפע עליכם מותרות ואתר על ההכרח
שזהו נקרא סגולה ופי' וסגולת מלכים ואומר כי לי כל הארץ ופי' במ"ש דרכו.
השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם ופי' הכתוב השמים כסאי והארץ לפ'
הדום רגלי ותורצו לה' הארץ ומלואה כו' ותורצו כאן קודם ברכה וכאן
לאחר ברכה והנה ■ ענין ברכה הוא לשון המשכה עכ"ז נקראו ברכות. אם
הל' כשממשיך בעצמו השפעה הוי הארץ לבד' ויש לו ברכה בארץ ובהמ"ש
~~ואתם תהי' לי ממלכת כהנים וגוי קדוש~~ והייתם לי סגולה מכל העמים
שיש הסגולה שלו ואתכם כי לי כל הארץ ואינו נמסרת רק כשנמשך
הברכה ומפי' כשתמשכו השמועה בשמירת הברית וכנ"ל ואז אתם
תהי' לי ממלכת כהנים וגוי קדוש שהוא שתי שלחנות וכמו שכתבנו
בחידושי שבת פ' בה"ל וסוים אלה הדברים אשר תדבר אל בני
ישראל שהם המשוכים החידוש כנ"ל

ישנו

לא לדפוס

יק' דשבועות

זכות וכידוע בועז בא ואומר לקוצרים ה' עמכם והנה חז"ל אמרו בברכות
שבועז תקן שיהו שואלין בשלום בשם ואמרו משום עת לעשות לה' הפרו תורתך
ופירש רש"י שראה שטוב להרגיל שם שמים בפי הבריות והנה יל"ד מפני
מה תקן אז דוקא תקנה זו בשעה שנראה שהוא ענין אחר שתוקן שגם למו
הנערה מצות ועוד יש להקשות דאמרו חז"ל שלא יאמר אדם לה' קרבן אלא
קרבן לה' דלמא כשנאמר לה' ימות קודם שיאמר קרבן ונמצא מוציא ש"ש
לבטלה ואיך אמר בועז ה' עמכם מתחלה השם והקוצרים השיבו לו
יברכך ה' להקדימו וברכך ואמנם י"ל לפי שתקן אז כפי שיהיו ש"ש
שגור וכן אף אם נאמר ממ"ה התקנה עמדה שהשגור ש"ש בפי הבריות ואפילו
אם לא ימות עמכם כבר נעשתה התקנה שהשגור ש"ש ועוד י"ל לפי שאמרו
המזכה רבים אין חטא בא על ידו וכיון שתיקן צות להרגיל ש"ש בפי הבריות
וזכה את הרבים בטוח הוא שלא יבא חטא ע"י להוציא ש"ש לבטלה ואמנם
מה שתקן אז כבר כתב הנה לפרש הך קרא שהוציאו לומדיה עת
לעשות לה' הפרו תורתך ומשה"ג תקן להרגיל ש"ש שהוא עת לעשות לה'
הפרו תורתך והתיר לשאול בשם לכאורה סותר למ"ש אותו עבד את תורתו
שאמרו ודרשו פלוני אותו עבד את תורתו שאמרו הרי נראה להיפך שאין
להיות בתורה בשביל עת לעשות לה' אך שבאמת נראה לחלק ובדוגמא של
המקרא והו' לנו לסוע שכאן כתוב הפרו תורתך ושם כתוב ותורתך
שיש חילוק שבתורה שנצטוה דפורש ממשה מפי הגבורה אין לעזוב
אותה אפילו בשביל עת לעשות לה' עולת כשנאמר לנביאי דפורש לצורך
שעה כגון דע יוכל לעשות מעצמו דבר נגד מצות התורה אפילו בשביל עת
לעשות לה' אין לעשות כן וע"ז נאמר ואשא אתכם על כנפי נשרים ודרשו
כמו שאומר הנשר מוטב יכנס החץ בי ואל יכנס בבני שגם התורה בכלל
וע"ז אמרו פלוני אותו עבד את תורתו שאמרו ואמנם מצוה שאינו
מפורש ממשה מפי הגבורה רק שלמדו ממש"ש לא תשא פי' שהוא שלא
להשתמש בשם אפילו לצורך וע"ז אמרו להזהר אפילו משבועת
אמת דכגון זה דהוי תורתך שלמדת אותה מן התורה מותר להפר
בשביל

בשביל השכל עת לעשות ואמנם עדיין הוא בועז נשאר משום שעדיין לא ברור
לו חילוק זה ואמנם כשראה ברות דרך חכמה שלקטה שנים והניחה שלשה
והניחה שלשה ושע״כ שאל למי הנערה הזאת ופרש״י כל והנה עכ״פ זה שלא
שעדיין לא כלל הענין לחלק בין שלשה לשנים זה שרוב נשים לא הרגילו בזה
דאם הי׳ רגילות כל הנשים זה היה מזה הי׳ החידוש בעיני בועז
שושאל מחמת זה אלא הלא כל הנשים עושים כך אלא עכ״פ שלא עשו כך
רוב נשים והבין שאשה זו מגדולה בנפשה כוונה דרך חכמה זו ועכ״פ נשאר
קו׳ דעכשיו אם שהקב״ה נתן חכמה בלב אשה שהבינה בתורה וכל המלמד בתו
תורה כאילו מלמדה תפלות ומאי נתן חכמה בלבה לכוון ההלכה מכל מקום
בועז שהי׳ גדול בתורה ולבו חשקה לתקן לעשות לה׳ שזכה לכוון להלכה
ושלא שהיה בזה אותו עבדו ואת תורתו שאמרו ופרש״י ועכ״פ עמד ותקן
ואמר ה׳ עמכם וכו רואה שכוון דה׳ ושלם ה׳ פעלך כו׳
אשר באת לחסות תחת כנפיו וה׳ איתא במדרש סוף אשר באת
לחסות תחת כנפיו וכבר עמדו כלם מה כאן הי׳ לחדש ומה לו
הבדל ושלו כנפים בגו׳ וכתב ול״ע וכו דברינו שפשוט בזה שבועז אמר
שבאת לחסות תחת כנפיו ועכ״פ שכנפיו כביכול הוי פרושות ובאת
לחסות תחתיהן כי אם אין פרושות אין לחסות תחתיהן וזהו מורה
כאשר שה׳ פורס כנפיו עליהם ונתן חכמה בלבה לכוון ההלכה ששלשה
אינן לקט ובאת לחסות תחת כנפים פרושות ואי׳ בגו לדייק
באמת תחת כנפיו ולא אמר אל כנפיו וכמו שכתוב ואשא אתכם על
כנפי נשרים כו׳ מכאן למדו בועז חילוק זה שעל כנפי נשרים הוי
ענין אותו עבדו ואת תורתו שמרו אבל כאן בהוי תורתך ופרש״י שלמד
שהוי שואלין בשם ומן הלקט שלשה אינו שכחה הוי לואות של
חכמים שעדיין שלשה אינו מופקר. ועכ״פ דרכו התורה ופלוגת׳
למדו כן וזה הוי תורתך ואינו בגדר על כנפי נשרים רק תחת כנפי׳
וזה דייק הי׳ תחת כנפיו שענין זה הוי תחת כנפיו ולא מעל
לכנפיו

לא נדפס

דפ' דרוש להנחת אבן פינה לבהכ"נ

ביום ג' פ' חקת שנה זו תרמ"ט נתכבדתי לנסוע לק' סוורהל לירות אבן הראשון
של יסודי ביהכ"נ אשר התנדב נגיד אחד ושמו מוה' שלמה באמה ויצחק ז"ל
משם שהיו חשוכי בנים ה"ל להיות לו מצוה לזכרות והעיר קטנה ודלה
ואינה מספקת לפזר סך רב לבנין דבהכ"נ וזה כמה שנים שבהכ"נ
של ארצות שהיו להם עמדו בלא תקרה והעצים נתמוטטו דכותלי' גם הגג
הי משפל גשום וכמה תהוות חזו דה ועפ"י התנדב זה משלו לבנות בית
חומה על מקומה הראשון ממש ושאלו אותו מקודם אם רשאי להרוס הבנין
הראשון שלאחריו אפשר לבנות החומה אם לאו להרוס הבנין והוראתי פשוט
להתיר אחרי שתהא הי' דבה ומכ"ש שיש בצדה לשכות קטנות שלא נהרסו
וגם מקודם היו מתפללין באותן הלשכות תדיר רק בשבתות ויו"ט נכנסו
לבהכ"נ ועוד שכבר הכין כל צרכי הבנין ולותר שאת אמרתי לו
שכל שאר דמי ההוצאה שצריך להכין לשלם לקיים ושאר הוצאות ייחד
כל המעות לכיס מיוחד שיהי' נכון אצלו מזומן ואמרו לו שהי' אחד אשר
שונאו לו ואומר ספר עמדו ועזרו והרק דמתו לא הי' בו כח לעמוד כנגדו ושאלו
את פי הרב הגאון מלבוש ובאמת אח"כ לשואלה שהוא פשוט אך שגם הוא
אמר לו כן שלותר שאת וכן כל דמי ההוצאה בכיס מיוחד וכן עשה וביום
ג' הנ"ל קבע יסוד היסוד ונתכבדתי ממנו לבוא שם להניח אבן הראשון
של היסוד וסייעתא דשמיא הי' לו שמצוותו מעניני בפרשה להגיד
שם דרוש מענין זה ממש ודבר בעתו מה טוב שהוכוח הדרוש כל הנושאו
כפי שהעלה מצודתי תוכף בשעה שדרשוני לנסוע שמה וזה הי' דברי
בסה"ק בפרשה זו של השבוע נאמר זאת חקת התורה כו' דבר כו'
ויקחו אליך פרה כו' ורש"י כתב על ויקחו אליך לעולם היא נקראת על שמך
פרה שעשה משה במדבר והנה להבין דברי רש"י במש"ל לעולם היא
נקראת על שמך משמע לכאורה שעל אותה פרה שעשה משה קאי וקשה
מה זו רבותא וכי יש חולק וקולק תהי' נקראת ח"ו ועוד כשהיא עשאה
תהי' נקראת על שמו ובמש"ל זאת חקת התורה כפרה עמדו וגם אני במקום
אחר פרה כל התורה היא שאמר התורה ובזה"ל זאת חקת הפרה ואומנם
להבין

להבין צוות נבון מקודם. מ"ש במדרש זאת חקת כו' ר' פותח כה' נסיתו כו'
אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני כתיב ויתן א' חכמה לשלמה ומאריך שם
נמשים אמרתי אחכמה והיינו רחוקה כו' אמר שלמה על כל אלה עמדתי ופרשה
של פרה אדומה חקרתי ושאלתי ופשפשתי אמרתי אחכמה והיא רחוקה
ממני ולהבין במדרש הלזה וגם במה שהביא הכתוב ויתן אלקים חכמה
לשלמה שלכאורה לא פורש כלום לענין מה הביאו וגם לכאורה הרי כאילו
הפסוקים סותרים שאומר אמרתי אחכמה והיא רחוקה וכתוב ויתן ה'
חכמה לשלמה ולהבין דבר זה נראה שנבין מ"ש בשלהי זבחים במ"ש ויקן
המלך כו' ארונה דחמשים שקל כסף ובדה"י כו' כתוב ויתן לארונה
שש מאות שקל כו' ואמרו שגבה מכל שבט חמשים שקל וסה"כ קנה בשש
מאות שקל והרווח חשו' שם ואומנם מ"ש במלכים ויקן כו' ובדה"י כתוב
ויתן נראה כו' דשעה שהקים המזבח לא הי' שהות שגבה מכל שבט
להתפשט בכל ערי ישראל ובעבור הורכן כי השעה דחוקה להקריב
עולה לעצור המגפה ע"כ נראה שנתן לו אז רק משבט יהודה שהוא הי' אותו
שבט נתן הוא חמשים שקל דהם שבטו כסף ערבון ואח"כ השלים כל המכר
אחר שגבה מכל שבט ויקן הכתוב שבערבון הלזה קנה והי' שלו ומכאן ראי'
שקונין מטלטלין בכסף ע"כ אומר ויקן ואח"כ נתן כל דמי המחיר עכ"פ שמענו
שגבה מכל ישראל לקנות מקום המקדש ושכן מפורש בתורה ויקחו לי
תרומה מאת כל איש כו' ועשו לי מקדש ואמנם מפני מה כתב בדה"י ק"ה
שהשלמה הביא כל מה שהתנדב דוד לבנין בהמ"ק נדבו כל העם
הקריבו בות ואוצרות ה' ואמרו במדרש שהבנין בנה משלו הכל וכמו
שהביא רש"י שם ואוצ' קשה מפני מה לא הקפידו שיהי' גם הבנין מכל
כל ישראל וכמו שהי' במשכן שהבנין בא משל ישראל שצריך שתבוא משל צבור
וכמו כל חובות ~~עבד~~ צבור ואומנם ויבן הבדר דהרי במקדש אמרו (דזבחים דף ...)
אחר שמעתו שמקחו בין אועפ' שאין שם בות נכן פסק הרמב"ם דכל מהלכות
בהב' אלאו שקדושת בהמ"ק אינו תלוי ~~בה~~ בבנות רק בהקרקע אבל
דהמשכן הי' אופכו שהקדושה הי' תלוי רק בהבנין דוקא והכי אומרי' נגללו
הפרוכת

הכפורת והתבה ובין ומצורעין לענין שמה וע״כ במשכן שהי׳ עיקר הקדושה
תלוי בהכהנים הי׳ צריכין כל הציבור להיות להם חלק בהכהנים דוקא אבל
במקדש שעיקר הקדושה הי׳ תלוי רק בהקרקע הוו צריכין לכל ישראל להיות
חלק בהקרקע דוקא אבל בהכהנים אין קפידא שיהי׳ משל ציבור כיון שהכפרה
אינה תלוי׳ בה ומקריבין אעפ״י שאין קנוי׳ ואמנם הא גופא טעמא בעי
מפני מה במקדש תלוי הקדושה והכפרה בהקרקע ובהמשכן בהכהנים
והנראה בזה דהנה כתיב הנותן נשמה לעם עלי׳ דארץ ישראל קאמר
הוא נשמה להארץ שאר הארץ הוא כגוף וא״י הוא כנשמה לכל הארץ
וגשמיותה וע״כ אמרו שאר הארצות מתמצות אז הם שותים שהקב״ה
משקה לא״י ומתמצותה הם שותים שאר הארצות הרי א״י הנשמה לכל דבר
הארצות שהוא כגוף והקב״ה מחי׳ הנשמה שהוא חלק אלקי ממעל וע״כ
תוכל לקבל שפע חיות הקדושה והוא מחי׳ את הגוף וכל הארץ כולו
הוא חלק אלקי ממעל שמקדש של מטה מכוון נגד מקדש שלמעלה והוא מהארץ העליונה
והוא מקבלת השפע ומחלקת אח״כ נמי להגוף שהוא ארצות נכרים הגשמיים
ואמנם המשכן בארץ לא הי׳ על קרקע שבוא׳ שהוא הנשמה ואין דבר מתקיים
בלא נשמה ושבאמת יש נשמה ונשמה לנשמה וע״כ גם בגוף הרוחניים יש להם
נשמה והם נגד הנשמה שלה וג״כ כגוף והחיות מושפע מסוגה הרוחנית
שלה ונשמה שלה והנשמה מחי׳ את הגוף הרוחני שלה וכנודע במקובלים
שכה״ק של רוחני ושלה אור מקיף ופנימי כגוף ונשמה אך באמת משה
רבינו ע״ה הוא ג״כ גדר נשמה וכל ישראל מחי׳ אותם משה להורות וכמ״ש
משה שפיר קאמרת שכל הלומד תורה ושלו נצוץ משה והוא המחי׳ לכל
בעל דת תורתנו׳ הרי בתורה כתיב כי הוא חיים והתורה מושרשת
במשה וע״כ משה אותיותיו הוא נשמה רק הנ׳ שבתחלת נשמה הוא פ׳
הפעול ופעמים נופל פ׳ הפעול כנודע אז שהוא שמושיות ואינו מן היסוד
דנשמה ובחכמה שהוא לפי דברו הצוהר כח מה הוא ג״כ שורש הנשמה
וע״כ ושבה אותיות מה וע״כ כתיב מה ה׳ שואל מעמך כי אם ליראה אותו
כי התורה תכליתה היא היראה וכמ״ש למען תלמד ליראה כו׳ ותורה
בלא

בזה וראיה לזה כלום הוא וכמ"ש במסכת שבת דף לא' חבל על דלית לו דרתא
ותרעא לדרתא עביד ולכן במשכן אמר ויקחו לי תרומה כו' ועשו לי מקדש
כו' ככל אשר אני מראה אותך כו' ר"ל שמראה את משה גופא דהתבנית
שהוא הנשמה להמשכן עפ"י דפי' בהעלותך כתיב ככל אשר אתה מראה דהר
ותבנית דמתחלו שהוא גופא מתחלו, כו' שהוא הנשמה של המשכן ועפ"י כתיב
ועשו לי מקדש ולא משכן שאורה שהמשכן אף שקרקע שלו אינו נשמה כמו המקדש
שהקרקע שהוא פנימי דבית כמו הנשמה שהוא פנימי דגוף מ"מ הוי שמו מקדש
כו ושלו גם' נשמה והוא אתה בעצמך ואמנם במה שמסיים וכן תעשו ודרשו
וכן תעשו לדורות וסמך ועשו ארון כו' ועשית כו' ועשית ולהלן שבכל
הפרשה דכל עשיית המשכן וכליו כתוב ועשית רק בארון ~~כתוב~~ שסמך
לוכן תעשו כתוב ועשו ארון ונראה דהנה זהו החילוק שבין נשמה לגוף
גשמי ובין נשמה לכלים רוחניים שהנשמה לגוף גשמי הוי הנשמה באמצע
והגוף סובב ויסודה הכרו ושואה לכח אבל בנשמה לכלים הרוחניים הוי
הנשמה בחוץ והכלי בפנים ואור המקיף גדול מן הפנימי ושכן הוא את
השומר מבחוץ וכמ"ש כל ~~[illegible]~~ עפ"י מנהגו של עולם מלך
בו"ד נושק מבפנים ועבדיו משמרים אותו מבחוץ ואילו הקב"ה עבדיו
מבפנים והוא משמרן מבחוץ שנאמר כו' ומשה שהוא היה השכינה מדברת
מתוך גרונו עפ"י היה הנשמה ומשכן מבחוץ ועפ"י כתוב וסובב לאוהל
מועד וחנו ואילו שמבפנים וצוו לו למשה להוסיף מדעתו לפי דברו אבות
דר"נ שלא יבוא אל תוך המקדש פנימה כו מדר ונתנו הוא להיות משמר מבחוץ
נשמה לנשמה דדרך אור מקיף והנה חכמה שהוא כח מה שהוא נשמה
כמו שאמרנו והחכמה נקראת נר וכמ"ש חכמת אדם תאיר פניו ונשמה
קרוי נר וכמ"ש נר ה' נשמת אדם ועפ"י נראה שהחכמה שהוא כח מה ר"ל כח
של שם מה שמגלה החכמה כו שם מה' הוא במלוי אלפין וכתוב ואאלפך ~~[illegible]~~
חכמה הרי ~~[illegible]~~ ששם של מלוי אלפין מגלה החכמה והוא הנשמה פעם
משמרת מבחוץ כמו במשה דבחינת אור מקיף ופעם מבפנים ואולי זה
שבקש ע"ה בקש קהלת למצוא דברי חפץ שבקש להיות כמשה ע"ה שהוא
בנה

הנה הבהמ"ק והקרקע לא הו' משלו רק הקנין והקרקע הוא הנשמה שמשמרת
מבפנים והקרקע אינו משלו עפ"י בקשו להיות כמשה להיות הוא הנשמה
להמקדש משמר מבחוץ כמו שמשה הו' הנשמה להמשכן משמר מבחוץ
כי גם בשלמה הו' אותיות מה שהוא חכמה שהוא נשמה כמו דמשה וכל
ועוד בק' כתב אשר דבריו אמת דכתיב ולא קם בישראל כמשה והנה
לשיטה ז"ל דבריו כמו שדרשו בישראל לא קם אבל באוה"ע קם וכמו כן
ואפשר לומר בישראל לא קם אבל במלכים קם ואולי עפ"י ז"ל דברי הו'
טעמו של שלמה שסבר להיות כמשה ואמר לו ודאי קרוא של לא קם שתינוקות
של בית רבן יודעים אותו ואולי ז"ל משום שרצה כן נראה ז"ל דבריו
כתוב ועשו לו מקדש ועשו ארון כך העניין שכל ישראל ועשו המקדש שהוא הנשמה
של המקדש שמה' כל העולם ובכל זמן ועשו לו ארון כן שהארון שעשה
משה לא נשתנה אף במקדש וזה והי' פנימה ואף במשכן הי' הארון
פנימה כי במשכן הי' שתי הבחינות נשמה מבפנים ומבחוץ אבל שאר
כל הכלים כתוב ועשית שמשה בעצמו עשה ואף שבאמת משה לא עשה רק
כל העם התנדבו ובצלאל עשה ונקראות העשי' על שמו של משה דכל פרטי
הכלים והמשכן ואמרו חז"ל משום שנתן את לבו עליהם ה"ל שלבו הוא נשמתו שנתן
את נשמתו שהוא הו' הלב והנשמה של המשכן והכלים שלכן אותם עפ"י נקראות
עליו ומה שאוקי' בשלמה אבל לא בזמנו ועפ"י כתוב ולא קם כן כמשה כן לכל
האותות ולכל המורא הגדול כו' והמגיד מפרש מורא גדול הוא מילוי שכינה
ה"ל השכינה שנגלה במשכן לא קם כזה כמשה שמשה משמרו מבחוץ אבל במקדש
אינו רק שהו' הנשמה מבפנים והוא שהקרקע אינו' הנשמה והוא של כל ישראל לא
של שלמה לבד והנה לפי ההנחה שלכל דבר יש נשמה אפילו לרוחניות ושלמשכן
הו' הנשמה מבפנים ומבחוץ והוא לגשמיות הבית ולכן הו' הנשמה מבפנים
כמו שאור נשמה וגשמיות ולהרוחניות שבהם הו' הנשמה מבחוץ הוא הארון
מבפנים ומשה מבחוץ כמ"ש ז"ל בתורה של גשמיות מצותיו הו' הפרה
נשמה שלה מבפנים כי מע' של פרה הוא מצוה קס' ובכלן יש רמח' עשין רלז:
והנה יש מכן הרבה שאינו תלוי במעשה רק בדיבור או במחשבה ואולם

למספר

להנחת אבן פנה לבהכ"נ

למספר עב' כשתעמוד על המנין נמצאין מנין המצות שלו קשורות רשומה והנה
מע' בו של פרה שהיא מצוה קס' היינו עם אותן המצות שגלוי גם בדיבור או
במחשבה והוסיף עוד פעם קס' הרי סה' שצ' והרי מע' הוא רמח' הרי עודף
שצ' על רמח' עב' שהם אלו שתלוין בדיבור או במחשבה ומה' ועוד שמצות פרה
הוא החיצון של מצות שתלוי במעשה במספר והרי הוא חוק של מצות פנימה
כנשמה שהוא מכפנים בתוכו באמצע עפ' אמר חקת התורה שחקוקה
וחסורה בתוך התורה באמצעה של מע' כי הוא מע' וחקוקה באמצען וגם
של נשמה מבחוץ לרוחניות שבה ועפ' מצותה מחוץ למחנה דוקא והנה
כבר נודע בשם האריז"ל שהעושה המצות צריך לידע טעמן של מצות בזולת
הוי כעושה כגוף בלא נשמה [והנה אמת הרמב"ם בתורה כתב דהוסק
וכבר כמו המפורסמים לנושב ובמקרא גם אני הדל ושבתי שאלו ואלו
דברי אלקים חיים] והנה לכאורה קשה בקושיא חזקה מה נעשה בפרה
שאמרו חוקה חקקתי ולא נודע טעמה כי למשה אפ' חז' שלא עשו פרה
לדורות לא קיימו המצוה כראוי והו' כגוף בלא נשמה ואין חוות חז'
להפרה האומנם של   משה במש"ש שאין ודאי טעמה הרי גם חז"ל
אמרו בה טעם תבוא האם ותקנח את בנה   ובמאו ובתחלו חתכו לומר
טעמים איש איש כמדרגתו שהשיג עפ' הקדמות נכונות מקובלו התלמוד
ואומנם עפ' דברינו ז"ל שהכוונה של נשמה של אור המקיף שלה שגדולה
מן הניקף שלה אינה משיור נשמות שגדולתה. הוא פנימה לה אינה מבין
איש טעמה רק משה כי הוא הוא האור המקיף מע' מבין טעמה אבל
אבתו לא הבין באבתו כיון שחסר בעשיותה הנשמה הגדולה שיש לה
והוא כמו נשמה לנשמה אבתו הלו כמו בשיור עניים שחסר לה
נשמה גדולה הוא כמת כב' בזו כיון שאין בה הנשמה הגדולה
שמחוי' הנשמה הקטנה אבתו הלו כגוף בלא נשמה אלא של כיון ~~שנשמה~~
שנשמה לו הוא אור המקיף כמו משה שהוא אור המקיף והרי משה
הוא נשמה לכל ישראל ומע' אנו מקושרים בנשמה כשאנו עושים מצות
פרה שהוא הנשמה של מדרגת משה וזה"ש ויקחו אליך ופירש"י לעולם
הוא

בס"ד

היא נקראת על שמך כי פרה שעשה משה במדבר כי רק מצותה לדורות
שהיא נקחת אליך לקיים מ"ש ויקחו אליך שנשארה רק שהיא נשמה לתורה
במדרגה שלך מ"ה וזו ההתקשרות של הטעמים הנגלים שמשיגים חכמי
הדור עפ"י הקדמות בגלוי התלמוד שורה על הנשמה זו הפנימיות אור
המקיף של מדרגת משה שגלוי טעמו למשה שהוא נשמה כוללת של כל
ישראל ועפ"י זאת גם בשאר מצות התורה היא רק שע"י שיש לנו התקשרות
במשה וכמו שלו נמשך משה רבו הוא הנשמה שמחי' המצוה אף שאינו יודע
טעמו ועפ"י אומר זאת חקת התורה שכל המצוה זו שהיא נשמה לתורה
בתוכה כמו שאמרנו הנ' ויכול לומר כי חוקת התורה וכשאומר זאת
היינו שחקה כי מסתעף גם לכל המצוה שבתורה כשתהי' חקה ואפלו שאין
יודע טעמה והי' גם נשמה בה ע"י שמשה הוא נשמה שלה אנחנו יש בנו
משה מניצוצין ומקח אפלו כל תורה שלנו והמס' הקדוש שאומר שהוא כגוף
בלא נשמה בקרבו זאת מצד עצמותה אבל מא' יש תקנה מצד מקרוב
שאנחנו מקרבים בתורה שיש לה מעלה שתוכל לקרוב אותנו ולעשות ע"י
שאנחנו קשורים במשה ושתקנה להבאות כמו שלא צריכנו לבוא בסוף
טעמי של מצות שמו שהי' גלוי לאור' שבתורה הראשונים מרן הזוה"ק
ומעתה נאמר כשם שאמרנו שלמה בקש שיהי' הוא למקדש נשמה גם מבחוץ
כאור מקיף כמשה ואמרו לו הקב"ה לא כן וכל כב' היה הדבר ממש
בטעמה של פרה בקש לידע טעמה של אור מקיף שלה כמו משה וזהו"ש על
הפרה אמרתי אחכמה שאומר שחכמה היא הנשמה שמגלה החכמה
ע"י שם מלוא אלפין שם מה' והוא אור המקיף מבחוץ כי א' היא הראשון
של האותיות ולא בתוך האותיות נאמר והיא רחוקה כו' כי כתיב
בדרך רחוקה לאהל' ואמרו ואפילו מאסקופת העזרה ולחוץ שהעזרה
היא תוך ורחוק היא מחוץ לעזרה וכל מה שהיא רחוקה לא בתוך אמרתי
להשיג היינו אור המקיף מבחוץ ולא התוך כי תוך העזרה אינו משלו כמו
משל צבור ואין הנפש של התוך משלו ועפ"י אמרתי להשיג אור המקיף
החיצון במקדש וכמו כן בטעמה של פרה ואמנם כבר ידע מימה

שחשוב

להנחת אבן פנה לבהכ״נ

שהשוב לו הקב״ה ז״ל מה שרצה באור המקיף שבמקדש שוב ודע שגם בטעמה
של פרה אדו׳ וכמו שסוים המדרש חקרתי ושאלתי ופשפשתי אמר הרבה
לשונות הוא עוד מקודם כששאלתי על אור המקיף של מקדש שאלתי גם על הפרה
ופשפשתי אבל מה תשובה בהתם ודענו שהוא רחוקה ממני שהוא אפ׳
מובן כפשוטו שאמר לו להשוות והמדרש שדרשנו בהק והוא רחוקה צחוק
אפי׳ לפשוטו לשניהם כיון שאין המקרא יוצא מידי פשוטו ואמנם אכתי
נאמר כמו שהקשיתי לדבריו הלוחו כיון שהמשכן הי׳ לו שתי נשמות
אלו מבחוץ ומבפנים וכן הפרה ואפי׳ חז׳ שלמה שעשה המקדש
חז׳ כאלו השוה הנשמה הגדולה הי׳ כמוך בלא נשמה עכ׳ מבוא
המדרש הנראה ותן ה׳ חכמה לשלמה כי במשה מצינו שאמר שנתן
לו הקב״ה במתנה וכיון שכל א׳ יש לו ניצוץ של ~~שלמה~~ משה הרי נתן
לכל ישראל התורה במתנה וכמו שאנו מברכין אשר נתן לנו תורת אמת
ואותו מדרגה של חכמה שהוא נשמה של אור המקיף כנ״ל בסוד ואולפק
חכמה נתנה לשלמה אפ׳ במתנה והוא ע״י התקשרות במקבל המתנה
הראשון כי ודאי כיון שנתן כח׳ למשה הרי הוא שלו ואחק ~~[illegible]~~ וכל
שוב לותנה לאחר והתלקמו גם בזה לעיין כל ישראל ואמרו שמשה נתן
עין טובה ונתנה לישראל אבל כאן דכתוב וה׳ נתן חכמה לשלמה אין
הי׳ הוא הנותן אלא ע״י שנתקשר במשה כי יש בשלמה כל אותיות משה
בסו יש בשלמה לא ניצוץ של משה לבד אלא כל ענינו של משה ועוד
אף שלא השוה האור המקיף בהשגה נתקשר בה קשר עצום בקבלה
והי׳ לו בכל אלה הנשמה בקבלה אם שהי׳ למעלה מהשגתו להיות
כמשה דלא קם כתוב ואחאו הכל והנה נאמר לשבח מעלה החוש שלמה
אשר לפנינו שהתנדב לבנות הבהכ״נ על קרקע של בהכ״נ הישנה
שהוא משל צבור שאין חשש לצבור וכפי׳ מצינו במקדש שהבהכ״נ
נקרא מקדש מעט וכמש״נ וגם במקדש שלמה בנה ~~מ~~ משלו והקרקע הי׳
משל צבור וגם לשלמה כח הבונה אין חשש שאין נשמת המצוה משלו
להיות כאשה מצוה בלי נשמה כי יש לו התקשרות במשה ואף שאינו
בח

בר הכא הוא ושהוא אינו למדין להקון טרמן של מצות כשאר לומדים עכ״פ ומכ״ש
לודע הסודות שבה שגם הלומדים אותם ויודעים רק אנחנו כלנו מתקשרים
כזה בהנחת היסוד להיות הקנין עולה לנחת רוח י״י שאנו מקשרים
בנשמת משה שבכל דור ודור משה שפיר קאמר יהי׳ בנין מקדש מעט הלזה
על הכוונה הולך זהו דמה שכוון משה במצות של ואשולי מקדש ושכוון
דבנין דבנין המשכן וכלוו ודוד ושלמה בנו דבנין המסוד והטפחות
של בהמק׳ הראשון ועזרא ונחמי׳ ושאר חכמים ותנהג׳ כבנין בית שני
והמתנדב זה שנדב לבנין הזה לא ניתנה הנשמה שהוא הקרקע במתנה
כמו שפורשנו הק ואלקים נתן חכמה לשלמה והנה הוא חשובו בנים ה״ל
דוואת אמרו תולדותיהן של צדיקים הם מצות ומעט׳ המצוה חשוב כבנים
וקמצוה זו עוד טעם ותורה על שאר המצות הנה המאוון דגל עיר
דוד כנ׳ בקמ״ש ואל ואומר הסרוס הן אני עץ יבש כי כה אמר ה׳ לסריסים
כו׳ ושמרו את שבתותי ואומר מה עניין זה לזה ובלכל שתכלית הבנ״ס
הוא שמקרב עוצ׳ הגאולה כי אמרו ז״ל אין ~~בוא~~ בן דוד בא עד שיכלה
הנשמות שבגוף ונשמה מולוד בנים מוצא הנשמות שבגוף וממהר
הגאולה וכששומר שבת הרו שלו נשמה יתרה וממשיך את הנשמה שבגוף
וממהר הגאולה ולכן לפי דברנו שהעיקר המשוך על הבונה הבהכ״נ
על קרקע של צורה הנשמה של המצוה ונתן לו במתנה הרי ממשיך
הנשמה שבגוף וממהר הגאולה ~~ולכן לפי דברנו שהעיקר המשוך~~
את״ ובמו שיש לו בנים חשוב והרי הכתוב מסיים שם [והעירני לזה א׳]
ונתתי להם יד ושם ובחומתי שמקרב הגאולה ומכ״ש זה שבונה
בית מקדש מעט ואמרז״ל מגולה כ״ט שעתידין בתי כנסיות כו׳ שבבבל
שיקבעו ~~בבבל~~ בא״י הרי עושה פעולת הגאולה ונזכה בקרוב ללכת בהכנ״ס
הזה דרך שאר בתי כנסיות שבחו״ל לארץ הקדושה ובזה לציון גואל ואמן׳
הדברים הללו הגדתי בתוך הדברים כי בשעת הכתיבה
נתאספו ענינים כי אין דהמדב׳ בלא חידוש ומה לא הי׳ פנאי בשעת
אמירה לסדר כי הי׳ בזמן קצר וכעת בכתובים יש קצת ארוכות
ובאון אבל עיקרן של דברים מ״מ כאן הגדתי שם במקהלות

לא״י ...

לחנוכה

וישב יעקב פר׳ מקץ (סוף) וכל הענין אפשר לומר ובזה כמה דקדוקים למבין מדעתו

ונאמר מקודם מענין חנוכה שבשבת זה חל יום הראשון דחנוכה ונקדים

ואחר, שידוע שאין הקב״ה עושה נס רק לצורך גדול ולפעמים למה לא סבב את

~~שיהי׳~~ שיוצאו (שיהי׳ לבן דוד) ~~[illegible]~~ ואחר כך ואיך שלא יצטרך לנס ~~גדול~~ של שינוי הטבע

~~שהי׳ מסבב שיהי׳ נשאר בקהל ה׳ ויאמ~~ שאינו לא הי׳ נס שלא כטבע רק השגחה

ממנו והשגחתו את מתמדת עמנו תמיד ונמצא זה שהופיע ההשגחה

גבורה למסור רבים ביד מעטים וגבורים ביד חלשים לא הי׳ שום נס

מיוחד דהפסק רק הופעת ההשגחה. ומה שאפשר לי הבל לומר דזה היו

דהפכה התורה הקדושה שבה ברא את העולם וכמ״ש (בב״ר א׳ בראשית) חז״ל והיינו שבהתגלות

מדותיו את שהוא התורה עושה את העולם. ~~שבהתגלות הקדושה את קדושת~~

~~לבאומות שיהי׳ להגשמיים שיעשו להתמדות~~ ולכן כל הויית העולם וכל

קיומה הוא ע״י התורה וכמ״ש חז״ל (בנדרים לב) אם לא בריתי וגו׳ חקות שמים

וארץ לא שמתי וכו׳ בעבודת התורה הוא כלה נסים וכמ״ש הרמב״ן הקדוש (כי פ׳ בחקתי)

כי עניני הטבע אין לומר שיהי׳ נגלה וראוה הגשמיים אם בחקתי

תלכו כו׳ ונתתי גשמיכם בעתם וכן להיפך והיינו כיון שהתורה

היא קיומה של ~~[illegible]~~ עולם וכפי הראוה מה לו הטבע אין נס הכל שוה לה

והטבע גופא נברא בתורה. ומעתה נאמר בדבר דענין חנוכה הנה מצות

נר חנוכה ~~כיון שהוא מצות התורה~~ אף שהוא מדרבנן אבל ודאי הוא ממצות

התורה ואמרו ז״ל בשבת דף כ״ג. בחנוכה גופיה והה״ל כל מצות דרבנן במ״ש

דברכות המצוות וצונו היכן צונו כי מלא תסור שבלא תסור תלוי כל המצוה

~~המצות התורה~~ הן רק שהי׳ המצוה הכי טמונה ומכוסה ~~באותו במצות~~ לא תסור

וזכו רבנן אז ונתגלה על ידם (מצות נר חנוכה) דוגמא שאמרו ז״ל בסנהדרין ח׳ בבנות צלפחד

שזכו בנות צלפחד ונאמרה (ונכתבה) פ׳ זו על ידן ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

הוא

בלאו דלא תסור [illegible] דרבנן נכללים [illegible] תלוי [illegible]

~~הוא מעין פרטי מצות המפורשות בתורה ושמש על כל הנסתר לכל הדקין~~
~~דרבנן כעין דאורייתא תקון~~. ומעתה כיון שבאו [הזמן] שמצוה זו של נר חנוכה ~~שהי'~~
נתגלה בזמנו הדור אותה הם שתלשלות ~~ירד בגשם שבאו להתגשמות~~
~~ירד~~ ונקרא [וחי] הנס של הפך [שמן] שבו, שעי' נתגלה אותה המצוה ושהוא זה
משל ~~לאושר בו השמש קרוב להתגלות התחלת להתגשם~~ [שעלה עמוד השחר] אילת השחר
והנה עד הדור נשתנה הוא באומת [בגמה] מצות התורה [כמו] המצונו במצות ~~פסח~~ חג המצות
שנה ~~שמפסח~~ [אילו] שהציל אותנו במכת בכורות מזה נתגלה [אין] המצות ~~פסח~~ חג המצות
התגלות התורה שהי' בשעת הקריאה הי' גם בקבוצה כן שגלה
את ~~מדותיו~~ שהוא התורה ברוחניות דק עד שנשתלשל לגשמי ונבראו
העולם השפל ואמנם המדות כאשר באו לגשמיות מן הגשמיות דחקו בהם
אבות העולם אדם ושת ומשותלח נח ושם ועבר כמו כפי בחינתו ועד
שהשכילו מן הגשמיות לרוחניות והשכילו ברוחניות ועד שבאו אבות
ושמעל אברהם יצחק ויעקב שהי' בחינתם דקה מאד והשכילו יותר
ויותר גשמיות וברוחניות עד למעלה למעלה ומסרו לבניהם עד שדחקו בתורתם
להיות להם דבקים עצמו מן הגשמיות אל הרוחניות ועד שנדפק
גשמיותם עוד בגלות השעבוד עד שנעשו ראויים להתגלות המדות
והוא התורה במצות מפורשות שהיו מצווים לקיימם מפי המצוה את
דבורו מה שקודם לזה לא היו מצווים רק על ז' מצות שהוא על דמיון
שנאמר בא"א שהי' לו בן משכיל מנעוריו עד שראה בו אביו אותות
חכמה מתנוצצות בו ~~בהצלה~~ כמעט מקטן והנה האב הי' עשיר גדול
והי' לו עסקים רבים מאוד והרבה ממונים הי' לו בעסקיו והנה מדרך
העשירים כשיש להם בנים נותנים אותם למינקת ~~חוץ לביתם~~ ומאחרים [להם]
והמינקות מניקות אותם ואומנות אותם עד [שיגדלו מעט] ~~בנים שש ושבע~~ ואח"כ
מביאים אותם לבית אביהם והנה הדרך של חינוך בן שש ושבע
ובפרט כשהוא בן עשיר ~~יקר ערך~~ ללמד אותו לקרות ~~אב~~ בספר עד"ש
ואח"כ כשמביאים לאביו ויודע לקרות אז לומד בדברי חכמה
בספרי חכמה ומדע ~~אז שיודע הקריאה יכול לו להבין החכמה~~

ואמנם

ואמנם עשיר זה הי' לו מקודם בנים אבל מתו אלך ואבלו לשון ולכן כשנתעך
למינקת לאומנת עד. שבע שנים צוה עכ"פ ללמדם קצת מספר ספר אב
~~ולא יותר~~ כי ידע ~~שאין רפואה ללמד יותר~~ שלא יקבלו יותר ואחר. כשהיו
בני שבע שהחזירם האומנות לבית אביהם הושיבם בעסקין אצל המאמנים שלו
~~שם~~ להיות [להתלמד] ~~מהמועדים~~ עכ"פ [בהמסחר] ~~על העסקים לחשוב על ספר אחד כמה יצא~~
~~מן העסק וכמה הכניס ואז משכילים מעצמם עכ"פ יותר לידע מה~~
~~תועלת יש בספר אב ומספר הי' ויודעים כמה נכנס בהעסק~~
~~וכמה יצא ואת כח~~ ואביהם [הי' תמיד טרוד] ~~אז להם לעשות כי האב דוסק~~ בחשבונותיו
העמוקים [ובהנפלאות מסחריו שבדומה] ~~ועצות מופלאות אין להבין עצות בעסקים וכדומה זה~~
~~ועלם כבר שאינו מובן ועוד אין להם מקום בבית אביהם~~ ואמנם
כשנולד לו בן הזה המופלא שראה בו אותות חכמה מהקטן ~~והנה~~
~~ודעת המינקת אומרים ותחלת הנער לדבר ולמדו מקודם ספר אב~~
~~ואחר לקרות בספר עד שיהי' בן שש~~ והנה זה ~~הנער~~ [הילד] התחיל לדבר
כשהי' ~~ואדם ואום~~ [בן שנה חדשים] למשל מה שאחר ~~הנערים~~ [ילדים] מתחילים לדבר בני שנה
או בני שנתים והבנים הראשונים האחרונים לא התחילו לדבר רק
עד בני ג' שנה ומה זה בעגום מאוד. ולה ~~כשהבה לבן חודש~~ כשהתחיל לדבר
[התחילו] ללמדו ספר אב' ודפוסי קבל האב' ולא המתין על המלמד ללמדו. ספר
רק מן לומד האב' השכל ~~שהאב' כתוב בספר והשכל~~ מעצמו בספר
~~ומספר~~ והשכיל מעצמו לדעת תכלות הספר שהוא ללמד חכמה ושוער
מעצמו תכלית החכמה להשכיל בעסקי אביו ומעצמו [השכיל באיזה] ~~שוער אותו אותן~~
~~העצות שעושה אביו~~ [אביו] בעסקיו עד כשהי' בן ג' או ד' ~~שידע~~ [השכיל] בעצות
מופלאות והאב כשהרגיש דק חכמה הגדולה של הבן הזה בא
אל בית המינקת ואמר לבנו [הלא תדע] שאני אביך ~~ואעשה~~ [ואני רואה] מגדל מעצמך
~~אותן העצות~~ [בחכמה] של ~~העסקים שלי~~ העסקים ויפה כוונת [בהבין] מעתה אני נותן לך ספר
שכל מעצמו אותן העצות שהשכלת ואני מצוה לך ללמוד באותו ספר ~~כל אותן~~
~~העצות ואם תתהלל מאותו ספר ואדרשך מכל פני~~ ותדע שבאותו ספר יש בו הרבה
~~מפורש בו כל אותן העצות שלך שהשכלת מעצמך ואף~~ אין קצה לחכמה

[הרבה עצות, מעמיק כו]

וגו'

כו וכל שנתגלה [illegible] בו יותר ויותר ונתגלה לנו מצוות [illegible] ואחר שמה [illegible] לכאור

התגלו אל דורות תורה נפלאות מאותן המצוות ע"ין בדרך התנהגות העוסקים

אלו ואיך אלפי קדרם [illegible] הממונים שלו העוסקים

עושים חול מה שברצת [illegible] שמודה לראי

ולא נאריך בזה נמשל מוכן שעד [illegible] לא נשפו רק ז' מצוות לפני שזאת שיקבלו יותר

ויותר [illegible] שבעולם שבוים לעולם שאחר [illegible] תסודו

ואהע שקיומו ז' מצוות יש לפניו חלק לעוה"ב כפסק מדרגתם [illegible]

[illegible] וכל זאת שהשכיל קודם [illegible]

ותי שגם מרדן אחרון [illegible] בדרכיו ופאט שו ידעתיו של [illegible] בית

[illegible] התורה [illegible]

אחרון ושמרו [illegible]

[illegible] ואת כל [illegible] דרחנות רוח מה שמשתלום

עתה בדרונת שמורה. ואמנה [illegible] מצות דרבנן [illegible]

[illegible] להתגלות [illegible] ואמרו [illegible] מוסא

כלו רמוצאו באורותיו [illegible] מצות דרבנן להתגלות בקדה נס עמה

כי התורה הוא כפלוים דרווה [illegible] ונברא [illegible]

בטבע שנבראות [illegible] ובין [illegible] שהוו [illegible]

מתמוד דבריווה נבראה [illegible] התורה הנגלות [illegible] שמתמודד [illegible]

הנסים שאונם מתמודים נראה שנבראו עו' מצות דרבנן שלא נתגלו

עם התגלות תורה הנגלות [illegible] מתמודים [illegible]

שאונה [illegible] ולכן י"ל שעד' מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות

[illegible] מצות עשה שהזמן [illegible] שאונו מתמוד [illegible] לחלק [illegible]

ונוכל לומר שמצות דרבנן [illegible] באותן [illegible] שהזמן. והנה אמרו ז"ל

[illegible] שהוא [illegible] כבתב חלוקה של עולם [illegible] שמתמוד קיום העולם [illegible]

המצות שנעשה שהם קיום העולם המתמוד [illegible] שנעשה

[illegible] לחדש [illegible] שהוא [illegible] מחודשת [illegible] פטורה מתמוד

תורה [illegible] מצוה מיוחדת מחמת שכתוב [illegible] ואמרו ז"ל

שכל מה שמשמש. ויותר מוצאו [illegible] חודש הוא [illegible]

[illegible]

[illegible]

שעור

לחנוכה

בדבר נסו וזהו מעלת ת״ת על המצות שהתלמוד מביא המחודש וזהו
אינו שייך באשה ועי׳ אמרו שבמצות שמצוה בה חייבת אלא ה״ל שתלמוד
רק בדבר שחייבת בה ולא שתחדש מה שאינה חייבת כי זהו לא שייך אצלה
ועי׳ ע״ל שעי׳ שרה ורבקה שהן עקרות לא נתייחד הדבור אליהן בהתגלות
הנס שנפקדו רק ע״י בעליהן שאמר ית׳ לאברהם שרה אשתך כו׳ ובפ׳ ויאמר אליו
שוב אשוב אליך כו׳ וברבקה כתיב ויעתר לו ה׳ כו׳ ודווקא צ״ל לא לה ולהדרוני
הוא הטעם משום שאשה לאו שייכה בנסים מחטא חוה והן אמת שאמהות
הקדושות כל מעיינם הי׳ לתקן חטא עץ הדעת ומן האבות כנודע ובאמת
נעשה להם נסים ועי׳ כתיב וה׳ פקד את שרה כאשר אמר כו׳ ומ״מ
לא נתייחד הדבור בזה להן ועי׳ בזוה״ק כאשר אמר ופירש שאמר לאברהם
שתפקד ועי׳ וחשוב שזהו שכתיב ויחשבה לו לצדקה ותולה לגלות הצפונים
לבוא לכך ~~זכות~~ חוב ובפרט שלמדו חז״ל מחנה שהתפללה צ״ל בלחש ואף
מה חודש הי׳ עלו בתפלתה כיון שכן הדין להתפלל בלחש ומה בנה לחוד
ואמנם לפדרוני י״ל משום שאין שאשה שייכה בתפלה אלא בתפלה הקבועה
וגם להתפלל על דבר שאינו נס לא שייך לאשה כאות ועלי שעור מתפלתה
ביחידות ושמאריכה בתפלה שעוד שמתפללת על דבר גדול דוגמת נסו
וזה אינו שייך לנשים ועי׳ חשבה לשכורה ואין חוץ מרבקה שהתפללה
גם על הנס ליתן לה בן ובמ״ש צ״ל כן עומדת בצלאות זה ומתפללת כן
שלא הי׳ מחמת שגם ויצחק התפלל שבאמת אישון לה נס רק שעונין לה ע״י
איש . והאי השודה אשה קשת רוח אנכי ע״י וצוותו חוץ
לגברו אף שאין שייך לו ובאמת מרוב שיחי וכעסי דברתי כו׳ שאינו וכו׳
שאינו שייך לו רק מה אינני עושה עבירה בזה ובזה״ש אל תתן כו׳ לבת בליעל
וע״י ברכה עלי ותתן כו׳ שלתך ואמרו צ״ל באמת שנפקדה ע״י ברכתו של
עלי ואמנם באמת כתיב שאומר אנכי האשה הנצבת עמכה בזה
אל הנער הזה התפללתי ויתן כו׳ שאלתי כו׳ הרי שעי׳ תפלתה בעצמה
נפקדה ואמנם י״ל שבאמת הוא הנותנת שעי׳ נשמע תפלתה אחר
שנתגלה מתפלתה כו׳ ואדרבה עוון תפלה שאמר שתתקבל תפלתו

מצפורן

מאכורין עונותיו וכן אמרו על המוסר נפשו ובוטח שעושה לו נס אין עושין לו נס
ועפ"י זה שמתייאש שלא נשאר תפלתו ואזי תפלתו מקובלת ועל זה אמרו
ואתן כו שאלתו ופתאך חסר והוא מלשון הסרה עפ"י כמו ושל צרתך והיינו שרומז
שעי' שתפלתו סרה ממנו בדעתו שלא יקובל אז נתקבלה וכן אלו אומר לה
שלחן חסר שבכוון עפ"י מצה והכן ועפ"י בזמות אף שאמר את תפלתה מ"מ
לא ענה לה רק בזמנים אלו ובאש על שנפקדה מברכת אלו ועפ"י אמרה אני
האשה הנצבת עמכה כו' שהיינו האני דפקודה כו ואני ואני תסתיים
ולכן נ"ל שעפ"י צדקה שרה לאמור כו' לפי שנתעלמה מן הנס וזה גורם האז
כמסור לה ואתר ואמנם ספר לאוהו' צרופה לסוד כו כבר נפקדה והפי'
ות' למה זה צחקה שרה ה"ל למה לוקצה תכלית צרופה הצחוק ועפ"י כתוב ואמר ח"ו
אמורה ככה ובאמרת הרחמים כו לאו הו' קפידאו באמורה כו חק לעלות שאף
שנה לשום סוד דהדבר כו הופלאו מה' דבר ה"ל שאני עדיין מכוסה התשובה
כו שפלאו הוא לשון מכוסה שהוא' צריך עוד סוד של תפלה אבל כבר היא
בהתגלות למועד אשוב כו' ולשרה וראה אותו וחשב עון לעשות צחוק במקום
שאין צריך ועפ"י אמרה לא צחקתי והשיב ות' לאו כי צחקת ה"ל שבאמת אין אתה
צריך לכחש מחמת יראה כי אין בזה עון והשאו אותה לומר שצחקת
כמו שאין צורך בדבר והבן וכן אחשוב דמה שאמרה בהגדה לדרך אפס לאו
תהי' תפארתך כו' כי ביד אשה ומסור כו' ה"ל שבאמת ביד אשה והי' בזמן כנס
כך שכל נס שביד אשה צריך אמצעות וסוד של אש גם ועפ"י לאו תהי' תפארתך
כי העיקר יהי' ביד אשה ועפ"י צריך לך רק לסוד אבל אין אתה העיקר והנה ~~בדבר נס~~ דהנסים
יש שלשה בחינות ושייך נס שהקב"ה מסתיר את האדם מן הטבע שלא ~~ידעו באופן~~ ויש ~~בדבר~~ עניין נסיו ~~עוד~~ ואחר ~~בעמדה~~ שאנו מסתירין באופן מן
הטבע ואמת אנו שולט בו ~~בהטבע~~ המציון ושעוד נס ואחר ~~שאמרות~~ [illegible] ~~הטבע~~
~~אמנם~~ עד שאנו ~~הודאה~~ ושלשה אלה לפעמים נכללו בשור של פגעים אמר
ונגע לא יקרב באהלך. הרי נס ברמשע שמסתיר באהלו מבלי לבוא אליו
הנגע אף שבחוץ תגמות ואמר כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך
על כפיים ישאונך פן תגוף באבן רגליך ... כשולך בחוץ ושם הנגע
ישנהו

שמות

ושאהו על כפיים ושמרהו לבל יגיע בהנזק והשלישי אומר על שחל ופתן תדרוך שמשול על הנזק כלו עד שלא יצוק והנגע והפסק לגמרי והנה אומרים שחלק שנאמרה לישראל הנסים הוא מחלק התורה שהצ' ~~הלא הפסח~~ והנה המצוה ראשונה ~~שבכל התורה~~ הוא החודש הזה לכם והוא מה שהצ' ~~דהא~~ ואז נצטוו ~~נאמר~~ ולקחתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בוקר הוא. ענין נס הראשון שהסתיר ית' לישראל במצוה זו בודאי ופתיבה לבל יתן המשחית לבא כו' והפסוקות והפקדון דהמצוה זו שהוא עוד יותר דבחינת אוני מתמידת כמו שהצ' ועוד יותר שהוא חודש והוא יושר לרצו אור אור ויצאו ממצרים כמלאו הספרים דלקמן להחמיץ ואכלו מצות ממצות הפסח שהו' על מצות ומרורים על הצורות היותר וכמ"ש זכרתי לך חסד נעוריך כו' לכתך אחרי כו' וגם צדה לא עשו להם סגולה עוד יותר נס שסבבם בענוה אשר נותן בחוץ במקום שהו' נחשים ועקרבים ומצרים מצד זה וים סוף מצד זה לבל יפחדו מן ההיזק בחוץ אף שאינם מוסתרים באוהל וזהו נס השני ואומנם כשמוסיפים עוד חודשים לא רק דבקות וצורך דאותו מצוה רק חודשים וגלוים דתורה מז הוא יותר והוא ענין נס השלישי שגוף ההיזק נמחק ואינו מצוי כאשר הו' בקי"ס שבאו ישראל בתוך הים והים לא הזיקם ונהפך ליבשה והוא ע"י החודשים שחדשו בני בתורה וכמ"ש ז"ל על מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו כדאיתא הוא באומרה שהאמונה די שיבקע הים לפניהם שעד' האמונה וכמו שאז"ל שקפצו עד צואריהם כום כי התוספו חודש באמונה מלבם עד שקפצו עד צואריהם וכו' הו' ענין נס השלישי והנה פסח הוא על ענין הראשון שהו' לישראל שפסח דו' על בתיהם שהיו סגורים בבתיהם ולא המשחית לבוא. ולכן אומר מנהג ישראל תורה הוא שהדרך לסגור הבית באותו הלילה אף שאורדה מנהגם קדום הוא לפתוח הפתח ופן שלא לסגור ונועל הדלת בבריח חוץ ~~כל אותה הלילה באמת~~ ~~ומנהג כאומרו~~ כמ"ש בשו"ע סי' תפ"א ס"ק ב' על שהוא ליל שמורים [ומה שמקישין הדלתות נשתרבב מגלות דם שהו' בזמנים ששלטו הגויים וכמ"ש דזה האחרונים מה ממ"ש ג"כ מה שנוהגין ישראל מספק ית' שיהא המנהג עפ"י תורה

הגה מבואר הוא על דרך ... 161: ... אברהם ... בבא: ... ח"ם

ג)

תורה שבאמת קודש' כולהו אותיות סגורים באוהל בל וכן המשכות כו' ומוציאים
לחוץ וישבו בסוכות ענני הכבוד אלו הגינו להם במדבר ונחשים ועקרבים
שבו והמתקת הדין שהי' לובשה ועד מקושים הדלתות ופותחים הפתחים
תרומה] רק לעשות חג מיוחד לפסח והספק אזי עד צוה ה' לעשות חג
~~המצות על נס בראשון וחג מיוחד חג הסוכות לנס השני ונמדד נס השלישי~~
~~שהרע ומתק לטוב הוא חג העצרת שמה שהרע נמתק לטוב נקרא נעצר~~
~~שהרע נמשך לשורשו רק שבכח נעצר ביד חזקה לטוב שהעצורה ביד חזקה~~
~~חוץ להרגלו נקרא עצורה וכמש כו עצר ה' בעד כל רחם לבית אבימלך~~
ואמנם יש שני ענינו עצרת עצרת של חג השבועות שנקרא קדשה חג עצרת ושמיני
עצרת נקרא עצרת והוא לפי שעוד אולן דפו. ואמר ~~בזה גופא~~ מה' המצוה
של הצב' ~~גופא~~ מסבבת הנה של הסתרה מן החוצן שבה גופא הוא כמו
שאמרנו שבתורה כלו נפוש ודבר שבהצמן אחמיו מסבבת גשום שאינם
תמידים כמו שהצב' אינו תמידי ואמנם גוף המצוה שהוא גשמיות הוא
רק לבוש לסודות שבה ברוחניות עד מסתורו מן החוץ כו הדוקרת
הוגו בה ההסתר והסוד ואמנם מה שהצרוצת שהוא הוספה מעין
המצוה שהוא כעין הקפה לה להמצוה הוא כעין שיוצא לחוץ ומגין של
מפני המזיקים ואמנם מה שמוציאין חדושים שהוא שמגלה מה שנסתר
דתורה הנה ההסתר גופו אף שבה חומת פשוטו לפי שנסתר בו ענינים
רוחנים אעפ' שנתגלה בעולם הגשמי בכחים רוחניים וכן מה שמוציאין
חדושים הוא כו יש רוחני ורוחני לרוחני עליון שיעור ומה שקרוב להתגלות
הוא מהרוחניות הקרובים לגשמי אך זה ואולי עוצם הקדמה שלפו שבעולם
הוא גשמי ועד סובבת בכחים ויתר גשמיות שיש בכחים מזיקים
המסבבים העולם וחיות מניצוצי קדושה שיש בעולם הגשמי ולכן כשמתגלה
רוחני בעולם זה יתגבר שיהי' בכחים מזיקים וטומאה ומצד סגולת הטבע
הענין ואחרי שההסתר בא להתגלות וכל התורה הוא אחת במקורה
לכן גם הניצוצי קדושה שבתוך הטומאות בזוים גם להתגלות ויוצאים
מן הטומאה ונשאר הטומאה בלי חיות ועד המזיקים שהם כחות
הטומאה

שוה

הטומאה והצאים נק' נשארו בלו חוות ואונם מצוקים כלו ואל שחל ופתן תדרוך
ומזה גם התורה שאינה תלוי בזמן גרמא שהוא חוות וקיום לטבע הבריות
ככל מה שיו"ד החודשים בחלק התורה הזה נגד ושמצוות נסו שמוציא
נק' מן הטומאה ועכ"ז יש ב' בחינות עברת אחת להחודשים הוצאים ממש
שהצד ואחת לשאר חלקי תורה ומסתברא שבשבועות שהוא חלוק בזמן
מיוחד הוא לבחינת החודשים של הצד וסוכות שבשמע"צ שאינו חלוק לזמן
מיוחד נגד החודשים של התורה שאינה בזמן גרמא ועכ"ז אינו חלוק
בזמן רק דבוק לזמן וכיון שהפנים של המתקת רע בטוב באמצע חודשים
של התורה אינו מחלק ~~שאינו בזמן גרמא ועכ"ז אינו חלוק בזמן רק בקום בזמן~~
ושאין שאינו הזמן גרמא וכן גם הצדורות של חלק שאינו הזמן גרמא גכ"
ועכ"ז יל שמצות חג הסכות שהוא מחמת הצרוצות והצחוצות ושה'
הפנים בחוץ שבהו מצות סוכה לצאת החוצה ושה' בהמצוה של הצד שאפו
עמורת מצות כי לאו חמץ וכלל בו גם באותו החג מצות הי' אונים שכלל
בעלי תורה ומצות ובעלי מצות בלא תורה וכן להוסיף ולא בעלי תורה
ולא בעלי מצות שהם באגודה אחת כמו שאמרו במדרש והוא לאגוד
עם הצד ובין לא הצד דוחה ומזה כיון שנאגוד דוחה ע"י האגודה
בו יש מצוות חלק הכוס הראשון שהוא להסתיר באופל מן המצוק
צוק לחלק התורה הנגלה שאין הצד ועכ"ז בגו דפסח שהוא בחינת נס
הראשון לחלק התורה השבצ"ג להסתיר דבות מן המצוק וזהו לא
ירוה כי חמץ שהוא המצוק רק על מצות ואפלוהו שהוא הקדושה שאין בו
רואיך בו המצוה לאופל וגם על מרורים שהמרה הוא ענין המתאומד כי
ד' מרור המקוננים האודם והם ד' לאומות ד' יסודות של קיום העולם
~~שני חלקי הבנים אלו [illegible]~~
~~ולכן שבדתו וחוותו [illegible] של פגרים שהקאותו בסופו של המצוה~~
~~שש ג'-נפשות אלו והם נאה לאו יקרב עד של פסוקים כי כן התורה שר~~
~~על שחל ופתן תדרוך כי ככל יש בראשו [illegible]~~ כי הוא
וצולך כי באוברתו וסק לך הוא (נגד חלק) הראשון שלא יקרב אליו בבחרע
כי לא תירא מפחד לילה מחץ ויען הוא (נגד חלק) השני שאויך חץ והכפחד
לילה

לחנוכה

לולא אתה את תורתך כולנו נצרך לך והשלושה הוא ופלא מצדק אולם כי שהמצוות יחות ושלמות רשעים תבואה כי ולכן ממנו עלך ונשאר מת ורבו קלב ~~כי אתה מקום~~ אומר לד' מחסי ומצודתי כי בחנה החלוק דין מחסה למצודה יל שהחסד הוא שחס קודם שבא הרעה ו[illegible] אוך לא ונחוס אל נגעה כי והוי קודם שבא הרעה ~~והמצודה~~ והמצודה הוא אחרי שבאו הרעה עושה לו מצודה להציל אותו שצודה נפשו מן הרעה והוא מלשון כי יצוד צוד ומעתה החסד הוא תמיד זה ואינו בזמן ואל המצודה הוא אינו תמיד רק בזמן כשבאה הרעה ובהשאומר לד' מחסי ומצודתי כי שכולל ~~[illegible] שאינו ע"ג שהוא השתנות אחת~~ ועל אמר אלקים ה' אבטח בו

אף בשעת מדבר שמדבר אינו מתמיד כי עולם חסד יבנה אבטח בו לעשות ג' נסים אלו כי הוא וצדק כי כולל ואחר מפרש כי אתה ה' מחסי הל הל שהד' הוא מדבר שהוא מתמיד עם חופלו בשעת מדבר ויש השתנות מדבר כנודע [illegible] הוא מחסי שהוא מתמיד וזהו שמסבב גלגלו ומניע שינוי לא תאונה כי וכלל ~~ואל המדבר והמצודה [illegible] החנוכה [illegible] ולכן~~ .החנוכה

נס חנוכה שהתנוצץ ע"י שהיונים הערלים הולו רצו לבטל מפני ~~התורה~~ חדש שבת ומילה כנודע והם מסרו נפשם על כנודע שאמרו למה אתה [illegible] לסקל על שמלתו את דין ורצו לבטל מהם התורה שאינו מעי' שהציל ומן חדש שבת ומילה [illegible] מעי' שהציל להוא שמסרו נפשם [illegible] עשה להם ד' הנס דפך השמן לכן [illegible] ~~[illegible]~~ ~~חידוש מצוה של נר חנוכה שהוא מצוה דרבנן מעי' שהציל~~ והחידוש זה הוא התגלות המצוה שהן טמון בחלק התורה של מעי' שהציל שהוא בחינת ~~הסעודה~~ ושמונה עשרת הסמוכה לה כנ"ל וזה השתלשלות אחר גם החלק שלמצות שאין הצלה ולחדש להם נסים השלשה הנ"ל משני הבחינות הנ"ל וכן הוא בדומה בנס חנוכה שהי' כל הכל בחנוכת שהסגירם [illegible] בתוך ביתם [illegible] ובאו אויבם עליהם למלחמה לחשמונאים ואחד' ויצאו לקראתם החוצה ועשו מלחמה עמהם ולא [illegible] מן האויב שם ואחד הכניעו האויב עד שהכריעו את שהם ונתן [illegible] אויביהם [illegible] בהודאה כשעמדה עליהם מלכות יון הרשעה להשכיחם מתורתך ~~ולהעבירם~~ הוא התורה שאין בזמן ולהעבירם על חקי רצונך הוא שבת ומילה שהוא חק. שהחק הוא ענין קבע ודבר המתמיד

נ"ב: [illegible]

ותלמוד אינו קצוב כי אין לו שיעור והפאה אף שאין לגוף המצוה תכלית אבל
יש לדמיו קצב ושיעור שעולה עליו דמים אלו בזולה ושבת הוא משבת לשבת ואמר
ואמר ואתה ברחמיך כו' רבת כו' ריבם דנת כו' דינם נקמת כו' נקמתם
לדוגמת הפרשה בחנוכה שרק את ריבם היוני שלא הי' ישראל צריכים לריב
רק הוא ית' לישראל הסתיר בתוך ומפליהם לבל וחוקו דנת כו' שדין הוא
דפני דבר שעשו חוץ ולא נתן ית' לעשות להם נקמת את נקמתם שהנקמה
הוא שמחללו הנופים להמיקוצ ופי' מהשתי בחנוכת מבחינת מצות שאינן
הצע שדב שלעה ואלו עד' ואמר מסרת גבורים כו' שהגבורה הוא ענין מתמוד
סטבעו ואמר מסרת שבמה שסיום פתח בחלוקה השלישית והחלוקה הגבור
ומסרו שהוא בחינת אל שהל כל תבררו כי מסורה הוא מאד ורבים
דוה מעט עד' לא ואמר עסרת ואמנם הוא זה שכתב ורבים אז' אלף
שהמדף ומברוח אונן נמסר בדפו ואוגד אלו רצו שהוא ושנים ונוסו
הבבה שמנוסו כו' והוא חלוקה השנית שרודף ומנוסו בחוץ שהנוסה
אינו בבות ומנוסו שלא וצוקלו ואל הראשונה ואמר וטמאים ביד טהורים
שהוא הטמא אם בא בבות הטהור הרי נטמא הטהור שמטמא באוהל
אלא הכוונה שמסתיר הטהור בבות כל ונקרב אלין הטמא לטמאו והוא
המסורה שמוסר הטמא ביד הטהור שלא יעשה כמזמתו לטמאו רק מסגירו
בבותו ושוב ואמר בחלוקה הב' בבחינת הצע שאינו תגור ואפ' במה
בסיום פתח שעתה קאי בחלוקה הראשונה שמסגירו בבותו ואמר ורשעים.
ביד צדיקים שכבר ואמרו הקדמונים שרשע אינו רע כב' כמו רע ועפ'
ניתן הש' שהוא אות משם הקדוש בתוך הרע לומר שאינו רע גמור ושאינו
רע גמור אינו תמורה ולכן לדוגמת חלוקה שאינו תמורה ואמר ורשעים ביד-
צדיקים והנה זהו מבחינה שמסגיר הצדיק בבותו שלא יבוא אליו הרשע
דכתוב ואשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים הרי הוא שמסתירו מפני
הרשע ואל הבחינה השני' ואמר וזדים ביד עוסקי תורתך משום שלם
נאמר באשרי שסיים כי אם בתורת ה' חפצו ובתשו כמחשום
ה"ל אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים כמ"ש ה"ל זה השואל למלך
ודאי

לחנוכה.

ענין חושך דלמא ופותר בהשגה מי שבתורת ה' חפצו שהוא עד שאור הו'
רק מפתחיו מצוות ונכרוך לועבו עד דף וכו' שנאמר מצוה תשמור עליך
עפ"י רשות וזהב ולבוש בזה דוסקי תורתיך שהכת החולצה אלו והיו מן הלבוש
ואם לוקות הנק תמח ולך עשות שם כל שהוא שלקט נק' מן הקליפות והוסיף
מטומאה קדושה בחוצות וקח מצולל ונשלו לו שם גדול וקדוש והיינו שנתגדל
הקדושה ע"י הנק והו' טהור מטמא והכן וכד' הו' עבור עמק ושרול שעשות
תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה שקנו מעלה גדולה שנתגלה להם מצות
חנוכה והנה עפ"י כל מש שמחמת הגזירה האחת והשתלשלות שאין אוך
בחלק שאין הצג בחונת מד' לגוורה ז"ל גם בנשים כן שאינו בחלק הצג
מה שילה בחונת הנסים ונסתר מה שבתחכו לגדול אך בזמת לנשים לאו
שאין גזירה אחת וכמו שאמרו ז"ל שנשים לא היו בערבות ושלא נכנסו בברית
עד אין שאין גזירה אחת והכן נאמרה לפני זה קודם מת שעדין לא נכנסו
בברית עד לא שאין אלו הנסים כק בחלק שהצג והותר שלם בחלק
הזה הוא חוץ בחדושים ושלא מבחינת נס השלוש, שאמרנו ושבזה מוצא
עוד עפ"י תרווה שאמר ה' לאברהם לך לך הל' שתלך במה שתוסיף מדרתך
חדושים בענין הזה וכד' דאברהם כי ידעתיו אשר יצוה בניו כו' ושמרו
דרך ה' שהשמירה הוא משמרת ותוספה וכמ"ש ז"ל עשו משמרת וכמו כן דקדק
אולר שמע אברהם כו' וישמר משמרתו בפנים הזה בא לו הנס שאמר
לו כל אלה ההבטחות שנאמר שם שהם נסים וע"כ בחלק זה הוצאו אברהם נק'
מבין הקליפות ונעיר גחוש שהיו הוצאות נק' וכמ"ש ואת הנפש אשר עשו
בחרן וכד' בגמרא ולך לך כו' ואת הנחה שפירשו לך לך גד' כל וכתיב
ולכנו שניהם יחדיו שפירשו ז"ל בלב אחת וכמו שאברהם הלך בבחינה
לגלות חדושים לעשות משמרת כמ"ש ויצחק וכמ"ש כי ידעתיו למען אשר יצוה
את בניו כו' ושמרו וכו' ועכ"ז אומר כאן דפרשה אשם ועקב באורך מאורו אבנו
אומר שעשה ועקב ושובה עפ"י שאמרו ז"ל ויאמר כה' מאורם של אבותינו
לתוספה ושובה מהם ואומר כאן שעשה ועקב ושובה באורך מאורו אבנו שלשון
מגורו הוא מלשון חדוש שמולדים וכמ"ש גור אחר

לשבועות

שגיא

לא יודפס

לשבועות

בפ׳ יתרו כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל כו׳ אשר עשיתי למצרים כו
וכל הענין אפשר לומר וביותר כמה דקדוקים למבין והנה חג הזה נקרא חג
השבועות ונצטוינו לספור ז׳ שבועות בספירת העומר ולחוג אחכ׳ את חג השבועות
ועניין זה מהנה יש שבעה ימ׳ לישראל שבת ופסח ועצרת ר״ה ויה״כ וסכות
ושמיני עצרת שהיו רגלי׳ בפנינו בזמן ונראה שחג השבועות הוא כולל כל הימים
הטובים הללו כי אמרו ז״ל (ירושלמי שבת פט״ו) לא ניתנה ~~תורה~~ שבתות וימ״ט לישראל רק כדי שיהיו
פנוים לעסוק בתורה וכיון שבשבועות ניתנה תורה הרי כוללת כל החגים שניתנו
רק בשביל עסק התורה ואמנם לה בין זה גופא במה שלא ניתנו שבתות וימ״ט כו
רק בשביל לעסוק בתורה הרי מפורש טעמם שבת בשביל ששבת ה׳ ופסח
בשביל יצ״מ ושבועות על שספרו הספירה ויום מת׳ ור״ה בשביל שהוא ראשית
השנה ויוה״כ שמכפרת על עוני האדם וכו׳ שבוים זה ופסח
וסוכות עש׳ ענני הכבוד (ואין לדבר זה השייכים) ~~ומה זה שמוסיפים עוד~~ כדי שיעסקו בתורה ואמנם
כל דמה שנראה על הדבר לצוארה אחרי שקיים אא׳ כל התורה כלה עד שלא
ניתנה ומסרה לבניו וכמפורש בכתוב כי ידעתיו כי אשר יצוה כו׳ בניו כו׳
ביתו אחריו ושמרו דרך ה׳ וכן כתוב עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור
משמרתי מצותי חקותי ותורתי וחז״ל דייקו תורתי לשון רבים שתי התורות
שבכתב ושבעל פה ~~ואמנם~~ (ואפי׳) מלה שקיים אא׳ אפילו ער׳ תבשילין וכל זה מסר לבניו
וכמו שאמרו ז״ל מעולם לא פסקה ישיבה מאבותינו (שגם) במצרים היו להם ישיבה
וכן ~~אהבה~~ (זאת) שהקדוש ית׳ לתת התורה כלה המעמד הנבחר והנורא ואם
שנאמר שבשביל שעד הנה לא היו מצוים ועומדים ויוצ׳ הו׳ מהם שנתרשלו
בקיומה אחרי שלא היו עליהם חוב ~~ועד שאמרו ז״ל שטען אברהם הללו רשע~~
~~והללו הם וזהו~~ (או לפי) שגדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה ורצה ית׳ לקבוע
עליהם חובה הר׳ די שעושה בוד מצוה נפשו או שמחה בעצמו ולוצר להם דיבור
אחד צוות התורה שקבלתם מאברהם אביכם ושמרתם אותה מהיום
שלא פסקה מאבותיכם במצרים הוא אשר כיון אברהם בחכמתו ורוח קדשו
לדעת כמו אשר כתובה לפני במרום ואתם קבלו עליכם חובה ואמנם מה
שהעבוד זה הוא כוש נבון במש״ל את צוות תורת הגולה כל העוסק בפ׳
עולה

לשבועות

- עולה כאילו הקריב עולה וכן אמרו המחשב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה גם אמרו מי שבא עבירה לידו ונמנע ולא עשאה כאילו עשה מצוה. איך הוא הדבר ומה הוא כך ז"ל משום שכתוב בתו' זה אומר ותבו שאומרו
- והנה הוא כאילו עשאו ובפי' רש"י על הפסוק אשר נתתו שאעפ' שלא נתנה עדיין משום שגמרו והנה כאילו כבר עשאו ובפרט בפשוטות משום שהוא והנה הוא למעלה מן הזמן והמעשה והוא מקור הכל הדיבור והמחשבה והכוח ומדתה כשאומר הקב"ה לעשות מצוות או תפילין וכדומה ולהקריב עולה הרי כאילו כבר עשאו רק משום שחלה דין שאנחנו נעשה ולכן אף שהמצוות והתפילין והעולה כבר עשאום אבל אנו אין לנו חלק בהם כל שלא עשינו אנחנו ואמנם אם מחשב לעשות הרי יש לנו חלק עכפ' במחשבה רק שבאמת רצונו ית' להיות לנו חלק במחשבה ובמעשה אבל כשנאנס ומוכר' לעשות הרי אין המניעה מצדנו לומר שהרחקנו אחד מהמצוות שכבר עשאום במאמרו שיהי' לנו חלק בהם כבר אנו רוצים לעשות ויש לנו חלק במחשבה וגם במעשה אחרי שאנו רוצים
- זה דומה כמו המגבי' מציאה לחבירו שקנה חבירו (הש"ע דף ח') כל שרוצה
- חבירו לזכות בה אבל אם אין חבירו רוצה לזכות בה ודאי שלא קנה ולכן הפשט' שפורש לנו לעשות מצוות והם עשאום במאמרו רק שאנו שלנו עד שנעשה אנחנו ולכן לא יקנה לנו במאמרו אחרי שהגבי' ית' מציאה זו רק באופן זה שיהי' שלנו כשיגיע לידינו אבל אם אנחנו רוצים לזכות ושיגיע לידינו רק שאי' מחמת אונס הלא מה שהתנה ית' שלא נקנה אנחנו רק כשיגיע לידינו כדי שנתפוס אנחנו
- עשייתה כי אם תצדק מה תתן לו כתוב ואינו רוצה רק טובתינו וטובתינו הוא שיהי' רק המעשה של ידינו אבל כשנאנס זכה עבורינו ונקנה לנו המצוה כאילו הגבהנה אנחנו וכן העוסק בתורת עולה הנה ויש לנו חלק בעדיין
- זה אינו קשה שעבודה הוא כמעשה שבקומת שכתוב הוא מעשה ועכ"פ הוא כאילו הקריב עולה כי העולה כבר עשאו' רק שמה' מעשה ממש עדיף ועכ"פ כל שאפשר להקריב ממש עולה יותר עדיף דהכא צוה ית' לעשות בפועל ובפועל הוא טובתינו יותר. וכן כשבא עבירה לידו ונמנע ולא עשה כאילו עשה מצוה בבחירו במצות ה' שצוה לא תגנוב לא תנאף וכדומה הרי הוא

ש"פ מ'

לשבועות

הוא כאילו מצוה צו כבר עשה בלא גנב ולא נאף וזהו המצוה וקבלת מצותה רק אם הו' אדם עובד וגונב ונואף אזי אפשר לומר כאילו כבר עשו ממני והלא הוא עושה בהיפך ואומנם אם אינו גונב ואינו מנאף מקיים מצוות הל"ת שבהכו היא מצותה שיושב ולא ועשה אבל אינו עדיין כעושה מעשה ממש בהיותו הוא בשב ואל תעשה אבל אם בא לידו ונמנע ולא עשאה נראה שהוא רוצה לקיים במעשה ממש רק שאין לו אחרי שמצותו בשוא"ת והוי כמו שבא לידו מצוה ונאנס ולא עשאה דאמרינן

- דהוי כאילו עשאה בפועל וכמ"ש שאין והבן ולפי נכון גם ממ"ש גדולה תשובה
- שזדונות נעשה לו כזכויות ובמבואר בהע' עלי' כו ולכאו' שאין אדם צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא כבתיב והזדונות הם שבאים ונגמר ע"י עבירה לידו ולא יכול להפריש ממנו ברוצה פעם משום שבן אדם הוא בעל בחירה ועי"ז נענש.
- וכמ"ש הרמב"ם בה' תשובה פ"ז זה אמנם יש שזכרון כו נעשו ונתהפכו שעבר בקום ועשה וזו הפעולה שעבר בשוא"ת ומצותה להשיב אל עבירה צו והוי כאילו כבר נעשה רצונו ית' במצוה צו אל העבירה שעבר והוי כאילו עשיו ~~מצוה~~ מצוה במעשה ממש אחרי שאין לעשות מעשה ממש במצוה צו רק בדרך זה ולא נתבר ממה שאומרו הנמנע מלעשות עבירה דהוי כאילו עשה מצוה כמבואר שאמרינן טעמא דה והבן והנה מדתה כל הסגולה הזה הוא רק מחמת שהשי"ת אמר כל מצוה של תורה מצות דפורש דהוי כאילו כבר עשה וכמו שמצותו בפועלו
- כשאומר בפרטות יהי אור ונעשה אור יהי רקיע ונעשה רקיע וכן כשאמר האורך אשר נתתנו כל דהוי כאילו כבר נעשה אבל אם ר לא הי' אמרת התורה בפרטות רק הו' אמרת עשו מה שלמד אתכם אברהם אבינו אמה' כל פרט ופרט כאילו נעשה ממש אחרי שלא אמרה בפירוש ועי"ז לא הו' לנו כל הסגולה הזאת שאמרנו ועי"ז הוצרך לומר הכל דפירש ואמר בה ותכון רק בהנה אמרנו שהמצות שמצבור ות' שנעשה דהוי כמגביר מצוה לחבירו שקנה חבות כשאנחנו עושים את המצוה הוא שלנו אבל אם לא הי' אומר רק עשו מה שקבלתם מאבותם שזהו רצוני ולא הו' כאילו כבר עשו רק כשאנחנו עושים לקיים רצוני ית' אז הוי בהיפך שאנחנו מצוים לו ית' אותו המצוה ואינו שלנו כי אנחנו נותנים אותה לו ית'

משא"ש

משאכ עתה הוא וברכה שהוא ניתנה לנו מהקב"ה הוא כבר עשוי ונתנה לנו מזון
נצחי שאנחנו אוכלים נותן התורה כי נתנה לנו שמספיק לנו והבן ונבין בהפך

- כמ"ש המאמר הן הן גופי הלכות שבועה ונלמד מהיום דאמר את כמו המקבל לאו מוסיף ולא
- אוסיף גופי דהלכות שבועה כמש"כ מו נח כי אשר נשבעתי ולא מצינו שנשבע רק כמש"כ
גופי ואוכלת אין להבין מה שאוכלת כפל הסבר שיהי' שבועה ולדברינו
ל שאחרי שהדבר זה הוא כאילו כבר עשוי עם כל מה שאומר וכל מה שעושה
כמו לצורך גדולים כי כל העולם ושבראו אינו רק לצורך גדולים והוא חלה
כאילו מגבי' מצווה לחבירו שקנה חבירו ולכן אם אין בחיים חוצים
זה לא קנו ולכן כל שאומר רק כמו עדיין תלוי בבחינה שלא יקבלו נכסים כו
- ואף שלטובה ואחרון עכשיו לאדם שלא בפנו ופסקו עכשיו בטובה וכו'
- מובן שכבר במה שאמרו ז"ל שלטובה אין הקב"ה חוזר כי כל מה שהקב"ה
אמר הוא בשביל גדולים ועכשיו באותה הטובה כבר כי הוא כאילו עשוי מכבר
- אבל לרעה באומת חוזר מהטעם הנ"ל וזהו סם בהתורה שאמר בפסוק שנשבע
ואנחנו את תלה שלא נעשה במצוה שכבר עשוי עד שנעשה גם מעשה
וכל ואמנם כי הוא. כשאומר לטובה בלשון הן ובלשון מעשה הוא כאילו כבר
- עשוי אבל כשאומר בלשון לאו לא אוסיף הוא כאילו כבר עשוי בשלילה ובדבר
שלילי אינו לעשות שאינו מעשה ממש עד אוכלת אין בבר המתקיים כי אפשר
לחזור אף שהוא לטובה אבל אם אומר עוד הפעם שוב מורה דהפך לא אוסיף
שאומר וכאילו כבר עשוי בדרך שלילה מבדר מה שמוסיף מעשה על מעשה
עד שיהי' הוספת מעשה בהשלילה להיות כאילו הוא יש ואז נעשה גם
בראשון אף אם לא והשלילה בטובה כו' והוא דבר המתקיים והוא הוא השבועה
שמובן ונלמד את שקיום הדבר שלא יהי' אפשר בחזרה. ונראה לו בהפך שבשני
- שבועות שלמדו לגופי דהלכות שבועה הבוא מלא וכפרת לאו אוסיף ונשוי כתב
מלא אוסיף ולא אוסיף ולדברינו נראה שלפי שאנחנו אוכלת ואנו מובן אינך
לומר לחובן מה דק השבועות הקב"ה בשלמא אבל את משום שהבורא הוא
כאילו כבר עשוי הוצרך לומר אצל השלילה שני פעמים שיהי' שבועה וכל אבל
להבין אינו שוק כל ולכן לא מדכפל במקבל שני פעמים הכפל לא אוסיף ולא
אוסיף

שפג

ב"ה

אוסיף ואחד לאו וכרת ולאו והן נלמד דאם אני ענין שהוא מודה בתורה שאם אני
ענין לשבועה בודאי דנהו ענין לשבועה בודאי עי' רש"י בחומש שמביא לשבועת הפקדון
נלמד מכפל הראשון שבתורה שהוא לאו אוסיף ולאו אוסיף ולשבועה בודאי שלמדו בש"ס
שפור שצריך כפל השני והוא לאו וכרת ולאו והן והבן והנה לשון שבועה דהוא

- שאתקום ז"ל שהוא מדנן זה כי תכלות כל תכלותו העולם הוא התורה כמפורסם
וכבר אמרנו שהתורה שנתן לנו בפרטות לאו בכלל לשמור מה שלמד לנו
אברהם הוא עבור אלו הי"ד דברים שהוא כל הערוך בתורה של כל מצוה כאילו
עשאוה והמחשב לעשות מצוה ונאנס מלעשות מעלה עליו הכ' כאילו עשאוה וכשבא
לידו עבירה ונמנע ממנה דהוו כאילו עשה מצוה וגדולה תשובה שזדונות
נעשו כזכיות ודהו התורה כאילו הוא שלנו הרי המחשבה ובעבור לק יאמר
את במבול לאו אוסף כל כי התכלות הכל הוא התורה נכפל לאו אוסף דשבועה
כמ בין הכל הוא שבעה ועכ' נקראת שבועה בעבור קיום זה שנשבע שהוא

- בין הכל שבעה והנה השפחות לוט שאמרו ז"ל תכלות האדם כן
שבהנה לוט הב' התכלות שעבורה נשבע עכ' הם בספ' שבועה ואמנם

- כיון שתכלות זה הוא התורה שניתנה בשבועות ועכ' נקרא חג השבועות
ושקדמה לה ספירות ז' שבועות לכלל שבעה התכלות של הוט' שמקורו הוא
ביום מתן תורה וזהש לא ניתנו ימים טובים לישראל אלא כדי שיעסקו בתורה
שזהו התכלית והיתרון שנתן לנו את התורה בפרטות בכלל ולכן שהיתרון
היתרון היותר גדול בפרטות לנו הוא מחמת התשובה כי זו יתרונות
מלבד יתרון שהתורה הוא אך שחשבונו הוא רק פרטים
ואינה מהפכת לגמרי העבירה לזכות אבל התשובה הוא כוללת לכל
המצות ועוד שהוא מהפכת ממש העבירה לזכות ועכ' זהו שאמרו שם
במאמר הנ"ל שחשבו התכלתום של האדם אמרו תכלות הוט' ועכ' לפי
שאכ' אינו רק עו' תשובה כמפורסם והוא הכוללת ונמצא חג השבועות שהוא
המקור לכל מקורו הוא עבור התכלות והוא עבור התשובה שהוא עבורו
ועכ' ואמנם יתרון הגדול שחשבנו שהתורה הוא שלנו הוא כוללת יותר
ושהוא שלנו הוא עוד יותר נעלה מיתרון התשובה ואמנם זהו מקורו גופא

בשקיעות

שפה

לשבועות

בשבועות שבו ניתן לנו התורה להיות שלנו רק שהתפלות יוט' שאמרו ודוו כוונתם
לתפלות הפרטים המסתעפים מן המקור והבן ועפ"ז תמצא שגם היום תאמר
ביום הזה שחל בו שבועות כמון יום שבועות ביום ד' הוא ועפ"ז חל בשבת נגד
שהוא תפלות הה' של הפרטים שמסתעפים מן המקור של שבועות שאלו הכל
שעפ"ז נקראו שבועות שכלול במקורן כל שבעה ועי' כלי ונקראו גם הבכורים
כמו הבכור ואמנם הבכור נוטל פי שנים של הפשוטים הל' פשוטי פרטים
ספ' אחרו שתפלות הפרטיים בו הוא ועי' שהוא תשובה שיש בו פי
שנים מצות תשובה והעבודה שיש עלי' הוא גם מצוה שבזמנות נעשה
לו צפורת ועפ"ז יל טעם למנהג ושחוק שהובאו באחרונים וראשו הקודם.
לאכול מאכלי חלב בשבועות משום שדם נעכר ונעשה חלב שהוא שמן הצדרות
שהוא דם נעשה צפורת וכן מאכלים בדבש שמהפך קטבעו אש
נכבש בו לדבש שהוא גם' מענין זה וכעין זה כ' הפרמ"ג דספרו תורבת
ואמו רק שהולך יעפ' שנסתנו שם דברו שלסוגיון אחר צלות הבכורים
אלו של ענין דבש וחלב ואצו ועולה בקנה אחד שדרש כן על מקראו
של דבש וחלב תחת לשונך שמהפכת רש' לטנב התורה ואמתה נאמר
במש' ית' למשה כשבאו לותן התורה אומר כה תאמר לבית יעקב ותגיד
לבני ישר' המפורשים פה אחד פרשו בית יעקב הוא מדרגה הקטנה
ובני הוא מדרגה הגדולה והל שתגיד לשני אלו המדרגות ותגיד קבלת
התורה בפרטות אך שכבר מסורה לכם מאמרהם אבותם בהנה אתם
ראיתם אשר עשיתי למצרים והל שהכבדתי את לכם שלום לשוב ואמנם
לכם נהפוך הוא ואשא אתכם על כנפי נשרים וכמו שפרשו ז"ל שהנשר
אומר מוטב יכנס החץ בי ואל יכנס בבני כפ' אני רוצה אדרבה
בטובתכם מטובתו ולכן אני רוצה שיהי' התורה שלכם ולא שתהי'
שלי ובזה הרווח ותרון שני הטובות הכוללות שאמרנו התשובה
והתורה שיהי' שלכם וזהו להודיע שלשני המדרגות לאיש איש כערכו
מדרגה הקטנה שצריכים להתשובה אמר להם עשיתי למצרים והצדיקים
הגדולים אומר להם בותחון התורה שתהי' שלהם ואמר להם לשון
הגדה

ב״ה לשבועות

הגדה שהוא לשון פעולת טובה מלשון גד גדוד שהגדוד שהוא המחנה הוא כוללת
ואמנם כך מתנה טובה נקרא גדוד שגד הוא מלשון טובה מלשון בא גד כי מה
שהתורה שלנו וה׳ הוא האחר פעולת הטובה כמו שאומרים בפעלת המאמרים
אחד לשניהם אחד לשניהם אחד ללא אומר כה תאמר לבית יעקב אתם ראיתם
כו׳ ותגיד לבני׳ שנשאתי אתכם על כנפי נשרים שבאמת לכאו׳ שייך שני
המאמרים כי גם להצדיק הגמור שאין תשובה אין ואפי׳ לו רק עטרו של
נפש וכמ״ש משם רס״ג כיון שצדיק הולך תמיד ממדריגה למדריגה ותורה
הוים על שלא עבד לו ית׳ ותאמר כמו שעובד היום במדריגה ותורה וגם
הטובה שהתורה שלנו שייך לכאו׳ מושרחול נאמרו אפילו פושעי ישראל מלאים
מצות כרמון כך מקור העדן נאה לאתם. לכאו׳ האותר נאות למקורו ועי׳
חלקם לשני מאמרים לשני המדריגות ופעולת בואתם ת״ל וכן אמר
כל המצוה מה בדרך זה שאמר ועתה אם שמוע תשמעו כו׳ דספ״ל ה״ל לשני
המדריגות ת״ל שתשמעו בקולו האוני מה שאני אדבר ושמרתם כו׳
בריתי, ה״ל מה שכבר כרתי ברית עם אברהם וכמ״ש היום הזה כרת
כו׳ ברית אות אברהם כו׳ שקולו ואף׳ למה שכבר כרתי ברית עם אברהם
רק שצריך דוקא שיצא מקולו והאתם לי סגולה מכל העמים כי אף שאתם
מאבותיכם שהקרה שם ה׳ דכו׳ כל העולם שלמדו גם מתורתו והלכו
בדרכיו בערכם איש איש כמדריגתו אבל זה ואתם שתשמעו תורה
זו מקולו ואומר כי לי כל הארץ דהנה ואת רוצה באמת שכל העמים ולכן
בתורתו אשר הודיע אברהם בארץ כי לי כל הארץ ואמנם להשמיע קולו
אני רוצה רק אלופים לתת לכם ואתם פעולת השתוות ה״ל שיש בהם
כי אתם תהי׳ כמו מלכים וכהנים נגד שאר עמי הארץ וכמו שאמר׳ שיהי׳
כל העם מלכים וכל העם כהנים שיורבה קולה הוא ובכה״י לבאר
אינם עושים רק חלק אחד וכמו אחד האותר חוו, כמו כן אתם
אתר ראוים ואתם מלכים וכהנים והקדושים ואתה ונאמר גם שני ענינים
לשני המדריגות הפעולת נגד יתרון הכולל שהעבודות נעשים זכות
עי׳ התשובה ואמר גוי קדוש שתהי׳ כלו קדוש כי הקדוש והי׳ נעשה זכות
ונגד

לשבועות

ועוד מה שהתורה שלנו אמר ממלכת כהנים כמו מלך וכהן שמושלים בכל
וכמ"ש בכה"ג שהולך באמצע הכבש כאילו הוא שלו כבעל הבית והמלך
אמרו מלך פורץ לו גדר כאילו הכל שלו והכהן לסוים אלה הדברים אשר
תדבר אל בני ישראל כל אלו שאמר מקודם כה תאמר לבית יעקב ותגד
לבנ"י שדבר תוספת שניהם יחדיו או לפי' בפשוטו לכל הוא כי באמת צריך
לחלק כבוד לזקנים ולכן אתה תדבר מתחלה רק לזקנ"י שהוא מדריגה
הגדולה שהם הזקנים ושתאמר שהקב"ה צוה לדבר לכלם רק כ"ז תקדים
ותודיע לזקנים לחלק להם כבוד ועכ"ז ויבא משה ויקרא לזקני העם וישם
לפניהם כ"ז כל הדברים אשר צוהו ולא אמר ויאמר להם כ"ז רק וישם
לפניהם כי לא הי' כוונה החשיבות סיפור רק הודעה שמודיעה להם שכך
צוהו ה' להודיע להם שנצטווה לדבר לישראל כך וכך והודיע להם
הפירוש של המאמר שכולל שני המדריגות יחד שיש הארה לכל מדריגה
שהם פנימי ומקיף ועכ"ז שפיר ששייך הלשון וישם לפניהם שהוא לשון
הוצאה והודעה ולכן את כל הדברים כל שהבינים ענין המאמר אשר נדבר
והנה אף שלא קרא רק לזקנים מ"מ אין ספק שהתכנסו כל ישראל לתשוקה
שהיו רוצים לשמוע מה חדשות ושמוע משה מפי ה' שעלה אל ההר דהלא
אף בכל חדשות כשאדם בא מארצה מקום ופלאים שבא לספר ממקום שבא
לספר ממקום שבא מתכנסים הרבה אנשים לשמוע ומכש"כ כשאדם שבא לדבר
מברוך ה' ומכש"כ ישראל שבאו לשמוע דבר סיני ואתי עוד בהר שאומרן כל
כלם בלב אחד ולכן העם שמעו דברי משה שהם לפני הזקנים שרוצה
לדבר פה לכל העם כדבר ידוע ושמעו ויעני תשובה אף שדבר כעת שלא
לנוכח מ"מ הלא שמעו ממילא ואם כל אשר דבר ה' נעשה והנה לפי שמשה
נצטווה שידבר להעם לנוכח וכל הענין שמקודם וצוה להזקנים שכך
וכך ידבר להעם יהי' המשמעות משום כשדבר להזקנים לא הי' במעמד
העם אבל עתה כשהעם התאספו ממילא לשמוע ושמעו והשיבו תשובה נאלך
משה דהקב"ה אם צריך מ"מ לדבר להם עוד הפעם לנוכח ועכ"ז כתוב
וישב משה כו' דברי העם אל ה' דל שעבר ונאלך ע"י דברו העם שכבר

עני

ענו תשובה על דבריו מה לעשות עוד אין לדבר להם לנוכח כמו שנצטוה
אף שנראה שוב לאין צורך ואמנם משום שהלא הקב"ה יודע הכל ויודע שהעם
ותאוספו מאליהם ואינו תשובה ממש ומפני מה אמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד
לבני ישראל ודווקא הוא הרצון שמה' ואומר להם רק שמה' משה הוצרך לומר גבורה
לפני שמשה לאוהו' וכל לדעות מעצמו דהדבר שנולד חדשות דינו לבוא וגם
שה' רוצה לדעת טעמן של הדברים למה צריך ואחרי שכבר שמעו וענו והנה
והנה ה' התשובה ממנו ית' שמה' ואמר להם לנוכח עוד הפעם והוא יושב
ומחשב לדעתו שנאמר דרש משפטים שעשה כן במשל שם ודבר משה ויספר
להם את כל דברי ה' ואת כל המשפטים שהוא כפל אומרות אך אמר להם
שה' צוה לומר לכם אף שכבר שמעתם ועניתם וזהו כן' כל המשפטים
שנשפט על הקדושות אף ששמעתם מה' אומר לכם ולפני שתשובו תשובה שאין
לנו תשובה אחרת רק וודאי שכבר השבנו והוא כל אשר דיבר ה' נעשה
וכו' כתוב שם ויען כל העם קול אחד ויאמרו כל אשר שאין לנו אלא קול
אחד והוא אותו שכבר אמרנו גם עתה נאמר אותו הקול כל הדברים
דבר ה' נעשה ושלחו משה להשיב דברי העם עוד הפעם שעומדים
בדבורים הקודמים וה' אומר למשה שחשוב בעיניו הדבר ושנינו העם מה
שהקפידה שידבר עוד הפעם לנוכח כי לפני ששכינה מדברת מתוך
גרונו של משה וע"כ כשמדבר משה לנוכח עמהם נתגלה במוצה שמדברת
השכינה עמהם לנוכח ושזהו שעומדת להם שעומדים בדבורים ומקבלים
דברי ה' ועשה לו כאן הנה אנכי בא אליך בעב הענן הלא שמוצאם וה'
כבודו עד הענן להיות משתתפת בגרונו של משה השכינה בעבור ישמע
העם בדברו עמך גם כן הדברים שמדבר אליהם וה' דבורו של
השכינה וע"כ ושמעו דבורו של השכינה וע"כ יש תועלת במה שמדבר
עמהם לנוכח כי השכינה היא המדברת עמהם לנוכח וע"כ יקנו
האמונה שגם בך יאמינו לעולם ולא יחלו מדבריהם לעולם וזה השיב
משה מה שהשיבו עוד הפעם בדברים הראשונים כל אשר דבר
ה' נעשה ונשמע ויגד משה כו' דברי העם כו' ויאמינו מה שהפסוק

הפסוק

שבת

הכתוב בהדיבור שדבר משה עוד הפעם להעם והשמיטו מכאן וכתבו בספ'
משפטים לפי שזה הוי עיקר ההתחדשות שנתחדש שהעם שמעו מאליו ע"י
ההתכנסות שכנסו מאליו לשמוע מה ידבר משה אל הזקנים ושטחיות
המאמר דהכ' הוי בפשטות על דרך כשהעם לא וכנסו מאליו נעשה
לא רצה הכתוב לספר מה שנעשה התחדשות לא לפני התחלת
המאמר והשמיטו בספ' משפטים כן אל עוד והכן והנה אנו קורין
את בשבועות אל לפי שאת נכנסה תחת כנפי השכינה דתחלת
קצור ~~העם~~ שעורים שהוא קצור העומר כמפורש שם וכל ימי הספירה
ספרה לנקות עצמה עד ~~שתתבדק בב~~ שתבדק בקודש שכתוב
עד אם כלה קצור השעורים וקצור החטים שאל שכבר כלה קצור לא קאי אל
החטים בענ' הוא כלה קצור השעורים והחטים אלא למוכתב וקצור החטים
אלא הכוונה ותחלת קצור החטים שהוא שבועות שאז נשלמה ימי הספירה לספות
מטומאתה כמ"ש הזוהק לכנס בכוללת קדושה של זמן קבלת התורה ועי' אנו
בספקה בקודש להיות אמה של מלכות ושכתוב בתוך ובני דוד הכהנים
ולא הוי כהנים רק לפקחוני' הכוונה שזכו למלוכה כי בני דוד לאחות מקורם
בהם מ"ש בקבלת התורה ממלכת כהנים ושהוא לשון שמסות כוללת להיות
כבודך שכל העבודה שלו כמו שפרשנו שכך [illegible] קבלת התורה
בחג השבועות שאל שזכו רמז לה בשל שעורים שחג השבועות הוא הכולל
שלשה ימים טובים שהם תכלות הימים לותחון השבועה שכוללת שבעה
ותרונות כנ"ל ועי' אומרו לה הזקנים יתן כי האשה כן כרחל וכלאה כו
כי שתיהם את ~~[illegible]~~ את ושרואל שהם עקרה של בית כדעה"ב וכנ"ל ואנחנו
אומרים את ביום ב' של שבועות שכבר עשו האחרונים כמה
שבשבועות ביום נ' לספירה ומתן תורה הוי ביום נא לספירה והמגין
כי שהוא רמז לאום כו' של אלות ועפ"י בדברינו הנ"ל לפי כו' שבשבועות
כולל שתי היתרונות הכוללת שאמרנו שעי' נקרא יום הבכורים
בבכור שנוטל פי שנים כנ"ל ועי' ממשיך חג השבועות שני ימים
ובזמן המקדש הוי יום שני יום טבוח ועכשיו הוא שני ימים ממש
ודוק

לשבועות

והנה בסוד שהוסיף משה יום א' מדעתו בפרישה ועי' מתן תורה הי' שני ויום
א' כמה שהי' בחינת מחשבה קודם שהוסיף יום א' הי' ראוי להיות את כוח
נ' לספירה ויום השני הי' אחר שהוסיף לעומת שני הותרו ונעת הכל שנתכוון
מה שהתורה שלנו בחינת מחשבה כו אינו דבר ממש, כלה לחלק רק בחינת
שמעלה עלינו כאילו הוא שלנו ויתרון מה שהחטא נעשה זכות הוא' מצותינו
שמקבל מאור המצות ודו"ק

לחנוכה

והנה מקודם אפשר לומר ווקין כמה פקפוקים ומקודם נאמר מוצה הערה באזן
חנוכה שחל בשבוע זו שאמרו ז״ל שבוים כה׳ בכסליו שנעשה נס חנוכה הוי
גמרו עשיית כלים שנגמר אז מלאכת המשכן ולא צוה ית׳ להקימו עד ר״ח ניסן
ודבר זה צריך שאלה למה איחר ית׳ כל הסגולה היקרה הלזו להיות נידר
המשכן לעבודה עבודת עבודה הקדושה שהוא עמוד העולם. ואומנם לפשוטות
יל תשובת שאלה זו הוא עם תשובת השאלה של עקידה ולמה שהי׳ עבודה גדולה
מאוד עד שאמרו ז״ל שכל הדורות אוכלין מזכותה מדוע איחר ית׳ מלגלות
הדבר לאברהם עד יום השלישי ולא גילה הדבר באותיים וחז״ל אמרו
בזה ואומרים זה מאז ועדיין ויצ׳ אחר ית׳ [illegible] עד יום הג׳ והנה [illegible] הקרוהם [illegible] שלא יאמרו
[illegible] להבין כוונתם הם ז״ל [illegible] שיום הג׳ הכוונה באומת לשחוט
והוא הי׳ שוחט באמת הוי שפיר מקום לחשוב שלא ואמרו [illegible] שממנו ועדיו
ושחטו שלא מדעת עלולה אבל אם הי׳ רק נסיון ושבאמת צוהו לו אחר׳ שלא
לשחוט וסך הי׳ נסיון לגלות ברר לבב אברהם ובזה נבון שהעקדה גלה
הנסיון ובאו לא נדון שיום הי׳ ממתין לא הי׳ זומה בנסיון שאני
לא הי׳ הקבה׳ מגלה הנסיון כלל ושהי׳ נמצאו במה להרהר אחר הנסיון שאין
[illegible] לה התגלות הנסיון רק הספקו ויצ׳ ובזה שלא הוי מהרהרים אחר
זה עולת מי שרוצה לחשות בקרוים שקרוים לספק אין אנו אחראים
לרמאים ופושעים וכשלו בם כתוב ולא אומר רשעים כשלו בם שהוא היפך
של צדיקים באומר מדוקדק לצדיקים ילכו בם ולא פושעים פרושו מורדים
שהן המה היודעים רבונם ומכוונים למרוד בו וגלומו לאופן אין אנו
אחראים. ואך יל דכוונת בקריהם אלו ושכבר כל העקדה בשלהו ספרו
שההכנה למצוה היא יותר מן המצוה גופא ובעניין לדעתי הוא כך
שהמצוה המעשית שעי׳ זוה תיקון בעולמות עליונים ואמנה גדולה
כל שההכנה שאינו מגיע המצוה רק מהמצוה שלא תשלם סף עד שנב
המחשבה בה כי אז ה׳ הכנה בלא מחשבה טובה ואע בא תיקון [illegible]
דעולם המחשבה שהוא עליונה עולם המעשה [illegible] ודוגמא לדבר זה כ׳
הרמב״ם במורה שעי׳ המחשבה רעה קשה מעבירה גופא וכמש״ז ז״ל יומא כט
הרהורו

לחנוכה

הרהורי עבירה קשין מעבירה כי שהיא ~~עבירה~~ דיבור של ענין מחשבה ומעשה גופא ~~[illegible]~~

ואנחנו מברכין כאן מהתפלות שבאו על המחשבה והמעשה ושכל מבואה התפלות לפני

ערכה והקן לה. ומכש במצות שתלוי הזמן שבעבור הזמן עברה חובת המצוה אבל

במחשבה טובה תוכן לעד ולכן ~~[illegible]~~ בהעקדה וכן בהקמת המשכן היא

חשוב מאוד בענין את ~~[illegible]~~ ההצעה להמצוה יותר ממעשה המצוה גופא

~~[illegible]~~ שאחר מעשה העקדה ~~[illegible]~~ ואחר הקמת המשכן חלפה ועברה המצוה אבל

מה שנתעוררו והכינו את עצמם להמצוה עומדת לעד ועד אחר ~~המשכן~~ את

הנמוס בהעקדה ובהקמת המשכן וכל והכש שלא ואמרו המאי ערבינן כל שוואת

שאינו חשוב בעיני טוב הכנתם ואיני רוצה בהכנת לבם בהרחו המאמן

ערבבו ולא חש על הכנת טוב לבן ולא הארוך ימי מחשבתם הטהורה כל

והקן. וכחזיון הלזה אני חוזה בהקמת המשכן ומספר זמן האוספת ההכנה

בהעקדה שאפשר לעשותה בשעה אחת והאריך ג׳ ימים שבהם עב שעות

כמספר חסד שבזה ניכר ונתגלה חסדו את שכל עבודותינו שהוא חוצה

מאיתנו אינו משום שיש בו צורך לעצמו חס׳ רק שרוצה לזכותנו עד ~~[illegible]~~

מאריך הזמן אחרי שהוא אינו צריך ~~כי מה אוספת~~ לו בעבודתינו רק בשביל טובתנו מחמת חסדו

את ~~[illegible]~~ טובתנו שמאריך לנו הזמן להיות ~~משתעשעים~~ משתעשעים בההכנה

לעבודה מטוב לב והנה המשך הנמוס מן מחרת ואף שנעשו ~~[illegible]~~ כל המשכן

עד כ״ה בכסליו שנשלם המלאכה הוא עב ימים שמורה מ״ע על ענין זה שכל

עבודת המשכן שהוא רצונו הי׳ מעמודי העולם היא למעבתנו ומען חסדו

ושבאמת טרם שנגמר המלאכה הוא ג״כ טוב מחשבתנו בזה וכמו בהעקדה שהמשך

טוב המחשבה ~~[illegible]~~ פר עב שעות שהוא מספר חסד ואמנם גם כשנגמרה ההלאכה ~~הבוסון~~ את ארכו

מן כ״ה כסליו עד א׳ ניסן של בזה שהקמה אם הי׳ נעשה בדרך הטבע אז.

• הי׳ נמשך כל אותן הימים אשר שמשה לבד הקימו בדרך נס ובמשכל ולכן מאן

שחבוב לפנינו את ההכנה וטוב המחשבה לא הי׳ רוצה את שעי

הנס ויתקצר זמן ההכנה הטובה שנוח לו את ארוח מן המצוה גופא ועד

אשר כל אותן הימים שהיו ישראל כסוף לב לקוות להמצוה עד הזמן שהי׳

נמשך עפ״י הטבע ההקמה ולפנינו את אלו שהקמה הטבעות של קנין

כלה

ש לצין כאן של הבאים ... ויאל אברהם את יצחק בני ב... ...

לחנוכה

שרק אוהרון בדלוע ובלום להגיעו הי' נמשך עד א' דניסן

~~בזה/ פרוכים כפ' ונשום לזה וואז שוהי' נדשה עד שישום כבוא הפקומה~~

~~כק לפי~~ ערך שטח הבנין צריכים כפ' בונים להפקומה הי' נמשך כפ' ימים

אבל גוף הדעה שובו כל ישראל דבר זה הבוא קורבה וזה הבוא זהב וזה טוב

את הדברים אוד כפ' זמן. כדברים האלה נעשה גם דינה חנוכה שגדרה

וה היונים הצוררים והעבירונו על המצות ~~ופגעו~~ וטמאו את המקדש וישראל שבאותו הדור

מסרו נפשם על המצות ופגשו מה לך אלא לוסקל על שלחו את בני' הנה הי'

חשוב בעיניו ית' ולה המקדות נפוך להם אשר שיקבו לקיום המצות יותר

מן המצוה גופא ושכן אני אומר על זמן הגלות שכל שאנחנו בגלות ואנחנו

מצפים לקיום המצות שבארץ ובמקדש חשוב בעינו ית' יותר מקיום המצות

גופא ועל נאמר לפעמים ובגלו עלו' והבדה הוננו מה שאתה מצפה

לצפות על הזמן קיום המצוה והנך עלו. ~~ואולי שדהוש ... בצאת הדואתם~~

~~בארץ ... לוי מאוסתים כי ... ברותו ואתם אינו ... על שלא~~

~~... ברותו ואתם משום שאנו ... גם ... כשמצפים ומוולה~~

ואולי שההש שואלין ליום הדין צפית לישועה כי הצפיה לישועה הוא

כמקיימו המצות בפועל ויתר וכן מש' למשה רב לך אל תוסיף דבר אלי עוד בדבר

הזה בהנה אמרו חז"ל נצו משה ליכנס מפני הוא צחוק אלא שהי' רוצה

לקיים מצות התלויות בארץ ומצד התשוקה לקיום המצוה שחשוב בעיניו

יותר ~~מאת~~ ועשיית המצוה גופא עד שאמר לו רב לך שיש לך רב יותר מאלו עשית.

המצוה גופא עד' אל תוסיף לדבר כך ואמנם זה הי' במשה שאצ"ל הי' ~~להכניס~~ שיכנס

לארץ כמפורסם מהטעמים שכתבו ז"ל אבל בישראל שרוצה את להשיבם אל

אדמתם וכן בכל המצות שעכ"פ התיקון הנרצה בהשלמות העליונות אי"א

רק במעשה בפועל עכ"פ צריך שיהי' אחר טוב המחשבה גם המעשה ואמנם

במשה ~~שיבוא לארץ~~ שהי' הרצון עליון שלא יבוא ונתן המעשה לפועל אי' משה

כנודע לטעמים שאמרו ז"ל בספר שיבואו מתי מדבר לא' ונשאר טעמים ~~...~~

~~כלפי משה הי' חסר השלמות ... שפיר~~ שנשלם אי' טוב המחשבה והחפצון

ועל זה שאמרו ז"ל המחשב לעשות מצוה ולא עשאה מעלה עליו הכתוב

כאילו עשאה ולכן בגלות אין שהי' תשוקת הדור לעשות המצות ~~ואזי רק~~ והי' אפשר להם

~~לעשותו~~

תלב

חנוכה

~~וזהו המחשבה לפועל ממש רק בפעולות ישראל נחשב כאילו לבונו טרם שנגמרה~~
~~הפעולה~~ טרם שגברו חשמונאי והשליכו להרשעים וטהרו המקדש נחשב להם טוב
המחשבה למעשה ולכן כמו שבכסה בכסלו אחר את הקמת המשכן חנכו להראות
שנקר בעונו המחשבה והמעשה עד שאין רצונו שעד הנס ונתקצר זמן טוב המעשה
וטוב המחשבה ולכן שהמשכן הוי' מקום אותו משה כל ח' ימי המלואים כל יום
הקימו ופרקו בנס והוי' זה ראוי להיות בה' ואם מן כה' כסלו והלאה לזו
טעם הל' פרע את לאותן הימים ממש שנתגלה נס זה ע"י נס חנוכה שהוא בחינת
משכן שהמשכן נקרא משכן עדות לטעם שאומרו על שעדות היא לישראל ששכינה
שרוי' ביניהם ע"י נר המערבי שדלק בנס פרע להם כעת שהוי' דולק המנורה
בנס ועדות היא ששכינה שרוי' ביניהם אף שעדיין לא הוי' המקדש בקדושתו
כי באו פריצים וחללוהו ושקצו ובנו מזבח כנודע וקנו מזבח חדש והקדישו
מחדש כל הכלים ולכן בונו לבונו אולי לא היו עושים עבודה ומא' ~~כו~~ הנרות היו דולקים
בנס כמו שהוי' דולק נר המערבי בזמן שהוי' המשכן קיים בקדושתו ועובדים
עבודה הקדושה. והוו אות וראוי ~~שמחשבה טוב~~ המחשבה טובה חשוב יותר מהמעשה
גופא ועוד תאמר לא הוי' דולק בנס רק נר המערבי לבד וכאן דלקו בנס כל
ח' ימים ז' הנרות במדה כענין מדה ובקן. והוא ל' פרק. חדש לקושיות
המפורשים שלמה עשו ח' ימים חנוכה והנס לא הוי' רק ז' ימים כי על יום
אחד הוי' שיעור הדלקה בהספק שלא בנס שלפי דברינו הוי' הנס בכל הנרות
שדלקו גם ביום ז' כמו נר המערבי ושיעור השמן הי' רק כפי לילו, טבת והם
דלקו כל היום גם ומדוייק זה במאמרם על שאמרו (שבת כא:) נעשה
בנס והדליקו ממנו ח' ימים ולכאורה הלא ההדלקה הוי' בלילות ולא בימים
והללו להדליק ח' לילות ולפי דברינו ניחא והוי' כל מצות ח' ימים נגד הקמת
המשכן שהוי' ח' ימים כנ"ל וכן אמרו הדבר ששלח הקב"ה לימים אלו שלו
הוקם המשכן להיות בהם חנוכה ולפי דברינו מובן הכפה ~~אופן עוד באמש~~
הכן בטעם השם של חנוכה חנוכה שחנו כה' והנה המפרשים בחנו
מה הוו ענין החנ' אחרו שלא עשאו יו"ט לנוח בו רק להלל והודאה לבד
ועוד כ' טעם אחר ~~לשם זה אשר~~ ולפי דברינו מובן ובמה שנעור עוד מא' מפני
מה

מה לא קבעוהו באמת וכו' לנוח בו ומהך דפירשו (שבת כג:) על מש' מי כתב
מגילת תענית כו' חנניה בן חזקיה כו' ואמר הש"ס אף אנו כו' שאם באנו לכתוב
אין אנו מספיקין פי' רש"י בלשון אין אנו מספיקין מלעשות וכו' דכל יום משמע
דאפילו ושתו' נוח ממלאכה באין בהלל והודאה לבד מה אין אנו מספיקין
שאוך בהלל והודאה אף מוסף בהם דמה דבין לעשותו במשתה ושמחה וכו'
ונל' שהוא כן דכלהו דמה חק שלבולן אמרו שבטלו מגלת תענית ולא נשאר רק
חנוכה. ואמנם חנוכה מעיקרא לא היה רק בהלל והודאה וגם להבין טעמא
ועוד במש' לשנה אחרת קבעום ועשאום ימים טובים בהלל והודאה מפני
מה לא קבעו באותו השנה שראו שנשאר שמן דכך ושלכה היו נחוצים
אף בוודאי ראשון לבקחו הטוב עכ"ל הרז"ל לקבוע וכו' ונס ביום
השני בתחלת הדלקה מעכב שראו שיש להדליק ויום זה בנס הוי לקבוע וכו'
וכן כל הח' ימים וכן נעשה שלבכורונו הכל נראו שכך הוי שבפעם אחת
שפכו כל השמן שלא הוי רק שיעור יום אחד ושפכו הכל ודלק ח' ימים בשפעים
ולכן דכל אותן הח' ימים לא קיימו מצות הדלקה דכל ח' הימים ולא
מצות הטבה ואמנם אין זה חשש כיון שבאמת עסקו אז בבנין מזבח
החדש כנ"ל. וכפי המחשוב שמטעם זה נקרא ~~חנוכה~~ חנוכה לשון חנוכת ~~הבית~~
המזבח והוי. כל הכלים לא טהורים ועכ"פ שבת אין שאר עבודת המקדש
רק שמע"כ שהוי אפשר להם לעבוד הוא ~~להם~~ להדליק המנורה לא נמנעו
ועכ"פ הדלקה יוכל לא הוי חוב כיון שאין מזבח על מקומו ושאר עבודות
ועוד כיון שהם רצו להדליק בעבור הדלקה וגם אין זה מחשבה עוסק
ועכו חבוב לו יתכן ואתר מאוך המעשה וכנ"ל ושמטעם זה הוי הנס כנ"ל
ועכ"פ הראוה בזה שחבוב ואתר מאוך המעשה כמה שאוצ להדליק ולהטיב
ולכן אם ירצו וכו' בשנה זו הוי מקום להרהר אדרבה בשביל שמצאו
עבודת ההדלקה וההטבה עושים וכו' עכ"פ לא עשו שנה זו רק לשנה האחרת
ולא רצו לקבוע וכו' [illegible] ב ממלאכה שלא יהרהר גם כן שלא כבר
ההטבה מההדלקה שהוי תואן להם עושים נוחה [illegible] כזו אדרבה
~~בהלל והודאות על הנס לבד וכנ"ל~~. ומלו על עוד דבוקים בקרובם כל שאמרו

ווו

לחנוכה

• מאז חנוכה כל שנה יש לנו להוסיף מהענין הפיזי על הענין הנפשי בסוד מבשרי
אחזה אלוקי. כמו אף שבחלוקה הטבעית שההכרה בטבעה הוא ענין טבעי ואין
באוטומטי. ברור שהבריא מרגיש נפלא מאוד שהכיר טובה ונעשה אוהב נאמן לאותו זה
שהציל ממות ובבירור להי' ששתקה בדרך מלה משום תכחשנו ושלה. הר'
• תכונת הנביא שאומר ידע שור קונהו כך והחמור לדעת מפני מה האדם
• ואני שומר את טבע הגלגל ואשרו טבע לגשש לא תגיבו נגד פסח ח"ן והנה
להבין ענין טבעו הגלגל הוא אחר שודאי תכלית בריאת העולם והטבע
שברא את' הוא לא למדנו כאן להטוב לגלות והתגלות של הטבע זו הוא
• שהוא לכל בראו התבוננות בטבעו את' נפגשו שברגע מלה במקום ולכן
הטבע את' טבע זו בכל בריאתן להטוב לגלות אף ~~[illegible]~~ שהדעם
~~[illegible]~~ שמוטבע האדם שהכרעה ~~[illegible]~~ ~~לבות~~ צומחת והטבע את' בהצומח
• הכח שמטוב להאדם ~~[illegible]~~ מוסיף כח ואחר להאורך וכו'
בעולם חוש שלה מורה שגם הבריאה לא נבראו רק בשביל שישתמשו בטובת
הצלות ומשא עושה טובה לגלות או ממהר יותר הצלות יותר להשיב
לטובה כו מתעורר כאן שיוכר לעשות הטובה לגלות מקבלת הטובה
מגלות ולכן כיון שנודע ~~[illegible]~~ שעשיית הטוב עפ"י התורה והמצוה אשר
נצטוינו נעשה עי"ז תיקון בעולמות כלם מעליונים ורוחנים עד גשמיים אין תימה
אם ~~[illegible]~~ נאמר שכל אלו העולמות ענין טבעו בהם שהטביע בהם
הבורא את' להכיר בטובה ולהשיב טובה לאותו שעשה עמהם טובה ואף
נאמר אם בחקותי תלכו כו' והשוה לכם גשם את בעתו כו' ונתן כל העולמות
שבתורה ואין תימה שיתחלק בגשם ~~[illegible]~~ שמראה שמצוה זה
מאה שעורים למעלה מן סדר הרגיל. ואין תימה אם נקרא היום לפני משה
ועשרא כמושה הגור להום עד תיקון גדול במה שחנו אל היום סוף צבאות
ישראל וד' עמהם ובעמוד אש וענן כמו"ש. נחם ושקבלו היום תיקון
גדול מזה שהי' ענין הכרת טובה שהוא טבעו לעשות טובה עמהם
וזהש"ה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו הל' כו אני אוני צריך
• לחבש אותה נס מרחק ממקומו היום מוכרע שמבראות עולם שעשותו
טבע

שצ״ו

טעם שהפי' כאן מפורש בטובה ע״פ ~~ש~~ ופורה הוא [להם] בטובה ועשה להם טובה ונקרא לפניהם כוונתו
רצונו וגזירתו עוד משית ומי בראשית ומתאמת גזירתו לזאת תמיד שרצה כל
הבריאות עושים רצונו. ועפי״ז כל במדרש שמשעת ימי בראשית התנה הקב״ה
תנאי עם הים שיהי' נקרע לפני ישראל ושמנם לגלות רצון שאתם רוצים
בספק כי אין עושים טובה למי שאינו חפץ בה ועי' וזהו הרם את מטך
כי לגלות רצון וגו' ובקעהו ושמנם אף שזה רצון שהקב״ה את לעשות
טובה לגלות במקום הכרת טובה ושמנם לעשות בדרך נגד ההרגל
הוי' צריך גזירה מיוחדת ~~ואף בכה״ג נח לפניו את לעשות טובה~~
~~לגלות במקום הכרת טובה טובה כי טובה רצוי היא ומיוחדת~~
~~שלא תהי' טובה כזה שתאמו אותו כבאו לשנות ההרגל~~ ע״פ הרוח
את גזירתו והסכמתו במה שהולך רוח קדים עזה שהוא רצון שהורה
את שורש של מימיו שכן הרוח כופף המים ~~ואינו מנוחו לפניה~~
ונמצא ש~~ההתבדש הניסים~~ [שבראשית] צריך בו תנאים [א] הסכמת ~~בהג~~ [רצונו יה] הים שבזה
בטובה בו והסכמתו ~~בכל היה הולון הוא~~ את ואתגלה שאמנו הכל שמספים
בשינוי ההרגל ובטובה שהוא טובה מוחלטת ואף כאן השפע בחק טבעו
שהקב״ה את בהבריאה שיודע המקבל טובה ~~להשפיע~~ [להחזיר] טובה ~~להמקבל~~ [לזה שרוצה לו טובה ואף]
~~אשר גם כל העולמות עליונים חפצים לזה~~ ובבר אמר המפרשים
וכמדומה לי שאינו חדשתו זה הספר בדבר זה שהמלאכים שבאו לקראת
יעקב לשמרו הן המה המלאכים שנבראו ע״י יעקב ע״י ~~אמתה~~ מעשה הטובים
~~שלו~~ וכמש״כ על העושה מצוה בורא מלאך ועכ״פ שעשה הוא להם טובה
הכירו בטובה [ובאו] לשמרו ועכ״ל שבהלוכתו בתוך ועשו כן ונשמע במקום הזה
~~אלו~~ שם כי [שאין] ~~מגלה~~ לא היו צריכים המלאכים לשאול דעתו ואחרי שכח
מסור לשנות ותורתו גלוה לבו ניחא לו רק שהי' צריכים לשאול הסכמתו את
ע״פ בתורה מתגלה עולם שצלו לשאול הסכמתו ואח״כ ואחדים לשמרו ~~אך~~
~~שהספרים את להם וכמש״כ וכיוצא בו נלו~~ ובהנהגתו בתוך ונפגעו בו
מלאכי אלקים שאין לאהבי' ותורתו ע״פ בתוך ונפגעו בו ה״ל שפגעו בו
לומר אם רוצה בכך ואומר ויעקב כאשר ראם מחנה אלקים כאמר
אוק

לחנוכה

~~שאם~~ אך לא נתנו לו להתחבר עמהם אחרי שאותם מחנה אלקים ואין טוב
יותר מהתדבק במלאכי מעלה ואמנם כיון עוד במש' מלאכי אלקים ה"ל פשוטה
אם יש בזה הסכמה של מעלה ומסתמא השונו לו שכן המדברים אינו אומר ויקרא
למקום ההוא מחנים ד"ל שיש במחנה ההוא שני הסכמות הסכמה של מטה והסכמה
של מעלה. ונבין בזה ענין הפועל במוין שעשו החשמונאים כמו שאמרו במה
שזכו לראות תקום ואמרו חז"ל תשועה ~~בזה~~ בזרוע שעמדו בזה הקדמונים
ואנו במקום הזה במוין ראש פנים וכמו נראה שענין הפועל במוין שעשו הוא
להראות הסכמה שלמטה ולגרר הסכמה של מעלה שלהראות הסכמה
שלמטה צריך פעולה - ~~ולא ותכן באורה כי הי' נראה שהבדור הוא כמו תפלה~~
~~אבל אם לא יאמרו בלשון תפלה אמ יהי' מחוז כתפלה. וזה אפשר ואין~~
~~להתפלל רק לו לבדו~~ ועכ' הוא עושים פעולה להורות שרצונם שיגור להם ~~שפע~~ שפע
בענין פעולה זו והנבואה נסה בזה שלש פעמים כאשר תמלא החק שלש
פעמים אף נראה שיש ~~זה~~ בזה גם הסכמה שלמעלה שאם לא הי' ~~תראה~~
אינה מנעה בהפעולות ההוא בכל פעמים אם לא הי' הסכמת השית' בזה.
וכאשר תראה שהיו הנסים על משה על ידי עשות פעולה שהוא לבחינו הוראה
על הסכמת הרצון שלמטה ~~שלא הי' אפשר על באורה~~ ועכ' אמר הרם את
מטך בים וכן במכות מצרים וברפידים וגם שנלחמו עמה בכוונת
בכוונת משה כמו מרובה שאם שצוה לו לדבר אל הסלע מנע הדבור מן הסלע
ועשה ובו תורת הדבורה במש שמעו נא המורים והכה אל הסלע לטעם שאמרנו
אמנם אמנ צוה ות בכאן לדבר אל הסלע כי בכאן חטאו ישראל שהתלוננו על המים
ואף שברפידים גם הם התלוננו על המים אבל שם לא הי' להם עוד שום מים
במדבר ומדברה נחשב להם כדבר גדול שהאמינו בה' והלכו במדבר בלא
לחם ובלא מים וכמש זכרתי לך חסד נעוריך כי' לכתך אחרי במדבר
בארץ לא זרועה רק שלאחר זמן צעקו מחמת צמאונם ועכ' לא נחשב להם
לעון והולכת המדבר הי' לתיקון גדול שהלכו בו ישראל באמונה שלמה
בה' ועכ' באמת נתלקטו משם כמש המקובלים כי הי' להמדבר
~~עלי~~ עלי' ותיקון נפלא ועכ' הי' מפור בטובה ובהסכמת ה' הולכותיהם

מים

חנוכה

מיום מעבר החשמונאי והי' צריך גילוי בעת שלמטה שהצרים דחק שהוא ע"י פועל באמון
להכות בסלע ואמנם זמן מרובה קודש שסדר ודבור שלא ניתן להם לחמם ומומם
כי חטאו חטא גדול כמה שרבו על המים והוגם למדבר קדש את פגם
ולא תקנו ועכ"ז לא היו צריך הסלע להתעורר להוסיף להם ועכ"ל לא צוה
לעשות פועל כמון שיתעורר הסלע להטיבה כי בפה לא עשו מאומה רק אמר
ודברתם אל הסלע ואמרו ע"ל כמדרש שהכוונה הי' לשנות פרק אחד
או הלכה א' על הסלע ויוצא הי' מגודלו תיקון להסלע והוא ועוד שזהו הרצון
כמו שיתן מימיו שמא' שנה תוקון אל הסלע והי' נותן מימיו ומשה לטעם שאמרנו
שמא הי' נחוץ כיון תפלה ועוד שאמר שזה שיוך שבזה שהתלוננו פגמו
במדבר מה יש עוד ותרון להתיקון שעשו. במדבר מן הפגם שעשו עתה
ועכשיו ויסור בטובה ואמנם הי' צריך יותר להצטרך ענין חוב הפרת
טובה שעשו מבקר ועכ"ז הכה פעמים ואמנם גלה ית' שאם הי' מדבר
אל הסלע פרק אחד או הלכה א' הי' קידוש השם גדול שהי' מבינין כמה
פגמו עד שלא שוה להם לעשות טובה והי' אז ישראל מהרהרים בתשובה
והי' נתקדש השם ואף שבכ"ז הרגיש משה ועכ"ז אמר להם בדברו תוכחה ומוסר
שמע נא המורים המן הסלע כו' הי' גלוי לפנינו שיותר הי' מהרהרים
בתשובה עם הי' שונה פרק א' כי מאשר אמר להם בדברו תוכחה אלו
ועכ"ז אמר יען לא האמנתם כו' להקדישני לעיני בנ"י כי זה שאפשר לומר
~~כאת כדנולה~~ ולכן יש להבין לפי דעתו הפשוטה במצוות אותיות
נשמות נתגלה מחשבות איש ועמדו כזה ~~הנפלאים~~ הפרשים ועפ"י הקדמתנו אפשר
לומר כאשר באו אצלה מדרגה עליונה לגלות טובה אל המקום לפי
התפשטות ית' ושעכ"ז אין התגלות טובה עפ"י הרחל הסתרו שסתר ית'
בששת ימי בראשית להיות מתמצע טוב עולם עליון לעולם הגלגלים ואמנה
לעולם השפל כן הוא מתפשטת טובה מוד. לכן כלי אמצעים ואמנם להיות
קשר בין מחנה עליונות לעולם הגשמי מתקשרת אותו שפע דלבוש היותר
רק שבעולם השפל והוא ביסוד אשר שהוא יותר רק ועכ"ז הוא יותר עליון
אצל היסודות שבשפל וכיון שהוא בהסכמתו עכ"ז באו פעמ' גם התגלות
אלקות

חנוכה

ולקות דמותו המראה ולבוש הבד וכאו מראות ולקוים בלבת אש למשה בסנה ובפעם
התגלות מלאך כגון מלאך של גדעון ושל מנוח בגוון אהרן ~~ובדיר לפי שכל הבינה~~
שמתגן על התורה משפטים בטובם והצווה הם אשות ההתגלות וכמש באומר
הראשון והם אור ועד משפט כל העולם טובם עד תקופה הראשונה ולכן במכת
מצרים שנהפך אורם של העולם לרע היא מכה האחרונה שלהמכה
היא מכה האחרונה חשך שהיא השחתת הכל
~~זה הנקודה הראשונה~~ ושלהם שאמר אלו של נר המערבי שהיא עדות לישראל
שהשכינה שרוי ביניהם שלכאורה ופלא מהו זה לעדות ויתר מכל הנסים המתאימים
במקדש וסדר עבודתו אם זה במקום ולדברינו יתכן שהנה מעתה תהוה דהפך
ההבדל שבינינו עובדיו ולקיו אומות לשאר האומות עובדיו על שהיו פרחים
מזרח ממערב ועוד ויתר דהנה עובדיו על הי מקטרים ומזבחים ומעלים עולות
ובדומה מובדלת לאותה כוכב או שר שטרה ~~לשפלו להם~~ שעל עבודות כאלו משפיע
זה המוכב והשר מטובו אל העובד והנה אומות הוא ית צוה לנו שלא לעבוד
לשום מזרחה כי באומות אין דוגמת שום מזרחה להרע או להטיב צותו ית
ורצונו ומצותו ועל עבודה זו היא פגם שקר ומתוך שמנגד השפלים
והוא דבוקה נבראות ~~לזמר שבזה~~ שנוסף שיש באותה הבריאה כח להטיב או להרע ~~ומשפל הבריאה עול~~
~~עבודה והוא הוא ית לאמה שבחולה~~ ובזיון ~~על לעשות בשבר בעולם עולת רצונו ואוהב~~
~~ואהבה מתוצב שאין לעשות רק לשמו טובתו ולא מה שהוא טובה לזולת~~
~~ומשפט ומעלו לשר ובתוכם כוונתן שיהיה לו כסו משפיע לטובו או מטובו~~
~~ובדומה מהבריות~~. אבל ואנחנו בזאו תורת אמת שהנחלנו ית שהוא לאמור מודאתו
ית שהתכלית הוא רק להטיב לזולת כמו שהוא ית מטיב לזולת ולכן על ידי
קיום מצותיו ית אנחנו ישראל ~~ישראל~~ חול בכל כמליון של מעלה שהתגיירים ~~שהקודש~~ חק על התורה
והמצוה שבשבולה נבראו ~~העולם וכל צבאה~~ וכמו כל צבאו עולם מטובים לנו
מטובם בדרך נס ובכל בהשפעתו ית ורצונו שרצונו הוא שהי כח מטוב
לזולת ואנחנו מטובים לצבאו מעלה בתורתנו ומצותנו שלהם הצענו ית
וצבאו מעלה מטובים לנו בהשפעה טובה בטוב השפעתם ברצונו ית ולכן מה שהם
אומרים שעל הקטורת ועבודות מזרחים השפעת כוכב או שר למטה
בדומה

דומה למי שנותן לאחר סמי הקאה שבפרח ושלח בטובה מקיא ואפלו אכל אננו
שאמרנו שבקיום תורתנו ומצותנו משפר לנו טובה ממתרוממת אלוקים דומה
למי שמדשן את קטורת הרבה עד עד שנכנס [מחולא] לבית חכם אחד עד שנתבשם
ריחו ונהנה מריחו והחכם [הנה אם] שצוה לו אחר שלא והנה מעולם משל אתפוס נוטל
רשות מאדון שומשוק מדון מים חיים ממעינו אדון שוצובו עד חלקת שדה
של בעל הקטורת להשקות שדהו ובהמתו וצפו לאות ומופת שולה במקטרים
להודיע שאין אף שלדוות אוהבים נראה שמסרתים אולה שפר ~~ומפו~~

- ~~שאמרו~~ וכמו שאמרו [ערכי עד] ממצות חדלנו לקטר למולכת שמים כי אבל כוו השפר שלא
קטורת המשפיע כי בדרך הקאה של פסולת ועד אננו רוחניות ואננו
מתלבשת במראה. ויש כמו שאמרנו כשבאו השפר הקדושה מחמת הטובה
ובמדהר הטוב ומחמת טוב עין שרוצה לעשות טובה ממהרת להתלבש ביסוד
ויש דרצון המשפיע הראשון והוא הוא וכו' וכל. וכיש ~~ממהרת~~ להמנורה ~~שלה~~
~~מתאמנים בהאורת המנורה~~ עבות ששפונה שהוא בוננו עם הורדת
השפע למעלה מן החגל הספרתי [שמש ה' גו' האש שלבן שם הורדתו החגל] ~~וכל~~ והכל ולא חן בדרכן של עוה"ז

- שהוא ההופך מכ"ב. וע"כ ולזהו נצח לעובדו הבעל דהורמתא יש מן השמים וא"ח
שלבבורני זה דבר כמה יקרה עבודת אלקים ואת ~~ההופך~~ ההופך
מן עוה"ז ולכן אין ספק שמשה רבינו שהי רוצה רק קטורת צלותו שתקנו כל
- העולמות שכל העולמות חדבו לנגדו להראות לו טובם בתוך ולא קם עוד
- נביא כו' כמשה כו' לכל האותות והמופתים כו' אשר עשה כו' והם לכל
אין לו דוגמה בהוי' וכל האותות והמופתים ולדבריו הוא הפירוש שבהו
~~הוא~~ לראות לכל האותות כו' שעשה והנה מכל הנביאים הוא לחוה עד אל
גדולתו על כל שבלם הוי [ורגילום בטובתא דאהרם ולד"ב הראו לו חטובים שגלו] ~~מודעים לחוד נגדו והראות לו מטובם~~. וכמש"
- שאמרו ז"ל רחוקים ז"ל דבק ברכבי וגנוו ~~נהרא~~ נהרא והשמש של
- והושע שאמרו ז"ל שטען אתה הולך לעשות חצון קונך ואני הולך לעשות חצון
קוני ואמרו: אם אין אתה חולק גולפנו עולך כי שהם ז"ל דהצעים
הטענות שהו' בונהם הוא אף שאין לאננו נהרא לשמש כפה לדבר [ע"ו שם דקלובה או המ"ב חלל] הצעובזה
ההודעות סובת הנס הזה שנשתנה טבע ההרגל כ"כ בנקל שהוא אל שוש
סח

כח קצדוק לגזור שיבטלו ממצוותם אף ועבר ~~חק~~ חק הבריאה שהוא להכיר בטובה
וכיון ~~שאלה~~ שכל הנבראים מקבלים טובה מן הצדיק מחויבים הם לעשות לו הטובה
מול הטובה ואף לא יבטלו ממצוותם כי אינם שומרים סדר וחק הבריאה.
וזהו שאמרו מאי חנוכה ר"ל מה נשתנה נצחון היוונים בימי חשמונאי מאשר נצחונות
מלחמות ישראל במלחמת סיסרא ומלחמת חזקי' באשור שהי' נס יותר מפורסם
שנהרגו כל חיילו בנס או מלחמת גדעון או מלכי ארם שנפלו בנס ובדומה
הרבה והרבה ובמלחמות מלכי יון ~~עשאום~~ עשאום זכר לנס זה יותר מכולם ומבואר
השם בכ"ה בכסלו כו' והדליקו נר ח' ימים שהנס שהי' בהדלקת המנורה שהיא
עדות לישראל שהשכינה שורה ביניהם ועתה וזהו נפלאות משאר עם עולם והוא קידוש
השם גדול וכאשר בא הניסים אלו עשות שם גדול וקדוש בעולם ושהי' בכ"ה
בכסלו שבאו דומים אלו להוכיח שחביב לפניו ית' ~~אנו~~ מחשבתנו הטובה ופעל
ועי' נפלא נס זה לעשות לו זכר עולם ועי' לשנה הבאה קבעום ויו"ט בהלל
והודאה כנ"ל. ונשוב לענין יוסף הנה סיבת גלגל יוסף למצרים הי' להוטב
לצוות וכאשר כי למחי' שלחני. כי ראוי לשם להיות נעשה מרכבה לשכינה
~~שתבוא שם עם ישראל~~. ולכן אין ספק שיוסף מצרים ~~השיבה~~ הי' לה תיקון גדול בבוא
יוסף לשם שנתבשם הארץ במרכבת השכינה ~~והמטרד לגלות בכוונת הבריאה~~
ועי' ~~אל~~ חרה באורך ישיבתם ~~ואולם שם~~ לעשות עמו טובה שלא עפ"י דרך הטבע ~~למעלה מעבר הטבע~~ ועי'
כתוב ויוסף הורד ~~מצרים~~ כו' ויקנהו פוטיפר כו' ויהי ה' את יוסף ויהי
איש מצליח כו' כי בהסכמת ה' עשו עמו כל ~~הכוונות~~ אותו הטובות ולא נתנו
לו מתנות, מתן, ושבחו, וחכונו כלם נתנו מטובו לו ובאו הברכה לחלקו
ובמו בעקב בדות לקן שהי' גם לטעם זה וכן אמרו שהיו מצלה כלם
נתנו למשה מתנות כסדרם למחוש שענין המתנות הוא לדעתו וכן שאמרתו
שכלם כתבו אוצר שכתבם לעמם עד שאמרו שם שגם מלאך המות
נתן לו מתנה שגלה לו שהקטורת עוצרת המגפה שוצהו מטוב אוצבן
של מלאך המות ושפע הטוב שיש תקנה למות כי הי' מחויבים לעשות
לו טובה מול טובה הכל כגדול. ועי' גם ביוסף כתיב ויהי ברכת ה'
בבית ובשדה והנה יוסף שהי' כוונתו ושורשו להשפיע לזולת ואולי

שזהו

שזהו החלומות שחזה שיהי' מלכות משום שכן מלכות משפיע לזולת ואומנם
מדוע נטר את פרע' דבנין שהי' יוסף עבד במצרים עד השובע שהוא וק' שנה
ומדוע לא מהר את גדולתו ואומנם שבאמת כל ~~עשה~~ תכלית של יוסף דגדלותו
הי' להטיב לזולת ולכן כוונתו שיוכל להיות מושל ומלכות היא להפוך
בזמן הי' חשוב עונו את אתר מגוף המעשה וכל לזולת והנה האמור
לגבי נסיון של אשת פוטיפר שיוסף עבד מצלה את מעלתו והוסיפו עוד כל
הערלמות להתבשם מטובתו ועל חחם נגדו לעשות לו טובה ~~בבוא~~ דבעת הצלה
~~שלא ואסורו בתשובה~~ והצלות גם שם והנה כאשר נתגלגל הדבר להיות
סריסי פרעה שם ושחלמו חלומות שיהי' יוסף הפותר והנה מה שהי' יוסף
בעל פתרון חלומות הוא לפי דבריו לפי שאומרו כל דחכות שהחלום
בא מהרהורים בלילא וגם בחלום דשונה שכל חלקי אברי אדם ושינוים וכל
המחשבה אינה ישנה ולכן המחשבה מרגשת רצון וחזיון דשונה ויוסף
שהי' יקר דעונו בו מחשבתו הטובה ואת מגוף המעשה על הי' בחינת מחשבה
והי' פותר החלומות שנגלה לו תעלומות מעולם המחשבה ולכן דנראה שהבין
בחלום ולשמם בנראה הי' בחינת מחשבה ונקראו אנשי חמודות ואין חמדה
אלא במחשבה ועל אף אם לא אכל רק ברצונם הי' טוב רוא ולא רחש בשרו
כי המחשבה גברה על אברון ולכן הי' גם הוא בעל פתרון והנה נראה
שאף כאשר יצא החלום אל הפעולה שהוא ממחשבה אל הפעולה הוא ענין
שבגוי ~~הזמן הוא~~ שיצא טוב מחשבת יוסף אל הפעולה לא ואחר כך הזמן דגלותו
מה גם שאף חלום שר המשקים הוא בו מהצלחת ושראל אל הפעולה ועפ"כ
הצופה ~~ואותו לשבתם האותו דוהח קומתו ומבטל שגאון מורה על ותרוס~~
~~שנשלו לגאון ובגאון ג' שבחים כי בצוהר שהוא נגד פנים לאום ושלום~~
~~ואינו ולפו באותו שקאו על ג' הגדות ואפקחות הענבים ואמרתו שקאו~~
~~בכן הכאוה~~ ועל כאשר פתר לו לטובה הבין יוסף שמחויב שר
המשקים להכיר טובה ולהזכירו אל פרעה ואז שמתחיל זמן התגלות
הצלחת יוסף לטובה ולא שכח שר המשקים רק שהי' צריך להודיע
ולרמז לשר המשקים שכופה דטובה בו כמו שאומרים רבות וגם מלה

אל

על הות כונו' מקום ~~שיסבור~~ שחשב שר המשקים שנתנו לו ~~עבדו~~ ליוסף בהתפקדו ודו
לו כאשר היה עושה את הכל בבית הסוהר כשר בית הסוהר לכן חמד
לו שהוציא לצאת מבית הסוהר כי תכליתו היה להטיב לכל ומה שהיה מטיב
בבית הסוהר אינו נחשב לו למאומה וזהשמע כי אם זכרתני כי טוב
מטב לך ואז הוא הסכמת טובה בכר טבעו כך שאני צריך להודיעך שיהיה
נחשב לו טובה כי פה לא עשותו מאומה שאינו עושה לטובתם מה שעשותו מן
הטוב כאן ומה עושה אינו כי לבית וכוים כי שמו אותו בבור הל כשאינו תפוס
בבור אינו נמצא לו דין עבדם הרבה שאוכל להטיב עמהם ושאר מניעות
וגם הכרעה לבדחונו ממש לא עשותו מאומה שגם על המעשה בפוטיפר
שמו עבורו בבור כאותו לבד הכל ואם פה לא עשותו רעה ולכן הנראה
כבדרוני והנה בזה הוסיף עוד מעלה על מעלה שהרוה לדעת שמוקר
חשקו לעשות טובות. מה שאמר לו לעשות כי בהיותו בבור ואמר לטוב
מחשבתו הטהורה שחשוב אותו את יותר מן המעשה גופא וכל עד
חכם את שהתעשה: ויוסף במחשבה טהורה הלזו ענוש ב' שנים וזהו שאמרו
במדרש אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו זה יוסף ולא פנה אל רהבים
ושטי כזב ~~שלא בטח בשר המשקים והשכלנו~~ עי"כ שאמר כי זכרתני כו' נתוסף
לו ב' שנים והנה הלכו נשאות בו ונגלו במקום כו בחרוטם שאינו מוכן
לפשוטו כלל ועוד שהוא סותר מראשו לסופו ולבדחוני מוכן ואף
מוכח שטר המשקים הי' כשר ולא שמר חקי הטבע להכיר טובה שזהו
מעלת הוצר ~~לכיוון~~ לטבעיות הטובה וכמש"כ לעיל שזה הוכחת הנבואה ודעו
שאר קונה כי שהוא את ~~[illegible]~~ מתמודד לנו טובות בכל רגע ואם
בעוה"ר אינם שמים שם שמים נמדם לעשות נחת רוח ליוצרם. ואיה
שהי' עסיבה גם מאות ב' שנשכחהו ~~כי הזה את~~ כי השכחה אינה ברצון
אבל שלא ובכח אופלה ברצון שלא וצער אות דעתו ממני והא כי הזה
את שאורך עוד במחשבתו הטהורה וזהש כפל לשון ולא זכר שר המשקים
כי נשכחהו ואולו שלא נתכוונו כל שברצון הכפל ולא זכר כי
בשעת מעשה ונשכחהו לאחר כך על פי תכונת חשבון כל שר המשקים
וישכחהו

מושרש בו הרשע תוכף משרת משה שלא להכיר הטובה אבל עוד נוסף
השמחה מה שנשכחה לאחז חוץ תבונת פשעו שזה נופל על תוכף והנוסף
בהשמחה ובונה לאחז כי הוא הוספה על התבונה ~~שה' אחד תוכף נופל~~
~~על לשון לאחז~~ ונבן. והנה כאשר הגיע הזמן לצאת טובת יוסף לגדולה והי'
מלך מטיב לכל זו הטובה מגלים המחשבה שהוא ע"י חלום וכו' ושהי'
יוסף הפותר שתבא טוב מחשבתו לגדולה והי' ע"י חלום פרעה מלך
מצרים כי מצרים הוא ערות הארץ כנודע ושם הוא משכן הקליפות והמלך
הוא כולל כל הקליפות והנה ידוע שכל מצוות הקליפות הי' ע"י שבירת
ז' הכלים שאלה הם המלכים שמלכו בארץ אדום לפני מלוך מלך בישראל
~~ומלך~~ ומלכו בישראל תיקון וברוחו הניק מן הקליפות ונשארו פגרים מתים כי
אין להם חיות כי מחמת נק' שנפלו עם שבירת הכלים כנודע
ובורר הניק כבר אמרנו לעיל שהוא גם כ' ע"י הכרת טובה ליוסף ויוסף
שהוא מלך לקט כל נק' ע"י מצרים ומלכו שהוא כוללת כל הקליפות
ועכ' מורה החלום עד שחלם לפרעה שבע פרות בריאות וטובות
שהם ז' המלכים שמלכו עכשיו נקראו פרות וכמש"ש שמעו כי פרות
הבשן ואלו שהם מקליפות וכה' דינים שאוחזים בהם וכיון שבאו משבירת
הכלים שהן מלאים ויתר מדאי שלא יכלו לסבול הכלים ועכ' נשברו
ונשארו ריקים עכ' הי' המראה שמקודם הי' מראה של ז' פרות מלאות
וטובות ויתר מדאי ואח"כ פנים חדשות באו ונשברו ונעשים ריקים
ובלעו הטובים עד שלא נשאר. מקודם כי נמשל קליפות ומחזה
השבלים מורה על העץ שמשלו בהם ז' הפרות והעץ נמשל לשבלים
שהם כמה גרגרים בשבולת אחד שהעץ כלם כלולים תחת זה חלק.
ע' ואמר ~~שיוצא~~ שעלו בקנה אחד יש הכרע שמורה על ז' מלכו אדום
כלל שכן אדום נקראו ע"ש האודם של נצוד ציד ועשו ודרך עשוים להיות
הרבה שרביטים שהם שבלים בקנה אחד ומורה שכל אלה מלכו לפני
מלך לישראל ועשקם מלך ויוסף הוציא מהם כל נק' ונשארו פגרים מתים
ושכן כתוב והי' בות ויעקב איש ובות ויוסף לה בה ובות עשו לקש ובדרה
כו

לחנוכה

ובזוה"ק כו' וכד דאמצרות מלך מצרים שהוא כלל כל הקליפות ושעכ"ז נקרא
נחש בריח שבדרך שם נקבצו כל הקליפות ושם הפולט יוסף לפי פנימיות
מחצה החלום של פרעה. ואמנם לפשוטו מורה על שובע ורעבון כו לפשטות
הדבר ע"י שבע והרעבון לקט יוסף כל הכסף ורכוש ואסף כל הכסף
שמורה בפנימיות שע"י הכסף לקט הכסף כי יש אדם שממנו א חבוב עלוו יותר
מגופו ונפשו הוא מלשון חמדה שעי"ז לקט כל חמדת מצרים שהוא הכסף
ועוד נעשה יוסף מלך והחלום הי' שהי' על היאור כי היאור הוא עבודת
כל קיומו של מצרים שעולה ומשקה ואתם כנודע ע"י היאור ונקוט כל
הכסף וכמו שהמים מטהר טמאים ככה הליקוט הוא לטהר הכסף שנפלו
בקליפות ומזה נבוא להתחלת הפתרונים ואמר וזהו מקץ שבא הקץ
לגלות ויוסף שנתיסף ב' שנים פרעה חלם הל' מה שנשאר לפרעה

~~החלום כי אף שנפתר החלום לא נפתר רק לשוטת פרעה אבל לפנימיות~~
~~הפתרון נשאר לפרעה החלום וע"כ ואמר חלם לשון הוה שעדיין הוא בחלום~~
~~בלא פתרון ולפשוטו רק הוא שקץ הגלות של יוסף בא עד חלום של פרעה~~

ואמר מה שנשאר לפרעה החלום בלא פתרון ואמר והנה הל' הנה זהו,
החלום ההוה מה שהוא עומד על היאור כולו תמצא בפתרון שלא פתר לו
על פרטים אלו רק בדרך כלל ז' שני שובע ז' שני רעב אבל על לא תמצא פתרון
כי הוא מפנימיות הפתרון כנ"ל. ועוד בלא פתרון הנה מן היאור עולות ז'
פרות כו שאפשר מה דוקא פרות ועוד מה שהוא בלא פתרון מה שהנה ז' פרות
אחרות עולות אחריהן מה הם דוקא פרות והי' ותכן שיראו ז' אוכים ונבלאו
הפרות שזה בחרפה ועוד מה שנשאר בלא פתרון והנה ז' שבלים עולות כו מפני
מה דוקא שבלים ועוד מה שנשאר בלא פתרון והנה כו' שבלים דקות מפני מה
דוקא שבלים כנ"ל וזה כתוב בכל אלה והנה ואמר ויקץ פרעה והנה חלום הל'
שכל מה שכתוב והנה ואצלו חלום הוא אף הפעם שלא נפתר לו והנה כדר שמו
המפורשים לך כו לפתור החלום הזה על שובע ורעב אינו דבר רחוק כך
שהוא חלום קרוב לפתרון ומדוע הלכו החרטומים דרך רחוקה ופתרו ז'
בנות או ז' ארצות גם פרעה שהי' רואה החרטומים למה הי' צריך לחרטומים
לזה

לזה ולמפלאו פתרו כן לעצמו ולדברוני נוחין לפי שהרגיש פרעה שיש דבר
פנימי בזה מלבד הפשט וודאי שהוא לא רואה מצלו רואה ולד וודאי ערת נפשו ועכ'
גם הוא גם חרטומיו שהרגישו כן כי כל' הוא למרת נפשם שיודעו כל הענין מהם
עכ"ל לא נתקררה דעתם בפשוטות הדברים והלכו בדרך רחוקה והנה שר
המשקים שהוסבה מן השמים לשכוח את יוסף עד הנה אמר לפרעה והרגיש
בהשגחה שהדבר נוגע ליוסף בחרו את חטאיו אני מזכיר היום שהיום
הנה נזכרתי בחטאיו ועד הנה שכחתי והיו לי בבחרות בהדי פרעה
קצף על עבדיו ומולאו וזכור דבר זה שלא בכל פעם מלך קוצף על עבדיו
וכמש"כ בכלי בחבש אותם הדברים כי שלא והי' יוסף שוחה כשר הבדיות הקרה
ות' לפניהם זה הדבר שוהי' לשוחה כשוהם ואל ובדברו מיוסף הכי שהי'
דבר פלאי עד שהי' שוחה כפי ~~הדבור~~ כל המדינה ואיך והי' נשכח דבר
זה ועוד כמה שותן אותו במשמר כי זה מתרמז בשונו פעם שקוצף על עבדיו
אוני נותן במשמר רק לשר אוטרים הכבד ישב בבית ולא במשמר
כעומד הרוקים ועוד כמה שנחלמה חלום בלילה אחד אני והוא שהוא
גב' חודש ועד שהי' איש כפתרון חלומו כמש"כ שחלם לפי פתרון של
פשט שהוא חודש ואתה ועוד כמה ששם כי נער עברי עבד כו' ויספר
לו שהוא חודש שאין בדרכן של שרי המלך לספר חלומם לנער עברי עבד
עצו ושופתה לנו שורהוד עבד קלוו לפתור לשרים גדולים הוא חודש
ואתר על כל אלה הוא חודש הוותה גדול איש כחלומו פתר וכל הנהו תמוה
ובאו מודפס בפורו ~~...~~ ומפני מה שכחתו עד היום אולם כי' מחמת
שעד הנה לא הי' צורך בדבר רק היום עכ' נזכרתי ונקרא פרעה ליוסף
ואמר לו חלום חלמתי הל' שהוא חלום בתוך חלום עכ' ופותר. אין ~~...~~
אותו כי אף שנראה הפתרון להבין מה לא נכנס הפתרון אוני שמעתי עליך
לאמר תשמע חלום

לא ועדכפי

וחייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה ועיין בברכות
באלו הימים קרה מקרה שבני היקר פ' מנחם נפל למשכב והי' מסוכן גם
בני חנני' יוסף שהיה זמן טובא אשר סבל חליו חולה מעיים עוד בימים אשר לא
הי' דבר כזה וסבל עוני ויסורין עד שמקרוב שב אל מולדתו בריא וחלש ועלי
הי' כינה ובדאגתו אין בהשג ידו לספק את כל ובמשך הימים שנפל בני
מנחם למשכב הי' גם הוא מטה מטה ומתהפך בחליו על משכבו ועזרני השגחת
שבני מנחם שב לאיתנו ואבל בדאגתו כשראיתו בני חנני' יוסף מתגבר
עליו החולי לא הי' אפשר לעצור בלבי שמחה ולהודות לו ית' על החסד
שעשה לו בזה כי הי' לבי מלא צער על בני חנני' יוסף שמתגבר חליו עליו
יום יום עד שביום ג' תצוה ה' אדר שנה זו תרמ"ג נאסף אל עמיו
בדאגתו והפלא בכל אלו הימים מן פ' ויחי עד עתה לא הי' לבי שפוי
לעיין בספר ובמחשבת קודש שעזרני ית' שלא לשנות את תפקידו לחדש
בסדרה והי' לו חידוש כל שבת לא הי' באפשרו אחת כימי החול
לכתוב עד היום יום ב' ויקהל ח' אדר שכבר עברו אלה ימים אחר
השבעה נתתי אל לבי לכתוב מה שחדשתי בפרשיות אלו וכבר נשכחו
הדברים מלבי ואבל ונשא את כחו להתחיל לכתוב אלו ואחזור בי' את
עבודתו ודבר מה זכרונו ובשהתחלתי לכתוב ולהעלות דברים אלו
הסיבה אשר קרני עזרת מלכתוב כסדרן וגם לעשות זכר לנשמת בני
חנני' יוסף בתוך דברי תורה שעלה בלבי בעת צערו ואבלו עליו מתוך
הפסוקים שדבר יעקב על יוסף בנו בפרשיות אלו נפל מאמר זה שהתחלתי
בו חייב אדם פי' לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה הנ"ל
שאפשר לומר כמו שמצינו בעוה"ז מתחלה כששב בני מנחם לאיתנו לא
הי' לבי שפוי לברך לו ית' על הטובה כי הי' מהול בצער של בני חנני'
יוסף ואח"כ כששכבך לן חיים ועברו ימי אבלות של בני ז"ל והספדו
ובודאי אשר על בני הוא לא ושוב אלו ונזהר להתנחם כמש"כ ז"ל מכניך
ואולך אין אתה מרחם יותר ממני שום אפשר לו כעת לברך על הטובה
שהחיו ית' את בני מנחם שיחי' לאוי"ט ולגדלו לתורה ולמצות ושוב אנ"ל

חייב

חייב אני לעמוד על הבעיה שעברה עלי במיתת בני חנני יוסף כשהנחתו מובדלות
קשה ולבו שפוך לברכו את ה' קודם שפוך שכל מה דעביד רחמנא לטב הוא
בעבורו לא היה טובה מאוד שהי' תמיד ביסורים ובצער עתה ונח מעצבונו
והיסורין ממרקין ותהא נשמתו טהורה ונקי' לאור באור החיים הנצחי
וסימן יפה לחולה שמת בחולי מעיים ואולי שיקשה על אשר אומרים רבנו
הנה ז"ל בדבריו של מת כל הדברים שמת ע"י והוא כשמת בחולי מעיים
שזהו מותת בני חנני יוסף זהו הספק ויקר שנוכל לומר עליו שסימן יפה
לו שנתמרק הגוף שעד לאדמתו רק בעור ועצמות כי היסורים כלו
את בשרו וסימן יפה לו שנתמרק ואור נשמתו בג"ע וזאת נחמתו
בעוה"ז ועוד זה רק תודות וברכה לקל ברחמים את' את' שסבב
לטהר את נשמתו וזהו שאל שהתאונן יעקב ואמר טרף טורף יוסף חי'
רעה אכלתהו והכפל טרף טרף גם מה שהובא בלשון טרף ז"ל בשביל
שסבר שיוסף- חי' רעה אכלתהו ולא נתמרק ביסורין עדיין לא נטהר
נשמתו והתאונן ע"ז כהכרו ז"ל שיעקב הוא שבקש רחמים שיחלה אדם
קודם מותו והוא כמו שאמרנו. כדי שיסורי חולי ימרקו הגוף ויכאובו
וכשר לקרבן על מזבח העליון ועל' התאונן שלא מת יוסף מתוך חולי
ואמר טרף טרף ז"ל ע"י טריפת חי' עדיין אין נשמתו כשרה להיות קרבן
למעלה שמקריב מיכאל במזבח של מעלה נשמת הצדיקים הכשרים כמש"
ז"ל באגדה והתאונן יעקב שבשביל שלא נתמרק ביסורי חולי עדיין אין
נשמתו מוכן וכשר לזה ע"כ הובאו בלשון טרף בכפל שהיא הספק של
כשר ומחמת זה לא רצה להתנחם ועל' אחז"ל כשנודע הדבר שיוסף
חי הי' מהדר יעקב לתקן מה שהובא מכבר על יוסף הצדיק שני פעמים
לשון טרף ותקנו כמש"ש בפרשה כן שני פעמים בן פורת יוסף כנגד
מה שאמר בי' פעמים טרף טרף יוסף כי פורת הוא אותיות טרף בחילוף
ט' בת' שהם ממוצא אחת בטלנת יעו"ד ול' כמה שלא רצה להתנחם ורש"י
פי' משום שאין מקבלין תנחומין על החי כסבור שמת וזהו כסבור
שמת הוא מותר לאמרו ומה על דבר שאמרנו כלל לא שייך לשון כסבור

חק

תט

רק לשון שנדמה שמה חז"ל ואפשר לומר בהנה הכבדתי למעלה מאמרם ז"ל מכאן
ואולך כל אחד ומי כבה והוספה אבל שחשבו של אמר הקב"ה אני אתה
מרחם יותר ממני כ"ל שאין להתאבל יותר מאשר לאבלות קץ ויש להעיר ואדרבה
הוא אופן של להבין שערוה שהאדם נפשו תאבל על מתו רק שיש למנוע משנים
שאין אתה רחמן יותר ממני ואפ' כיון שאמת שהקב"ה הוא מקור הרחמים אבל
דאמת זה אינו קושיא כלל דבשלמא האדם שהוא לא ברא את זה שמת הוא מרחם
ומתאבל על המת שהיה קודם חי אתו ועכשיו מת אבל הקב"ה שברא האדם
וכל חי סופו למות הכי' דומה למשל מי שנותן לחבירו מאכלים מתוקים
מאד לחיך ואומר הוא אכזריות שאחר אכלו המתוקים נותן לו כוס של מר
כמו כן קוניע שחורה ודומה לשתות כדי שיתעכל המאכל הטוב ועינוג
המתוקות שלא ויפוג לכן שכלפי הטובה הגדולה אשר עשה שהאכילו
ממתקים אין זה אכזריות כלל אם נותנו אח"כ דבר מר ואחרו שההכרח
הוא כך שאדרבה הטובה הוא לא תשלם רק בשתיית דבר מר כנ"ל
בהטובה הגדולה של החיים דהכרח לשתות אח"כ כוס של מות והוא
גומר שלימות החיים ומעתה נתי' דברי רז"ל ואולי צדיק ורשע לא קאמר
ואפ' בשלמא כשמת אדם ר' רשע אף שלא אמר שהוא' רשע מ"מ החי' אמר ית'
וחתך הפסק דין שימות מחמת עונותיו הרי הוא אמר שהוא' ימות אבל
אם נצטער שהוא' מת אדם מחמת צדקו והקב"ה לא גזר עליו שהוא' צדיק
רק מחמת הקרובה שלו שוב לא שייך לומר אין אתה מרחם יותר ממנו
כי הקב"ה לא גזר עליו שהוא' צדיק יעוז מת ובכגון זה שוב לא שייך להתנחם
ואם שהוא' עניין של יוסף שנדמה ליעקב שמת במה שהלך בשליחתו לראות
את שלום הצאן ושלום אחיו שאמת דרוה שמלאכת רעה צאן של השבטים
ואבותינו לא הי' לתכלית גשמיות כ"א לקנין של שלימות נפשם בזוהר הקדוש
כס' וכן כתב הרמב"ם שמעשה אבות השלמות הוי' בדבקות נגלה
על הרוחניות ואפילו אם לא הי' נכתב בזוהר ורמב"ם ובכל הקדמונים
הוינו יכולים ללמוד ממה שמפורש דיעקב שהי' לו עבדים ושפחות
הרבה והיו בעצמן הי' מדרגתו להיות יושב אהל כמפורש בתורה

נשכנטו

ושבטו ושורן גדולתם מבואר מאוד ששמותם הי' עולה לזכרון קורבנו ויסוד
וחושן ויעקב הי' משתבח בהם בברכותיו ומתוקן יעקב מן השלימות ועשה
אותם רועי צאן כאחד מן העבדים הפחותים אין אמת ברור ועלול שרעיות
הצאן הי' ענין נעלה לרוחני ולשלימות גדול ויוסף שהי' חשוב בעיני יעקב
יותר מכלם ושמפורש עליו שהי' בן זקונים ות"א בר חכים הוא שהי' חק בשנים
הי' אב בחכמה ושלחו יעקב להיות הוא משלים לאחיו עוד ביותר שלימות וכמה
מסקבמונים וחסו ענינם לשלוחות ויוסף בזה כוונו לפי דרכנו אבל הכל
עולה בקנה אחד שלענין רוחני ושלימות הי' כוונתו בהשלוחות ועכ"פ אלמלא
שהי' יוסף צדיק לא הי' שלחו ולא נודע דבר הזה ועכ"פ סבר יעקב שמחמת
צדקו ~~[illegible]~~ נסתבב המיתה ושוב לא רצה לקבל תנחומים וזהו הכוונה אין מקבלין
תנחומין על החי כסבור שמת ה"ל דל חי הוא צדיק וכמ"ש בן איש חי כסבור
ה"ל כשפסיקה הוא שהחיות שהיו הצדקות היו סיבת מיתתו ועכ"פ ~~[illegible]~~ ומאין להתנחם
ומעולה בזה היום שעכ"פ למה נחמו אותו בניו ובנותיו אחרי שהם ידעו
שהוא חי ואין מקבלין תנחומין על החי ולפרשינו שהו פירשו צדיק אתו שפרח
כי בניו ובנותיו לא התנצלו לו יוסף לצדיק כי זה הי' המחלוקת ביניהם
עכ"פ סברו שיתנחם והנה הדברים האלה עלו על לבי בימי אבלי שהיית
מאוד בצער על בני חנני' יוסף ואמרתי שאין מקרה כן קרה לי הכל
ויעקב שלמה על מיתת בנו חנני' מה אומר עליו תנחומים אני אוני ויעקב
אפוני ובני אוני ויוסף בני אני מלא חטא ופשע וסר ונסרני. השם
ברעינתו ויש לי להרהר בתשובה אולי משום שפקדתי עון אבות על בנים
מת בני אוי לי וי לי ומה"ט לא אוכל התנחם השתא ורחו מוט חלבו
וכמו שנתמעט מחמת היסורים ומחק עוד עונותיו אבל צות אוכל לאמור
על בני חנני' יוסף שהי' צדיק ומר גורלו מאוד לא ראה טובה ומחמת עונות
באו ליסורי חולי ומתחלה כאשר הרגיש בחליו הוא נוסד למרחצאות החמים
ונתרפא ברפואות ומחמת ענין לא הי' אפשר לו שהי' תמיד בחוסר
פרנסה אבל יש ריוח הרבה אנשים כמוהו שהם מעשירים עם וכשהם
ברעה ומר גורל ועושים כל מה שיכלו והם מבחינים בין טוב לרע ובין כשר
לגפל

וגם יפה נאה ומתואר ובלבד שבאו אליו לפניהם ובניו זה חנני ויוסף
עד הי' לו הרגשה דקה מאוד ולא רצה להתגלות בדבר מפורש ובחק
איסור חלילה ועוד הי' מתגעגע בעינו ונמצא ונמצא חי אלולא הי' עושה רע
הי' יכול לעבור אבד חליו רק מחמת שלא הי' עושה רע את בעינו ועוד
ומרתו לא אוכל להתנחם אבל צוה הוא לנחמה שנתמרק ביסורין ושב
נשמתו טהורה וכמעט מותה ויסורין ממרקים ועם כל היסורים לא
חטא חו' וכאשר שעושין הכל בשביל פרנסה לא הי' חלקו חי' בזה
אותם אולת חטאתו נגדו תמיד השוה וספר עונות וחשב
זכות לבני חנני ויוסף שנתגלגל עד חודש תורה אלו ומדתה נשוב
לכתוב בסדר הפרשיות

זא ולהלן.

לז' שפ'. ~~לא נדפס~~

תיק

והנה בשלח פר' ואפשר לומר דהנה ויש לתת טעם במה שהב' שתמצות גמר
הגאולה נתאחר עד שבועו של פסח וי"ל דהנה אמרו שמצות הפסח תלוי במילת
הצפרדעים ומצות מילה מעכב אכילת ועשית הפסח והטעם הפשוט שכל בזה
דהנה מצות מילה היא להפריש חלקו של נחש הכרוך בערלה כנודע ועפ"י אמרו
ז"ל דמשה רבינו כאשר נתרשל במצות המילה בא המלאך כבמות תנין ובלעו
עד המילה והרגישה צפורה שבעבור מצות המילה הוא והנה בענין זה של משה
שאמרו ז"ל שאמר אמול ואצא סכנה לולד ואמרו למה נענש על שנתעסק במלון
תחלה והנה ולכאו' אם נמנע למול מחמת סכנה בדרך הכי גם במלון כשימול
ויצא לדרכו עד למצרים הוי ג"כ סכנה ואם שעד המלון אחר לו ית' ונראה משום
שרבינו משה שאין למול ולצאת ואפ' גם במלון לא הי' לו למול ולצאת ולמה הפגיעו
כו' ומלה צפורה ויצאו אחכ"ז ואמנם זהו גופא יש לעיין דמשה אמול ואצא סכנה כו'
דהכי מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה ואין מעבירין על המצות. והנה כשאמר
אמול ואצא ובאמת הי' מצות המילה חל עליו באותו יום ומצותה משנולד עומד
השחר ולצאת עכ"פ אין להקדים סך משהו החמה אף לדבר מצוה. וכמו
שלמדו דרוש פסחים ד"ע ד'. מאברהם שנאמר וישכם אברהם בבוקר כו'
ואמרו לעולם יצא אדם בכי טוב וגם שאמרו ז"ל שבשבילו של הקב"ה הי' עם
משה הי' מצפרא אפ' מצות מילה הי' קדום והי' לו לעשותה ואם שמחמת זה
תדחה הוצאתה תדחה ועוד ולכאו' דהי' לו להניח התינוק בביתו ולצאת
בעצמו ועקנה ויש לחשב כו חשש אם וניח התינוק בבית ושם בבית את
אין רגילין במצות מילה ולא ידעו לעשות הט' ולכן ולרחצו ואמנם הוא אף
אם וניחו שם אבל קושיא הראשונה קשה אך י"ל דהנה הרי אמרו ז"ל שכל
ז' ימים הי' משה מסרב בשליחות וביום השמיני נתרצה וכיון שבאותו יום
נתחייב במילה שאמר אני אמול ואצא הנה נתחייב במילה למפרע
מיום שנצטוה ואע"ג לא הי' עדיין חל עליו חוב המילה כי באותו יום נולד
הבן ואמנו בר מילה עכ"פ הצווי של הוצאה קדום ואין לומר דמשמע נאמר
שגם המילה כאשר נעשה בן ח' ומיום חל עליו חובת מילה למפרע מיום שנולד
ומילה קדם וכמו שקיימא לן דעת' למפרע הוי נראה דהכי הכתוב מפסל

נדפס

וביום השמיני ימול כי הרי שלא חל החיוב עד יום השמיני ובשלמא חיוב אף יום הוא
קבוע לזמן יום פירעון תוך זמני הפירעון נפק"מ דהא שנצטוה משה לצוות
אלולי לא הי' מסרב הי' ומצוה תוכף ונכלל במילה כשמל תוך זמני לא ועוד
נה' ומהט וואמתו על ערל בן יום א' ואינו קרוי ערל ואינו מעכב עשיית הפסח
ואוכלתו עכ"ל אל מצות הצווה למשה משום ראשונה למפרע והוא קודמת
למילה ולכן דחה מילה מפני מחמת הסכנה לולד ואמנם כאשר באו למלון כיון
שהמילה אחר יום ח' כל שעה ושעה הוי החיוב אלא למול כן אותה שעה שעסק
בדרך שקדם לו החיוב הי' נדחה מחמת זה המילה אבל בלינתו שעה
שהניח מדרכו ואותו שעה חל החיוב של המילה ובדרך לא בא הכו חצר
וקדם חיוב המילה על וצוואת הדרך כי באותו שעה אינו יוצא אל חוץ
למול ואם נסתכן הולד דאומת ונח הדרך ואמתין עד שיתרפא הולד
ונענש על שנתעסק במלון תחלה הל"ל שכיון שהניח מן הדרך ונתעסק במלון הל'
היה להניח את שבה עלון חיוב המילה תחלה ואמנם שיטתו של משה רבינו ז"ל
שאינו סבר שנתעסק במלון תחלה ז"ל דסבר דמצות מילה הוי להפרוד חלקו
של נחש ~~הדרוד~~ הוא סמ' מישראל והיו שנצטוה ללכת לפרעה להוציא בני ישראל
היינו נמי להפרוד חלקו של נחש כי פרעה היה הנחש בריח וכו' דכתיב.
ובאו עשה דרבים להפרוד נחש הבריח מכל ישראל ודוחה את יום קדמה
מצות מילה ומש' נדחה מפני השליחות הזה ורצו להתעסק במלון כי לא
חלה כלל מצות מצות מילה כיון שהתחיל במצוה זו דבשלמא אם נדחה
מצות מילה מחמת הקדימה שקדמה חוב ההלוכה וכו' ושהוא מטעם
אין מעבירין על המצות ולכן בכל רגע שנח ואינו תופס בדרך ושוב יש
לפניו שני המצות ואם רגע ההנחה חל חוב המילה ומן הדרך רצה להניח
שוב היו אין מעבירין על ~~המצוה~~ הכך דמילה אבל אם הטעם משום שמצוה
של רבים וכו' נדחות הקלה לכן אין שום מקום שתחול החוב של הקלה
אף שנדחות מפני החמורה עד שיסיים עשיית החמורה ולכן אין
לומר פשוט שלא נצט נפחק לטעם דההלוכה היו נמי מעניין אחד עם
המילה רק משום שההוא עשה דרבים ונדחה מילה מפניו ומשום

שמילה נכרתו עליו יג׳ בריתות ומשה שלא בה כרת אין לדחותה מפני משה
ברבים ואם לאו מטמאו שגם הוא מענין המילה והוא כאילו גם עליו נכרתו
יג׳ בריתות. ויש לפרש ובאין שעניהם שוות באופנות הוא שפור עדיפותו
במעשה ברבים ועפ״י יש להבין בזה סדר הכתובים שאמר ויאמר ה׳
לך שוב מצרים כו׳ ויקח משה כו׳ ואשתו כו׳ בניו וירכיבם ואח״כ אמר
ויאמר כו׳ בלכתך לשוב מצרימה כו׳ כל המופתים כו׳ ועשיתם לפני
פרעה כו׳ ואמרת אל פרעה כה אמר כו׳ בני בכורי ישראל
כו׳ ואומר שלח כו׳ בני ויעבדוני כו׳ ותמאן כו׳ הורג בנך בכורך
וסמך ויהי בדרך במלון כו׳ דהק׳ ויהי בדרך קשה לסמוך אל הפסוק
הקודם דויקח משה כו׳ בניו וירכיבם והק׳ בלכתך לשוב קשה לסמוך
אל פסוק הקודם לו במה שאמר לו לך שוב מצרים ושם יסוק בדיבורו
שעשה המופתים ושעוד בו בני בכורי ישראל והנ׳ הסדר נכון ומסודר
בהתכת הכתובים ועפ״י במש״ש מקודם בני בכורי ישראל ובאמרו
שלח את בני לא אוסיף בני בכורו ולכן נ״ל לענ״ד בהנה בראשית הסורים
שאמר והן לא יאמינו לו אל ית׳ מזה בידך ויאמר מטה ויאמר השליכהו
ארצה ויהי לנחש וינס משה כו׳ ויאמר שלח ידך כו׳ ויהי למטה בכפו
למען יאמינו כו׳ שהרצון בזה נ״ל בהנה אמרו ז״ל שמשה נולד מהול אף
שהיו צריכים רק להטיף ממנו דם ברית. ועפ״י חשש דמאמ ויאמרו
היותכן שלשוה בני ישראל שסבלו יסורי מילה הרבה עכ״פ קודם שמו לא
נבחר שום אחד מהם לשלוח בו׳ ולהחליש כחו חלקו של נחש אך שסבלו יסורין
בזה להחלשת כחו של נחש במילה ומשה אשר נולד מהול ולא סבל יסורים
בהחלשת כחו של נחש והי׳ הספק בידו להחליש כחו של נחש ולהיות נבחר
שלוח בו׳ ובהש לא יאמינו כו׳ כי יאמרו לא נראה [illegible]
באברהם שכתוב ויפול עפ״י ויאמרו ז״ל שקודם המילה לא הי׳ כחו לעמוד
כשדברה עמו השכינה והי׳ נופל עפ״י ועכ״ל לא ראה הכבוד עם
כשאל הי׳ עומד ומדבר עם השכינה וכן ל׳ ויאמרו עליו בשביל
שלא יסר נפשו ביסורין על המילה כמו שאמר אושרע״ל אפי׳ לא נראה

ויסף

~~ואלוקים כי ובאו הויות נופל משהבדיל ואקת ה' ואפ~~ ומה"ת נאמר שנתהוו

המורם מכל הצדדים ונד"ל ואמרו לו הקב"ה מזה כו' ואומר מטה ואומר השליכהו ארצה

כו' ויהי לנחש שהראהו שלא זולתה דהכרחת אלה משליך הנחש מעליו

אבל תני' כה' שנוטה הספון להפוך לדם ברות וזה מלשון מטה ה"ל לשון

נטי' שכל אשר נטה ממצות המילה זו השליך ממנו הנחש ואומר וינס משה

מפניו כי משה עדיין סרב בשליחות ולא רצה לעשות על פרעה שהוא הנחש

ואומר שלח ידך כו' ויהי' למטה בכפו שהורה שהתגבר עליו ונחלש

הנחש ומסיים למען יאמינו כי נראה אלוק די' ה"ל שהוא ההויות שהמילה

התחסם רק כמו דרך ישראל והחלשת את הנחש ואפיל תוכל אם אתה

להיות את פני השכינה כאיש אשר נכרת ממנו דספון ונפל ,ופחוס עליו

ואומר לו עוד שהודיעהו שנודרכה מה שנולד מהול עוד עזופתא הנגא

ופוץ בסרות הערלה יש בעולם [בצדם] שנדחה לה' של צרעת מפניו אבל בנולד

מהול [שאין] שכרחתון רק מטוספון דם אין הצרעת נדחה מפניו ולא נעקרה לה'

של תורה עד' והיו עזופתא וזהו שהורה דאות של צרעת שהי' בודו ה"ל

שיש בודו עזופתא זו שמצוה התלוי בצרעת הוא בודו של הנולד

מהול אוצר לדחותה ואומנם שלא והי' חוך צרוע צוה להשיב ידו אל חוקו

ושבה כבשרו ונד"ל האות זה השני חזק מן הראשון שמורה מאד

עזופתא ונד"ל אומר והי' אם לא יאמינו כו' ונתן לו עוד האות השלישי

שהורה עזופתא עוד שהעיקר שהעולה הוא דהמילה סרות דם הברית

ולא הערלה הוא העיקר רק דמה שכרחתון ברות בשפיכת הדם

הוא העיקר ולכן מי שאין לו ערלה המאוסה אשר זה דבק הנחש ואמ'

כורת דם הברית אע"פ אתה שלא נגע בו הנחש בשום פגם ואמ' שפק

דם ברית ובזה מחליש הנחש הכרוך בערלות דאלמא שופך דם ברית

ממקום קדוש תהלק שלא נגע בו ולא אתהפך רשות לו לוגע במקום שנגע

בשור בו וזהו שצוה לקחת ממימי היאור כו' והי' לדם ביבשת ה"ל

ביבשה במקום שאין דרכו להיות דם ואם והי' אות שיהי' דם ~~ואם~~

וזהו עזופתא כשיש דם במקום שאין דרכו כי אין ערלה ואמ' השופכין דם

הברות

הברות עדפותא הוו ועד' ואמר והו' אם לאו ואומנן כה' כו לפו ואתר חזיה
חזקה על עדיפותו של הטפה   הברות שלך ולכן כאשר לקח משה אשתו
ובניו עמו ואחד לאהרן נמול אנו אומר לו את דומות שבהלוכתו שהוא הולך
להחלוש נחש ברוח של מצרים ועשה לפניו (עי' באוה"ח עה"פ ויד' לנחש) אלו האותות שמורה על התגברות
על הנחש ובכל-ששוד מי שנולד מהול ואתר אמו שנולד ערל - ובכל וכד'
אומרו לו את שאומר לפרעה בני בכורו ושרתה ואומרו כל שכון חתם את
על בכורות ועקב ומשום שבאמת ועקב הוא דבור לעצורה אנו בראשות
העצורה עדיין אין ערלה כי ראשות העצורה הוא מן הטבור ולמטה
שהלך יתר בבורה כשאין עדיין ערלה משולך יתר בבורה ללודה
שיש ערלה לעצמו (כי אנו יש ואתה לחול ונשת' הבורה) שעדיין מי שאין לו ערלה כלל וכד' אתה כשאומר שלח
את בני לאהרן צריך שוב לומר בכורו כי לא אומר בכורו כך להשמיענו
שמשעת עצורה יש ואת רלחול קדושה כשאין ערלה כלל מקשנה לודה אין
עומדת לברות ~~ואמרנו נמול~~ וערל בן ואמו לאו נקראו ערל כלל ובכל
מה' עדיין כשאין ערלה כלל וכד' ואמר לו את באמת שעומד לו כד' אין
כשהולך ואונן אל בני ומכד' שכה' משה שעד' דוחה המילה וחשו להתעסק
במלון וכד' סמך והוי בדרך במלון ואומנם כל' הונמת אין שכד' אומר
לו את שתעמוד ההלוכה במקום המילה ואומנם הבחר' של המילה לא הוי
בשביל כן כן בשביל שחיוב ההלוכה בוא אלו ראשון וזהו שסמך ויפגשהו
ה' ויבקש המיתו כל שמהו' בקש המיתה כי משה נתלה לו את המילה עד הכא
משום שפגש בו ה' עקודם שהיה אלון חונכו של מילה ובכל ויש סמך
וגם לזה שנאמר להלן ויפגשהו בהר האלקים ומה להלן בא הפגישה
בהר האלקים אף כאן שנאמר ויפגשהו ה' כל ממה שפגש' אותו בהר
האלקים שהוי' הקודם חוק מילה ואף שאין אדם בן גמש מעצמו
ואומנם נמצאים   במסורה וכד' ושלפרש המסורה כמו שאמרנו ואת
המסורה עיקום ונסמוך ויש אם למסורה וגם כי לשון פגש מורה על
העניין הנקדו   כי הוא לשון כפל כי פגע הוא קרובה וגש' הוא
קרובה ולשון פגישה מורכב מפגע וגש שמורה על קרובה ותורה
והוא

והוא קדומה והכן ואל שהוא הי' דכוונת צפורה שנגעה לרגליו ואמרה חתן דמים
ואתה לי הל שעכ' נגעה ערלת בנה לרגלו של משה כמו שפירשו' כדי להוסיף
זכות של כרותת ערלת בנה למשה שלא הי' לו כרותת ערלה רק הטפת
דמים ועכ' אמרה כי חתן דמים אתה לי ועכ' תוסיף כרותת ערלת
הבן על זכות דמים שלך שתעמוד לך שלא תתחייב בחובת התרשלות
במילת הבן ורק ממנו ואז הבין משה ממה שאמרה שגם אז הרגיקה שטוב
הנימול משנולד נימול וגילה לה מסתמא ממה שהופיע לו את עני'
האותות שטוב הנולד מהול אף תקנה דבדה' ואמרה חתן דמים למולות
לשון רבים שמשמ' אין הולך דמה שנרבה ערלת בנה שהב' בו שתי
הזכויות מילה שלו ומילת בנו. ונשוב לדברנו שהמילה היא להסרות כחו של
נחש והי' לנו לומר דמילה גד' שמספר היא גודה ונתאחרה המצוה
למספר מן יום השמיני עד יום הראשון צולת שכתוב וביום השמיני
כו' ובתוך זמנו אין למול כלל והנה אומרים שגאולת מצרים הי' להסרות
כחו של נחש זה פרעה מאותנו והי' דחונת מילה אומנם בחינה זו של
הגאולה זה שספור למספר היא גודה. והנו כאילו הסרות מעלה ראשונה
שלוחות ושהוא למצרים ואף שכתוב גם' מפורש די מאות שנה אבל כבר
ראינו שבאמת הוציא את' אותנו אף קודם מאות שנה והרבה טעמים
נאמרו בזה במפורשים ומה אותנו במקום דברנו מזה עכ' שפור י"ל
שהתעורר הסורות מעלה ראשונה וחכם את' עוקר הדבר מעיקרו וכאילו
לא נגע בהם הנחש זה פרעה כלל והוא כנולד מהול שעדיף ממי אשר
לו ערלה ושהב' בחינת משה שעדיפתא לגבי' שנולד מהול וכלל כו
עוקר מעיקרו ואף שאמרנו שמילה אין לומר כן מ"מ את וצוה
שבדעשות פסח והי' מילה מעכבת ומשום שבאמת ענינם אחד ואמנם
לכאורה מפני מה תיקנו דבפסח הלא גם מצה היא מענינה של הגאולה
והול גם על המצה לצוות שהב' המילה מעכבת ועכ' כרחנו אש
בהבנה. פסח הוא יש שפסח ודלג על קתו קנו' וכתבנו לעיל בהבנה
שהפסוחה והדילוג הי' מחמת שמהר את הקץ קודם זמנו ועכ' הוא צריך

דילוג

כי זהו יסודפתאו שלא הי בו ערלה מעוקרא והרגישו זה בתוספות השגה שבאו
להם אל שהם גם להם באו לאותה המעלה שהי' קודם שנחסד ונעקר הנחש
מעוקרא ואולי זהו שראתה זינו של משה ותשובתו ואת לגל שאמרנו חמש והן לא
ויאמינו לו כי לא נראה חלוק כי שפרשתי שלא ויאמינו שיש בזה מעלה ויסדרו
שיש בזה חסרון והשוה לו את שנעשה אות הנחש שמורה שאין בנולד מהול
חסרון ואמר אם לא יאמינו כי יאמינו לקול האות האחרון שמורה על
ידופתאו והנה אף שכתוב לדול מוני ויאמן העם כי אף מה זו הוספה
שכתוב כאן ויאמינו בה' ובמשה כי ולדבחונו ותכן שבאמת משה
שפורחצו והשוה הגוף שפור מרגשות אחרות שאם שהאמינו
לבסוף על הידופתאו והוא כאן דקוס אבל הוא את בשר לו שיהי'
האמונה במדרגות מתחלה ויאמינו שנולד מהול אין חסרון ועכ'
אפשר שחצו משה מתנה ד' והאמינו בשלוחות משה מאז אבל
שהי' בק שנולד מהול עוד ידופתאו בזאת לא האמינו דבאמ' עדלאט
לאט שהאמינו בתחלת הוצאה שחצו שמהר על הקץ ויש בזה בחינת
עקירת הנחש מעוקרא ואפ' גם בנחש של ערלה, שלומה בן אבלאון תכם
בגעל נסיון כאשר דקוס באו לידי נסיון כן תשלם האמונה אז
בגעגעם בתפלות השלומות ועכ' אמר את אם לא יאמינו לקול
כי הראשון ויאמינו לקול כי האחרון ואם לא יאמינו כי אלקחת כד
ויאמינו בפעם השלושות שאז תשלם השלומות בענין זה ועכ' באו
כל ישראל לבחינת משה בענין ועכ' אמר אז ישיר משה ובני ישראל
שרתה גם עליהם רוה"ק ושרו כולם כי באו בענין אחד בזה
והי' השירה בלשון עתיד ישיר ואמרו אשירה וכן הי' הכל בכפל
גאה גאה כי עזי כו'.. והי' לו כי זה. קלי ואנוהו כי
אלקי אבי כו' ה' איש מלחמה ה' שמו הכל בכפל שענין זה
מורה על החזרת הדבר למפרע עד היסוד עד' היה לשון עתיד
שאין העתיד רק למפרע לשעבר ובכפל עתיד חוזר לשעבר
ודפק

לאחרון של פסח

לא נדפס בין הדרושים

בקריאה עשר תעשר כו' והנה דרשו חז"ל עשר בשביל שתתעשר (שבת קי"ט)
והנה הדרוש הזה קאי על מעשר עני שבצדקה ותעשר וקשה הלא הקרא
מיירי ממעשר שני וכמ"ש ואכלת כו' במקום אשר ואדרבה מעשר שני
הוא במקום מעשר עני של כל השנים ואף שנאמרו שניהם [illegible] ואולי
י"ל בפשטות שעפ"י כתוב עשר תעשר שפשוטו הוא שני מעשרות היינו
אינו מדבר רק בדבר שיש שני מעשרות מחולקים מעשר שני ובמקומו
בג' וו' מעשר עני ועפ"י כיון שאחד בא במקום חבירו הוי כאילו אחד
[illegible] מן הש"ס [illegible] הוא תמורת חבירו והוי הוא ותמורתו
קודש והוציאו חז"ל שממעשר עני מתעשר כיון שמפרש כאן ממעשר
שני שמצותו ואכלת במקום אשר יבחר כו' וכו' ורבה ממך הדרך
כי לא תוכל שאתו כי ירחק כו' ונתת בכסף הנה נראה בעליל
שמדבר כאן מעשירות שדרכו בא לידי כך שאתו ואף שאין טובה
לעני אשר נצטוה ללכת בהליכת מקום ולאכול שם דגנו ותירשו ויצהר
מנה על מנה ועוד שאינו מוכר מעט תבואה שלו להיות לו להוצאות
שאר צרכיו דוקא וגם במ"ש ונתת כו' בכל אשר תאוה נפשך
בבקר ובצאן כו' וכו' ~~[illegible]~~ טובה לעני שותה יין ושותה [illegible]
ובביתו עוללים שואלים ללחם ואבל כמו אשר להביא [illegible]
ובעשור הסתלק מדבר ומאין יבוא לו העשירות שפור שבחשו
חז"ל מעשר תעשר שקאי על מעשר עני שפרשנו ואז ותעשר
והיינו ברכה לו ונדבה כי וצוה לו את מצוה של תענוג על כל
בבקר יין ומצוה מנה על מנה ולא יחוש על זה כלל. כי
רב לו בעושר ובכבוד

תשכו

לשבועות

בשבת דף פח דרש ההוא גלילאה עלי' דרב חסדא בריך רחמנא דיהיב אוריאן תליתאי

לעם תליתאי ע"י תליתאי ביומא תליתאי בירחא תליתאי. וצריך להבין במה

שברך על מה שהי' הכל בבחינת תליתאי [illegible] ניתן הדיבור

או בחמישאי או בבחינה אחרת לזה [illegible] לברך חז"ל. ועוד למה גלילאה

דוקא ועוד למה [illegible] עלי' דרב חסדא. ועוד [illegible] חמשה בחינות תליתאי

ונראה לומר עפ"י מש"נ לעיל עפ"י בחקותי בשנה זו שהמשכת השפע [illegible]

[illegible]

שממשיכים לתוכה ע"י קנה סתום שהוא ספוגי ונדחק הטפה בתוך קנה חלול

והסתום בולט מן החלול [illegible] והסתום [illegible] ותופסין

בודאי באחרת קנה החלול נמשך לתוכה המשקה והקנה הסתום הספוגי

מובלע בו גם המשקה עד שנוטף לחוץ [illegible] המצות ומע"ט

[illegible] קומת לדופק שהוא

שעבוד ועומד בתוך החלול שבו רוחניות ונשמרה [illegible]

בחינות [illegible] והמשלים החסד לקנה החלול והסתום [illegible] ומה

שאחד בהקנה החלול קנה הסתום בזמן היות בינהם עד שבאים [illegible]

זהו הביחוד של שניהם [illegible] יש [illegible]

באורייתא. והנה ובודאי שבחינות החסד והגבורה הם חמשה ויש חמשה

מדריגות ואחדים שנעשו בינהם [illegible] הכוללים כל המתקת [illegible]

בדעת שהוא נעלמת. ועפ"י [illegible] מן חשבון י' הספירות. וזהו שאחז"ל בעונין

דיומין שלש רגלים פסח שבועות סוכות [illegible]

[illegible] כמו שדברנו מצה לעיל בשנה זו [illegible] באחרונה קצת [illegible]

[illegible] כולל ה' חסדים [illegible] ה' מצות פסח מצה ומרור בל תאכל

חמץ השבתת חמץ והם כלם מחלק החקים שאמרנו שם [illegible] בבחינות

החסד. ונוספות [illegible] זכה לעננו לבבוד שהוא [illegible] ונחלק

[illegible] המצות [illegible] בו ה' מצות [illegible] מינים וישיבת סוכה

שהוא מבחינת ה' הגבורות כמו שאמרנו שם שהמשפטים הם מצות השכליות

ושמחה הם בין [illegible] לחבורו [illegible] המצות נראה שהוא ממצות

השכליות

ב"ה

ובאמת חו"ג בשרשם הם אחדות גמור ובהתאחדותם מתגלים ע"י ליעון וכו' למעלה לא שמתחלקין
רק בהתגלות מתחלקים והתפרדו בענינם. פעמו בספירות. וע"כ את המלות ואת הספירות אע"פ שהם שני עולמות
שבו חסד וכו' ומשורה שנז' אמנם בשרשם הם באחדות גמור ורק בהתפשטותם מתפרשים במציאות
וע"כ ובאמת את הספירות נאצל מהם הפסח פמשך בתורה כי בספירות השבירה את בני בהשואו אותם
מפוע. וע"כ לאפוקי שהם בהתחלקות שני עולמות שנז' ע"כ הם שתי מפסיקות בין את המלות ואת הספירות
וע"י את השבירות שהוא בחינת ת"ת שמשרשו בדעת

שמתאחדים ומתעלמים בדעת

ועכשיו הכל בנפש שענינם לפי שעניהם מתאחדים בו והוא מחבר וכו'.

תפק

לשבועות

השתלשלות ודוגמא כאן שכתוב בד' מינים ושמחתם לפני ה' והשמחה הוא
מהתגלגלות השפע גם ישיבת סוכה בשלוב בקיצור הוא ענין המשמח את והשדו
ועפ"ז הוא מבחינת הגבורות ועפ"ז כתיב בסוכות ושמחת בחגיך אתה כו'
ובנך והיתום והאלמנה והגר כו' שהוא ממצות שבין אדם לחבירו ובפסח לא
הוא בין חג המצות לחג הסוכות ת"ת שמרשו
כתוב כאן ודוגמא בפניהם חג השבועות שהוא סוף הבירור בדעת שמחה עבד
ונעשה המצה [התחלת המתקת ה' גבורות מתחילין דחג השבועות לאחרון בהתגלות בדעת חבוטת ה' בדי הדרדה
החסד והגבורה והתהדרם לאחדים. כי סכות שהוא עד ענני הכבוד ומאוחדים
שהוא נמשך משורש א' עם פסח. רק שהם שני בחינות זה חסד וזה גבורה
ועפ"ז אף שהם שניהם בזמן א' הם מקביל זה כנגד זה ועפ"ז הוא מקביל
ומשמעם ממש דחצי השנה שזה יומא בחצי סגור זה וזה מקבלין בחצי
ושבאן הגה"ה בדף תשא! שמיני
כנגד זה וע"י הבדעת שבפניהם מתחברת ונעשה המתקת הגבורות
ועפ"ז דהוה' שהוא יום האחרון של סכות שאז נשלם המתקת הגבורות
על שלימותן אנו עושין חבטה דהו' בדי ערבות להמתיק הגבורות ואז נגמרה
ההמתקה שהתחילה וראה
ונאה שפה נעשות אחדים ממש ע"י בעצרת שבועות שחל פסח שבו
בשני לו חל בשלישי בבחינות
אז חל שבועות ושלישי חלוף הם החוה מוצאים ממש אין בניהם
היות כי כשחל ראשון שלפסח בשבת כמו דשנה זו עצרת הוי ביום א'
יום אחרון שבו
וסוכות והוי ביום ב' בשבת והוא' שהוא השלמת דסוכות השלמת ההמתקה
תמיד שלפני
חגים שחל עצרת שהוא ביום א' שנים הפסח ממש ע"י עצרת
שנתעלם בסכות בסוד הדעת שאינו ספורה בספ' ונתעלמת בשתהם
ופסח מקיפם כי פסח חל ביום שלפניהם וסוכות בוט לחוץ יותר ע"י שמונו
עצרת שעוברים ותוספים ע"י אותו הבלגטה שבקנה הסתום
ת"ת שמרשו
ומתוספים הספר. ולכן, שעצרת הוא אחד בדעת ועפ"ז נתנה בו התורה
• והבדילנו מכל עמים כי אם אין דעת הבדלה מנין וחשו' כתב בס' תשא ענין
כמש"כ [illegible] דקה ד' [illegible]
• בחומש שדעת זה רופק שבמת היא כולנו במבחינות נבואים ונקון
נתעלמה וקרא תלתא חג
שהדעת נתעלמה ואין ספירה בספ' עד' לא כתוב התורה בשבועות
שהוא אף שמתן תורתנו שהוא בבחינת הדעת שהדעת אינו ספורה
ואף תלתא חג השבועות
בספירה שהוא לספורת משה לספורה שהוא עד' כתוב תספרו חמשים
יום והבן. וראיה שכתבנו שבימי השבוע אין חוגת ביום פסח

לשבועות

[illegible marginal notes]

ב"ה

תשכ"א

ועוד ה' השלמות שבו נמשכים ההי' גבורות אמת, ושמש בדומות ופשוט בזה דידן שלא

וסובבות הוא כולל ה' גבורות כי עצם שלמות הסלפות הוא בחינת גלות וגלות הוא לכבר ומש

הד' מינים הם לעצור האילנים רעים . . . ובפשוט"ל . . . . דידן שלמ וגד שמו שבו ושמאת הפתין

אתרוג והלולב בדין כמו בתלהם,

לעי"ן השוין שלדם תכ"ה

ומהדין הסתום דהחלול ועכ"פ שם עברה שעל שבועות ואינו מפורש בתורה
רק בתרגום ורש"י ותוס' כנודע. וגם מה שאינו מפורש בתורה שהוא בחג השבועות
רק וכו'. והנה עוד אפשר לומר טעם שעכ"פ אנו קורין רות בשבועות דבגם
המלוי שהוא בשבועות הוא אלו מכל עבה"ל הן בכמות והן באיכות כ"ל בכל
המתקת ה' הגבורות בה' החסדים וכו'. והנה נקודת היחוד והמתקה שמן
הרחוקות נתפשט עד לנשמות ועכ"פ בגשמיות ע"י השפעות בגשמיות הוא
ע"י יחוד גשמי ויסוד נקבה תסובב גבר והוא הנקבה דוגמת החלול שאמרנו
ונעשה דוגמת הסתום - והנה מה שאלימלך הלך למואב הי' תכלית
להוציא הפרודה הטובה ממואב ועכ"פ כשלקח מחלון לרות הי' יחוד של
בחינה אחת ויותר מה שהלכה רות ודבקה עם נעמי עשתה חסד עמה
וכמ"ש בועז הטבת חסדך האחרון מן הראשון וכן אמרה נעמי ועש כן
חסד כאשר עשיתם כו' ושרות הוא חסד כנ"ל והוא יחוד בחינה שני' ומה
שבועז הטה חסד אל רות בהקצירה והלקטה ואמרה רות אשר עשיתי עמו
היום ודרשו ז"ל מכאן שיותר מה שהבעה"ב עושה עם העני עושה העני
עם בעה"ב ושרות היא בחסד כנ"ל הרי בחינה ג' של יחוד ומה שנתייחד
עמו בלילה ובתחום ואמרת ופרשת כנפך לשון דבוק ויחוד הרי יחוד
הרביעי ומה שלקחה והקים שם המת הוא יחוד החמישי שנשלם כמו
בשבועות נשלם יחוד ה' בחינות החסדים ע"י סוד הבדלת שהוא
בהבדלה שהי' מעוננה נעמי כו בכל ההמתקות הי' נעמי המתלה
היחוד והמדבק הנצוצות כי יחוד הראשון שלקח מחלון את רות
לא הי' עד אלימלך רק אחרי מות אלימלך [illegible] ותשאר האשה
ושני בניו ונשאו להם נשים שהוא ע"י שתשאר האשה סוד הבדלת המתלה
לקחו נשים במואב להוציא ה' פרודות ואמנם הדבקות שדבקה רות
בנעמי והי' ע"כ נעמי בחינת זכר [illegible] לו בנים במעיו כו' כי
הי' בבחינת דכר ועכ"פ תראה פלאו שכתוב ותלכנה שתיהם [illegible]
שנעמי נעשית בחינת דכר ואמנם זהו גופא ענין כח השלישי
מה שנעשה בחינה חדשה. בענין הזה להיות דכר וסופו הוא קדוה הבחינה

השלישית

תפג

לשבועות

לשבועות לסוכות שזה ביום שלאחרון וזה ביום שלאחרון כי נעשה ואחוד יחד שהם

~~מקבלים זה מחלו שנה מלבד זה וזה מחלו השנה~~ תשאה עוד ~~שמתחים~~ בלום שמצורפים

ששבועות מצורף לפסח ע״י הספירה למען יתאחדו הספירות מחסד עד

מלכות כנודע ששלמו ואחוד ספירות הקבון ומלכות שגוף לשבועות ~~מצורפים~~ ג׳ פרק מ׳ יום

~~לנתינת התורה~~ שבין לוחות הראשונות ללוחות האחרונות ~~[illegible]~~ ושלמו ביוה״כ

ומיוה״כ נדפסות מתחילים ימי ההכנה לד׳ מינים כמש׳ במדרש עה״ז ואין

שום רווח בוניהם מקדימה ואחרת רק מוזלו שלשה חגים. ~~[illegible]~~ ותראה

פלוני שכתב כאן שסדר ג׳ הרגלים מתחיל מפסח ואמר שמור את חודש האביב

כי׳ כי בחודש האביב הוצאך כי שהוא עה׳ שיומרו כל מועדי נזכרים

בכשרות בחודש שטוב לצאת. ~~ועה״כ רלה בחודש האביב שנמצא שסופות~~

~~ששבועות הי׳ ענין שמחה ועה״כ חג [illegible] נמשך [illegible] רק שהוא~~

~~מקבל מאום שהוא מקדימה ואחרת וכל. ועה״כ נסמך חג שבועות לו~~

~~ועה״כ מוזכר שם חג~~ ונסמך לחג הרגשת לקראו בשם חג בלשון השבועות לפי שהוא מצורף אל פסח כנ״ל.

~~ועה״כ הספירות שם~~ ואינו מוזכר בשום זמן ומקודש להיות ~~שהוא~~ מצורף

שיהיה שהוא ~~מקבל מחלו הפסח~~ מה הוא נמשך מן הפסח

~~והוא תוך חודש האביב~~. ועה״כ עוד יותר שעה״כ הוזכר בלשון האביב

כי אביב הוא לשון עלה חלול ~~[illegible]~~ חג המצות שהוא התחלות

החשבון לענה התחלה וסופת הוא ממש דומה לענה הסתיו שסופה

הוא דפנות וספק על ועומד עד קציר הה סתווה וכל פד ועה״כ נקרא

החג על הספירות ולא על הד׳ מינים. ואמנם לפי שהוא מענין ספירות כנ״ל

הוא דורת אור עד ושאינו בשלה עקיבה רק כאון ספירות ועה״כ קרא עצרת בשם ~~[illegible]~~ חג שבועות

על הפסח המצות ומחבר שתיהם שלמו יהד בוניהם ~~[illegible]~~ ומצוה

בלשון שבוע שנכתב בתורה ~~בראשונה~~ בפעם ראשון כתוב ואלו מלין ~~[illegible]~~

וכמש׳ מלוא שבוע צאת החג שוק בשבוע המלוא להסך. ולפי שהמלוא

~~[illegible]~~ שהיא נה הסתום שהוא ספירות ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ רק מחמת ~~[illegible]~~ שהוא ספירי נספק ונחלק בתוכו עה״כ מלוא התלל ואינן

רואת אנה הגולים הוא המלוא. ועה״כ עצרת שהוא שבועות שהוא מעצור

ומה דם

לשבועות

בשלושת ושמונו בפ"ע רק מתגלמת בגבורה וממתוקה במה שנעשה ספוגי
ועפ"י אומרה נעמי אל אל תקראנה לי נעמי כי בחינתה היא בהעלם שמתגלמת
בדבר ועפ"י אומרה קראן לי מרה וקאי כתוב לשון נקבה כי נתגלמות בדבר
ומפורש נתגלה הוטב להבין מה שלדי הלא מודות והם של ישראל הם רחמנים
ובפרט נעמי שהיתה צדקת גדולה כמאמרם ז"ל שאמרה לרות כלותיו
ורדו עמי ועפ"י אומרת צריך כתוב נבועז הוא צדיק גדול מאד וה' שופט
ישראל ועשיר ואף קרוב מאד לנעמי גואל דולה הותכן לומר רק שנונחנה
רק עזובה עד שתצטרך שלחה ~~שאמרה~~ שעשתה עמה חסד ובאה לחסות
תחת כנפיו השפונה שתלך ותלקט לקט שכחה ופאה כעניים מרודים
אלא ודאי לצון שתי נפשות אלו בפרדה גדול כעושר הרגלי ונעמי מבני
טובים אשפוו סוס לרכב ועבד לרוץ לפניו ונתחייב לה ובפרט שאיהו
רק שתי נפשות הנדבר לותן להן את כל אלה ואשר הפ' נראה חלולה
התפכרות גדולה לקבלת דות לחם ולבועז השופט כל בית ישראל
להמנע מהן את כל אלה ולדברינו שפיר אתי שהפ' בחינת נקבה המקבלת
לפי שהומצג בה בחינת דבר עפ"י לא חסרה לקבל רק שלחה שתלקט
מה שמגולגל שבישראל לקט שכחה ופאה   כי התורה
נבחרה לה ומשלחן גבוה קטנו והמתקה הפ' כמה שלקחה מחלקת בועז
הו' על נעמי כי היא נותנה לה שתלך ותלקט כי שאלה את פיו
ואומרה שתלך ואל הרבועות שהלכה בלילה ואמרה ואחדתי שנבותה
עוד עמה כל"ל ואל החמושות שלקחה גם אז אומרה נעמי בא לא ושקט
~~האיש כי – ובעושר הפי' עשה תגלות~~ החסדים המתקת הגבורות בסוד
בחג השבועות לפנינו ועפ"י דבריגו אפשר למפרש זה שנוד למבין למה שאם כתוב שם אלקים ובשלח עולה אל הא' ואחת"פ שם הרחמנים ויגרא אלו ה'
~~הדעת ואפשר לומר שנמצאים מבוארים בפ' של אמת ואמר בחודש~~
~~השלושי כי שום היה הוא מדבר סיני~~ דרש דבר כתקנו בפ' במדבר
לעיל שמדבר סיני מספרו שלום והל' בחודש השלישי שהוא בחינת תת"ו
שבו נמתקים הגבורות בחסדים
~~הגדת הנעלם הגבורה להמתיקן בחסד~~ באו מדבר סיני שמספרו שלום
שענינא אז המתקה ושלום בין בחי' חסד וגבורה כל בפ' ה' הבחינות לפניה
כל ~~שלמה~~ ש' ההמתקות אלו בהם ~~בחינותיו ועפ"י ומשהגלה אל הקולקנס~~
~~שמשה שהוא סוד הדעת וכמו שנאמר שעפ"י נקראו תלמידיו שמאתנו~~

הגבורות

[illegible]

תקנ

~~הגבורות~~ ועכ"ז עלה [משה] אל האלקים סוד הגבורות להמתיקן ~~הגבורות~~ בחסדים ועד

ויקרא אליו ה' כי כן נמתק הגבורות בחסדים [כל ה' בחינותיהם] רק אז הג' משם הרחמים

יאמר כה תאמר לבית יעקב וגו' רש"י אלו הנשים ותגיד לבני ישראל אלו האנשים [והגיד שפה]

והקדים הנשים בסוד נקבה תסובב גבר כנ"ל. ואתה תאמר כדי להמתיק

דינהם שלך. יאמר אתם ראיתם כי עשיתי למצרים דין ואשא אתכם

כי הוא חסד ואביא אתכם אלי שהמתקתי הדין ברחמים ע"י שניהם

נתגלה הדין במצרים והחסד קבלת הגאולה ואתכם אלי שהוא ע"י

שנכלל דין ברחמים וזהו והי' יחוד ועכ"ז ואמר ועתה אם שמוע תשמעו

בקולי יחוד א' שמתייחד שמוע בשמוע בחינת התדבקות רוחו ברוחו

ושמרתם את בריתי יחוד שמורה עם ברית הכח יחוד ב' והייתם לי

סגולה מיוחד לי עם הסגולה הרי יחוד ג' ואתם תהיו לי ממלכת כהנים

יחוד מלכות עם כהנים וגוי קדוש יחוד גוי לקדוש הכח יחוד ה' ויאמר

ויבא משה ויקרא כו' ויען כל העם כאשר דבר ה' נעשה כל הכוונות

שהוא היחודים נעשה מעתה שנהי' בבחינת דעת לחבר וליחד

הקדושות וישב משה את דברי העם אל ה' כל שהשיב הדברים עד

שנעשה מאותן הדברים גופו יחוד בבחינת דעת הכח המתוקן כאשר

דבר ה' אל משה שיהי' יחוד ה' פעמים ונעשה גופו שאמרו כל כן נעשה

נעשה יחוד כזו וכאשר נעשה יחוד הראשון פנה את בבחינת אנפין

באנפין ויאמר אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע

העם כו' שיהי' נעשה עוד שאר היחודים עד תשלום ה' פעמים

כאשר אמרתי להם שיהי' כן בבחינת התורה במ"ש ועתה אם שמוע כו'

כנ"ל ויאמר ויגד משה כו' דברי העם אל ה' שאומר עוד כראשונה גם

עכ"ז כאשר דבר כן נעשה ונשמע יחוד פעם ב' ושנים ויאמר לך וקדשתם

כו' וירד משה ויקדש הכח יחוד ג' ויהי ביום השלישי כו' ויהי קולות

וברקים ויוצא משה את העם לקראת האלקים הכח יחוד ד' ויחוד החמישי

הי' כאשר אמר #הם העדה בעם כו' וירד משה וידבר אליהם הה' יחוד

הה' וכאשר נשלם היחוד של כל בחינות החסדים תוכל וידבר אל

כו

[illegible]

~~כד׳ עשרת הדברים שנתאלו שהם זוהרא~~. וזהו שכוון ומש״ה ההוא גליא שהוא באצבעה

~~ברות התורה~~ של ורק ישראל כו ואמרו שלש ורצות דקו׳ והודה ועבדן הורדן

והגלות (ועבד) שהגלל הוא ~~ברות התכסון~~ בין עבד הורדן להודה. בסוד (ת״ת ~~שנשרש בדעת~~ לכנ״ל) ~~הבדעת והוא~~

~~מתכלם בתוך דקה הורדן ועבדו~~ ועפ״ז הרגיש הוא בבחינה השלושות

שמלאו ומאוחד ד׳ הקצוות כמו גלגל שמאוחד ד׳ הקצוות יהודה ועבד

הורדן. ומרש״ז אלו דרח״ז לשון חסד שופ׳ החסד גודר וזהו אלו׳ דרח׳ שופ׳ אלו

~~לר~~ לרב חסד ואמר בחוק רחמנא סופק לן אוריין תלתאי שהתגלות התורה

התורה הי׳ בהמתקת הגבורות בחמשה (בחינותיו כנ״ל) ~~מדריגות שאלו הבדעת שהיו~~ ואמר אוריין

תלתאי דהוא תורה נביאים וכתובים (כמשנ״ב) תורה הוא חסד וכמ״ש ותורת חסד

על לשונה ונביאים הוא גבורות (ששורש הנבואה נצח והוד) ושכינה הוא תפארת למלכות וכתובים הוא

בסוד (ת״ת שנשרש) ~~בדעת~~ הממתיק הגבורות עד׳ תלתאי משה שהוא תלתאי לאהרן ומרים

שאהרן הכהן הוא בחינת החסד ונקרא איש חסדו וכה׳ תומיך ואוריך

לאיש חסידך. ומרים הוא בחינת דין (ברוש [illegible]) ~~שכן היא לשון מרה~~ ומשה הוא (בחינת דעת)

~~בחינת הממתיק~~ הגבורות. לעם תלתאי שהם כהנים לוים וישראלים

כהן הוא חסד כנ״ל לוי הוא דין שכנ״ז וכו משפטים לעזקה וישראל

הוא בבחינת ~~הדעת~~ (כנ״ל) הבורחין תלתאי שכן בניסן הוא התגלות החסדים

ואייר הוא דין כי הוא מזל שור ומצורה [illegible] הגלגל שהוא מאוחד מזה

שור. וסיון הוא בחינת (ת״ת שנשרש) ~~הדעת~~ שבו ניתנה תורה (שנ״ל) ומזלו תאומים כנ״ל שתאומים

ומאוחד ב׳ הקצוות (ושמש [illegible]) וכאמור תלתאי הוא שבועות שהוא יום הגל השלושי דבחינות

דעת וכנ״ל והן המה ה׳ המתקות הגבורות בחסדים (ועי״ז תוקף הבורא גליא ה׳ בחינות תלתאי לכנ״ל) ~~שהוא והוא~~ ~~שהוא הוא~~

~~מתן תורה שהתגלה רק ומשם להם שופו להם המתקת החמשה ושקודם~~

~~קבלת התורה עשו הבמתקות עד שהיו ראוין רק לקבל ספר התורה~~

ועפ״ז ספר התורה שקבלו (ה׳) גם״כ בורות פרק חמשה מדרגות.

ה המתקות שחשוב הוא גליא כמו שהי׳ המתקת החמשה הנ״ל שמפורש

בתורה עד שנעשו ראוים לקבלת התורה וכמו שהי׳ התחלת פתיחת הספר

בוקעת דרך ה׳ המתקות הנ״ל כן הרגש הוא ורובת הספר מתמתקת

דרך ה׳ המתקות ונעשית באותה בחינה לבורות כמו ~~שהוא הוא גליא~~

(ה׳ הגבורות בהחסדים ונתן לנו את תורתו תורת חסד [illegible] והבן)

ועפ״ז פרק לו ות׳ דל ~~שמהמתק כן שספרו קודם בני באותן מדרגות שפתח מקודם~~

~~בחוק~~ והבן

תפח

לחנוכה

צריך לראות בהקדמה המלך הדרוש מקומו.

סמיכות המאמרים קשה שבת כב שאמר רבי כ״ז נר חנוכה שהניחה
למעלה מעשרים אמה פסולה כו׳ ואמר רב כו׳ ממשמע שנאמר והבור רק
אינני יודע שאין בו מים כו׳ אלא מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו וכבר
עמדו קמאי לפרש הסמיכות וגם אני במקומי דהנה נס חנוכה
מה שהמצוה היא לפרסם ושהעיקר המצוה לעשות מבחוץ מה שלא מצינו
בשאר המצות נסים כגון קריאת מגילה שהיא קורין בחוץ או הפסח אף
שפסח מצרים היו מבחוץ על המשקוף וב׳ מזוזות ושמא שכתוב שם
ולא יתן המשחית בבתיכם אבל לדורות לא נצטוה כן
דהנה יון הרשעה היו חכמים להרע לבטל שבת ותורה ומילה כי רצו להיות
נרגן מפריד אלוף שלא ידעו ושכחו יחוד שלם ואמרנו שהיחוד הוא
משני פנים אם שאנחנו עושים ע״י הבחירות הטוב ואז הקב״ה גומר בעדנו
בער ואם להיפך ואם להיפך וע״כ שלא לעשות בהבחירות הטובה רצו לבטל
תורה שאין לך הבחירות הטוב כמו תורה וכמ״ש ה׳ חפץ למען צדקו יגדיל
תורה ויאדיר ~~ואמר~~ וכו׳ שאמר ר״ח בן עקשיא רצה ואם בעדנו הרע רצו לבטל
מילה שהיא עיקר הרע היותר גדול שכורתין הערלה ופורעין ומוצצין
וכמ״ש ומהם שהקב״ה לא יגמור בעדנו רצו לבטל השבת שהוא היחוד
שמו ית׳ עם כנ״י וכנודע וכמ״ש אות היא ביני ובין בני ישראל והנה
כיון שעמדו עלינו ולא הניחו לעשות לנו יחודים אלו ואלו דוקא יון
הרשעה התעוררה לזה לפי שנודע שכל הקדושות נכללות באותיות
התורה וכל אותיות יש להם מלואים שהשורש שהוא באותיות המלואים
מלואים קדושה דכל אות אפילו במלוי חוץ שאינו דצורת האותיות רק
דהכרה אבל לזה סוד נרגן מפריד אלוף כשמפרידה המלוי מן
שורשו נמצא שאין לו שורש להתדבק בקדושה אז עושה רוח מסואבא
וכגון אלף שהוא א׳ לך דהכרה אבל בצורה אינו רק א׳ בשורשו
והנה כשמחובר לך על השורש שהוא אלף א׳ והוא דוחה עם ה׳ אל
הצורה הקדושה של א׳ ממלא קדושה לכל המלוי והוא קדוש ואין
מקום

מלא בגי׳ פ״ו ואות השורש הוא חסד נמצא שבין האות ומלויו יש יחוד ה״א

[illegible]

מקום לסור לשרות. אבל כשמפרידה לה מן היין אינו אוני מחובר לשורשו
ואז שורה רוח מסאבא חלילה וכמ"ש המקובלים שסוד היין מאותיות הקדושה
וכבר דברנו במקומו להבין דפרשת בבראשית וכעין נאמר לפי דרכנו
שהמלוי כשמפרידו היין קרוי מותרות שכשמפרידו היין מותר גמור כי אין לו הבנה
ד ואף שם יש אחוזה לסט"א. והנה נודע שמלוי של י' הוא וד' שהוא גי' י' ומלוי
של ו' הוא גי' ו' ומלוי של נ' הוא גי' נ' אמלוי זהו שאמרו ז"ל דבני קטורה
שכתוב ויתן להם מתנות וישלחם כו' אל ארץ קדם ואמרו ז"ל ששם טומאה
מסר להם אולי זהו שם של טומאה שנתן להם הגשמות של המלוי המותרות ולכן יין שהוא
מבני קטורה ~~מלוי~~ אחיזת שמצאוה בהמלוי של של יין דקדושה דבאה המלוי שהוא גי' יין. ~~ושלחם~~
והנה ו' שבא מספר הרבה בזו ובכל בעשר הרי ו' מורה על בחינת
ברבות הטוב ו' מורה על בחינת צוכוק הרע כי הן צורתו להיות
חולק וחסר ובשביל חסרונו נקרא ו' מלשון ואו העמודים שבשביל שיש
חסרון בו הוא נפגם דהשנה ואפי' צוכוק הרע בשביל שמתלבק מתיחה
דהתסדה והן' מורה על גמר החסד עד ות"ש שנ' הוא עולם של ובל
שמשלים הנ"ט שדתות שהוא בסוד מ"ט פנים לתורה ומ"ט שערי בינה ושווי
לנו לגמור שער החמשים רק הוא ית' משלים ולכן יש באמת יין הקדושה
הוינו כשהוא בסדר נ"ו שהשם שהוא משלים נ' שלנו ובשני חלוקים
שמו שמשלים הו' הרי הוא ית' משלים הו' ומו שמשלים הו' הוא משלים
הו' הוינו נ"י או נ"ו אבל הם הם יין דטומאה שהפרודו המלוי מן נ"ו
שהוא גי' יין ואף מצטרך להם בלשון יין הרשעה משום שיש יין
הקדושה אצלנו ולכן הם בבחינת הטומאה של יין הרשעה התעוררו
להפרידה אותנו מן יין הקדושה כמו שהם מופרדים ולכן על מה
שמסרנו נפשינו להיות עושים מצות שבת ומילה ותורה ושלא לשמוע
לגזרתם היו בעזר אלקי אלינו אחר שהן גם תקופה אלינו ולכן
בפעם נס הלה גדול מאוד כי בשאר ניום כשיש לנו בחינה אחת
ואז הקב"ה מעורר נגדינו בבחינת השני ועושה נס וכמו בנחשים
ועקרבים דוגמא שאמרנו אבל זאת שלא הניחו לנו לעשות התעוררות

מלמטה

מלמטה ומה שעשינו הי' באתערותא דלתתא מתחלה ועכ"ז לא הי' התעוררות
דלתתא רק הוא הי' העושה בתחלה ועכ"ז הנס שנעשה אח"כ ע"י המצות
ובחינות שעשינו הי' גדול מאוד כי הוא הי' העושה המתחיל והגומר
עכשיו שאנו אומרים בהודאה בימי מתתיהו בן יוחנן כו סבב הקב"ה בשם
מתתיהו בן יוחנן שהי' אותיות אין שני פעמים כי אין הקדושה הוא
אותנו בשם בחינות נו ונו כנ"ל ולכן סבב ית' אף שעמדו עלינו
לא הניח לנו להשרש בוין הקדושה במצותינו סבב ית' שיהי' הצדוק
בעומד בפרק זמן שמן מושרש בוין הקדושה בשני הבחינות וכשעמדו
עלינו מלכות יון הרשעה להשכיחם תורתך הוא תורה ולהעבירם
חקי רצונך חקי לשון רבים הוא מילה ושבת שבמילה אומרים וחק
בשארו שם ושבת אקרי חק גכ"ז לפי שמה שאומרים על מילה וחק בשארו
שם לפי שנקרא אות ואות הוא חק שהאות הוא חקוק ועכ"ז גם שבת
נקרא אות ונקרא גכ"ז חק ואתה ברחמיך כו' עמדת להם בעת
צרתם שהצירו להם שלא יעשו אלו המצות במה שרבת את ריבם
הל' הרבו שעזרם לעשות באתערותא דלתתא ואתה העושה ואלו המתנת
שעשו הם הוא את ואתה השני רק אתה העושה מה שהם עושים כי לא
יכלו לעשות מאומה רק בעזר' אלקי דנת את דינם הל' צדוק החוץ
שהוא דין את העושה נקמת את נקמתם הל' השלמת הכוחות שנעשה
ע"י עשיות גכ"ז הכל ולא נתיחס שאנחנו המסוגלים בזה אם אנחנו
הינו עושים ההתחלה הי' הגמר שלך גכ"ז נקרא שמנו ונפלאות
אבל כשלא עשינו ההתחלה גם הגמר אינו ע"י ואתה לבדך העושה
הנקמה ובאר שהנקמה הוא עבור השלמת הכוחות שנשלם ע"י ית' וכמו
שאמרו ז"ל גדולה נקמה שניתנה בין שתי אותיות שנאמר אל נקמות ה' הל'
הנקמה שעושה הוא עבור הכוחות של שני השמות זה שנעשה חסד גמור
שאינו רק ע"י השלמתו ית' ועכ"ז מצבור ב' אלו שהם שניהם של ~~חסד של~~
ממש בלי שום הושם בוין שהשלמה כו אינו רק ע"י ית' וכנ"ל
לפי שהלבושו מאותנו אין הקדושה של ב' בחינות שהוא חמשה

פרטים

פלאו

בס"ד לחנוכה

פרטים כו ב' בחינות שלנו וב' בחינות שלו וכ' שרושה לנגדינו הרו
וארבעה נגד החודש שלים שנעשה עוד הרו חמשה ואנו לחשוק היחוד
שלום לשנים גם האנן מה שנעשה ע"י ב' בחינות כי אנן יחוד שלום ולאו
בחינה אחת ועכ' אמר טון ה' בחינות מסרת גבורים ביד חלשים היינו
שהם הי' להם יון הטומאה ואנחנו לא הי' לנו יון מקדושה ורבים
ביד מעטים וטמאים ביד טהורים ורשעים ביד צדיקים וזדים ביד
עוסקי תורתך שי' הרו חמשה ומעתה נס זה נעשה ביותר פלאו
מכל הניסים כיון שמנעו מאתנו אתרעותא דלתתא עד שהוצרך
ית' לכוין לנו באתרעותא דלעילא מקודם מה שלא נעשה כן בשום
חוץ מהלל פסח [illegible]
פסקע ועכ' הנס הוא חודוש גדול ולנגד החודוש הגדול אנו' מצוין
לפרסם החודוש הזה. ומאושר בזה קושית הפוסקים שלמה עושים
ח' ימים חנוכה הלא הנס לא נעשה רק ז' ימים וביום א' הי' שמן
ולא הי' נס ולדברינו מובן שאברכה אנו עושים ח' ימים להראות
פלאות הנס שהי' בלי אתרעותא דלתתא ואף מה שאנו עושים הי'
בעזר אלקי. וכן בהנס שנעשה שמצאות השמן הי' ע"י אתרעותא דלעילא
תחלה כמו כל הענין הזה ועכ' בהדלקת הנרות שמנה ימים אנו מחוים
שצריך לפרסם כי גדול נס זה מאוד משאר ניסים בענין זה ולכן
המהדרין שמוסיפים לבה"ב ופוחתין לב"ש יש הוכר בכל יום לזה ואמרו
שפלוגי אמוראי חד טעמא דב"ש נגד ימים הנכנסים וטעמא דב"ה נגד
ימים היוצאין וחד טעמא דב"ה הוא משום מעלין בקודש ולא מורידין
וטעמא דב"ש נגד פרי החג והנה קשה הרי דפרי החג לא משגיחין
על מעלין בקודש ואמנם עפ"י דברינו יש להבין טעם פלוגתתן
של ב"ש וב"ה וטעם פלוגתת אמוראי בדבריהם דהנה אם שאמרנו
שהנס ונצרו הוא לעומת אתרעותא דלעילא מה בהמהדרין שהוא
רק להוסיף נכר י"ל שעכ' מוסיפין גם להורות נכר לאתרעותא דלתתא
שנעשה אח"כ ולכן י"ל שב"ש וב"ה שהי' להם בחינות חלוקות לב"ש
הי' בחינתם לצמצם הרע ועכ' אמרו בבחינתם לעשות לפי אתרעותא

דלתתא

לחנוכה

בלתא שהוא דצמצום הרע וכמו דפרי החג שאמרו ז"ל שהם שבעים נגד
שבעים אומות והם מתמעטים והולכים שמורה שמתמעטו והלכו כי הוא
צמצום הרע ולכן דמהדרין כמו דחנוכתנו ודהי' דחנוכתם
דהרבות חסד שהוא הוא המעלין בקודש ואומנם אודות מה שנודע שב"ש
אמרו כנגד ימים היוצאים וב"ה נגד ימים הנכנסים הוא לפי שסברו
שיש לעשות גם במהדרין פרסום לאתערותא ולפי שלב"ה אתערותא
דלתתא הוא דהרבות חסד ועפ"י אתערותא דלעילא הוא בצמצום הרע
ועפ"י נגד ימים היוצאים שכל מה שיוצא הו' יותר צמצום הרע שעקבו
הימים והוסיפו טהרה עד שעשו שמן בטהרה. וב"ש שסברו שאתערותא
דלתתא הוא לצמצם הרע אז"י אתערותא דלעילא הוא דהרבות חסד
ועפ"י עושה נגד ימים הנכנסים שבחנוכה הו' תוספת קדושה כי
לעומת הקודם הו' תוספת קדושה דכל יום משל קודם והבן. ועתה
כיון שעכ"פ הוא הנס לפי זה עיקרו הוא הפרסום ועפ"י אמרו שנר
חנוכה שהניחו למעלה מכ' פסולה כי יום שמניחה למעלה ונראה
שעושה יותר עיקר לא לאורו כו' מאי' מאור כשמונח כ"כ למעלה
ונראה שעושה לשם מצוה מאי איכא עכ"פ פרסום כי אין אדם מדקדק
ראשו כ"כ והעיקר הוא הפרסום מטעם הנ"ל ומסמך הבדיקה של בחשת
והבור רוק ~~אין בו~~ שאמרו אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו להורות
החילוק שבין נס זה לנס של נחשים ועקרבים ושעכ"פ שפור שצריך
כאן פרסום כי שהו' נעשה הבחינה שאחר אתערותא דלתתא
הו' אתערותא דלעילא ועפ"י סמך על נס של נחשים ועקרבים ולא
על של מים אבל נס של חנוכה הו' בבחינה לו יותר גדול
ועפ"י צריך יותר פרסום והבן ובחשבון מעניינא דיומא דפסח
הבה שלפנ"ז ושה

לא יודפס

ב"ה

לכבוד הקיבוץ

בשבוע זה יום ג' בחצר הבי כלולת חתונת בן הקיבוץ הורש עזר ורה'
ורה' ושמח כל העם בשמחתו והקדשנו עברה בדהכן להודות ולהלל
למלוך מלכים ששמח המלך / הקיבוץ בשמחת בנו ובתפלה ורנה
ובקשה לחי מלכו ובניהו ויהין שמחה ועלינו במצות לחדש לכבודו דבר
הלכה מענינו ממש במדרש ד' שמחות ולשבע בת דמונדב בזותן
היום שנתחנך המשכן כולה נעשה כה"ג שני בני שני סגני כהונה אחי'
נשיא לדות והודה גיסה מלך כו' והנה כבר מבואר המדקדק למה תלה
המדרש השמחה באלישבע אשת אהרן ואתר הכ' נופל שמחות עלי על אהרן
~~בעצמה~~ בעצמו שהוא בעצמו נעשה כה"ג שני בניו סגני כהונה אחיו
מלך וגיסו נשיא וגם קשה דשלמיו כה"ג וסגני כהונה הם ביום זה אבל
הנשיאות לנחשון והמלוכה למשה הו' עוד מקודם ולמה כולה עתה ביום
זה אך קושיא והי' הקדמה לתירוץ של חבירתה ואנה כשדרשו את האדם
אמר נעשה אדם בצלמנו כדמותינו והנה להבין מהו הצלם ומהו הדמות
אומר כיון בקיצורת אומר שהצלם הוא מלשון צל ופמ"ש ה' צלך שהוא את
הוא לנו לצל והיינו שהוא פורס כנפיו עלינו כבוכול להיות חוסים
תחת צלו ופמ"ש ובצל כנפיך תסתירנו והנה החוסה תחת הצל אין
חילוק בין אם הוא ~~נמוך~~ החוסה הרבה מן הצל המצלל אם רק מעט כמו השערה
הרי מה הוא נהנה מן הצל בשוה והסיבה הוא משום שהצל משפיל
צלו עד הארץ ואז כל העומדים עליו הארץ נהנים מן הצל בשוה ואמנם
אם עומדים גדולים וקטנים ובהם מי שהוא גבוה מכלן ומצלול בכנפיו
עליהם הנה כל מי שהוא גדול בקומה מחמת גדול' בקומה מחמת גדול
קומתו מצלול הוא גם על הקטן שעומד — אצלו אך הוא צל קטן ודק
מאוד ואמנם מצלול על הקטן ולא על עצמו ונמצא הגבוה מכלן כשמצלל
על כלן הנה יחס בעצם צלו להגדול שבכלן העומד שמה כי
הקטנים ממנו יש להם צל מגדול ממנו והוא הגדול שבכלן
צריך לצל של זה הגבוה וערכ' יחס הצל לזה הגדול בעצם ובעיקרה
כולם נהנים מן הצל של זה הגדול ומדרבה מי שהוא יותר קטן —

ויתח

יותר נרגש אצלו צל זה הגבוה משום שהצל נרגש יותר על הארץ ששם ניכר
צלו שמונע החמה מן הצל וכל שהוא יותר קטן יותר קרוב לאותו הצל הנרגש
על הארץ וכן הוא ענין חסדו ית' שלפי שהשפע מנקודת גבוהות העולם עד עולם
על תכונה אחת וכמ"ש הודו לה' כי לעולם חסדו וכתיב עולם חסד יבנה
וכן כמו שהשפע חסדו בשעת בריאת עולם כפי שפע חסדו תמיד על
תכונתו וכמו שברא אדם וחוה בחסד בראשון במעשה וכן הה' עליון
הצלול חסדו בעצם ומן אדה"ר נתמלא העולם שבאים מצלו של אדה"ר
וכמ"ש שופרי' דאברהם מעין שופרו דאדם הראשון משום שבאו מצלו
שאילו אדה"ר לא הי' אדם בעולם אף צל היו דק מאוד ואינו נרגש כלל
רק ע"י הקב"ה מצליל גם עלינו תמיד ולעולם חסדו כתיב וכן בכל דור
ודור נתיחס עצם ההשגחה וההשפעה על הגדול שבדור וממנה
נשתלשל על הגדולים והקטנים בשוה כקטן כגדול וכמ"ש כל שוכן דק
כל העולם ניזון בשביל חנינא בני וחנינא בני די לו בקב חרובין כי
שהשפעת כל העולם נשתלשל בעצם על הגדול אך כל העולם ניזון בשבילו
שבשביל שנדבק ית' להצליל על הגדול גם הקטנים נהנים מן הצל כולם
בשוה אך כיון שהקב"ה שולח שפעו שהוא צלו על הארץ שמשפיל השפעתו
למטה הנה הקטנים שקרובים לארץ מרגישים יותר הצל שקרוב
להם ההרגשה ועד"ז ההמונים האחרונים שהם קרובים יותר להנאות
האחרונות נהנים יותר מן ~~ההשפעה~~ ההשפעות האחרונות וכלם
נזונים ברווח מן האחרונות וחנינא בני שהוא רחוק מן הנאות
האחרונות משום שהוא קרוב יותר לענינים השמימיים אינו נהנה כפי
עצם שבארץ ודי לו בקב חרובין וזהו המובן כמ"ש נעשה כו' בצלמנו
ואמנם כמ"ש בדמותנו היינו שהוא' נדמה אלינו דלה כי זהו הי'
תכלית רצון הבריאה להדמות לעליון ואותותיו וכמ"ש כל הדבק
באותותיו מה הוא רחום אף אתה רחום כו' ושנה' גם אנחנו לעושים
כן שהי' הגדול מצליל על הגדול שתחתיו ואז קטן מגדול שם הוא נהנים
מן הצל בשוה וכל שהוא יותר קטן יותר מרגיש הנאות הצל

שמשפיל

הלה

שמשפיל הגדול צלו עד למטה ובקטן שבוא נמוך וקרוב למה שלמטה מרגיש
מטובת הצל וכל אותו הצל הכל הוא בהשפעת כל עולם שהופיע את'
קשורת הבריאה להיות משפיל בעצם על אותו הגדול ואחוז בבורא והנה
נהפש על חות דרגא ונסיב איתתא לא אמרו חות דרגות ותנך איתתא
רק חות דרגא בהיינו דרגא אחת לפי שהבעל הוא המשפיל לאשה וכמש
ופרשת כנפיך על אמתך ועי' אותו הכל שמשפיל על האשה שהוא הגדולה
שבנות נהנה כל הבנות מן אותו הכל שבניו· אשר ולכן עד עולם שהם
קטנים ממנה בהרו כלם חוודים דכובה אם ומורה נהנים מן הכל
קטן וגדול ואורבה כל שהוא ותר קטן ותר מרגיש מן הכל כי אין לו
לאחוות בלו כל אמו שמניקתו שבוא לה החלב עד כל של דלה
כי אשה בלא בעל אין לה חלב והכל בוא בהשגחת המשפיל הראשון
הבורא ית' ואמנם אם יקרה ומש אשה הגדולה ממנו ביחוס הנה לכמש
למשפחותם לבית אבותם וכל הבות נקראו על משפחת אב ואין
אין כל בעל בשלומות אודבה הכבה אורה באותה הכל כי אינו נקראת
על משפחת בית אביו אם הבנים שלה לא יקראו על משפחת
בית אביו ואין כל זה כל של חסד ואמנם כאשר וחות חד דרגא ונסיב
איתתא הנה כל זה הוא כל של חסד ומשלים כוונת הבריאה כמש נעשה
אדם בצלמנו כדמותנו והנה אל זה הבוס אהרן כאשר נשא
אלישבע בת עמינדב מיהודה הנה הוא הי' מלוי רק שלוי ליעקב
ונשא אשה מיהודא בן הרבועי ליעקב וקיים בעצמו חות דרגא ונסיב
איתתא אז עשה חסד בצלו כמו שהי' לתכלית כוונת הבריאה שכל בניו
ואשתו על שבט לוי נקראו ולא על שבט יהודא ואמנם באמת בון זה
של למשפחותם לבית אבותם עדיין לא נתגלה הדבור לבני' עד בוא
לחודש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים כשנצטוו על המנין
בתחלת ספר במדבר נאמר דין זה של למשפחותם לבית אבותם
אך אהרן נביא הי' וכמש הנגלה נגלית לבית אביך במצרים
נודע הדין של למשפחותם לבית אבותם עוד טרם שנתגלה הדבור

הלה

תלך

הלזה אבל אלישבע אשתו הנה היא עדיין לא ידעה דין זה של למשפחותם
לבית אבותם ולכן אמרו לא הרגישה בחסד הלזה אם היא ובניו יתייחס
על שבט לוי אבל עתה בראותה בחינוך של דהמקי שבני נתחנכו
לסגני כהונה הרגישה עתה דין זה של למשפחותם לבית אבותם
ולכן עתה נתגדלה שמחתה בראותה בני נתייחסו לכהונה ושהיא
למשפחותם לבית אבותם ולכן גם היא נגבהה מעלתה ומתייחסת
אחר בעלה והרי יש לה שמחה שבעלה הוא כהן גדול כמו שגם היא
מתייחסת אחריו מקודם שודאי זה לא היה לה שמחה שלמה כי אם
בעלה הוא גדול ביחוס הרי היא לא הועלתה באותו יחוס ומעתה
ומעתה לה ליחוס מה שבני סגני כהונה ונגשה מזה כי מעתה
תתייחס וכן אחיו שהוא נשיא תתעלה יותר כי אחיו נעשה
מיוחס יותר שהוא גיסו של כהן גדול והוא נשיא של יהודא ושנשיא היא
כוללת השבט וכל השבט נערך אחריו בשייכות יחוס לבית לוי כן
השלישי ליעקב וסיפור שביום זה דוקא נעלה שמחתה של אלישבע
ולזה בודאי נתייחס אותו השמחה והנה כפל החלון הלזה אנו רואין
בהשקפת עין לטובה במודתו של הקוצר החסיד פרזונג
ואנצרנג ורק אשר התפלש ממש בחודש הלזה חודש השני שהוא אייר
הוא החודש אשר ניתן הדיבור למשפחותם לבית אבותם נעה
אייר עוד לפני צק שנים וצק הו' במערשון הקוצר המיוחס
הלזה שנולד וחוסו למדבור היא נצר מטעו האבסבורג המעטרוס
בנצר הקיסרות פשבע מאות שנה והפצל על נצר מטע נרמן
ממלכת באוסטריה לפרוש כנפיו נשר עלי ולהרומה בתוך
קיסרות לה ולזרעה עד עולם היא הקיסרון (אלישבער) אליזבעט
אמאליע אווגעניא וזה עם גדולה שמחת אלישבע בחודש הלזה
שקמה מן קעניג בווערון להיות הוא קיסרות עסטרייך אונגארן
עלו גדולה שמחתה מאוד בחודש הלזה לפני קל שנים ברכת שהר לאיש
הקוצר הגדול ורם שנשא אותו אזי והרה וגדלה שעלו עד היום

בחודש

לכבוד הקיזר

בחודש הזה שהברוך מצוה צו שניתנה בחודש הזה למשפחותם לבות
אובותם גם על כן חפץ ושמח אני הוא הקרון פרינץ רודולף שהרום
פרונצעסין ממלכת בעלגיען אל נזר הקיסרות עסטרייך אונגארין כהיום
הזה ערצהערצאגין שטעפאניע נה' ולקחה לו לאשה לפרוס כנפיו עלי'
והרומה תחת דגלו הלא תראו אלישבע בת עמינדב אמרו ז"ל שראתה
שמחה אז מחמת שני בני' ואמרו ז"ל שחטאו בני הי' שלא נשאו נשים
וכבר דקדקו המפורשים הלא החטא מפורש בקראו בהקריבם אש זרה
ואמנם לדבריני יובן דהנה באמת לא הי' בזה חטא גדול במה שהקריבן
אש זרה ובאמת מצוה להביא מן ההדיוט וכמו שהאריכו המפורשים
ז"ל ואותני במקומו ויש לנו פנים בזה ואמנם הנה טעם שלא נשאו נשים
על פי' דבריני כי הדבר של למשפחותם לבית אבותם עדין לא נתגלה
עד חודש הזה ולכן לא היו יודעים איך לעשות אם יקחו נשים ממשפחה
ורבה מיוחס או בשוה אליהם והוי עושים נגד כבודו של אהרן
כי הי' בזה נראה שהם אינם מודים לאהרן במה שחות דרגא אחי'
פגם לכבודו אב ולכבודו אם ואם יקחו הם גם בחות דרגא כיון
שעדיין לא מפורש שהאשה תתיחס אחר האיש לא היו יכולים לעשות
דבר שלא נצטוו כבשלמא אהרן ובני בנבואה אבל הם עדיין לא
ועוד ואמנם עתה כשעשו דבר שלא נצטוו וכמש יוקחו כי אש זרה
אשר לא צוה אותם ואף שכוונו כהלכה רק הי' החטא מחמת שעשו
דבר שלא נצטוו ונתעורר יותר ממנ' ~~אח'~~ מפני מה לא לקחו נשים
מטעם שלא נצטוו ומפני מה לקחו כמו אש זרה שלא נצטוו ועוד נתעורר
חטא זה ביותר בכוון שראו שהם נתמנו לסגני כהונה עד שהיו
מחמת למשפחותם לבית אבותם ואז הי' להם ליקח נשים ושפור
שאמרו שנתעורר חטא זה אז שלא נשאו נשים ושפור שאמרו ז"ל הערבוב
שמחה גם לאלישבע בזה כי השמחה שנתעורר לה עד שרואתה.
שבני נתמנו לסגני כהונה אות עורר גופא התעורר
לבני חטא שלא נשאו נשים ועורבב שמחה וזה הי' לאלישבע בת
עמינדב

עמונדה ואמנם ... הקולדרון ור׳ גדלה שמחתה שבנה נשאו אשה
כאובון בת מלכים להרומה לנזרי הקיסרות ולכן עתה גדלה שמחתה
מה שהי׳ לה דומו כלולי׳ בחודש הזה זה כ״ג שנה נתחדשה ואתה עוד
גם בחודש הזה בנישואו בנה ורש״ע זצ״ל ורה״ ומעתה הקולה פרונץ
נוחזרוך פרטש כנסו לבת מלך דווער הקרון פרונץ רודולף פרטש
כנסו לבת מלך בעלגיען לחסות בצל הגדולים בכל הנורא והיא
המושלה אשר הוכוח ה׳ לקיסר המיוחס המיוחד בכל כדור הארץ
והמושלה אשר הוכוח ה׳ לבנו כמוהו ורש״ע זצ״ל ורה״ הלא כל
הבאים אחריהם במעלה עד הקטן שבקטנים נהנה מן הכל כקטן
וגדול שם הוא וכמו שהוכחנו והכל הגדול הזה אשר הכל אחד
בדורו בהשגחת המאציל הראשון הבורא ית׳ שמשפיע שפעו
על כל באי עולם דרך האחד שבדורו מאציל גם על כל באו בכל מדרגתו
כקטן כגדול ואנו מה גדלה שמחתנו ואדרבה כפי שהראינו לדעת
כל מי שהוא קטן יותר יותר מרגיש הנאת הכל הזה וגם בכל חסדו של
הקיסר החסיד הנסיון הראינו שהוא כך כאשר אמרנו והנה כל העולם
הוא כגוף אחד שהוא השתלשלות אחת וכבר כ״י כן להביא
המורה הגדול במורה הנבוכים שלו ומעתה ראוי הקיסר הוא הראש
וכמו שמובן מעצמו ועוד קראו כתוב ומלכם בראשם המושלה אשר הוכוח
ה׳ להקיסר ולבנו ורש העטרה שבראש הקיסר הוא העינים וכמש
בשמשון הגבור שהלך לשאת אשה מפלשתים אמרו ז״ל שמשון הלך אחר
עיניו וכן אמרו כלה שעיניה יפה אין כל גופה צריכה בדיקה שלפי
שכל עצמות כלה הוא העינים ע״כ כל ~~עצמותה~~ עצמותה הוא
בעינים וגם לפי שאמרו ז״ל שחייב אדם לכבד את אשתו יותר
מגופו ע״כ הוא משולה לעין ראש הגוף וכן כתוב בתמר שיושבה
בפתח עינים לפי שדעתה בהלוכתה זאת כפי שאמרה והודה
כתוב שישבה בפתח עינים פ׳ שאמרו אלו שהיו שאומר משה
חותני והיית לנו לעינים ה״ל לפי שעתו של משה שהוא אשתו הי׳ .

על העורף הורה לנו הנסיון שמיום שהצליל הקוצר הגדול דסנסיון על רעיותן
הקוסרות. עד שבענותנותן הצלול על כל העורף ובאמור נפגש • צל
תסדו אל עמינו היהודים ויתר מכל העמים ואשבו וורצו כי הצל
הגדול אשר גם הקטן נהנה ממנו כגדול וכמו שאמרנו הנה הוא
הגלויק דורעפטוגונג אשר השגנו ממנו מהימים הימים שנטה להיות
להיות אוה לשלום ושקט ולמנוחת שאנן ושלו שוקף מדולם הלזו מעתה
עת ורצה הראש לחתור לו מנוחה ולכל גופו הלזו אל וגדו רגליו
להנוחם על ועד מנוחתו ואל הרגלים הם מונחים בשורה אחת
עם כל אברי הגוף וזהו הגלויק דורעפטוגונג פרי השלום והמנוחה
כי יטע המלך בארצו ואם אמנם שבמטת המנוחה תחת ראש וחבוד
מצעות ~~כפל~~ כשתים ושלשה ותחת כל גופו גם נסבב כמצע אחת
או שתים אבל עקביים אין המצעות נחוצים אלו ואמנם נהנים מן
המצע כי העקבים בשכובתם על הערש הם כנצבים ואדרבה
אם ורצה שהעקביים ונחו על המצע מוכרח להעמוד הרגלים במעמד
נצב ושפוע ובולט מעתה הרגלים יותר מן שאר חלקי הגוף וזה
אזי נכמוכן וגם שהרגלים וכל הגוף אין להם מנוחה עד
כאשר וירד החוש וכן הוא בנמשל למבין ולכן הגלויק בורעפטוגונג
לזו וצוור לנו שנעמוד גם אנחנו בחצרות המלכים שהוא הראש
ואיך לזו להתכמות לשאר אזרחי הארץ להיות מרבדים במצע
כמוהם כי אנחנו באומת הקטנים שבמדינה ואין לנו
הדבר הזה ויש לנו להתנהג תמיד בשפלות ענוה נמסם מעקב
אדונו ודו אוחלת בעקב משלו ואין כוון מקומו לדבר מזה רק
שמא נהנים אנחנו משאו ש צבאות ושהרגלים מונחים דואשה
על ראש המנוחה בשורה אחת עם שאר אברי הגוף במנוחה
וחזון הזה דל שהוא במטה בודקב שאמר הפוסקן כי ואגדה כד אשר
יקראו אותם באחרית הימים נהנה. ברוך לכל מבניו כברכותיו
ואחד כתוב ואוסוף ועקב רגליו אל המטה והנה כבר הרגישו

המפרשים

תצמ

המפורשים שלא מצינו מפורש בפרקו שנאמר להם מה שיקרא באחרות
הימים ולהבדילו הוא הוא אשר הובטח להם במה שאסף רגליו אל המטה
שזה נק' באחרית הימים והי' לבניו שנקראו רגלים
ועכ"ז הימים טובים שלנו נקראים רגלים כי הימים טובים הוא לפי חשבוננו
ואמרו ז"ל שאומר הקב"ה על מה ששאלו מה"ש אימתי ר"ה כי אומר אני ואתם עמך
לב"ד של מטה כי עיבור החודש תלוי בב"ד ואתם אפילו שוגגים ועכ"ז
כיון שתלוי בישראל קרוים רגלים בישראל והורה לנו יעקב אבינו שבאחרית
הימים יהיו הרגלים נוספים אל המטה שאז יהיו הרגלים מוגבהים בשורה
בשוה עם כל שאר חלקי הגוף והיא אשר הוכיח לנו הנסיון באחרית
הימים הגלה בימי אבותינו ~~הדך~~ הקיסר החסיד פרנץ יוזעף ירה' שנתן
לנו שווי הזכיות ואשר התנוסס אומו נוה אהלו אהל שלם עם רעיתו
הקיסרין אלישבע אמאליע אייגעניא נוה אהל מנוחה ושלום תחת
צל שאנן והשקט אנחנו היהודים הרגשנו בצל הזה לפי ערך קטנותו
ויתר משאר אזרחיו האורך כי נתנה לנו הגלייך בערעכטיגונג ונקוה
עוד להנות מן צל שאנן של בנו יורש עצר קראון פרינץ רודולף
פרינצעסין
ממה שמצליל גם הוא כידון לגדול
להיות הצל למחסה לכל באי מדינתו ושאנחנו היהודים תקותי
בטח כי נרגיש מעתה גם ממנו צל טוב ושאנן יותר מהגדולים והנכבדים
שבמדינה ומעתה היום הזה ובחודש הזה להתנוצץ בני התשועה הזאת
כאשר אמרנו הנה כל אזרחיו מדינתנו עושים יו"ט ומשתה ושמחה על
טובתם שבטובת הקיסר החסיד וכל בית ממלכתו טוב להם ויתר
חוב עלינו היהודים השפלים באמונות להרגיש עשר ידות בשמחה
הזה ולקראו מועד ורגל כמו שאר רגלינו שנקרא על שמינו עש' הרגלים
ולהיות אשרים כהיום יום טוב ורגל ושיהיה נקרא יו"ט שלנו ולשמוח
ושלא לשמה חלילה לשמוח ממש בלי שום פניה ולהודות לקל המאושר
הראשון שנפה כל על היחוד בדורון המלך המיוחס וכל ביתו להיות
לכל עולם לקטן וגדול שם הוא והקטנים ~~משלחים~~ משת בחוק ויתר

ולפן

תשמב

זכליות הקרוון פרונק

ולכן בתורה הצוות הקהה על נחרצותו זה מפורש ברכת כהנים בספר
במדבר שפתחתה ביום א׳ לחודש השני הוא חודש אייר הוא החודש אשר
בו נאמרה למשפחותם לבית אבותם ושבערתו ובזמנו נגה על ראש ראשונינו
הקוצר לוחם * רעותו ממלכת בווחון אל נער קיסרות שטרייק
אונגארין והוא אשר גם בני אחרון לב חכם כמוהו הרים את העטרה
הגבוה היא רעותו. ממלכת פולגוען עד המצוה הצוות שנתגלה ממנו
וכ׳ ממש בחודש הזה למשפחותם לבית אבותם ונבוה השלום חשוות
כאונת הברואה כמש וכ׳ עם ברואות האדם נעשה. אדם בצלמנו
וכדמותינו ומשראוג נתעוררה אלישבע הראשונה אשת אהרן היחוד
בדורו בשמחתה וביום ההוא פסק אהרן את ברכתו הלצו שכתובה
בספר הזה בפ׳ ויבדר שאמרנו גם אנו ונשא את שפתו לברך אחריו
את הקוצר פרונק יוסעף והדותו הקיסרות (אלישבער) אליזבעט ואמאליע
ואוגעניא ובנים ואחר עבר רודולף ורעותו הנסוכה שטעפאני וכל בנות
האבסבורג ושרו המדינות ווענצ׳ וכאשר ברך אהרן ביום הגדול
שהרגשה אלישבע מהטובות הגדולות אשר התנוצץ בחודש הזה
עד המצוה של למשפחותם לבית אבותם ואומר יברכך וישמרך
שהוא מלשון ואביו שמר את הדבר הוא שישמור הברכה
לדורות ועני כל העם אמן ויאר ה׳ פניו אליך ויחנך שהוא מלשון
חן שהוא החזקת טובה וכמו ואפרון נטי, שהוא מלשון חן וכמש
רש״י בבן פורת יוסף דל שלדורות נתנוג לך טובה על חסדך שאורכש
לכל פו קיוו אדלעול שאחר ואשמרך שפירושו לדורות כנ״ל
ואמר אחרון הק ואר פנ׳ ומסוים ויחנך שיהי׳ לך חן והחזקת טובה
לדורות סו כל העמים ורגושם בחסדך ויתנו לך טובה ועני כל
העם אמן. וישא ה׳ פניו אליך וישם לך שלום שלו׳ שלום ומנוחה
שאו הצבות ותגדו׳ הרגלים על שדה המנוחה ואז כל העמים
ושבחוך ואנחנו היהודים ~~ביחד~~ ביותר שאות נשאו בעדך רנה ותפלה
לחי מלכנו ובניהו והצלחתם לעד ועני כל העם אמן וברכה
מיוחדת על ראש היהודים הנכבדים שכבדו אותנו לקחת חלק בשמחת
שלנו והתועדנו פה ואשר להאחרון ~~בזה~~ ואחר בדברים בזה ועני
כל העם אמן

הערה   לג' שפה

וירא ישראל את היד הגדולה כו' ויאמינו בה' ובמשה עבדו ואפשר לומר דהכונה
דהפטורה של חוקה' שאומר את' להתבונן [דקר' לק'] בתחונה הפלאות העולה על דעתו
אותה ודעת כו' על דהכונה שאולת ~~דאמון~~ [ההוא דבעל] של תחכה [הרמב"ם] דאחרון מותו כו' והשוק
לו דלא הוו חוו דהוו חוו לא פגש (סנהדרין דף צ"ו) ובן תשובת בת קוסר (שם)
ממשל שני היוצרים א' יוצר מן הטיט וא' מן המים ואף יש לחכמי' רזי'
~~מן התורה~~ שכליות ולכו ~~ממלל~~ לאומות ~~הדבר~~ תחכמו אותו ואין
שכלו' כא' מעשו וכו הקב"ה שהוא למעלה משכל אנושי ~~דאבה~~ [ורק] שהוא תפוס
בשכל אנושי בחכמת התורה וכמ"ש בחכמת השל"ה הקדוש שכל
התורה הוא כולה שכליות. ואמנם הכונה שיש לה תפיסה בשכל
דבריו נותנה לבאי' ונותן לו שכל אלקי שיהי' לו תפיסה להבין מה שנתן
לו את' מחכמתו וכמו שאנו מברכין על החכם ברוך שחלק מחכמתו
ליראיו ולא אמרינן שחלק מחכמתו לחכמי' ועד' שאמר והבד' חכמה
לחכמים משום שבאמת ' חכמתו ואת נעלה משכל אנושי ולכן מי שאינו
ירא אלקים אינו משיג מחכמתו האמיתית כלל [ועוד יגמור עיניו] ~~ותוסף~~ הרבה קושיות
וספיקות בהתורה שמתצב להשגה [ומאד] ~~מאוד~~ שיבאו עד קוצה. כי באמת
לא נשיג תכליתה וכתיב לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאוד
ועד' זהו שפרשו ז"ל [הובא בבו': על וזאת התורה אשר שם משה] ~~אשמאו שהתורה הוא~~ זכה נעשית לו סם חיים
לא זכה נעשית לו סם מותה (~~ויוא דבר~~) ועד' אסור ללמד לגוי תורה
[בסנהדרין נט. שדבר משום גזל בתורה] ואמרו [מארו' דה] מותה כי הוא אינו ירא אלקים ~~שיהי' ירא מקיים אותו~~ לקיים
כבש מצות ויכול לדייק פן תשבענו כו' [ועשה] לא ידע להזהר ותהי' אלו סם
מות ... והפסוק הקורא זה. ומעין זה הוא גב' משה [בסוטה כ. ה] מלמד בתו תורה
כאילו ~~מלמדה~~ תפלות כי אין שכל הנקבה שלם כב' כמו הזכר
שיודע להזהר ותהי' לה סם של מות [ח"ו] ואמנם היראו אלקים שיודע שאלקים
מלמעלה ואנחנו מלמטה וכל מה שמשיגים אנחנו מן התורה הוא כטפה
מן הים הגדול זה לא יקשה על התורה מחסרון בו ואם יש לו ספק
שאינו יודע לפתור אותו ... ~~הנה אותה~~ מעכב [לו] שיעורו בזה ~~אותה~~ ואלא
~~ויצא~~ תורת [עם] על ספיקו ~~ושאל~~ והוא סם של חיים שכוונו שמרבים אותו

מחולו

תאגד ·

* הספוקות שלו ואמרו ז"ל [בחגיגה ג':] דברי חכמים כדרבונות כו' מה דרבן זה מכוון כו'
אף דברי תורה מכוונין את לומדיהן מדרכו מיתה לדרכו חיים (~~חגיגה ג'~~.)
כי החכמים [היראים שה'] ~~שהם מורים ושהם הם החכמים כל~~ שלהם [התורה] עסק חיים להם
נגלו תעלומות החכמה המופשטה להשיג לדור' ומלמדים אותנו למצוא הכל
טמון ורמוז בתורה בסתרי' ובמש [בתענית ט.] מי איכא מידי [כו'] דלא רמיזא באורייתא
באופן ~~שיתפשטו~~ [שיפתרו] הספוקות והם מטים [אותנו] מדרכו מיתה לדרכו חיים והוא
הואיל [איש] שחלק מחכמתו ~~ליראיו~~ ליראיו. ומש"ה יהב חכמה לחכימין ה"ל מי שהוא
כבר חכם שכבר חלק לו מחכמתו ועכ"פ שהוא ירא מ"מ בעצם לא הי' חכם
כי הי' לו תמיד ספוקות וקושיות ואמרו ז"ל שהקב"ה מוסיף לו עוד ועוד
מתעלומות חכמה עד אין שיעור ובכ"ז עדיין מקום שהאנוש מגעת ובדרגין
אפייה הצ' עמקין ונון דהמ"ב דלית חודוש. ולכן לא לבד תחה"מ הוא כן
שאף שיש לו תפיסה בשכל שכל אבל לחכמתה אין שיעור והוא נסתרת
מדרכו בינה' וכאשר גבהו שמים ~~מן האורך~~ כן גבהו דרכו מדרכיכם
כתיב [בישעי' נ"ה אלא] ~~אף~~ אף בכל שאר חוקי התורה ולא לבד כל חוקי התורה ועל [אף] משפטי
התורה השכליים כמו גזל וגניבה וחלב ודם ואונק יש להם שכליים
עלקיים נסתרים למעלה משכל אנושי וכאשר דברנו מזה בעמקו' ונשגב
לרעיון. השגת ואמר' לחלקות התכונה העצמות האלה [ד"ל] הפשוטה לך תפיסה
בשכל אנושי שיוכל להיות תחה"מ [רק להראות נפשי] וכמו שהשיבו דהמון הוי אין כאו צר
מן החרס השוב [יתעלה] לי, דבור אתה ודעת כל ~~שבור שאלו המוראות~~ [שבעה ודעות הנעלמות] כאין המה
ואין בשכל אנושי להשיג תכונתה כן אתה ודעת למעלה משכל אנושי
ושיעור כזאת להשוב כן במ"ש לו [יתי'] הן אדם כל' הידרה שתחיינה העצמות כו'
משום שאתה הן אדם ונשלך ודעות אנושי בזה שיעור להשוב שיודעת
בני אדם אני ודעה כלל ובאין שכן חלק והי' מחכמתו ~~לעדוא~~ ליראיו
ונתן לו כח הנבואה ועפ"י אומר לו הנביא על העצמות האלה כו' הנה
אני [מביא] בכם רוח כו' ונתתי כו' גידים כו' ונתתי בכם רוח כו' ~~והנה קרבו עליהם~~ [ובאתם כו' וראיתם כו']
~~כו'~~ ורוח אין בהם ויאמר כו' ~~אל~~ הנבא ~~אל~~ הרוח כו' והנה מתחול
בנבואת הרוח וכן סוים בנבואת הרוח ומ"מ אף שהו עליהם עור ובשר

ועודנו

וגודל מאד רוח עדיין אינו [לא הי'] בהם עד שאומר לו שוב מחדש להנבאו על הרוח והוא
לפי שהרוח שהוא העיקר והוא היותר גבוה שבמדרגות התחי' הוא
יותר רחוקה מדעת האדם וכמו שאמרנו שעי' שהתאמץ והתעקש בשורש
זה שידיעה האמתית רחוקה מן ודעת בחי' מעלה זו הבינו שתחול
עליו רוח הנבואה עתה ועי' הדבר לו את על מעלת השגת מדרגת התחי'
שהשגה על אופן השרשה זו שעדיין אינו מבין מדרגה ובהתנבאותו על הרוח
שהוא היותר נעלה ודבר בה מתחלה ועד סוף ועי' הדבור אותו שתי
פעמים בתחלה ובסוף ואמנם כל עוד שהתקרבה התחי' וקרם הבשר
והעור נתקרב יותר דעת אנושו להבין שהי' כן ~~ועי' נתרחק יותר השגתו~~
ונתפלא הי' כח בנבואה זו להבין עוד הרוח עד שהוצרך להעור
בו כח נבואה מחדש. ~~ואף שהתעקל לא הבינה [עצב] אחרון האמונה כי אין~~
~~שהפחת הרוח הוא עיקר עי' שהי'~~ את בכון דהפחת הרוח כבר
~~שבשביל הדברן השפלו הי' כבר המסבב ואחר מושרש בהשכל ומה שלא~~
~~בא~~ שהוסיף והתעקל עוד מעלה בחוצק [האמין] ואמנן שיבא ונשא הרוח ~~והוא הוא~~ ודי"ן כבר
~~שעורר בו עוד רוח נבואו ביותר מעלה מחדש שהבואו עוד~~ לנבאות
מחדש על הרוח בשביל שהוא יותר עיקרית. אולי שזהו שאומר לו את
מקודם שתי פעמים על הרוח הזה לו צוות שלהפחת הרוח
וצטרך להוסיף פעם שנית הנבואה. ואמר [הנבא אל הרוח הנבא] לעבן אדם כי אל בן אדם
אתה ואין שכל אנושי מכיל צוות כח הנבאו בכח עצמי מחדש על
הרוח וכך מדרגה של תורה ארוכה וקצרה שכל עוד שנרגיש שכלו
כל מהבין ערכה ולעמקים הבין ~~את~~ מדרגה [ארוכה כ"ה] והוא ארוכה מארץ מדה (שם י"א)
להשיגה ~~כי עוד~~ [אין] ונצטרך [לזולת] הדרך אושי' ויכל להשיגה ובזה אמרה לפרש
מש"כ המצוה הזאת כ"ו לא נפלאת היא ממך כי לא בשמים היא לאמר
מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו כו' ולא מעבר לים היא לאמר מי
יעבר כו' כי קרוב [אליך] הדבר כו' בפיך ובלבבך כו' והק לאומר של מי
יעלה כו' ומי יעבר כו' [כולה הבואר] אין לו ~~בואור כל~~ ולבחפוני ואומר כי לא נפלאת
היא ולא רחוקה רק למי אשר ואומר מי יעלה לנו השמימה כו' ומי יעבר

מדברים וכבר פירשו לא בשמים הוא ולמה הוא לא בשמים לזה אומר לאמור
ר״ל למי שאומר מי יעלה כו׳ השמימה כי הוא ~~מאוד נעלה~~ שכל השמים ~~הוא~~
ואיני בשכל אנושי להשיגה. וכן ע״ש שאומר מי יעבר כו׳ אל עבר הים אולי יש בסוף
העולם איש אלקי שיוכל להבין אותה ממקצתה כי אנחנו בכל המון
ברואים אשר אני מרגישים בכבוד העולם עד היום האחרון לא נמצא איש
אשר יוכל להשיגה לאיש כזה קרובה מאוד התורה להשיגה בפיו ואפשרות
בא׳ להשיגה ולזה אומר כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיך כו׳ לעשותו.
וכחיון הזה חזה לו נפשו דקראו ההפטורה ביום ב׳ של פסח
שאומר כי לא נעשה כפסח הזה מימי השופטים [כו׳ וכל ימי] מלכי ישראל
ומלכי יהודה כי אם בשמונה עשרה שנה למלך יאשיהו כו׳ למען הקים
כו׳ את התורה כו׳ אשר מצא חלקיהו הכהן בית ה׳ ~~[illegible]~~ וכמוהו לא היה
כו׳ אשר שב אל ה׳ בכל [ולכאורה יגלה] שהיו שופטים גדולים כשמואל שאמרו חז״ל שקול [ברכות לא: ע״ש]
כמשה ואהרן והיו מלכים והודאים דוד ושלמה ואמר עליהם הכתוב
שלא נעשה כפסח הזה בימיהם הדבר הזה מרעיד כל לב נדיב
~~וגם שמעורר תמיהות היסודיים שמה היו שלא נעשה כפסח הזה~~ ואטו
הכהנים לא ידעו הדם את כרתה והקולים לא אכלו כזיתו פסחיו.
והולך. אך באמת זה מפקח עין כל רואה שלא אחרי מעשה הגשמיות
תלוי המעשה לבד בזו השלימות של המצוה כי אחרי הפיקות
הנפש בעשותה באמונת אומן ובהשלמתו בזה בלתו לה׳ לבדו
כן הן הדברים. ואמרו ~~[illegible]~~ [ר׳ בנציריתא] שנים שצלו [את] פסחיהם זה אכלו לשם [מצוה] ~~פסח על~~
[צ״ו שאכלו לשם מצוה ופריצים ילכו בם וזה שאכלו לשם אכילה גסה]
~~צדיקים ילכו בם~~ וזה אכלו לשם אכילה גסה ~~עד ואמר פושעים~~ וכשלו
בם והנה אמרו ז״ל [ברכות ז] טובה מרדות אחת בלבו של אדם מ׳
יותר ממאה מלקות והנה חלקיהו שמצא במקדש ס״ת [עזרה כרוכה] ~~[illegible]~~ בפרשה
של יולך ה׳ כו׳ ואת מלכך כו׳ נכנס בלבו של ~~[illegible]~~ יאשיהו שקרע את
[עי׳ רש״י דה״ב ג׳ כ׳ ל״ד בפסוק י״ט]
בגדיו והחרים את כל החמדה המצות עד שהתגבר על בני דורו שהיו
עובדים לבעל וקצץ האשירות שבמקדש וטהר את כל העם וזהו עבודה
קשה כי ובודאי הוא שאין שניה כשניות הזאת וכמה נחלו במום

שכפו ע"ה שנות הבית ומשיהו לא ארא מהמון רבוא בני אדם אשר הפליג
~~שכך~~ שקשרוהם לאדוניהם והכתוב אומר הן נזבח תועבת מצרים לעיניהם
ולא יסקלונו ומשיהו תקע נפשו דכפו ועשה כן בדבור קדושת שמו ית'
ולא עוד אלא אם הי' לו איזה קצת מורחק כן ופגעו בו מחיר נפשו מעובדיו
הבעל והחמנים לא הי' לו לקרוא עצרה לעשות פסח דהמון חוגג עד מעט
מעט ושקט העם ומצאו שנות הבית מלכים וכל הוא לא כן עשה ותקע נפשו
דכפו ויתר וקרא עצרה וצוה את כל העם לבוא לרגל לעשות הפסח
ואם שהתאסף העם יחד וקשרו עליו ורמסוהו כצאות וכצאות תאשכל אחד
וקצע של ועד מתורתוני בלי וחסר הרי שמסורת נפשו זה שהי'
בעשות פסח זה לא הי' מומות השופטים ומלכי יהודה וישראל
שלא הי' אז מורא ומסורת נפש מפני שונאי הדת כמו עתה. ולכן
שכור שנדלה מעלת מצות הפסח מאוד שאחרי מסורת נפשו הן
הן הדברים כשבדק נפשו ושפתו אך לקיים תורתו והי' מה ובמ"ש
על ברכות דף כ' מאי שנא ראשונים לכן כי שלוף חד מסאניה ואתא
מיטרא ואנן לית דמשגח בן ואמר ~~הראשונים מסרו נפש~~ קמאי הוו קא
מסרי נפשייהו אקדושת השם כך וענין מסורת נפש הוא שכשמוש
הוא מהמעלת אושר ~~וכמ"ש רש"י שמוסר נפשו ועי' שעושה לו נס~~ ואין ~~שנעשה הנס וקראו~~ שנעשה הי' תרופה כי'
~~עושין לו נס~~ ולכן ומשיהו שראה שהוא בזוה פרין
כך וזאת מלכם הי' כשמתאוש כי אחרי קראו את הספר ואמר
את אשר נמצא הוסיף עוד לשלוח אל חולדה הנביאה לשאול על כבה
והוא השיבה לו ואמרו לאיש אשר שלח התנבאה שהדבר ידוע כאשר נקראו בספר
רק שבזמנו לא יבוא הרעה הוא כמתאוש שלא תשתנה הגזירה ואף
שלנדבה ואפשר שתשתנה מ"מ הוא קשה מאוד אחרי שנאמרה ונשנית
מפי הספר ומפי חולדה הנביאה ובכל זאת שב למען שמו ית' ובמ"ש
דכ' שעב דכל לב ובכל נפש ועל זה מאוד למעלה שהפסח נעשה
~~כמתאוש שנגזרה הגזירה שהתיק ד' ואתנו~~
בשלימות לפי ~~שהוא כמתאוש~~ ~~נתקבל עליו~~ באשר הערוב עליו הכתוב
~~באהבה מאד ובאמתו. מה נתקבל~~

לג' שפר

שלא נעשה כפסח הזה כו' [לשנה] והירוק ~~נעשה קלה [illegible]~~ והנה מ"ש
~~כאן~~ ובאמונה דבר ובמשה כו' [לפאורה יגעה] והלא כבר כתוב ויאמן העם ומה זה האמונה
שנתחדשה כאן. ואמנם בתחלה כשנכנסו ישראל להקשיב בדברו ב' [דיבורים ראשונים] ~~[illegible]~~
* שעדיין לא שמעו מדברו ~~ולא הי' להם תורתו [illegible]~~ כי הוא העם ראשונה
אשר אמר להם משה מדבר ה' ~~[illegible]~~ לא הי' להם יותר ~~[illegible]~~ עדיין השגה
מתורתו [ועוד] לא הי' להם אמונה ~~[illegible]~~ שעדיין לא הבינו מדבר ה' ותורתו
לא הי' להם מה להבין שעדיין לא שמעו מדברו. ואמנם כאשר כבר
הביע להם מדבר ה' [כמה פרקים] ~~[illegible]~~ וצוה להם מצות [עוד] ~~[illegible]~~ שהיו במצרים
וקיימו שם מצותו * פסח ומילה ומרורה [ומילה] ושאר מצות של שעה ושלמה
אשה מאות רעותה כו' הנה אם נצטוו שישראל חשבו שהמצות האלו
שקבלו ממשה ~~[illegible]~~ ששמע מפי הגבורה והוא המצוה עם כל פירושי
וכל הסיבות הכלולים בה ובאו שהשיגו עם כלה ואז הי' עדיין מבחוץ
והיו חוץ המצוה עם של תורה [כתיב] ומ"מ שלא הוו זוכים לנבואה בעת
כמ"ש גלל שראתה [במכילתא בשלח] שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל הנביא
ואשר לפי מדברינו הוא הוא שהשיגו מה שלא ראה יחזקאל שאם כפשוטו
שנקטו יחזקאל יותר משאר הנביאים משום שיחזקאל ראה המרכבה
והלא גם ישעי' ראה המרכבה [כמ"ש בחגיגה יג'] והיו לנקוט המוקדם יותר שיחזקאל
יותר הגירוק במראה המרכבה אין זה משום שראה יותר אדרבה
~~[illegible]~~ הפי' אמרו [שם] שיחזקאל משל לבן כפר, ומ"מ גדלה מעלת ישעי' על
יחזקאל ~~על יחזקאל~~ והוי' למינקט גם מטעם זה גופא יותר ישעי'
ואמנם לדברינו שפיר שנבואה זו של יחזקאל דבקעת בורא הוכה
לו יות' שבאו לו על שאמר שלא מצא השפל מבין תחתמ' אף שיש לו תפיסה.
בשפל כאן מצא האמונה וזהו שהביא לו לנבואה זו ומ"מ כל שנתקרב
הענין יותר אל השפל ומושרש אצלו בשפל יותר לא הי' כח בידו
לעמוד בנבואה שיבא הרוח עד שהוצרך יות' מחמת לעורר בו כח
הנבואה ובפעולה ושנתחזק בו האמונה שאז הנבואה שנתנבא לו
על הרוח ~~[illegible]~~ ובאו אף שעדיין לא בזה ובזה גופא נתחזק כח

הנבואה

לדפוס

הנבואה מחדש אבל ישראל בזה בשלמות קודם שנעשה קריעת הים
וראו שהשי"ת מצוה להם לקרב אל המצרים שברחו מפניהם וראו שמצרים
רודפים אחריהם ומשומים אותם חונים על הים באין מקום מפלט ובאו
אז חודש שהאמונה בה' הל שובעו שאינם מבינים מעשי ה' אלה בודאי
לטובה הוציאם ולא לאבד אותם במדבר [והמבלי אין קברים במצרים ואמרו
על שבתן (דעז"ר כא [illegible]) ואבורים ~~שאמרו ורצו כה~~ אמרו] אבל אחרי שכבר נתבררו להם
הטובות שסבב ית' בזה וראו את מצרים מת על שפת הים הי' מקום
לומר שעתה ~~עבדו~~ (והחשבו) שכבר ובעו והשיגו את כל מעשי ה' ותקפו כבר הכתוב
והעידו ויאמינו בה' ובמשה עבדו שעדיין היו במדרגה זו שלא השיגו רק קטנה
מן הים. ועזה שסיפור שאמרו שראו יותר אוחזקות כו לוחצקות ~~כו~~
~~כיון שנתבררה לו הענין~~ לא הי' מעצור ברוחו לעמוד בפתח נבואה
~~הלזו שהי' עד~~ שהוצרך ית' ~~להראותו~~ (לעוררו באה) שהרוח עדיין לא בא (כדי) שתחנם
יותר באמונה ~~שידה~~ ועוד בא לו ~~שוק רוח~~ (עוד רוח) נבואה מחדש (להפחת הרוח לפנ"ל) אבל
ושכל לא הוצרכו ~~שלום~~ לזה ~~כאן~~ (אחרי) אחרונות הנבואה שראו בשעת
קיס ~~שאל~~ (הבינו) שעדיין לא השיגו כלום (ועוד) ~~עוררו להם~~ לומר שירה בנבואה ובמט
על ולכן אמרו בפתח דבריהם אשירה לה' כי גאה גאה כל מה
שאנחנו משבחים מגאותו הוא עוד גאה מזה ועדיין לא השגנו מגאותו
~~שהקדימו שכל מה שכוונו בנבואה לומר שירה ועדיין שעדיין אנו משיגים~~
ואולי יש לפרש עפ"ז ולקוט התמוה (בשלח רמז ר"מ) בזה במט אם משה האמינו בה'
לא קשה ומה ת"ל ~~בה'~~ (במשה) ואלו שכל המאמין ~~ברכה של~~ (ברועה) ישראל כאילו מאמין בה' [illegible]
והתמיה מורגשת בהבדל מה ת"ל בה' ואמר מה ת"ל במשה וכבר גם בדרוני
ואומרים באופנים שונים בזה במקור ועתה עפ"י דברינו אלה יתפרש
כך באמר אם במשה האמינו ק"ו בה' ואלא עפ"י שבאו להורות בדברינו
על האמונה הנשגבה שנתבררה עתה לישראל בה' באופן שנראה שהשמו
בדרכו בה' מה עדיין היו באמונה שנבהו בדרכו מהרכונו ואז שוב קשה
מה ת"ל ובמשה שמשמע שהשוה אמונתם במשה לאמונתם בה' בהבחו השוה
עוד בו המוסף ואמר שבאמת כן היו שגם ~~בדרך של~~ (ברועה) ישראל האמינו בו

פ"א

#04531

וצ"ל כמו אמונה סגי' שיודע שלא השיג עדיין מתורת רבו כל מה שרבו יודע בהכרו
אף שזה לא אוני רבו ואם הוא רבו עכ"פ שהוא גדול ממנו ואינו משיג כל מה
שיודע רבו ולכן אף שכוונו התורה בשוה עם משה כמ"ש צ"ל שכוונו ברוה"ק
לומר שירה ~~בשלמות~~ עם משה ממ' ידעו שהשגת משה גדולה ~~ממנו~~ משלהם והוא
השיג בהשירה יותר מהם מהם אף שכוונו המלות והענין בשוה עם משה
ואולי שזהו פי' אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר
הק' לאמור ובזה אין לו דיוק לפשוטו אבל לדברינו והו' הפירוש שאף
שאמרו ושרו את השירה בשוה עם משה שכוונו בנבואה ממ' ידעו שיש
עוד בה לאמור מה שהם לא השיגו רק משה השיג כל שאפשר לאמור
בזה כן — מה שנשאר עוד בהשגה לו בקצה דרכי התורה שאף משה
לא השיגו שהוא ~~שא~~ שער החמשים כמ"ש צ"ל אף שיש (עוד) לאמור כו אינו
מושג לאנוש כלל ואפי' ובזה מה שיש עוד לאמור הוא מה שהושג למשה
ולא להם. ואולי שזהו פי' צ"ל החולק על רבו כחולק על השכינה (כביכול) כו ויש לו
לדעת שרבו משיג יותר ממנו וכמו שהשכינה כביכול מושג יותר
מלרבו ואפי' החולק על רבו שזה כחולק על השכינה וזהו ודבר אמרום
הגדול המלצה כמ"ש צ"ל תמנה ט"ו עד אפי' ~~דומה~~ (דומה) אחד למלאך ה' צבאות
יבקשו תורה ~~ויבקשו~~ מפיהו שמבקש תורה מרבו ויודע שעדיין שלא השיג
מהותו של מלאך כן אף להשיג קצה דרכו של רבו זהו תוכן
המעלה שמוכרח בכל העולם ואני הקנתי קצת יותר עפ"י מינו
ונהפש על מה תצעק ואלו כל ~~כמו~~ כאשר הוא האמונה
שיגרע הוא לפניהם